

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_190456

UNIVERSAL
LIBRARY

OSMANIA UNIVERSITY LIBRARY

Call No.

۱۹۵۰۹۱ - د - ف

Accession No.

۳۴۴

Author

دانشگاه تهران - کتابخانه مرکزی

Title

فهرست کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران - جلد دوم

This book should be returned on or before the date last marked below.

۲۷۳۰

تستعلیق سده ۱۴ ، عنوان شنگرف ، شعرها هم شنگرف ، در صفحه عنوان رباعی است از محمد حسینی نوشته خود او در ۱۲۸۲ ، در ۴۷۴ ص.

۳۲۲×۱۵ - ۱۸۸×۴۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى مقوایى

هیچمزد

۱- شرح گلشن راز از حسین بن عبدالحق الهی اردبیلی^(۱) که در ۹۰۸ ساخته است . اومتولی مزار شیخ صفی بوده است (دانشمندان آذربایجان ۱۷).

آغاز: بسمله . افتح علینا ابواب فضلك یا حلیم .

بنام آنکه دل در گلشن راز

هزاران نغمه کرد از عشق اوساز

اما بعد چنین گوید ... حسین بن عبدالحق اردبیلی الاهی ... که این ورقى چند است در شرح عبارات .. گلشن راز .

انجام :

شماره تاریخ انعامش چوروشن

زده عقلش رقم از شرح گلشن (۹۰۸)

حداوند اسیر تست الاهی

.. که باشد خدمت پر سعادت

۲- حاشیه دست برای شرح و جمله در بخته در نسخه ما هست در ۲۲۸-۹ .

آغاز: بسمله . تیمنا و تبر لا یذکره اولاً بیاید دانست که الله را اعتبار

معتبر .

۱- در فهرست مجلس ۳۶۲:۲ از شرح اثبات الواجب دوتی از حسین الهی اردبیلی یاد

کردند

انجام : بملاحظه وجود .

۲۰۱۳۱

نسخ سده ۱۳ ، نشانه‌ها شگرف .

۲۱س ۱۷/۵×۱۷ - ۲۲/۵×۱۴۳۲۴۹ ، کاغذ فرنگی - جلد نیم‌اج تریاک‌ی ضربی مقوایی درون

کیبود .

سرورالعارفین

از نوروزعلی بن محمد باقر بسطامی خادم آستانه در سرگذشت مختار که پس از تحفه حسینیّه خود در مشهد طوس بسال ۱۲۶۵ ساخته است در آن از شعرهای میرزا هادی نایینی مؤلف سرورالمؤمنین و از این کتاب او یاد شده است (مشار ۹۵۸).
آغاز: بسمله . و به نستعین . نحمدك اللهم يا من جعل سرورالعارفین فی لقاء عظیماته... اما بعد چنین گوید... نوروزعلی بن محمد باقر بسطامی

انجام : وطلب مغفرت یاد نماید و كان الفراغ في السنة ۱۲۶۵

۲۰۱۳۱

نسخ ۱۲۵۴ . عنوان و نشان شگرف .

۱۵س ۱۴/۵×۱۴۳۲۴۹ - ۲۱/۵×۱۴ ، کاغذ فرنگی - جلد نیم‌اج تریاک‌ی ضربی مقوایی

مفاتیح البکاء

از محمد صالح بن محمد برغانی قزوینی ده آن را پس از معدن البکاء عربی خود بفارسی نوشته و این یکی ترجمه گونه ایست از آن در چهارده مجلس . نام کتاب در دیباچه هست .

آغاز: بسمله . حمدله ... چنین گوید ... محمد صالح بن محمد البرغانی ...
 القزوینی ... که چون فارغ شد از تألیف معدن البکاء .
 انجام : قتل ابن بنت نبیها . باتمام رسید کتاب منها البکاء در نهم شهر شوال
 من سنة ۱۲۵۲ ... اولاً و آخراً .

۲۶۲۳۳

تعلیق سده ۱۴ ، نشان شنغرف ، در بایان مرثیه ایست از محمدعلی
 ۱۴س ۱۱×۱۷/۵ - ۳۸۲ ۱۷×۲۱ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوا .

دیوان

از ملا حاجی محمد کریم بن حسن مجنون است و مقدمه ای منشور در دیباچه
 دارد که گویا آشوب نامیده میشود و گویا هم آشوب نام دیوان او باشد .
 او در دردشت (باب الدشت) سپاهان می نشست و در ۱۲۸۵ زنده بوده و این آشوب را
 ساخته است (س ۱۵ و ۲۷ نسخه ما) دیباچه در ص ۱-۲۳ و دیوان در ص ۲۴ است تا پایان
 نسخه ما .

آغاز: هو الله تعالی . کتاب آشوب محمد کریم الشهیر به ملاحاجی المتخلص
 به مجنون . بسمله . حمد بیحد و ثنای بی عد واحدی را روا است ...

حمد مخصوص ذات اقدس تست

که معرّاز چشم و گوش استی

انجام :

شتاب عمر تو مجنون اگر که پنهانست

شود ز سرعت و تعجیل آب جو واضح

۲۶۳۴

شکسته نستعلیق سده ۱۱ و ۱۰ ، نشان و شکل شگرف ۹۲۰ شکل هندسی و ۵۴۶ ص ۱۰۱۸۴ س دارد .
 ۱۹ س ۵/۱۰ ، ۳۶۸×۱۱۵/۱۷ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج قهوه‌ای مقوایی

توضیح التذکره

شرح نظام‌الدین حسن بن محمد اعرج نیشابوریست بر تذکره نصیری که در ۷۱۱/۱۴۱ ساخته است (ذریعه ۵: ۴۹۲) .

۲۶۳۵

نستعلیق سده ۱۴ ، عنوان و نشان شگرف ، گرد آورده محمد مسیح درب امامی ، ش ۱۰ مورخ ۴ صقر ۱۲۸۵ است .
 سطر جلیبا ، ۸/۱۹ ، ۸۶،۱۴۳ ، ۴۲ کاغذ فرنگی - جلد تیماج ریاضی

مبصره

بندها ایست بدنظم و نشر گرد آورده محمد مسیح بن عبد الحمید سپاهانی درب امامی متخلص بموسوی سادین تبریز که در ۱۲۸۵ تحصیل می‌دارده است . چنین است فهرست آن:

- ۱- شعرهایی از سرایندگان عرب وفارس (س ۱-۱۸) .
 - ۲- هدایة الاسماء فی بیان کتب العلما از حسن بن علی نردی (ششوی ده فهرست کتابهای شیعی و سنی است از الف تا لام الف و نام کتاب و مؤلف در آن یاد شده است (۲۰-۲۷) .
- آغاز: هدایة الاسماء فی بیان کتب العلما . بسم الله . حمد له . وبعد فبقول . .

حسن بن علی الیزدی الکنونی ان هذه رسالة مختصرة في اسامي كتب الشيعة ... مع ذكر بعض كتب العامة .

انجام : طب الائمة لابى عتاب عبدالله بن بسطام .

۳- لامية العجم طغرايى با شرح لغوى (۳۰ - ۳۳) .

۴- شعرهاىى از بحر العلوم و قاضى نظام الدين اصفهانى و ديگران عربى (۳۴ - ۳۵) .

۵- لامية العرب از ثابت بن جابر شنفري ازدي (۳۶ - ۴۰) .

۶- شعرهاىى به ترتيب تهجى كه در آنها كلمه نخستين مصرع نخستين هربيت باقافية آن يكى است (۴۲-۵۴) .

۷- نونية ميرزا نصير طبيب عربى (۵۴ - ۵۶) .

۸- ميمية على بن عيسى اربلى (۵۶ - ۵۷) .

۹- مرثية بحر العلوم براى امام حسين (ع) (۵۸-۵۹) .

۱۰- « الرسالة لبحر العلوم » (اندكى از آغاز آن) و قصيدة او :

الاعد عن ذللى بشينة او جمل

فما ذكرها عندى يمر ولا يحلى

و اختصار او از همين قصيده كه در رد ابن ابى الحديد است (۶۰-۶۶) .

۱۱- نزهة الارواح امير حسيني تاليف ۷۱۱ (۶۸ - ۱۲۷) .

۱۲- المطرب و المرقص (۱۲۸ - ۱۴۶) از نور الدين ابو الحسن على اندلسى

كه شعرهاى شاعران را در اين زمينه گردآورده است .

آغاز: بسمله . قال رئيس الادباء و عميد الفضلاء نور الدين ابو الحسن على بن

الوزير العالم ابى عمران ... الاندلسى ... اما بعد حمد الله الذى شرف الانسان .

انجام : الخباز البلدى له فى المرقص .

دری شجر للطیر فیه تشاجر

کان صنوف النور فیه جواهر

کان القماری والبلابل حولنا

قیان و اوراق الغصون شعائر

۱۳- شعرهای سرخوش هروی (۱۴۸ - ۱۵۰) و لغزی از خود نویسنده نسخه
بشر (۱۵۱) و کتبه‌های جانوران و جز آنها (۱۵۲) و شعرهایی بعبسی (۱۵۳).

کتابخانه

نسخ محمد حسین بن علاء الدین درزی مازندرانی که همه شماره‌ها بخط او است و نام او در
دنبال اثناعشریه صوم برده شده است، تاریخ نوشتن او در دنبال اثناعشریه حلوة ۱۱۰۵ است، رضاعیه
را او در ۱۷ ذی قعدة ۱۱۰۵ نوشته است، در ص ۱۴ شعریت بفارسی درباره رافضی و جز آن، در ص
۲۵۱ جدول قاریان است بارمر ۰ مقدمه جرری در این نسخه با شرح لغوی است میان سطور و برابر است
با ص ۶۰۴ تا ص ۱۴ ص ۶۰۵ و ص ۸ تا ص ۶۰۸ تا ص ۶۱۱ مجموعه المتن و از میانه افتاده (ص ۴۵۸ و ۴۵۹) و در
پایان دوبیت چایی را ندارد، در ۴۶۶ دودانزه است در تجوید و احوال فمر بشنگرف و مشکى، در ۴۶۷
جدول نجومی است، طریقه ختم شرف الدین علی شولستان در ۱۴۰ - ۱۴۲ دیده میشود، در بر ۳های میان
شماره‌ها و هامن آنها پراکنده‌ها است از حبر و شعر، مصطفی بن آخوند ملا سلیمان تملیسی نسخه را
داشته بود.

۱۴×۱۵ - ۱۴۳۱۴۴ ۱۸۰ کاغذ سپاهی - جلد تِمَاج نرباکی.

ویسچین

۱- حرز النجاة فی نظم الواجبات از حسن بن سلیمان سلیمی تونی (۹-۲) در
اصول دین و پاکی و نماز تا حج. سراینده این منظومه شیعی امامی است.
آغاز: بسمله. و به نستعین چنین گوید... الحسن بن سلیمان التونی المشتهر
بالسلیمی... که چون جمعی از دوستان... از فقیر التماس نمودند که شرایط واجبات
نماز و باقی عبارات را در سلك نظم منتظم سازد... نامش حرز النجاة فی نظم
الواجبات...

تبارك خالق بيچون تعالى ربنا الاعلى

حكيم و عالم و عادل قديم و فردى همتا

سخن از واجبات آمد بنام حق ادا كردم

كه نام ذات پاك او است مقصود همه اشيا

انجام :

بدین شادیم و شاد چون سلیمی

بفقر عافیت کرده قناعت

۲- الذبیحیة (۱۲) از شیخ بهایی .

۳- الخوف والرجاء (۱۴ - ۷۰) از حسن بن عبدالرزاق لاهیجی (مجلس ۳: ۴۷)

در پنج فصل :

۱- توحید .

۲- عدل .

۳- نبوت .

۴- امامت در سه مقصد .

۵- معاد در چهار مطلب .

در دیباچه نامی بر ساله داده نشده است . در نسخه ما حواشی است بر این بابشانه

« م ح م » از نویسنده نسخه و بی نشان .

آغاز: بسملة حمدله ... اما بعد بدانکه اصول دین یعنی چیزهایی که بنای دین

مبین بر آنها است ... و این مجموع را ... رقم قلم شکسته بسته کمترین ... حسن بن

عبدالرزاق بموافقت بر همین عقلی و دلایل نقلی و اخبار اهل بیت اختیار ... در پنج

فصل مرقوم ... گرداند .

انجام : و اندوه ندارند اللهم اجعلنا من افضل اهل جنتك و فضلك ... و

الحمد لله رب العالمين (تم الكتاب الخوف والرجا) .

۴- تحفه شاهي (۷۲-۱۰۶) از عماد الدين علي شريف قاري استر ابادي بنام ابوالمظفر

شاه تهماسب بن حيدر حسيني بهادر خان دريك مقدمه و دوازده باب و خاتمه (ديباچه) .

آغاز: بسمله .

ای کنه تو بر تر از شناسایی ما

وصف تو برون ز حد گویایی ما

... حمدی که قاریان و ان من شيء الابسیح بحمده بجهر و اخفا در حالت شدت

و رخا و بتلاوت آن تفاخر و استعلا نمایند .

انجام : و قران ایشان را لعنت کند.

۵- مختصر در معرفت تقویم (۱۰۶ - ۱۱۵) از عبدالقادر رویانی (حقوق ۶۱).

آغاز: بسمله . الحمد لله العلی و الولی .. اما بعد این مختصری است در معرفت

تقویم ... مشتمل بر مقدمه و دو باب و خاتمه . . که بنده ... عبدالقادر رویانی ... در قلم

آورده .

انجام : بهیچ کاری نشاید والله اعلم بالصواب .

۶- اصول دین (۱۳۵ - ۱۴۵) از محمد مؤمن بن عبدالغفور در پنج فصل

آغاز: بسمله . الحمد لله و الصلوة علی محمد و آله اما بعد پس چنین گوید:

محمد بن عبدالغفور الملقب بمؤمن ... که بدانکه اصول دین که بر هر مقلقی واجب

است دانستن آن ... پنج است و مجموع مسائل این پنج اصل چهار مسائل است و مجموع

این مسائل در پنج فصل شمرده میشود

فصل اول در توحید و مسائل آن هفت است . .

فصل دوم در عدل و مسائل آن چهار است ...

فصل سیم در نبوت و مسائل آن ده است ...

فصل چهارم در امامت و مسایل آن پنج است .

فصل پنجم و مسایل آن چهارده است .

انجام : و تفضیل این مسائل و دلایل آن در رساله دیگر نوشته خواهد شد
ان شاء الله تعالی و الحمد لله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً .

۷- الانفا عشریة (۱۴۶ - ۱۷۲) در صوم است از شیخ بهایی .

آغاز : بسم الله الذي جعل الصوم جنة من النار ... اما بعد فيقول ...
محمد المشتهر ببهاء الدين العاملي لما فرغت من تاليف المقالة الانفى عشرية في الصلوة
اليوميه و اختها الانفا عشرية الحبيذ النمى منى بعضى الاخلاء ... تاليف اثنا عشرية
صومية .

انجام : ثواب خدم القرآن في غيره و الحمد لله رب العالمين

۸- الانفا عشریة (۱۷۶ - ۲۲۱) از شیخ بهایی (ف ۱۷۵۹) این نسخه در پایان

تاریخ ندارد

۹- سر گذشت امامان (۲۲۲ - ۲۲۷ بخط نستعلیق) کوبا پاره ایست از کتابی .

آغاز : لمعه دانی در احوال حضرات ائمه معصومین . ذکر امامت علی بن

ابی طالب

انجام : در بیان ائمه معصومین است

۱۰- در بیان ائمه معصومین (۲۲۸ - ۲۳۰) در ۱۹۰۰

۱۱- در بیان ائمه معصومین (۲۳۱ - ۲۳۲) از ابی الحسن در ۱۰۰۰ است که در عهد عبدالعزیز

چاپ شده است

فصل پنجم

سبع دستعلین و شکسته گویا از حور گرد آورده چک ، جدول رزمشکی و لاجورد و شنگرف ،

عنوان لاجورد ، برخی هاها چلیما نوشته شده ، فهرست نام شاعران در آغاز هست ، در پایان مهر «درویش
محمد ۱۲۹۲» دره میشود .

۱۴ سر ۵، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۳، ۴۴، ۴۵، ۴۶، ۴۷، ۴۸، ۴۹، ۵۰، ۵۱، ۵۲، ۵۳، ۵۴، ۵۵، ۵۶، ۵۷، ۵۸، ۵۹، ۶۰، ۶۱، ۶۲، ۶۳، ۶۴، ۶۵، ۶۶، ۶۷، ۶۸، ۶۹، ۷۰، ۷۱، ۷۲، ۷۳، ۷۴، ۷۵، ۷۶، ۷۷، ۷۸، ۷۹، ۸۰، ۸۱، ۸۲، ۸۳، ۸۴، ۸۵، ۸۶، ۸۷، ۸۸، ۸۹، ۹۰، ۹۱، ۹۲، ۹۳، ۹۴، ۹۵، ۹۶، ۹۷، ۹۸، ۹۹، ۱۰۰، ۱۰۱، ۱۰۲، ۱۰۳، ۱۰۴، ۱۰۵، ۱۰۶، ۱۰۷، ۱۰۸، ۱۰۹، ۱۱۰، ۱۱۱، ۱۱۲، ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۶، ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۲۰، ۱۲۱، ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۲۴، ۱۲۵، ۱۲۶، ۱۲۷، ۱۲۸، ۱۲۹، ۱۳۰، ۱۳۱، ۱۳۲، ۱۳۳، ۱۳۴، ۱۳۵، ۱۳۶، ۱۳۷، ۱۳۸، ۱۳۹، ۱۴۰، ۱۴۱، ۱۴۲، ۱۴۳، ۱۴۴، ۱۴۵، ۱۴۶، ۱۴۷، ۱۴۸، ۱۴۹، ۱۵۰، ۱۵۱، ۱۵۲، ۱۵۳، ۱۵۴، ۱۵۵، ۱۵۶، ۱۵۷، ۱۵۸، ۱۵۹، ۱۶۰، ۱۶۱، ۱۶۲، ۱۶۳، ۱۶۴، ۱۶۵، ۱۶۶، ۱۶۷، ۱۶۸، ۱۶۹، ۱۷۰، ۱۷۱، ۱۷۲، ۱۷۳، ۱۷۴، ۱۷۵، ۱۷۶، ۱۷۷، ۱۷۸، ۱۷۹، ۱۸۰، ۱۸۱، ۱۸۲، ۱۸۳، ۱۸۴، ۱۸۵، ۱۸۶، ۱۸۷، ۱۸۸، ۱۸۹، ۱۹۰، ۱۹۱، ۱۹۲، ۱۹۳، ۱۹۴، ۱۹۵، ۱۹۶، ۱۹۷، ۱۹۸، ۱۹۹، ۲۰۰، ۲۰۱، ۲۰۲، ۲۰۳، ۲۰۴، ۲۰۵، ۲۰۶، ۲۰۷، ۲۰۸، ۲۰۹، ۲۱۰، ۲۱۱، ۲۱۲، ۲۱۳، ۲۱۴، ۲۱۵، ۲۱۶، ۲۱۷، ۲۱۸، ۲۱۹، ۲۲۰، ۲۲۱، ۲۲۲، ۲۲۳، ۲۲۴، ۲۲۵، ۲۲۶، ۲۲۷، ۲۲۸، ۲۲۹، ۲۳۰، ۲۳۱، ۲۳۲، ۲۳۳، ۲۳۴، ۲۳۵، ۲۳۶، ۲۳۷، ۲۳۸، ۲۳۹، ۲۴۰، ۲۴۱، ۲۴۲، ۲۴۳، ۲۴۴، ۲۴۵، ۲۴۶، ۲۴۷، ۲۴۸، ۲۴۹، ۲۵۰، ۲۵۱، ۲۵۲، ۲۵۳، ۲۵۴، ۲۵۵، ۲۵۶، ۲۵۷، ۲۵۸، ۲۵۹، ۲۶۰، ۲۶۱، ۲۶۲، ۲۶۳، ۲۶۴، ۲۶۵، ۲۶۶، ۲۶۷، ۲۶۸، ۲۶۹، ۲۷۰، ۲۷۱، ۲۷۲، ۲۷۳، ۲۷۴، ۲۷۵، ۲۷۶، ۲۷۷، ۲۷۸، ۲۷۹، ۲۸۰، ۲۸۱، ۲۸۲، ۲۸۳، ۲۸۴، ۲۸۵، ۲۸۶، ۲۸۷، ۲۸۸، ۲۸۹، ۲۹۰، ۲۹۱، ۲۹۲، ۲۹۳، ۲۹۴، ۲۹۵، ۲۹۶، ۲۹۷، ۲۹۸، ۲۹۹، ۳۰۰، ۳۰۱، ۳۰۲، ۳۰۳، ۳۰۴، ۳۰۵، ۳۰۶، ۳۰۷، ۳۰۸، ۳۰۹، ۳۱۰، ۳۱۱، ۳۱۲، ۳۱۳، ۳۱۴، ۳۱۵، ۳۱۶، ۳۱۷، ۳۱۸، ۳۱۹، ۳۲۰، ۳۲۱، ۳۲۲، ۳۲۳، ۳۲۴، ۳۲۵، ۳۲۶، ۳۲۷، ۳۲۸، ۳۲۹، ۳۳۰، ۳۳۱، ۳۳۲، ۳۳۳، ۳۳۴، ۳۳۵، ۳۳۶، ۳۳۷، ۳۳۸، ۳۳۹، ۳۴۰، ۳۴۱، ۳۴۲، ۳۴۳، ۳۴۴، ۳۴۵، ۳۴۶، ۳۴۷، ۳۴۸، ۳۴۹، ۳۵۰، ۳۵۱، ۳۵۲، ۳۵۳، ۳۵۴، ۳۵۵، ۳۵۶، ۳۵۷، ۳۵۸، ۳۵۹، ۳۶۰، ۳۶۱، ۳۶۲، ۳۶۳، ۳۶۴، ۳۶۵، ۳۶۶، ۳۶۷، ۳۶۸، ۳۶۹، ۳۷۰، ۳۷۱، ۳۷۲، ۳۷۳، ۳۷۴، ۳۷۵، ۳۷۶، ۳۷۷، ۳۷۸، ۳۷۹، ۳۸۰، ۳۸۱، ۳۸۲، ۳۸۳، ۳۸۴، ۳۸۵، ۳۸۶، ۳۸۷، ۳۸۸، ۳۸۹، ۳۹۰، ۳۹۱، ۳۹۲، ۳۹۳، ۳۹۴، ۳۹۵، ۳۹۶، ۳۹۷، ۳۹۸، ۳۹۹، ۴۰۰، ۴۰۱، ۴۰۲، ۴۰۳، ۴۰۴، ۴۰۵، ۴۰۶، ۴۰۷، ۴۰۸، ۴۰۹، ۴۱۰، ۴۱۱، ۴۱۲، ۴۱۳، ۴۱۴، ۴۱۵، ۴۱۶، ۴۱۷، ۴۱۸، ۴۱۹، ۴۲۰، ۴۲۱، ۴۲۲، ۴۲۳، ۴۲۴، ۴۲۵، ۴۲۶، ۴۲۷، ۴۲۸، ۴۲۹، ۴۳۰، ۴۳۱، ۴۳۲، ۴۳۳، ۴۳۴، ۴۳۵، ۴۳۶، ۴۳۷، ۴۳۸، ۴۳۹، ۴۴۰، ۴۴۱، ۴۴۲، ۴۴۳، ۴۴۴، ۴۴۵، ۴۴۶، ۴۴۷، ۴۴۸، ۴۴۹، ۴۵۰، ۴۵۱، ۴۵۲، ۴۵۳، ۴۵۴، ۴۵۵، ۴۵۶، ۴۵۷، ۴۵۸، ۴۵۹، ۴۶۰، ۴۶۱، ۴۶۲، ۴۶۳، ۴۶۴، ۴۶۵، ۴۶۶، ۴۶۷، ۴۶۸، ۴۶۹، ۴۷۰، ۴۷۱، ۴۷۲، ۴۷۳، ۴۷۴، ۴۷۵، ۴۷۶، ۴۷۷، ۴۷۸، ۴۷۹، ۴۸۰، ۴۸۱، ۴۸۲، ۴۸۳، ۴۸۴، ۴۸۵، ۴۸۶، ۴۸۷، ۴۸۸، ۴۸۹، ۴۹۰، ۴۹۱، ۴۹۲، ۴۹۳، ۴۹۴، ۴۹۵، ۴۹۶، ۴۹۷، ۴۹۸، ۴۹۹، ۵۰۰، ۵۰۱، ۵۰۲، ۵۰۳، ۵۰۴، ۵۰۵، ۵۰۶، ۵۰۷، ۵۰۸، ۵۰۹، ۵۱۰، ۵۱۱، ۵۱۲، ۵۱۳، ۵۱۴، ۵۱۵، ۵۱۶، ۵۱۷، ۵۱۸، ۵۱۹، ۵۲۰، ۵۲۱، ۵۲۲، ۵۲۳، ۵۲۴، ۵۲۵، ۵۲۶، ۵۲۷، ۵۲۸، ۵۲۹، ۵۳۰، ۵۳۱، ۵۳۲، ۵۳۳، ۵۳۴، ۵۳۵، ۵۳۶، ۵۳۷، ۵۳۸، ۵۳۹، ۵۴۰، ۵۴۱، ۵۴۲، ۵۴۳، ۵۴۴، ۵۴۵، ۵۴۶، ۵۴۷، ۵۴۸، ۵۴۹، ۵۵۰، ۵۵۱، ۵۵۲، ۵۵۳، ۵۵۴، ۵۵۵، ۵۵۶، ۵۵۷، ۵۵۸، ۵۵۹، ۵۶۰، ۵۶۱، ۵۶۲، ۵۶۳، ۵۶۴، ۵۶۵، ۵۶۶، ۵۶۷، ۵۶۸، ۵۶۹، ۵۷۰، ۵۷۱، ۵۷۲، ۵۷۳، ۵۷۴، ۵۷۵، ۵۷۶، ۵۷۷، ۵۷۸، ۵۷۹، ۵۸۰، ۵۸۱، ۵۸۲، ۵۸۳، ۵۸۴، ۵۸۵، ۵۸۶، ۵۸۷، ۵۸۸، ۵۸۹، ۵۹۰، ۵۹۱، ۵۹۲، ۵۹۳، ۵۹۴، ۵۹۵، ۵۹۶، ۵۹۷، ۵۹۸، ۵۹۹، ۶۰۰، ۶۰۱، ۶۰۲، ۶۰۳، ۶۰۴، ۶۰۵، ۶۰۶، ۶۰۷، ۶۰۸، ۶۰۹، ۶۱۰، ۶۱۱، ۶۱۲، ۶۱۳، ۶۱۴، ۶۱۵، ۶۱۶، ۶۱۷، ۶۱۸، ۶۱۹، ۶۲۰، ۶۲۱، ۶۲۲، ۶۲۳، ۶۲۴، ۶۲۵، ۶۲۶، ۶۲۷، ۶۲۸، ۶۲۹، ۶۳۰، ۶۳۱، ۶۳۲، ۶۳۳، ۶۳۴، ۶۳۵، ۶۳۶، ۶۳۷، ۶۳۸، ۶۳۹، ۶۴۰، ۶۴۱، ۶۴۲، ۶۴۳، ۶۴۴، ۶۴۵، ۶۴۶، ۶۴۷، ۶۴۸، ۶۴۹، ۶۵۰، ۶۵۱، ۶۵۲، ۶۵۳، ۶۵۴، ۶۵۵، ۶۵۶، ۶۵۷، ۶۵۸، ۶۵۹، ۶۶۰، ۶۶۱، ۶۶۲، ۶۶۳، ۶۶۴، ۶۶۵، ۶۶۶، ۶۶۷، ۶۶۸، ۶۶۹، ۶۷۰، ۶۷۱، ۶۷۲، ۶۷۳، ۶۷۴، ۶۷۵، ۶۷۶، ۶۷۷، ۶۷۸، ۶۷۹، ۶۸۰، ۶۸۱، ۶۸۲، ۶۸۳، ۶۸۴، ۶۸۵، ۶۸۶، ۶۸۷، ۶۸۸، ۶۸۹، ۶۹۰، ۶۹۱، ۶۹۲، ۶۹۳، ۶۹۴، ۶۹۵، ۶۹۶، ۶۹۷، ۶۹۸، ۶۹۹، ۷۰۰، ۷۰۱، ۷۰۲، ۷۰۳، ۷۰۴، ۷۰۵، ۷۰۶، ۷۰۷، ۷۰۸، ۷۰۹، ۷۱۰، ۷۱۱، ۷۱۲، ۷۱۳، ۷۱۴، ۷۱۵، ۷۱۶، ۷۱۷، ۷۱۸، ۷۱۹، ۷۲۰، ۷۲۱، ۷۲۲، ۷۲۳، ۷۲۴، ۷۲۵، ۷۲۶، ۷۲۷، ۷۲۸، ۷۲۹، ۷۳۰، ۷۳۱، ۷۳۲، ۷۳۳، ۷۳۴، ۷۳۵، ۷۳۶، ۷۳۷، ۷۳۸، ۷۳۹، ۷۴۰، ۷۴۱، ۷۴۲، ۷۴۳، ۷۴۴، ۷۴۵، ۷۴۶، ۷۴۷، ۷۴۸، ۷۴۹، ۷۵۰، ۷۵۱، ۷۵۲، ۷۵۳، ۷۵۴، ۷۵۵، ۷۵۶، ۷۵۷، ۷۵۸، ۷۵۹، ۷۶۰، ۷۶۱، ۷۶۲، ۷۶۳، ۷۶۴، ۷۶۵، ۷۶۶، ۷۶۷، ۷۶۸، ۷۶۹، ۷۷۰، ۷۷۱، ۷۷۲، ۷۷۳، ۷۷۴، ۷۷۵، ۷۷۶، ۷۷۷، ۷۷۸، ۷۷۹، ۷۸۰، ۷۸۱، ۷۸۲، ۷۸۳، ۷۸۴، ۷۸۵، ۷۸۶، ۷۸۷، ۷۸۸، ۷۸۹، ۷۹۰، ۷۹۱، ۷۹۲، ۷۹۳، ۷۹۴، ۷۹۵، ۷۹۶، ۷۹۷، ۷۹۸، ۷۹۹، ۸۰۰، ۸۰۱، ۸۰۲، ۸۰۳، ۸۰۴، ۸۰۵، ۸۰۶، ۸۰۷، ۸۰۸، ۸۰۹، ۸۱۰، ۸۱۱، ۸۱۲، ۸۱۳، ۸۱۴، ۸۱۵، ۸۱۶، ۸۱۷، ۸۱۸، ۸۱۹، ۸۲۰، ۸۲۱، ۸۲۲، ۸۲۳، ۸۲۴، ۸۲۵، ۸۲۶، ۸۲۷، ۸۲۸، ۸۲۹، ۸۳۰، ۸۳۱، ۸۳۲، ۸۳۳، ۸۳۴، ۸۳۵، ۸۳۶، ۸۳۷، ۸۳۸، ۸۳۹، ۸۴۰، ۸۴۱، ۸۴۲، ۸۴۳، ۸۴۴، ۸۴۵، ۸۴۶، ۸۴۷، ۸۴۸، ۸۴۹، ۸۵۰، ۸۵۱، ۸۵۲، ۸۵۳، ۸۵۴، ۸۵۵، ۸۵۶، ۸۵۷، ۸۵۸، ۸۵۹، ۸۶۰، ۸۶۱، ۸۶۲، ۸۶۳، ۸۶۴، ۸۶۵، ۸۶۶، ۸۶۷، ۸۶۸، ۸۶۹، ۸۷۰، ۸۷۱، ۸۷۲، ۸۷۳، ۸۷۴، ۸۷۵، ۸۷۶، ۸۷۷، ۸۷۸، ۸۷۹، ۸۸۰، ۸۸۱، ۸۸۲، ۸۸۳، ۸۸۴، ۸۸۵، ۸۸۶، ۸۸۷، ۸۸۸، ۸۸۹، ۸۹۰، ۸۹۱، ۸۹۲، ۸۹۳، ۸۹۴، ۸۹۵، ۸۹۶، ۸۹۷، ۸۹۸، ۸۹۹، ۹۰۰، ۹۰۱، ۹۰۲، ۹۰۳، ۹۰۴، ۹۰۵، ۹۰۶، ۹۰۷، ۹۰۸، ۹۰۹، ۹۱۰، ۹۱۱، ۹۱۲، ۹۱۳، ۹۱۴، ۹۱۵، ۹۱۶، ۹۱۷، ۹۱۸، ۹۱۹، ۹۲۰، ۹۲۱، ۹۲۲، ۹۲۳، ۹۲۴، ۹۲۵، ۹۲۶، ۹۲۷، ۹۲۸، ۹۲۹، ۹۳۰، ۹۳۱، ۹۳۲، ۹۳۳، ۹۳۴، ۹۳۵، ۹۳۶، ۹۳۷، ۹۳۸، ۹۳۹، ۹۴۰، ۹۴۱، ۹۴۲، ۹۴۳، ۹۴۴، ۹۴۵، ۹۴۶، ۹۴۷، ۹۴۸، ۹۴۹، ۹۵۰، ۹۵۱، ۹۵۲، ۹۵۳، ۹۵۴، ۹۵۵، ۹۵۶، ۹۵۷، ۹۵۸، ۹۵۹، ۹۶۰، ۹۶۱، ۹۶۲، ۹۶۳، ۹۶۴، ۹۶۵، ۹۶۶، ۹۶۷، ۹۶۸، ۹۶۹، ۹۷۰، ۹۷۱، ۹۷۲، ۹۷۳، ۹۷۴، ۹۷۵، ۹۷۶، ۹۷۷، ۹۷۸، ۹۷۹، ۹۸۰، ۹۸۱، ۹۸۲، ۹۸۳، ۹۸۴، ۹۸۵، ۹۸۶، ۹۸۷، ۹۸۸، ۹۸۹، ۹۹۰، ۹۹۱، ۹۹۲، ۹۹۳، ۹۹۴، ۹۹۵، ۹۹۶، ۹۹۷، ۹۹۸، ۹۹۹، ۱۰۰۰، ۱۰۰۱، ۱۰۰۲، ۱۰۰۳، ۱۰۰۴، ۱۰۰۵، ۱۰۰۶، ۱۰۰۷، ۱۰۰۸، ۱۰۰۹، ۱۰۱۰، ۱۰۱۱، ۱۰۱۲، ۱۰۱۳، ۱۰۱۴، ۱۰۱۵، ۱۰۱۶، ۱۰۱۷، ۱۰۱۸، ۱۰۱۹، ۱۰۲۰، ۱۰۲۱، ۱۰۲۲، ۱۰۲۳، ۱۰۲۴، ۱۰۲۵، ۱۰۲۶، ۱۰۲۷، ۱۰۲۸، ۱۰۲۹، ۱۰۳۰، ۱۰۳۱، ۱۰۳۲، ۱۰۳۳، ۱۰۳۴، ۱۰۳۵، ۱۰۳۶، ۱۰۳۷، ۱۰۳۸، ۱۰۳۹، ۱۰۴۰، ۱۰۴۱، ۱۰۴۲، ۱۰۴۳، ۱۰۴۴، ۱۰۴۵، ۱۰۴۶، ۱۰۴۷، ۱۰۴۸، ۱۰۴۹، ۱۰۵۰، ۱۰۵۱، ۱۰۵۲، ۱۰۵۳، ۱۰۵۴، ۱۰۵۵، ۱۰۵۶، ۱۰۵۷، ۱۰۵۸، ۱۰۵۹، ۱۰۶۰، ۱۰۶۱، ۱۰۶۲، ۱۰۶۳، ۱۰۶۴، ۱۰۶۵، ۱۰۶۶، ۱۰۶۷، ۱۰۶۸، ۱۰۶۹، ۱۰۷۰، ۱۰۷۱، ۱۰۷۲، ۱۰۷۳، ۱۰۷۴، ۱۰۷۵، ۱۰۷۶، ۱۰۷۷، ۱۰۷۸، ۱۰۷۹، ۱۰۸۰، ۱۰۸۱، ۱۰۸۲، ۱۰۸۳، ۱۰۸۴، ۱۰۸۵، ۱۰۸۶، ۱۰۸۷، ۱۰۸۸، ۱۰۸۹، ۱۰۹۰، ۱۰۹۱، ۱۰۹۲، ۱۰۹۳، ۱۰۹۴، ۱۰۹۵، ۱۰۹۶، ۱۰۹۷، ۱۰۹۸، ۱۰۹۹، ۱۱۰۰، ۱۱۰۱، ۱۱۰۲، ۱۱۰۳، ۱۱۰۴، ۱۱۰۵، ۱۱۰۶، ۱۱۰۷، ۱۱۰۸، ۱۱۰۹، ۱۱۱۰، ۱۱۱۱، ۱۱۱۲، ۱۱۱۳، ۱۱۱۴، ۱۱۱۵، ۱۱۱۶، ۱۱۱۷، ۱۱۱۸، ۱۱۱۹، ۱۱۲۰، ۱۱۲۱، ۱۱۲۲، ۱۱۲۳، ۱۱۲۴، ۱۱۲۵، ۱۱۲۶، ۱۱۲۷، ۱۱۲۸، ۱۱۲۹، ۱۱۳۰، ۱۱۳۱، ۱۱۳۲، ۱۱۳۳، ۱۱۳۴، ۱۱۳۵، ۱۱۳۶، ۱۱۳۷، ۱۱۳۸، ۱۱۳۹، ۱۱۴۰، ۱۱۴۱، ۱۱۴۲، ۱۱۴۳، ۱۱۴۴، ۱۱۴۵، ۱۱۴۶، ۱۱۴۷، ۱۱۴۸، ۱۱۴۹، ۱۱۵۰، ۱۱۵۱، ۱۱۵۲، ۱۱۵۳، ۱۱۵۴، ۱۱۵۵، ۱۱۵۶، ۱۱۵۷، ۱۱۵۸، ۱۱۵۹، ۱۱۶۰، ۱۱۶۱، ۱۱۶۲، ۱۱۶۳، ۱۱۶۴، ۱۱۶۵، ۱۱۶۶، ۱۱۶۷، ۱۱۶۸، ۱۱۶۹، ۱۱۷۰، ۱۱۷۱، ۱۱۷۲، ۱۱۷۳، ۱۱۷۴، ۱۱۷۵، ۱۱۷۶، ۱۱۷۷، ۱۱۷۸، ۱۱۷۹، ۱۱۸۰، ۱۱۸۱، ۱۱۸۲، ۱۱۸۳، ۱۱۸۴، ۱۱۸۵، ۱۱۸۶، ۱۱۸۷، ۱۱۸۸، ۱۱۸۹، ۱۱۹۰، ۱۱۹۱، ۱۱۹۲، ۱۱۹۳، ۱۱۹۴، ۱۱۹۵، ۱۱۹۶، ۱۱۹۷، ۱۱۹۸، ۱۱۹۹، ۱۲۰۰، ۱۲۰۱، ۱۲۰۲، ۱۲۰۳، ۱۲۰۴، ۱۲۰۵، ۱۲۰۶، ۱۲۰۷، ۱۲۰۸، ۱۲۰۹، ۱۲۱۰، ۱۲۱۱، ۱۲۱۲، ۱۲۱۳، ۱۲۱۴، ۱۲۱۵، ۱۲۱۶، ۱۲۱۷، ۱۲۱۸، ۱۲۱۹، ۱۲۲۰، ۱۲۲۱، ۱۲۲۲، ۱۲۲۳، ۱۲۲۴، ۱۲۲۵، ۱۲۲۶، ۱۲۲۷، ۱۲۲۸، ۱۲۲۹، ۱۲۳۰، ۱۲۳۱، ۱۲۳۲، ۱۲۳۳، ۱۲۳۴، ۱۲۳۵، ۱۲۳۶، ۱۲۳۷، ۱۲۳۸، ۱۲۳۹، ۱۲۴۰، ۱۲۴۱، ۱۲۴۲، ۱۲۴۳، ۱۲۴۴، ۱۲۴۵، ۱۲۴۶، ۱۲۴۷، ۱۲۴۸، ۱۲۴۹، ۱۲۵۰، ۱۲۵۱، ۱۲۵۲، ۱۲۵۳، ۱۲۵۴، ۱۲۵۵، ۱۲۵۶، ۱۲۵۷، ۱۲۵۸، ۱۲۵۹، ۱۲۶۰، ۱۲۶۱، ۱۲۶۲، ۱۲۶۳، ۱۲۶۴، ۱۲۶۵، ۱۲۶۶، ۱۲۶۷، ۱۲۶۸، ۱۲۶۹، ۱۲۷۰، ۱۲۷۱، ۱۲۷۲، ۱۲۷۳، ۱۲۷۴، ۱۲۷۵، ۱۲۷۶، ۱۲۷۷، ۱۲۷۸، ۱۲۷۹، ۱۲۸۰، ۱۲۸۱، ۱۲۸۲، ۱۲۸۳، ۱۲۸۴، ۱۲۸۵، ۱۲۸۶، ۱۲۸۷، ۱۲۸۸، ۱۲۸۹، ۱۲۹۰، ۱۲۹۱، ۱۲۹۲، ۱۲۹۳، ۱۲۹۴، ۱۲۹۵، ۱۲۹۶، ۱۲۹۷، ۱۲۹۸، ۱۲۹۹، ۱۳۰۰، ۱۳۰۱، ۱۳۰۲، ۱۳۰۳، ۱۳۰۴، ۱۳۰۵، ۱۳۰۶، ۱۳۰۷، ۱۳۰۸، ۱۳۰۹، ۱۳۱۰، ۱۳۱۱، ۱۳۱۲، ۱۳۱۳، ۱۳۱۴، ۱۳۱۵، ۱۳۱۶، ۱۳۱۷، ۱۳۱۸، ۱۳۱۹، ۱۳۲۰، ۱۳۲۱، ۱۳۲۲، ۱۳۲۳، ۱۳۲۴، ۱۳۲۵، ۱۳۲۶، ۱۳۲۷، ۱۳۲۸، ۱۳۲۹، ۱۳۳۰، ۱۳۳۱، ۱۳۳۲، ۱۳۳۳، ۱۳۳۴، ۱۳۳

تذکره مدایج مسمیه

گویا گردآوری شمس المعالی اسحق بن احمد نیریزی که آنچه خود او و دیگران در ستایش شاهزاده مؤیدالدوله ابوالمظفر تهماسب میرزا فرمانفرمای شیراز سروده اند در آن آورده و سرگذشت و روش او را آشکار بداشت (س ۱-۳۸) بخشی ازین شیرازیه نام دارد (س ۳۹-۱۸۹) و پس از آن باز شعرهایی است در ستایش از مؤید (۱۹۳-۲۲۷) در خود جنگ نامی بدان داده نشده بلکه در نسخه چنین نامیده شده است.

و برست عبارات منثور این جنگ

- ۱- عریضة الى الملك الهمام به نشر عربی ۲۸
 - ۲- از محمد بن آدم به شاهزاده به نشر عربی ۳۰
 - ۳- از میرزا اسحق بن شمس المعالی بشاهزاده به نشر عربی ۳۳
 - ۴- دفتر یکم شیرازیه به نشر فارسی ۳۹
 - ۵- رساله دوم در ستایش او بکتابیه به نظم فارسی ۴۷
 - ۶- دفتر سیم به نظم و نشر فارسی و اشاره به حسام الملک ۵۹
- و برست شاعرانی که ستایش کرده اند

- ۱- عریضة الى الملك الهمام به نشر عربی ۲۸
- ۲- ابوالقاسم مدرس سیاهابی به نشر عربی ۶
- ۳- مولوی شیرازی به نشر عربی ۹
- ۴- میرزا جعفر نجفی موسوی به نشر عربی ۱۹
- ۵- وفارشیرازی به نشر فارسی ۷۰-۷۶-۱۰۶-۱۰۸-۱۱۳-۱۳۱-۱۸۱
- ۶- میرزا فرج الله طرفه منشی ضیاء الملک ۸۰-۱۶۷

- ۷- صابر مہدی شیرازی ۸۳-۸۴-۸۵-۹۱-۹۲-۱۳۰-۱۸۸
- ۸- آقاسید نصر اللہ کاشانی ۸۸
- ۹- آقامیرزا علی ۹۳
- ۱۰- پسر مؤیدالدولہ ۱۲۲۱، ۹۹
- ۱۱- ذوقی ۱۰۹-۱۱۲
- ۱۲- صنعت ۱۱۴-۱۲۵-۱۴۶-۱۴۸
- ۱۳- میرزا محمد علی شہرہ ۱۱۶
- ۱۴- اقبال یا مسکین ۱۱۸-۱۲۲
- ۱۵- منع ۱۲۸-۱۳۳
- ۱۶- الفت ۱۳۴
- ۱۷- نصر اللہ خان مرو دشتی اصطخر ۱۳۷
- ۱۸- تراب ۱۴۰- ۱۵۲
- ۱۹- مینائی خراسانی ۱۴۲-۱۵۸-۱۶۴-۱۷۵
- ۲۰- طرب ۱۵۰
- ۲۱- سحاب ۱۵۲
- ۲۲- ملول ۱۶۰
- ۲۳- وحید ابہجت شیرازی ۱۶۴
- ۲۴- آصف ۱۷۳
- ۲۵- رخشا ۱۷۸-۱۸۱
- ۲۶- داوری ۱۸۳
- ۲۷- حران ۱۸۵
- ۲۸- عرفان بہ نظم عربی ۱۹۳

۲۹- میرزا محمود کاشی صدرالشعرا ۲۰۷-۲۲۱

۳۰- میرزا ابراهیم ادیب ۲۱۲

۳۱- سروش شمس الشعرا ۲۱۸

۳۲- میرزا حسن قادر بر و جردی ۲۲۴

همه این شماره ها از ۵ تا ۳۲ بجز شماره ۲۸ به نظم فارسی است.

۲۱۳۸

تستعلیق سده ۱۴۴۵ و یا نوشته یکی از شاگردان شیروانی ، نشان شگرف .
۱۷×۱۳ - ۳۵×۱۴ ، کاغذ فرنگی - جلد نیماج مشکی

حاشیه شرح حکیمه الزین

حاشیه ایست بر شرح بخاری بر حكمة العین کاتبی . در هامش نسخه ما حاشیه ها ایست بر این حاشیه در بیشتر صفحات با نشانه « ملا اسماعیل سلمه الله تعالی ، ملا اسماعیل اصفهانی دام فیضه ، الاستاد اسماعیل سلمه الله ، عن الاستاد ملا اسماعیل ، محمد حسینی ، م ن م ن ، منه ، فخر الدین ، محمد بن شروبن ، زین ، منه رحمه الله ، محیی الدین رحمه الله ، عبدالرحمن » و بیشتر اینها از ملا محمد اسماعیل سپاهانی است .

این حاشیه در فهرست طوس (۴: ۸۳) از ملا میرزا جان باغنوی دانسته شده و در نسخه ما از شیروانی (نیز سیمه دیده شود)

آغاز: قوله الحکمة استکمال النفس الانسانیة اه الاستکمال مصدر والمصادر قد یطلق ویراد بها معانیها النسبیه الحديثه وقد یطلق ویراد بها الحاصل بالمصدر .
انجام : کونه معدوما مطلقا فیصیر خلاصه .

۲۶۳۹

نسخ سده ۱۳، اصل نسخه مؤلف، عنوان و نشان شنگرف، خط و مهر او درص ۵۶۱۹ و ۴۵۲ هجری.
 ۲۱×۱۴ - ۴۵۶۰×۱۸/۵، کاغذ فرنگی - جلد تیماج عنابی ضربی درون آبی

تجويد الاولیاء

ترجمه و شرحی است بر اصول کافی کلینی از محمد علی بن محمد حسن اردکانی
 که در روز آدینه ۱۲ رجب ۱۲۳۷ با انجام رسانده است چنانکه در این نسخه ما دیده میشود
 (ف ۱۱۹۷).

۲۶۴۰

نسخ معرب سده نهم، عنوان درشت تر، از پایان افتاده و میرسد تا بر گذشت زینب بنت علی،
 یادداشت عبدالفاضل میرزا مورخ ۱۲۸۰ در صفحه عنوان هست.
 ۲۱×۱۷ - ۱۹۴،۲۵×۲۱/۵۳ - ۴۰، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج قهوه ای ضربی مقوایی

گذشت الانبیا فی دین و دنیا و آخره

از ابن الفخر بهاء الدین ابوالحسن علی بن ابی الفتح فخرالدین عیسی اربلی (۶۲۵-
 ۶۹۲) است (طوس: ۵: ۱۵۶ و ۳۰۶).

۲۶۴۱

نستلیق سده ۱۱، نشان و آیات شنگرف، صفحه نخستین آراسته، جدول زرد و لاجورد، نسخه
 کامل است.
 ۲۱ س ۱۱×۱۷ - ۳۷۶۱، ۱۹×۲۶، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه ای ضربی مقوایی.

مصابی

از مولی کمال الدین حسین کاشفی بمیهقی است (حقوق ۲۱۱).

۲۶۴۲

نستعلیق روز شنبه ۲۱ج ۱۳۱۱/۴ (۱۸ کانون یکم ۱۳۰۹ رومی) از خود مؤلف ، عنوان شنغرف، سواد دستخط ناصرالدین شاه در ستایش این کتاب در پایان هست .
 ۱۲س ۱۴/۵ × ۱۹ ، ۲۰۹/۵ × ۴۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای مقوایی .

زبدة الوقایع

از میرزا موسی خان طباطبایی انصاری منشی اول وزارت امور خارجه است در تاریخ و جغرافیای شهبان در ۵۱ فصل و فهرست در آغاز هست . او این کتاب را زمانی که در وان و حکاری و تبلیس کارپرداز ایران بوده است نوشته و در ۱۳۰۹ آن را پرداخته است کتاب در دیباچه چنین نامیده شده است .

آغاز: بسمله عموم خانزادان دولت و پروردگان خوان احسان نعمت را لازم و واجب است .

انجام : بتاريخ امروز که یوم شنبه بیست و یکم شهر جمادی الثانیه ۱۳۱۱ مطابق ۱۸ کانون اول ۱۳۰۹ رومی است با تمام رساند والسلام .

۲۶۴۳

نسخ و نستعلیق خوش سده ۱۲ ، جدول شنغرف ولاجورد ، عنوان و عربیها شنغرف و نسخ ، ۱۷ برگ آغاز و صالی و اندکی از عبارات رفته است .
 ۱۹س ۱۴/۵ × ۴۱ - ۴۵ × ۴۰ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز

ماتمکده

از محمد تقی بن علی محمد نوری مازندرانی متخلص بو حید در ده انجمن در سوگواری حسین (ع) و روضه به نشر و نظم و جز ماتمکده هایست که در فهرست مشار

(ص ۱۳۵۴) و طوس (۳۱۱:۵) از آنها یاد شده است . بسیار شیوا و شایسته برای چاپ است
نام مؤلف و کتاب در دیباچه هست .

آغاز: بسمله . و به نستعلیق ستایش سزای گیهان خدا ایست که هر ذره بر کمال
صنعش خورشید است .

انجام: باستغفاری گمارند که هذا غایة مامولی و نهاية مسئولی و السلام علی
ثابعی الحق .

۲۶۴۴

نستعلیق محمد حسین بن غلامعلی باجوهر بنفش درشت در ۱۷ ج ۱۳۴۲/۱ .
۲۹ س ۱۳/۵ × ۲۹ ، ۱۰۴ س ۲۲/۵ × ۴۵/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى مقوایى

تاریخ جلال الدین خوارزمشاه

اصل از نامق باشد انشمنده عثمانی در ۱۶ فصل و مترجم فارسی آن دانسته نشد کیست.
آغاز: هو الفتح العلیم . بسمله . و به نستعلیق . الحمد لله رب العالمین ... بهتر
آن است قبل از شروع به تحریر کتاب اسامی سلاطین خارزمی را بقارئین محترم
معرفی نموده .

انجام: جان را بجان آفرین تسلیم نمود فسیحان الذی من لایموت.

۲۶۴۵

نستعلیق پسر مؤلف درج ۱۳۳۸/۳ که در ارومیه میان ده و دوازده روز نوشته است ، یادداشت
۱۳۴۲ و ۱۳۴۴ و ۱۳۴۵ دارد . پسر مؤلف در پایان تاریخ مرگ پدر را می آورد و شرحی درباره کتاب و تصحیح
و اضافه ای که مؤلف کرده و در این نسخه آمده است می نویسد ، در پایان نسخه پاره ایست از سرگذشت
حجاج

۲۳ س ۱۴/۵ × ۴۱ - ۲۹ س ۲۱ × ۴۲ ، کاغذ فرنگی آبی - جلد تیماج مشکى ضربی مقوایى .

مصائب الابرار و نوائب الاخیار

از الله قلی بن شاه میرزای محزون سلماسی در گذشته روز آدینه ۱۲۳۱/۱ع
در يك مقدمه و چهارده مجلس و يك خاتمه در سوگواری و روضه خوانی است.
آغاز: بسمله الحمد لله الذی نور صدورنا بنور المعرفة و الايقان ... و بعد چنین
گوید .. ابن شاه میرزا الله قلی المحزون السلماسی .
انجام : برای اهل نظر کافی است والله الموفق .

۲۶۴۶

نسخ محمد طاهر بن علی اکبر تبریزی در شنبه ۴۱ج ۱۱۰۴/۴ ، عنوان و نشان شگرف ، یادداشت
ابوالحسن بن شاه کوثر در ۱۲۱۴ در صفحه عنوان هست ، ابراهیم بن شیخ حسین بلاغی در سپاهان در
۱۴۰۴ و عبدالله بن محمد رضای شیر و جمال الدین بن عیسی در ۱۲۹۹ نسخه را داشته اند.
۲۶س ۱۲×۲۴ - ۲۸۰ ۳ ۲۱×۴۱ ، کاغذ سپاهانی - جلد روغنی نازل و بوته درون روغنی
گلداز .

الانقی هشریة فی المراهط البدویة

از ابن ام فاسم محمد بن محمد بن محمد بن حسن حسینی عاملی عینائی جزینی
است و دوبار بچاپ رسیده است (طوس ۳:۵) .

۲۶۴۷

نسخ جعفر بن میرزا ایک مشهدی در ۱۴ محرم ۱۰۷۶ ، جدول زرو لا جورد ، سر لوح بر آراسته ، حواشی
دارد با نشانه «محمد تقی حسینی ، حسن علی ، م و سلمه الله» بنسخ و نستعلیق .
۲۷س ۱۴×۲۶ ، ۲۹۴ ۳ ۲۵×۴۸ کاغذ سپاهانی - جلد نیمه جاشکی ضربی درون عنابی

الانقبصار فی ما اختلف من الاخبار

از شیخ طوسی است .

نسخه سده ۱۳، عنوان و نشان شنغری، در برخی جاها درهاش هم نوشته شده است.
 ۲۹س ۱۴×۱۹، ۳۶۱×۱۹/۵، ۴۰×۱۹/۵، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبضرایی درون عنابی.

دیوان

از سلطان محمد سیف الدوله قاجار متخلص به سلطان پسر فتحعلیشاه و در آن
 غزل است به ترتیب تهجی (۱-۴۸) و ترجیع بند و ترکیب بند و قطعه (۴۸-۶۸) و رباعی
 (۶۸-۸۸) و مثنوی بنام سیف الرسائل در سرگذشت خود او و دشمنی حاج میرزا آقاسی
 با او و رفتن او بعراق عرب (۸۸-۱۱۴) و مرثی (۱۱۴-۱۲۱). او در ۱۲۸۴ از مشهد
 برگشته بود (مجمع الفصحاء ۱: ۳۱- ذریعه ۹: ۴۵۹- سپه ۲: ۴۷۷ - مجلس ۳: ۱۴۷)
 نسخه ای از دیوان او بنوشته ذریعه در آستان قدس هست.

آغاز: غزلیات بسمله.

خواند کجا بچهر و خط مشاک و ماه را

چشمی ده فرق لبرده سفید و سیاه را

دل ملک خط بفر رخ آمد که پیر ده

حرمت نهد بحشمت سلطان سپاه را

انجام :

چون دامن دولت از دست بشد سلطان را

خوش زمزمه سو گش بسرای بدیوانها

تستعلیق روز یکشنبه ۱۸ شعبان ۱۰۸۵، عنوان و نشان شنغری، نسخه از تفسیر سوره کهم
 نایابان قرآن.

۲۶س ۱۴×۲۱ - ۴۴۵×۱۸/۵، ۴۰×۱۸/۵، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج فیهوای ضربی ملوایی درون زرد

ترجمة النواص

از ابی الحسن علی بن حسن زواری است که در ۹۴۷ (فصل الله) ساخته است
(حقوق ۵۲) .

۲۶۵۰

تستعلیق ۱۱۲۰ ، عنوان شنگرف ، نسخه کامل است .

۱۷س ۱۰۵: ۲۲۸ - ۴۴۳ ۱۸ ۴۰۰ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج فیه ای گرد مشکلی مقوایی درون
نخودی .

زبدة النبیف

از مولی حیدر بن محمد خوانساری که در ۱۰۳۸ ساخته است ، (ف ۲۶۶۷ - متناثر
س ۸۷۶ - ذریعه ۱۲ : ۲۲) .

۲۶۵۱

نسخ سید علی اکبر بن سید عبدالحسین بن محمد صادق حسینی طباطبائی در روز پنجشنبه ۳-۱۴۱۴/۱
درش ۱ و در شب چهارشنبه ۱۱/۴/۱۳۱۵ درش ۲ .
۱۷س ۱۰۵: ۱۷ ، ۴۱۴ ۱۸ ۴۲۵۰ ، کاغذ قرنکی - جلد نیماج مشکلی .

در پیوسته

- ۱- تحفه حاتمیه یا هفتاد باب (۱ - ۵۰) از شیخ بهایی (ادبیات ۸۴) .
- ۲- شرح بیست باب اسطرلاب طوسی (۵۲ - ۲۶۸) از عبدالمعلی بیرجندی
(مدرس ۲۳۹) .

۲۶۵۲

نسخ سده ۱۱، عنوان و نشان شنگرف و لاجورد وزیرین و مشکى، جدول زرو لاجورد، یادداشت احمد عمرى دارنده نسخه مورخ ۱۱۷۵ بامهر او در صفحه عنوان هست، در نسخه از دیباچه از فهرست آخر باب ۴۷۴ هست تا باب ۴۴۷ سپس افتاده و مسائلى پس از آن میاید و میرسد بباب ۱ تا پایان سفر ۶ اصل کتاب.

۴۵ س ۱۰ × ۲۰/۵، ۴۶۰ × ۱۷ × ۲۹، کاغذ سپاهانى - جلد تیماج مشکى ضربى

الفترحات المکيه

از ابن عربى است.

۲۶۵۳

تستعلیق ۴۹ رمضان ۱۲۶۴ م و یا از خود مؤلف، نشان شنگرف، جدول زرو مشکى و لاجورد. ۱۴ س ۱۰ × ۱۷، ۴۴۷ × ۱۵ × ۲۴، کاغذ قرنگى - جلد پارچه اى درون مشکى.

التبصرة الناصرية فى المبررات الالهية

از نصرالله بن حاج محمد حسين دماوندى كه در سياست مدنى و بنام ناصر الدين ميرزاى قاجار ساخته و در ديباچه آن از بدايه المعارف خود كه در يك مقدمه و سه فصل و يك خاتمه است و در زمان خاقان خلد آشيان ساخته است و از تحفه محمديه خود ياد كرده است. او اين كتاب را در پيچى ئيل ۱۲۶۲ هنگامى كه از تهران باذربايجان نزد اين شاهزاده رفته بود نگاشته است. در آن نخست بحثى فلسفى آمده و سپس از پادشاهى و عدالت و صفات پادشاه ياد شده است.

آغاز: و ما النصر الا من عند الله العزيز الحكيم والله يؤيد بنصره من يشاء و هو العزيز الرحيم. بسملة. احمدك يا من بك استعين... اما بعد بنده در گاه خداوندى

ابن مرحوم الحاج محمد حسین نصرالله دماوندی بعرض اخلاء روحانی واجلاء ذوقانی
میرساند .

انجام : ومسند نشین باستحقاق گرداناد . تمت الکتاب... فی بیست ونهم شهر
رمضان المبارک بعد الف ومائین و اربعة [و | ستین ۱۲۶۴ - شکر که این نامه بعنوان
رسمد - پیشتر از عمر بیابان رسید

۲۶۵۴

لستمعلیق سده ۱۰ ، عنوان شنگرف ، جدول لاجورد ، درمقن وهامش نوشعه شده . آغاز وانجام
افاده . این نسخه بدست یکتی سنی خفکی افاده و درص ۴ عبارتی را تراشیده و نام «چاربار ابونکر و
عمر و عثمان و علی» بجای آن گذاشته است .
۱۹س ۱۴ ، ۳۲۸۷ ، ۲۴/۵ × ۱۲ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکی ضربی متوازی

کلیات

از ابن همام شیرازی شیعی زنده در ۹۰۴ (س ۱۶۱۰ و ۲۱۸) و آشنای بعرفان
وکلام وفقه و ادب است در ۱۶۰۰ بیت است و چنین است فهرست آن که آقای
باستانی راد نوشته است :

۱- دیباچه و مقدمه ۱۰ تا ۱۰

۲- شرح حدیث کمیل : « ما الحقیقه . » ۱۰ تا ۲۲

۳- حکایت آل عبا ، حکایت حضرت حسین (ع) و شرح حال حضرت صادق و
مطالب عرفانی و شرح کلمات حضرت علی بن ابیطالب و حکایاتی از عرفا و مشایخ از
ابراهیم ادهم و شیخ ذوالنون مصری و شبلی و ابومحمد و بوسعید میهنه ای و مالک دینار
و عبدالله مبارک و شیخ نظامی و بحیی بن معاذ و رابعه عدویه و شرح قسمتی از نهج البلاغه
و حکایت شیخ نصیری و حکایت ملکشاه و ابوالمعالی جوینی و حکایت سلطان حسن و قاضی
حسن که در عهد مؤلف بود (ص ۲۴۲) و واقعه جنگ احمد بیگ بارستم بیگک پسر عم خود
و سپردن فارس بقاسم بیگک پرناک و آزردن شدن ابراهیم سلطان و غلبه رستم بیگک که

اینوفایع در زمان ابن همام در تبریز اتفاق افتاده (ص ۳۱۷ تا ص ۳۱۷) و وصایای ارسطاطالیس و آداب اجتماع و ترتیب فرزند و سلوک با مردم و آداب غذا خوردن و نشست و برخاست (از ص ۲۲ تا ص ۳۵۸).

۴- تفسیر منظوم سوره یاسین مسمی بنام روضه القلوب که در تاریخ ۹۰۴ تألیف کرده و ۲۰۶ بیت می باشد از ص ۳۵۹ تا ص ۴۷۱.

۵- کتاب هدایة العارفین که چهاراربعین می باشد در شرح احادیث حضرت رسالت مشتمل بر ده باب که بطرز بدیع و نادرست ده هرباب بترتیب عدد شامل حدیثی است مطابق با آن عدد مثلاً حدیث پنجم در امر به پنج چیز یا ترك پنج چیز می باشد که احادیث متعددی در بن باب نقل نموده و قس علیهذا که در اینکار ابتکاری خرج داده ورنجی برده (از ص ۴۷۲ تا ص ۵۷۴ متن).

۶- منظومه و مثنوی اسرار دل در معارف و تصوف و عرفان مشتمل بر مقالات و مقامات العارفین (از حاشیه ص ۱ تا ص ۹۳)

۷- مثنوی شهادتنامه در کیفیت واقعه کربلا که بتاریخ پنجم ربیع سنه ۹۰۲ انجام یافته و ۱۲۰۰ بیت (از ص ۹۳ تا ص ۱۶۱ در حاشیه)

۸- نسخه نفیس تحفة الملوك فی بیان طریق السلوك و نواصیح تاریخ انمام نسخه بیست و هفتم محرم سنه نهصد و سه و شماره ابیات آن دوهزار بیت است که در ص ۲۷۹ اشاره بتاریخ و دیگر مطالب دارد (حاشیه ص ۱۶۳ تا ص ۲۸۵).

۹- کتاب مصابیح الهدی در تفسیر و ترجمه احادیث نبوی مشتمل بر چهاراربعین و ابیات آن هفتصد بیت است (حاشیه ۲۸۶ تا ۳۳۶).

۱۰- کتاب فتح نامه در تفسیر سوره فتح در جمادی الثانیه ۹۰۳ و شماره ابیات یکهزار و سیصد و پنجاه (از ص ۴۷۲ تا ۵۶۷ حاشیه).

۱۱- ترجمه اربعین سید علمی که بخواهش یکی از فقرا و دراویش بنام

شیخ شمس‌الدین محمد (س ۵۷۱) نظم کرده است (ازس ۵۶۸ تا ۵۷۴ حاشیه).
ابن‌همام در لاهیجان بسال ۹۲۹ نوربخش را دیده است (س ۸۹).

۲۱۵۵

استملیق سده ۱۴، عنوان شغرف، فهرست در آغاز هست، در ۱۴۰۴ آران کریم بن بهاء‌الملک بوده است، و در آن آمده که در روز پنجشنبه نوز و ۱۶ ح ۱۴۴۷ در سپاهان داخل کتابخانه دارایی شده است، نسخه را در ۱۴۵۹ آقای باستانی داشته است.
س ۱۴/۵ - ۲۱ - ۴۲۲۲ - ۳۰ × ۲۰ - کاعد فرنگی - جلد تیماج ترپاکی مقوایی.

دربرگرداختن نسخه گویا

ازبندرا بن داس Bindraban Dās خوشگو از دودمان Bais (گویا و ابشیا) در گذشته میان ۱۱۶۱ و ۱۱۷۰ و شاه ارد میرزا محمد افضل سرخوش (۱۱۰۵-۱۱۲۶) که در ۱۱۲۷ (= سمبته خوشدلی) در چهاردفتر بنوشته در پی وسه دفتر بنوشته استوری ساخته است. در پی شوشتری مؤلف چمن سرور (س ۲۴۸۲) نسخه‌ای از این کتاب را که پاره‌ای از جلد دوم پنداشته است و از سیل‌مدرسه ۱۳۲۸ شم‌شمار بدست آمده بود بافند و نزد سید محمد بن سید عبدالکریم برده و مرثب ساخته و در ۱۳۲۰ دیباجه‌ای با فهرست بنام شاهزاده حشمة‌الدوله محمد حسین میرزای قاجار و میرزا اسمعیل خان و میرزا احمد خان در آغاز آن گذارده است. در دیباجه از ذی‌حجه ۱۲۳۶ و محمد علی میرزای دولت‌شاه و محمد صالح خان مکرری بینکلی بیستمی خوزستان و عربستان و علی‌قلی خان گروسی که دستور دیباجه و فهرست نوشتن برای آن داده بود یاد شده است. دفتر نخستین این کتاب از رودکی تا کافی و درباره ۳۶۲ شاعر و دوعی انجامی تا شکونی و درباره ۸۱۱ شاعر یا تا میرزا احمد بیک و درباره ۵۲۵ شاعر و سومی درباره شعرای جدید و معاصر است. نسخه‌ها مانند نسخه مجلس است و بنوشته در پی جلد دوم است و سرگذشت ۷۷۰ شاعر دارد.

(مجلس ۲۳۵:۲ - سپه ۴۷۳:۲ - زیرمه ۴۲:۲ - استوری ۱:۸۲۶).

آغاز:

درین زمانه رفیقی که خالی از خلل است

صراحی می ناب و سفینه غزل است

کشتی حیات را ناخدا حمد خدا ایست که بنی نوع انسان را از بحر عدم بکناره

وجود کشانیده .

انجام : یاری شیرازی از ولایت شیراز بود در زمان سلطان حسین میرزای

بایقرا ظهور یافته ازوست .

گفتم در آنکوش مرا تشنه جگر کرد

بشنید ازین کوش واران گوش بدر کرد

چنین است فهرست شاعران در نسخه ما که آقای باستانی را به ترتیب تهجی

نوشته و آن را « تذکره آب آورد » خوانده است

حرف الف

۱ لبر شاه غازی ۸ ظفر خان احسن ۹

۱۰ عنایت خان آشنا ۱۱ استغنائی کشمیری

۱۲ اسیر شهرستانی ۱۴ اسیری لاهوری

۱۴ اسیر مارندران ۱۴ اسیر ورامینی

۱۵ اسیری سهرازی ۱۵ اوجی نطنزی

۱۵ اوجی کشمیری ۱۶ الفت خراسانی

۱۶ الف هندی ۱۶ الفتی مستوفی

۱۶ الفتی ساوجی ۱۷ قلیچ خان الفتی

۱۷ الفتی یزدی ۱۷ الفتی منهدی

الفتی کمرہ ای ۱۷	امانی منجہ ہروی ۱۷
امانی کرمانی ۱۸	امانی خان زمان ۱۸
امانی اصفہانی ۱۹	ادھم ہمدانی ۱۹
ادھم ترکمان ۲۰	ادھم قزوینی ۲۲
اشراق میرداماد	اشرف خان ۲۳
اشرف معین الدین ۲۳	خلیفہ اسد ۲۳
قاضی اسد ۲۳	اسدبیک قزوینی ۲۳
اسد تورانی ۲۴	اسد شوشتری ۲۴
میراسدللہ اصفہانی ۲۴	اہلی نوایی ۲۴
اہلی شیرازی ۲۴	انسی کتابدار ۲۶
انسی خوارزمی ۲۸	انسی قندهاری ۲۸
انسی ذوالقدر ۲۸	ابن نصح تاج الدین ۲۹
اسمعیل باخرزی ۲۹	جمال اسمعیل اصفہانی ۲۹
اسمعیل نخشبی ۳۰	ملک ابو القحح سیستانی ۳۰
شیخ نجم الدین احمد معروف مکرری ۳۰	
خواجہ میرزا احمد رازی ۳۱	
قاضی احمد لاغر سیستانی ۳۱	احمدی ۳۲
آشوب مازندری ۳۲	آشوب ہمدانی ۳۳
آشوبی ۳۳	ابوالحسن فراہانی ۳۳
سلطان اویس ۳۴	امیر ابوالبرکۃ ۳۴
ابراہیم ہروی ۳۴	ابراہیم اردوبادی ۳۴
شیخ اللہقی ۳۵	شیخ ابونصر ۳۹
خواجہ نصیر ادیب ۳۵	اسعد الدین اسعد بخارایی ۳۵

اسعد شیرازی ۳۵	اسعد استرآبادی ۳۶
الهی اسدابادی ۳۶	الهی قمی ۳۸
الهی هندی ۳۸	الهی هراتی ۳۸
آگهی خراسانی ۳۸	افدسی ۳۸
اصلی ۳۹	اظهری ۳۹
افسر ۳۹	سید امیر خان ۳۹
آقامیر ۴۰	امیری رازی ۴۰
امیری سیستانی ۴۰	امری اصفهانی ۴۰
اعظم شاملو ۴۰	افصح ۴۱
اعلا ۴۱	انور ۴۱
افکاری ۴۱	احراری ۴۲
الونا بخاری ۴۲	آنی کشمیری ۴۲
ایما ۴۲	امینافراہانی ۴۲
آرام ۴۲	امینی هندوستانی ۴۵
میر امین قمی ۴۳	آفتی تونی ۴۵
اجری ۴۳	ابوتراب انجدانی ۴۳
ابوتراب رازی ۴۶	ارسلان مشهدی ۴۶
ارشاد ۴۶	ایزدی ۴۶
امتی تربتی ۴۶	خواجہ ایوب ۴۷
اختری یزدی ۴۷	امیدی تهرانی ۴۷
آصفی قمی ۴۸	آصف ۴۸
میرزا اصغر طوسی ۴۹	اثیر الدین اومانی ۴۹
افضل کرمانی ۴۹	احسان ۴۹

اکبر دولت آبادی ۴۹	شیخ ابوسعید ارکالبی ۴۹
ابوالقاسم فندرسکی ۴۹	ابوالقاسم میرزا ۴۹
	میرزا اشراق بروجردی ۵۲
حرف با	

بیرام خان ۵۴	بابر شاه ۵۲
باباشاه ۶۳	میرزا بیدل ۵۵
باقر نجم ثانی ۶۳	میر باب ۶۳
باقر اصفهانی ۶۳	حاجی باقر شیرازی ۶۳
میر باقر نطنزی ۶۴	میرزا باقر مشهدی ۶۴
میرزا باقر قاضی ۶۵	میر باقر ابیک ۶۵
بایندر خان ۶۷	باقر درجزینی ۶۵
بدر چاچی ۶۷	بدخشی ۶۷
باقر هندی ۶۵	باقر مذهب ۶۵
باقی تبریزی ۶۶	باقی نهاوندی ۶۶
باقیا ۶۶	باقی ختلانی ۶۶
پرتوی شیرازی ۶۸	باباعبدی ۶۶
برهمن هندی ۶۸	برهمن گرجی ۶۸
بسمل ۷۰	پستی ۶۹
مولانا بقائی ۷۰	بصیر ۷۰
بقائی جانیپوری ۷۱	بقائی ۷۱
پورحسن ۷۱	بنائی ۷۱
بهاری قمی ۷۲	بهار اصفهانی ۷۲

میرزا جان بهائی ۷۲	بهاء الدین اندجانی ۷۲
بهرام سقا ۷۲	بهرام بیگ ۷۲
بهوبت بانیه ۷۳	حاجی بهرام ۷۳
بیان میرزامهدی ۷۳	بیاضی هندی ۷۳
بیکس غزنی ۷۴	بیانی قزوینی ۷۴
بیخود سبزواری ۷۴	بیکسی شوشتری ۷۴
بیخودی فراهی ۷۶	بیخودی ۷۵
بیغم ۷۶	بیخبر ۷۶
بیدا ۷۶	بینش ۷۶
میرزا برقی ۷۷	بزمی هندی ۶۹
	بهادرخان ۱۷۶

حرف تا

تذروی ابهری ۷۹	تنهای قمی ۷۸
تسللی ۸۰	تسکین ۸۰
تباری ۸۰	تجلی ۸۰
تأثیر ۸۱	تحسین ۸۱
تلاش ۸۲	تابع ۸۱
تسلیم ۸۰	تصنیف ۸۲

تنهای شهرستانی ۸۲

حرف ثا

ثنائی گنابادی ۸۳	ثنائی مشهدی ۸۲
	ثاقب ۸۳

حرف جیم

جهانگیر شاه ۸۴	میرزا جعفر اصفهانی ۸۶
میرزا جعفر هراتی ۸۸	میرزا جعفر کاشی ۸۸
میرزا جعفر قزوینی ۸۹	سید جعفر نوربخش ۸۹
جعفر رازی ۸۹	جعفر تبریزی ۸۹
میرزا جعفر ۸۹	جعفر بیگک ۹۰
جعفر شیرازی ۹۰	الله ویردیخان جعفر تخلص ۹۰
جلالای نائینی ۹۰	جلالی دهلی ۹۱
ملك جمال الدین ۹۱	جلال الدین جلالی ۹۱
جلال فراهانی ۹۱	جلال طبیب ۹۱
سید جلال الدین ۹۲	جلیل کاشی ۹۲
جمال الدین خجندی ۹۲	جمال الدین گیلانی ۹۲
جمال الدین ابهری ۹۲	جمال الدین اشك العطنی (؟) ۹۳
جمالی کنیبو ۹۳	جنون ۹۴
جنونی بدخشانی ۹۴	جنونی کشمیری ۹۵
جنتی ۹۵	جناق قندهاری ۹۵
جوهری سمرقندی ۹۵	جوهری قندهاری ۹۶
جوهری زرگر ۹۶	جودت ۹۶
جویا ۹۷	ملاجامی ۹۷
احمد جامی ۹۸	جاروب ساز ۹۸
جاوید ۹۹	جاهی ۹۹

جدائی ۱۰۰	جذبی ۱۰۰
جہانخاتون ۱۰۰	جناب اصفہانی ۹۹
حسینی ہمدانی ۱۸۹	حالتی جغتائی ۱۰۱
حالتی گیلانی ۱۰۱	حافی ۱۰۱
حامدی ۱۰۱	حکیم حاذق ۱۰۱
میرزا حاتم بیگ ہمدانی ۱۰۲	حافظ شیرازی ۱۰۳
میر حامی ۱۰۳	حاتمی ہراتی ۱۰۳
حاجی رازی ۱۰۳	حالی ۱۰۳
حاتم کاشی ۱۰۳	ملاحیب شاہ عبدالعظیمی ۱۰۳
حریف ۱۰۴	حزینی ۱۰۲
حزنی اصفہانی ۱۰۴	میر سیف اللہ حزنی ۱۰۵
سید حسین حسینی ۱۰۵	سلطان حسین ۱۰۵
میرزا حسینی ۱۰۵	حسین صراف ۱۰۵
قاضی حسن خوانساری ۱۰۵	خواجہ حسین ہروی ۱۰۶
حسین مالگیری ۱۰۶	قاضی حسن قزوینی ۱۰۶
حسن بیگ بروجردی ۱۰۷	سلطان حسن خلیفہ ۱۰۷
حسنخان شاملو ۱۰۷	حسن بیگ شکرعلی ۱۰۸
ملاحسینعلی یزدی ۱۰۸	ملاحسنعلی شوشتری ۱۰۸
ملاحسنی خوانساری ۱۰۹	میرزا احسنعلی ۱۰۹
حسن بیگ ۱۰۹	خواجہ حسن قندھاری ۱۰۹
نجم الدین حسن بن سنجر ۱۰۹	حسام ۱۱۰
حسابی ۱۱۰	حشمتی خوانساری ۱۱۰
میر حشمتی ۱۱۱	امیر حضوری ۱۱۴

حقى ۱۱۱	حقيرى ۱۱۴
مير حيدر ۱۱۱	حيانى ۱۱۱
حيدرى همدانى ۱۱۲	حيرانى ۱۱۲
حاجى حيدر تيريزى ۱۱۵	حيرتى ۱۱۲
ميرزا حاتم بيگك حاتم تخلص ۱۱۵	مير حسينى كاشى ۱۱۶

حرف خا

خبازى نيشابورى ۱۱۷	امير خسرو دهلوى ۱۱۶
خلقى ۱۱۷	خواجو كرماني ۱۱۷
خوشى ۱۱۸	خليل خلقى هراتى ۱۱۷
خسروى قهتاني ۱۱۸	خليل بيگك بيان ۱۱۸
خواجه زاده ۱۱۸	ميرزا خنجر جغتائى ۱۱۸
خاورى ۱۱۹	خروشى ۱۱۹
خضابى ۱۲۰	خيالى ۱۱۹
خصى ۱۲۰	خازن ۱۲۰
خضرى لارى ۱۲۱	خضرى خوانسارى ۱۲۰
	خطيب ۱۲۱

حرف دال

دانشمند ۱۲۵	دارا ۱۲۱
داعى ۱۲۶	درويش دهكى ۱۲۵
دعائى ۱۲۶	دوش باف ۱۲۶

دستور ۱۲۷	دوائی ۱۲۶
درکی ۱۲۷	دلیری ۱۲۷
دوری ۱۲۸	دخلی ۱۲۸
میرزاداد ۱۲۸	دقایق ۱۲۸
دانش جعفری ۱۲۹	دانهی ۱۲۹
	میررضی دانش ۱۲۹

حرف ذال

سید ذوالفقار ۱۳۲	میرزا محسن ذوالقدر ۱۳۲

حرف را

عبدالرحیم خان ۱۳۳	رحمی بخاری ۱۳۶
رفیع قزوینی ۱۳۶	رفیع الدین کاشی ۱۳۷
میرزا رفیع شهرستانی ۱۳۷	رفعتی تبریزی ۱۳۸
رافعی اسفراینی ۱۳۸	رافعی ۱۳۸
رضی ارمیمانی ۱۳۸	سید مرتضی رضی ۱۳۹
رضی قزوینی ۱۳۹	ملك رضی الدین ۱۳۹
رضایی کاشی ۱۴۰	رضائی رازی ۱۴۰
ریاضی تربیتی ۱۴۰	ریاضی سمرقندی ۱۴۰
رضوان ۱۴۱	مجدالدین رشید ۱۴۱
سلطان رشید ۱۴۱	رشیدی ۱۴۱
رشیدای کاشی ۱۴۱	رونقی بخاری ۱۴۲
رونقی بلخی ۱۴۲	رونقی همدانی ۱۴۲

روغنی ۱۴۲	رونق ۱۴۲
روسی ابرقو ۱۴۴	روح الامین ۱۴۳
ردائی ۱۴۴	قاضی روح الله ۱۴۴
رشکی همدانی ۱۴۴	رشکی قمی ۱۴۴
رمزی کاشی ۱۴۵	رسمی هروی ۱۴۵
رهی ۱۴۵	شاه رمزی ۱۴۵
میررکن الدین ۱۴۷	رکن الدین ۱۴۶
شیخ رباعی ۱۴۷	رازی ۱۴۷
رهائی ۱۴۷	رجائی ۱۴۷
	رفیقا ۱۴۸

حرف زاء

زنکی ۱۵۱	زلالی خونساری ۱۴۸
زاهد ۱۵۱	زاغی قهوه چی ۱۵۱
ملازمانی یزدی ۱۵۰	زنبیل بیگ ۱۵۰
زین خان ۱۵۱	زلالی هروی ۱۵۱

حرف سین

سرخوشی ۱۵۳	سام میرزا ۱۵۲
سوسنی مهتاب خان ۱۵۲	سلیم محمدقلی ۱۵۸
سرمد ۱۵۵	حکیم سعید ۱۵۵
سالک قزوینی ۱۶۲	سالک یزدی ۱۶۰
سلیمان ساوجی ۱۶۵	سهاک شیرازی ۱۶۵

سلمان جابری ۱۶۵	محمد هاشم سنجر ۱۶۶
سنجری ۱۶۸	سنجری قمی ۱۶۸
سنجری ترگو ۱۶۸	سیار ۱۶۸
سعدالدین هراتی ۱۶۹	سعد کل ۱۶۹
سعدای اردستانی ۱۶۹	سعیدای گیلانی ۱۷۰
سیاهی تورانی ۱۷۰	میرزا سیاهی ۱۷۰
شیخ ساقی ۱۷۰	ساقی ۱۷۱
سیری رازی ۱۷۱	مالاسیری جربادفانی ۱۷۱
سیری غزنوی ۱۷۲	سهمی ۱۷۲
سهمی بخاری ۱۷۲	سهمی تبریزی ۱۷۳
سگک لوند ۱۷۳	سبب بیگک ۱۷۳
سخن ۱۷۴	سهراب بیگک ۱۷۴
سامع ۱۷۴	سرائی هندی ۱۷۵
سرائی لاهوری ۱۷۵	سخی کرمانی ۱۷۵
سروری ۱۷۵	سپهری ۱۷۶
سلطان خان زمان ۱۷۶	سلطان قندهاری ۱۷۶
سودائی ۱۷۷	سروش ۱۷۷
سراج ۱۷۷	سبقت ۱۷۷
سلوکی ۱۷۹	سپیلی ۱۷۹
سیفی عروضی ۱۸۰	سرودی ۱۸۰
سایر ۱۸۰	سابق ۱۸۱
سقا ۱۸۱	سید ۱۸۱

حرف شین

شکیمی ۱۸۷	ملا شاه ۱۸۲
شاه پور ۱۹۱	شکیمب ۱۹۱
شاه باقر ۱۹۳	شاه کرم ۱۹۳
شادمان ۱۹۳	شاه مراد خونساری ۱۹۳
شاهی ۱۹۴	شاهکی ۱۹۳
شریف آملی ۱۹۵	شرف تبریزی ۱۹۴
سید شریف کاشی ۱۹۵	خواجه شریف شیرازی ۱۹۵
شرف الدین ترشیزی ۱۹۶	امام شرف الدین ۱۹۶
ملاشوقی ۱۹۷	میرزا شرف جهان ۱۹۶
شوقی اردستانی ۱۹۷	شوقی شوشتری ۱۹۷
شرقی یزدی ۱۹۸	شوقی ساوه‌ای ۱۹۷
شرقی قزوینی ۱۹۹	شایق ۱۹۸
میرزا شمس الدین شهرستانی ۱۹۹	شمس الدین بدخشانی ۱۹۹
مولانا شهیدی قمی ۲۰۰	شمسی یزدی ۱۹۹
	شهید غازی ۲۰۰
میرزا شفیع ۲۰۱	میرزا محمد شفیع مازندرانی ۲۰۱
شفیع باخرزی ۲۰۱	شفیعا ۲۰۱
شجاع کاشی ۲۰۲	شفیعی بخاری ۲۰۲
شجاعی دماوندی ۲۰۲	ملك شجاع ۲۰۲
حکیم باقر شفایی ۲۰۶	حکیم شفائی ۲۰۳
شعوری مشهدی ۲۰۶	شعوری کاشی ۲۰۶
ملاشکوهی همدانی ۲۰۶	شعوری تبریزی ۲۰۶

شکوئی ۲۰۷	ملك شمال الدين ۲۰۸
شیخ شهاب الدین ۲۰۸	باباشوخی ۲۰۸
شوکتی ۲۰۸	شمخال بیك ۲۰۸
ملاشیری ۲۰۸	شمعیب ۲۰۹
شبابی ۲۱۰	شانی تكلو ۲۱۰
شتاب ۲۱۱	ملاشیدا ۱۸۲
میر شریف شیرازی ۱۹۵-۱۹۶	

حرف صاد

میرزا صائب ۲۱۱	صیدی ۲۱۶
درویش صادق ۲۱۷	محمدصادق توبسر کانی ۲۱۷
صادق گاو ۲۱۷	صادق حلوائی ۲۱۸
میرزا صادق ۲۱۸	صادق معالی ۲۱۸
صاحب سیما کاشی ۲۱۸	لاطم صاحب ۲۱۹
میرزا صادق اردوبادی ۲۱۹	میرزا صالح منشی ۲۱۹
میرزا صالح تبریزی ۲۱۹	سید صالح بروجردی ۲۲۰
صالحی ۲۲۱	صالحا ۲۲۰
صفی قلیخان صفی ۲۲۱	صفی قلی بیگک ۲۲۲
صفی قلی بیگک جارجی ۲۲۲	میر صفی ۲۲۲
صفیا ۲۲۳	صفا ۲۲۳
صوفی ۲۲۳	حکیم صوفی ۲۲۳
صیرفی کشمیری ۲۲۴	ملا صوفی کرمانی ۲۲۳
صفیای اصفهانی ۲۲۳	صافی کازرونی ۲۲۳

صیرفی کشمیری ۲۲۴	صیرفی ساووه‌ای ۲۲۴
صیرفی ۲۲۴	شیخ صیف‌الدین ۲۲۴
صفاتی ۲۲۴	صبری روزبهان ۲۲۴
صبوری تبریزی ۲۲۴	صبوری اردستانی ۲۲۴
صبوری همدانی ۲۲۵	صبوحی خوانساری ۲۲۵
صبوحی جغتائی ۲۲۶	میرصبوحی مازندرانی ۲۲۶
صاعدی ۲۲۶	صدقی ۲۲۷
شیخ صمد ۲۲۷	صحت ۲۲۷
صحیفی شیرازی ۲۲۷	میرصفی‌نور ۲۲۷
میرصدرالدین مشهدی ۲۲۴	

حرف ضاد

ضمیری اصفهانی ۲۲۸	ضیاءالدین کاشانی ۲۲۹
ضمیر همدانی ۲۲۹	ضیاءالدین دهلوی ۲۲۹
ضمیر حلوانی ۲۲۹	ضمیر میهنی ۲۳۰
ضیاء اصفهانی ۲۳۰	ضیاء طهرانی ۲۳۱
ضیائی قزوینی ۲۳۱	ضیاء کاشانی ۲۳۲

حرف ط

شاه طاهر دکنی ۲۳۲	طاهر ۲۳۳
طاهر مازندرانی ۲۳۴	طاهری قاینی ۲۳۵
ملاطغرای مشهدی ۲۳۵	طغرای فریومدی ۲۳۷
میرزا طالب ۲۳۸	حکیم طالب ۲۳۹

طالع ۲۳۹	طالع سبزواری ۲۳۹
طلوعی کشمیری ۲۳۹	طبعی ۲۴۰
طبعی قزوینی ۲۴۰	طابعی ۲۴۰
طارمی ۲۴۰	طیبی ۲۴۰
طرزی ۲۴۱	طریقی ۲۴۳
طفیلی ۲۴۳	طائف ۲۴۳
طوقی ۲۴۴	

حرف ظا

ظہیر ۲۴۴	ظریفی ۲۴۴

حرف عین

عرفی ۲۴۵	نعمت خان عالی ۲۴۹
عاقل خان ۲۵۱	عاشق ۲۴۹
عرشی ترك ۲۵۲	عتابی ۲۵۳
عزتی ۲۵۳	ملاعزت شیرازی ۲۵۴
میرعزی ۲۵۴	عزیزی ۲۵۴
باقرعزت ۲۵۵	عزالدین ۲۵۵
عزیز کو کلتاش ۲۵۶	عبدالعزیز ۲۵۶
قاضی عبداللطیف ۲۵۶	قاضی عمار ۲۵۶
قاضی عمان ۲۵۶	قاضی علا ۲۵۶
قاضی عطا ۲۵۶	قاضی عیسی ۲۵۷
قاضی عبدالله ۲۵۷	عارف ایچی ۲۵۷

عارفی ۲۵۸	شمیخ عارف ۲۵۸
عرفی کمانگر ۲۵۸	امیر عرفی مشهدی ۲۵۸
سلامؤمن عزت ۲۵۵	عارف شیرازی ۲۵۹
عرفان ۲۵۹	عارف ۲۵۸
علی بدخشانی ۲۵۹	علی فتحی ۲۵۹
علی باقی ۲۵۹	امیر سید علی ۲۵۹
آقا علی ۲۶۰	علی رازی ۲۶۰
مالا علی شهر یاری ۶۰	علی کل ۲۶۰
علیقلمی تر کمان ۲۶۱	آقا علی کیانی ۲۶۱
میر علی اصغر ۲۶۱	میرزا علیخان ۲۶۱
عبدی ابرقویی ۲۶۱	مالاخواجه علی ۲۶۱
عبد علی ۳۶۲	عبدی بیگک ۲۶۲
عبدی گنابادی ۲۶۲	عبد رضا ۲۶۲
مالا عبدالمحسن ۲۶۲	عبدی شیروانی ۲۶۲
عبدالله قندهاری ۲۶۳	میر عبدالحق ۲۶۳
میرزا عبدالقادر ۲۶۳	میر عبدالله ۲۶۳
میرزا عبدالله ۲۶۴	میر عبدالباقی ۲۶۴
عبدالقادر هیئتی ۲۶۴	عبدالصمد ۲۶۴
عنایت زر گریزدی	میرزا عنایت ۲۶۵
مالا عشرتی یزدی ۲۶۵	عنایت گیلانی ۲۶۵
عشرتی اصفهانی ۲۶۵	عشرت گیلانی ۲۶۵
عشقی خان ۲۶۶	عشق ۲۶۶

عمادالدین ۲۶۶	خواجہ عماد فقیہ ۲۶۶
میر عماد قزوینی ۲۶۷	آقا عظیم ۲۶۷
عظیمانی شاہ پوری ۲۶۸	شیخ عطار ۲۶۸
عصار ۲۶۹	خواجہ عابد ۲۶۹
عباسقلیخان عباس تخلص ۲۷۰	وزارت خان عالی تخلص ۲۷۰
عقل کل ۲۷۰	عالمی دارا بجر دی ۲۷۰
عریان ۲۷۱	علوی ۲۷۱
عامی ۲۷۱	عالی بخارائی ۲۷۱
عرشی ۲۷۲	عطا ۲۷۲
علمی ۲۷۲	علمی ۲۷۲
عہدی ۲۷۳	عوفی ۲۷۳
عاکفی ۲۷۳	میر عین علی ۲۷۳
عروجی ۲۷۳	ملاعطای جونپوری ۲۷۴
ملاعصری ۲۷۴	عافل ۲۷۴
عبیدزاکانی ۲۷۵	

حرف غین

غزالی ۲۷۶	غزالی شہابی ۲۷۷
غنی کشمیری ۲۷۷	غنی تفرشی ۲۷۹
غنی بیگک ہمدانی ۲۸۱	میر غنی یزدی ۲۸۲
غیرت ہمدانی ۲۸۲	حاجی غیرت ۲۸۲
غیرت دہلوی ۲۸۳	غیوری کابلی ۲۸۳

غیوری هندی ۲۸۳	غیوری ۲۸۳
قاضی غضنفر ۲۸۳	غضنفر کاهجاری ۲۸۳
غریب ۲۸۴	ملا غریبی ۲۸۴
ملا غیوری ۲۸۴	غیاثای حلوائی ۲۸۵
امر غیاث ۲۸۷	غفوری ۲۸۷
قاضی احمد غفاری ۲۸۷	خواجه غافل ۲۸۷

حرف فا

فیضی فیاضی ۲۸۹	فیاض لاهیجی ۲۹۰
فائز اردبیلی ۲۹۱	فائز قمی ۲۹۳
فائز ابهری ۲۹۲	میرزا صادق فائز ۲۹۲
فیضان ۲۹۳	فصیحی هروی ۲۹۴
سید محمد فکری ۲۹۵	فکری رازی ۲۹۶
فکری اصفهانی ۲۹۶	میر فکرت ۲۹۶
فکری سبزواری ۲۹۷	فککاری سمرقندی ۲۹۷
فتحی لاری ۲۹۷	فتحی اردستانی ۲۹۷
فتاحی ۲۹۸	فتاحای شیرازی ۲۹۸
فایح ۲۹۸	فارع قمی ۲۹۸
میر فارغ ۲۹۹	محمد ابراهیم فارغ ۲۹۹
فارغی دیوانه ۳۰۰	میر فارغی ۳۰۰
فصیحی تبریزی ۲۹۵	فروغی کشمیری ۳۰۰
فروغی عطار ۳۰۰	سید فارغ تبریزی ۳۰۱

بابافغانی ۳۰۲	فریبی دماوندی ۳۲
فریبی اصفهانی ۳۰۳	فریبی سمنانی ۳۰۳
فانی تبریزی ۳۰۳	فانی کشمیری ۳۰۳
فنائی ۳۰۴	فدائی گیلانی ۳۰۴
فدائی لاهیجی ۳۰۴	فخرالدین سماکی ۳۰۵
میرزا فقیر ۳۰۵	فقیر تبریزی ۳۰۵
میرفهمی ۳۰۵	ملافهمی ۳۰۹
فهمی کاشی ۳۰۶	فهمی بخاری ۳۰۶
فرصت ۳۰۶	فرصت کشمیری ۳۰۷
ملافاضل ۳۰۷	امیرفضلی ۳۰۷
فضولی بغدادی ۳۰۷	فضولی جربادقانی ۳۰۸
فوجی ۳۰۸	فسونی ۳۱۰
فزونبی ۳۱۱	ملافریدون ۳۱۱
فرج الله شوشتری ۳۱۲	فارس ۳۱۳
فاجر بهبهانی ۳۱۳	فتوی ۳۱۴
فیروزشاه ۳۱۴	فصیحی تبریزی ۲۹۵
فردی کربلائی ۳۱۴	

حروف فاف

قادری داراشکوه ۳۱۵	قاسم خان ۳۱۶
قاسم دیوانه ۳۱۶	قاسم مازندرانی ۳۱۶
سید قاسم ۳۱۷	قاسمی گنابادی ۳۱۸

قاسمی خافی ۳۱۸	قاسمی اردستانی ۳۱۸
قاضی ۳۱۹	قادر غزنی ۳۱۹
قابلی ۳۱۹	قانع ۳۱۹
قابل ۳۱۹	قبول ۳۱۹
قبائی ۳۲۰	قبلان بیک ۳۲۰
حاجی محمدخان قدسی ۳۲۱	قدسی تفرشی ۳۲۳
قدیم ۳۲۳	میرفرشی ۳۲۳
قربی ۳۲۳	قراری ۳۲۳
سیدقراری ۳۲۴	قطب‌الدین ۳۲۴
قطبا ۳۲۴	قمر ۲۴
فلندر ۳۲۴	قوام‌الدین ۳۲۴
قوسی ۳۲۴	قیصر ۳۲۴
قیدی نیشابوری ۳۲۴	قیدی شیرازی ۳۲۵
قیدی کرمانی ۳۲۵	

حرف کاف

دلیم همدانی ۳۲۵	گلشن ۳۲۸
کلامی لاری ۳۲۸	کلامی اصفهانی ۳۲۹
کابل ۳۲۹	کلان ۳۲۹
حکیم کاظم ۳۲۹	کلبعلی مهابادی ۳۲۹
ملا کمال ۳۲۹	میرزا کامران ۳۳۰
کامران بیک ۳۳۰	کامی سبزواری ۳۳۰

کاشف آقا اسمعیل ۳۳۱	کاشف شریف ۳۳۱
کافی اردبیلی ۳۳۱	حسن بیک گرامی ۳۳۱
گرامی ترک ۳۳۱	کرمی ۳۳۲
کوثر ۳۳۲	کیخسرو خان ۳۳۲
کاظمی ۳۳۳	کاظم کاشی ۳۳۳
کوکبی ۳۳۴	گویا ۳۳۴
کفری ۳۳۴	کربلایی ۳۳۴
کلخنی ۳۳۴	خواجه کی ۳۳۵
کمال الدین کاشی ۳۳۵	

حرف لام

لسانی شیرازی ۳۳۵	لعل بدخشان ۳۳۵
لطفعلی بیگ ۳۳۶	لطفی کمانگر ۳۳۶
ملالطفی ۳۳۶	لطفی نیشابوری ۳۳۶
لطیف ۳۳۶	لذت استرآبادی ۳۳۷

حرف میم

مایلی ۳۴۰	مایلی ۳۴۱
موالی ۳۴۲	مسیح رکنا ۳۴۲
محمد حسین مسیح ۳۴۴	مسیح ۳۴۴
شیخ سعدالله مسیحا ۳۴۵	مجدهمگر ۳۴۵
مجدالدین خوافی ۳۴۶	مجدالدین مجدی ۳۴۶
مجدالدین یاری ۳۴۶	شیخ مجدالدین ۳۴۶

محتشم خراسانی ۳۴۹	محتشم کاشی ۳۴۷
مسیحای معنی ۳۴۹	معنی کشمیری ۳۴۹
معنی شیرازی ۳۵۰	معنی استرابادی ۳۵۰
شهاب‌الدین محمود ۳۵۱	معینی ۳۵۰
پهلوان محمود بوریا ۳۵۲	محمود شوشتری ۳۵۲
ملك محمود گجراتی ۳۵۲	رکن‌الدین محمود ۳۵۲
مجدای منصف ۳۵۴	میرزا ملك مشرقی ۳۵۲
رفیع‌الدین مسعود ۳۵۵	منصف اصفهانی ۳۵۵
خواجه مسعود ۳۵۵	مسعود زرکش ۳۵۵
مسعود دولتیار ۳۵۶	مسعود ۳۵۶
مقیمای مقصود ۳۵۶	منجيك ۳۵۶
میرك مقصود ۳۵۶	درویش مقصود ۳۵۶
معصوم ۳۵۷	مقصود کاشی ۳۵۷
منصور برخورداريک ۳۵۷	میرزا معصوم ۳۵۷
محمد بن الحسین ۳۵۷	سراج‌الدین محمد ۳۵۷
فخر‌الدین محمد ۳۵۸	محمد بکری شهرزوری ۳۵۸
امیر سید محمد ۳۵۹	سعدالدین محمد حموی ۳۵۸
شاه صفی‌الدین محمد ۳۵۹	شاه قوام‌الدین محمد ۳۵۹
میر محمد باقر ۳۵۹	شمس‌الدین محمد ۳۵۹
محمد علی ماهر ۳۶۰	فضل‌الدین محمد ترك ۳۵۹
محمد مؤمن ۳۶۱	محمد تقی مروارید ۳۶۱
محمد بیگ داغستانی ۳۶۱	محمد کاظم ساوجبی ۳۶۱
خواجه محمد طاهر ۳۶۲	محمد جان بیگ ۳۶۱

محمد قلی قطبشاه ۳۶۲	محمد قاسم تبریزی ۳۶۳
محمد علی شوشتری ۳۶۲	قاضی محمد ۳۶۲
میر محمد قاسم رازی ۳۶۲	حاجی محمد کابللی ۳۶۲
محمد رضای مشهدی ۳۶۳	محمد اکبر ۳۶۳
میرزا محمد حسین کرمانی ۳۶۳	حاجی محمد علی اصفهانی ۳۶۳
سید محمد کر ۳۶۴	شمس الدین محمد سیستانی ۳۶۴
محمد رضا ۳۶۴	میرزا محمد رضای قمشه‌ای ۳۶۴
میر محمد جان ۳۶۵	محمد رستم‌داری ۳۶۵
میر محمد هاشم محرم ۳۶۵	مست علی ۳۶۵
سید مطلع ۳۶۵	مطلع محمد امین ۳۶۵
مطلع فروزینی ۳۶۶	مشفق قمی ۳۶۶
مشفق بخاری ۳۶۶	میر محنتی ۳۶۶
محنتی عیشی ۳۶۶	میرزا محسن برتری ۳۶۷
ملک قاسم ۳۶۷	آقا ملک معرف ۳۶۸
ملک بیگ ۳۶۸	ناصر کشمیری ۳۶۸
ماهر ۳۶۸	مرتضی قلیخان قورچی ۳۶۸
میرزا مهدی ۳۶۹	سید میرزا مهدی ۳۶۹
سید مهدی طباطبا ۳۶۹	میرزا مهدی قمی ۳۷۰
مریداحول ۳۷۰	میر محمد هاشم محترم قصه‌خوان ۳۷۸
شمس الدین مذکر ۳۷۰	منطق ۳۷۰
مظفر الدین قوشچی ۳۷۰	مظفر ۳۷۰
مظفر حسین میرزا ۳۷۱	متکلم ۳۷۱
مرتضی قلی شاملو ۳۶۸	میر کرمانی ۳۷۱

مکتبی ۳۷۱	میرم شاه ۳۷۱
مانی طوسی ۳۷۲	مانی شیرازی ۳۷۲
مقصودی ۳۷۳	موجی ۳۷۳
مشهودی ۳۷۳	صادق مینا ۳۷۳
منظور ۳۷۴	محضری ۳۷۴
مفرد همدانی ۳۷۴	مجلسی ۳۷۴
مرشد علی بیگک ۳۷۴	مشهور ۳۷۵
حاجی مطیعا ۳۷۵	ملا مقید بلخی ۳۷۵
مظفر کاشی ۳۷۳	مسیری خوافی ۳۷۶
میرزا میرک ۳۷۷	میر کرمانی ۳۷۱
مخلص رازی ۳۷۷	فضلعلی بیک ممتاز ۳۷۷
شیخ موزون ۳۷۷	مستغنی کشمیری ۳۷۷
مؤمن حسن یزدی ۳۷۷	مسلمی ۳۷۸
شیخ ابوالفضل مبارک ۳۷۸	مظهری کشمیری ۳۷۹
محشری خونساری ۳۷۹	مهی کلان هندی ۳۷۹
ملا مخفی دشتی ۳۸۰	ملا مغنم ۳۸۱
مقیمای شیرازی ۳۸۱	مقیمای کفرانی ۳۸۱
منشی ۳۸۱	مخترع ۳۸۱
ملهمی تبریزی ۳۸۲	میر عطای منتهی ۳۸۲
سلطان مصطفی میرزا ۳۸۳	مراد فروینی ۳۸۳
مراد همدم ۳۸۳	مکارم ۳۸۳
منظری سمرقندی ۳۸۳	منیر ۳۸۴

مشرب اصفهانی ۳۸۶	مشرب همدانی ۳۸۶
محسن‌اشیرازی ۳۶۷	مذاقی ۳۸۶
مرتضی قلی خان ایشیک آقاسی ۳۶۹	خواجه محسن رازی ۳۶۷
	منعم حکاک ۳۸۳

حرف نون

نادر شیرازی ۴۰۹	ناجی شیرازی ۴۰۵
ناظم سبزواری ۳۹۳	نادم گیلانی ۴۰۲
شاه ناصر ۳۹۲	درویش ناصر کاری ۳۹۱
ناصر تبریزی ۴۰۳	ملانصیرای ناصر ۳۹۱
نامی رازی ۴۰۰	ناصر ترک ۴۰۳
ناکام ۴۰۸	محمد معصوم نامی سندی ۴۰۰
نیشاری ۴۰۷	ناطق ۴۰۸
نجاتی مشهدی ۴۰۴	نجاتی نافع ۴۰۴
نجیب چرکس ۴۰۵	نجفعلیخان ۴۰۶
شیخ نجم‌الدین رازی ۴۱۰	نجیب شیرازی ۴۰۵
ندائی سمرقندی ۴۰۳	نخشبی ۴۰۶
ندیمی بدخشانی ۴۰۲	ندیم کشمیری ۴۰۲
نزاری ۴۰۶	نرگسی ۴۰۶
نسبتی تهاوری ۴۸۸	نزهتی ۴۰۸
محمد صالح نسبت شوشتری ۳۸۹	نسبت فارسی ۳۸۹
نصرتی ۳۹۲	نسیم شاملو ۴۰۸

نصیرای تنکابنی ۳۹۱	نصیرای همدانی ۳۹۰
نصیری قاضی اردوباری ۳۹۱	نصیبی ۴۰۱
بابانصیبی ۴۰۱	نصیب ۴۰۲
نظام دست غیب ۳۹۴	نظام کلاغ ۳۹۶
نظر بلخی ۳۹۶	نظمی بهبهانی ۳۹۶
مالانظر ۳۹۶	نظمی تبریزی ۳۹۶
نظیری ۳۹۶	علیشیرنوایی ۳۸۷
میرنوایی ۳۸۸	بابا سلطان نوایی قمی ۳۸۸
نویدی شیرازی ۴۰۰	نویدی تربتی ۴۰۱
نوری ۴۰۱	نورالله رازی ۴۰۱
نوری رامهرمزی ۴۰۱	نورس ۴۰۸
نوعی نیشابوری ۴۰۸	نقی کمره ۳۹۲
نقی مشهدی ۳۹۳	نقی ملتانی ۳۹۳
نقیای قهپایه‌ای ۳۹۳	اعیر نیساری بخارائی ۳۹۷
ملانیکی ۴۰۹	نظام استرآبادی ۳۹۵
نجاتی شرازی ۴۰۴	نگاهی ۴۰۹
شاه نظر ۴۰۹	ملا ناظم هراتی ۴۱۰

حرف و او

ولی رام ۴۱۱	ولی دشت بیاضی ۴۱۳
ملاولی ۴۱۴	ولیعقی بیگک ۴۱۴
والی ۴۱۵	والی یزدی ۴۱۵

یوسف واله ۴۱۵	جمالای واله ۴۱۵
اسلامخان واله ۴۱۶	واعظ قزوینی ۴۱۶
محمد شفیع واعظ ۴۱۷	واعظ شیروانی ۴۱۷
واضح پهلوان ۴۱۷	میرزا مبارک واضح ۴۱۸
درویش واله ۴۱۸	واقف خلخالی ۴۲۰
مالا علیقلی واقف ۴۲۱	واقفی ۴۲۱
وائق ۴۲۱	مالامهدی وائق ۴۲۱
وحشی ۴۲۲	وحشتی ۴۲۳
وحشت ۴۲۳	وقوعی ۴۲۳
شاه واحد ۴۲۳	طاهر وحبید ۴۲۴
واحد تبریزی ۴۲۵	وفائی ۴۲۶
وفای کور ۴۲۶	واصلی ۴۲۶
واصل ۴۲۶	وارسته ۴۲۶
وقاری ۴۲۷	وجهی ۴۲۸
واصف ۴۲۷	واهب ۴۲۸
وهمی ۴۲۷	

حرف حا

همایون شاه ۴۲۹	امیر همایون ۴۳۲
همایون همدانی ۴۳۲	میر همام درویش ۴۳۲
خواجه همام ۴۳۲	هالای ۴۳۳
هلال قزوینی ۴۳۴	هلاکی ۴۳۴

هاشمی ۴۳۴	هاشمی اصفهانی ۴۳۵
هاشمی قندهاری ۴۳۵	همت فرح آبادی ۴۳۵
ملك همت ۴۳۶	ملافضل همتی ۴۳۶
میرزا هادی شهرستانی ۴۳۶	هجری ۴۳۶
میرمحمد هادی ۴۳۷	همدم ۴۳۷
همدمی ۴۳۷	هدایت الله شرف ۴۳۷
ها تفی ۴۳۷	هنر ۴۳۸
لامع ۴۳۸	

حرف یا

قاضی یحیی لاهیجانی ۳۳۹	قاضی یحیی گیلانی ۴۴۰
میر یحیی قمی ۴۴۰	یحیی خان ۴۴۱
ابن یمن ۴۴۱	یمینی سمنانی ۴۴۱
یعقوب چرخ‌چی ۴۴۱	یقین ۴۴۱
درویش یوسف کشمیری ۴۴۲	درویش یوسف لاری ۴۴۲
ملا یوسف جربادقانی ۴۴۲	باری ۴۴۳
یاری یزدی ۴۴۳	

۱۵۵۴

ریاضی السیاحه

از مست علی شاه حاج زین العابدین بن اسکندر تمکین شیروانی (۱۱۹۴ - ۱۲۵۳) که بنام شاهزاده محمد رضا میرزا پسر فتحعلیشاه فرمانفرمای گیلان در ۱۲۱۷ - ۱۲۴۲ در دو جلد ساخته است .
(مشار ۸۶۷ - استوری ۱: ۱۱۵۰ - ذریعه ۱۱: ۳۲۷)

۲۶۵۷

نسخه مطبوعه ۱۱ ، عنوان و نشان شنگرف ، از آغاز و انجام افتاده و ارفهرست هم بابهای ۲۹ تا ۴۰ مانده است .
۱۶س ۱۰/۵ × ۱۹ - ۳۳۶۵ ۱۷/۵ × ۲۶ ، کاغذ سپاهی - جلد مقوا

اخلاق و جوانی

از فضایل مآبی ضیاء الدین گرگانی (ص ۷) که بنام شاه تهماسب (ص ۲۳) در ۹۳۰ (صفحه عنوان) در ۴۱ باب ساخته است . در فصل ۱ باب ۱ «رسالة مختصر خود در بیان واجبات عقلیه» را که بروش پرسش و پاسخ است گنجانده . میدانیم که ضیاء الدین علی بن سدیدالدین داود گرگانی مختصری در واجبات عقلیه دارد (ف ۵۳۶ ش ۳ و ش ۱/۳۱۹۰ و ۷/۳۳۸۲ - طوس ۵: ۲۰۶).
این را هم میدانیم که شیخ علی بن داود خادم استرآبادی انساب النواصب نوشته است در ۵۱ باب در ۱۰۷۶ (ذریعه ۲: ۳۸۸ - طوس ۵: ۲۹) ولی دانسته نیست که او همانکس باشد . چنین است فهرست بابها :
باب اول در بیان اصول دین در پنج : فتل توحید و عدل و نبوت و امامت معان ،
ذکر پادشاه عالی جاه طهماس .

باب دوم در فضل علم و عالم و متعلم يك فصل آنهم در سه فصل .

۲۶۶۶

باب سیم در فضیلت نماز که هفت فصل دارد .
 باب چهارم در فضیلت ثواب روزه در يك باب و چهار فصل .
 باب پنجم در بیان فضیلت زکوة در سه فصل .
 باب ششم در بیان صفت دوزخ در سه فصل .
 باب هفتم در بیان خمر خوارگان و قمار و غیره در چهار فصل .
 باب هشتم در بیان زنا کنندگان يك باب و سه فصل .
 باب نهم در بیان عذاب رباخوارگان و انبازداران در سه فصل .
 باب دهم در بیان غیبت و بهتان در يك باب و يك فصل .
 باب یازدهم در بیان سخاوت و بخل در دو فصل .
 باب دوازدهم - در بیان شکر باری تعالی که آنهم يك باب دارد مشتمل بر دو فصل .

باب سیزدهم در بیان صبر و شکیبائی در دو فصل .
 باب چهاردهم در توکل بر خدای در دو فصل .
 باب پانزدهم در بیان خیرات .
 باب شانزدهم در بیان توبه و استغفار در يك باب و دو فصل .
 باب هفدهم در اکرام ضیف و مهمان در سه فصل .
 باب هفدهم در بیان حقوق والدین و زوج و زوجه و عبد و اقارب در شش قسم .
 باب نوزدهم در بیان امانت و دیانت در دو فصل .
 باب بیستم در بیان صلوات که مشتمل است بر بابی در بیان صلوات و موعظه و دو فصل .

باب بیست و یکم (در متن : دوازدهم) در بیان موت و وفات و باب دیگری در بیان سیرت و موعظه در چهار فصل گویا این یکی بیست و یکم باشد
 باب بیست و دوم در بیان خوف و ترس الهی .

باب بیست و سیم در بیان امر بمعروف و نهی ازمنکر در يك باب .
 باب بیست و چهارم در بیان حکمت باری تعالی در سه فصل .
 باب بیست و پنجم در بیان حیا و عفت در يك باب و سه فصل .
 باب بیست و ششم در بیان فضیلت حلم در سه فصل .
 باب بیست و هفتم در بیان عجب و تکبر در يك باب و دو فصل .
 باب بیست و هشتم در بیان شفقت و صدق در چهار فصل .
 باب بیست و نهم در بیان تواضع و نكوهش در يك باب و سه فصل .
 باب سیام در بیان علو همت در پنج فصل (در فصل ۵ این باب داستان دُخمه انوشیروان هست) .

باب سی و یکم در بیان رزق و پرستش خدای تعالی در يك باب و سه فصل (این باب در فهرست بجای باب سیام آمده است) .

باب سی و دوم در فضیلت خاموشی و تنهانشستن در يك باب و سه فصل .
 باب سی و سیم در بیان دوستی باری تعالی در دو فصل .
 باب سی و چهارم در بیان عهد و وفاداری در يك باب و يك فصل .
 باب سی و پنجم در بیان عدالت و مشاورت در سه فصل .
 باب سی و ششم در بیان شناختن نقش خود و راه شیطان در يك باب و دو فصل .
 باب سی و هفتم در بیان شناختن دنیا و خرسندی بقضا در يك باب و دو فصل .
 باب سی و هشتم (بی شماره در متن) در دفع اشرار در سه فصل .
 باب سی و نهم در بیان دریغ خوردن بر دنیا و یقین داشتن بخدای تعالی و موعظه در سه فصل .

باب چهارم در بیان محبان و شیعیان خاندان در هشت فصل .
 در بیشتر بابها عنوانهای خطبه و تمجید و مناجات و نعت نبی و سید المرسلین و

و منقبت امیر المؤمنین و با بهاء و فصلها و در پایان موعظه آمده و مطالب از روی اخبار و حکایات ثابت میشود. کتابی است که برای تبلیغ مذهب و دعوت باخلاق نیکو ساخته شده است.

۲۶۵۸

تسلیق سده ۱۲ .

۳۱ س ۱۵ × ۲۱ - ۳۱۰۹ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج نریاکی درون آبی .

مقالات

از شمس تبریزی است

آغاز برابر با آغاز نسخه شماره ۲۱۵۵ قونیه (فیلم شماره ۳۹ دانشگاه - زندگانی مولوی چاپ دوم ص ۸۹-۲۰۸) .

انجام : شفاعت کردند قبول کردمی دیگری را با خود .

۲۶۵۹

نسخ شنبه ۲۹ رمضان ۱۰۲۹ ، عنوان و نشان شنگری ، جدول زنگاروز و مشکي و شنگری و لاجوره ، در ۴۳۹ ص .

۳۵ س ۱۱ × ۲۱ - ۳۲۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج فقهوای ضری

تفسیر سنو و یو میف

از مولانا معین الدین مسکین فراهی هر وی در گذشته ۹۰۷ (- طوس ۱ : ۶۲

تفسیر و ۴۳۸ : ۴ و ۴۸۱ - مجلس ۲ : ۳ - استوری ۱ : ۱۱ و ۱۱۹۴ - روضة الصفا در

سرگذشت سلطان حسین میرزا بایقرا - ذریعه ۳۷ : ۳ و ۳۷ : ۴ و ۲۸۵ : ۶

۲۶۶۰

نستعلیق سده ۱۳ ، عنوان ولفان شنگرف .

۱۵س ۱۲×۲۰/۵ ، ۱۶۹س ۱۸/۵×۴۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای ضریبی

زینة المدایح

از محمد صادق همای مروزی است و بنام شهریار فتحعلیشاه قاجار که در ۱۲۲۳
گردد آورده و سرایندگان ستایشهای که از این شاه شده است هم در آن نام برده شده
است و مانند مدایح معتمدیه تذکره ای میباشد از ستایشگران آن شاه (ذریعه ۹۵: ۱۲)
ادبیات ۳۰۸ - مجلس ۲: ۲۳۲ - استوری ۱: ۸۸۴).

۲۶۶۱

نسخ سده ۸ ، عنوان شنگرف ، شرح ریزر میان سطرها و هاشم ، محمد نامی در بامداد روز
پنجشنبه ۹ رمضان ۷۶۴ نسخه را داشته است (صفحه عنوان) ، مهر کمال الدین محمد بن حسین در آغاز نسخه
هست ، نسخه وقف شده با تولیت ملا شمع و آقامحمدزمان ، از مقامه ۱۳۶ افتاده.
۱۵س ۱۱/۵×۱۸ ، ۱۶س ۲۵×۴۵ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج قهوه ای درون بنفش

المقامات

از تحریری است .

۲۶۶۲

نستعلیق زیبای سده ۱۰ ، عنوان شنگرف ، جدول زر و مفکی و لاجورد ، یادداشت مورخ ۱۲۵۵
و ۱۲۵۸ و ۱۲۷۰ دارد ، آغاز و انجام افتاده.
۲۱س ۱۱/۵×۱۸ ، ۱۸۶س ۱۶×۴۴ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مفکی

خمسه

از امیر خسرو دهلوی بدینگونه :

۱- مطلع الانوار .

۲- شیرین و خسرو .

۳- مجنون و لیلی .

۴- آینه اسکندری .

۵- هشت بهشت .

(ادبیات ۲۲۷) .

۲۶۶۳

نسخه ملحق سده ۱۱ ، عنوان شنگرف ، نسخه را محمدحسین بمحمدسید بخشیده و خط و مهر او مورخ ۱۳۵۱ هـ است .

۱۸×۱۱/۵ ، ۱۶/۵×۳۱۶ ، ۴۴×۱۷/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد پارچه ای

انساب السادات

از محمد بن علی بن دیباج که بدرخواست سید نقیب محمد بن محمد علوی حسینی سپاهانی در سپاهان در ۷۱۲ ساخته و سرگذشت علی (ع) تا طالب بن ابی طالب از سادات بنام که برای امامت و پیشوایی برانگیخته و ترشح شده بودند در آن آورده و در کمتر از یک هفته آن را ساخته است .

آغاز: بسمله وبه نستعین . الحمد لله الذی انبت حب حب هدا الدین فی قلوب المؤمنین فنبت و عنه ما نبت ... وبعد فلما اتفق الاجتياز بمحروسة اصفهان . . اقتضى الاتفاق ... التشرف بجناب السید ... المرتضى النقیب ... جمال الملة والدين . . محمد بن محمد العلوی الحسنی الاصفهانی .

انجام : والله اعلم واحکم ولیکن هذا آخر ما ثبت في هذا المختصر كتبه جامعه
 محمد بن علی بن علی بن الحسن بن رمضان بن علی بن عبدالله بن حمزة بن المفرج بن موسی
 يعرف بعمر بن علی بن القاسم بن محمد بن القاسم الرسی بن ابراهیم طباطبا بن اسمعیل
 الديباج بن ابراهیم الغمر بن الحسن بن الحسن بن علی بن ابی طالب (ع) فی ایام من
 ربیع الآخر سنة اثنتی عشرة و سبعمائة حامداً لله تعالی ومصلياً علی نبیه نبی الرحمة محمد
 وآله رب اختتم بالخیر .

۲۶۶۴

نسخ سده ۱۱ ، جدول شنگرف ولاجورد ، حواشی دارد
 ۱۹س ۸/۵×۱۶ ، ۴۶۷×۱۶ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکى مقوای

بخنة الأمان الواقية وحنة الايمان الباقية

از تقی الدین ابراهیم بن علی بن حسن کفعمی که در ۸۹۵ ساخته است (منزوی
 ۱ : ۹۰) .

۲۶۶۵

نسخ زین العابدین بن شاه نظر طالقانی در ۱۱۱۴ ، جدول مشکى و خاکستری ، در ۷۲۲ص ، نسخه
 بنوشته باستانی جلد ۴ است . پس از دیباجه و ترجمه دیباجه مؤلف از بند «الدین یعصم» آغاز و میرسد
 به بند «السلطان الجائر والعالم الفاجر اشد الناس تکایة»
 ۱۴س ۵/۱۱×۲۱ ، ۴۶۱×۳۰ ، سپاهانی - جلد تیماج عنابی ضربی مقوای

نظم الفرو و فصد الدرر

شرح و ترجمه فارسی غرر الحکم و درر الکلم آمدی است از عبدالکریم بن محمد
 یحیی قزوینی که در شصت سالگی بنام شاه سلطان حسین ساخته است .

(سپه ۲: ۱۰۵ - طوس ۱: ۱۰۱ اخبار - دیباچه محدث بر شرح غررالحکم

خوانساری ص لا - ما)

آغاز نسخه ما: بسمله . غرر در رحمد و ثنایی که چون حلقه بند کی زینت کوش
غیب نیوش مستمعان ملاغلی را شاید . . . شایسته نثار ساحت عزت حضرت منعمی
است .

انجام : زانم نبود شغل بجز گفتاری :

۲۶۶۶

تستعلیق سده ۱۴ ، عنوان و نشان و جدول شنگرف ، از بابیان اتحاد
۲۴س ۱۴×۲۰ ، ۶۳×۱۷۳۴ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوای

تقریم التواریخ

ترجمه فارسی کتاب حاج خلیفه چلبی است و تاو قایع ۱۰۸۵ را هم دارد .

۲۶۶۷

تستعلیق مورخ شوال ۱۱۴۴ چنانکه در ص ۳۵۷ دیده میشود ، در ۴۶۷س .
۱۹س ۵/۹×۲۱ ، ۲۴۴×۱۶ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج عنایی مقوایی^۱ ضربی

دیوان

از حسرت مشهدی گویاهمان سید محمد خادم مشهد رضا در طوس در سده ۱۱ و ۱۲
(ذریعه ۹: ۲۳۸) دارای ۹۰۰۰ بیت بدینگونه : غزل بترتیب تهجی (۱- ۱۴۸) ، تخمیس
اشعار معاصران (۱۵۱ - ۱۷۱) ، رباعی (۱۷۱ - ۱۷۵) ، مثنوی سرپای معشوق با
دیباچه‌ای به نثر (۱۷۶ - ۱۸۳) ، ماده تاریخ (۱۸۳ - ۱۸۹) ، مرثیه (۱۹۰ - ۲۷۳) ،
قصیده بترتیب تهجی و رباعی درستایش امامان و شاه تهماسب (۲۷۴ - ۳۵۵) ، قصیده‌های

شکوی در ستایش شاه تهماسب و شکایت از دشمنان (۳۵۶ - ۳۸۲) ، مثنوی در سفر
باعتاب قدس (۳۸۳ - ۴۰۸) مثنوی در حکایات و داستانها و سفر به هند (۴۰۸ - ۴۶۷)
آغاز: بسمله .

زهی از شمع اوصاف فروزان بزم دیوانها
برنگ مردمک روشن زمهرت مهر عنوانها
نظر گر لمحه ای یابد ز عین التفات تو
شود از دیده آهو بیابان نر گسستانها
انجام :

بچینی از ریاض زندگانی
گل مقصود دل تا میتوانی

سخ روز سه شنبه ۹ محرم ۱۱۰۴ و مقابله شده در روز یکشنبه ۹ ج ۱۱۵۷/۴ ، عنوان و نشان شنغرف
۲۴۴ - ۲۱/۵ × ۱۴/۵ ص ۴۹/۵ × ۲۰/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج غناب مقوایی

تسهیل المنافع

فی الطب و الحکمة المحتوی علی شفاء الاجسام و کتاب الرحمة .
از ابراهیم بن عبدالرحمن بن علی بن ابی بکر ازرق در گذشته شب دوشنبه
۹ شعبان ۸۷۷ (پایان نسخه ما) که در روز پنجشنبه ۲۶ محرم ۸۷۲ ساخته در پنج قسم
و عربی و درپزشکی است (چلبی ۱ : ۲۸۶) شامل دو کتاب شفاء الاجسام جمال الدین
محمد بن ابی الغیث کمرانی و کتاب الرحمة حکیم مقری مهدی ضبری است .
آغاز: بسمله . و به نستعین . الحمد لله المتعالی عن الازداد المقدس عن الازداد
اما بعد فان الطب علم عظم نفعه .

انجام : علی صاحبها افضل الصلوة والسلام .

۲۶۶۹

نسخ محمد شریف بن محمد حسین بن حاجی محمد کاظم سرکانی در رجب ۱۱۴۴ ، دوازدهم شهری :
 حواشی فیض و دیگران در آن هست بخط نستعلیق ، اجازه محمد مهدی موسوی شهرستانی بشیخ محمد
 حسین بن محمد بن علی عینائی احسائی بخط و مهر مجیز در آن دیده میشود نیز اجازه مولانا احمد بن حسن
 بن محمد بن علی بن خلف بن ابراهیم بن صیف الله دهستانی بشیخ محمد حسین یاد شده مورخ روز ۱۷ صفر ۱۲۰۴ ،
 سپس عبارات فقهی از شیخ علی و دیگران .
 ۱۸ س ۷/۱۸ ، ۳۱۹۱ ۱۶×۲۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج فقهی ای ضری مقوایی

المنافع

از فیض کاشانی است .

۲۶۷۰

نسخ ۱۰۸۸ در متن و هامش ، گویا نسخه اصل ، عنوان و نشان شناسی ، آشناسازی دارد
 ۲۵ س ۱۲ × ۴۹۷، ۱۷ ۳ ۴۵ × ۴۷ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکى مقوایی ،

تتممة النجاة

از محمد خلیل بن حاجی محمد (۱۰۳۵ - ۲۷ شعبان ۱۰۹۳) که در پنجاه و
 سه سالگی در روز شنبه ۲۶ رجب ۱۰۸۸ (پایان نسخه) در دوازده باب ساخته است .
 در فضایل امیر المؤمنین علی و امامان شیعی دیگر است و ترجمه بدیست از کتابهای
 اخبار شیعی . عنوانهای افتتاح الابواب و صدف و بحر و فصل الخطاب و گوهر دارد . نام
 کتاب و مؤلف و تاریخ در پایان آمده است .

آغاز: بسمه . الحمد لله عند ما خلق الله والحمد لله مثل ما خلق الله . . بسمله و

ما قدروا الله حق قدره... اما بعد روایت کند شیخ بزرگوار راوی مناقب حیدر کرار.

انجام : انك على كل قدیر وبالاجابة بدید برحمتك یا ارحم الراحمین .

۲۶۷۱

نستعلیق سیدزین العابدین بن سید حیدر در ۱۰ ذی حجه ۱۰۷۴ ، عنوان و نشان شنگرف ، یادداشت ۱۲۶۲ در صفحه عنوان هست .
 ۲۵س ۱۴×۴۱ - ۲۵۴ ۵/۱۹×۴۹ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی ،

گزین اللغات

از محمد بن عبد الخالق بن معروف گیلانی است (حقوق ۱۷۵ - ادبیات ۴۰۰) .

۲۶۷۲

نسخ سده ۱۲ ، عنوان و نشان شنگرف ، حواشی ریزتر ، حواشی دارد با نشانه « س ، سید ، دارالحدیثی »
 ۲۵س ۱۴×۴۲ ، ۱۴۹ ۲۱×۴۱ ، کاغذ سپاهانی - جلد کالینگور مشکی .

طوالع الانوار فی شرح طوالع الانوار

شرحی است از شمس الدین محمود بن عبدالرحمن سپاهانی بر طوالع الانوار بیضاوی که بنام اتابک سپهسالار ابوالعالی محمد بن سیف الدین ابوالفتح قلاون ساخته است . (مجلس ۵۰:۲) .

۲۶۷۳

نستعلیق درشت در متن و شرح و معنی زیر خط سرخ ، عنوان شنگرف ، فهرست مطلبها با اشاره به شماره صفحه در آغاز هست ، نسخه اصل و گویا مؤلف آن را برای چاپ آماده کرده است ، حاشیه دارد با نشان احمد ۱۲س ۱۴×۱۹ ، ۱۹۲ ۲۱×۴۶ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبزی درون کبود

الفرائد الایمنیة فی شرح الفوائد الصمدیة

شرحی است بقارسی از احمد بن محمد رضای شریف رضوی کروی کبودوندی
بر کتاب شیخ بهایی که بنام محمد امین پسر اللهیارخان برادرزاده خود نوشته و در ۱۳۰۸
آغاز و در ۱۳۱۱ بانجام رسانده است . سر گذشت شارح در دیباچه هست .
آغاز: بسمله . وبه نستعین . بعد الحمد والصلوة چنین گوید ذرّه بی مقدار ابن
محمد رضا احمد کبودوندی کروی .
انجام : حرره الاقل الجانی احمد الشریف الرضوی ۳۴ .

۲۶۷۴

نسخ سده ۱۱ عنوان و نشان و شکل شنگرف درش ۱ ، ش ۲ مورخ روز شنبه ۱۰۴۷/۴۹
۲۷س ۱۱/۵ ، ۴۱×۳۷ ، ۴۰×۲۰ ، کاغذ فرنگی آهارمهره - جلد تیماج مشکى مقوايى

مجموعه

- ۱- شرح زيج الغ بیک (۲ پ - ۳۳ پ) از بیرجندی (ف ۹۱۵ - استوری
۷۱:۲) که در ۹۲۹ ساخته است . در نسخه ماحواشی است از ملا مظفر منجم کونابادی
بنام او و برخی بانشان « لمحرره » .
- ۲- رساله در تصحيح زيج الغ بیک (۱۳۴ ر - ۱۳۷ ر) از غياث الدين منصور شیرازی
در گذشته ۹۴۸ یا ۹۴۹ در دوازده فصل و یک خاتمه . استوری (۸۲۰۲) از این رساله یاد
نموده است .

آغاز: بسمله . حمد و سپاس ملکى را که مصباح و جعلنا سراجا وهاجا فروخته
حکمت او است ... اما بعد چنین گوید مؤلف این کتاب غياث الدين منصور شیرازی که

این رساله ایست در تصحیح زیج میرزای شهید و این کتاب مشتمل است بر دوازده فصل و خاتمه .

انجام : ولهذا بیک طریق صحت داده میشود والسلام (تألیف کرده شد این فی يوم السبت غرة شهر ربیع الثانی سنه ۱۰۴۲ ... وخیر الاوصیاء)

۲۶۷۵/۱

نسخ سده ۱۱ ، عنوان و نشان شنغرف ، جدول زر و لاجورد ، دوسر لوح زرین ، نسخه از آغاز است تا سوره بنی اسرائیل (ج ۱ مواهب علیه)
س ۱۸×۱۱/۵ - ۴۸۹ س ۱۷/۵×۲۶ ، کاغذ سپاهانی جلد تیماج مشکی مقوایی

۲۶۷۵/۲

نسخ سده ۱۲ ، عنوان و نشان شنغرف ، جدول زر و لاجورد ، یادداشت ۱۲۶۴ دارد ، نسخه از کشف است تا پایان (ج ۲) ، بهمان سطر و اندازه درون و بیرون و کاغذ و جلد (۴۷۴ س)

مواهب و لایه

از مولی حسین ناشفی است که در روز ۲ شوال ۹۰۲ بانجام رسانده است .

۲۶۷۶

نسخ محمد عظیم بن عبدالله نیشابوری در بلخ در ۴۹۹ ج ۱۱۰۵ ، جدول زر و مشکی ، نسخه درش ۱ از ص ۶۵ آغاز میشود تا ۹۲ و برگ شماری دارد بحروف ، ش ۲ بخط سده ۱۴ است ، در ۹۴ پ تا پایان نسخه قصیده است منسوب به علی ع و سپس عبارتی است بحرایی درباره اسم اعظم بحرایی با جداول و همه اینها بخط سعلیق ریز نوشته شده است

سطر گوناگون ۱۶×۱۲ - ۴۱ س ۱۷×۴۱ ، کاغذ سمرقندی و فرنگی - جلد مقوایی

مجموعه

۱- خواص و منافع سور و آیات قرانی (۶۵ ر - ۹۲ پ) .

آغاز: خواص آیات قرآنی بسمله . و لاحول و لا قوة الا بالله ... اللهم بك استفتح
چنین گوید مؤلف این کلمات و محرر این مقالات تمیمی رحمه الله که پیوسته در اطراف
عالم در جستجوی خواص و منافع اشیا و اظهار خفایا و امور ... بودم تا کتاب منافع و
خواص سور قرآن مجید بدست آوردم مروی از امام جعفر صادق (از دیباچه بر میآید
که مؤلف بهند رفته و از فرهنگ هندی بهره برده است) .

انجام : وآية الكرسي را تا بجائی بخواند که وهو العلی العظیم .

۲- قصیده جلجلو تیه (۹۳-۹۴ ر) منسوب بعلی (ع) بادیباچه ای بفارسی و در آن
آمده که این قصیده بلغت عربی و قلم سریانی بوده است و اسراری در آن هست و آداب
خواندش در این دیباچه یاد شده است .

آغاز قصیده :

بدات بسم الله روحی به اهدت

الی کشف اسرار بباطنه انطوت

انجام :

کذا الاول و الاصحاب کلهم

بعد دوام الدهر یا نور جلجلت

۲۹۷۷

تسلیق سده ۱۱ ، عنوان و نشان شنغری ، در ۷۲۴ ص و نزدیک به ۱۷۰۰۰ بیت از پایان القاره

است .

۲۴×۱۸ ، ۳۶۴×۱۹/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تهاجم مفسکی مقوایی درون مفسکی

خلاصة التجارب

از بهاءالدوله حسن بن قوام الدين قاسم حسینی دیلمی رازی طرشتی نوربخشی که در ۹۰۷ ساخته است (ره آورده ۲۸۳ - مشار ۶۱۲ - مطرح الانظار) اوراست شرحی بر رساله العون خود او که در منطق است و بعربی و در طرشت «راز» ساخته است و در پایان آن دارد «من الف الحمدالی قاف التوفیق تاریخ به تتمیم هذا الشرح وقد وقع ذلك فی طرشت من قری راز» و نسخه نوشته حیدرعلی بن کمال الدین محمد نور بخشی کشمیری درج ۱/ ۹۱۰ از این رساله را آقای باستانی راداشته بود (یادداشت او در لای نسخه ما).

۲۶۷۸

نسخ سده ۱۰ و ۹ ، در ۳۷۴ ص و نزدیک به ۱۰۰۰۰ بیت .
 ۲۷×۱۶ ، ۱۷۷×۱۴۳ ، ۲۳×۲۴ ، کاغذ سمرقندی متن و حاشیه - جلد تیماج نریاکی زرکوب

شرح الشرح

اژ سعد تفتازانی است (ف ۲۲۹۰) در نسخه ما تاریخ تألیف ۷۷۰ دارد .

۲۶۷۹

نستعلیق حبیب الله که برای ملا محمد تقی کاشانی در روز شنبه ۵ ذی قعدة ۱۲۶۵ نوشته است، عنوان و نشان شنغرف ، فهرست در آغاز هست .
 ۲۳×۱۱ ، ۱۶۰×۳۱ ، ۲۲×۱۷ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای ضری

الملل والنحل

از شهرستانی است .

۲۹۸۰

شکسته نستعلیق علی‌اصغر بن علی‌اکبر طالقانی درج ۱/۱۲۷۴ ، جدول زرومشکی و لاچورد ، واشی
ملا اسماعیل دارد ، نسخه در ۱۳۳۵ ق از آن معتمدالدوله بوده است .
۱۸س ۸/۵×۱۶/۵ ، ۳۲۱×۱۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی ضربی

المشاهر

از صدرای شیرازی است .

۲۹۸۱

نسخ محمد صادق بن محمد علی سرکانی در سپاهان در روز سه شنبه ۱۶ع ۱۰۴۸/۴ ، جدول مشکی
وزرد ، یادداشت تملک عبدالعالی اسماعیل بن شیخ ابراهیم در رجب ۱۱۴۱ بامهر مورخ ۱۱۰۴۱ او و یادداشت
تملك نورالدین علی‌مسی‌علی حلی مورخ ۱۰۴۰ هست ، نیز تملک و یادداشت محمد مؤمن بن شمس‌الدین
محمد بامهر او (ص ۵۴-۹۶ و صفحه عنوان)
۱۴س ۹×۱۷ - ۴۹×۱۶ ۵/۴ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه‌ای مقوایی

المفاوضات

نامه صدر الدین قونوی و یاسخ خواجۀ طوسی است . (ادبیات ۴۳۳ - طوس
۴ : ۲۴۱ و ۹) .

۲۹۸۲

نستعلیق سده ۱۱ ، عنوان شغرف .
۱۷س ۱۱×۴۰ - ۳۸×۱۹ ، کاغذ هندی - جلد مقوا

رسالة فتیسی

عنوان « تمهید » دارد و در آن از سید شریف یاد شده و آرای دانشمندان در باره
نفس آمده است .

آغاز: بسمله . اما بعد کلام سیدالانام ... که یا علی اذ اتقرب الناس الی خالقهم بانواع العمل والبر تقرب انت بانواع العلم ... دلیل است قاطع وبرهانی است ساطع بر آنکه وسیله قرب حکیم علام غیر از علم تام امری دیگر نیست .

انجام : از رقم آن باز نموده شد والله المستعان وعلیه التوکل و الامان (تمت الکتاب) .

۲۶۸۳

نستعلیق محمدحسین کاتب درع/۱۲۳۵ در ش ۴ ، نشان شنگری ، ش ۹ ناقص ، همه شماره ها بیک خط است ، در ۹۸ ر - ۱۰۰ ر مثنوی مولوی است ، در پایان خطبه ایست بهر بی .

۱۵س/۸/۱۵ ، ۳۱۰۲ ، ۲۴×۱۵ ، کاغذ فرنگی - جلد نیمج فیه ای مقوایی

مجموعه

- ۱- الکلمات المذنونة (۱ پ - ۶۵) از فیض کاشانی (طوس ۴ : ۲۲۶) .
- ۲- لوايح (۶۶ پ - ۸۹ ر) از جامی .
- ۳- ارشاد السالکین (۸۹ پ - ۹۵ ر) از شیخ محمد بن فضل الله عارف و در باره عقیده صوفیان است درباره وحدت وجود و این نام در صفحه عنوان آمده است و در آغاز خود این رساله دارد « رساله عقاید صوفیه » مانند ش ۴
- آغاز: بسمله . الحمد لله رب العالمین .. بدان ای عزیز ارشدك كه صوفیان قایل بوحدت وجود اند و بذوق و وجدان چنین یافته اند .
- انجام : واعمل علیه وتوصل .
- ۴- رساله عقاید صوفیه (۹۵ ر - ۹۸ ر) از همو ، این رساله هم در وحدت وجود است .
- آغاز: بسمله . حمدله . که موجودی نیست مگر روی .

انجام : ومن عند محمد رسول الله عليه الصلوه والسلام .

۲۶۸۴

نستعلیق محمد در ۱۴۴۴ ، عنوان شگرف ، جدول زر و هتگرف و لاجورد ، سر لوح زرین، نسخه تاسر مذشت و مرگ پیامبر را دارد .
 ۱۹س ۱۴×۲۰/۵ ، ۳۱۸۱×۴۰ ، کاغذ فرنگی - جلد روغنی در زمینه سرخ با گل و بوته درون و بیرون .

خداوند نامه

از فتحعلیخان صبای کاشانی است که در سه سال سروده است (ادبیات ۲۶۱).

۲۶۸۵

نستعلیق نظام دهاوی در محرم ۹۸۵ درش ۱ و ش ۲ نیز تاریخ ۹۸۵ دارد ، جدول و ستون بندی بزرو لاجورد و مشک ، سر لوح زرین ، در متن و هامش نوشته شده است ، در ۱۴۰۰ بیت .
 ۱۵س ۹×۱۴ - ۳۴۰۴×۱۸/۵ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی گرد سرخ

دعای ۵۹

۱- دیوان (۱ - ۷۵۳ متن) از انوری ابیوردی است .

۲- دیوان (س ۱- ۷۵۴ هامش و متن و هامش تا ص ۷۹۵) از سلمان ساوجی (مجلس

۳: ۱۶۹ و ۳۰۰ - سپه ۲: ۶۰۶ - ذریعه ۹: ۴۶۲ - مشار ۳۷) .

۳- قصیده مصنوع (۷۹۵ - ۸۱۶) از همو که در تبریز در ۷۵۰ بنام غیاث الدین

محمد صاحب دیوان سروده است (مجلس: ۳: ۵۳۳۳ - دستورالوزراء ص ۳۲۶ و ۳۹۹).

۲۶۸۶

نستعلیق ج ۱۴۵۹/۴ در متن و هامش ، ۵۴ تصویر دارد .
 ۱۸س ۷/۵×۱۷/۵ - ۳۷۶×۴۰ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی مقوایی درون سرخ

«نظق الطیر

از شیخ فریدالدین عطار نیشابوری است .

۲۶۸۷

نستعلیق خوش میرزا عبدالله بن رمضانعلی همدانی برای محمد ولی پسر محمد حسین خان در ۱۳۲۶/۱۴ ، عنوان شنگرف ، سر لوح زرین ، کنار دو صفحه نخستین برآراسته ، جدول زر و لاجورد ، نسخه جلد نخستین است
 ۱۷س ۱۱/۵ × ۲۱ - ۲۴۲۴/۵۹ × ۲۹ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنایی ضربی مقوایی زرکوب

ابواب الجنان

از میرزا رفیعای قزوینی است .

۲۶۸۸

نسخ سده ۹ ، عنوان درمغن درشت تر و درهماش بشنگرف ، فهرست شعرا در آغاز نسخه دیده میشود ، نسخه جزو یکم است ، در صفحه عنوان آمده : «الاول من المختار من کتاب الاغانی اختیار جمال الدین بن المکرم» و گویا هم پنداشته اند که بخط خود او است .
 یادداشت محمد بن عیسی عجلونی قرشی در پایار . هست مورخ ۱۰۰۶ ، مهر فضل الله حسینی و خط او در صفحه عنوان هست
 ۱۹س ۱۱ × ۱۸ ، ۲۴۲۵/۵۳ × ۲۵ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج سبز ضربی عقوایی

«مختار الاغانی فی الاخبار والنهای

از جمال الدین ابی الفضل محمد بن مکرم انصاری نگارنده لسان العرب در گذشته ۷۱۶ (ص ۸۳ نسخه ما) بترتیب حروف است (چلیبی ۱ : ۱۲۶) نام گزیننده در پایان سرگذشت لبید (۱۸۳ پ) آمده است نسخه ما از سرگذشت ابوالعتاهیه است تا اسماعیل قراطیسی . در آغاز یاد شده از اختصار رشید ابوالحسین احمد بن رشید بن زبیر و اینکه

ابوالفرج اغانی را در پنجاه سال گرد آورده و یکبار بخط خود آن را نوشته و بسیف الدوله ارمغان داده و هزار دینار گرفته است و اینکه صاحب عباد این پول را کم میدانست و میگفت که در کتابخانه ام ۱۱۷۰۰۰ جلد کتاب است و بجز اغانی را نمی پسندم و اینکه عضدالدوله در سفر و حضر آن را با خود میداشته است و اینکه اصل مسوده اغانی در بازار وراقان تابچهها هزار درهم بفروش رفته است و نسخه ای از آن هم بده هزار درهم خریده شده بود .

آغاز: بسمله رب اعن بکرمک یا کریم اما بعد حمدالله رب العالمین . فهدا ما اخترته من کتاب الاغانی الکبیر لابی الفرح الاصفهانی الکاتب .
انجام : نجز الجزء الاول من مختار الاغانی بحمدالله ... یتلوه ان شاءالله تعالی
فی الجزء الثانی وقعة بدر .

۲۶۸۹

نستعلیق ۱۰ شوال ۱۰۷۵ و عنوان شنغری در ش ۱ ، ش ۲ ناقص و میرسد بمبحث تب ربع از فصل یکم بهمان خط .
۱۴×۸ ، ۲۰×۱۴۳۵۹ ، کاغذ سپاهانی - جلد نیماج مشکی

در پیچیده

۱- الرسالة لشرفیة (۱- ۱۰۲) از صفی الدین عبدالمؤمن محمدارموی بغدادی که بنام شرف الدین هارون بن شمس الدین محمد جوینی ساخته است در پنج مقاله (دستورالوزرا ص ۲۷۰ - چلبی ۱: ۵۵۶) .

آغاز: بسمله . الحمد لله على آلائه واشكر على سوابغ نعمائه ... وبعدهذه رسالة تشتمل على علم النسب التالیفیه على نهج استنبطه القدماء من حکماء اليونان مضاف الى زیادات نافعة لم اجدھا فی شیء من مصنفاتهم ولا فی شیء من کتب المحدثین .

انجام : فلیکن هذا القدر كافیا فی علم التألیف .

۲- رساله در شناخت تب (۱۰۳-۱۱۵) دو باب باید داشته باشد و باب یکم در دو فصل .

آغاز: بسمله بدان .. که تب حرازیست عزیزه که مشعل میشود در دل.
انجام افتاده : با سکنجبین بزوری و ماء الاصول .

۲۶۹۵

تستعلیق ۳ رویا نسخه اصل .

۱۴ س ۱۰×۱۶ ، ۳۲۴۸ ، ۲۲×۱۶ کاغذ فرنگی کیود - جلد تیماج حنایی ضربی

ینایع الحکمة

از ملا ابوالحسن بن محمد کاظم جاجرمی که در اخلاق و سیاست مذهبی است و در هفده فصل و یک خاتمه در سپاهان در ۱۲۴۰ ساخته است فهرست در آغاز هست . در تهران بسال ۱۳۰۴ ق بچاپ سنگی رسیده است (مشار ۱۶۸۶ - دفتر نخستین نشریه کتابخانه مهر کزی دانشگاه ص ۲۲۶) .

۲۶۹۱

تستعلیق شوال ۱۲۷۰ در ش ۱ ، مورخ ذی قعدة ۱۲۶۹ در ش ۲ .

۱۸ س ۹/۵×۱۶ ، ۱۷۳۱۹۷ ، ۲۲×۱۷ کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای مشکی

مجموعه

۱- حاشیه شوارق الالهام (۲ پ - ۱۲۴ ر) بحر بی از میرزا محمد حسین بن محمد

کاظم منشی کرمانی

آغاز: بسمله . اول دفتر بنام ایزدانا .. اما بعد فیقول .. محمد حسین بن محمد کاظم المنشی الکرمانی ... هذه تعلیقات علی الشوارق .

انجام : افعاله الحديث (تم هذه النسخة الشريفة التي صنّفه هادی المضلین...

میرزا محمد حسین کرمانی .. فی شهر شوال سنة ۱۲۷۰) .

۲- الرسالة العشقية یا کیمیاء السعادة (۱۲۵ پ - ۱۹۷ پ) بعربی از همو
که برای حاج میرزا آقاسی نوشته و در آن بحاشیه شوارق خود اشاره نموده است .
آغاز: بسمله . حمدله . . . فبقول . . . محمد حسین بن محمد کاظم المنشی

الکرمانی . . . انه سئلنی بعض احلائنی

انجام : بسته شد دیگر نمیآید برون (تمت هذه الرسالة الموسومة بکیمیاء

السعادة والمعروفة بالعشقية فی شهر ذی القعدة ۱۲۶۹) .

۲۶۹۲

نستعلیق نرسمی مصطفی بن داود در ۴۱ رجب ۹۴۴ ، عنوان و نشان شنغرف ، سراوح دارد ، نسخه
از آن محمد امین بن عبدالعلی زنجانی بوده است ، نسخه پاکیزه ایست .
۱۹ س ۱۱ × ۱۷ × ۲۴ ، کاغذ سمر قندی - جلد تیماج قهوه ای ضربی .

کثر اللغات

از محمد بن عبد الخالق بن معروف است .

۲۶۹۳

نستعلیق ۲۶ ع ۱۲۵۸/۱ ، نشان شنغرف . ش ۲ و ۴ هم مورخ ۱۲۵۸ است .
۱۷ س ۱۰ × ۱۵ - ۱۱۵ × ۲۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی

مجموعی

۱- اصول دین (۱ پ - ۸۰ پ) از سید محمد کاظم بن محمد قاسم حسینی رشتی

بفارسی در پنج باب (توحید - عدل - نبوت - امامت - معاد) هر يك چند فصل

(ذریعه ۱۹۲:۲ - فهرست احسائی ۱۱۳:۲ - مشار ۱۱۴) .

۲- پرسش و پاسخ (۸۱ پ - ۹۵ ر) درمباحث فلسفی و کلامی است که گویا از سید کاظم رشتی پرسیده اند بفارسی و او به عربی پاسخ داده است درمسائلی مانند سر عصمت و ولایت مطلقه و حدیث تازیانه و جزاینها که رویهم یازده پرسش است .

آغاز: بسمله . حمدله ... اما بعد فان العبد الفانی الجانی يقدم العذر الیکم من بسط المقال .

انجام : من الاطوار الوجودية فافهم فهمك الله تعالى والسلام خير ختام (پس ازین تفسیر حدیث ناقوس است) .

۳- اسرار شهادة الحسین (۹۶ ر - ۱۱۵ ر) به عربی گویا از همو که در پاسخ حاج عبدالوهاب قزوینی (فهرست احسائی ۱۳۵:۲ - ذریعه ۴۶:۲) گفته است ولی در نسخه ما از پرسنده نامی برده نشده است .

آغاز: اعلم ان الله عزوجل لما وجب ان يكمل صنعه .
انجام : وبهذا القدر كفاية لاهل البداية وصلى الله على محمد وآله الطاهرين .

۲۶۹۹

نستعلیق محمد باقر بن شیخ عبدالله جرابری شیرازی درع ۱۰۴۴/۴ ، عنوان شنگری ، ش ۴ ناقص است ، نسخه از آن عبدال مهدی بن حاجی مطلبی سعید اوی بوده است ، مهر محمد علی بن عبدالجواد در آن هست ، شعرا ابراهیم جعفری دارد ، اجازه محمد مهدی فتولی عاملی یکی از شاگردانش در آن دیده میشود
۲۴ ص ۱۷/۵ × ۳۲۴۸ ، ۲۶ × ۱۴ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج فقهوای ضری مقوایی

مجموعه ۵۹

۱- المطالب المظفرية فی شرح الرسالة الجعفرية (۱ پ - ۲۴۷ پ) از میر

محمد بن ابی طالب استر ابادی است (ف ۲۰۴۶) نام کتاب وشاه (سیف الدین مظفر بتکچی) در دیباچه نسخه ما در هامش افزوده شده است .

۲- تحریر بیان الاخبار التی فی اول الاستبصار (۲۴۸ ر و پ) از قطب راوندی که چهار فصل از آن در نسخه ما دیده میشود و بسیار سودمند است.

آغاز: بسمله . تحریر بیان الاخبار التی فی اول الاستبصار من جمع مولینا الامام العالم السعید قطب الدین شیخ الاسلام ابی الحسین سعید بن هبة الله الراوندی قدس الله روحه العزیز . بسمله . اما بعد حمد الله الذی خلقنا و علمنا البیان ... فانی اذکر خلاصة ما فی الفصل الاول من کتاب الاستبصار ثم شرحها . . علی ما هو مذهب فی عمله بالاخبار و اتبع ذلك ایضا ما اختاره المرتضی و هو خیر الاختیار ... فصل اعلم ان الاخبار المتواترة توجب العلم والعمل علی الاطلاق .

انجام : فصل والعلوم التی یحصل عند الاخبار المتواترة لکذل عاقل هکستبة عند الشیخ المفید و ذهب المرتضی الی تقسیم ذلك ... و اذ اصحت هذه الجملة فی صفة الخبر الذی لابد ان یکون المخبر به صادقا (ننوشته مانده).

۲۹۹۵

تستعلیق مؤلف ، عنوان و نشان شنکری .
۱۹/۵×۲۱/۵ ، ۲۴×۱۴۳/۸ ، کاغذ هندی موریانه خورده - جلد تیماج فهوه ای ضری

شاهیه

از محمد علی بن میرزا محمد خلیل حسینی مرعشی در حیلله های ربا که او منکر آنها است . رساله ایست استدلالی و بسیار سودمند . نام کتاب در دیباچه آمده.

آغاز: بسمله . الحمد لله الذی انزل القرآن بلسان عربی مبین اما بعد چون فقیر حقیر محمد علی بن المرحوم میرزا محمد خلیل الحسینی المرعشی حیلله ربا

را مخالف آیات متکاتره و اخبار متواتره بامعنی وقانون عقلا وقراین کثیره و اقوال مفسرین واجماع عصر شارع ومثل عمل يوم سبت و ام الفساد شریعت و مجموعه مخاطرات عظیمه یافت .

انجام : فاعتبروایا اولی الابصار و صلی الله علی خیر خلقه محمد سیدالابرار و آله الاطهار و اتباعه الاخیار .

۲۶۹۶

نسخ ریز ۸۳۴، عنوان و نشان و شکل شنگرف، حاشیه ها با نشانه «س»، مالک رمضان بن علی ترکی
۳۱س ۲۰ × ۱۲/۵ - ۲۸ × ۱۸۳۸۹ ، کاغذ سمرقندی - جلد تمایج سرخ مقوایی

نهاية الادراك في دراية الافلاك

از قطب شیرازی که در چهار مقاله (مقدمات - اجرام علوی - هیئت ارض - مقادیر ابعاد و اجرام) بدرخواست اشرف الدین محمد بن عمر بدخشانی ساخته و کتاب تذکره طوسی را در آن گنجانده است (ش ۵۹۶ سپه - نسخه مورخ ۷۴۱ قاهره خدیویه مورخ ۷۴۱ - ف ۹۲۶ - دیباچه دره التاج) .

آغاز: بسمله . رب وفقنی لانمامه اما بعد حمد الله فاطر السموات فوق الارضین عبرة للنظرین للمتوسمین ... فانی قد کنت برهة من الزمان عازما علی ان احمررت لنفسی ولسایر الاخوان فی علم الهیئة ... رسالة مغینة عن غیرها .

انجام : وانجاز ما وعدته فلنختم الكتاب .. ومفاتیح الکلام والحمد لله رب العالمین (تمت الکتاب فی ۸۳۴) .

۲۶۹۷

نستعلیق روز وروشنه ۲۶ محرم ۱۴۰۴ ، ش ۴ مورخ شب یکشنبه ۵ رمضان ۱۴۰۴
۳۱س ۲۰ × ۱۵/۵ - ۲۲ × ۱۷/۵۳۷۰ ، کاغذ فرنگی - جلد تمایج قهوه ای

مجموعه

۱- تحفه عباسی (۲-۴۱ پ) از محمد بن علی مؤذن سبزواری که بنام محمد مؤمن بیک و شاه عباس دوم در ۱۰۷۷ ساخته است .
(ذریعه ۴۵۲:۳ - مشار ۳۶۸) .

۲- مناسک العاشقین (۲۴ پ - ۷۰ پ) بفارسی گویا از میرزا بابا ابوالقاسم بن عبدالنبی حسینی شیرازی شریفی ذهبی متخلص براز (مشار ۱۴۹۸) در هشت باب و یک خاتمه و در آغاز هر یک دیباچه ای به نشر عربی و خود رساله بنظم است .
آغاز: هذا کتاب مناسک العاشقین . هو بسمله . هذه جذوات من نار جلال العشق
الربانی ...

بنام آنکه ذات او علی شد

جهان از فیض نورش منجلی شد

انجام :

که میری جان بجانان واصل آید

بحق وصل مدامت حاصل آید

۲۶۹۸

نسخ محمد امین بن عبدالوهاب عبدالوهابی در شب شنبه ۱۲ محرم ۱۱۰۴ ، عنوان شنگرفی ،
نسخه رارضاقی بن حسن شریعت سنگلجی در ۲۷ شوال ۱۴۵۵ داشته است .
۲۴س/۱۰/۱۷ ، ۱۷۵×۱۹۳ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه ای کنار زرین

المبدء والمعاد

از صدرای شیرازی است .

۲۶۹۹

نستعلیق سده ۱۴ ، عنوان و نشان شنغرف ، فهرست در آغا زهدت
 ۱۴س ۱۰/۵×۱۴/۵ ، ۴۲×۱۶/۵۳۴۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای ضربی مقوایی

تذکره مدایح معتبره

از میرزا محمد علی بهار مذهب سپاهانی است (ادبیات ۱۰۰) .

۲۷۵۵

نستعلیق سده ۱۴ ، عنوان شنغرف ، جدول زر و مشک و لاجورد .
 ۱۵س ۹×۱۵ ، ۴۱×۱۴/۵۳۱۰۹ ، کاغذ فرنگی رنگارنگ - جلد تیماج حنایی مقوایی

دیوان

از حاج میرزا احمد نقیب گنجی شیرازی (۱۲۳۸-۱۳۰۲) بادیباچه ای به بشر در
 سرگذشت او (مجلس ۳: ۴۴۲) .

آغاز دیوان . بسمله فی القوائد و الغزلیات علی ترتیب حروف التهجی حرف
 الالف فی توحید الباری عزاسمه .

سپاس ما نشد شایسته شان تو یار ما

سپاسی خود بشان خویشتن بر خویشتن فرما

انجام :

دوش گفتم از بی تاریخ این غوغا نقیب

هین ز جنگال یمین الدوله پاشید این تفنک

(سنه ۱۲۹۰)

نستعلیق سده ۱۴ ، عنوان و نشان شننگرف .
چلیپا س ۱۴×۱۸ ، ۳۴۰/۵×۲۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه‌ای

جنگ

شعرهای فارسی و ترکی است که سلیمان قاضی ترک در ع ۱۱۹۵/۱ گردآورده است .

فهرست نامهای شاعران در نسخه ما هست :

۱- بفارسی: فردوسی ۱ ، صائب ۲-۳۵ فقیه ۳ ، ثنایی ۴ ، شمسی ۶ ، ابن عوفی ۷ ، ملای رومی ۱۱-۲۳ ، سعدی ۱۱ . صافی ۱۲ ، فرشته ۱۳ تا ۲۲ (بترتیب تهجی نزدیک ۱۵۰ بیت) ، شوکت ۱۶ ، جامی ۲۳-۴۰ ، رکن کمال ۲۵ ، خسرو ۲۸ ، جنتی ۳۰ ، احمد جام ۳۰ ، مانی ۳۲ ، فاخری ۳۳ ، عینی ۴۲ ، ناصر خسرو ۴۶ ، امام فخر رازی ۳۳ . هلالی ۴۶ ، اهلی ۴۶ .

۲- بنرکی: عزتی ۱ ، راغبی ۱ ، علوی ۲ ، مرادی ۲ . الهی ۹ ، بیانی ۱۰ ، عینی ۲ ، صافی ۲۶ ، عالی ۲۶ ، آتشین ۳۳ ، جوری ۳۴ ، کریمی ۳۹ ، سفائی ۵۱ ، شرحی ۵۳ ، نابی ۵۵ ، مانی ۵۵ ، غوثی ۵۶ ، عندلیبی ۵۶ ، زوحی ۵۷ ، اسحاق ۵۸ ، عشقی ۵۸ ، رحمی ۵۸ ، اصولی ۶۰ .

نستعلیق محمد حسین در ۱۴۱۰ ، عنوان و نشان شننگرف در ش ۱ ، جلد یکم ش ۱۴۲ محمد حسین در ۱۴۱۴/۹/۲۱ ق و جلد ۴ آن را در دو شنبه ۱۴۱۰/۴ ع نوشته است ، اربعینیات مورخ ۱۲ محرم ۱۴۱۰ است ، در ش ۴ فهرست همه رسائل دهگانه آن در صفحه عنوان هست و جز چهار رساله که چهارمین هم ناقص است ندارد .
۳۴۱×۱۶ ، ۴۷۳ س ۱۶×۲۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه‌ای

مجموعه

۱- مفتاح الفلاح فی شرح دعاء الصباح (۲ پ - ۴۸ ر) از مولی محمد اسماعیل بن محمد حسین بن محمد رضا بن علاء الدین محمد مازندرانی سپاهانی خواجویی در گذشته ۱۱ شعبان ۱۱۷۳ نزدیک به ۳۰۰۰ بیت که در جوانی ساخته و در پیری آن را پا کنویس کرده است و آن در هامش زاد المعاد چاپ رحلی بزرگ دیده میشود (ذریعه ۱۳: ۲۵۳) آغاز: بسمله. نحمدک اللهم یا من اذهب اللیل مظلمًا بقدرته... و بعد يقول... محمد بن الحسین بن محمد رضا المشهور باسمعيل... هذا الدعاء الشريف المعروف بدعاء الصباح الموصوف بمفتاح الفلاح ومصباح النجاح.

انجام: عن جرائمهم بمحمد وآله وقاتلهم.

۲- شرح کتاب التوحید (۴۹ پ - ۳۱۶) از قاضی سعیدای قمی (جلد ۱ و ۳) (ف ۵۸۸) .

۳- الاربعینیات لکشف الانوار القدسیات (۳۱۷ پ - ۳۳۳ پ) از همو شامل :

۱- روح الصلوة .

۲- الاشارة و البشارة .

۳- الفوائد الرضویة .

۴- مرقاة الاسرار .

(۱۵۹ - ۲۸۸ - ۴۰۷ - ۲۱۲۴ - مجلس ۴ : ۴ و ۲۰۸ تا ۲۱۶ - طوس)

(۱۳۸ : ۵) .

۴- شرح حدیث الغمامة (۳۳۴ پ - ۳۷۳ پ) از همو (ف ۴۵۴ - سپه ۱: ۲۶۴)

مجموعه

- ۱- ترجمه الشریعة (۱ پ - ۱۶ پ) از فیض کاشانی که در ۱۰۵۵ ساخته است
(سپه ش ۶۳۹۸/۵) - ذریعه ۱۰۹: ۴ - مشار ۶۰۴ - چاپ ۱۲۶۰ ق و ۱۳۲۰ خ)
- ۲- ترجمه الصلوة (۱۷ پ - ۳۲ ر) از همو که در ۱۰۴۳ ساخته است (سپه
ش ۶۳۹۸/۲ - چاپ بهمن کریمی در ۱۳۲۰ خ - ذریعه ۱۱۴: ۴ - مشار ۴۰۵)
- ۳- تحفه سلیمانیة عباسیه در شرح رساله رضویه (۳۳ پ - ۶۰ پ) از محمد
نصیر بن قاضی بن کاشف الدین محمد یزدی در شرح ذهبیه منسوب بامام رضا (ش ۲۵۸۳/۱)

۲۷۰۴

تستعلیق مؤلف چه در بابان جلد یکم خود او تصریح دارد و نسخه هم حک و اصلاح شده است، مالک
علوی طباطبائی در ۱۲۸۴
۲۲ س ۱۲/۵ ، ۴۴۴ ۱۹۵×۲۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج فقهی زکوب میانه ترج
و مقوایی

مقتبس من الآثار

تفسیری است از امیر محمد مؤمن بن شاه قاسم سبزواری بروش اخباریان و نام
کتاب تاریخ آنست (۱۰۶۹) (امل الاصل - ذریعه ۴ : ۳۱۶) نام مؤلف و کتاب در
دیباچه هست چنین است:

- ۱- دیباچه مؤلف در سر گذشت خود او (۱-۷) .
- ۲- مقدمه ای در سه فصل و یک خاتمه (۸-۶۳) .
- ۳- خود تفسیر که تا اندکی از سورة انقال بیش نیست (۶۴ تا پایان) او مجلد یکم
(تا پایان اعراف) را در ۱۰۶۹ ذی حجه ساخته است .

آغاز: بسمله . والاستعانة بالله العزيز العليم. الحمد لله الذي شرفنا بعبوديته و
هدانا الى الاعتقاد بربوبية.

انجام : واعلموا ان الله شديد العقاب.

۲۷۰۵

نستعلیق سده ۱۱ ، عنوان و نشان شنگرف ، جدول زر و لاجورد ، با سر لوح زرین ، دو صفحه در
آغاز زرافشان ، فهرست در آغاز هست ، مهر امام علی بن محمد علی بن فتحعلیشاه و تاریخ ۱۲۴۸ در آغاز دیده
میشود ، در پایان « وصیت حضرت خداوندگار بخط اشرفی شان » آمده و باید نقل وصیت مولوی باشد ، نسخه
دفتر پنجم و ششم است

۱۴ س ۱۹ × ۸ ، ۳۴۰۰ × ۲۷ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه ای ضریبی مفوایی

هفتوی

از مولوی رومی است .

۲۷۰۶

نستعلیق سده ۱۴ ، آغاز و انجام افتاده
۲۰ س ۲۰ × ۱۱ ، ۱۷۶ × ۱۷/۵ × ۲۷ ، کاغذ هندی - جلد تیماج حنایی ضریبی درون نخودی

تاریخ اکبری

از خواجه ابوالفضل بن مبارک علامی نا کوری در تاریخ جلال الدین شاه هندی
(ادبیات ۵۶) .

۲۷۰۷

نستعلیق سده ۱۰ و ۹ ، عنوان زر و لاجورد و شنگرف ، جدول و ستون بندی زر و لاجورد ، با پنج سر لوح
زرین -
۲۱ س ۱۱/۵ × ۱۷ ، ۲۲۲ × ۱۷ × ۲۵ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج مسکئی ضریبی درون نخودی

خمس

از امیر خسرو دهلوی بدینگونه :

- ۱- مطلع الانوار (ص ۱ - ۸۴).
- ۲- شیرین و خسرو (۸۷ - ۱۸۹).
- ۳- مجنون و لیلی (۱۹۰ - ۲۴۸).
- ۴- آینه اسکندری (۲۵۱ - ۳۵۹).
- ۵- هشت بهشت (۳۶۱ - ۴۴۳).

۲۷۰۸

تستعلیق سده ۱۴ ، عنوان و نشان شغری ، حواشی دارد که باید از خود مؤلف باشد ، در هامش فرهنگی است در لغات مرکب گویا از خود مؤلف (در آغاز نسخه)
 ۳۰ س ۱۲/۴۱ ، ۳۸۸ ۳۱×۳۰ ، کاغذ - جلد تیماج حنایی ضربی

تختة اللغات

فرهنگی فارسی بفارسی و این نام از آقای باستانی راد است .

درواژه درختك دانا شعر خود مؤلف گواه آمده :

حدیث مهر من و آن نگار اگر بشنیدی

بود چه مهر درخشان و آن درختك دانا

آغاز: فصل الالف مع الالف ا ب سه معنی دارد اول معروف است.

انجام : در فصل واو : ویره درختی را گویند ... و بالارود ویژه (ناقص)

۲۷۰۹

تستعلیق: فتح علی سلطان بن محمد جعفر بن محمد عیسی در تهران در ذی حجه ۱۲۱۴ برای حسین قلیخان

در تهران ، جدول شنگرف زرولاچورد ، نقشه های رنگین دارد ، در ۸۴۱ص، آغاز کمی افتاده است
 ۴۵س ۱۳/۵ × ۲۴ ، ۴۱۱س ۴۰ × ۴۰ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز مقوایی

ترجمه جهان نما

اصل از کاتب چلبی است که در ۱۰۵۸ بنام سلطان محمد خان عثمانی در يك
 مقدمه و دو بخش و ۴۶ فصل بترکی ساخته است و ترجمه از محمد چارمحالی و در زمان
 آقامحمدخان قاجار شده است .

(چلبی ۱: ۴۱۴ - مجلس ۲: ۴۳۸ - ذریعه ۴: ۹۵ - استوری ۲: ۱۴۰).

۲۷۱۰

تستعلیق سده ۱۱ ، عنوان و نشان شنگرف ، یادداشت مورخ ۱۴۸۵ و مهر صدیق الملک رئیس وزارت
 خانه و یادداشت تملک محمود میرزا مورخ ۱۴۴۹ در صفحه عنوان هست، نسخه بخش ایمان و کفر است
 ۲۳س ۱۱/۵ × ۱۹/۵ ، ۴۰۶س ۱۹ × ۲۹ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه ای ضری مقوایی

صیافی

ترجمه و شرح ملاخلیل قزوینی است بر کافی کلینی .

۲۷۱۱

تستعلیق و نسخ جلال الدین انجو بدستور سلطان محمد کاتب سپاهانی (درش ۱ و نوشته خود او در
 برخی از شماره های دیگر ، چلیپا و راسته ، عنوان و نشان شنگرف ، مورخ صفر ۱۰۹۵ در بندر سورت
 (ص ۱۱۶) و مورخ روز يكشنبه شعبان ۱۰۹۵ نوشته همدو (ص ۲۴۶) ، درص ۴۶۸ آمده : «قال جامع الکتاب»
 مهر «محمد ابراهیم بن اسمعیل» دارد ، از یایان افتاده است ، در ۶۴۷ص.
 ۲۰س ۱۱/۵ × ۴۰ - ۴۴۴س ۱۶/۵ × ۲۹ ، کاغذ سپاهانی ، جلد تیماج تریاکی ضری مقوایی

چنگ

کرد آورده سلطان محمد کاتب سپاهانی در مکه و بندر سورت در ۱۹۰۵ بدینگونه

۱- دعوات الاسماء (ص ۱-۵) .

آغاز: شرح چهل اسم شریف بسمله . مختصر من شرح ابو الفتوح شهاب الدین سهروردی المقتول بحلب رحمه الله المسمى بكتاب دعوات الاسماء وهى اربعون اسما... اعلم ان هذا الاسماء رفيعة الشأن... فلنذكر من خواصها يسيراً من كثير واللهولى التوفيق والتيسير .

انجام : يا عجيب فلاتنطق الانس بكل آلائه و ثنائه . من واطب على قرائته... فالايتكلم الابخير والحمد لله... وسلم تسليما .

۲- رساله فى الصلوة (۸۵-۱۱۶) كه بدرخواست سيد فريد الدين فريدون جعفر حسینی نيشابورى ساخته شده و بر بى است و دريك مقدمه و چهار باب و يك خاتمه .
آغاز: بسمله . وبه ثقتى . الحمد لله ولى الحمد المبدء المعيد الفعال لما يريد... وبعد فان التماس من اجابته من افضل الطاعات... ان اكتب رساله موجزة تشتمل على واجبات الصلوات المفروضات وما عساه يستنجم من المندوبات .

انجام : مصروف افيما يحبه و يرضاه (كتبه فى بندر سورت فى شهر صفر سنة ۱۰۹۵) .

۳- آداب واحكام حج (۱۲۱-۱۳۸) بفارسى .

آغاز: رساله آداب حج واحكام آن . بسمله . الحمد لله رب العالمين... اما بعد اين رساله ايست مختصر در بيان واجبات حج وعمره وبرخى از مستحبات هر دو آن مشتمل است بر مقدمه و سه فصل و خاتمه .

انجام : در رساله ديگر ذكر كرده ايم وساير فروع واحكام نادره در رساله كبيره والدقيق... مذكور است هر كه خواهد بايد بآن رجوع كند و الحمد لله...
كثيرا كثيرا .

۴- بحر طويل شاهداى نيشابورى (۱۵۲ - ۱۵۴) .

آغاز: منشأ نشأ صهبای سخن نام کریمی است که در بزم کرم چیده بساط طرب.

انجام : ز اقبال شهنشاهی آمین و دعا را .

۵- قصیده ملاعلی رضای تجلی (۲۱۶-۲۱۸) .

آغاز:

پر شد ز عطر خوشدلی از بسکه زد نگار

چون عطسه از دماغ زمین جست نو بهار

انجام :

خصمت چو دانه در دهن آسیا شود

بادا محب جاه تو از عیش کامکار

۶- الاعتقادات (۲۲۰-۲۲۷) از ابن بابویه .

۷- رساله در علم حروف بفارسی (۲۳۱-۲۳۷) .

آغاز: والله المستعان . بسمله ... اما بعد این رساله ایست در علم حروف که

اسکندر رومی از حکمای عصر خود طلب نموده وجهت او پیدا کردند و این رساله را

طالینوقودوس خوانند و ارسطاطالیس پسندیده است .

انجام : وضع حمل او بشود و شکل اینست .

۸- رساله در عبادات بفارسی (۲۶۱-۳۱۷) از عبدالله بن حسین شوشتری دریک

مقدمه و چند باب .

آغاز: بسمله ... بعد از حمد و ستایش پرورد گاری که اقبال بالکلیه بوی موجب

خلاصی از آلام است ... چنین گوید ... عبدالله بن حسین الشوشتری که این رساله ایست

در بیان عبادات و افعال نماز و توابع آن .

انجام : وعمل بآن دور از صواب نیست (تم بعون الله تعالی فی شهر صفر ۱۰۹۵) .

۹- نامه اوزبگان بدانשמندان شیعی و پاسخ محمد مشکک (۳۱۸-۳۲۶) نوشته

سلطان محمد کاتب اصفهانی در مکه در روز یکشنبه شعبان ۱۰۹۵) .

۱۰- نامه حسن عسکری (ع) بمردم قم (۳۲۷ - ۳۲۸).

۱۱- رساله در ارتداد واحکام آن (۳۲۸ - ۳۳۰).

آغاز: بسم الله والحمد لله على التوفيق. . شیمه ذمیمه ارتداد که باتفاق اهل ادیان از اعظم گناهان است .

انجام : وحق امام علیه السلام است (در پایان « شرایط نامه میان اهل اسلام و اهل ذمت » است نزدیک يك صفحه).

درس ۳۳۱ آمده که علامه را پسرش شیخ فخر الدین در خواب دید و از چگونگی پرسید و او گفت : « یا بنی لولا کتاب الالفین و زیارة الحسین ع لاحترقنا الفتاوی ».

درس ۵ طریق تلاوت سوره یس است، و درس ۶- ۱۳ ادعیه السراست، درس ۱۳- ۱۶ المناجات بالاستخاره ... و بطلب الحاجات ، در ص ۱۶- ۱۸ دعاء المجیر ، در ص ۱۸- ۲۴ دعا های قاف و توسل و معراج و امان و تهلیل ، در ص ۲۵- ۴۲ « الباب الرابع فیما ورد فی مناقب علی بن ابی طالب کرم الله وجهه (کسی روی این عبارت خط کشیده و نوشته : صلوات الله وسلامه علیه) ، در ص ۴۲ - ۷۷ از باب ۱۶ عیون اخبار الرضا است ، در ص ۷۷- ۸۵ بند هائی از عدة الداعی و اثبات الواجب دوانی و حکایات الفصحاء و تفسیر نیشابوری و تحلی الافراح فی شرح تلخیص المفتاح زر کشی است .

درس ۷۷- ۸۴ و ۱۱۶ - ۱۲۰ و ۱۵۴ - ۱۷۴ دعا و طلسم و ختم و تاریخ و نجوم و کلام و حکایت و ادب است در ۱۳۸ - ۱۵۱ از نهج البلاغه و کتابهای دعا و فقه بندهایی آمده است .

درس ۱۷۷- ۲۱۱ از مکارم الاخلاق و کتاب من لایحضره الفقیه و جزاینها بندهایی آمده .

درس ۲۱۲ شعرهای فارسی چندشاعر است .

درس ۲۱۳ از طاعون سال ۵۶۴ از صفة الصفوة یاد شده است .

درص ۲۱۹ و ۲۳۷ - ۲۶۱ و ۳۳۷ پراکنده‌ها است .

درص ۲۲۷ - ۲۳۰ اسماء حسنی است .

درص ۳۳۱ - ۳۳۲ مسایل چهار گانه فقهی شهید اول است بنقل از ابو طالب

اسماعیل رازقی .

درص ۳۳۵ سرگذشت سلمان است و در بر گهای دیگر هم مطالب پراکنده ای

هست بعضی در ادب و خبر و دعا و ملل و نحل و تاریخ و اخلاق .

۲۷۱۲

تستعلیق سده ۱۱ و شکل و نشان و خط روی متن مشکى و شنگرف درش ۱، ش ۴ نسخ و از آغاز است
تا پایان تصورات ، مهر کریم حسینی ، ورخ ۱۴۰۴ دارد ، مالك محمد خليل بن محمد جعفر طالقانی
۴۴س ۱۴×۱۸/۵ - ۴۵×۱۸۳/۴۵۴ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکی ضربی بالولا

و شنگرف

۱- شرح التذکرة النصیریة (۱ پ - ۲۰۲ ر) از عبدالعلی بیرجندی که در

ع ۹۱۳/۱ ساخته است (مدرس ۲۳۰ - ف ۹۰۹ - طلس ص ۲۱۴ ش ۲۹۷۲) .

۲- لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار (۲۰۳ ر - ۲۵۲) از قطب رازی .

۲۷۱۳

تستعلیق اسدالله بدستور محمد کاظم خان در روز پنجشنبه ۱۸ ذی قعدة ۱۲۵۰ ، عنوان و نشان
شنگرف .

۱۵س ۱۰×۱۹ ، ۱۱۷×۴۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی

شرح نصاب

از عبدالصمد بن کمال الدین بن امیر حاج که بنام ضیاء الدین محمد بن سلطان محمد

استرآبادی ساخته است (فرهنگنامه ها ص ۲۰۵) .

۲۷۱۴

نسخ سده ۱۱ ، عنوان و نشان شنگرف ، حواشی لغوی دارد . یادداشت تملك محمد امين كاشانی
 درسمنان در رمضان ۱۱۵۹ بامهرش در صفحه عنوان هست ، نسخه تا احتجاج سيدمرتضى است و افتاده
 ۱۷×۱۲ ، ۳۲۶۶ ۱۸×۴۴ ، كاغذ سپاهانی - جلد تيماج لریاکی مقوایی

الاحتجاج على اهل اللجاج

از شيخ ابو منصور احمد بن علی بن ابی طالب طبرسی است (طوس ۵:۵)

۲۷۱۵

نستعلیق سده ۱۲ ، جدول وستون بندی زرولا جورد ، سرلوح زرین ، در ص ۴۴۰ و جاهای
 دیگر خط شاعر هست که در حواشی این صفحات هم شعرهایی افزوده است و نسخه تصحیح شده اوست و
 نشانه «بلغ» دارد در چند جا ، نسخه را سید کریم بن منتظم الدوله فیروز کوهی متخلص بامیر در تهران به
 پنجاه تومان در ۱۵ آبان ماه ۱۳۱۶ خ خریده بوده .
 ۱۷×۴۰ - ۳۲۱۳ ۱۶×۴۰ ، كاغذ فرنگی - جلد تيماج مشکی ضری مقوایی بالولا

دیوان

از مولی رفیع الدین محمد بن مولی فتح الله واعظ قزوینی در گذشته ۱۰۸۹ با
 تخلص واعظ است نزدیک ۷۲۰۰ بیت ، بدینگونه :

۱- غزلها بترتیب تهجی ص ۱-۲۴۵ .

۲- رباعیات و مفردات ص ۲۴۶-۲۶۳ .

۳- قصاید و قطعات و مثنویها ص ۲۶۳ - ۴۲۲ .

(ذریعه ۹: ۳۸۰) .

آغاز:

این قدر طول امل ره میدهی در دل چرا
مصحف خود را باین خط میکنی باطل چرا
عیش دنیا احتمال خواب غفلت بیش نیست
از خیالی این قدر آلود گی ای دل چرا

انجام :

بود تا گفت و کو از نیک و از بد
الهی نیک خواهش بد نبیند
بلغ . قائل این پریشان سخنان محمد رفیع واعظ بقدم نظر بر سراسر این نسخه
عبور نموده ... و خس اغلاط پا کیزه ساخت امید ... وسیله یادآوری گردد (بریده شده
و چند کلمه ای خوانده نمیشود) .

۲۷۱۶

تستعلیق ابوالحسن بن عبدالله در ۱۰۶۸، عنوان و نشان شنگرف ، سر لوح زرین، جدول زرو لا جور،
حواشی لغوی دارد، با فهرست ، مالك امير نظام گروسی در تاریخ ۱۳۶۵ ، نیز تاریخ ۱۱۷۹ در صفحه عنوان
هست ، نسخه هر پنج جلد را دارد .
۲۵×۴۰ ، ۳۹۰×۱۸۴ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیسماج حنائی و فوایی

تَبْرِیْقَةُ الْأَصْحَارِ وَ تَرْجُمَةُ الْأَعْمَارِ

از وصاف الحضرة خواجه شهاب الدین عبدالله شرف شیرازی است (ادبیات ۸۱-
نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه دفتر نخستین ص ۱۶۷) .

۲۷۱۷

تستعلیق سده ۱۱ ، عنوان شنگرف ، در هامش پایین صفحه ۱۳۵ تاریخ ۱۱۱۴ دیده میشود ، در ۵۰۸
ص ، آغاز و انجام العاده ، در پایان برخی از قصیده ها افزوده شده و تصحیح گردید پس گویا بخط خود
شاعر باشد .
۱۶×۴۰ ، ۲۵۴×۱۵۴ ، کاغذ هندی رنگارنگ - جلد مقوای اعطف تیماج

دیوان

از حسن کشمیری که قافیه های سخت مانند قافیه ثاء نزدیک به چهل قصیده و یکصد بیت ولغتهای دشوار در آن هست و خود اولغتها را ترجمه کرده است .
 قصیده و غزل و رباعی دارد بترتیب تهجی در ۸۰۰۰ بیت . در آن از شاه قیاضی سلطان هند ستایش شده (ص ۴۵۲) و از عرفی و جامی (ص ۱۹۴) یاد گشته است .
 در دنبال هر قصیده ای یک رباعی و یک قطعه و غزلی هست . ماده تاریخی در آن هست بنام شمس علی در ۱۱۱۳ . شاعر بسیار شیفته کشمیر است . یک قصیده رائیه او نام گنج مضامین دارد .

آغاز:

دل و ولای تو دین منست و امانت
 بعشق تو نکنم کف ز دامن تورها
 نثار خاک رهت میکنم کنون دل و جان
 نکرده ام چو در آن روز جان خویش فدا
 باین دوروزه فانی عمر غره مباش
 که آید اسب اجل هر نفس به چولانی

انجام :

درین حدیقه میارای جسم خویش چو گل
 که دست غیر خودت خوش بخواست گل دانی

شرح مجمع البحرين وملتقى النيرين

متن از ابن ساعاتی و در فروع حنفی است (جلبی ۲: ۳۸۳) و شامل مختصر قدوری و منظومه نسفی است و شرح آمیخته بامتن و شارح بدست نیامده است که کیست.

آغاز: بسمله ... الحمد لله جاعل العلماء انجما للاهتداء و وصف الله تعالى بذلك لبراءة الاستهلال .

انجام : (بالانفع للمصارف) ای بما يبلغ به نصابا ... لانه ابلغ في معرفة المالية (افتاده در فصل : تركي مال التجارة) .

۲۷۱۹

نسخ عبدالله بن محمد هندی درزی قعده ۱۲۱۴ ، عنوان و نشان شنغرف .
 ۳۶س ۱۱×۱۹ ، ۵۰س ۱۶×۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی مقوایی

المجاهدة لمن يريد حرث الاخرة

رساله ایست صوفیانه درباره کوششها و مجاهدات و اخلاق و ریاضات.

آغاز: بسمله . و به ثقتی و رجائی الحمد لله على كل حال . . . فاصنع لکلامی ایها المصدق لی فی القول والحال فانه ما نال من نال من السعادة فی بلوغ الآمال الا بالتذلل و تلقی العلم و العمل عن خيار الرجال .

انجام : و اتباعهم عدد انفاثی اجمعین و الحمد لله رب العالمین .

۲۷۲۰

نسخعلیق چهارشنبه ۱۲۹۶/۴ع ، عنوان و نشان شنغرف ، نسخه از آن کریم بن میرزا علی بن نجفقلی شاله تراش بوده است .
 ۱۶س ۱۰/۵×۱۶/۵ ، ۱۸۵س ۱۶/۵×۲۱/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنایی ضربی مقوایی

سيف الامة وبرهان الملة

از مولی احمد نراقی (۶ ، ۱۱۸۵ - ۵ ، ۱۲۴۴) که در ۱۲۳۳ بانجام رسانده است (ف ۵۸۳ - مشار ۹۹۳) .

۲۷۲۱

استعلیق خوش سده ۱۱ ، جدول زروشنگرف ، سرلوح زرین ، دو صفحه نخستین زرانندوز، نسخه نزدیک به ۴۶۶۴ بیت و ناقص نوشته مانده است .
 ۱۳×۱۲ ، ۱۳×۱۲/۵۳۱۴ ، کاغذ متن و حاشیه سپاهانی - جلد روغنی گلدردر زمینه سبز
 گرد آن صلوات نوشته شده است

کنز الاسماء

از صفی بن ولی قزوینی که در ۱۰۹۰ در شاه جهان آباد ساخته است . در آن از شیخ علیخان زنگنه و میرزا حبیب الله صدر و ملا مظفر یاد شده است (ص ۱۰۴) عنوانها اشاره و تنبیه و سؤال و جواب است .

آغاز: بسم الله . الحمد لله و سلام علی عباده ... حقیر ... صفی بن ولی قزوینی ... عرضه میدارد ... بالتماس عزیزی این رساله موسوم به کنز الاسماء را محتوی بر کشف حقیقت گفتار در اسم و مسمی و تسمیه و بیان معانی اسماء حسنی که نود و نه نام ماثور است و رجوع آنها بیک ذات و هفت صفت است یا زیاده ... در سال هزار و نود ... در شاه جهان آباد بقلم ناقص فقیر تحریر یافت .

انجام : و اسمی برای (ننوشته مانده در : اشاره ، در توقف اسماء الله بر توقیف) .

تستعلیق سده ۱۱ ، عنوان و نشان شنغرف ، از بایان افتاده
 ۱۸×۱۰ ، ۱۳۳۵/۵×۲۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه‌ای مقوایی

لوازم الانشاء

از ملا میر قاری گیلانی شاعر (۲۳۵ و) و نگارنده اسرار الحکم (در ۱۰۵۳ در شش باب) و بنام میرزای عالم و عالمیان میرزا محمد شفیع صدر زمان صفوی و وزیر دارالمرز و گیلان در دو فصل: نخستین آداب انشا و لوازم تحریر و شرایط منشی و نام پیشه‌وران و هنرمندان، دومی فرهنگی است.

شعر مؤلف هم در آن آمده است (ص ۳۵ و ۳۶).

آغاز: بسمله. صحایف شرایف سپاس و تحایف لطایف محامد معالی اساس زیاده از آنکه اندیشه صحیح فلك پیمای دبیران روشن رای و شیرین ادا متصدی و مباشر شطری از آن تواند بود .. دیباچه این کتاب مزین است باسم ... میرزا محمد شفیع میرزای عالم و عالمیان ... این کتاب مسمی بلوازم الانشاء از مؤلفات ... ملا میر قاری گیلانی و این کتاب مفصل است بدو فصل.

فصل اول در معنی انشا و آداب طریق این فن زیبا و اسامی الصناع والمحترفة بلسان العرب، و ترجمتها بالفارسیة ...

فصل دوم در حل معانی بعضی الفاظ و کلمات عربیه ... بدو طریق.

اول بطریق اجمال که ترتیب حروف تهجی مرعی نباشد.

دویم بسبیل تفصیل که حروف تهجی مرعی افتد و در ذیل این برخی از لغات و الفاظ

فارسیه قدیمه نیز ذکر پذیر می گردد.

انجام : باب الهاء مع الكاف من المصادر هتك یرده دریسن هلك و هلك
(افتاده) .

۲۷۲۳

نسخ اسحاق بن عباس انصاری در شعبان ۱۲۹۵ از روی خط مؤلف ، حواشی نستعلیق ، عنوان
شنغری .

۱۵×۸ ، ۲۱/۵×۱۵۳۱۱ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوا

مجمع الرشاد

از علی نقی بن محمد رضای انصاری است در میراث عبرتی .
آغاز: بسم الله الباعث الوارث رازق العباد بالحرث فی البراث .
انجام : وتظهر الفائدة لو ترك اماهی زوجته .

۲۷۲۴

نستعلیق ۱۱۰۷ ، عنوان شنغری ، جدول زرولاچورد و شنغری ، فهرست دارد .
۱۷×۱۵ ، ۲۴×۱۵/۵۳۴۲ ، کاغذ هندی - جلد تیماج مشکئی متوایی

سلامان و ابسال

از جامی است بنظم فارسی (منزوی ۲ : ۳۲۶ - مشار ۹۷۰) .

۲۷۲۵

نستعلیق سده ۱۱ ، ش ۱ ناقص تا سرگذشت محمود خوارزمی و ش ۲ از آغاز افتاده است
۱۸×۱۰/۵ ، ۲۰/۵×۲۷×۱۶/۵۳۱۴۷ ، کاغذ سپاهانی - جلد مقوا

مجموعه

۱- ترجمه نزهة الارواح (۱ پ - ۴۲ پ) (ف ۶۹۵ ن ۲) .

۲- رساله اخلاقی (۴۳ ر - ۱۱۴ پ) .

در آن عنوان : باب سوم و فصل در بیان سخن چند که در سلوک با دوست و دشمن بکار آید و تتمه در سخنی چند از هر جا و از هر چه که باشد و باب پنجم در صبر و شکر و باب ششم در عدل و انصاف و خاتمه در مثل های عرب و حکایات ایشان بایگانگان و فصل در احوال معلمان و فصل در بیان چیزی چند دیده میشود . پیداست که از مؤلفی شیعی است و برای یکی از پادشاهان صفوی یا یکی از فرمانروان شیعی هند نوشته شده است .

آغاز افتاده : بان ادب میکنند ... باب سیم در معاشرت با مردم و سلوک با اهل مدینه و منزل آدمی .

انجام :

ملك بدو خرم و معمور باد

چشم بد از مملکتش دور باد

۳- اخلاق پادشاهی (۱۱۵ پ - ۱۳۷ ر) .

آغاز : بسم الله . الحمد لله رب العالمین ... و بعد نوشته میشود که مره آخری مثال واجب الامتثال از محل رایت سعادت ... اعنی پادشاه دین پناه ... ابو النصر سلطان گیتی پناه ... رسید که چون ازین غفلت پیشه ... سهوی بظهور رسیده ... و در آن مجموعه از اهم چیزها ... یعنی بهترین صنفی از اصناف مردم که سروران و پادشاهانند و از عزم و تدبیر ایشان فصلی مشبع نوشته نشده باشد باید که مختصری مفید درین باب بر همه ابواب مقدم باشد ... این تتمه را که ... رساله ایست جدا گانه ... بر مقدمه و پنج فصل و خاتمه گفتار بسر آید .

انجام : واز جمله اتفاقات حسنه اینکه روزی که امر عالی بانتخاب تاریخ حکما و دیگر سخنان از کلام اکابر و فضلا شرف صدور یافت کلمه انتخاب (۱۰۵۴) موافق تاریخ کتاب بود چون ثانی الحال مامور شد که آن منتخب را باخلاق و سیر پادشاهان صورت اتمام دهد اخلاق پادشاهی (۱۰۵۵) مطابق آمد اللهم ایده بمزید التایید و ایده بکمال التایید و انصر علی الاعداء و احفظ فی الضراء و الستراء بحمد و آله .

از اینجابر میآید که مؤلف این سه شماره : اخلاق پادشاهی و رساله اخلاقی و ترجمه نزهة ، یکی است و اینها را در سالهای ۱۰۵۴ و ۱۰۵۵ ساخته است .

۲۷۲۶

تستعلیق سده ۱۴ و ۱۳ ، عنوان شنگری ، نسخه از ص ۴۴۱ است تا ۴۸۱
۱۹ ص ۱۶/۵ × ۲۴ ، ۲۴ × ۱۸۳ ، کاغذ فرنگی - جلد نیماج زرد .

مجموعه

۱- دیوان (متن) از میرزا محمد مهدی فروغ فرخی پسر میرزا محمد باقر بهجت آتشی سپاهانی (ریحانة الادب ۱ : ۱۸۵ - مجمع الفصحا ۲ : ۳۹۶) و در بیست سالگی شعر سروده است .

در تذکره مداییح معتمدیه (ش ۲۶۹۹ - مجلس ۳ : ۶۸۴ ش ۱۲ - ادبیات ص ۱۰۱ ش ۱۲) از آقا محمد باقر بهجت اصفهانی پدر فروغ یاد شده است (ذریعه ۹۹ : ۱۴۶) و از میرزا محمد فروغ پسر میرزا محمد حسین منجم باشی سپاهانی (مجلس ۳ : ۶۸۵ ش ۵۷ - ادبیات ص ۱۰۳ ش ۶۲) نه از این فروغ .
آغاز : در وصف بهار کوبد .

اکنون که شد میسر گلشن ریاض خلد
از کف منته صراحی می تا میسر است
خاص این زمان که موسم طغیان عشق ماست
تانر گس است غمزه زن و گل سمنبر است

انجام :

ز عشق توبه فروغا چسان توانم کرد
مرا که دل بکمند نگار سیمین است
۲- دیوان (هامش تاص ۴۶۵) از آقا محمد خیاط عاشق سپاهانی (۱۱۱۰-۱۱۸۱)
است (ذریعه ۹: ۶۷۲ - مجلس ۳: ۳۴۵ و ۶۷۶).

آغاز:

بچشم دیگران در صید من منگر نظر بگشا
پریم بر بند و بند از بال مرغان دگر بگشا
شب عید است و گو پیرمغان شکرانه عشرت
خرابات مغان را در بهنگام سحر بگشا

انجام :

صبر بی پایان ندارم ورنه درانجام عشق
مژده صدر حمت از وی خوشتر از آغاز هست
(در هامش ص ۴۶۸ پنج بیتتی است از مخلص شیرازی).

۲۷۲۷

نسخ سده ۱۴ است، پایان نوشته مانده.

۴۳/۱۴/۵ × ۲۴ ، ۳۸۶/۲۰ × ۴۰/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد نیمه جلد تریاک شیرازی

جامع الثقات فی اجوبة السئالات

از میرزای قمی که محمدحسن بن محمد صالح حسینی نور بخشی کرد آورده

است .

(طوسی ۵ : ۵۵۱ - ذریعه ۵۹:۵) .

۲۷۲۸

نستعلیق عبدالله مقابی مورخ روزدوشنبه ۱۲ شوال ۱۲۹۱ که از روی نسخه ای کهن تصحیح ومقابله کرده است ، عنوان شنگری ولاجورد ، در ۴۰۷ ص و ۵۲۴۰ بیت .
۱۷×۲۱ ، ۳۱۵۴ ، ۴۰/۵×۴۰ ، کاغذ رنگی - جلد تیماج قهوه ای مقوایی

دیوان

از عثمان مختاری غزنوی است (ادبیات ۲۷۰) .

۲۷۲۹

نستعلیق مؤلف ، خط حسین قلی بن دیوان بیگی در ۱۷۷ ر هست ، حواشی دارد از خود مؤلف .
۲۷×۴۱/۵ ، ۳۲۰۰×۴۰/۵ ، کاغذ رنگی - جلد تیماج تریاک درون قهوه ای

تاریخ ایران

از ملاباشی عبدالرحیم بن حسین علی هروی ونسخه ما جلدیکم ودر تاریخ ایران پیش از اسلام بر حسب طبقات و سالهای پس از هبوط آدم و تاریخ اسلام تا عروج پیامبر و او آن را در ۱۲۸۳-۱۲۸۴ (۴۴-۲۰۰ ر) ساخته ودر آن از ناسخ التواریخ خرده گیری نموده است . او مؤلف طرائف الحکمه است (ف ۲۹۶ - حقوق ۱۶۱) .

آغاز: پسمله . ذکر عقیده متقدمین مورخین در امتداد زمان و مدارس تاریک

آسمان . مردم عجم که در مملکت ایران زمین ازین پیش سکون داشته اند.

انجام : وقایع بعد از هجرت را در جلد ثانی باختصار نگارش خواهد شد انشاء الله

تعالی هذا آخر المجلد الاول (قد تمت بید مؤلفه ... ابن حسین علی عبدالرحیم فی حادی عشر شهر ربیع الثانی من شهر سنة ۱۲۸۴).

۲۷۳۰

نسخ سده ۱۴۰۹ و ۱۴۰۸ بر ۴۸/۱ ج ۱۰۵۵ ، عنوان و نشان شنغرفی ، نسخه از آن محمد حسین بن شیخ عبدالنبی جزایری شیرازی بوده است ، نسخه جریکم است تا پایان چهار .
۲۸ س ۱۴ × ۱۹ ، ۱۰۴ × ۴۷ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه ای مقوایی .

تحریر الاحکام الشرعیة علی مذهب الامامية

از علامه حلی است .

۲۷۳۱

تستعلیق محمود بن محمد تقی شیرازی در سده ۱۴ و نشان شنغرفی در ۱ که از مجموعه ای جدا شده
از ۱۷ تا ۲۷ آن ، ش ۴ هم بخط تستعلیق سده ۱۴ است و ناقص .
سطر ۹ و ۲۰ × ۴۰ ، ۱۴ × ۲۸ ، کاغذ فرنگی کبود و نخودی - جلد تیماج مشکی

مجموعه

۱- معراج نامه (پ - ۱۱ ر) منسوب بابن سینا که از عبادی مروزی است (حقوق

۱۹۹ - مه دوی ش ۲۲۷) .

۲- معراج نامه (۱۲ پ ۱۴) منسوب بابن سینا بانشای دیگر .

آغاز: رسالة للشيخ الرئيس أبي علي بن الحسين عبد الله سينا قدس روحهم (؟)

سپاس خداوند آسمان و زمین را و ستایش دهنده جان و تن را ... اما بعد وصیت میکنم

که این کلمه چند که در تحقیق شرح میروند از اغیار و نامحرم دریغ دارند که مدتها از ظهور این کلمات بحکم خطر محترز می‌بودم .

انجام : الایمان یمانی و الحکمة یمانیة و مدد آن قوت از روح قدسی کشند چنانکه پیغمبر فرمود (اقتاده) .

۲۷۳۲

نستعلیق سده ۱۳ ، عنوان و نشان شنغرفی .

۱۵×۱۸ ، ۴۹۷×۱۷۳۴۷ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تبریاکی ضربی

قریحه کشکول

فضل الله بن احمد بيك اردلانی کردستانی بدستور امیر امان الله خان فرمانروای کردستان (۱) آن را ساخته است . شیخ محمد قسیم عبارت عربی کشکول بهایی را ترجمه لفظی کرده و اردلانی آن را بانشای سلیمسی در آورده و در بسیاری از جاها شرح هم داده است .

(ذریعه ۴: ۱۳۰ - طوس ۲: ۱۵۹ ش ۸) .

آغاز: حمدی که مسبحان ملاء اعلى را د:خروش و شكري که ساكنان فضاى قدس را بجوش آورد .

انجام :

ما غرت و رقاء فى دوحه

واضحك الـرونـى بـكـاء السحاب

۱- این امیر همانکسی است که فخرالدین بن احمد رودباری عرفان الخیول بنام او

نوشته است و او در نزدیکیهای ۱۲۸۰ زنده بوده است

۲۷۳۳

نسخ علی یزدی در ۱۲۴۴ ، عنوان شنغرف ، حواشی ملاعلی نوری و ملا محمد اسمعیل نوری دارد ،
سفر یکم است .

۳۷ ص ۱۸/۵ × ۹/۵ ، ۴۶۹ ص ۱۷/۵ × ۴۸ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى ضری مقوایی

الحكمة المتعالية فی الاسفار الاربعة العقلية

از صدرای شیرازی که در ۵۸ سالگی در ۱۰۳۷ بدان میپردازده است (حقوق
۳۱) .

۲۷۳۴

نسخ سده ۱۴ ، عنوان شنغرف ، جدول شنغرف وزرولاجورد ، سر لوح دارد .
۴۵ ص ۱۱/۵ × ۴۰/۵ ، ۴۰۸ ص ۱۸ × ۴۰ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى ضری زرغوب مقوایی

تحفة الأبرار

از محمد باقر شفتی است .

۲۷۳۵

نسخ عبدالله بن ملا ابراهیم تبریزی در پایان ۱۲۸۵/۴ بدستور حاج میرزا محمد کاظم وکیل
طباطبایی پسر میرزا عبدالوهاب مشهور بمیرزا پاشای وکیل ، شجرة نسب این وکیل هم در نسخه هست ،
عنوان شنغرف ، فهرست در آغاز هست ، نیز سندر وایت کتاب .

۱۹ ص ۱۷/۵ × ۱۷ ، ۱۷۱ ص ۱۸ × ۴۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى ضری مقوایی

مقاتل الطالبيين واخبارهم

از ابی الفرج علی بن الحسین سیاهانی (۲۰۱۴-۳۵۶) است (معجم المطبوعات ص ۳۳۷)

۲۷۳۶

نسخ عبدالرحیم بن ملا عبدالغفور در ۴۴۴ع/۱۲۴۱، عنوان و نشان شنگری، حواشی بفارسی و عربی دارد، در ۴-۳ پ پراکنده‌هاست یکی از آنها ساعت نامه شیخ بهلولی است، در دو صفحه آخر هم پراکنده‌هایی دیده میشود، نسخه در کتابخانه صنایع الدوله بوده است .
 ۱۱س/۱۲/۵ ، ۱۹×۱۴ ، ۳۲۱۴×۱۹/۵ - کاغذ فرنگی رنگارنگ - جلد تیماج مشکى ضربى مقوایى

الطریقه المحمدیة

از محمد بن پیر علی بن محمد علان صدیقی بکری در گذشته ۹۸۱ است در اخلاق
 بعربی در سه باب هر يك در سه فصل (چلبی ۲: ۹۹) .
 آغاز: الحمد لله الذى جعلنا امة وسطا خير الامم . . . وبعد فان العقل و النقل
 متطابقان ان الدنيا فانية .

انجام : بصیر بالعباد اللهم ارحم ... مصنفه ... ووالديه .

۲۷۳۷

نستعلیق و نسخ سده ۱۲ ، نشان شنگری، آیتها زیر خط سرخ ، آغاز و انجام افتاده .
 ۲۱س/۱۲ ، ۳۴۳۶×۲۱ ، ۳۴۳۶×۱۸ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى مقوایى

مُخَلَّصَةُ دُنْيَا

از فتح الله بن شکر الله شریف کاشانی است (حقوق ۱۰۲)

۲۷۳۸

نستعلیق عبدالوهاب دهخوارقاری در روز سه شنبه ۱۲ج/۱۲۴۸ ، عنوان و نشان شنگری ، فهرست
 در آغاز هست ، جلد ۱ در ۱-۸۷ و جلد ۲ در ۸۸-۲۶۰ .
 ۲۶س/۱۳×۲۰ ، ۳۲۶۰×۴۰/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى ضربى

الانوار النعمانية

از سید نعمه الله جزایری توشتری است که در شب سه شنبه ۲۲ رمضان ۱۰۸۹ ساخته است. (طوس ۵: ۳۰ و ۳۱).
 ۲۷۳۹

نسخ میرزا محمد باقر بن زین العابدین بن حسین بن علی یردی حایری گویادر ۱۲۸۲، عنوان و نشان شنگرف، درص ۴۶۹ - ۴۷۰ تقریظی است از همین یردی برای کتاب و از آن برمیاید که نسخه از آن خود مؤلف بوده است، فهرست دارد بخط باستانی.
 ۳۰/۱۱/۴۰ - ۲۹/۵/۱۹۳۴۶۱، کاغذ فرگی - جلد تیماج مشکى ضربى مقوای

ملوك الکلام و متجر الخا ص و النام

از سیف الدوله سلطان محمد میرزا پسر فتحعلیشاه که در دیباچه آن از سال ۱۲۸۱ یاد میکند (ص ۵) و شامل دوازده رساله است در نسخه ما. فهرست همه آنها را خود مؤلف در آغاز گذارده است با سر گذشتی از خود و از این فهرست برمیآید که رسالدها باید هیجده تا باشد.

در فهرست سپه (۴۷۸:۲) و مجلس (۱۴۸:۳) از این کتاب همان یاد شده است.
 دیباچه کتاب درص ۱-۵ است و سپس رساله ها است بدینگونه:

۱- رساله در خطبه و مقامه و انشاء قصیده و غزل و لغز و معما و قصه و حکایت از خود او و دیگران عربی (۶-۱۶۱).

۲- رساله در کیمیا و اکسیر و خواص اشیا و ختومات و دعا بفارسی در چند باب و فصل (۱۶۲-۲۸۱).

۳- تحقیق القوانین در دستور زبان و صرف و نحو زبان فارسی باشواهد شعری

درد و تقریر (صرف - نحو) بفارسی از روی بحر قلزم و تحفة العجم و چراغ و بحر الفصاحة و برهان قاطع و رساله عبدالواسع (۲۸۳ - ۳۳۱ ناقص و ننوشته مانده در آخر).

۴- رساله ریاضی و حساب (۳۳۳ - ۳۳۹) .

۵- رساله در هیئت دریک مقدمه و چند فصل بفارسی (۳۳۹-۳۴۸) .

۶- رساله در نجوم و تقویم عبری در چند فصل (۳۴۹-۳۵۹) .

۷- رساله در اعداد و اوقاف والواح و تفسیر وجداول آن و جفر بفارسی در چند فصل (۳۶۱-۳۷۵) .

۸- رساله در علم ما سه بندی و خیوط و تعریف دویست و بیست و یک شکل آن دریک مقدمه و دوباب و خاتمه بفارسی از روی کاشف الغیوب (۳۷۷-۴۲۶) .

۹- زین الرسائل بفارسی در یک مقدمه و یک باب و نتیجه و خاتمه که در ۱۲۶۸ ساخته است در آداب معاشرت و نصایح و سخنان بزرگان و حکایات و وقایعی که برای مؤلف رخ داده است و آنرا بنام دوستی زین العابدین نام ساخته است (۴۲۸-۴۵۸) .

۱۰- وسیلة النجاة بفارسی در آداب صلوة و وضو بطریق شافعی که از شیخ و سیم کردستانی گرفته تا طرز تقیه در برابر مخالفان را بشیعیان بیاموزد (۴۶۱ - ۴۶۸) .

۱۱- شرح نوزالهدایة منسوب ملاجلال دوانی بفارسی و عربی (۴۷۳-۴۹۲) او هم این کتاب را از دوانی می پندارد و نمیداند که رساله خلق افعال دوانی خاتمه ای ندارد (ص ۴۸۱) .

۱۲- رساله در علم رمل و احکام آن دریک مقدمه و چهارده باب و خاتمه بفارسی (۴۹۵ - ۵۲۰) .

آغاز: بسمله ... الحمد لله الدائم الیدوم و الفرد القیوم . . . و بعد فی عرب فی صوافی مبانی العقول القویمة ... المدعو بسیف الدولة سلطان محمد ... ابن السلطان ... فتح علی شاه ... شرح بعض حالاته .

انجام : باتمام رسید آنچه منظور بود از تألیف و ترتیب والحمدلله اولوا آخرها
وظاهرها و باطنا ۱۲۸۲ .

۲۷۴۰

نستعلیق محمد سید خواجه نسفی پسر شامسید خواجه نسفی که برای محمد ابراهیم دیوان یکی پسر
محمد حکیم کلفوش ییگی در ۱۲۴۵/۴ ج ۳ نوشته است ، عنوان و نشان شنگری ، در ۵۱۰ ص .
۱۹ س ۸/۵ × ۱۸/۵ ، ۳۲۵۶ × ۱۷/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى ضربى مقوایى

مجموعه النوائد یا شرح گلشن یا شرح فن

گزیده و گرفته از مفاتیح الاعجاز فی شرح گلشن راز شمس الدین شیخ محمد
نوربخشی اسیری لاهیجی در گذشته ۹۱۲ که در ۸۷۷ در شانزده هزار بیت ساخته است
(مجلس ۳- ۴۹۹ و ۶۷۲ - مشار ۱۴۶۶ - ذریعه ۹ : ۷۶ - سپه ۵۵۸ : ۲) و شارح آن دانسته
نشد کیست این شرح ده هزار و دویست بیت است بجز دباچه و فهرست .

آغاز: بسمله . حمد بی حد و مر واجب الوجود را که نزال فیض و افضال ریاض
ارواح و اشباح ارباب معرفت را مخضر ساخت .

انجام : وچبستر موضعی است در هشت فرسنگی شهر تبریز و مدفن و مولد
ایشان ... همانجا است .

نام کتاب در صفحه ۳ آمده و شارح درباره کتاب چنین میگوید : «این مختصر
ازین جهت که مبین معانی ابیات گلشن است «شرح گلشن» است و از این رو که دروی تمامت
اصطلاحات صوفیه است «شرح فن» است و چون حامل فوائد غریبه است «مجموعه الفوائد»
است .

شارح در صفحه ۲ باز میگوید : «هرچه نقل از کتب صوفیه است در این مختصر آنهمه
ازین ضعف است» و در این شرح در چند مورد با ذکر نام و نقل مطالب از کتب صوفیه یاد نموده
که برخی از آنها دیده نشده و در چند جا اعتراضاتی بکلمات لاهیجی شارح گلشن نموده

و موارد نقض ورد را ثابت کرده و در واقع همچو شرحی دیده نشده است .

برای نمودن اهمیت کتاب نام کتب صوفیان و مؤلفان آن یاد میگرد و سپس
موارد اعتراض بر لاهیجی - - ر - (یادداشت باستانی) :

۲۹	مقصد اقصی شیخ عزیز نسفی
۳۱	تہمیدات عین القضاۃ ہمدانی
۳۵	کتاب مبدئ و معاد عزیز نسفی
۳۵	مرصاد العباد شیخ نجم الدین رازی
۳۸	کشف المحجوب
۴۰	کتاب فقرات خواجہ احرار
۵۸	فرہنگ گلستان
۷۳	شرح فتوحات داود قیصری
۷۹	مکاتیب جامی
۱۷۳	دہ قاعدہ میر سید علمی ہمدانی
۱۰۰	شرح رسالہ حق الیقین
۱۱۳	اصطلاحات عبدالرزاق کاشی
۱۱۶	شواہد النبوة جامی
۱۱۸	شرح فاضلیہ از عبدالرزاق کاشی
۱۲۳	شرح لمعات جامی
۱۴۱	رسالہ وجودیہ میر سید شریف
۱۶۹	شرح عبدالغفور لاری بر رسالہ شیخ نجم الدین کبری
۱۷۰	ترجمۃ العوارف
۳۱۲	رسالہ حقانی شیخ محمد فضل اللہ

- ۳۲۵ رساله حجة الاسلام غزالی
- ۳۷۰ روضة الارواح
- ۳۷۰ کتاب المحققین
- ۴۲۹ رساله شیخ عبد الله بلعانی
- ۳۵۰ رساله قدسیه مولانا یعقوب چرخى
- ۳۵۰ شرح رباعیات شیخ صیرفی
- ۴۳۱ رساله مضمون به علی غیر اهلله از غزالی
- ۴۴۷ رساله تحقیقات خواجه محمد پارسا
- ۴۴۸ رساله شمایل الانقیاء
- ۴۶۵ شرح قصیده عطار

موارد اعتراض بر کلام لاهیجی شارح گلشن راز :

۱- صفحه ۶۶ سطر ۱۵	۲- ص ۶۷ سطر ۱۷
۳- ص ۱۴۸ س ۱۲	۴- ص ۱۷۲ س ۹
۵- ص ۱۷۶ س ۵	۶- ص ۱۹۵ س ۸
۷- ص ۱۹۹ س ۲	۸- ص ۳۶۱ س ۲
۹- ص ۳۸۳ س ۱۲	۱۰- ص ۴۲۴ س ۶
۱۱- ص ۴۲۶ س ۱۷	۱۲- ص ۴۵۴ س ۱۰
۱۳- ص ۴۶۴ س ۳	۱۴- ص ۴۸۱ س ۱۲

تسلیق سده ۱۲ ، عنوان و نشان شغری ، آغاز از دیباچه افتاده و از سرگذشت سلطان خواجه علی
 است نامه دهم در شکفتگی و تعاری عالم و طبقات و سایر صفات
 ۲۳ ص ۱۲ × ۲۴ ، ۳۶۸ ص ۱۷/۵ × ۴۰ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى مقوالی

هالم آرای عباسی

از اسکندر بیک منشی است (مجلس ۲: ۱۴۹).

۲۷۴۲

نستعلیق سده ۱۲، عنوان و شعر و نشان شنکرف، آغاز از دیباچه افتاده و در انجام میرسد بر سر گذشت نصر بن ناصر الدین سبکتکین .
۱۷ س ۸ × ۱۵/۵، ۱۵ × ۲۶/۵، کاغذ رنگی - جلد تیماج تریاکی ضربی

ترجمه تاریخ یمنی

از ابوالشرف ناصح بن ظفر بن سعد منشی گلپایگانی (جربادفانی) (جزو ۱) و حبیب الدین محمد گلپایگانی (جزو ۲) است . جزو سوم آن ترجمه ثقة الاسلام علی بن موسی تبریزی است (مشار ۳۹۶ - ادبیات ۵۴۱ - نشریه ۱: ۱۶۷) .

۲۷۴۳

نسخ بر سر مؤلف صفی الدین در روز چهارشنبه ۲۰ ج ۱/ ۱۱۴۴، عنوان و نشان شنکرف، حواشی دارد از بر سر مؤلف صفی الدین و از صالح خلخالی بر سر محمد سعید، در پایان فوایدی است .
۲۷ س ۱۲ × ۲۲، ۴۴۴ س ۲۰ × ۴۲، کاغذ - جلد تیماج قهوه ای مقوایی

مجمع البحرين و مطلع النیرین

از فخر الدین طریحی در گذشته ۱۰۷۵ و چنانکه در هامش نسخه ما آمده است آن را در روز سه شنبه ۶ رجب ۱۰۷۰ بانجام رسانده است .
(سپه ۲: ۲۷۲ - معارف ۱: ۲۰۰)

نسخ معرب خوش محمد قاسم قاری در ۱۱۴۰ ، جدول زرو لاجورد و شنگری
 ۱۴س ۱۴×۴۲ ، ۱۵س ۱۸×۴۲ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سبزرکوب مقوایی

جنگ

محمد قاسم قاری که سه قصیده در آن آورده است :

- ۱- از کعب بن زهیر (بانت سعاد) .
- ۲- از ابو عبدالله محمد بوصیری در ستایش پیا میسر (برده) .
- ۳- از فرزدق در ستایش علی بن الحسین (ع) .

نستعلیق عباسقلی نوری در روز آدینه‌ی حجه ۱۲۵۹ توشقان لیل ، عنوان شنگری ، جدول شنگری
 وزرومشکی ولاجورد ، ستون بندی سرخ
 ۲۹س ۱۵×۴۲ ، ۹۷س ۲۱/۵×۴۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی

الحروب العمیمیه

از محمد رضای پروین نوری و در مقتل است.

آغاز:

ز بسم الله آغاز سازم کلام

که بخشد بنظم کلامم نظام

انجام :

غرض بهر تاریخ کردم سؤال

«بتاریخ، آمد جواب مقال (۱۲۱۳)

۲۷۴۶

نسخ سده ۱۴، عنوان شنغرف، نسخه در ۱۴۴۰ از آن عبدالحمید قاجار بوده است
 ۲۷×۱۳×۴۱، ۲۷×۲۲×۴۰۴، کاغذ فرنگی - جلد تیماج آریاکی مقوایی

برهان قاطع

از محمد حسین بن خلف برهان تیریزی که در ۱۰۷۳ (بنوشته عبدالحمید قاجار
 در نسخه ما) ساخته است (ادبیات ۴۷ - سپه ۱۶۱:۲ - مجلس ۸۳:۳) در ذریعه (۱۳۳:۹)
 تاریخ تألیف ۱۰۸۲ آمده است:

۲۷۴۷

نسخ ۷۴۰ (پایان ربع مهلکات)، عنوان و نشان شنغرف، پنج برگ آغاز و یک برگ آخر نو نویسی
 نسخه تا «پیدا کردن احوال مردمان» است
 ۲۷×۱۳×۴۱، ۲۷×۱۹×۴۴۸، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج مشکوی مقوایی

کیمیای مہیارت

از محمد غزالی است.

۲۷۴۸

استعایق عبدالجی قرشی در سورت در ۱۵ محرم ۱۰۰۶ در ش ۴، عنوان شنغرف، ش ۱ ناطیفه
 خوارزمشاهیان را دارد و میرسد بسلفریان، ش ۴ چلیپا در چهارستون و از فصل ۴ باب ۵ «در باب ذکر
 مشایخ» از او پس قرن آغاز و میرسد بعد از اولیا و جز و مجموعه ای بوده و بریده شده است
 سطر گوناگون ۲۴×۱۴/۵ - ۲۴×۱۶×۴۷، کاغذ هندی - جلد تیماج مشکوی مقوایی

مجموعه

۱- نظام التواریخ (ص ۱-۳۷) از قاضی فخرالدین ابوالحسن علی بیضاوی که در ۶۷۴
 ساخته است.

۲- زبدة التواریخ (۵۳-۳۸) از مولانا محمد بن احمد قزوینی و بندی است از آن.

۱۸۸۵

استعلیق سده ۱۴ ، جدول شغرف و لار و مشکى و لاجلارد ، سرلوح زرین ، نسخه جلد یکم
است .
۱۴س ۱۱/۵ × ۲۴۴ ، ۲۷/۵ × ۱۹ ، کاغذ فرنگی آبی - جلد مخمل مقوایی با تصویر امان الله
در پشت جلد

جنگ در لار گمانیه

گزارش سفر جنگی ژنرال اسکوبلف است از ۱۸۸۰ تا ۱۸۸۱ تألیف «کرد کف»
که امان الله میرزا مترجم زبان روسی بدستور شاه ترابعه بفراسی کرده است.
آغاز: بسمله . جنگ در ترکستان سفر اسکوبلف از سنه ۱۸۸۰ الی سنه ۱۸۸۱
باب اول: شرح مختصری از مملکت ماوراء خرز .
انجام : از قرار بیست کپک حساب شود (فهرست در پایان است).

۲۷۵۰

استعلیق سده ۱۰ و ۹ در متن و هامش ، عنوان سفید ندارد شده ، جدول سبز و زرین ، سرلوح
دارد ، نسخه کاملی است و نزدیک ده هزار بیت
۱۴س ۱۲/۵ × ۲۹۴ ، ۲۶ × ۱۴ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیمانج عنابی زرکوب مقوایی

دیوان

از سیف اسفندگان است (ادبیات ۲۵۶).

آغاز:

شب چو بردارد نقاب از هودج اسرار من

خفته گیرد صبح را آه دل بیدار من

انجام :

چون باد كنك مجلس سرد تو فراخ
چون خاك سبك خامه توباه انگيز

۲۷۵۱

نستعلیق سده ۱۴ ، عنوان شنگرف ، ۱۰۶ ص
۱۴×۲۱ ، ۳۵۴×۱۹ ، كاغذ فرنگی - جلد تیماج حنایی

هیرت نامه

از میرزا عبدالرزاق بیك مقتون بن نجفقلی دنبلی كه بدستور شاهزاده عباس
میرزا نایب السلطنة ترجمه کرده است (ادبیات ۱۲۴ - مجلس ۳ : ۱۷۵) تاریخ شاه
سلطان تحسین صفوی و چگونگی پایان کار صفویان است.

۲۷۵۲

نسخ محمد تقی حسینی در ۱۰۸۸ با اجازه سماح صالح بن عبدالکریم بحرانی در روز ۲۲ ج ۱۱۹۱
ج ۱۰۸۸ برای سید میرزا سلطان محمودخان در پایان جلد ۱ ، عنوان و نشان شنگرف ، بلاغ تصحیح
و سماح وارد در چندین جا ، در صفحه عنوان خط علی رضا بن اسدالله بن حسین حسینی و میر محمد صادق و
پدرش زین العابدین موسوی مورخ ۱۲۶۹ با مهربانها و محمد علی بن محمد باقر سپاهانی بهبهانی و مهر
محمد باقر العلوم هست ، اینجا جزو نو فریدك به ۵۰۰۰۰ بیت
۴۵×۱۲ ، ۴۴۸۸×۱۹/۵۳ ، كاغذ فرنگی - جلد تیماج حنایی ضربی مقوایی درون سبز
پرده .

مصباح السالكين لنهج البلاقة

شرحی است از این میثم بحرانی است كه در نیمه شب شنبه ۶ رمضان ۶۷۷ بانجام
رساندم است (حقوق ۲۳۶ - مجلس ۲۱:۴ - سپه ۴۹:۲).

۲۷۵۳

نسخ روز پنجشنبه ۸ صفر ۱۲۶۲، عنوان و نشان شنغرف.

۲۱س/۱۱/۵/۱۹، ۳۰×۲۰۴۳۷۲، کاغذ فرنگی - جلد تیماج، شکلی ضربی مقوایی

حدیقه الشیبه

از محقق احمد اردبیلی دانسته اند (حقوق ۹۵) در آن (ص ۲۳ چاپ سنگی ۱۲۶۵) از تحفة الابرار که باید همان کتاب محمد طاهر شیرازی در گذشته ۱۰۹۸ باشد یاد شده است و همین هم خود قرینه ایست که آن از اردبیلی نیست.

۲۷۵۴

تستعلیق عنوان درشت تر و شنغرف در متن و در بالای صفحات، نشان شنغرف، یادداشت ۱۳۱۸

در پایان هست.

۱۶س/۱۴/۲۹، ۳۷/۵×۲۴۴۳۷۴، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای ضربی مقوایی

نجاهة المعصین

از ذوالفقار بن رجب مشهدی بخاری است که در روز دوشنبه ۲۹ رجب ۱۳۰۶ در يك دیباچه دارای دو مقدمه و ۷۶ مجلس بشماره شهیدان کربلا بگفته ملا آقای دربندی که میگفته است آنها از ۷۰ بیشتر و از ۸۰ کمتر بوده اند با ملحقات و خاتمه ساخته است. در آغاز آن از ۱۲۹۹ یاد شده که: مؤلف در آن سال بیخارای شریف رفته بود. فهرست هم در آغاز هست. در مقتل حسین بن علی (ع) و روضه خوانی است و پیش از هر مجلس از یکی از مسائل اخلاقی بحث شده است و نام مؤلف و کتاب و تاریخ در آغاز و انجام دیده میشود.

آغاز: بسمله . وبه نستعین . دیباچه کتاب نجات العاصین مشتمل بر دو مقدمه
مقدمه اولی در اقرار و اعتراف نمودن جامع بعجز و نادانی خود . این نجات عاصیان
است ای عزیز .
انجام : حسرت این کتاب را خواهند کشید چه حسرتی .

۲۷۵۵

نسخ محمد رحیم درج ۱۱۱۰/۴ برای رستم خان ، عنوان شنگرف ، مالك آفاسید میرزا ابوالقاسم
پسر آفاسید علی در ۸ محرم ۱۲۹۱-
۱۵×۲۹/۵ ، ۳۸×۲۳۳۱۲۸ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوایی

البصائر النصیریة

از قاضی زین الدین عمر بن سهلان ساوی است که برای ابن ابی توبه وزیر نوشته
است (دیباچه تبصره ساوی چاپ نگارنده - دستورالوزراء ص ۱۹۹ - تاریخ طبرستان
ابن اسفندیار ص ۱۳۱ - نسائم الاسماحار ۶۹ - آثارالوزراء عقیلی ص ۲۵۲ - تجارب السلف
ص ۲۸۲ - تاریخ وزرای اقبال ص ۲۶۳) .

۲۷۵۶

نستعلیق چاشت روز یکشنبه ۱۳۹۱/۱۶ ، عنوان و نشان شنگرف ، جدول زر و لاجورد ، سر لوح
زرین ، عنوانها در هاشم دیده میشود ، با یادداشت های محمد مهدی عبدالرب آبادی (۱۸۱۳) پ ۲۴۲ و
جزآن ، همه هفت اقلیم در آن هست .

۲۷×۴۵/۵ ، ۴۵×۴۱/۵۳۴۵۷ ، کاغذ سپاهی - جلد تیماج مفکی ضریبی مقوایی

هفت اقلیم

از امین احمد رازی است (ادبیات ۵۶۱) .

۲۵۵۷

نسخه سده ۱۴ ، برای میرزا فرج الله وزیر و صاحب اختیار الکای سنندج و کردستان نوشته شده است ، عنوان و نشان سنگری ، فهرست مطالب در آغاز بخط باسعالی رادهست ، مهر «محمدعلی الرضوی» و «یاعلی ادرکنی» دارد .

۲۷ س ۱۱/۵ × ۲۱/۵ ، ۴۹/۵ × ۱۸۳/۲۸۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی

الحسن القصص

از احمد بن ابی الفتح بن ابی جعفر شریف حایری سپاهانی است و از روی تحفة الابرار علی بن محمد جعفر بن محمد علی بهبهانی و تاریخ دینوری و ابن خلکان و شیخ جزری و ابن اعثم و حافظ ابرو و روضة الصفا و طبری و مطلع السعدین و تواریخ مصر و بغداد و روم و هند و ایران و ترکستان و فرنگ برای میرزا فرج الله اردلان وزیر کردستان و صاحب اختیار الکای سنندج در ۱۲۵۰ و کسری ساخته است در آن نکاتی در باره تاریخ هند و تسلط انگلیسها بر آن دیده میشود .

(سپه ۵۵:۳ - طوس ۷۳:۳) .

آغاز: بسمله . و به نستعین .

بیا و بنگرا اگر چشم خورده بین داری

که سنگریزه بطحا عقیق و مرجان است

العبد الراجی احمد بن ابوالفتح الشریف الحائری الاصفهانی معروض میدارد که نظر بشوق بسیار بمطالعه سیر و تواریخ ... طالب کتابی شدم که منتخب و مجموعه کلیات امور و عوارض روزگار ... باشد .

انجام : که دیگر یار ایران زمین نکردند لقد کان فی قصصهم عبرة لاولی

الالباب (در عنوان : عزم و حزم پادشاه در دفع دشمن)

تستعلیق سده ۱۴ ، جدول وستون بندی بز روشنگرف ولاجورد ، دو صفحه آغاز میان سطر ها و کنار صفحه بز روشنگرف آراسته و حاشیه سازی شده است ، باشش سر لوح زرین .
 ۱۶س ۱۰×۲۱ ، ۴۹×۱۷۳۱۰۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى ضربى مقوایى

گلیات

گویا از نشاط اصفهانی عبدالوهاب در گذشته ۱۲۴۴ است . نخست منشآتى است
 و سپس چند قصیده آنگاه غزلها و رباعیها باز چند انشا و قصیده و قطعه و ترجیع بند و
 حزنسخته مجلس (۳: ۶۷۷) است . تخلص «نشاط» در پایان پاره ای از غزلها دیده میشود .
 آغاز نخستین غزل این است :

پیداست سر وحدت از ایمان اماتری

العکس فی المرایا والنفس فی القوی

آغاز : بسمله .

این نه خواب است این نه بیداری

این نه مستی است این نه هشیاری

نه هشیاریم تا گویى نه مستیم

که هم پیمانه هم پیمان شکستیم

انجام :

جهان بر مراد جهاندار باد

جهان آفرینش مدن کار باد

نسخه هر دو جلد است ، در همان زمانها به پنج تومان خریده شده است (صفحه عنوان)
 ۲۲س/۱۰/۵ ، ۲۲×۱۹۳۲۷۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی

القوانین المحکمة

از میرزا ابوالقاسم گیلانی قمی که در قم در پایان ع ۱۲۰۵ با انجام رسانده است .

۲۷۶۰

نسخ سده ۱۱ ، عنوان و نشان شنغرف ، جدول لاجورد وزرین ، با سر لوح زرین و رنگارنگ ،
 نسخه در ۱۱۵۳ از آن محمد صفی حسینی موسوی بوده و خط و مهر او در آن هست ، نسخه تامز راست .
 ۲۹س/۱۱×۲۲ ، ۲۹×۱۸/۵۳۴۷۹ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی ضربی زرکوب مقوایی
 درون عنابی

تهذیب الاحکام

از شیخ طوسی است .

۲۷۶۱

نستعلیق علی حسینی گرمانی در صفر ۱۲۵۲ برای محمد رضا خان ، عنوان و نشان شنغرف ، در متن و .
 حاشیه نوشته شده ، درویش حسین سراج همدانی بسر درویش غلامحسین سراج در آن دوبیت شعر برای
 شیخ عبدالله نوشته است (ص ۸) ، یادداشت ۱۳۴۲ در پایان بوده و درست خوانده نمیشود ، نزدیک به ۱۵۰۰۰
 بیت است ، سر گذشت محقق از تقی الدین محمد حسینی کاشی در ص ۷-۱۵ است .
 ۱۵س/۶×۱۴ ، ۱۵×۱۸/۵۳۴۵۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی

دیوان

از کمال الدین سید علی بن خواجه میر احمد محتشم کاشانی (در گذشته ۹۹۶)
 نزدیک به ۱۵۰۰۰ بیت با دیباچه ای از تقی الدین محمد حسینی کاشی شاگرد او .

بنام جامع اللطائف هم خوانده است .
(مجلس ۲: ۲۴۶ - ادبیات ۱۵۰).

۲۷۶۲

نسخ حیدرین عبدالحمید قاینی در ۱۰/۱۶۸۹ ، عنوان و نشان شنگری ، نسخه از سورة کشف است
تألیفان قرآن ، یادداشت مورخ شوال ۱۲۸ (= ۱۲۰۸) در آغاز هست ، ۵۶۸ بر گشمار کهن دارد .
۲۴/۵۴/۲۵ × ۲۵ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج مشککی ضریبی مقوایی فرسوده

تفسیر زاهد در واجکی

متنی پرارزش بفارسی و شیعی امامی از سده ششم است، در صفحه عنوان نسخه ما
در آغاز فهرست آمده: «فهرست تفسیر عجم جوهر النفیس...».

مؤلف آن سیف الدین فخر الاسلام ابونصر احمد بن حسن بن احمد بن سلیمان
زاهد در واجکی^(۱) یادارانی در گذشته ۵۴۹ است که در ۵۱۹ بفارسی ساخته و تفسیر
سیف الدین (طوس ش ۲۶ مورخ ۲ ع/ ۹۷۷ و کامل ، فیلم ش ۱۰۹۵ دانشگاه) یا تفسیر
زاهدی نیز خوانده میشود (استوری ۱: ۴ و ۱۱۹۰ - نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه
دفتر نخستین ص ۷۶) ولی نام آن گویا همان لطائف التفسیر باشد که در نسخه فاتح
ش ۳۰۳ مورخ ۸۷۷ (سوره ۱-۲۸) آمده است .

در نسخه ما گویا «جوهر النفیس» نامیده میشود . نسخه ای از آن در کتابخانه
ملک هست (ش ۲۱۸ و ۲۱۹ از سده ۸ و ۷ و کامل).

در آن درباره عمر با اینکه چیزی نیامده است نویسنده نسخه ما در ک ۳۹۹ «رضی الله
عنه» افزوده است .

در این تفسیر در آیه اطیعوا الله و اطیعوا الرسول واولی الامر منکم حدیثی از جابر
درباره دوازده امام آمده است (ک ۱۱۸ ر) و از جاهای دیگر هم پیداست که مؤلف

شیعی دوازده امامی است . مفسر در بسیاری از جاها از امام جعفر صادق نام میبرد و در باره او « علیه الصلوة و السلام » میگوید اگر چه سنی خشکی که این نسخه بدست او افتاده آن را برداشته و بجایش « رضی الله عنه » نوشته است (۲۳ پ - ۱۵۹ ر) در گ ۱۱۸ پ از امام زین العابدین و امام محمد بن علی الباقر یاد شده و درباره آنها علیه السلام گفته شد . در چندین جا هم دارد « اصحاب ما » (۱۶۷/۲۱ ر و ۱۸۱ پ س ۱۹ و ۱۸۵ ر س ۴) و نیز طریقه مخالفان (۱۸۱ ص ۱۸ پ) در گ ۲۶۰ ر شعر ابو الاسود دئلی درباره دوستی علی آمده است .

در برخی از جاها آمده : « عرف فارسین است » (۶۹/۲۰ پ) و « متداول فارسین » (۴۰۸/۱۹ ر) .

شعرهای عربی در آن دیده میشود از ابوالقاسم بن حبیب (۳۷ پ) و منصور فقیه (۵۵) و دیگران و نیز شعرهای فارسی مانند :

برخیز و درخت را بیفشان

تا شاد شوی کنون ببارش

کان مریم تا درخت نفشانند

خرما نفشان در کنارش

(۲۴ ر)

دهر نگر کنز سر نامردمی

بر حذر است آدمی از آدمی

(۱۶۱ پ)

ای شهره شهر علم را در

شبیر گرسنه است و شبیر

از گرسنگی رخا ایشان

اندر زردی شدست چون زر

با اینهمه طعمه کسردم ایثار

از بهر ثواب روز محشر

(۴۹۸ ر)

در گ ۴۷۸ ر هم شعر فارسی دیده میشود :

بجان تو که جمله رستکاری

بد نیست و بزهد و ترسکاری

مکن تکیه که من پور فلانم

نسب را کی کند حق خواستاری

به بین تو جایگاه و جای سلمان

مکان بولهب در ذم و خواری

در گ ۴۷۲ در پایان آمده « سید رحمه الله - ابوالقاسم بلخی - ابوعلی جبایی »

و از مفسران کهن و روات هم در آن یاد شده است . نیز در آن بر اشعریان رد شده است

(۱۲۵ پ) .

عبارات فارسی سره فر او ان در آن هست :

درود گر بجای نجار (۱۸۶ ر) و اسیه بجای آسیه (۱۸۶) و قصر و کوشک (۱۲۳ ر)

و پیرزن روی انجوغ گرفته و پشت کوژ شده و چشم مژه افکن کشته (۴۱۵/۲ ر) و

بیمارستان (۱۵۸ ر) و دروغ زن (۲۰۵ پ) و بزغ (۱۷۰/۱۹ ر) و کوههای بیخ آور و بلند

(۱۷۹/۲۱ پ) و ایشانان (۱۸۹/۸ پ) و شباروزی (۴۷۹ پ) و دید که نان و بریان میخورند

و نمیدرپیش خود نهاده بود (۲۳۹/۹ پ) . و « پس بدرستی که ما موسی را علیه السلام

کتاب تورات فرستادیم » (۱۲۸ پ)

آغاز: سورة الکہف مکية ... بسملة . قوله تعالى الحمد لله ... کذباً حق سبحانه

و تعالی بندگان خیرد را تعلیم کرد و بایشان آموخت که چگونه حمد و ثنا گویند او

را بر بزرگوارترین نعمتی که برایشان کرده است و آن قرآن است.

انجام : روایت است که چون قل اعوذ برب الفلق خوانده باشی بگو اعوذ برب الفلق و چون قل اعوذ برب الناس بخوانی بگو اعوذ برب الناس و صلی الله علی سیدنا محمد و آله اجمعین الطیبین الطاهرین وسلم تسلیما کثیرا کثیرا .

۲۷۶۳

تعلیق مظفر طاهر سمّانی در ۱۲ صفر ۹۵۷ ، عنوان و نشان لا جورد .
۱۶س ۱۳×۱۹/۵ ، ۲۲۰×۱۸/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکى ضربی مقوایی

تذکرة الشعراء

از دولت‌شاه سمرقندی است .

۲۷۶۴

تعلیق سده ۱۳ ، عنوان و نشان شغرف ، نسخه در ۱۴۱۶ از آن محمد مهدی بن علی طباطبائی بوده و خط و مهر او در آن هست .
۲۴س ۱۴×۲۲ ، ۱۱۷×۳۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج زرد مقوایی بالولا

آینه حق‌نما

از یکی از شاگردان دلداری علی نقوی است و در آن سرگذشت این استاد و استادان و شاگردان او و بسیاری از دانشمندان شیعی معاصر که در لکنه و در زمان او آمده بودند هست و برای غازی دین حیدرخان بهادر پادشاه اود Oudh بسال ۱۲۳۱ ساخته شده است (ص ۲۵) در سه باب است :

۱- مدح علمای با عمل و مذمت علمای سوء .

۲- معرفت علمای عصر در دو فصل و چند تبصره .

۳- حالات و مکارم اخلاق جماعت دیگر از علما در چند تبصره.

(ذریعه ۱ : ۵۲ - استوری ۱ : ۱۱۳۲).

آغاز: بسمله . الحمد لله الذی انار الحق و اعلی اعلامه ... اما بعد برار باب عقول

صافیه . . محتجب نماید .

انجام : مشتمل بر عقیده سامی منزلت عالی.

۲۷۶۵

تستعلیق ۱۰۲۸ ، عنوان و نشان شنگری ، بر ۳ یکم نو نویس ، نسخه از آغاز است تا پایان سوره

کهف .

۴۵ س ۲۸ × ۱۵/۵ ، ۳۵۱۶ × ۳۷/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه ای مقوایی درون نقاشی

شده و شعرهایی در آن نوشته شده است.

ترجمه الفوائد

از حسن بن علی زواری است (حقوق ۵۲).

۲۷۶۶

تستعلیق سده ۱۱ ، عنوان و نشان شنگری ، صفحه یکم نو نویس .

۴۱ س ۲۲ × ۹/۵ ، ۳۴۲۸ × ۲۹ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه ای ضربی مقوایی

ترجمه قطب شاهي

از ابن خاتون عاملی است (حقوق ۵۵).

۲۷۶۷

نسخ سده ۷۰۶ ، عنوان و نشان شنگری ، نسخه ۲۲۴ بر ۳ بوده است ، از آن صالح بن محمد

صالح بن علی امامی جزوری در ۶۸۵ و صدرالدین محمد سعید لاهی قلم بامهر او و محمد نامی در ۱۲۱۱ و

۱۶۲۷

خواجه علیشاه طوسی وحسام الدین علی کیا پسر غیاث الدین حسینی و صدر الشریعه محمد در ۱۱۴۸ و کمال
مقری طبیب، نسخہ را سی بنکہ دودانگی کم طسوجی خریدہ اند، شعری از لجم الدین کبری دو صفحه عنوان
ہست و شعرهای عرفانی دیگر از این ابی الحدید، نسخہ از باب الطاء مع الہمزہ کتاب باب الباء مع الہاء است.
۲۳س ۱۴×۲۳، ۳۲۲۲×۲۰، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج عنا بنی ضربی مقوایی

اصحاح اللغۃ

از زمخشری است (چلبی ۱: ۸۹ - معجم المصطلحات ۹۷۳).

۲۷۶۸

نستعلیق عبدالکریم باروی در یک شنبہ ۸ شعبان ۱۲۲۲، عنوان و نشان شنغرف.
۱۴س ۱۴/۵×۲۴، ۳۲۹۱×۲۲، کاغذ فرنگی - جلد تیماج فہوہ ای مقوایی و مشکی ضربی
مقوایی

نگارستان

از قاضی احمد بن محمد خفاری قزوینی کہ ۹۵۹ ساخته است (حقوق ۳۲۱ -
ادبیات ۵۱۳ - نشریہ ۱۶۶:۱ - فہرست نسخ جوانی ص ۱۹۶).

۲۷۶۹

نستعلیق ترک کی سدہ ۱۰، عنوان و جدول شنغرف، مہر محمد حسنی مورخ ۱۲۴۸ در آغاز و انجام
ہست .
۲۵س ۱۵×۲۴، ۳۶۰×۲۲، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج فہوہ ای گرد مشکی

کامل التہبیر

از ابو الفضل حبیب بن ابراہیم بن محمد تفلوسی است (مشار ۱۲۴۵).

تستعلیق محمد علی بن غلام علی بروجردی در ۱۲۴۴، عنوان و نشان شنغرف .
 ۱۹ س ۱۲/۵ × ۳۲۱۳۲، ۴۰ × ۴۰، کاغذ فرنگی - جلد روغنی فرسوده درون ۳ لدار

برگات القائم لایفاظ النائم

از ابوالحسن بن محمد کاظم جاجرمی است در اخلاق و در ۱۲۳۹ در یک مقدمه
 و دو فصل و یک خاتمه دارای یازده فایده ساخته است . فهرست مطالبها در آغاز هست .
 ۳۰۴ آیه و ۴۵۷ حدیث در آن آمده است (ذریعه ۳: ۸۸) .
 آغاز: بسملة الحمد لله العدل الحكيم الذي لا يريد ظلما . . . اما بعد بنده حقیق
 . . . ابن محمد کاظم ابوالحسن جاجرمی . . . عرضه میدارد .
 انجام : از ناظران امید عفو دارم .

تستعلیق ۱۱۷۱، عنوان قال واقول و نشان شنغرف ، نسخه از آن علی بن فرج الله جزایری و شیخ
 محمود فرج الله درج ۱۲۴۴/۴ بوده است ، از خطبه افتاده است و میرسد بمبحث عام و خاص .
 ۱۶ س ۱۱ × ۱۹ ، ۳۲۰۷ × ۲۸ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکمی مقوایی

فایده الوصول و ایضاح السبل

فی شرح مختصر منتهی السؤل و الامل فی علمی الاصول والجدول
 از علامه حلی است (ف ۱۷۰۶)

تستعلیق محمد باقر رشیدای ثانی مازندرانی برای شاهزاده درج ۱۲۲۸/۴ ، عنوان و نشان وجدول
 شنغرف ، سر لوح زرین .
 سطر ۱۰ ناگون ۱۰/۵ × ۱۸ ، ۳۴۲۹ × ۲۷ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضری مقوایی

تاریخ جهانگشای نادری

از میرزا محمد مهدیخان منشی استرآبادی است (حقوق ۱۰۵ - ادبیات ۶۲) .

۲۷۷۳

نستعلیق سده ۱۳ و ۱۴ ، عنوان و نشان شنغرف .

۲۰س ۱۴×۲۱ ، ۲۸×۱۹ ۳۱۲۸ ، کاغذ فرنگی - جلد روغنی فرسوده درون عنابی

تاریخ بهارستان طهماسبی

از عبدالعلی وقایع نگار که پس از جلوس شاه سلطان حسین و پس از سال ۱۱۲۶ و پس از ۱۱۳۵ که محمود سیستانی شوریده بود نوشته و میرسد تا بسر گذشت فرزندان رضاقلی میرزا و ایلچی گری مؤلف در سال ۱۱۶۰ و « خاتمه کار خاقان مقفور و کیفیت قتل او با اولاد اعفاف » .

آغاز: تاریخ بهارستان طهماسبی . بسمله . سپاس خداوندی را سزا است که پروردگار جهانست . . . و بعد چنین گوید ... عبدالعلی وقایع نگار درسنة تنگوزئیل یکهزار و صد و بیست و شش پس از رحلت شهنشاه سعید و جلوس ... شاه سلطان حسین بهادرخان .

انجام : علی شاه تمامی نتود و اسباب (افتاده در دنبال عنوان : اولاد شاهزاده نصرالله میرزا) .

۲۷۷۴

نسخ ۱۰ و ۹ ، عنوان و نشان شنغرف ، جدول لاجورد ، یادداشت ۱۳۳۶ دارد ، آغاز افتاده .

۱۹س ۱۴×۱۸ ، ۲۴×۱۸ ۳۲۳۴ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی

ظنی فاهه

از شرف الدین علی یزدی است (ادبیات ۵۴۳ - نشریه ۱ : ۱۸۳) .

تسعیق خوش سده ۱۳ ، عنوان و نشان شنگرف ، آغاز و انجام افتاده .
 ۱۸×۹ ، ۲۱×۱۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضربی درون نخودی

فتح الفوائض والدرر

از محمد عیسی بن محمد جعفر فتحی که بنام شاهزاده علیشاه در ۱۲۲۵ ساخته است بنظم و نثر و شعرهای خود اوهم با تخلص فتحی در آن هست .
 آغاز: بنده احقر محمد عیسی پسر محمد جعفر ... بنا بر حکم شهزاده ... علی شاه ... نامه مختصر ... در سیر پیغمبر و عترت ... آن سرور برشته مسطر کشد ... پس ترتیب داد او را بیک فتح و یک رشح و دو مدح و دوازده طرح و در ضمن هر یک چندین شرح مقرر و فتح الفوائض (الفوائض) والدرر نام نهاد .
 انجام : قصه های رسولان را بیان فرمود پس حضرت فرمود چونکه (در شرح دوم طرح دوازدهم در امام دوازدهم) .

تسعیق سده ۱۳ ، عنوان و نشان شنگرف .
 ۱۵×۸ ، ۱۳/۵×۳۶ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوا

معجم

۱- قصیده طوبی (ص ۱-۱۰) در پاسخ قصیده نصیر الدوله : در ذریعه از چهار شاعر طوبی نام یاد شده است (۹ : ۶۵۱) .

آغاز: در مدح مرحوم نصیر الدوله در وزن و قافیه مطابق قصیده خود ایشان که

در مدح مرحوم میرزا آقاخان صدراعظم گفته‌اند و یزدانی تخلص دارند چنانکه در
کنج شایگان مرقوم و مطلع آن قصیده این است :

از رای تو ای صدر فلک قدر ملك خو

شد ملك شه آراسته چون روضه مینو

و عمده غرض در این قصیده تظلم و دادخواهی از عم غم اندیشه جفا پیشه ستم
تیشه حاجی علی نقی بوده است . بسمله .

ای ماه من ای مهر و مهت ، همچو دوهندو

ای شاه من ای چون دوغلامت کی و منکو

انجام :

طوبی بدعا دست بر آورد و همان به

کز لطف خطاهاش کنی بکسره معفو

بر مسند عزت بودت جای هماره

هان تا اثری هست ازین طارم نه تو

۲- « تحقیق نامه (۲-۱۱) » مختصری که مقدمه ایست از برای نسخه مبارکه

انتظام نامه تجارتی « بنام نایب السلطنه امیر کبیر در پنج مطلب .

آغاز: بسم الله خیر الاسما . فهرست عرایض دعا گو است که حال تقریباً ده ماه

است در مجلس محترم تجارت عارض شده ام .

انجام : و لوازم دولت خواهی و خدمتگذاری قیام داشته باشیم امر کم مطاع.

تستعلیق روز شنبه صفر ۱۲۵۸ در ش ۴ که نسخه سوم است ، جدول شنغری ، همه شماره ها

بیک خط .

۱۷م ۱۷×۸ ، ۱۱۶م ۳۱۶×۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد نیمباز کرباکی ضربی درون سرخ

مجموعه

۱- تفسیر آیه « ائنکم لتکفرون بالذی خلق الارض فی یومین » (۱ - ۶۵) از سید کاظم رشتی که بخواهنش سید محمود مفتی بغداد ساخته است (فهرست احسائی ۲ : ۱۳۳) .

۲- السرفی جعل الائمة من ذریة الحسین (ص ۶۶ - ۱۰۹) از همو .

۳- اسرار شهادة الحسین (۱۰۹ - ۱۶۱) از همو گریا در پاسخ حاج عبدالوهاب قزوینی (فهرست احسائی ۲ : ۱۳۵) .

۴- مقصد اقصی (۱۶۲ - ۲۳۱) از عزیز نسفی (حقوق ۲۰۴ - ادبیات ۴۳۸) .

۲۷۷۸

نسخ سده ۱۰ ، جدول شنگرف ، برهما باحروف ابجد شماره شده و ۱۴ برسم نخستین افتاده و از شماره « یج » آغاز میشود ، در پایان پنج صفحه تراکنده های نظم و نثر است ، در پشت برسم ۱۴۲ (قکب) خط علاءالدین محمد بن مسیب اردوبادی مورخ ۴۰ رجب ۹۷۲ هـ .
 ۱۲×۸ ، ۱۴۲×۴۲ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج مشکى ضربی فرسوده

الكلمات القصار

سخنان کوتاه پیامبر اسلام است از الف تا یا و در آغاز نسخه ما آمده « کلمات الطریفه » .

آغاز افتاده : الحرام والمسجد الاقصى . مآورد من حکم رسول الله ص فی حرف الالف ایضا : اذ کر تغنم اکفف تسلیم .

انجام : وان عملها فاکتوبوها علیه بمثلها . هذا قول سید الاولین . . . محمد و وصلى الله عليه وسلم .

تستعلیق مؤلف که نسخه را در ۱۲۴۴ بنام فرزند خود میرزا حسن وقف کرده و مهر او هم در نسخه هست.

۱۵س. ۱۰×۱۵ ، ۷۴×۱۵/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوا

مجموعه

۱- آینه گیتی نما (۱ - ۵۵) از سالک العارفین در هفت باب و در عرفان است و او آن را در هفته سوم دهه سوم ماه هم سال ۱۲۴۳ ساخته است .

آغاز: هو تصنیف حقیر عاصی کلب آستان امیر المؤمنین سالک العارفین در تطبیق آفاق و انفس موسوم بآینه گیتی نما . انه من سلیمان و انه بسمله . و به نستعین ، هذا کتابنا ينطق عليكم بالحق الحمد لله الذي فضلنا على كثير من عباده المؤمنين آينه گیتی نما ی حقیقی حمد و ثنای خداوند گاریگانه ایست .

انجام : فانما ائمه علی الذین یمدلونه ۱۲۴۳ .

۲- سرمکنون و در مشحون (۵۷ - ۱۴۴) از همو تألیف روز ۳/۳/۱۲۳۸

آغاز: تصنیف عاصی کلب آستان امیر المؤمنین سالک العارفین در تطبیق بسمله موسوم به سرمکنون هو الله تعالی شانہ العزیز انه من سلیمان و انه بسمله . هذا کتابنا ينطق عليكم بالحق الحمد لله الذي فضلنا على كثير من عباده وصلى الله خير خلقه محمد و المخلوق من طينته ... اما بعد حقیر ... سالک العارفین مکشوف ضمیر ... سالک ... میدارد .

انجام : من الالف الثاني من سنې هجرة احمد المختار عليه وآله الاطهار سنة

تسلیق سده ۱۴ ، عنوان ورقم شنغرف .
 ۱۵س۱۶/۸ ، ۳۱۰۴ ، ۲۲×۱۵ ، کاغذ فرنگی - جلد نیماج مشکى ضربى مقوایى

مرآة الاصرار

از علی بن اسماعیل منجم است در يك مقدمه و سه مقاله درزایچه و طالع خسرو
 پسر امان الله خان فرمانروای کردستان و نزدیک ۱۲۶۸ ساخته است . نام مؤلف و کتاب
 در آغاز هست .

آغاز: بسمله . درخشنده تر ستاره و فرخنده تر سیاره که از افق مقال اهل
 کمال طالع و لامع گردد حمد حکیمی است.
 انجام : احکام سال را استخراج و عرض مینمایند .

نسخ سده ۱۴ ، نشان شنغرف .
 ۱۸س۱۰×۱۵ ، ۲۹۶×۱۵۳/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد نیماج حنایى مقوایى

الروضات فی رثاء الطاهرات

در ۱۲۶ روضه است و مقتل مانند و اخلاق شیعی بفارسی و عربی گویا همان
 باشد که در ذریعه (۱۱ : ۲۷۹) یاد شد بنام الروضات فی المآتم الحسینیة از میرزا
 باقر بن زین العابدین یزدی :

آغاز آن : الحمد لله الذى جعل مصیبة الال اعظم المصائب فى النفس و الاهل و
 المال (ذریعه) .

آغاز نسخه ما افتاده : فصل فی بیان روضه الحمد لله العزیز الغفار .
انجام : و مهجة قلب البتول الالمنة الله على الظالمین .

۲۷۸۲

تستعلیق سده ۱۲ ، عنوان و نشان شنکری ، آغاز و انجام افتاده . باملحقانی از لغت امیر علی شیر
در باره لغات فارسی
۱۶ س ۱۴/۵ × ۱۳/۵ ، ۴۳۱۱۵ ، ۲۰/۵ × ۲۰/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى مقوای

تغلا حیدر عباسی

فرهنگی است ترکی بفارسی از میرزا محمد بن عبدالصبور خویسی و کزیده
سنگلاخ میرزا محمد مهدیخان منشی استرآبادی (دانشمندان آذربایجان ۱۲۲ - سیه
۱۷۳:۲ - منزوی ۲: ۲۷۵ - مجلس ۳: ۱۱۱ - ذریعه ۷: ۲۲۹) .

۲۷۸۳

تستعلیق سده ۱۴ و عنوان و نشان شنکری در ش ۱ که بخط باسقانی است ، ش ۴ را آقای باسقانی دردی
۱۳۲۷ خ در دامغان در خانه شیخ محمد صالح حائری مازندرانی از روی نسخه نوشته شهاب الدین
علی حسینی طباطبایی شولستانی مورخ شب شنبه ۲۷ ذی قعدة ۱۰۱۹ در سپاهان از آن همین شیخ محمد
صالح علامه حائری نوشته است ، ش ۴ نوشته او است از روی نسخه شولستانی مورخ روز آدینه ۸ محرم
۱۰۱۹ ، ش ۴ هم بخط او است ، ش ۵ را هم او از روی نسخه شولستانی مورخ شب شنبه ۱۹ ذی حجة ۱۰۱۹
لوشه ، ش ۶ نیز از او است مورخ ۱۵ دی ۱۳۲۸ خ از روی نسخه حائری ، ش ۷ را هم باسقانی نوشته است .
۲۰ س ۱۴/۵ × ۱۳/۵ ، ۴۳۴۶ ، ۱۷/۵ × ۱۷/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ مقوایی

هیچ دی ۴۵

۱- رساله فی سبب ظهور الکواکب لیلا و خفائهنهاراً (۱-۵) از ابی البرکات
بغدادی در پاسخ پرسش شاه از این مسئله .

آغاز: بسمله . و بعد حمدالله و الثناء عليه كما هو اهله و مستحقه فان السلطان الذى به جمع الله تعالى فيما تفرق فى عظماء الملوك ... كان ... تفكر فكر احكميا فى سب ظهور الكواكب لبلا وخفائها نهاراً .

انجام : فهذا جواب السؤال و كشف الاشكال عن تمامه .

۲- كلمه التصوف (۳-۱) از شيخ شهيد اشراقى است (ف ۴۸۰) .

۳- طهارة الاعراق (۶-۱) بندى است از كتاب مشكويه رازى .

۴- العهد (۳-۱) از ابن سينا (مهدي ش ۹۲۸/۱) .

۵- رسالة فى الصلوة على لسان العقلاء (۱۱-۱) همان رساله ابن سينا .

۶- رسالة فى فهرست الكتب ومؤلفيها (۲۹-۱) گويا از سيد عبدالله شبر است

که جامع المعارف و الاحكام و شرح المفاتيح دارد (ف ۱۵۳۲ - كشف الحجب ۳۵۴)
درباره كتابهاى شيعى است و در آن آمده « وسياى انش . بيان جمله من مؤلفات فى
ترجمة اسماء الرجال » .

آغاز: بسمله . و نشير الى جمله من كتب الحديث التى بايدينا الان وقفنا عليها
و جمعنا اخبارها فى كتاب جامع الاخبار فى الحلال و الحرام و كذا فى شرح المفاتيح
وانى مالم نقف اليه بخصوصه ولكن نقلنا عنه بواسطة العلامة المجلسى والمحدث الحر
العاملى فمنها كتاب الكافى لثقة الاسلام ... الكلينى .

انجام : حتى ان ابا عبدالله جعفر بن محمد الصادق ع كتب (ناقص در نسخه

اصل) .

۷- رسالة فى الانتفاء عما نسب اليه من معارضة القرآن (۳-۱) از ابن سينا که در

پاسخ نامه شيخ ابو عبدالله جوزجاني نوشته است (ف ۲۴۳۶) .

۲۷۸۴

تستعليق على محمد شاهرودى در ۱۳۱۰ ، سومى چليپا

۱۶×۹/۵ ، ۲۲×۱۴×۳۲۱ ، كاغذ رنگى - جلد مقواى زر كوب زمينه زرد و ۳ دلار درون

روغنى ۳ دلار .

مجموعه

۱- مصباح العارفین (۱-۵۸۶): از محمد بن محمد بن محمد ابراهیم شریف حسینی کلباسی است در کلام شیخی که در ۱۳۱۰ و کسری در چند باب هریک در چند مصباح هریک چند نور ساخته است ، نسخه ما جلد یکم است .

آغاز: بسملة الحمد لله المحتجب بشعاع نوره عن نواظر خلقه . . . و بعد چنین گوید ... محمد الحسینی الشریف ... نامیدم این کتاب را به مصباح العارفین .
انجام : فی محرم الحرام هزار و سیصد و پانزده .

۲- لب اللباب (۵۸۹ - ۶۳۸) از همو . نویسنده نسخه از این کتاب در پایان مصباح العارفین (ص ۵۸۷) یاد کرده و در خود این کتاب (ص ۶۱۵) هم از آن یاد شده است . از درس ۲۳ مورخ ۱۹ ج ۱۲۹۹ است تا درس ۲۵ مورخ ج ۱۲۹۹/۲ .
آغاز: درس یوم دوشنبه ۱۹ شهر جمادی الثانیة ۱۹۹ بسملة . بعد از آنکه فارغ شدند از صلوات بر ائمه ... شروع فرمودند .

انجام : بجهت اینکه آن هم مقترن بصفه است .

۳- تفسیر آیه البسملة (۶۳۹ - ۶۴۱) در آن يك مقدمه است .

آغاز: بسملة . رساله فی تفسیر آیه البسملة در تفسیر بسم الله است و قبل از تفسیر مقدمه در کار است .

انجام : و بیش ازین تصریح جایز نیست والله ملهم الصواب وصلى الله على محمد وآله خير الانجاب .

لسخ شوال ۹۹۴ از محمد بن ناصر بن علی عنبه هذیلی ، عنوان و نشان شنگرف ، نویسنده که مالک نسخه هم بوده است با کمک زین الدین علی بن حرز بن احمد ماحوزی آن را در ۶ محرم ۹۹۴ مقابل کرده است ، مالک محمد مهدی بن محمد سعید وسید حسن حسینی
 ۲۵ س ۷/۵ × ۱۵ ، ۱۹۱ ۳۱۴ × ۲۱/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج خنایی مقوایی

تسبید القواعد فی شرح تجرید العقاید

از شمس الدین محمد و دین ابی الفاسم عبدالرحمن بن احمد اصفهانی است که در نسخه ما در دیباچه شارح تسبید العقاید فی شرح تجرید القواعد نامیده شده است .

تسلیق ۱۴۵۹ (ص ۸۰) ، عنوان و نشان شنگرف ، پس از ش ۱ پراکنده ها است تا ص ۹۷ ، در ص ۱۰۵ تاریخ ۱۴۶۴ دارد ، سپس پراکنده های نجومی و جرات است ، در ص ۴۱ شعرها ایست از اخضر بخط خود او بفارسی در ص ۴ شعریت از باقر اصفهانی .
 ۲۴ س ۸ × ۱۴ ، ۶۴ ۳۱۱ × ۱۷/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای مقوایی .

۱- دیوان (۸ - ۸۰) از اخضر فدایی کزازی است که در این دیوان از کزاز (ص ۵۹ س ۲۰) و از ۱۲۴۱ (ص ۷۶) یاد کرده است . در ص ۴۹ آمده که من ۱۵۰ کتاب خوانده ام .

آغاز فصیده :

شایسته تاج و تخت لولاک

یارب بضیاء چشم بینش

خورشید سپهر آفرینش

آن یکه سوار آسمان کرد

انجام :

تخم را در شوره پاشیدن چه سود

آهن سرد است کوبیدن چه سود

(۱۲۵۹)

۲- اختیارات (۹۷ - ۱۰۵) از مجلسی دوم .

آغاز: بسمله . حمدله . این رساله ایست در بیان آنچه از احادیث معتبره

اهل البیت ع معلوم میشود از سعادت و نحوست ایام .

انجام : در نزد اهل فرص اسفندار است (۱۲۶۲) .

۲۷۸۷

تستعلیق و نسخ سده ۱۱ ، نشان شنغرف ، نسخه گویا از آن حاجی ملاهادی سبزواری بوده است .

۲۴س ۱۴/۵ × ۱۲/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سرخ مقوایی

مجموعه ۵۹

۱- مقالة فی الزمان (۱-۳۲) گویا از صدرای شیرازی .

۲- حاشیه شرح حکمة العین (۳۵ - ۱۱۵) از ملا میرزا باغنوی است (طوس

۸۳:۴) از آغاز کتاب است تا مبحث عدم وحدوث .

۳- حاشیه شرح حکمة العین (۱۱۶ - ۲۱۱) از مسئله سریان مبحث جواهر

و اعراض تا مبحث نفس از ملا میرزا جان باغنوی .

۴- حاشیه شرح حکمة العین (۲۱۳ - ۳۸۲) از مبحث وجود امور عامه تا تقابل

گویا از همو .

نستعلیق سده ۱۴ ، جدول شغرفی وزناروزرولاچورد ، ش مورخ ۱۳۱۴ .
 ۱۴×۸ ، ۱۱۰×۱۴/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى

مجموعه

۱- حسنيه (۱-۱۴۰) در نجوم از محمد اسحاق کشميرى بنام خواجه ابوالحسن
 در يك مقدمه و دو خاتمه .

آغاز: بسمله . چندین ارقام سعادت انجام لقد خلقنا الانسانى فى احسن تقويم
 بر رايحه استعداد نوع انسانى ثبت نمود .
 انجام : منكب الحوز الميمنى .

۲- بيست باب در معرفت اسطرلاب (۱۴۳- ۱۷۸) از خواجه طوسى (مدرس
 ۲۳۵ و ۳۰۹) رباعى خواجه در اسطرلاب در دنبال هست .

۳- جدول اختيارات اتصالات القمر بالكواكب و حالاته (۱۸۰-۲۲۶) بيشتى
 جدول است و بفارسي است .

۴- رساله اسطرلاب (۲۲۹- ۲۶۹) .

آغاز: بسمله . اما بعد اين مختصر است در صنعت اسطرلاب شمالى و جنوبى
 مشتمل بر بيست باب .

باب اول در مقدمات صنايع كه معرفت آن در صنعت اسطرلاب ضرورىست چون
 خواهند كه خطى تصنيف كنند .

انجام : و مرجع همه يكى است اگر تعرض بذكر آن طرق شود اين مختصر
 بطويل انجامد پس باينقدر اختصار كنيم والله الموفق بيستم جميدى الاول با تمام رسيد
 سنه ۱۲۱۳ .

لسخ محمد امین بن ابوالقاسم درع ۱۰۳۷/۱، عنوان و نشان شنگرف ، حواشی دارد بالشانة «لاری»
 خبیصی» و دیگران
 ۲۱س ۱۶/۵ ، ۱۱۲/۱۳×۲۴ ، کاغذ سپاهانی ، جلد تیماج فیهوهای

الفوائد الطیبة

از عبدالرحمن جامی است .

نستعلیق مؤلف .
 ۱۶س ۱۵/۹×۲۴ ، ۱۶/۵×۲۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاک مقوایی

رساله در معاد جسمانی

از احمد مراغه‌ای از شاگردان شیخ مرتضی انصاری که بدستور حاجی میرزا
 جواد آقای مجتهد تبریزی در ۱۳۴۲ ساخته است . او میگوید که رساله‌ای را که محمد بن
 محمد کریم بن ابراهیم در شرح گفتار شیخ احمد بحرینی: «الجسد العنصری لایعود»
 نگاشته است ولی عهد آن را دید و خواند و نزد آن دانشمند تبریزی فرستاد و او بمن
 فرمود که آن را پاسخ گویم . عبارات متن پس از «قوله» میاید و سپس گفتار خود
 مراغه‌ایست .

آغاز: بسمله . حمد و ثنای نامعدود حضرت واجب الوجودی را سزااست که
 قدرت او عام است بجمیع ممکنات .

انجام : سنه هزار و سیصد [وچهل] و دو هجری ۱۳۴۲ .

نسخ مؤلف ، نسخه مجلد ۲۱ است ، مهر حسین تهرانی دارد .
 ۳۰س ۱۰×۱۵ ، ۳۲۹۹ ۵/۱۴×۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج ضربی مقوایی

منهج الاجتهاد

شرح شرایع است از ملا محمد تقی بن محمد برغانی قزوینی که در شب ۹ محرم ۱۲۵۴ کتاب قضاء را بانجام رسانده است (طوس ۵: ۵۲۱) .
 آغاز: بسمله . حمدله ... قوله کتاب القضاء هولغة لمعان کالحکم .
 انجام : فیلزم العزم علیهما فتدبر الفراغ بید مؤلفه الخاطی ابن محمد محمد تقی من هذا المجلد الواحد و العشرین من مجلدات منهج الاجتهاد فی لیلة التاسوعا من شهر محرم الحرام سنة ۱۲۵۴ ... اللهم وفق لاتمام المجلد الاخر بمحمد وآله .

نسخ ترکی سده ۱۳ ، جدول شمگرف . در دو صفحه نخستین از فتح المقور بشرح منظومه القصود احمد بن خلیل سبکی شافعی است که در شرح منظومه «الثبیت عند النبیوت» جلال الدین سیوطی است بخط تازه نری . در پایان هم ۱۳ برگ منشآت ترکی است بهمین خط تازه .
 ۲۱س ۷×۱۴ ، ۵۲۰ ۵/۱۳×۲۰ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکیه مقوایی

منهجات

از نابی افندی و بترکی و بنشر و نظم بادیه اچهای درس گذشت اواز حبشی زاده پس از مرگ او .
 آغاز: بسمله . ضمائر ارباب عرفانه پوشیده د کلاک که اشعار بلاغت شعار و سیلاحت ده ناده گفتار ... نابی افندی .

۱۶۴۳

انجام : و مجادله لریمی (در اظهار حزن نابی در افتراق باقی پاشاه) .

۲۷۹۳

تستعلیق مؤلف .

۱۷/۵×۱۱/۵ ، ۲۴×۱۸۳۲۲۶ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى مقوای

شفا الصدور

از علی بن محمد علی دولابی تهرانی در وعظ و پند بفارسی و روضه خوانی
است .

آغاز: بسمله . الحمد لله الحكيم الغفور الذي فضلنا على سائر الامم . . . فيقول
علی بن محمد علی الدولابی الطهرانی . . . ان لكل فرد من الواعظین و الذاکرین و
الرائین تذکرة لنفسه و تبصرة لامره ... و رويته من ابحار انوار اخبار المواعظ و اسرار
الشهادات و المصائب و المقاصد و المطالب مجموعة و هذا مجالس مرتبة لی المذنب
فی مواعظ شهر رمضان ... و سميته بشفاء الصدور .

انجام : المجلس السابع والعشرين . بسمله .

۲۷۹۴

نسخ سده ۱۹۴ ، عنوان و نشان شنکرف .

۱۷۵×۸ ، ۲۴×۱۶۳۲۳ ، کاغذ فرنگی ، جلد مقوای سرخ

رساله گیمیا

از غازی در منسوبات چهلگانه در چهل باب برخی در چند فصل از روی اسکندر
نامه نظامی و از روی حروف و کلمات و در آن از شیخ صفی الدین و نسیمی و سید فضل

ونعمه الله و شمس تبریزی و جلال الدین رومی و بوعلی سینا و میرعلی شیرنوازی و شیخ
 زاهد کیلانی و خواجه نصیرالدین ... : صور حلاج یاد شده و شعرهای شاه نعمه الله
 و شیخ صفی و سید نسیمی در آن آمده است و نسخه ایست شگفت .
 آغاز: بسمله . نقلست که علمایان از حضرت امیر المومنین علی ... پرسیدند .
 انجام : وساعت ۲ زیاد و کم (در فصل ۵ پس از باب ۱۷) .

۲۷۹۵

نستعلیق سده ۱۱ ، عنوان و نشان شنگرف ، نسخه دفتر دوم است ، از آغاز و انجام افتاده ، از
 چند سطر پیش از عنوان « ذکر صورانبیا علی نبیایع » پیش از افتار در میلاد با اسعاد آن شفیع روز میعاد:
 « بتانرا بطلب ... ذکر صورانبیا علی نبیایع هشام ابن العاص گوید سه مرا بایکی از فریش که برسات پیش
 هر قل ... فرستاد تا او را باسلام دعوت کنم » آغاز میشود و میرسد به « وضالت ابو موسی چه اعتراض »
 پس از عنوان « ذکر اجتماع فریقین در رومه الجندل و آنچه واقع شد فیما بین ابو موسی اشعری و عمر عاص
 از مکر و حیل » در آن از دفتر دوم یاد شده است .

۱۸×۱۴ ، ۳۴۴۹ ، ۱۷×۲۴/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج نریاکی ضربی مقوایی

روضة الصفا

از میرخواند که برای « امیر عالی مقدار » علی شیرنوازی (ص ۵۰۷) ساخته است
 (ادبیات ۲۹۹) در نسخه ما که اصل است نه دست برده هدایت از مؤلف روضة الاحباب
 یاد گردید (ص ۳۹۰) .

۲۷۹۶

نسخ سده ۱۴ و ۱۲ ، مشکى در آنها ، عنوان و نشان و تفسیر شنگرف ، جدول شنگرف و زر و لاجورد ،
 سر لوح زرین ، شماره آنها در متن و در هاشم با کلمه آخر آیت در اسخته ماهست .
 ۱۸×۹/۵ ، ۱۸۴×۱۶۳ ، ۲۵ ، کاغذ فرنگی آهار مهره - جلد مقوای

المعین

تفسیری است بر بی از نورالدین محمد بن مرتضی بن محمد مؤمن بن مرتضی اخباری کاشانی زنده در ۱۰۷۸ - ۱۱۱۴ است (منزوی ۶۵:۱ - طوس ۴۱۶:۴ ش ۲۷۱ (۱) - ذریعه ۴:۳۱۵) و در این کتاب (ص ۵) می نویسد دخطر بخاطری الفاتران اکتب تفسیراً معیناً للقاری فی وضوحه علی فهم الایات و افیا للتالی فی ایجازه با کثر المهمات اذ کر فیہ ما ورد عن اهل البیت .. وصنعت لما کان من الفاظ الائمة ... بعینه هذه العلامة: م، ولما استفدته من کلماتهم ... وتصرفت فیہ من عباراتهم ونقلته بالمعنی هذه العلامة: ع ... ولما نقلته بعینه او بالمعنی من تفسیر علی بن ابراهیم القمی معالم ینسبه الی الامام وظاهره انه مسند الیه هذه العلامة: ی، ولما یبین کلام المعصوم او الایة بعد تمام الخبر هذه العلامة: ن، و ما لم یصدر بهذه العلامات فهو من قول المفسرین علی تصرف ما فی العبارات ومن اراد الاطلاع علی متون الاخبار و الکتب الماخوذة منها فلیرجع الی التفسیر الصافی المنسوب الی عمی المحسن الاستاد ومن علیه فیما استفدته المعمول و الاستناد و سمیته بالمؤلف من هذه الاربعة الارقام (م . ع . ی . ن)

در آغاز ضوابط و در پایان باید خاتمه ای در ادعیه باشد. این نشانه های چهار گانه در نسخه ما تنها در سورة فاتحه و آغاز بقره (ص ۱۰۹) دیده میشود.

آغاز: بسمله . وبه استعین . الحمد لله الذی جعل القرآن وسیلة لنا الی اشرف منازل الکرامة ... و بعد فیقول ... محمد بن مرتضی المدعو بنورالدین .

انجام نسخه: سورة الذاریات ... قتل الخراصون لعن الاخذون والذین.

نسخ علامه بن علاء حاجی حبیب سبزواری استرآبادی درطوس درروز دوشنبه ۷ رجب در ۹۸۴ ،
عنوان شنترفی ، حواشی دارد ، نسخه مجلد یاجرو اول وازآغازاست تا پایان مجلدیکم، مالک محمدامین
آبریزی ومحمدسعید.
۲۵س/۱۱×۱۷ ، ۱۵۴س/۱۸×۲۴ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج عنابی ضربی

مجمع البيان لعلوم القرآن

از ابوعلی طبرسی است . تاریخ تألیف روزشنبه يك شب مانده از شعبان ۵۳۰
برای مجلدیکم درآیت : فمن بدله بعد ما سمعه فانما اثمه (۲: ۱۷۷) درپایان نسخه ما
هست .

۲۷۹۸

نسخ جلال بن سلمان محمود، در ۵ ج ۸۴۹/۱ در ۲ ، ش ۱ بهمین خط ، ش ۳ مورخ شب دوشنبه
۲۶ ج ۸۵۰/۴ از مسعود بن سلمان بن محمود، شکل ورقم و عنوان و نشان شنترفی ، حواشی دارد در هر سه
شماره .
در صفحه عنوان یادداشتها است و تاریخ بمکه رفتن سید تاج الدین در یسین روز ۲۴ ج ۸۶۵/۱، در
پایان دوبیتی است از داعی نظام الملك جلال قهستانی خراسانی بخط او مورخ ۱۵ ج ۸۵۵/۴ ، تاریخ تولد
جلال بن سلمان در چاشمگاه روزشنبه ۴ رجب ۸۲۶ در شب نخستین چله تابستان در صفحه عنوان ش ۴ هست
۱۹س/۸×۱۲ ، ۱۴۶س/۱۴×۱۸ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج مشکى مقوایی درون ۳ لدار

مجموعه

۱- اشکال التاسیس (۲ .. پ ۱۲ پ) از شمس الدین محمد بن اشرف حسینی
سمرقندی .

۲- شرح اشکال التاسیس (۱۳ ر ۵۴ ر) از قاضی زاده رومی بر متن سمرقندی در

(ف ۹۰۳ - طلس ص ۳۲۹ و ۲۱۰ - مجلس ۱۰۷:۲ و ۲۲۴:۴ - استوری ۲: ۷ - برو کلمن ۱: ۴۶۸ و ذیل ۱: ۸۴۹).

۳- شرح الملخص (۵۵ پ - ۱۳۶ پ) از سید شریف علی کرگانی در گذشته ۸۱۶ (چلبی در ملخص - طوس ۳: ۳۳۸).

انجام : بسمله سبحانه اللهم يامدير اطباق السموات بلاعمد واوتاد على القطب والمحور ... و بعد فقد دلت البراهين العقلية والشواهد النقلية على ان اقصى ما يترقى الانسان ... معرفة الصانع .

انجام : وهذه السنة ناقصة عن السنة الشمسية الحقيقية بعشرة ايام و عشرين ساعة ونصف ساعة بالتقريب .

تستعليق مؤلف ، عنوان و نشان شنرف ، آغار و میان برهای ۳ و ۴ و جاهای دیگر افتاده است
۱۴/۵ × ۸/۵ ، ۱۴۳۱۵۲ × ۱۹ ، کاغذ رنگی - جلد تیاچ فیهو ای

در ترجمه و تفسیر

از میرزا نسیر بن حاجی معصوم مراغه ای منخلص به نصیرا ک در سال ۱۱۴۳ (تخاف و ئیل) بنام شاه تهماسب دوم ساخته است . نام مؤلف و کتاب و شاه و تاریخ در دیباچه و پایان هست . در ختم چهارم خاتمه طبقات سلاطین ایران است تا شاه تهماسب (در ۱۱۳۴) شعری از مؤلف در نصایح حکمای متقدمین هست .

فهرست مطالبها

مقدمه گویا در چهار قسم: احادیث قدسی و وحی الهی - کلمات محمدص - کلمات امامان - نصایح انبیا و رسل
باب اول در نصایح پادشاهان سلف در ۵ فصل: پیشدادیان - کیان - اشکانیان -

ساسانیان - متفرقه .

باب دوم در نصایح حکما در ۴ فصل :

متقدمین - متاخرین - متفرقه - مشایخ .

باب سیم در حصر و احصاء فضایل ایشان که صفات حمیده است و ضد آن در

۳ فصل :

احصای ایشان - قیافه - نقل چندی مشتمل بر نصایح .

خاتمه در تحریر نصایح درویشان و لطیفه ظریفان که بر سبیل نقل بسلاطین و

پادشاهان و غیره گفته اند در چهار حتم .

آغاز: کم کشتگان ظلمت وادی را بما من هدایت دلالت نماید متعطشان بادیه

جهالت را بسر چشمه فرات میرساند .

انجام : و فراغ از تألیف این اوراق بتاریخ ۹ شهر رجب المرجب تخافوئیل

سنه ۱۱۴۳ امید و ملتسم آنکه هر گاه این مجموعه نصیحت بر مطالعه کیمیا اثر

صاحب خردان دقایق بین و فیلسوفان حقایق آیین برسد قلم عفو بر جرایم این ذره

بی مقدار کشیده عیب نادانی را پوشیده دارند باقی والسلام [علی] من اتبع الهدی سنه

۱۱۴۳

۲۸۰۰

تعلیق ۱۵ ج ۱۳۰۵ ، عنوان و نشان شنغری .

آغاز افتاده : « در عاشر بود ضرب قوی گردد و غرض حاصل آید ، یز : باید که طالع از سعدی خالی

لبود » تا پس از بند « قنچ » میرسد به خاتمه در اختیارات متفرقه (در ۲۰ فصل)

اختیارات نجوم (لوايح القمر)

از مولی حسین کاشفی است (ف ۱۲۳).

تستعلیق مؤلف .

۱۳۰۷/۱۳ ، ۲۴۰/۵۳۱۳×۲۱ ، کاغذ فرنگی - جلد نیماج قهوه‌ای مقوایی

تحفة الوزراء و مرآت العرفاء

از محمد علی شریف کرمانشاهی است که در شب ۱۶ محرم ۱۲۹۳ ساخته است .
شعرهایی از او در ستایش ناصرالدین شاه و صدراعظم آقا حسین و دیگران در آن هست
کتاب را در زمان این شاه ساخته و نام شاه و مؤلف و کتاب و صدر اعظم در دیباچه
هست و آن در چهارده مقام و یک مقدمه و در عرفان شیعی است . نام مؤلف و تاریخ تألیف و
تحریر در پایان آمده است .

آغاز: بسم الله . الحمد لله الذي نزه قلوب اوليائه عن الالتفات الى ماسواه .

انجام : سمت تحریر پذیرفته والسلام .

تستعلیق محمد رضا بن آقا غلام حسین ناجرهرانی در رجب ۱۳۰۷ (لوی لیل)

۱۳۰۷/۱۴ ، ۲۴۰/۵۳۱۳×۲۲/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد نیماج نریاکی مقوایی

سخن دقّة الانبياء

در عرفان و اخلاق است بفارسی از میرزا عبدالکریم خان بن میرزا محمود
متخلص به سرمست و ملقب به روحی که در چهل و نه سالگی ساخته است . آثار سه
شاعر : آخوند ملا علی ضیایی و میرزا فتح الله جلالی و آقا میرزا شکر الله پسر مسکین
که چهار تقریظ و ماده تاریخی برای انجام یافتن کتاب در ۱۳۰۷ سروده اند در دیباچه
هست . نام مؤلف و کتاب و تاریخ ۱۲۷۹ و ۱۳۰۱ و ۱۳۰۷ و ناصرالدین شاه و ظل السلطان

که مؤلف میگوید بسپاهان رفتیم و از چاکران او شدم و بامور و علم و عمل نظامی در دستگاه او پرداختم در دیباچه هست . رساله ایست در پاسخ پرسشهای سیاح یمنی (ذریعه ۶: ۳۸۰ - مشار ۵۵۶)

۲۸۰۴

نستعلیق ۱۳۱۵ ، عنوان باجوهر آبی
۱۲س ۸×۱۵/۵ ، ۶۷×۱۰۳۶۷ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوای عطف میشین سرخ

حکمة اللغه

اخلاقی و فکاهی است و بسیار شیرین در آن از سهام الدوله امیر مفتح فرمانروای بجنورد در قطعه‌ای از خود مؤلف یاد شده است (ص ۴۴ و ۴۶) در باره نام کتاب آمده «کتاب حکمة اللغه در زشت و زیبا» او پس از هر عنوانی اخلاقی لغائی را می‌آورد و مانند عبید زاکان تفسیر می‌کند .

آغاز: دیباچه چون تحصیل دانش و کمال و تکمیل آداب و مرام هر کسی را در خور حال از فرائض اعمال است

انجام: الیخچال چو یخچال فروج پیره زال . الیگانه چه فرزانه رفیق فرزانه
یوم چهارشنبه بیست و چهارم شهر ربیع الثانی فی سنة ۱۳۱۵

۲۸۰۵

نستعلیق سده ۱۳۱۳ و یا نسخه اصل باشد ، عنوان و نشان شنکرف .
۱۴س ۱۰×۱۴/۵ ، ۱۱۹×۱۸۳۶۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنایی

جانور نامه

رساله ایست درباره جانوران و داستانهای درباره آنها .

آغاز: بسمله . قال الاصعی کل ذات طوق فہی حمام و المراد بالطوق الحمرة
و الخضرة او السواد المحيط بعنق الحمامة ... شافعی می فرماید که ما عب من الماء عبا
وهدر فہو حمام و ماشر ب قطرة قطرة فلیس بحمام .
انجام : تلك العروف الخمسة .

۲۸۰۵

نسخ محمد بن حسن تبریزی حکم آبادی در سده ۱۳ ، عنوان و نشان شنغرف .
۱۷س ۱۵/۵ × ۱۲۷ ، ۲۲ × ۱۵/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوا

لؤلؤنی البحرینی فی الاجازة لقرنی العین

از شیخ یوسف بحرانی است .

۲۸۰۶

نسخ دهه سوم ذی حجه ۱۴۰۹ گویا از مؤلف ، نشان شنغرف .
۱۶س ۱۴ × ۷ ، ۱۸۰ × ۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تماج سبز ضری مقوایی

هتجاج النون

در منطق است از میرزا محمود خان کنگاوری مدیر و منشی روزنامه فرهنگ
در سپاهان و مترجم شاهزاده ظل السلطان بنام او و ناصر الدین شاه .

در آغاز نسخه تقریظها ایست از دانشمندان ترکمانند ملا افندی صالح زاده رشدی
و صبحی بیک افندی و مصطفی عاصم افندی و خیر الله افندی و احمد جودت افندی و
شیروانی زاده محمد رشدی افندی و عبدالکریم افندی از کارکنان مجلس تنظیمات
و عدلیه و وزارت علوم و انجمن دانش و یکی مورخ ۱۳۰۹ است بر این کتاب عبری

وفارسی . این رساله ترجمه گونه ایست از متنی کوتاه درسی اروپائی «موافق مسلك جدید» در يك مقدمه و شش مقاله و يك خاتمه و يك لاحقه (در پنج فصل) و در ۱۳۰۹ ساخته شده و مؤلف بر آن چیزهایی هم افزوده و دگرگون هم ساخته است . برای تاریخ ترجمه علوم جدید بسیار سودمند است .

آغاز: بسمله . لسان عقل و نقل ناطق و ناطقه عالم و عالمیان مصدق است که برای هر فردی از افراد نوع بنی آدم حمد و ثنای جان بخش جهان آفرین اس الاسباس جمیع وظائف مرتبه است .

انجام : و خطا بکلی محفوظ و سالم ماندن امکان ندارد .

۲۸۰۷

نسخ معرب روشن کاظم بن یاسین بن ابراهیم مشهور به صواف درمکه در ۱۷ رجب ۹۹۷ ، عنوان و نشان شنغرف ، حواشی بنشان قاموس وس ، در پایان بندیت ادبی از شیخ زین الدین عاملی ۱۷/۵×۱۰/۵ ، ۲۲×۱۵/۵۴۷۷ ، کاغذ بغدادی - جلد تیماج حنائی ضربی مقوایی

درة التواضع في اوهام الخواص

از حریری است (سپه ۱۹:۲) سند روایت کتاب در آغاز چنین است: از ابوطالب عبدالجبار بن محمد معافری بقرائت در ج ۵۵۳/۱ از بهاء الشرف ابوالحسن جعفر بن عبدالصمد بن المتوکل علی الله از شیخ رئیس ابی محمد قسم بن علی بن محمد بن عثمان حریری بصری .

۲۸۰۸

نستعلیق ۱۲۵۶ در یزد ، عنوان شنغرف . در سه صفحه آخر از جنات الخلود است و در دو صفحه آغاز و آخرین صفحه پراکنده های تاریخی است سطر گوناگون ۱۷×۹/۵ ، ۲۱×۱۴/۵۴۸۶ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج درون حنائی

خلاصه التواریخ

تاریخ ایران بفارسی و بسیاق و فهرست و اراست از پیشدادیان تا قاجار. این نام کتاب در صفحه عنوان آمده است .

آغاز: خلاصه التواریخ پادشاهان ایران از قرار تفصیل است .

انجام : السلطان ابن السلطان مظفر الدین شاه قاجار سنه هزار و سیصد و سیزده هجری در تبریز بر تخت سلطنت جلوس کردند .

۲۸۰۹

نستعلیق سده ۱۳ ، یادداشت خریداری نسخه درع ۱۳۴۲/۴ دارد .
۱۷س ۶/۵ × ۱۲/۵ ، ۱۲۳۷۲ × ۱۷/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوا

استخراج زایجه

رساله ایست در استخراج زایجه و طالع تولد عباس میرزا نایب السلطنه در روز چهارشنبه ۴ هلالی و ۵ حسابی ذی حجه ۱۲۰۳ برابر ماه آبه ماه رومسی ۲۱۰۰ و ۲۰ اسفندماه ۱۱۵۹ یزدگردی و ۱۰ پور (۹) ماه جلالی ۷۱۱ ملکشاهی .
آغاز:

بنام خدایی کنم ابتدا
که محتاج اویندوشاه و گدا
... حمد و سپاس عالی اساس بی نهایت و شکر و ثنای بی قیاس دور از نهایت .
انجام جدول است .

۲۸۱۰

سخ سده ۱۱ ، متن و عنوان و نشان شگرف ، کتاب در صفحه عنوان از صلاح صفدی دانسته شده است ،
مالک سید مصطفی نظیف در ۲۷۸ ص .
۲۳س ۸/۵ × ۱۴/۵ ، ۱۴۰۳۱۴ × ۴۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی مقوایی

تمام المتنون فی شرح رساله ابن زیدون

از صلاح الدین صفدی (۶۹۶ - ۷۶۴) و در پایان آن رساله فاضل محیی الدین بن عبدالله بن عبدالظاهر است برای ناصر الدین حسن بن مشاور کتانی قفیزی ابن النقیب بروش رساله زیدونیه (چلبی - معجم المطبوعات ۱۲۱۲ - بروکلن ذیل ۱ : ۴۸۵)
آغاز: بسمله . رب یر . الحمد لله الذی شرح صدورنا بالاسلام وطرح بالاستغفار
عناء اعباء الاثام .

انجام :

فهب الصبح لاعدمتك مولی

ذات بنان هام و بر عمیم

تمت رساله ابن زیدون بحمد الله وعونه وحسن توفيقه والحمد لله وحده .

۲۸۱۱

تستعلیق سده ۱۳ ، عنوان شنغرف ، انجام افتاده ، در نسخه از صفی علی شاه دانسته شده است
دس ۱۵×۷/۵ ، ۴۱×۱۴/۵۳۱۴۲ ، کاغذ فرنگی ، جلد تیماج قهوه ای ضری

بحر الامرار یا السبع المثانی

از میرزا محمد تقی مظفر علی شاه در تفسیر سوره فاتحه الکتاب بنظم (ف
(۲۱۴۵) .

۲۸۱۲

تستعلیق محمد باقر بن محمد تقی حسینی قزوینی در ۱۲۴۴ و ۱۲۴۴ در سپاهان در مدرسه جده، عنوان و
ونشان شنغرف ، ش ۱ حواشی نوری دارد
دس ۱۹×۸/۵ ، ۴۱×۱۵۳۲۲۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی ضری

مجموعه

۱- رساله فی القضاء و القدر (۲ پ - ۴۵) از صدرای شیرازی.

۲- رساله فی حدوث العالم (۴۶ پ - ۷۸ پ) از همو

۳- رساله الحشر یا طرح الکونین (۷۹ ر - ۸۹ پ) از همو .

۴- رساله فی القدر (۹۰ ر - ۹۲ ر) از همو .

۵- رساله فی مقدمة الواجب (۹۳ پ - ۱۳۲ پ) از آقا حسین خوانساری.

۶- رساله در اختیار عباد (۱۳۳ ر - ۱۳۴ پ) از همو

آغاز: بسمله . و به نستعین . سهاق بی‌ایان، لطیفی را که بنای بندگی را بر تنگنای جبر و اضطرار نهاد .

انجام : و در آتش جهنم کباب خواهد شد عیثها خواهند کرد اینجا شراب آنجا کباب.

۷- رساله فی اجتماع الامر والنهی (۱۳۵ پ - ۱۴۱ ر) از امیر سید علی طباطبائی چنانکه نویسنده نسخه باونسبت داده است

آغاز: بسمله . حمدله . و بعد فهذه اصل يتضمن تحقيق القول باستحالة اجتماع الامر والنهی فی شئ مطلقا .

انجام : لعدم وضوح الامر به مع ان الاصل عدمه

۸- رساله فی الخطاب الشفاهی (۱۴۱ پ - ۱۵۱ ر) از همو چنانکه نویسنده نسخه میگوید .

آغاز: بسمله . و به نستعین . اعلم ان الادلة عند الاصحاب اربعة الكتاب والسنة والاجماع والعقل .

انجام : هذا القيد له مدخلية فی السبب.

۹- رسالة في حجية الظن (۱۵۲ پ -) گویا از همو .
آغاز: لایق قدانعمد الاجماع على ظاهر الكتاب والظن المستفاد منه .

انجام : قوم منموا من اداء الزكوة .

۱۰- الفوائد الحائرة (۱۵۷ پ - ۲۲۴ ر) از آقا محمد باقر بهبهانی در ۳۶ فائده
که در کربلا نوشته است (حقوق ۳۵۰) .

۲۸۱۳

تستعلیق سده ۱۴ ، عنوان شنغری ، یادداشت ۱۴۶۲ در آخر هست .
۱۴ س ۱۲/۵×۱۴/۵ ۲۲۰۰×۴۰ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضریبی مفتوایی

گلشن اسرار

از حاجی محمد کاظم گلبن کازرونی شیرازی در سه مجلد بنظم و نشر در عرفان :
جلد یکم در بیان عقاید بزرگان (ص ۴ - ۱۱۲) دوم در شناخت سالک و بیان سلوک
(۱۱۳ - ۳۴۲) سوم در بیان آداب مرید بامراد (۳۴۳ - ۴۳۱) ده هاشم ص ۴۲۰
رباعیاتی است از او و سرگذشت او در ص ۴۳۶ - ۴۳۸ هست .

آغاز:

بنام نامی حی یگانه

خداوندی که او بشکافت دانه

منزه ذاتش از قید صفات است

صفاتش در حقیقت عین ذات است

انجام :

و گر نه آب صدقش نیست در جام

بغیر از افتری اضغاث احلام

... میان ما و آن مردخوش آیین

کنند عدل خدایسی حکم آیین

جمعسق و تمت کلمة ربك .

۲۸۱۴

نسخه ۱۱۰۱۹، عنوان شنغرف . نسخه يك صفحه و نیمی بیش از سرگذشت محمد بن الحسن خراعی
است و میرسد بپایان قسم ۲
۲۷س/۵×۱۸ ، ۴۴×۱۴ ۳۸۴۰ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج فیهوهای ضربی مقوایی

و تيممة الدهر في معادن أهل العصر

از ثعالبی است (ادبیات ۵۲۵) .

۲۸۱۵

نستعلیق سید حسن بن محمد صالح حسینی در ۱۱۰۴، جدول زرومشکی و لاجورد ، سر لوح زرین .
۱۲س/۷×۱۴ ، ۴۱×۱۲/۵ ۳۱۰۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج حنائی ضربی

معادن التمریحان

ترجمه اعتقادات ابن بابویه است از محمد مهدی رضوی و بنام شاه تهماسب
چنانکه در آغاز نسخه ما آمده و نام مترجم و شاه و کتاب در دیباچه آن یاد شده و آغاز
و انجام مانند نسخه کتابخانه ادبیات (س ۲۰۱ فهرست) است .

۲۸۱۶

نسخ روز دوشنبه ۱۳۱۰/۱۲۴۹، عنوان شنغرف، جدول شنغرف و زرو لاجورد ، سر لوح زرین
۱۷س/۸×۱۵ ، ۴۱×۱۴/۵ ۳۵۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج عناهی ضربی وایی

در آثار المحققین

از محیی الدین میرزا محمد حسین بن میرزا محمد کاظم رونق علمی شاه بهمی
کرمانی در گذشته ۱۲۲۵ یا ۱۲۳۰ (طوس ۴: ۱۳۴ و ۲۴۰ - ف ۴۹۱ - طرایق ۲: ۹۲)
در چهار باب و خاتمه مانند نسخه ش ۲۸۳۱/۱ .

۲۸۱۷

نسخ هدایت الله بن محمد هادی مرودشتی در ۱۲۹۹ نوشته از روی چاپ ۱۲۸۵ ، جدول شنگرف
وزر و مشکى ولاجورد .

۱۹س ۸×۱۶ ، ۱۱۴×۱۴۵/۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز درون بنفش

گلپله و درنده

از ابن مقفع و بعلربى است .

۲۸۱۸

شکسته استعاین سده ۱۲ در متن و هامش، در صفحه عنوان آمده « دیوان وحید و کلیات آثار
وحید - میرزا محمد طاهر وحید » در صفحه عنوان چهار بند شعر فارسی است و توانا از عالی در ماده تاریخ
مرگ نواب در پایان دو صفحه شعر فارسی است ارشید ا
۱۵س ۶×۱۲ ، ۱۲۲×۱۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى مقوایى

دین از

از میرزا محمد طاهر وحید منشى قزوینى مورخ در گذشته نزدیک ۱۱۲۰ است.
تخلص وحید در پایان غزلها هست و آنها را ترتیبی نیست و در پایان چند ترجیع است
و چند رباعی (سپه ۲ : ۶۹۹ - مجلس ۳: ۶۱۷) .

آغاز:

چو ریگ بادیه درد دلم حساب ندارد
 اگر بکوه رسد ناله ام جواب ندارد
 هزار جان بدرآید زخانه چون بدرآیی
 در آمدی که ترا هست آفتاب ندارد

انجام :

گر مهر علی بود کسی را بسرشت
 وانگاه بود همیشه در دیو کنشت
 گر زانکه بر نندش سوی دوزخ بمثل
 جا گرم نکرده می بر نندش بهشت

۲۸۱۹

نستعلیق عبدالصمد بن علی اصغر تبریزی در روز دوشنبه ۱۹/۴/۱۳۱۲ در ۱ و مورخ روز یکشنبه
 ۲۴ صفر ۱۳۱۲ در ۲، در متن و هاشم نوشته شده .
 ۱۷/۵×۱۷، ۱۴۳×۲۲، کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنائی مقوایی

در بچمن درك

۱- دیوان (۲ پ - ۶۱ پ) صدر الممالك آقا میرزا نصرالله نصرت علی شاه
 اردبیلی نعمت‌اللهی در گذشته ۶ محرم ۱۲۷۱ تخلص او هم در آن آمده و بیشتر مرثیه
 خاندان پیامبر است و غزل است و رباعی‌ها در باره فرزند خود و مثنوی در باره خوابی
 که میرزا تقی علی آبادی صاحب دیوان دیده است و شانزده بند بروش محتشم .

(طرائق الحقائق ۳ : ۱۰۸ - دانشمندان آذربایجان ص ۳۷۵ - مجمع الفصحاء

آغاز:

بِخاکِ گلشن از زلفت مگر افشانده‌ای دلها
 که شکل دل همی روید بگلشن غنچه از گلها
 بگلشن دل نیاساید غم از دل هیچ نزداید
 که رهرو تا وطن ناید نیاساید بمنزلها

انجام:

تا بود ناصواب خطا کرد آسمان
 این ظلم بی حساب کجا کرد آسمان
 ۲- دیوان (۶۲ پ- ۳۱۸ پ) مولی حسین دخیل مراغه‌ای (سده ۱۳) که مرثیه حسین
 (ع) و خاندان او است بترکی (ذریعه ۹: ۳۲۰) نخست تعزیت قاسم بن حسن (ع) است در ۱۷
 مجلس و سپس تعزیت حسین بن علی (ع) است در چندین مجلس تخلص او هم در برخی
 از بندها هست.

آغاز:

گلور بویه جلسه بر تشنه لب جوان داماد
 ده آب فرات کیمی کوزماشین روان داماد

انجام:

روضه حیات جانوه جان دوست کزیدور
 ترک الله جان ویرنجه بوجان کلامدور

مجموعه

۱- مقام الفضل (ص ۱ - ۲۸۹) از آقا محمدعلی کرمانشاهی (۱۱۴۴-۱۲۱۶) که در آن از مجلسی دوم و آخند ملا محسن کاشی و محمد باقر سبزواری و میرداماد یاد کرده و مجلسی یکم رانیا و مجلسی دوم رادایی خود میخواند (ص ۳۶ و ۵۰ و ۱۴۴) او در آن حدیقه الشیعه را از ارادبیلی میداند (۶۶) و میگوید که آخند ملا محمد باقر قمی در ملاز الاخیار و حر عاملی آن را از او میداندند. ارجوزه طبری ابن سینا (ف ۲۴۲۰) در آن هست. (ص ۱۱-۱۷)

در آن از سال ۱۱۱۸ (ص ۲۰) و از معتزك الافوال فی احوال الرجال خود او (ص ۹۶) یاد شده است (حقوق ۲۰۳ - مصفی ۳۱۱).

۲- ترجمه فقه النساء (۲۹۲ - ۳۵۲) درباره احکام فقهی زنان است .
 آغاز: بسم الله الحمد لله المتفضل المنان الرحيم الرحمن المنان على كل خلقه...
 اما بعد معروض میدارد ... که بعضی صلحا ... از این قلیل البضاعه التماس نمودند که رساله ای نوشته شود در بعضی احکام زنان .
 انجام : یارب دین جان و بر ایمان زند . والحمد لله تعالی ... الطاهر بن المعصومین.

نستعلیق سده ۱۳ ، عنوان و نشان شنترفی .

۱۵×۹ ، ۳۱۰۰×۲۱ ، کاغذ فرنگی ، جلد تیماج قهوه ای ضری مقوایی .

فرهنگ

از حسین وفایی که در ۹۳۳ سال چهارم پادشاهی تهماسب صفوی از روی صحاح الفرس محمد هندو شاه منشی و معیار جمالی شمس فخری و فرهنگ شیخ شمس الدین

محمد کشمیری (ادبیات ۳۷۰ ر ۳۷۱) ساخته و در بیشتر جاها شعرهای خود را گواه آورده است. (دیباچه برهان قاطع چاپ معین ص ۷۴- دیباچه جلدده فرهنگ نظام ص ۵۱) نزدیک به ۲۴۲۵ واژه در آن هست و ۲۵ باب دارد بترتیب حروف آخر و ۴۵۱ فصل دارد.

آغاز افتاده: کشمیری تسوید کرده بود باز نمود و اکثر این لغات از صاحب اللغة محمد بن فخر الدین هندو شاه است.

انجام نانوشته مانده: فصل سیم حرف پی سی و هشت لغت است پاتله و پاتیله دیک حلوائی را گویند ... دلکانه درم سنگ باشد که شیر از زبان آن را پاسنگ ترازو گویند (از باب ۲۳)

۲۸۲۲

نستعلیق سده ۱۴.

۱۴×۸ ، ۳۲۱۶ ، ۲۱×۱۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تر یاکی

نور الانوار

بقارسی در مرثیه و مقتل حسین بن علی (ع) است از خطایی که میخواست فضایل الانوار در چهارده دفتر سازد و نتوانست و این یکی را نوشته است (دیباچه) شعرهای خود او هم با همین تخلص در آن هست نام مؤلف و کتاب در دیباچه دیده میشود در آن از حدیقه الشیعه یاد شده است. شاعر شاید همان خطایی باشد که در ذریعه (۲۸۹:۹ ش ۱۷۸۱) آمده است.

آغاز افتاده: این دیواری آبدار در پایه منزلت و افتدار.

انجام افتاده: که آنچه گفتم زیاده بر آنست (در حدیث مختار).

۲۸۲۲

نستعلیق سده ۱۲، عنوان و نشان و متن شنگرف .
 ۲۳س ۱۰×۱۶، ۱۷×۱۴۳، کاغذ فرنگی، جلد تیماج مشکی عطف قهوه‌ای

شرح السلم المنورق فی علم المنطق

از عبدالرحمن اخضری جزایری و شرحی است بر منظومه منطقی که خود او
 در ۹۴۱ در ۲۱ سالگی سروده است (چلبی ۲ : ۳۰ - معجم المطبوعات ۴۰۶)

۲۸۲۴

نستعلیق حاج شیخ محمد سلطان المتکلمین، نشان شنگرف .
 ۲۴س ۱۴×۱۸، ۷۵×۱۷۳، کاغذ فرنگی - جلد پارچه‌ای

چند نکته

گرد آورده همین سلطان المتکلمین است و در آن بخشی از ترجمه البلد الامین
 تألیف محمد باقر بن اسماعیل حسینی خاتون آبادی زواری سپاهانی که برای شاه سلطان
 حسین صفوی ساخته است (ذریعه ۴: ۸۴) و عباراتی درباره پیدایش آیین وهابیه و بندی
 از عجایب الآثار جبرتی را آورده و در نیمه دوم آن سرگذشت زینب دختر علی (ع) را
 گذارده است .

۲۸۲۵

نسخ و نستعلیق یکشنبه ۱۹ج ۱۲۹۴ از روی نسخه پسر فیض علم الهدی مورخ ۱۲۹۰ عنوان و نشان
 شنگرف .
 ۱۶س ۸×۱۴، ۵۴×۱۴۳، کاغذ فرنگی نخودی - جلد تیماج سرخ ضری

مجموعه

- ۱- الكلمات المضمونة (۱ پ - ۲۷ ر) عبری و در توحید است و از فیض کاشانی و عنوانهای آن فصل و وصل است و آنرا در ۱۰۹۰ ساخته و نزدیک به ۸۰۰ بیت است (فهرست فیض در محجة البیضاء جلد ۲ ص ۱۱ و ۲۸ و ۴۰) .
- آغاز: بسملة . الحمد لله الواحد القهار ... فيقول ... محسن بن مرتضى ... هذه رهوز عرفانية و اشارات فرقانية الى تحقيق التوحيد و مراتبها .
- انجام : و تاريخ ختمها ختمی (۱۰۹۰) .
- ۲- الكلمات المخزونة (۲۸ پ - ۵۳ ر) عبری و فارسی از همو و گزیده ایست از کلمات مکتونه او که در ۱۰۸۹ ساخته و نزدیک به هزار بیت است (فهرست فیض در دیباجة محجة البیضاء جلد ۲ ص ۱۱ و ۲۸ و ۴۰ - ملی ۱۳۵:۲) :

{ ۲۸۲ }

نسخ عربی سده ۱۲ و ۱۱ در متن و هامش ، عنوان و نشان شناسی .
 ۲۳ ص ۱۵/۵ × ۱۵/۵ ، ۲۱ × ۱۵۳ ، ۱۰۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنایی ضربی مقوایی

چنگ

شعرهای عربی است که آورده محمد بن صالح هلالی که در ۱۰۶۲ مینویسته است . نخست قصائدی است بترتیب تهجی قافیه ها و شعر خود او و حسن بزرینی و قیس اطمی و جمال الدین ابن مطروح و بسیاری از شعرای عربی زبان دیگر از قدیم و جدید . در هامش نسخه عبارات منثور است و از آنها است نامه تیمور بر فوق عبری (ص ۸۰) .

آغاز: حرف الهمز .

ابت الوصال مخافة الرقباء

و انتك تحت مدارع الظلماء

انجام افتاده :

و لقد جهدت فلم اجد له شاستی

غير الوصال من الصدود مخلصا

۲۸۲۷

لسخ محمد صادق شیرازی در سده ۱۴ ، عنوان شنگرف ، خط شیخ مرتضی و محمد حسین حسینی (بامهر او) در آغاز کتاب و خط حاجی ملاعلی کنی در آخر کتاب و اجازه باخوند ملاعلی بخت و مهر مؤلف در پایان نسخه دیده میشود ، حواشی دارد از انصاری ، یادداشت مورخ ۳۶ رجب ۱۴۹۴ در صفحه عنوان هست ، نسخه طهارت است تا احکام حیض و استحاضه و نفاس .

۷۱س ۸×۱۵ ، ۱۵۱ ۱۵/۵۴×۲۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی

زیجات العیان فی بنی العیان

از شیخ محمد حسن بن محمد باقر سپاهانی .

۲۸۲۸

نستعلیق سده ۱۳ و ۱۴ ، عنوان و نشان شنگرف .

۱۶س ۸×۱۶ ، ۱۶۹ ۱۴/۵۴×۲۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج ، شکی

سحر الزمان فی فتن الزمان

از مولی صفی علی بن حسین کاشفی در پنج مقاله هر یکی پنج باب و هر بابی

دوازده فصل . نام کتاب و فهرست مقاله ها در آغاز هست (ذریعه ۶ : ۳۹۲) .

آغاز: بسم الله . . الحمد لله الذي انزل الكتاب مشتملا على غرائب الخواص

حروفه و کلماته... اما بعد چنین گوید . . . علی بن الحسین الواعظ الکاشفی المشتبه
بالصفی ... که این رساله ایست کثیر الفوائد .

انجام افتاده و میرسد بفهرست باب پنجم و هشت برگ پایان نسخه ما هم گویا
از همین کتاب باشد .

۲۸۲۹

نسخ رجب بن محمد قاضی درزی جبله یمن در نیمه محرم ۱۰۰۷ عنوان و نشان و رقم و جدول ششگرف
درش ۴ ، ش ۱ هم همین گونه و به همین خط است ، یادداشت محمد زمان تبریزی مورخ ۱۰۹۷ که نسخه را در
شاهجهان آباد بجهارروپیه خریده و یادداشت سالم بن بدر بن سالم سمولی عادی مورخ ۱۰۸۰ در ۴ ۱۱۹
هست .

۲۴×۱۶ ، ۱۴۱/۵×۴۱ ، کاغذ فرنگی نخودی - جلد تیماج مشکی درون سرخ

مجموعه ۵۹

۱- القواعد الاصولية في الاشكال الرملية (۶۵ ر - ۱۱۸ پ) در يك مقدمه و پنج
و يك خاتمه است دو سوم کتاب جدولهای رمل است .

آغاز: الحمد لله رب العالمين وصلواته على نبينا .. اما بعد فقد سألني من اتشرف
بخدمته ... ان اصنع له مختصرا في علم الخط .. وسميته القواعد الاصولية في الاشكال
الرملية .

انجام : صفة المسجد .

۲- علم الفلك (۱۱۹ پ - ۱۴۱ پ)

آغاز: بسمله . کتاب فی علم الفلك و هوستون بابا الباب الاول فی معرفة حساب
الجمال .

انجام : وفي درج العرض .

تستعلیق عبدالصمد بن حسین بن محمد شوشتری در ۱۴۷۹ - ۱۴۸۱ - ۱۴۸۹ در سپاهان در مدرسه جده ، نشان شنکری ، در ص ۹۰-۱۰۰ بندیت درباره خوشنویسان و برشمردن آنها، ص ۴۴ درباره کتابهای جفر است.

در ۴۷۶-۴۷۷ بندیت در تفسیر حدیثی از معانی الاخبار از آقا محمد باقر بهبهانی، در ص ۴۰۶-۴۱۴ بندیت درباره شعور اشباء عبری، فهرست رساله ها در صفحه عنوان هست و فهرستی هم بخط باستانی را در آغاز گذارده شده است ، پراکنده های فراوانی در این نسخه هست.

۱۷س ۹×۱۴ ، ۱۶۳۲۰۰-۲۱/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوا

در جمعی

۱- رساله در معرفت و حالات نبض (۷-۱) گوبا از عبدالصمد شوشتری نویسنده نسخه ما .

آغاز: فصل در بیان بعضی از حالات نبض بدانکه نبض حرکت شرائین را خوانند .

انجام : خون آورده متعفن گشتی والله اعلم بالصواب .

۲- ترتیب الطب (۱۰-۱۱) از ابقر اطبعربی (ف ۷۰۲).

۳- رساله فی الفصد (۱۵-۲۲) از ابوبکر محمد بن زکریا رازی (مجلس ۴: ۲۵۲) نسخه ترجمه فارسی آنست.

آغاز: چنین گوید فاضل محمد زکریا الرازی رحمه الله که خواستم تا پیدا کنم منفعت رگ زدن را که کرا بیشتر باید زدن و کرا کمتر.

انجام : تا آماس نگیرد وریش نشود .

۴- رساله فی الفصد (۲۳-۳۳) از ابوالحسن علی بن محمد گرگانی فصاد و در چند فصل است .

آغاز: بسمله. شکر و سپاس خدای را ... که [...] جهان است و آفریننده جانوران ...
 چنین گوید ابو الحسن علی بن محمد الجرجانی الفصاد که چون طبیبان و فسادان را
 تأمل کردم کارهای ایشان بی ثمر دیدم و کارهای دشوار بردست گرفته بودند ... پس ...
 واجب بود این مقاله ساختن ... و مقالتی دیگر هم درین فن بشهر ری کرده ام آن را
 دراز است این از ان مختصر کردم .

انجام : وعلت اندران عضویدید آید که بدو منسوب بود والله اعلم و احکم .
 ۵- رسالة فی الوقف (۳۵ - ۳۸) گویا از عبدالصمد شوشتری و آداب وقف در
 آیتهای قرآن در آن یاد شده است در آن از ادلة القاری نقل شده است
آغاز: بدانکه س وقف هر دو علامت سکتته اند .
انجام : و طویل خوانند .

۶- رسالة تعیین المخالفین عن امیر المؤمنین (۳۹ - ۴۲) روا بودن لعن و نفرین
 بر مخالفان و دشمنان علی در آن روشن شده است و جز نفحات الالاهوت کر کی (طوس ۴: ۲۶۵)
 و گویا اینهم از کر کی باشد .

آغاز: بسمله . الحمد لله حق حمده والصلوة علی رسوله محمد و آله الطاهرين
 قد برز الامر العالی ... بتعیین المخالفین عن امیر المؤمنین ... والاشارة الی شیء من احوال
 مخالفینهم .

انجام : و معرفة استحقاقهم الطعن و اللعن علی السنة اهل الايمان الحمد لله
 رب العالمین وصلوته علی سیدنا محمد و آله الطاهرين برحمتك يا ارحم الراحمین .
 ۷- قانونچه (۴۸ - ۱۴۸) از چغمینی (ف ۷۹۷) .

۸- نور الهدایة (۱۴۹ - ۱۶۸) که از ملا جلال الدین محمد دوانی دانسته اند
 (ادبیات ۵۱۵) .

۹- شرح «کنت کنز امخفیا» (۱۷۰) از صدرای شیرازی است در رفع اشکال

این حدیث . شرحی دیگری بر این حدیث محیی الدین اندلسی دارد (ف ۴۶۹ - طوس ۱۰۶: ۵).

آغاز: قال شیخ محیی الدین رحمه الله اعلم وفقك الله ما يجب ويرضى ان بعض اهل العلم اورد على هذا الحديث القدسی ... اشكالا عظيما .

انجام : سبب اللمهور والادراك وهو اعلم بالحقایق (من افادات صدر الحکماء و المتألهین مولانا صدر الدین الشیرازی رحمه الله).

۱۰- تفسیر سورة اخلاص (۱۷۱) افاده ای از خواجه طوسی در تأویل این سوره است بفارسی (منزوی ۴۹: ۱) .

۱۱- التبصرة فی بیان اصطلاحات الصوفیة (۱۷۳ - ۱۸۱) اصطلاحات صوفیانست از عبدالرزاق کاشانی و سپس نکوهش از تصوف و گویا از همان شوشتری باشد ..

آغاز: بسملة تدحف و دعوات غیر معدود . . . هدیة روح بهتر عالم و عالمیان پیغمبر آخر الزمان و بعد فهذه رسالة فی بیان الالفاظ المطلحة بین الطائفة الصوفیة وقد نص بعضا منها ... مولانا کمال الدین ... شیخ الرزاق الکاشانی .

انجام : ولا تنظروا الی من له عمامة طویل عریض وله من الاثواب اقبية سودو بیض و السلام علی من الهدی و سيعلموا الذین ظلوا ی منقلب ينقلبون انا لله راجعون ۱۲- مرآت المحققین (۱۸۳-۲۰۶) از شبستری (طوس ۴: ۲۳۹ ۳۴۹)

۱۳- تورات (۲۰۷ - ۲۱۰) دوازه کلمه است بر گزیده علی (ع) با ترجمه فارسی

۱۴- طب النبی (۲۱۱-۲۱۸) بحر بی.

۱۵- اصطلاحات صوفیه (۲۲۰) بفارسی .

۱۶- قواعد العقاید (۲۲۱ - ۲۵۶) از خواجه طوسی.

۱۷- اجوبة المسائل (۲۵۸ - ۲۶۸) پاسخ سه پرسش است یکی درباره بیتی از

خیام و یکی ادبی و یکی منطقی و سپس پنج پرسشی از خود پرسنده است .

آغاز: ... الحمد لله الذي افاض علينا ذوارف المعارف... ايها الاخ العزيز
قد ارسلت الينا الصحيفة المكتوبة فيها شزمة من المسائل بطريق السؤال ... فخطر
بالي ان نكتب في الجواب .

انجام : هذا ماسمع ... مع تفرق الاحوال و عدم فراغ البال والسلام على من
اتبع الهدى . تمت هذه المؤلفة قدالقتها ... في غرة شهر جميدى الاخير من شهر سنة سبعة
وسبعين بعد المائة والالف ... وانا . . عبدالله بن ميرزا احمد الطهراني . . وكتبت لخدمة
السيد ... الصادق عسى ان يكون لها اديه درجة القبول .

١٨- تعريف العلوم الادبية (٢٧٠ - ٢٧٤) د: بارة چهارده علم ادبي است.

١٩- فهرس العلوم ومؤلفها (٢٨٣-٢٩٧) از قبض كاشاني در هفت باب . (ديباچه
محبجة ١: ٢٠ و ٣٤ و ٤٢)

آغاز: بسمله . حمدله و سلام على عباده الذين اصطفى اما بعد فهذه رسالة في
فهرس العلوم الدينية والدينوية العقلية والنقلية.

انجام : وجوده العميم انه جواد كريم .

٢٠- رسالة في الناسخ والمنسوخ في القرآن (٢٩٩ - ٣٠٣) از على بن شهاب
همداني .

آغاز: بسمله . الحمد لله حق حمده والصلوة على خير خلقه اما بعد فيقول ... على
شهاب الهمداني ... فهذا ما جمعته من ناسخ القرآن ومنسوخه.

انجام : وسورة قل يا ايها الكافرون منسوخة بآية القتال والله اعلم بالصواب واليه
المرجع والمآب.

٢١- آداب المناظرة (٣٠٣-٣٠٤).

آغاز: بسمله ... مسألة متعلق بعلم المناظرة وكيفية البحث مع الخصم و الرد
عليه اذا ذكرت قضية فان كان بطريق النقل فلا منع عليك.

انجام : والمعارضة مناقضة على سبيل المعارضة .

۲۲- ملهم نامه (۳۱۴ - ۳۹۵) در بیان احکام آیات ارضی و سماوی در دوازده

باب هریکی بیست و پنج فصل .

آغاز: بسم الله ... از حضرت امام محمد جواد ع منقول است که چون ماه نوبینی

انجام : و توبه عبادان و زاهدان .

۲۳- رساله فی کیفیت علم الواجب (۳۹۶ - ۳۹۸) از محمد شریف کشمیری .

آغاز: بسم الله ... ربنا آئنا من لدنك رحمة وهی لنا من امرنا رشدا ... فیقول...

محمد شریف کشمیری ... ان فی کیفیت علم الواجب ... یالعمدومات والحوادث تحیر

آراء العلماء ... وقد سالت عن ذلك المولى ... شاه تقي الدين محمد النسابة ... فافاد ...

ان علمه تعالى عین ذاته .

انجام : الحديث فاحفظ هذا التحقيق فانه من نفايس الافادات التي هی بالحفظ

يليق .

۲۸۲۱

نسخ سده ۱۴ و ۱۳ ، و باید رویهم ۴۵ رساله باشد ولی ۴۸ و ۴۹ افتاده و برخی هم ناقص گذاشته شده

و ۴۴ رساله و مقاله و نسخه مانده است .

در پایان بندی از کسکول و شعرهایی ارشاد نعمة الله و حکایاتی است بفارسی

۱۸ س ۹ × ۱۴ ، ۲۵۰ ۳ × ۱۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز ضربی مقوایی

مجموعه ۹

۱- مرآت المحققین (۱-۶۶) از محیی الدین میرزا محمد حسین رونق علی شاه

(ش ۲۸۱۶) .

۲- رساله حسن و عشق (۶۵-۹۶) از شاه نعمة الله کرمانی و رساله های شماره ۳

تا ۴۱ هم از او است .

آغاز: بسم الله . سپاس بی قیاس و حمد بی حد مران کنز خفارا باد که چون

روز ازل واجیت دم زده: خلوت خانه در بیرون قدم زد.

انجام : صید مکن تانکنی خویش صید .

۳- مکاشفات (۹۸ - ۱۲۶ آغاز افتاده) (ف ۴۴۲ ش ۵ - ریو ۲: ۸۳۳).

۴- تعریفات (۱۲۶-۱۴۴) .

۵- رساله خلوت (۱۴۴).

۶- مراتب (۱۴۴-۱۷۰).

۷- برزخیه (۱۷۰-۱۸۶)

۸- حروف (۱۸۶-۱۸۸) .

۹- تحقیقات رساله حروف (۱۸۸-۱۹۸). (ف ۴۴۰ ش ۱ - ریو ۲: ۸۳۲).

۱۰- تحقیقات (۱۹۸-۲۱۹).

۱۱- رساله هاء (۲۱۹-۲۲۶) .

۱۲- ذوقیات (۲۲۶) .

۱۳- رساله بشرح سَمَوَال کَمیل (۲۲۹-۲۳۵).

۱۴- رساله اصول (۲۳۵-۲۴۱-۲۲۹) .

۱۵- رساله عینیه (۲۴۱-۲۴۴).

۱۶- رساله وجود (۲۴۴-۲۴۶) .

۱۷- نصیحت نامه سیدخلیل (۲۴۶-۲۵۱) .

۱۸- نصیحت نامه سیدنورالله (۲۵۱-۲۵۴) برای پسر پسر خود .

۱۹- نصیحت نامه برای خلیفه (۲۵۴-۴۵۸).

۲۰- نسبت خرقه (۲۵۸-۲۶۰).

۲۱- صور روحیه (۲۶۰-۲۶۶) .

۲۲- رساله درتوکل (۲۶۶).

۲۳- رساله فی استعمال العلم (۲۶۶-۲۷۰).

۲۴- رساله مظهریه (۲۷۰-۲۷۱).

۲۵- رساله بیان خورش (۲۷۱-۲۷۶).

۲۶- رساله بیان نفس و نکات (۲۷۶-۲۹۰).

۲۷- رساله بیان برازخ (۲۹۰-۳۰۷).

۲۸- رساله نکات (۳۰۷-۳۱۹).

۲۹- ذوقیات (۳۱۹-۳۲۲).

۳۰- فیوضات (۳۲۲-۳۲۸).

۳۱- مجمع الاسرار (۳۲۸-۳۳۶).

۳۲- مجمع لطایف (۳۳۶-۳۹۳).

۳۳- مخزن الاسرار (۳۹۳-۴۰۰).

۳۴- رساله الهام (۴۰۰-۴۱۶).

۳۵- اسرار حروف (۴۱۶-۴۱۸).

۳۶- بیان اقطاب (۴۱۸-۴۲۵).

۳۷- انعامات (۴۲۵-۴۴۶).

۳۸- رساله هدایه (۴۴۶-۴۵۶).

۳۹- رساله فی بیان حقیقه الفقر (۴۵۶-۴۵۸).

۴۰- رساله حروف کاینات (۴۵۸-۴۷۳).

۴۱- رساله بیان نفس (۴۷۳-۴۷۵).

۴۲- تعلیق و ذیل شیخ علی حزین بر رساله وجیزه سید نعمه الله (۴۷۷-۴۹۰

نسخ درشت تر) که خاتمه‌یست از او بر رساله وجیزه او و بدستور عمده‌الملك امیر خان

نعمه‌اللهی از راجه‌های هند نوشته است در ۱۱۵۷ (نسخه ما از روی آن نوشته شده است).

آغاز: بسمله. الحمدلله وسلامه علی عباده الذین اصطفی وبعد دراین اوان یکی از اعظم دوستان ایدۀ الله رساله و جیزه ... سید نعمه فارسی کرمانی را ... که بخط مبارک وی بود بنظر رسانیده التماس تصحیح و توضیح آن لفظا و معنی نمود ... و خاتمه رساله را به مقاله‌ای که برزبان جاری شد تذیل نمود.

انجام: و این تذیل را بهمین قدر اقتصار نمودیم نفع الله به الطالبین وجعلنا وایاهم من الفائزین (نمقه، بیمناه ... محمدالمشتر بعلی بن ابی طالب بن عبدالله الالهجی الزاهدی ... بمحروسة دهلی عام ۱۱۵۷ و الحمدلله حق حمده وعلی فضله).
 ۴۳- بیان عقاید متصوفه در وحدت وجود و تشیع آنها (۹۰-۹۲) که بندی است بفارسی (نستعلیق چلیبا).

۲۸۳۲

نستعلیق علی اکبر بن محمد ربیع آشتیانی قمی در روز شنبه ۱۴ محرم ۱۲۵۰
 ۱۳س ۱۲/۵ × ۱۴/۵ ، ۱۹/۵ × ۱۲/۳۲۹۰ ، کاغذ فرنگی - جلد نیماج مشکی ضریب مقوایی

دیوان

از عاشق و غزلها است بترتیب تهجی قافیه (ذریعه ۹: ۶۷۳) تخلص شاعر در پایان غزلها هست.

آغاز:

زهی مثالی که چون جمالت

زمانه نقشی بسته زیبا

بخنده شیرین ببذله شکر

بغمزه لیلی بمشوه سلمی

انجام :

کل پریشان نیست غنچه تنگ دل در بوستان

بلبل خوش نغمه یکدم میسرودی کاشکی

ماه که بیمهرش که از وی هست استغنا گذشت (۹)

ناله ای با ناله عاشق می شنودی کاشکی (۹)

۲۸۳۳

نسخ عربی سده ۱۱ و ۱۲، عنوان و نشان شغرف، باحواشی رضی الدین محمد طیب، مالک نسخه: اووپرش محمد مؤمن و محمد صالح طیب اردبیلی، نسخه را محمد شفیع حسینی نایب صدارت و شریعت وقف کرده بود ۱۱۰۰ و اندی، یادداشت صدر الاسلام محمد حسینی خاک خرابات که در ۱۳۴۷ سواهی باین وقف میدهد در آغاز هست، شعری عربی مورخ ۱۰۲۸ در پایان هست نیز شعرهای فارسی آقا محمد جان قدسی و میر صفی تبریزی، نسخه از باب چهارم است

۱۹ س ۸ × ۱۴، ۳۲۷۱ س ۱۵ × ۲۴، کاغذ بغدادی - جلد تیماج قهوه ای ضربی مقوایی

تذکرة اولی الالباب والجامع للعجب العجائب

از شیخ داود انطاکی است (ف ۶۴۴۷).

۲۸۳۴

نسخ سده ۱۱، متن زیر خط سرخ، عنوان و نشان و شکل شغرف، نام مؤلف را در دیباچه پاک کردند و نوشتند «حبیب الله» در ۸ برسم آخر مقام دوم در حساب اهل تنجیم است گویا از حساب فارسی قوشجی.

۱۷ س ۵ × ۱۵، ۳۴۱۶ س ۱۱ × ۴۱، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی

تنقيح المقالة في توضيح الرسالة

از شاهمير هبة الله حسنى حسيني شيرازى (حقوق ۶۵).

۲۸۳۵

نستعليق ونسخ معرب ومقابلہ شدہ از سده ۱۰ و ۱۱ ، عنوان و نشان شنكرى ، هفت برى آغاز
فونويس ، مالك ابوالقاسم بن حاجى ملاعلى رضا
۱۹س ۱۰×۱۴ ، ۱۶۰×۱۴ ، كاغذ سمرقندى - جلد تيماج حنايى ضربى مقوايى

فرو العكم و درر الكلم

از عبدالواحد آمدى است (طوس ۵: ۱۳۷ - مجلس ۴: ۱۹).

۲۸۳۶

نسخ سده ۱۰ و ۹ درش ۱-۵ و سده ۱۴ درش ۶-۱۳ ، عنوان و نشان شنكرى .
۱۷س ۵×۷ ، ۱۹۵×۱۲۴ ، ۲۱/۵ ، كاغذ سمرقندى و فرنگى - جلد تيماج ترياكى درون سرخ

مجموعه

۱- رساله فى تدبير الجبل۱ (۱-۱۲) از ابوبكر محمد بن زكرياى رازى.

آغاز: قال ابوبكر محمد بن زكرياى الرازى تدبير الجبل۱ ان يوقى جميع
الاغذية التى يجمع حرارة ومراة .

انجام : والمختلف الذى يشبه بعضه بعضا على اوجاع القلب والله تعالى اعلم.

۲- رساله فى معرفة التفسرة والبول (۱۲-۳۶)

آغاز: بسمله . حمدله ... قد كنت وعدت عند شرحى ما يحتاج الى معرفته من
الدلائل الموقوف على حقيقة العلل و طربق علاجاتها فى الكتاب المتقدم بهذا و هو
كتاب ايضا محجة العلاج عند تعذر شرح البول و النبض فى ذلك المواضع بقصدى

كان فيه من استعمال الاختصار ان افرد بشرحهما مقالة فاستوفى الكلام فى انواعهما فيها .

انجام : واذا قد بينا ما اردنا تبينه من امر البول فيكمل بانه باذن الله و ارادته و
ناخذ من شرح النبض ان شاء الله العزيز الحمد لله وسلامه على نبيه محمد المصطفى وآله
اجمعين آمين .

٣- رسالة فى معرفة النبض (٣٧-٤٨) .

آغاز: شرح معرفة النبض نبداً بعون الله وتأيدده فى شرح النبض فى هذا الباب .

انجام : فهذا فى معرفة ما يحتاج اليه من امر النبض كاف وبالله الثقة .

٤- رسالة فى حدود الامراض (٤٩-٧٤) از ابو منصور حسن بن نوح قمرى .

آغاز: بسمله . قال احوج عبد الله الشيخ ابو منصور الحسن بن نوح القمرى انى

لكنه معرفتى بفضل علم الطب على سائر العلوم عدا الالهية ... لا ازال مفكراً فى جمع ما
يقرب البعيد ويسهل المتعور .

انجام : وطبق عليه الطبق وصارت عنقه فى ذلك التقرير ورأسه خارجاً منه والله

اعلم بالصواب .

فهرست بابها

الباب الاول فى اسامى العلل الحادثة من الفرق الى القدم .

الباب الثانى فى اسامى العلل الحادثة فى سطح البدن .

الباب الثالث فى اسامى الحميات وتوابعها .

الباب الرابع فى اسامى ما فى بدن الانسان .

الباب الخامس فى اسامى الطبائع وما فى معناها من الالفاظ و الحوادث فى بدن

الانسان .

الباب السادس فى الاسامى التى يستعمل فى المعالجات .

الباب السابع فى اسامى الاطعمة والاشربة .

الباب الثامن فى الفاظ القرابادينات .

الباب التاسع فى اسامى الاوزان والمكائيل .

الباب العاشر فى اتخاذ الاشيا التى لا بد منها كل يوم .

۵- رسالة فى الموت السريع (۷۴ - ۷۸) از ابقر اطيس و ترجمه ابن بطريق همانكه

گویند كه جالينوس آن را از گوراويافته است .

آغاز: هذا الكتاب يسمى الموت السريع هذا كتاب ابقر اط الحكيم بالاسناد

الذى وجد فى قبره ترجمه يحيى بن البطريق وهو خمسة وعشرون قضية فى الموت فقال

ابقر اط اذا كان وجه المريض ورم لا يوجد له حس ... فاعلم انه يموت الى ثلاثة وعشرين

يوما .

انجام : ودفعه الى ميثودورس خليله وامينه والله اعلم بالصواب واليه المرجع

و العايد .

۶- زاد المسير فى علاج البواسير (۸۱ - ۱۱۲) از محمد بن محمد بن محمد قوصونى

كه بدستور مولانا حسن بن سلمين حاكم شرعى اقليم منوفيه در چهار فصل ويك خاتمه

ساخته است .

آغاز: بسمله . نحمدك يا حافظ الصحة على هذه الابدان ويامزيل العلل والادواء

رحمة ... فيقول ... محمد بن محمد بن محمد القوصونى الطبيب . . . هذه رسالة لطيفه

محتوية على مباحث شريفة تتعلق بالعلة المعروفة بالبواسير .

انجام : يتوع لتبه يفتح البواسير والله اعلم بالصواب .

۷- مجل العسير فى اقسام و علل البواسير (۱۱۲ - ۱۴۷) از محمد بن غياث الدين

شيرازى كه براى اديس بن حسن پادشاه مكه درسه فصل ويك خاتمه ساخته است .

در بيشتريها مانند رسالة پيش است .

آغاز: بسملة . الحمد لله حمدا كثيرا لا يعد ولا يحصى ... فيقول ... محمد بن غياث الدين الشيرازي الطبيب... هذه رسالة محتوية على مباحث بما يتعلق بالعلل المعروفة بالبواسير.

انجام : وجعل على البواسير فتح افواه عروقه وسكن الوجع .

٨- رسالة الفرض في معرفة النبض (١٤٧-١٦٣) از فرج الله بن محمد طبيب.

آغاز: بسملة . حملة . وبعد فهذه لطيفة كالفرض في معرفة النبض وصفقتها اجابة لبعض الاخوان .

انجام : فنبضهم صغير متفاوت قال المؤلف فرج الله بن محمد ... هدا ما اردت اثباته في هذه الاوراق من احوال النبض .

٩- رسالة الحميات (١٦٣-١٨٠) از ابقر اطس در عنوان آمده «رسالة حميات من معالجات ابقر اط و تصنيف الشيخ ره » .

آغاز: علاج حمى اليوم و علامتها ان كانت علة هذه الحمى من حرارة الشمس ييس جلده .

انجام : و تهرب الى غور البدن و يبرد لذلك ظاهر (تمت بحمد الله . بلغ من المنتسخ الذى لا يخلو من الغلط) .

١٠- اسرار النساء (١٨٠-١٩٩) در عنوان آمده «رسالة موسومه باسرار النساء من تصانيف جالينوس» .

آغاز: سالت فينالاينوس الملكة جالينوس ان يؤلف كتابا في اسرار النساء على ما سالته و يكتب لها غرضها في الكتاب و ان يقسمه لها قسمين ... ذكر الادوية التي تسمى البدن و ترطبه و تنعمه و تنميته .

انجام : و انياب سرطان بحرى .

١١- رجوع الشيخ الى صباه في القوة والباه (١٩٩-٢٨٤) در دو قسم و جزو: يكي در سى باب در اسرار رجال دومى در سى باب در اسرار نساء در عنوان آمده كه از شيخ داود

مصری است. فهرست بابها در آغاز هست و آشفته مینماید و در خود رساله عنوان و الباب الثامن عشر فی الخواص المعینة علی الباء دیده میشود. رساله ای بهمین نام در دو جزو هر يك سی باب از مولی احمد بن سلیمان (ابن کمال پاشا) در گذشته ۹۴۰ که برای سلطان سلیم عثمانی ساخته است یاد شده که در عنوان بابها بار سالة مایکی نیست ولی در آغاز با آن یکی است (چلبی ۵۳۵: ۱، آ ۵۰، ۲۲۶).

آغاز: بسم الله . الحمد لله الذی خلق الاشیاء بقدرته و اتقنها بلطیف صنعته

انجام : فینبغی ان یدمنه من (ناقص).

۱۲- رساله الربو وضیق النفس (۲۸۶-۲۹۲) از شیخ داود مصری (عنوان).

آغاز: فی الربو الربو ثلمة ای حادثه فی الریه .

انجام : وعلاجه علاج تلك الاورام علی ماسمجیء ان شاء الله تعالی .

۱۳- الرساله الشهابیه فی الصناعة الطبیة (۲۹۲-۳۸۸) .

آغاز: بسم الله . الحمد لله الذی خلق المخلوقات بقدرته و علم الانسان مالم یعلم

بحکمته ... و بعد فهذه رساله فی الصناعة الطبیعة الفت برسم الخزانة العالیة المولویه

الاجلیة المحز میه خزانه مولانا و سیدنا شهاب المله و الدین احمد بن عیسی صاحب

المحروسة . . وهی تشتمل علی نکت و نواو من امر المعالجات . . و سمیتها بالرساله

الشهابیه فی الصناعة الطبیة و فهرست ابوابها ثمانین بابا .

انجام : فلیس ینفعنی علمی ولا عملی .

۲۸۳۷

نسخ درشت و نستعلیق ریز خود شاعر در سده ۱۳ در متن و هامش ، عنوان و نشان شنغرف

۱۱×۶/۵ ، ۱۶×۱۱/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى درون سبز

دیوان

از حیران یزدی و غزل است و ترکیب بند و قصیده و رباعی و مثنوی نزدیک ۳۱۹۰ بیت.

(ذریعه ۲۷۲:۹ - مجلس ۲۶۸:۳).

در آن شعرها ایست در باره درد چشم خود او (۹۷) و مدرسهٔ مصلى صفدر خان (۹۶)
و مصباح کفعمی (۹۳) و ستایش هلاکومیرزا (۱۶۴) و طرازیزدی شاعر (۱۸۱) و کتاب
وصاف (۱۸۲) و تاریخ تولد پسرش در ۱۲۵۸-۱۲۵۹ (۱۹۶).

۲۸۳۸

نسخ محمود بن حسین فرماین در چاشت روز یکشنبه ۴۴ج ۸۱۴/۱ درش ۴ که از آغاز ناقص و از نیمهٔ
دوم باب ۴ مقاله یکم را دارد، ش ۱ تاریخ ندارد و بهمین خط است، درش ۴ که نیمهٔ دوم کتاب است هم
نام او را دارد و با تاریخ ۷۱۴ و حاشیه دارد با نشانه «م»، ش ۴ نیز حواشی دارد با نشانه «ه» نسخه از ص
۴۸ است ناص ۱۴۲، درص ۶۲ شعرهای فارسی است، درص ۶۳ و ۶۴ بندیت در هندسهٔ بهربی
۱۶/۵×۱۲/۵، ۱۷/۵×۱۱/۳۴۸، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج ضربی مقوایی

مجموعه

۱- المختصة المرشدية فی القواعد المنطقية (۲۹-۳۱) رسالهٔ کوتاهی است بر روش
متاخران.

آغاز: دلالة اللفظ على تمام مسماء مطابقة كدلالة البيت على مجموع الجدار
والسقف.

انجام: لم يلزم كونه في الماء اوليس في الماء (تم المختصر المرشدية في القواعد
المنطقية بحمد الله وحسن توفيقه بمحمد وآله).

۲- الملخص (۳۳-۶۲) از چغمینی.

۳- تلخیص المفتاح (۶۵-۱۲۱) از خطیب.

۲۸۳۹

نسخ محمدحسن بن محمدعلی در خبوشان روز دوشنبه ۱۶ رمضان ۱۲۴۱ در ش ۱ ، ش ۴ مورخ روز سه شنبه ۱ محرم ۱۲۴۰ ، ش ۶ مورخ ۱۱ محرم ۱۲۴۱ ، ش ۷ مورخ روز آدینه ۱۴ محرم ۱۲۴۱ ، ش ۸ مورخ ۱۶ محرم ۱۲۴۱ ، در ۱۱۴ ر - ۱۱۵ ر خبراست بفارسی، در ۱۱۶ پ - ۱۲۱ ر حدیث است، ش ۱۴ مورخ روز آدینه ۲۸ محرم ۱۲۱۳ و حواشی دارد و شعرهایی دیگر در تجوید درهامش و پایان آن هست، ش ۱۴ همان دیباچه است ، عنوان و نشان شنگرف.

۱۷س ۱۰×۱۶ ، ۱۴۹×۱۶/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج عنابی گرد مشکی درون زرد و

مقوایی

مجموعی ۵۵

- ۱- الاعتقادات (۱ پ - ۲۵ پ) از ابن بابویه .
 - ۲- الفخریة فی معرفة النیة (۲۶-۳۵ پ) از حسن بن مطهر حلی .
 - ۳- اصول دین (۳۶-۷۶ پ) از مزلی احمد اردبیلی است .
- آغاز افتاده : و این قسم را واجب می گویند و عرب آن را الله میگوید و عجم خدای .
- انجام : مانند ش ۸/۸۷۸ دانشگاه (ف ۵۷۷) و ش ۳۹ و ۳۵۱ طوس .
- ۴- طب النبوی (۷۷-۸۰ پ) .
 - ۵- الذهبیة (۸۱ پ - ۸۹ ر) منسوب بامام رضا .
 - ۶- هزارویک مسئله (۹۰ پ - ۱۰۴ پ) که حدیثهای نبوی است .
- آغاز: بسمله . حمدله ... در خیر است از حضرت سید کائنات محمد مصطفی... که روزی در مسجد نشسته بود .
- انجام : بادین درست باز گشتند .
- ۷- خواص نادعلی (۱۰۵ پ - ۱۰۷ ر) سی و هشت خاصیت برای آن بر شمرده شده است .

آغاز: بسمله . وبه نستعين . الحمد لله افاض الارواح من القدم ... اين رساله ايست مشتمل از بعضی خواص و اسرار اين كلمات التامات .

انجام : از شر دشمن ايمن گردد ان شاء الله تعالى .

۸- قصه ادهم درویش (۱۰۷ پ - ۱۱۴ ر) همان داستان ابراهيم ادهم.

آغاز: قصه ادهم درویش با وزير ادهم پادشاه و دختر پادشاه كه اسم دختر مهرافروز است . بسمله . حمدله . اما بعد راويان اخبار و ناقلان آثار آورده اند كه در بلاد خراسان وزیری بود كه او را ادهم وزير ميگستند .

انجام : الحال پادشاهی ابراهيم ادهم در اينجا مشهور است .

۹- تفسير الفاتحة والاخلاص والقدر (۱۱۵ پ - ۱۱۶ پ) بفارسی از ملا محمد

طاهر .

آغاز: اعوذ بالله ... گویی كه پناه می برم بخدا .

انجام : بر اهل جور و ظلم و فاسق و فاجر .

۱۰- رساله نکاح (۱۲۲ پ - ۱۲۵ ر) از فاضل خراسانی (بنوشته باستانی) .

آغاز: بسمله . حمدله ... بدانكه بايد دانست كه لفظ نکاح و تزويج را متعدی

ميكنيم .

انجام : مجموع شد هفتاد و دو .

۱۱- لؤلؤيه (۱۲۶ ر - ۱۳۰ پ) از سيد ابوالقاسم قاری كه در زمان شاه عباس دوم

در تجويد و قرائت بسال ۱۰۶۱ ساخته است . در آن آمده « لؤلؤيه عقد آن نظم لآلی (= ۱۰۶۱) نام و سال » نام ناظم و شاه در آغاز هست .

آغاز:

ای کلام از انتظام نام ذات در نظام

وی ز شهد شکرین شکر ت زبان شیرین بکام

۱۹۸۴

انجام :

بعد از اهدای دعای ازدیاد عمر شاه

روح ناظم را بحمد و سوره ای یاد آرگاه

جامع این رساله و ناظم

خادم قاریان ابوالقاسم

مولدش مشهد امام رضا

برضا نیست در دکن برضا

۱۲- معالم الدین (۱۳۱-۱۳۹ ر) از ابو منصور حسن عاملی .

۲۸۴۰

نستعلیق سده ۱۰ ، جدول زرومشکی و ششگری و لاجورد با سر لوح ، انجام در رباعیات افتاده .

۱۴س ۸×۱۴ ، ۱۹×۱۳۷۴۸ ، کاغذ سمرقندی ، متن و حاشیه و رنگارنگ - جلد تیماج مشکی عطف

قهوه ای .

دیوان

از حافظ شیرازی است .

۲۸۴۱

نستعلیق شاعر ، جدول مشکی ، تاریخ تولد ۱۲۸۴ و ۱۲۸۶ در صفحه عنوان هست .

۱۵س ۷/۵×۱۵ ، ۲۰/۵×۱۳۷۴۸ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی

بهار و خزان

دیوانی است از منظور احمد بن محمد رضای خوانساری در سوگواری و منقبت

خاندان پیامبر آمیخته با داستان یوسف و زلیخا .

در آغاز نسخه ما آمده «المجلد الثالث من مجلدات تذکرة المصائب فی المناقب
والمصائب من آل ابی طالب وهو الموسوم بالفارسیة بهار و خزان من مؤلفات و الممتلكات
اقل الذرات احمد بن محمد رضا الخونساری المتخلص بمنظور» (بخط و مهر شاعر).

آغاز:

حمد بیحد مر خدا ای را سزا است
کوبری از صفات ناسزا است
خالقی کز کاف و نون کرده عیان
سطح ارض و طارم هفت آسمان

انجام:

فرس (۹) بود سازم بیان آن داستان
از برای عاشقان صادقان

۲۸۴۲

نستعلیق - ۱۴ ، درص ۵۸ - ۵۹ شعرها است بعربی از امام زمان بنقل الرشید احمد احسائی
از پدرش .
۳۲ س ۱۰ × ۱۶/۵ ، ۴۱ × ۱۵۴۳۰ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوا

مجموعه ۵۹

۱- رساله در رد عقاید صوفیه (۱ - ۴۶) گویا از میرزا محمد اخباری است
بفارسی .

آغاز افتاده : اتحاد است ثانی صیوررت شی است بشیء دیگر بطریق استحاله.
انجام : بانوار الحکمة و الیقین بحق محمد و آله الطاهرين سلام الله عليهم
اجمعين .

۲- رساله در رد وحدت وجود و توجه صوفیان در نماز و دعا بمرشد (۴۷-۴۸) گویا از همو .

آغاز: بسمله . بعد از اتمام رساله عقاید و تزییف آرای متصوفه ملاحظه متفطن شدم که در بعضی السنه وافواه افتاده است که اهل ذکر صورت آن شخص صاحب اجازه را در خیال خود نگاه میدارند .

انجام : تفکر نمایی در هر باب حق بر شما ظاهر میشود والله یهدی . اولاً و آخراً انتهی ما اردنا نقله من کلماته و باین ختم می نمائیم رساله را (تمت ۱۲۳۹) .

۲۸۴۲

نستعلیق بخط محمد یوسف حسینی است در روز آدینه ۴۹ محرم (۲۹ خرداد) ۱۱۶۵ ، آغاز افاده است .
مطر چلیبا ۹×۱۶ ، ۴۵×۱۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى .

بیت

شعرها ایست از عندلیب و در آن آمده که در ۱۱۶۰ برای شغل علمداری و صاحب جمعی از طرف نادرشاه خواسته شده و چون کم آورد شاه دستور داد که چشمش را بکنند و او را بشهر ساری بفرستند و او تا مرگ نادر در آن شهر میزیسته است (س ۳) .

نیز شعرهای از مجذوب بنام شاهراه نجات و از کلیم و داستانی درباره موسی .

۲۸۴۴

نستعلیق مؤلف .
۱۲/۵×۱۲ ، ۱۲/۵×۱۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى ضری مقوایی

دیوان

از سید رضای فروغ که میگوید ده هزار بیت قصیده سروده ام (ص) رویهم
نزدیک بسه هزار بیت شامل :

۱- منظومه فضل (۱-۸۶) چنانچه خودش نامیده است (ص ۴۳۹).

آغاز:

ستایش خداوند معبود

که از جود آورد موجود را

بفضل حقش فضل نام

که باشا همه ذاکر فضل امام

.....

روایت کند ناظم این کتاب

فروغ سخن پرور نکته یاب

که چون از قصاید مراده هزار

بفضل خدا آمد اندر شمار

در ص ۷۷ هم آمده: « فروغ که از بس بعصیان درم »

انجام :

فروغ آن چنان مایل روی اوست

که عشاق مشتاق دیدار دوست

جمال ازل کیست غیر از علی

شه لم یزل کیست غیر از علی

۲- ساقی نامه (۸۷-۱۹۸) .

این دورا گویا او میخواست « الدرر المنظومة » بنامد .

آغاز:

بیا ساقی ای مونس دوستان

بزن خیمه اندر سرا بوستان

که فصل گل ولاله و عبهر است

ز گل بوستان اخضر و احمر است

انجام :

دل از خواندن شعر من شاد کن

پس از مرگ با رحمتم یاد کن

فروغ نگارا بمهر علی

بکن عیش و بگذر بمهر ولی

تمام شد ساقی نامه و توفیق نظم مثنوی را از جناب اقدس ولایت مآب... میخواهم

امید که مرا نیز بدوستان بخشند و الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد ...

المیامین .

۳- مثنوی هفت بزم (۲۰۱-۲۳۸) .

آغاز :

آنچه بخشد جان عالم را سنا

هست مر معبود را حمد و ثنا

زان سپس باید نمودن ابتدا

هم بنام ابتدای ما سوی

.....

کوز الطاف تو حالی کرده عزم

داستان راند همی از هفت بزم

انجام :

ای فروغ روی آن ماه تمام

ختم کن این خوش سخن را و السلام

دل دوستان از محن دور باد

سر دشمنان از بدن دور باد

تمت کتاب الدرر المنظومه والمثنوی بید مؤلفها ... سید رضا المتخلص بفروغ
فی اربعة عشر من شهر ربيع الاول سنة ۱۲۹۶ من الهجرة ... الى يوم البقاء .

۲۸۴۵

تستعطق سده ۱۳ و ۱۴ . ش ۱ حواشی دارد، در ص ۸۷-۱۱۸ پراکنده های نظم و نفاست و پس
از ش ۴ هم پراکنده ها است و در پایان ترجیع بندها تافت است.
۱۱ س ۱۰×۶ ، ۱۰۴ ۳ ۱۰/۵×۱۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی مقوایی

معجمی ۴۹

۱ - العروة الوثقی (ص ۸۶-۱) از جلال خادم طبسی و در سلوك و طریقت است
و شعرهای او هم در آن هست .

آغاز: بسمله . حمدله . صلوة . اما بعد برضمیر منیر اهل دانش و ارباب بینش
واضح و لایح باد که مفرد مجرد مقید یعنی قاسم قلندر ... که یکی از تکیه داران فرچق
بند بقا و کمر بستگان صاحب کسوت تکبند و منتشاء و فناست صدای سفیدمهر ارادت

بکوش هوش فقیر بی بضاعت جلال خادم طبسی رسانید و از کجکول معرفت نواله‌ارشاد و هدایت طلبید ... از هر باب سخنی چند بخیر الکلام مرتب بر چند کلمه یاد داد مسمی بعروۃ الوثقی و بعد از چند سال این کلمات بنظر بی نظیر فرزند سعادت مند ابوالفتح غیاث‌الدین محمد رسید کلماتی چند با و ملحق نمود . کلمه اول در بیان توبه... سی و دویم در بیان فنا .

انجام : درین محل که سخن بفناء مطلق رسید ختم کلام واجب آمد... خداوند سبحانه و تعالی عوام و خواص را ازین مقامات فیضی کامل نصیب گرداناد بحرمة الاقطاب والاولاد .

۲- نان و حلوائی (۱۱۹ - ۱۴۸) از شیخ بهایی .

۲۸۴۶

نسخ عبدالعلی بن محمد صالح مراغی بخواش آفاءهدی (سده ۱۴)، عنوان و نشان شنغرف، درص ۴-۲ بخط معین‌العلماء خویی مورخ ۱۴۰۹ هندی است و در آن از داستان باب یاد شده است .
سطر چلیپا ۱۱×۱۶، ۳۴۷، ۱۴/۵×۲۱، کاغذ، رنگی، جلد تیماج مشکی

زاد المسافرین

در پزشکی است از محمد مهدی بن علی نقی شریف در دو مطلب که بخواش میرزا محمد اسماعیل ساخته و در ۱۰ صفر ۱۱۴۱ بانجام رسانده است (ره آورد ص ۲۳۵ ذریعه ۱۰:۱۲ - مشار ۸۷۲) .

آغاز: سپاس افزون از قیاس از خواش بیماران و ستایش تجاوز از شوق درد مندگان بلقا نثار بارگاه طبیبی است مهربان .
انجام : ورنه سخن بسیار است .

۲۸۴۷

نستعلیق پسر فیض علم الهدی محمد از روی نسخه اصل در ۱۱۰۶ و مهرش «محمد علم الهدی علم الهدی محمد ۱۰۷۳» در صفحه عنوان هست ، عنوان و نشان شنگرف ، مهر ابراهیم بن محمد رضای حسینی مورخ ۱۲۳۱ و محمد رضای محمد صفی حسینی و محمد علی بن محمد باقر مورخ ۱۲۱۳ و محمد رضای طباطبائی در آغاز و پایان نسخه هست.

۱۷×۱۴ ، ۳۱۶۴ ، ۲۱×۱۴ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تبریاکی ضربی مقوایی

منتخب الاوراد

از فیض کاشانی که بدرخواست پسرش علم الهدی محمد در سپاهان بسال ۱۰۶۶ ساخته است و گزیده ایست از خلاصه الازکار او (مجمعه ۲: ۱۵ و ۳۱ و ۴۰) .

آغاز: بسمله نحمدك اللهم على ما مننت به علينا من اجابة دعائنا ... فيقول ... محمد بن مرتضى المدعو بمحسن ... قدس النى ولدى ... محمد الملقب بعلم الهدى .. ان انتخب له ما يعمل به ويواظب عليه مما يتكرر فى الايام والليالى .. وسميته بمنتخب الاوراد ورتبته على ثلثة ابواب.

انجام: وذلك فى ايام اقامتنا باصفهان صينت عن الجور والظغيان - وكتب الفقير الى ربه .. محمد يدعى علم الهدى ابن محمد المختسن ... انه لما يشاء فعال .

۲۸۴۸

نستعلیق ۱۷ شعبان ۱۲۳۱ در ش ۱ ، ش ۴ مورخ شوال از محمد اسمعیل ، همه شماره ها بیک خط ، عنوان شنگرف .

۲۱×۱۰ ، ۳۴۵×۱۷/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنایی ضربی

مجموعه

۱- مناجات نامه (۲ پ - ۹ ر) از خواجه عبدالله انصاری .

آغاز: دلادرحق میکن نظرها که در راه تومی بینم.

انجام :

بنگر که چه روز از کجا آمده ای

میدان که چه میکنی کجا خواهی رفت

۲- اسماء حسنی (۱۰ پ - ۱۷ پ) هزارویک نام خداست و طالع بینی از روی

آنها با شماره آنها .

آغاز: بسمله . الحمد لله الذی تخصص به الاسماء الحسنی والصفات العلیا... بدان
وفقك الله تعالى که اسماء حسنی الهی ... هزارویک نام عظام است باتفاق علمای سلف و
هر طایفه ای از ایشان آن را بنوعی جمع کرده اند از آن جمله سلطان سعید سلطان محمود
غزنوی در نوبت ثانی که تسخیر نیشابور نموده از علما و پیشوایان آنجا التماس نموده که
هزارویک نام باری تعالی جمع نمایند ... پس ایشان گفتند که این را زمانی باید و دیگر
علما را جمع باید کرد باتفاق اسماء عظام را جمع نمایم پس سلطان فرمود از اطراف
علما را جمع کردند مثل ابوالقاسم قشیری وقاضی محمد ناصحی وقاضی صاعد و ابونصر
صابونی وخواجه سهل صعلوکی و ابوجعفر نحوی و ابومنصور هرروی و ابوسلیمان خطابی
و ابوالفضل سرخسی و ابوعبدالله شیرازی و ابواسحق جمشید و دیگر علما و ائمه دین در
خطه محروسه نیشابور جمع آمدند و سلطان فرمود تا خزینه گشادند و ایشان را عطا و صلّه
بسیار دادند و هر یک را وظیفه لایق تعیین نمود و ایشان بجمع آن مشغول گشتند و مدت
یکسال آن را از کتب اسلام بر توافقی الفاظ آن اسماء مترتب ساختند و بعرض سلطان
رسانیدند ... پس نسخه را بر رسم تحفه پیش خلیفه ابوالعباس فرستاد ... و این فقیر از
آن جمع ایشان و جمله های دیگر هزارویک نام عظام که اعرف و اشهر بود التقاط نمود
بر توافقی معنی و بر ترتیب اعداد مترتب ساخت .

انجام : راحم الضعفاء ۱۲۳۲ .

۳- الرفع و الدفع (۱۸ پ - ۲۸ پ) از فیض کاشانی چنانکه در عنوان رساله دیده (میشود) محجة ۱۷:۲ و ۳۳ و ۴ .

آغاز: بسمله. الحمد لله وسلامه علی عبادہ الدین اصطفی .، اما بعد این رساله ایست [در] دفع آفات و رفع بلیات از خود و مال خودمان و اطفال بقرآن و دعا و عوذ و ورقی و علاج و دوا منقول از ائمه معصومین و اکابر دین و حکماء پیشین مشتمل بر ده باب. **انجام :** و مجموع آنچه درین باب مذکور شد از اسحق کندی منقول است که در رساله قلع آثار آورده .

۴- اختیارات (۲۸-۳۵ پ) از محمد باقر مجلسی در سه فصل و یک خاتمه، پس از خاتمه احکام گرفتن آفتاب و ماه است در ماهها .

آغاز: بسمله . حمدله . اما بعد چنین گوید ... محمد باقر بن محمد تقی... که این رساله ایست در بیان آنچه از احادیث معتبره اهل بیت ... معلوم میشود از سعادت و نجوست ایام هفته و ماه . **انجام :** و مرد فاجر فاسقی دعوی پادشاهی کند .

۲۸۴۹

نستعلیق سده ۱۴

۱۱ س ۹×۱۴، ۳۹۲×۲۰/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی

دیوان

از سید لاهیجی کیلانی در تغزل و مدح و سوگواری و آن را گویا کوهر مراد (س ۱) نامیده است و یک قصیده آن ملحق العرفان (ص ۷) و یکی رکن العرفان (ص ۸) و یکی نکات العرفان در چند بند (۱۹-۷۹) و یکی مشکات و یکی مصباح (۱۰۷-۱۰۹) نامیده میشود. در دیباچه منشور آن نام میرزا محمد علی خان لاهیجانی یاد شده است.

آغاز:

در عهد دولت قمر برج عز وجاه
 آن حامی شریعت و آن جان دین پناه
 این در معرفت که ز بحر حقیقت است
 وین گوهر مراد که روشن نموده راه

.....

بکنه ذات تو کنه خرد برد کی پی
 شود مسافت گردون بگرد کان کی طی
 حکیم وصف جلال و جمال میگوید
 مگو مگو سخن سر برو بر وهی هی

.....

خمید قامت سروت بدهر باسید
 گذشت فصل بهار و رسیدم و سهم دی

انجام :

سید چو ز احوال غریبش پرسید
 گفتند غریب این دیار آمد و رفت

۲۸۵۵

نستعلیق سده ۱۱ ، آغاز و انجام افتاده است .
 ۵ س ۱۴×۱۲۳۸۴ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکى با جدول سرخ و مقوایی

دیوان

از کمال الدین اسماعیل اصفهانی سراینده سده ششم و هفتم (مجلس ۳: ۳۸۷- سپه

۶۶۱:۲ - منزوی ۲:۲۰۵) قصیده و قطعه و رباعی دارد و مرتب نیست و نزدیک بدو هزار و پانصد بیت.

۲۸۵۱

نسخ محب علی بن کر بلائی حسینعلی در ۱۲۶/۴ع ۱۲۶۴ (سویا: ۱۲۶۴) عنوان و نشان و جدول ششگرف. ۲۰س ۱۵/۵×۸/۵ ، ۲۲×۱۴/۵۳۵۰ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی

رساله دعوی نوبه

ترجمه و شرحی است از ابوالقاسم بن محمد کاظم شریف موسوی بر رساله ذهبیه منسوب بامام رضا بنام محمودخان کلانتر تهران پس از سال ۱۲۶۳ که مؤلف بدستور شاه بتهران آمده و در خانه کلانتر بوده است در یک مقدمه و بیست و هشت قانون و یک خاتمه و جدولهای بسیاری در آن هست و بنوشته خود شارح شرحی است شکفت و علل مطالبی که او میپندارد از امام است در آن آمده است. نام مؤلف و کتاب و تاریخ و نام کلانتر در دیباچه و پایان هست. او رساله را در روز دوشنبه ۱۲۶۳/۷/۲۱ در خانه کلانتر بانجام رسانده است.

آغاز: بسمله. حمد غیر محدود و ثناء نامعدود و مر حکیمی را سزا است که مشیت خاکی را باشاره خلق الانسان ضعیفا خلعت وجود بخشید.

انجام: و کان الافتتاح و الاختتام بهذه الرسالة علی العجالة فی بیت العالی بالجاه الذی سبق ذکره زاد الله فی عزه و عمره و دولته و شوکته و اولاده آمین یا معین.

۲۸۵۲

نستعلیق خوش سده ۱۳ از مؤلف، سر لوح زیبا و صفحات زرافشان با حواشی لغوی ۱۱س ۱۵×۷/۵ ، ۲۲×۱۴/۵۳۱۲ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوا

منشآت

بشر ونظم از احمد بهشتی کرمانشاهی (ص ۱۴ و ۲۳) عنوان «عریضه مطایبات»
و «صورت گذارش حالی است» در میانه هست .

آغاز: بسمله . درخشان گوهر حمد و سپاس فزون ازوهم و قیاس ایثار پیشگاه
لم یزل ولا یزال که ابدیست .

انجام : که جام می بکف کافر مسلمان دان . العبد بهشتی باهو .

۲۸۵۳

نستعلیق میر نجم الدین حاجی میر هاشم رشتی در شب یکم شوال ۱۲۹۵ بارس نیل ، عنوان
درشت تر .

۱۶س ۸×۱۶ ، ۲۲×۱۵/۵۴۲۷ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضربی ممواپی

الزلیقه

حاشیه ایست از آقا محمد باقر بهبهانی بر منهج المقال استرآبادی (حقوق ۳۴۸)
نسخه ما همان پنج فائده مقدمه است .

۲۸۵۴

نستعلیق محمود بن لطف الله بن لطف الله در روز پنجم شنبه ۲۷ دی حجه ۹۸۳ ، نشان شنگرف ، خط و
مهر محمد هاشم بن زین العابدین موسوی که دارنده نسخه بوده است در آن هست ، در پایان هشت صفحه
در باره احتجاج پیامبر است برقی .

۱۹س ۱۱×۱۶ ، ۲۱×۱۵/۵۴۱۵۸ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج سرخ ضربی ممواپی

«کارم الاخلاق و معاصن الآداب»

از ابی نصر حسن طبرسی است در دوازده باب (ف ۲۷۹۹) .

تستعلیق مؤلف که ش ۴ را در روز شنبه ۱۲۴۳/۱۴۲۸ نوشته است ، حواشی دارد ررهمه شماره ها که بیک خط است ، ش ۴ مورخ شب آدینه پایان ج ۱/۱۴۴۰ است .
 ۲۲س ۱۴/۵×۷/۵ ، ۱۸×۱۱۳۱۶۷ ، کاغذ فرنگی کبود - جلدحنایی ضربی مقوایی .

مجموعه

۱- جنگك (۳۶۸-۱) از محمد كاظم رحمت يزدي پسر حاج محمد صادق که در ۱۲۰۵ زاده شده است سرگذشت او در این مجموعه (س ۳۴۱ و ۳۶۱ و ۳۶۳) هست و میگوید که سی استاد دیدم و ششصد کتاب خواندم و آنها بر می شمرد و شاعر هم بوده است او شاگرد مولانا محمد اسماعیل بن محمد سمیع اصفهانی بوده است (ص ۳۸۹) او تقویمی در ۱۲۲۴ استخراج کرده است . مطالب پراکنده از اخبار و ادب و نظم و نثر عربی و فارسی در آن هست .

در این جنگك از استادش محمد اسمعیل اصفهانی و شعر او (ص ۱۶۵) یاد شده و از این شاعران : سید محمد زواره ای مشکین متخلص به سید (۲۵۹ و ۲۲۸) و میرزا محمد علی آزاد کشمیری متخلص با آزاد (۲۵۸) و آقا محمد طلعت (۲۵۷) و محمد صالح و امق (۲۵۸) و میرزا محمد کوزه کنانی منشی (۲۱۰) و سید نقی قزوینی مؤلف وظائف نفس المناظرة و آدابها در پنج بیت عربی (۹۵) و سید حسن کچکویی متخلص بنیاز (۸۱) و سید ابوالقاسم قاینی (۱۲۳) و میرزا هادی نایینی مؤلف لسان الذاکرین (۳۰۹) و میرزا قوام قزوینی (۳۴۰) و میرزا آقاسی (۴۵) .

آغاز: بسمله . حمدله . صلوه . وبعد فبقول ... محمد كاظم بن الحاج محمد صادق

۲- السبع المثانی (۳۶۹-۳۸۲) - دو صفحه باز بنام السبع المثانی بنظم درس

۴۰۸-۴۰۹ هست) او این کتاب را پس از عقد الثریا در ۱۴۱۶ ج ۱/۱۲۴۰ سروده است و در باره

اما مان است و ستایش از آنها بنظم .

آغاز: بسمله . الحمد لله الذی عظم حلمه فعفا .

انجام : وبعد اوسحقا لاعداء الله .

۳- الجوابات العشرة (۳۸۴ - ۳۹۱) ده پاسخ است پیرسشی که فتح علی شاه

کرده که عمر طبیعی باید هشتاد سال باشد یا صد و بیست سال و چرا این طور نیست.

آغاز: بسمله الحمد لله الذی لا اله الا هو .

انجام : ولكن دلت علی موضعه للمريدین و الحمد لله رب العالمین و السلام

علی محمد و آله اجمعین .

۴- زهرة الجواد (۳۹۳-۴۰۷ و ۴۰۹-۴۳۴) در هیئت بنظم عربی و نام آن در رساله

هست و در پنج باب و یک مقدمه است .

آغاز:

الحمد لله الذی قد انسلک

فی عالم الشهود ماتحت الفلك

انجام :

و الرحمة لنا ولکتاب

الرافعین ذلک الکتاب

نستعلق خوش آغاز سده ۱۴ ، عنوان شنغرف ، در ۲۰ ص .

۱۸×۲۱ ، ۱۶×۲۴ ، کاغذ فرنگی - جلد مخمل سبز درون مهنی

تاریخ و سجنر افیای کرمان

از افضل الدوله کرمانی که در ۱۳۲۳ ق ساخته و از اوضاع آن روز کرمان و مرگ

حسن علی خان امیر نظام گروسی و دفن او در ماهان (ص ۱۴) و تأسیس کنسولگری های انگلیس در ۱۳۱۲ و روس در ۱۳۲۱ در کرمان (۱۳ و ۱۴) یاد کرده است. میکیلخوما کلای (پیام نوین س ۲ ش ۱۷ ص ۱۷) از این رساله نام برده است. این رساله جز سالایه احمد علی خان کرمانی است (حقوق ۱۳۳) استوری (۱۶۹:۲) از « جغرافیای مملکت کرمان » در چهار تنبیه که در ۱۲۹۶ (۱۸۷۳) در زمان فرمانروایی مرتضی قلی خان تألیف شده است یاد کرد جز نسخه ما .

در پایان «تظلم مملکت کرمان بخاکپای شاهنشاه ایران» آمده است و بدبختی آنروزه مردم کرمان ازان پیدا است .

آغاز: (تاریخ و جغرافیای قدیم کرمان است) از تواریخ قدیم و آثار رمیم استنباط میشود که مملکت کرمان بزرگ و عظیم بوده .

انجام : استعدا چنین است که مهندس قابلی برای بازدید و ساختن این دوسد از دار الخلافه فرستاده شود شهر صفر ۱۳۲۳ فدوی افضل الدوله کرمانی .

۲۸۵۷

نستعلیق سده ۱۴ .

۱۷/۵×۱۸ ، ۲۲/۵×۱۷۴۲۴۴ ، کاغذ فرنگی - جلد نیماج فهره ای

بخنگ

از حاجی مالاباف و اعظ کجوری تهرانی (۱۲۵۵-۱۳۱۳) مؤلف جنة النعیم (ذریعه ۱۶۰:۵) از التبر المذاب فی بیاب ترتیب الاصحاب (۱۸۹) والدمعة الساکبة (۱۴۵) و ریاض الجنة (۱۴۴) و اغانی (۱۰۷ و ۱۲۶) و شرح الصلوة علی النبی تألیف ملازین العابدین گلپایگانی (۱۴۸) و مجموعه شیخ علی زهیری (۱۹۴) و سر الانساب (۱۶۹) و اثبات الوصیه (۱۶۵) و محاضرة الابرار و مسامرة الاخیار یا مسامرات محیی الدین (۱۵۷) و

احوال بعض المجانین از کتاب شیخ عبدالحسین طهرانی (۱۵۴) و قصیده میرزا محمد قاسم وزیر پس از کندن چشمش، بفرمان پادشاه در مدح امام رضا و شکایت بشاه نزدیک به ۹۴ بیت در آن دیده میشود (۹۳-۱۰۴).

در آن بندی از نهایه الانساب محمد بن هرون موسوی نیشابوری که در ۵۵۸ گد آورده است بنقل از نواب اعتضاد السلطنه در باره داستان شهر بانویه آمده است (ص ۱۴۱).

خط محمد تقی طهرسی مورخ شوال ۱۲۸۷ در نصف در صفحه عنوان هست و در همین صفحه آمده « هذه الرسالة من افصح الفصحاء و ابلغ البلقاء الخطيب الالعی المرحوم الحاج ملا باقر الواعظ الطهرانی وفيها مواظ لمن اتعظ » نیز « تاریخ تولد نور چشمی شمسینه نایه در شب چهارم شهر محرم الحرام فی سنة ۱۲۸۸ » و نیز « خرجت من النجف ... يوم الثلاثاء من سادس شهر شوال ۱۲۹۲ ».

۲۸۵۸

نستعلیق سده ۱۰ و ۹ در ۲۴۰ ص ، آغاز و انجام افتاده.

۱۵/۸/۱۶ ، ۲۴×۱۵۳۱۳۰ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیاچ سبز ضری مقوایی درون سبز و مصور بشکل يك بالوبرنگ روغنی

دینان

از جمال الدین حسین بن حسن خوارزمی کاشانی در گذشته ۸۳۹ و نسخه ما نزدیک به ۳۴۵۰ بیت و مرتب نیست و تخلص « حسین » در آن آمده و قصیده و غزل است (ذریعه ۲۵۱:۹ - منزوی ۱۴۶:۲).

در آن آمده : « سال هشتم صد و بیست و هشت از تاریخ - باخر رمضان و باول شوال » (ص ۵۶) و « تاریخ رحلت تو چو خلد النعیم بود » (= ۸۳۵) (ص ۸۸).

نیز :

ملك جم ده بنیم جرعه حسین
 که ترا ذوق خواجه جامی است
 (ص ۲۱۷)

در آن یادشده از شاه ابراهیم سلطان وقیة الاسلام خوارزم و شهر خوارزم و فرغان و روح
 پاك شاهى عالى قدروسیدى عالى جناب وسیدى عالى نسب و امیرزاده میر عبدالله و سلطان
 کیا کی خان خان کشور و خواجه یونس و خواجه محمد شهاب و سید علای دین و سلطان
 عهد ابراهیم و عصام دین عصمت و ابن افضل و خواجه سلیمان حکیم و سید اعظم محمد
 و خواجه ابوالفتح و خواجه بوالوفا و خواجه جامی و شه ملک نویان و خواجه غیاث الدین
 والدنیا و تاریخ مرگ او :

گشت تاریخ وفاتش رحمة الله علیه
 کز وفا داری سزای رحمت الله بود
 (ص ۳۳۱) و شیخ ابوالحسن و مرثیه شهزاده بایسنغر (ص ۲۳۴).

آغاز:

از کدامین برج یارب تافت این اختر گزو
 پایه بخت و سعادت سعد اکبر یافته
 گلشن آرای قضا بنشانند اندر باغ ملك
 نو نهالی را کزو آفاق زیور یافته

انجام :

دایما از دفتر و اوراق در اشکنجهام
 وقت آن آمد که خطی بر سر دفتر کشم

پای همت در نهم بر فرق چرخ چنبری
تا نکوید چون در خاماش در چنبر کشم

۲۸۵۹

تستعلیق مؤلف، تاریخ تولد حاجی محمد کریم خان کرمانی در شب پنجشنبه ۱۸ محرم ۱۲۲۵ در صفحه

عنوان هست.

۱۷س/۱۰/۵×۱۶/۵ ، ۲۴×۱۸۳۲۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی ضریبی مقوایی

ارشاد المتحیرین فی امر الدین

در عرفان و کلام شیعی شیخی عبری و فارسی و برای تاریخ این گروه بسیار سودمند است و در دهه سوم شوال ۱۳۰۲ در کمتر از چهار ماه ساخته شده است. فهرست مطالبها در آغاز نسخه جدا گانه هست. در دیباچه فهرست آمده که مقالات از سخنان حاج محمد کریم خان و پسرش آقا محمدخان و بینات از سخنان شیخ احمد وسید کاظم و تنبیهات از خود مؤلف است. او در خود کتاب در سر گذشت خود همین اندازه میگوید که شاگرد ثقة الاسلام بودم و نام خود را نهان میدارد.

آغاز: بسمله . الم احسب الناس ان یقرکوا ان یقولوا آمنا الحمد لله رب العالمین اما بعد فهذا مختصر مشتمل علی زبدة ما یجب استحضاره لکل احد ... و سمیته بارشاد المتحیرین فی امر الدین و ترتبه علی مقدمة و اربعة عشر مقالات و بینات و تنبیهات و خاتمه و توصیة .

انجام : مصلیا مستغفرا .

۲۸۶۰

تستعلیق سده ۱۴۱۳

۱۰س/۱۰/۱۹×۱۶۵۵ ، ۲۴×۱۶ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج زرد ضریبی مقوایی

دیوان

مثنوی شیعی است از فارغ کیلانی و در آن آمده :

بنده در سال نهد و هشتاد
رو بگیلان نهادم از بغداد
چون رسیدم برودبار از راه
کشت یاری دچار من آنگاه
همدم و همزبان و اهل صلاح
بود نامش محمد مداح
آن چنان در گرفت، صحبت ما
که هماندم چهار سال آنجا ...

آغاز:

لله الملك و لله و مالک
هو باقی غیر هالک
سر این نامه نام آن معبود
که ز نامش دو کون یافتند و جود

انجام :

در رسانید حضرت باری
این سخن را بگوش آن ماهی
ماهی آن حرف (افتاده)

سجراھر الکلام و مفتاح الام

از پرویز خان سلماسی در چهارده جمله و یک خاتمه و در ۱۳۰۲ ساخته است با دیباچه حبیب الله دنبلی متخلص به لسان الولایه بخط خود او (مشار ۵۱۶ - ذریعه ۵ : ۲۷۵).

۲۸۶۲

تستعلیق سده ۱۱۹۱۰ ، جدول زر و لاجورد ، سر لوح زرین و آراسته دارد ، دو صفحه آغاز زرافشان (ص ۱-۳۱۰) مالک قربانعلی طبیب ، در پایان در ۴۱۴ - ۴۵۸ فصایدی است که نباید از شاپور باشد .
۱۳/۵/۱۳۰۳ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی زرکوب درون عنایی .

دیوان

از شرف الدین شاپور ارجاسب فریمی تهرانی رازی زنده در ۹۹۶ در قزوین و در ۱۰۲۵ در لاهور و در ۱۰۲۶ در سپاهان و در ۱۰۲۷ در حجاز و در گذشته ۱۰۲۸ یا نزدیک ۱۰۳۰ (ذریعه ۹ : ۴۹۰) .

غزلهای اوست و مثنوی خسرو شیرین و رباعی و ترجیع بند او با تخلص شاپور و فریمی .

آغاز:

ز خط زابل نگردد جان فزای لعل جانانرا

ز خاصیت نیندازد غباری آب حیوان را

چه مذهب دارد آن ظالم چه ملت دارد آن کافر

که غارت میکند چشمش دل گیر و مسلمان را

انجام :

به‌شینم و خویش را دهم دل

بر دوری دوستی نهم دل

۲۸۶۳

تعلیق‌گردآورنده در سده ۱۲ ، جدول شنگرف و لا جورد .

۱۳/۵×۸/۵ ، ۱۹/۵×۱۴/۵۳۷۴ ، کاغذ فرنگی کبود - جلد تیماج تریاک‌ضری مقوایی

جنگ

گزیده از شعرهای چندین شاعر از محمد کاظم بن محمد هاشم در ۱۱۸۲ و چنین است فهرست نام آنها :

سده ۱-۳۶) ، جامی (۳۴-۳۸) ، آقا محمد عاشق (۳۸-۳۹ و ۴۶) هاتف در تخمیس غزل عراقی (۳۹-۴۰) ، میر سید احمد (۴۰) ، محتشم (۴۱-۴۶ و ۱۰۳ و ۱۰۸-۱۲۳ و ۱۲۷-۱۴۱) ، خیام (۵۱-۸۴) ، میرزا عبدالباقی طبیب (۸۵-۸۸) ، دامی (۱۰۰) ، صهبا (۱۰۷) ، کمال خجند (۱۴۲-۱۴۶) ، شفیعا (۱۲۶) ، کلیم (۱۴۲) .

نامه‌ای در آن هست (۴۷-۴۸) از خود گردآورنده که از روستای کوتاه در سفر کوه‌گیلیویه بزکی خان نوشته هنگامی که او بسیاری از مردم سپاهان را باسیری برده و آنها را شکنجه میداده است . نیز وصیت نامه او (۸۸-۹۳) و نامه آقا محمد بیدآبادی استاد ادب و یکی از دانشمندان بنام حاجی میرزا باقر مورخ صفر ۱۱۸۲ (۹۳-۹۶) و یک نامه از همان بیدآبادی بگرد آورنده از کر بلا و مسوده قباله نامه چه از دواج میرزا آقامیر پسر میرزا محمد مهدی بامهر نساخانم دختر میرزا محمد کاظم مشرف توپخانه بکابین ۲۵۰ تومان و شش دانگ یکدر خانه در بیدآباد سپاهان بنام خانه محمد شفیع

جوراب دوز بهیهای صدیدیغار تبریزی مورخ ۱۸ شعبان ۱۱۲۶ (۹۶-۱۰۰) و يك نامه (۱۲۳ و ۱۲۴).

آغاز: ختم نامه . الا الله از روز شنبه تا جمعه موازی هشتاد و یگهزار مرتبه بگوید .

انجام : مالك اشتر را كه بنوك نيزه جان ستان مرد و مر كب را از خيابان مير بايد .

۲۸۶۴

لسخ عربی محمد بن احمد فاضی منوفیه مالک نسخه ، عنوان و نشان شنغرفی ، مالک محمد عارف بن لعمان ، از موقوفات رمضانیه ابراهیمیه در ۱۲۳۰ (۹۷ و ۹۸) فهرست رساله ها در آغاز هم بخط نویسنده نسخه وهم بخط باستانی راد هست ، در يك برگ پیش از رساله نام پدران پیامبر است از المواهب اللدنیة بالمنح المحمدیة و سخی از ابو الهذیل علافی درباره دوسعی
۱۴/۵×۸ ، ۱۳۴۹۶×۱۹/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج عنابی زرکوب مقوایی

مجموعه ۵۹

۱- کشف الاسرار عن حکم الطیور و الازهار (۱-۲۲ پ مورخ آدینه ۵ محرم ۱۰۴۲)
از شیخ عزالدین احمد بن غانم مقدسی و پندها است بزبان پر نده ها و گلها .
آغاز: بسمله . قال الشيخ .. عزالدین احمد بن غانم المقدسی رحمه الله الحمد لله
البعيد فی قربه القریب فی بعده المتعالی فی جده عن هزل القول وجده .

انجام : من غیر خصوص ولا خط منقوص تمت احکام کشف الاسرار علی حکم الطیور و الازهار علی التمام والکمال والحمد لله وحده ... اجمعین .

۲- درر النحور فی مدائح الملك منصور (۲۳-۴۴ پ مورخ شنبه ۱۳ محرم ۱۰۴۲)
از صفی الدین حلّی و قاصید او مرتب بحروف در آغاز و انجام بیتها .

آغاز: بسمله و ما توفیقی الا بالله علیه توکلت و الیه انیب قال الصفی الحلی
 یمدح السلطان الملک المنصور طاب ثراه و سماها درالنحورفی مدائح الملک المنصور
 علی عدد الحروف اولاً و آخراً کل قصیده تسعة و عشرين بیتاً وهی احسن ادبه...
 حرف الالف :

ابت الوصال مخافة الرقباء

و انتك تحت مدارع الظلما

انجام :

یانع العود واهب القود هامی

الجود هتف العدی و فتح الولی

۳- الذهب المسبوك فی ذكر من حج من الخلفاء والملوك (٤٥-٧١ پ مورخ
 ١٤ محرم ١٠٤٢) از تقی الدین یا شهاب الدین ابو محمد ابوالعباس احمد بن علی بن
 عبدالقادر بن محمد بن ابراهیم بن محمد بن تمیم مقریزی شافعی .

آغاز: بسمله و هو حسبی و نعم الوکیل الحمد لله و به المستعان علی کل ما
 عزوهان و صلی الله علی نبینا محمد خاتم النبیین ... و بعد فاسال الله مبتهلاً الیه .

انجام : فكان آخر العهد به قتل حنقا والله اعلم .

۴- الرسالة المعمائية یا التحفة البديعة (٧٢ ر - ٨٧ ر مورخ ١٧ محرم ١٠٤٢)
 در معنیات است از معین الدین بن احمد شهیر به ابن البکاء حنفی بلخی مؤلف کنز الاسماء
 فی کشف المعنی در پایان محرم ٩٩٣ (تحفه بدیعہ) بنام امیر محمد درویش درسه باب.

آغاز: بسمله . بنهایة احدیناطی الذکر ابتدی و بمجد شق قلبه و انزل علیه حم
 اهتدی ... و بعد فیقول ... عبدالمعین بن احمد الشهیر بابن البکاء البلخی الحنفی.

انجام : و صلی الله علی سید الاولین ... الی یوم الدین .

۵- الالمام باخبار من بارض الحبش من ملوک الاسلام (٨٨ ر - ٩٦ پ مورخ

دوشنبه ۱۹ محرم ۱۰۴۲) از مقریزی در ذی قعدة ۸۴۱ كه بچاپ رسیده است (معجم ۱۷۸۰).

آغاز: بسمله . رب يا كريم الحمد لله رب العالمين ... وبعد فهذه جملة من اخبار الطائفة القائمة بالملة الاسلامية ببلاد الحبشة .
انجام : ورضى عن اصحابه .

۶- اغاثة الامة بكشف الغمة (۹۷ ر - ۱۲۸ پ مورخ ۴ صفر ۱۰۴۲) از همو در محرم ۸۰۸ در تاريخ قحطها وغلاها است .
آغاز: بسمله . وصلى الله على سيدنا محمد وآله اجمعين الحمد لله مصرف الامور بحكمته .

انجام : و حسبنا الله ونعم الوكيل .

۷- المقاصد السننية لمعرفة الاجسام المعدنية (۱۲۹ ر - ۱۳۶ پ مورخ ۶ صفر ۱۰۴۲ از همو در شوال ۸۴۱)

آغاز: بسمله . وصلى الله على سيدنا محمد ... الحمد لله رب العالمين وبعد
فهذه مقالة وجيزة فى ذكر المعادن .
انجام : احسن الله تقضيها عنا بخير .

۸- المنحة العارضية على الالغاز الفارضية (۱۳۷ ر - ۱۵۶ پ مورخ ۹ صفر ۱۰۴۲)

از شيخ حسين حلبى در ۱۰۱۸ و در شرح لغزهاى ابن فارس است .
آغاز: بسمله وبه نستعين فى كل الامور نحمدك يا من شرح صدور الصدور لجل عقد معانى المعميات والالغاز ... اما بعد فان الالغاز المنسوبة الى ... عمر بن الفارض ...
رايت مذاهب المنتحلين فيها غير مهذبة .

انجام : ارخ وما فيه رين الف و ثامن عشر .

۹- نحل عبر النحل (۱۵۷ ر - ۱۸۴ پ مورخ ۱۳ صفر ۱۰۴۲) از مقریزی و

بچاپ رسیده است .

۱۰۔ النفود القديمة الاسلامية (۱۸۵ ر۔ ۱۹۶ پ مورخ ۱۷ صفر ۱۰۴۲ پ)

از مقریزی.

آغاز: بسمله . وهو حسبی و نعم الوکیل الحمد لله رب العالمین ... وبعد فقد برز الامر المطاع ... بتحریر نبذة لطيفة فی امور النفود الاسلامية .

انجام : الى يوم الحشر والمآب .

۱۱۔ علم القوافی و الاوزان (۱۹۷ ر۔ ۲۰۶ پ مورخ ۲۰ صفر ۱۰۴۲) از

شمس الدين نواجی .

آغاز: بسمله . حسبى الله وحده و كفى قال الشيخ شمس الدين النواجی هذه مقدمة فى صناعة النظم والنشر.

انجام : من يسئل عن عدد عدوه بل عن مكانه .

۱۲۔ حل القهوة و حرمتها لعلماء الشام (۲۰۷ ر۔ ۲۱۹ پ نوشته سه شنبه ۲۲ صفر

۱۰۴۲) فتاوى شيخ موسى حجازى حنبلى و شيخ عبدالله ابو كثير يمنى شافعى و قاضى احمد شيشنى مصرى حنبلى وقاضى شهاب الدين احمد بن النجار وابو الفتح محمد بن عبدالسلام تونسى مالكى و شيخ حسن بن كثير و بدر الدين زر كشى و سيد محمد بن عراق جيلى در آن آمده است .

آغاز: بسمله . صلى الله على سيدنا محمد وسلم اما بعد حمد الله ... فقد وقع بين علماء دمشق الشام ... فى سنة ثلث و خمسين و تسعمائة كلام فى القهوة التى نشأت و حدثت بدمشق وغيرها فى هذا الزمان .

انجام : نجز الكتاب ثانى عشر شهر شوال سنة اثنين و تسعمائة .

۱۳۔ كنز الملوك فى كيفية السلوك (۲۲۰ ر۔ ۲۵۴ پ نوشته روز سه شنبه ۲۹ صفر

۱۰۴۲) از شمس الدين يوسف سبط ابى الفرج ابن الجوزى (پس از ۹۳۰) كه مانند جوهرة الزمان فى تذكرة السلطان خود او در پنج باب (تفويض - تاسى - صبر - رضا - زهد)

است و در آن داستانهای درباره شاپور و انوشروان و خشنوازشاه هیتالیان و فیروزپسر یزدگرد و یزدگرد پسر شاپور و برخی از خلفا هست و بسیار شیرین و تا اندازه ای دراز .

آغاز: بسمله . رب یسروا عن وصل علی النبی وسلم . الحمد لله الذی ضرب دون اسرار الافکار حجابا .

انجام: وتعلوا الی عالم الانوار هذا آخر الکتاب والله اعلم بالصواب... و صحبه وسلم .

۱۴- الضوء الساری لمعرفة خبر تمیم الداری (۲۵۵-۲۷۰) پ نوشته روز شنبه ۳۰ ع/۱۰۴۲) از مقریزی .

آغاز: بسمله وبه استعین وهونعم المعین . الحمد لله علی نعمائه . . . وبعد فهذه مقاله وجيزة وتحفة سنیة عزیزة سميتها الضوء الساری لمعرفة تمیم الداری.

انجام: بطریق شرعی ام لا والله اعلم .

۱۵- الدر المنظم فی الاسم الاعظم (۲۷۱-۲۷۴) پ نوشته روز یکشنبه ۴ ع/۱۰۴۲) از جلال الدین سیوطی .

آغاز: بسمله . وبه نستعین فهو نعم المعین الحمد لله الذی له الاسماء الحسنی . وبعد فطال ما سئلت عن الاسم الاعظم وماورد فيه فاردت ان اتبع ماورد فيه من الاحادیث والآثار و الافوال .

انجام: والله اعلم وهذا آخر الدر المنظم فی الاسم الاعظم تم و کمل علی التمام والکمال وحسبنا الله ... وسلم تسلیما کثیرا کثیرا .

۱۶- حصول الانعام والمیر بسؤال خاتمة الخیر (۲۷۵-۲۸۰) ر نوشته روز دوشنبه ۵ ع/۱۰۴۲) از مقریزی .

آغاز: بسمله . اللهم انا نسالك التوفيق الحمد لله وحده و صلى الله على نبينا محمد ... اما بعد فنسأل الله المبتدى لنا بنعمه .

انجام : واعوذ بك من سوء الخاتمة عند الموت والله اعلم تم بحمد الله تعالى ... وسلم تسليما كثيرا كثيرا .

۱۷- مفاخرة الفاطمة وعلى (۲۸۰ پ - ۲۸۳ پ) .

آغاز: بسمله روى عن سلمان الفارسی ... انه قال خرج النبى ... ذات يوم الى زيارة ابنته فاطمة .

انجام : وانصرف ... ونعم الوكيل .

۱۸- فى سبب اسلام ابى بكر مما نقل عنه (۲۸۳ پ - ۲۸۴ ر) .

آغاز: بسمله . ومما روى عن ما نقل عن الامام ابى بكر .

انجام : فكان اسلام ابى بكر هذا المنام وصلى الله على نبينا محمد وآله وصحبه ورضى الله عن اصحابه اجمعين آمين .

۱۹- قصة سعيد بن جبیر (۲۸۵ ر - ۲۸۶ ر) وباب فى فضل الصبر (۲۸۶ ر - ۲۸۷ ر) و اسداء الشهور وحديث ودعاء وحكاية وقصيدة وفائدة و من كتاب سهام الاصابة فى الدعوة المستجابة للسيوطى ومناظرة على وابى بكر فى الفضيلة (۲۸۷ پ - ۲۹۲ پ) .

۲۸۶۵

تعلیق اسمعیل بن محمد امین در ۱۹ ذی قعدة (سدة ۱۱) با حواشی خود مؤلف با نشان « منه مدظله ، منه » در ش ۱ ، ش ۲ بخط مؤلف است وخط خوردگی دارد ، ش ۱ از آغاز ندارد: « كلامه الشريف طاب ثراه ... » ، مهر « داود بن الحسن الموسوی ۱۴۴۰ » دارد .

۱۱×۶/۵ ، ۱۸×۱۴۳/۴۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج نریاکی

۱- رساله رؤیة الهلال (۲- ۱۵ پ) از محمد بن عبدالفتاح سراب تنکا بنی (ف ۱۹۲۱) .

۲- المفردات الفارقة (۱۶- ۴۵ ر) حاشیه ایست بر شرح شهید دوم بر لمعة شهید یکم و مؤلف آن را چنین نامیده و گویا خود او این نام را میخواست پاک کند و روی آن را سیاه کرده است .

آغاز: بسمله . لله الحمد كما هو امله والشكر كما يوجبه طوله .. وبعد فيقول...
عبدالقادر بن صدر الدين الحسيني المازندراني ... هذه تعليقات وايرادات اتفقت مني...
على شرح اللمعة الدمشقية والحاشية الجمالية .

انجام : وسلامة العبارة عنهما كما ترى فافهم (درنرح بر).

۲۸۶۶

تستعليق سده نهم ، جدول زرومشکی ولاجورد.

۱۴س ۱۰×۱۶ ، ۴۹×۱۴ ، کاغذ سمرقندی - جلد تਿਆج مشکی ضربی مقوایی

ديوان

از فانی هروی معاصر سلطان حسین میرزای بایقرا شامل قصاید : روح القدس (۱۰-۱) وعین الحیات که شماره بیتهای آن ۱۰۶ (آب بقا) است (۱۷-۱۰) ومنهاج النجاة (۲۵-۱۷) وقوت القلوب (۳۳-۲۵) ویک تصیده دیگر (۳۳-۳۵ ناقص) و سپس غزلهاست بترتیب تهجی در هزار و اندبیت (۳۷-۷۶). در آن از ابوالغازی سلطان حسین یاد شده است (ص ۲۳) .

آغاز:

ذهی بخامه قدرت مصور اشیا
هزار نقش عجب هر زمان ز او پیدا

انجام :

فانیا دیده بیاران ربائی مفکن
بایدت یار حقیقی تو بگو یار کجا است

۲۸۶۷

شکسته نستعلیق سده ۱۴، در پایان بندیت فارسی با عنوان « در اشاره بنفوس فلکیه و مجردات عقلیه » بخط ریز تر
۱۱ س و چاپ ۱۴۰۹ ، ۲۰×۱۴/۵۳۸۸ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی ضریبی مقوایی

منشآت

دستورها و فرمانها و نشانه‌ها و نامه‌های دربار و دیوان صفوی و نادری است (ادبیات
۴۶۹ و ۴۷۷) نامه ها در نسخه ما عنوان ندارد .

آغاز: جیدا این بیاض دل آرا که تذرو رنگین پرو بالی است .
انجام : بعد از تسویه صفوف صنوف و اعوان ... (خوانده نشده).

۲۸۶۸

نستعلیق مورخ شوال ۲۸۱ درش ۴ و ش ۱ هم بهمین خط است .
۱۵ س ۸×۱۴ ، ۲۴×۱۵۲۷۷ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوا

مجموعه

۱- دیوان (۲-۱۹) از سایل فارسی شیرازی (محمد سعید آقا جانی) در گذشته ۱۲۲۵
و تخلص او در پایان هست .

(ذریعه ۹: ۴۶۶ - مجلس ۳: ۲۹۴).

آغاز افتاده :

با آنکه خاک راه شدیم از جفای خلق

بر خاطر کسی نه نشسته است گرد ما

انجام افتاده :

غیر خاک او که در کنج لبش بگرفته جا

بر لب کوتر کسی کی دیده جا هندوی را

۲- دیوان (۲۰ - ۱۵۴) از شکسته ستایشگر فتح علی شاه (ذریعه ۹: ۵۳۵)

آغاز افتاده:

زمرهم گران زخم تاری توبود به

بهر که تیغ زنی سخت زن که کار گر آید

انجام :

ذات او باقی خدایش بارودولت پایدار

تا حکایت هر شبی ازمانی وارژنگ کرد

نسخ شاعر دوم در ۴۰ شوال ۱۲۵۵ ، عنوان و نشان شنغری ، جدول رفتار و شنغری .

۱۴ س ۱۰ × ۱۵ ، ۲۱ × ۱۵۳۶۳ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی

دیده می ده

۱- کعبه الباکین (۲- ۲۳ پ) از محمد مفید شیرازی در چند قطعه بادی باچه ای

عربی و خوه شعرها بفارسی است در ستایش و رنای خاندان پیامبر و بندهایی در آن هست که بروش محتشم سروده است .

۲- حجر اسماعیل (۲۳ پ - ۶۳ پ) از محمد هاشم پسر او بعلربی و فارسی در دوجزو بایندی در چگونگی خواندن شعر عربی بنشر فارسی در پایان جزو یکم و هر دو در مدح و رثاء است.

۲۸۷۰

نستعلیق سده ۱۴، عنوان و نشان شنگرف .
سطرها ۳۵۷/۵ ، ۱۵۳۱۰۰/۵۱۱/۵۰۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج زرد غربی

سنگ

از محمد بن محمد شفیع حسینی متخلص به ذره و شعرهای خود او (۶، ۱۳، ۱۶، ۴۳، ۱۵۰، ۱۹۳، ۲۶، ۵۱، ۵۰) و حاجی سید ابوالحسن خوشمزه (ص ۲۸) و ملا علی یزدی (۱۶۹) و بهایی (۹۷) و جواد (۵۰) و بندهای پراکنده بسیاری به نشر فارسی و عربی در آن هست و رسالهای از شیخ احمد احسائی در پاسخ پرسش سید مال الله پسر سید محمد خطی درباره «لولاك لما خلقت الافلاك» (فهرست احسائی ۲: ۱۵) مورخ ۱۲۴۰ (۱۶۸ - ۱۷۱).

۲۸۷۱

نستعلیق محمد محسن بن آقامیرزا محمد حسین پسر میرزا عبدالغنی طیب کرمانی در ۲۶ ذی قعدة ۱۲۴۵ در ش ۴، همه شماره ها بیک خط، ش ۳ ناقص و افتاده در انجام.
۲۰ س ۱۵۰ ، ۱۴۷/۵۱۴۰۵۰۵ ، کاغذ فرنگی کبود و سفید فرنگی - جلد تیماج مشکی فرسوده.

مجموعه

۱- رساله بقای روح (۲ پ - ۲۵) بفارسی از ملا علی بن جمشید نوری مازندرانی سپاهانی در گذشته رجب ۱۲۴۶ در نجف و پاسخ چندین پرسش است درباره بقای نفس و

رستاخیز و در هاشم، تفسیر سورة الاعلى صدرای شیرازی با کشف الفوائد حلی در ۱۳۰۵
بیچاپ رسیده است .

آغاز: چه می فرمایند علمای امامیه و حکمای الهیه که آیا روح انسانی و سایر
حیوانی مجرد اند یا مادی .

انجام : ویکفیک لبیان اوصافه لقبه بالنوری (چهاردهم شهر جمادی الثانی یوم
الاحد سنه ۱۲۴۷)

۲- اصطلاحات صوفیان و عاشقان (۲۵ پ - ۳۹ ر) در شانزده طارقه :

- ۱- خرابات و مصطبه ۲- زنار و ناقوس ۳- نام و ناموس ۴- ورد ۵- قلندری
- ۶- زنار و ترسا بچه ۷- بت و بتخانه ۸- زلف و خال ۹- عارض و جمال ۱۰- نماز و روزه
- ۱۱- محراب ۱۲- مدرسه و خانقاه و خرابات ۱۳- کعبه و کنشت ۱۴- کفر و اسلام
- ۱۵- ذوق و شوق ۱۶- رود و سرود .

آغاز: بدانکه ابن رساله ایست در بیان عشق و محبت و اصطلاحات عشاق که
مراد از هر يك چه چه زاست و مشتمل بر چند طارقه است [طارقه اول] خرابات و مصطبه
عبارت از خراباتی اوصاف نفسانی و عادات حیوانی و تخریب قوه غضبی .

انجام : و گفته اند آنچه ذکر پباله و جام و مدام و صفا و مستی و جوش و خروش

تعلق دارد

۳- شرح قصیده میرفندرسکی (۳۹ ر - ۵۷ پ) از محمد صالح خلخالی (حقوق

۱۵۲) .

۴- شرح دیوان انوری (۵۸ پ - ۱۳۷ ر) از ابوالحسن فراهانی نسخه مادی با چه

را ندارد و شرح قصاید است .

شکسته نستعلیق مؤلف .

۱۷س ۱۶×۹ ، ۱۹/۵×۱۴۳۱۸ ، کاغذ فرنگی - جلد پارچه‌ای

رسالة الوقایع

از عباسقلی منشی و داروغه وزارت امور خارجه است درباره حوادث سیاسی و اجتماعی ایران و جنگ روس و عثمانی مورخ ۱۳ ذی حجه ۱۲۹۴ - ۲۰ ذی حجه ۱۲۹۵ .

آغاز: بسمله . کهتر آفریده آفریدگار و کمتر بنده دربار عدالت آثار ابن لسان الملك مستوفی اول دیوان همایون اعلی عباسقلی منشی مخصوص و داروغه وزارت جلیله خارجه دولت ایران چنین می‌نگارد .

انجام : هر مملکتی که آغازش این انجامش چنین والعلم عندالله . . . فی ۲۰

شهر ذی حجه ۱۲۹۵ .

نسخ سده ۱۲ ، عنوان و نشان شنگرف ، در ۴۰۴ ص .

۱۷س ۱۵×۸ ، ۲۱×۱۴۳۱۵۳ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی

چند و نه خیمه‌ری

مثنوی است در ۵۱۰۰ بیت درباره جنگ «جمل وصفین و نهروان» و سرگذشت

علی (ع) از سید ابوطالب حسینی که در آن از شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ - ۱۱۰۵) می‌ستاید (ص ۲) و از خود بنام «ابوطالب» نام می‌برد (۴۴ ، ۲۸۱ ، ۲۹۲) .

آغاز: جذبه حیدری من قول میرزا ابوطالب . بسمله .
 بنام خدا می کنم حمد او
 چه نام بزرگست نام خدا
 جهان داوری راستایش سزااست
 کش این هفت لشکر بزیر لواست

انجام :

تویی مصدر هر چه دارد وجود
 تویی مظهر هر چه دارد نمود

۲۸۷۴

نستعلیق سده ۱۲ ، عنوان و نشان شنگرف ، از ۷۷ تا ۴۴ پ پاره ایست از رساله رمل فارسی و از ۴۵ تا ۵۳ پ نیز پاره ایست از رساله رمل فارسی دیگر
 ۱۴س ۸×۱۵ ، ۳۷۰×۱۶ ۵/۴۱ ، کاغذ - جلد تیماج مشکی

مجموعه ۵۹

۱- جهان الرمل (۲ر - ۷ر) از اوحدالدین شاه ملا عبدالله حسینی بلیانی (ف ۹۶۸) .

آغاز: انتخاب از کتاب اقلیدی و قواعد و قوانین او مختصر و مربوط تا بر طالبان ظاهر باشد و مؤلف عبدالله را بفاتحه یادآوری نماید .

انجام : یعنی آنها تمام شد انتخاب سخنان اقلیدی من کتاب جهان الرمل
 تصنیف کاتب الحروف عبدالله الحسینی المشهور بشاه ملاء منجم غفر الله ذنوبه و حصل معرفة الله تعالى .

۲- رساله رمل (۵۲ پ - ۷۰ پ) .

آغاز: بسمله. حمدله. صلوة. اما بعد مختصری است چند در بیان احکام بیوت
اثنا عشریه و بودن اشکال در آن بیوت.
انجام: جمیع احکام در این مختصر مذکور شد من سرخاب (۴) والسلام.

۲۸۷۵

نستعلیق سعدالدین محمد بن حاتم یک تونی در ۵ رمضان ۱۱۱۵ در ش ۱، ش ۲ را و در همین
ماه رمضان ۱۱۱۵ نوشته است، ش ۳ نیز مورخ ۵ رمضان همین سال است.
۱۳×۱۴، ۱۹×۱۳/۵۳۷۳، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه‌ای

مجموعه ۴۵

۱- رساله فی صلوة الجمعة (۲ پ- ۴۵ پ) بعربی از مولی عبدالله بن محمد بشروی
تونی خراسانی که در ۱۵ شعبان ۱۰۵۸ ساخته است. اونهاز آدینه را در زمان غیبت
حرام میداند (طوس ۴۳۷:۵).

آغاز: بسمله و به نعتی الحمد لله علی جمیل بلائه وله الشکر علی جزیل نعمائه.
فهنه رساله مختصرة فی بیان نفی الوجوب العینی لصلوة الجمعة فی زمن الغیبة.
انجام: ولیکن هذا آخر ما اوردناه فی هذه الرسالة والحمد لله رب العالمین و
صلی الله علی محمد وآله اجمعین و کتب بیده الفانیة مؤلفه... ابن حاجی محمد البشروی
الخراسانی عبدالله.. فی تاریخ منتصف شهر شعبان... سنة ثمان وخمسين بعد الالف...
الف من السلام والتحية.

۲- رساله فی صلوة الجمعة (۴۶ پ - ۶۰ پ) بعربی از ملا محمد سراب تنکابنی
شاگرد محقق سبزواری که در رد رساله بشروی و در ۱۰۶۱ ساخته است (طوس ۴۳۷:۵) او
در این رساله نماز آدینه را واجب عینی میداند. (نخجوانی ۴۵) نسخه ما باید همان باشد
که در این دو فهرست آمده است.

آغاز: بسمله وبه نستعين والصلوة على نبيه محمد وآله اجمعين فالجواب عن الرواية الاولى لفظ الفرض اظهر فى الدلالات على الوجوب الاصطلاحي.

انجام: ما يوجب العيني فى الكتابين .

۳- رساله فى صلوة الجمعة (۶۱-۷۳پ) رد رساله سراب است از برادرزاده تونى **آغاز:** بسمله . الحمد لله الذى اخرج عباده من حيرة الضلالة بارسال الرسل الكرام .. و بعد فاني لما رايت الفاظ و عبارات كسراب بقية يحسب الظآن ماء الاية للفاضل المشهور بمالا محمد السراب علقها على رسالة شريفة موضوعة لنفى الوجوب العيني لصلوة الجمعة لعمى العالم... مولانا عبد الله الشهير بالتونى اردت ان اكشف قناعها. **انجام:** هذا آخر ما خطر ببالي .. فى دفع الايرادات على صاحب الرسالة رحمه الله والحمد لله اولاً و آخراً وظاهراً و باطناً .

۲۸۷۶

نسخ سده ۶۵ ، عنوان و نشان و تصوير شنگرى .

۱۷س ۹×۱۲ ، ۱۶/۵×۱۲۳۳۶ ، كاغذ سمرقندى - جلد تىماج عنايى مقوايى

ترجمه كتاب تجارت

متن از ابوالوفاء محمد بوزجاني در گذشته ۳۸۷ یا ۳۸۸ که برائى ملك منصور بهاء الدوله ساخته است اين رساله در باره شكلهاى هندسى استكه هنرمندان بايد آنها را بشناسند و اين ترجمه بفارسى كه ن است و در نسخه ما بخطى كه ن هم نوشته شده و لغات فارسى سره اى در آن ديده ميشود (استورى ۲: ۲- طوس ۳: ۱۱- ۳۷) گوياهما نكه محمد باقر يزدى بنام فتوحات غيبية شرح كرده (طوس ۳: ۳۴۴- ۱۴۴) و شايد همان رساله دوازده بابى پارسى (ش ۲۲/۷۷۲ بلوشه) باشد.

آغاز: بسمله و به نستعين . الحمد لله الموفق على السداد فى الافوال و الرشاد

فی الاعمال و الصلوة علی نبیه المفضل محمد و آله خیر آل این کتاب استاد ابوالوفا محمد بن محمد البوزجانی است در آنچه صنایع و محترفه بآن محتاج باشند از اعمال هندسیه و این کتاب را کتاب تجارت خوانند و آغازش مترجم از زبان تازی اینست : امثال نمودم فرمان ملک منصور بهاء الدوله اطال الله بقاءه در اثبات معالی بحضرت عالی او مذاکرات آن میرفت از اعمال هندسی که صنایع استعمال آن بسیار کنند مجرد گردانیده از علت و برهان هر عملی تا اهل صناعات آن را باسانی فهم توانند کرد و طریق استعمال هر بابی بر ایشان آسان باشد و این کتاب بر سیزده باب نهاده ام .

فهرست بابها:

باب الف در معرفت احوال مسطر و پر کار و گونیا (۷-۲) .

باب ب در معرفت اصولی که تقدیم ذکر آن واجبست (۱۹-۷) .

باب ج در عمل اشکال متساوی الاضلاع (۲۵-۱۹) .

باب د در عمل اشکال در دایره ها (۳۱-۲۵) .

باب ه در عمل دایره بر اشکال (۳۳-۳۱) .

باب و در عمل دایره در اشکال (۳۴-۳۳) .

باب ز در عمل اشکال در اشکال و بر اشکال (۴۲-۳۴) .

باب ح در قسمت مثلثات باقسام (۴۷-۴۲) .

باب ط در قسمت مربعات باقسام (۴۷) .

باب ی در عمل مربعی از مربعات بسیار و عکس آن .

باب یا در قسمت اشکال مختلف الاضلاع .

باب یب در احوال دایره هایی که متماس شوند .

باب یج در قسمت سطح کره با اشکال

این عنوانها از باب ۱۰ تا ۱۳ در نسخه مادر متن دیده نمیشود و گویا نیمه دوم آن

آشفته است و یا افتادگی دارد و آنچه از بابها که در متن بوده صفحه شماریه‌های آنها را گذارده‌ام (اعلام المهندسين تیمور پاشا ۲۷ - چلپی ۲: ۳۰۷).

انجام : وجهی دیگر چون قطر معلوم بود . اگر خواهیم که کره‌ای بر قطری معلوم ... و آن مخمسات ... د س ك (در عنوان قسمت کره بدوازده مخمس متساوی گویا از باب سیزدهم) .

۲۸۷۷

نستعلیق سده ۱۴ ، عنوان شنگری .
 ۱۵×۸ ، ۱۴×۵ ، ۲۱×۱۳×۵۷ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوا

دیوان

از صدرالشعرا محمدعلی مفلح منشی‌باشی تهرانی (سده ۱۳) نزدیک به ۱۵۰۰ ماده تاریخ دارد مانند ماده تاریخ چشمه علی و حوادث فتح خبوشان و وبای شهرری و درب بقعه خاقان و حمام میرزا علی اصغر و آب انبار حسینعلی خان و قنات میرزا محمد علی خان وزیر و بهاریه و هجو میرزا علی اصغر کرمانبه دار . در آن از منوچهر خان معتمدالدوله و میر مهدی امام جمعه و عباس میرزا و فتح علی شاه و آصف الدوله الله یار خان و آقایی حاجی (میرزا آقاسی) و ظل سلطان و شاهزاده محمود میرزا و خسر و خان و ایلخانی الله قلی میرزا و ابراهیم خان ناظر و محمد شاه غازی ستایش شده است .

درس ۴۹ آمده « این قصیده از من نیست » در آن قطعه‌ها ایست بعنوان « از زبان سیاه

و هفت سین و عاشق و معشوق و پنجتومانی »

آغاز: دیوان صدر الشعراء میرزا محمد علی طهرانی منشی قصیده در مدح

معتمدالدوله منوچهر خان . بسمله .

شاه کهن شدمقیم کاخ جنانرا
گاه کیان شدمقام شاه جوانرا

انجام :

شاه جهان قهرمان گرش نه چنین پیر
در گسلدصولتش زمام زمانرا

۲۸۷۸

تستعلیق .

۱۷/۵×۹/۵×۲۴ ، ۴۴×۱۴/۵×۸۴ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوا

جهود گشان

در این رساله وقایع سیاسی زمان محمدشاه و ستمگریهای دربار و دستگاه روحانی
بار شده است و بساخت نمایشنامه ایست و رمان مانند درشانزده فصل چنین است فهرست
فصلهای چنانکه آقای باستانی نوشته است :

فصل اول - حرکت محمدشاه برای بیلاق و برگشتن از میان راه بشهر و گفتگوی

۱ شاطر سلیم بار فیش ابراهیم و شرح سرگذشت خود

۶ فصل دوم - حمله مردم بمحله یهودیها بتحریرک امام جمعه

فصل سوم - پناهنده شدن منجمباشی به اصطبل و پیرمرد یهودی و دختر جوانش

۱۱ که سیدی اورا دیده و ربوده و بخانه خود سپرده

فصل چهارم - نهارشاهانه باحضور شاهزادگان و حاج میرزا آقاسی صدراعظم ۱۶

فصل پنجم - مذاکرات حاجی میرزا آقاسی با مشیرالملک پیشکار و راپرت

ملاقات و مذاکرات بهمنمیرزا با مترجم سفیر روس و هدایائی که بصدر اعظم میرسد ۲۷

فصل ششم - احضار صدر اعظم بحضور شاه و مسخرگی ملا قاسم حسن الممالک و

اظهارات حاج میرزا آقاسی در خیانت بهمن میرزا بشاه و دادن پنجاه هزار باجاقلو که پیشکار بهمن میرزا برای فرمانفرمایی آذربایجان بصدر اعظم داده . و چوب خوردن بیگلربیگی در حضور شاه و دادن انگشتی خود را بحاج میرزا آقاسی برای نشانه کور کردن بهمن میرزا ۳۵

فصل هفتم - ماه رمضان طهران در آن زمان و تحريك و عاظ مردم را بتاراج محله یهودیها و ملاقات شاطر سلیم با محبوبه و نامزد سابق خود لیلاخانم و وقایع خانه بیگلربیگی و دریافت هدایا و پیشکشها ۴۵

فصل هشتم - منزل بهمن میرزا و میهمانی شاهزادهها با فطار و خیر آوردن کمینک فرمان محمد شاهرآ برای کور کردن او و فرار بهمن میرزا بسفارت روس ۵۵

فصل نهم - مأموریت شاطر سلیم و ابراهیم برای مراقبت خانه بهمن میرزا و ورود میرغضبها برای اجراء امر و دستگیری گماشتگان او و وقایع دیگر ۶۳

فصل دهم ورود شاطر سلیم بمحله یهودیها و اجتماع جهودها در کنیسه برای مذاکره در باب خلاصی یستیر و ساوق و مذاکره خاحام و غیره ۶۹

فصل یازدهم - حمام رفتن محمد شاه و رفتن حاج میرزا آقاسی باندرن و ملاقات باخواجه باشی و مشاهده جسد سلیم خان که با یکی از زنان حرم موسوم بعایشه خانم رابطه نامشروع داشته و هردو را باسگ و گربههار در جوال کرده و بمجازات رسانیده بودند و مذاکره اتحاد صدراعظم باخواجه باشی و وقایع دختر جهود و خانه امام جمعه ۷۶

فصل دوازدهم - ماه رمضان طهران و ملاقات شاطر سلیم با لیلاخانم در مسجد و وعظ امام جمعه علیه بهمن میرزا و انگیزختن سیدمردم را علیه جهودها و قتل عام آنها که زن او را ربوده اند (نامزد یستیر) و بست نشستن جهودان در خانه امام و آگاه شدن سید و مطالبه زن خود را و میل حضرت امام بتصرف آنزن ۸۷

فصل ۱۳ - گرانی و نایابی نان در اثر احتکار مالکین و احجاف خبازان و شکایت

مردم و معزول شدن حاکم و برقراری اکبر میرزا بجای او ۹۳

فصل ۱۴ - هجوم عموم بمحلّه کلیمیان و فرار دادن یاسمن دختر جهود را و جریان اندرون و آگاهی زن امام جمعه از میل امام و همراهی و دلسوزی بادختر جهود و غیره ۱۰۲

فصل ۱۵ - بالا گرفتن کارنان و غوغای مردم و مجازات نمودن اکبر میرزای حکمران یکنفر از ناوهارا بنده در تنور گذاردن و امر بغارت انبار یکی از محتکرین و فرار او ان شدن نان و آرام نمودن شهر و رفتن نزد بیگلربیگی و استنطاق از محبوسین و مجازات بابی‌ها و مقصرین برای مرعوب کردن مردم و تماشا رفتن اهالی درسبز میدان و رأی و فتوای امام جمعه بر بیحقی سید در ادعای زوجیت دختر جهود و کینه گرفتن سید از امام جمعه و تدبیرات شاطر سلیم برای انتقام و غیره ۱۱۷

فصل ۱۶ - طمع امام بهمسری بادختر جهود و رام و آرام شدن او بدستور زن امام جمعه و ورود و پنهان شدن سید بدستیماری شاطر سلیم در خانه امام و کشته شدن امام بدست سید و فرار بستیر و نامزدش و متهم شدن جهود ها بقتل و حمله مردم به محلّه برای جهود کشان و دیگر وقایع و پایان داستان ۱۴۵

آغاز: فصل اول . شاهنشاه عالمیان پناه محمد شاه قاجار طاب الله ثراه هر ساله علی‌الرسم اوایل تابستان عزیمت ییلاقات دماوند فرموده که دفع گرمای سوزان رادر خیام گلرنگ و آغوش خانمهای شوخ و شنگ بگذرانند .

انجام :

پس از مرگ جوانان گل مماناد

پس از گل در چمن بلبل خواناد

تمت الفصل ۱۶ ، تمام شد کتاب جهود کشان ... بتاریخ شهر جمادی الاول از سال

خجسته فال قوی ئیل ۱۳۲۵

تستعلیق سده ۱۱ ، عنوان شنغرف ، جدول زرومفکی ولاجورد ، آغاز وانجام ناقص .
 ۱۹س۶×۱۵ ، ۱۷۴۳۱۰/۵×۲۱ ، کاغذ سپاهانی متن وحاشیه - جلد آیماج قهوای ضری مقوایی

تاریخ مکاتبات هلامی

منشآت شیخ ابو الفضل مورخ است (ادبیات، ۸۰) نسخه ما از آغاز دفتر یکم اندکی ندارد و برابر است با ص ۱۳ س ۱ نسخه ۱۱۸ ج کتابخانه دانشکده ادبیات و بیشتر از این نسخه دارد و ۱۲ برگ از دفتر سوم هم در آن هست و در ترتیب نامه هاهم با آن نسخه یکی نیست.

تستعلیق مؤلف ، عنوان شنغرف .
 ۲۱س۸×۱۵ ، ۱۱۴۳۱۴×۲۱ ، کاغذ فرنگی - جلد روغنی زر کوب درون سرخ

ههبا ح النجاة فی النشأتین فی ممر الایمتین بین السجدهین

بفارسی از شیخ حسین همدانی که در زمان محمد شاه قاجار در ۱۲۵۲ در پنج مقدمه و چند فصل و خاتمه در سپاهان ساخته و بر روش فلسفی و عرفان شیعی است (ص ۱ و ۴ و ۸ و ۹ و ۲۲۲) اورا است کتابی بنام مبعی در روضه خوانی و شعرهایی از ان رادر این کتاب آورده است (ص ۱۳۹) و نمونه ای از شعرهای دیگر او هم در آن هست (ص ۵۸ و ۶۰ و ۸۱ و ۹۶ و ۲۲۲ و جاهای دیگر).

آغاز: بسمله . الحمد لله الذی جعل الصلوة عمود الدین و معراج المؤمنین . . .
 فبعد یقول عبد مولاة الحسین فهذا یا اخوانی سر الاستغفار بین السجدهین بالتماس جمعی از برادران روحانی ... بیان شد .

انجام : پس گفتیم السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته قد فرغ من تسویده و تصنیفه مصنفه الفقیر ببلدة اصفهان بشهور [۲] ۱۲۵ و كنت يومئذ تقريباً ابن ثلثین ارحمنى يا ارحم الراحمین .

ای خداوند هفت سیاره

نیست ما را بجز گنه چاره

شکنم توبه گر دمی صدبار

عفو فرماییم دو صد باره

لمجرره الجانی راجی عفوره و کتبت هذه القطعة فی بلدة ری فی ربیع المولود ۱۲۷۴ اسئل الله العاقبة بالسعادة وان ینفع بها الطالبون فی يوم لا ینفع مال ولا بنون ان الله وانا الیه راجعون .

۲۸۸۱

نسخ ۱۲۵۸ (۴) .

۲۱/۵×۹/۱۵ ، ۲۱×۱۵۳۹۷ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج عنا بی ضربی مقوایی

اخری و الا مصطفی

از سید کاظم رشتی است که در کربلا ساخته و به بیست پرشش که از سپاهان رسیده پاسخ داده است (فهرست احسابی ۲: ۱۵۹) ،

آغاز : بسمله . حمدله ... اما بعد فیکول العبد ... کاظم بن قاسم الحسینی الرشتی ان بعض الدیانین ... قد عرض علی مسائل .

انجام : بلاغثار و صلی الله علی محمد و آله الاطهار .

۲۸۸۲

تستعلیق مؤلف ، عنوان و متن شنغرف ، جدول شنغرف و لاجورد

۱۵/۵×۷/۱۵ ، ۲۱×۱۵۳۹۷ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج عنا بی ضربی

فیروزجات طوسیہ در شرح خطبہ رضویہ

در شرح خطبہ امام رضا « اول عبادۃ اللہ معرفتہ واصل معرفتہ اللہ توحیدہ ». که نزد مأمون خوانده است بنقل از عیون الاخبار صدوق و امالی طوسی بروش فلسفی شیعی از محمد باقر بن مرتضی طباطبائی یزدی که پس از بازگشت از خراسان و هنگام رفتن بتبریز در تهران بنام ناصر الدین شاه در ۱۲۹۰-۱۲۹۳ ساخته و از شاه خواسته که آنرا دوبار بخواند. او نام شاه را بروش لغزشیخ بهایی در آغاز بر مز آورده است. نیمه نخستین کتاب شرح عهد اشتر است و متن عنوان اصل و شرح او عنوان شرح دارد.

آغاز: بسمله . الحمد لله الذی احتجب بشعاع نوره عن نواطره مصنوعاتہ . وبعد چنین گوید ... ابن مرتضی الطباطبائی محمد باقر الیزدی ... که در عهد دمیمن .

انجام : پس در اینجا ختم مینمایم کلام خود را اللهم اجعل خاتمه امورنا خیرا...

الطیمین وقد فرغ من تسویدہ کاتبه الفقیر الی اللہ الغنی فی شهر صفر المظفر سنۃ ۱۲۹۳

۲۸۸۳

نستعلیق شفیع بن حاجی میرزا حسین قلی فراہانی در ۱۳۱۳ ، عنوان شنگرف .

۱۴ س ۸×۱۴ ، ۲۳×۱۶/۵۴۲۲۸ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبزی مقوایی

منزل الہدایہ

دیوانی است آمیختہ بامثنوی مولوی در مناقب حسین ع بایند و اندرز از حسن

علی بن یعقوب انجدانی سلطان آبادی در ۱۳۱۱ - ۱۳۱۳ در صد مجلس با دیباچہ های

منثور و در پایان قصیدہ ای است درباره تیر خوردن ناصر الدین شاه و ستایش میرزا علی

اصغر خان اتابک . نام کتاب و مؤلف و تاریخ و شاه در آغاز و انجام هست.

آغاز:

نیست ممکن را چو جز فقر و فنا
خوش بود گفتن که لا احصى ثنا
در پس هر حمد حمدی مختفی است
داند این راه را که راجانی صفی است

انجام :

صدر را باشد صدارت مستدام
لطف عامش شامل هر خاص و عام

تسلیق سده ۱۱۹۱۰ ، عنوان و جدول مشکی وزرین و شنگرف .
۱۷×۸ ، ۲۴×۱۲/۵۳۱۵۲ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی مقوایی

روضةالاعیان

از میرخواند که بنام امیرعلی شیرنواپی در ۸۹۹-۹۰۰ ساخته است (ادبیات
۲۰۳ و ۲۹۹- استوری ۲: ۱۳۴) نسخه ما ا ختتام یا جلد ششم این کتاب و در جغرافیاست
او در وصف خوارزم می نویسد « و درین تاریخ که سنه تسعمائه هجری است يك محله از
محلات خوارزم باقی است» در پایان آن از تاریخ قدیم هرات تالیف جامی و از کوی
خدایگان (پادشاهان) یاعید گاه و مصلی خلایق شهر هرات و داستان امام رازی با
محمد بن علی ذکره السلام و فرستادن فدایی برای کشتن او که در جامع التواریخ
بخش اسمعلیان دیده میشود یاد کرده و از امیر علی شیر می ستاید . نکات تاریخی
فراوان دارد .

آغاز: برای ارباب خبرت و اصحاب بصیرت پوشیده نماند که بعضی علمای
تاریخ چنین گفته که حضرت باری ... از بعضی اقسام نور محمد ... جوهری بیافرید .

انجام : اورا با صدیقان و ارباب یقین محشور گردان (تمت الکتاب بعون الملك الوهاب).

۲۸۸۵

نسخ ۱۲۶۴ در سپاهان ، عنوان و نشان شمری .

۲۵×۱۵/۵ ، ۳۲۲۵×۱۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى ضربى مقوایى

تعبیر نامه

در دیباچه این کتاب نام «شیخ ابو الفضل حسین بن ابراهیم بن محمد النفیسی» آمده و گویا تحریفی از نام ابو الفضل حبیبش بن ابراهیم تفلیسی مؤلف کامل التعبیر (مشار ۱۲۴۵) باشد و جای نام کتاب هم در نسخه ما سفید است و از صفحه دوم آن درست مانند تعبیر سلطانن ابرقوهی (ف ۲۰۲) است و در آن از همان خواجه قوام الدین یاد شده و منابع همان کتاب آمده و در دو جا از کامل التعبیر یاد شده است (ص ۳ و ۴) مقدمه ای دارای بیست نکته دارد مانند تعبیر سلطانن ولی از ستایش شاهزادگان: «اویس ، شبلی ، جهانگیر ، زین العابدین» در پایان آن نشانی نیست . گویا کسی دانسته یا ندانسته دو کتاب تفلیسی و ابرقوهی را درهم آمیخته و باین ساخت در آورده است . در دیباچه از شرح مفتاح قطب الدین شیرازی یاد شده است .

آغاز: هذا کتاب تعبیر نامه . بسمله . سپاس خدایی را که واحد و صمد قادر است .

انجام : خاتمه در بیان تعبیر خوابها اینکه در شبهای ماه دیده شود ... شب سی ام خواب صحیح است والله اعلم بالصواب .

شکسته نستعلیق خوش سده ۱۲، جدول شنگری، از آغاز و انجام و در میانۀ افتادگی دارد.
سطرها ۳ و ناهگون ۸ × ۱۴/۵، ۳۶ × ۱۴/۵، کاغذ سپاهانی - جلد مقوایی

چنگ

شعرهای نجات اصفهانی در هاشم (۱-۲۰) و متن و هاشم (۲۱-۳۲) و شعرهای:
رضائی (۴) و صفی قلیخان (۶) و صائب (۹) و سید مبارکخان عرب (۶) و عبدالغنی
غنی تخلص (سلمه الله تعالی) (۱۰) و کمال اسمعیل (۱۰) و قانع (۱۶) و قیمتی (۱۸) و
گنجی (۱۹) و صادق (۲۱) و محمدقلی سلیم (۴۹، ۵۲، ۶۱): خر خریدن مرد سادۀ دل
و دزدیدن حیلۀ گری آن را و شهر آشوب حاتم طایی و قضا قدر) و ساکت (۵۴) و خزین
(۵۶) و نظیری (۵۶) و حکیم رکنا (۵۷) و محتشم کاشی (۷۰) و عبدالله انصاری (۵۵)
و فرمان برای کلبعلی خان زیاده اوغلی قاجار بیگلربیگی قراداغ و حاکم کاخت (۵)
و شیر و شکر شیخ بهایی (۳۳ و ۳۴) و نان و حلوائ او (۳۵-۴۸) و چند نامه دیگر در آن
هست.

آغاز: نقل است که سلطان حسین میرزای بایقرا را چهل خاصه بود.

انجام: سلطان حسین میرزا.

بسنگ رخنه شد از بس گریستم بی تو

ز سنگ سخت ترم من که زیستم بی تو

نستعلیق ابراهیم بن میرزا علی اکبرخان آجودانباشی توپخانه در روز سه شنبه ۱۸ محرم ۱۳۱۴ از
روی چاپ ۱۲۹۹ هند و اوسر گذشت را در شب سه شنبه ۲۵ محرم پیچی نیل ۱۳۱۴ نوشته است.
۱۲ س ۷ × ۱۶/۵، ۱۰۰ × ۱۴/۵ × ۲۲/۵، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی

سفرنامه

از ناصر خسرو قبادیانی است (ادبیات ۱۲) سرگذشت او هم در دیباچه نسخه‌ها آمده است بخامنه مولوی خواجه محمد الطاف حسین دهلوی متخلص بحالی (ص ۱- ۵۷) خود سفرنامه از ص ۱ است تا ص ۱۹۸.

نسخ درشت و عنوان و نشان شنگرف با حاشیه مؤلف و مورخ روز چهارشنبه ۱۶ج ۱۰۲۰ نوشته حسین بن شمس الدین حلی با «بلغ فیال» در ش ۱، ش ۲ بخط نستعلیق و برتر گویا از همو، ش ۳ بنسخ ویز بقلم دیگر با نشان شنگرف، ش ۴ بنسخ درشت تر بقلم دیگر با عنوان و نشان شنگرف، ش ۵ بخط نستعلیق با عنوان و نشان شنگرف، ش ۶ بنسخ دیگر با عنوان و نشان شنگرف و با حواشی، خط در همه باید از سده ۱۱ باشد، در پایان بندیست از طریق النجاة.

۱۲×۱۳، ۴۵۸×۱۳/۵، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاک‌ی ضربی

مجموعه

۱- رساله فی جواز السجود علی التربة الحسينية (۱ - ۲۲) از شیخ علی بن عبدالعالی کرکی مورخ ۱۱ع ۹۳۳.
آغاز: بسم الله . الحمد لله حمدا کثیرا کما هو اهلہ و الصلوۃ و السلام علی نبیہ محمد و آلہ الطاهرين و بعد فلما شاع و اشتهر ان فی هذا العصر من اظهر القول بمنع السجود فی الصلوۃ علی التربة المقدسة الحسينية اذا شویت بالنار و تمادی فی ذلك.
آغاز: والله تعالی اعلم بحقائق احکامه وله الحمد اولاً و آخراً و الصلوۃ و السلام علی رسولہ محمد و آلہ الطاهرين فرغ من کتابتها مؤلفها ... علی بن عبدالعالی بالمشهد المقدس الغروی ... فی حادی عشر شهر ربیع الآخر سنة ثلث و ثلثین و تسعمائة احسن الله خاتمتها .

۲- رساله فی تحقیق الخيار بشرط البیع (۲۳-۵۶) از همو (صفحه عنوان).

آغاز: بسمله : الحمد لله والصلوة على محمد وآله اللهم اهدنا لما اختلف فيه من الحق باذنك قد تقرر ان البیع بشرط الخيار على ثلاثة انواع .

انجام : وههنا نجس عنان الیراعة حامدين لله مصلين على رسول الله محمد وآله الطاهرين والحمد لله رب العالمين (تمت الخيارية بحمد الله وحسن توفيقه وصلى الله على محمد وآله- بلغ قبلا).

۳- مسألة التیاسر (۵۷) پاسخ محقق حلی است بیرسش خواجۀ طوسی (ف ۸۶۹ زریعہ ۵ : ۱۹۱) .

۴- خلاصة الايجاز (۵۹- ۸۷) در متمع است از همان کَرکی و در عنوان آمده « خلاصة الايجاز فی المتمع اختصار رسالة المفيد ره مع زيادات يسيرة للشيخ الاجل على بن عبد العالي الكرکی رحمه الله تعالى » .

آغاز: بسمله . اما بعد حمد الله الذي متعنا بانعامه وحبانا بجزيل اكرامه ... فهذه الاوراق خلاصة الايجاز فی المتمع لشيخنا الامام ابي عبدالله محمد بن محمد النعمان ... مع زيادات يسيرة ... وقد رتبته على ثلاثة ابواب وخاتمة : الاول في مشروعاتها والثاني في فضيلتها والثالث في كيفيتها واحكامها والخاتمة في اشياء متفرقة .

انجام : فلا حجة للطاعن و الحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد وآله الطاهرين .

۵- رساله فی معرفة الكبار (۸۹ - ۹۴) همان رساله فی العدالة ش ۲۱۴۴/۳۹ (س ۸۲۸) .

۶- اصول الدين (۹۱-۱۱۳) اصول مذهبی شیعی اثنا عشری است بادلیل در پنج فصل و سپس مختصری از فروع و تنها طهارت و صلوة را دارد . گویا از کَرکی باشد .

آغاز: بسمله و به تقی الحمد لله والصلوة على رسوله محمد و آله الاطهار يجب

على كل مكلف حرو عبد ذكر و انشئ ان يعرف الاصول الخمسة التي هي اركان الايمان
وهي التوحيد والعدل والنبوة والمعاد بالدليل لا بالتقليد.
انجام : ومن اخل بشيء منه استحق العقاب والحمد لله رب العالمين وصلى الله
على محمد وآله .

۲۸۸۹

نستعلیق سلیمان بن عثمان بن عثمان در ۱۰ رمضان ۱۲۵۸ برای خودش در مدرسه تریزوی
۱۷ س ۸ × ۱۴ ، ۳۱۰۲ ۵/۱۱ × ۱۸ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضری مقوایی

تیماج

شرحی است بترکی بر پندنامه عطار نیشابوری (مجلس ۳: ۵۸۳) از عمر بن حسین
نوا که در زمان سلطان مرادخان و بنام خواجه زیرك آغا (س ۲ و ۳ و ۴) ساخته است.
آغاز: هذا شرح پندی عطار . بسمله . شکر و سپاس بی قیاس شول قادر و
قیومه .

انجام : اول مک چوق اوقویه .

۲۸۹۰

نستعلیق جهانگیر میرزای قاجار پسر سیف‌الله میرزا ، جدول زرومشکی و لاجورد ، ش ۱ مورخ
رجب ۱۲۷۴ در دولت آباد ، ش ۴ مورخ ذی قعدة ۱۲۷۴ ، ش ۴ مورخ ۱۲۷۴ .
۱۶ س ۸ × ۱۶ ، ۳۵۱ ۵/۱۴ × ۲۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنایی ضری

هجتمی

- ۱- کنز الرموز (۱- ۲۳) از امیر حسینی (مجلس ۳: ۲۵۵ و ۶۲۴ - ادبیات ۳۹۸) .
- ۲- گزیده‌ای از منطق الطیر عطار (۴۵- ۸۸) .

آغاز: اختیار از شیخ عطار . بسمله .

حمد پاک ان جان پاک را

کو خلافت داد مشتی خاک را

انجام :

آفریدن رایگانم چون رواست

رایگانم گر ببخشی هم سزا است

۳- ترجیع بند قاسم انوار (۹۱-۱۰۰) (سپه ۲: ۶۵۳) .

آغاز: ترجیع بند قاسم انوار ...

بیا ای عاشق عالم سوز بی غم

قدم بر چشم من نه خیر مقدم

انجام :

تویی اصل همه پنهان و پیدا

بافعال و صفات و ذات و اسما

۲۸۹۱

نسخ ابابکر بن علاء الدین در ۹۹۵ ، عنوان و نشان شغرف ، جدول زر و مشکى ، نام نویسنده در
پایان کتاب و تاریخ در پایان مجلد سوم دیده میشود ، حواشی دارد بخط نستعلیق ریز تازه ، مالک محمد جعفر
موسوی در ۱۲۶۴ و با خط و مهر مورخ ۱۰۵۴ از محمد علی موسوی
۴۰ س ۶/۵ × ۱۴ ، ۳۴۷۷ × ۲۰/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکى ضربی زر کوب مقوایی
درون عناوی

المختار فی الطب یا الجامع

از ابن هبل ابوالحسن مذهب الدین علی بن احمد بن علی بن هبل تبریزی بغدادی
موصلی (۲۳ ذی قعدة ۵۱۵ - ۱۳ محرم ۶۱۰) که در ۵۶۰ ساخته است در سه کتاب :

نخستین اصول کلی طب و دومی ادویه مفرد و مرکب و سومی که جلد سوم و چهارم است
علاج امراض است از سر تا پا و جلد چهارم از سدن کبد است تا پایان کتاب. و الطب
الجمالی هم دارد که برای جمال الدین جواد محمد وزیر نگاشته است (خزرجی ۳۰۴:۱)
- چلبی ۳۹۷:۲ - بروکلن ۴۹۰:۱ و ذیل ۸۹۵:۱ - مجلس ۲۸۹:۴ .

آغاز: بسمله و به ثقتی . الحمد لله الواحد القهار الملك الجبار مدبر الفلك الدوار
و مرسل الشماع من الاجرام ذوات الانوار الى سطح الارض من ذوات القرار.
انجام : فهی دلائل ردیه و ماعدا ذلك فهو بعید .

۲۸۹۲

نسخ سده ۱۴ قریباً تصحیح شده از خود ناظم باشد ، عنوان شنغری .
۱۴/۵×۸/۵ ، ۴۰/۵×۱۲/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج فقهوی ضری

تخصیص الهاشمیات والعلویات

ملا عباس زیوری زورایی بغدادی هاشمیات کمیت (ص ۱-۱۲۴) و سبع
علویات ابن ابی الحدید (۱۲۵-۲۹۶) را تخمیس کرده است در پایان نسخه (ص ۲۹۶ -
۳۰۲) هائیه زیوری است و تشطیر او شعر کمیت را که او برای امام محمد باقر خوانده
است در ۱۲ محرم ۱۳۰۶ (۳۰۳-۳۰۷) (ادبیات ۹۱) .

۲۸۹۳

نستعلیق عباسعلی بن مشهدی زین العابدین صدقیانی در روز شنبه ۹/۴/۱۲۴۲ در ش ۱، ش ۲ مورخ
روز یکشنبه ۴ شعبان ۱۲۴۲ ، ش ۳ مورخ ۱۴ شعبان ۱۲۴۲ ، عنوان و نشان شنغری ، نام نویسنده نسخه را در
ش ۱ و ۳ یاد کرده اند ، تاریخ روز چهارشنبه ذی قعدة ۱۲۴۲ در میانه رساله ۳ پیش از جدولها دیده میشود ،
تاریخ تولد ۱۲۳۸ در صفحه عنوان هست .

۱۴/۵×۱۴ ، ۲۱/۵×۲۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج فقهوی درون آبی

مجموعه

۱- دستورالوزراء (۱۶۹-۱) از اختیار بن غیاث حسینی که یکبار اخلاق همایون بنام سلطان ظهیرالدین محمد بابر (۹۷۳م) نوشته و دوم بار همین را بنام دستورالوزراء بنام میرزا شاه حسین و سلطان سلیم خان یکم ساخته و در ۷ محرم ۹۲۶ آن را بانجام رسانده است (پاریس ۷۶۷ و ۷۶۸). نام مؤلف و کتاب و شعر او در آن آمده است (ص ۱۳ و ۱۹ و ۲۵ و ۳۱ و ۳۲ و ۱۴۵) در آن از قانون السیاسة عبارتی آمده است (۱۴۵) در آن از منابع این رساله: کتاب الطهارة ابی علی مشکویه و اخلاق ناصری و قانون السیاسة و میزان الحکم و قسطاس و اساس، یاد شده و آمده که این رساله «مشمول است بر قوانین سلطنت و ریاست و تهذیب اخلاق» با سلوپی خاص.

در کتاب پس از دیباچه يك فصل است در تعریف خلق و سه قانون: نخستین در تهذیب اخلاق و فرهنگ در دو قاعده، دوم در علم کتخدایی و تدبیر اموال در دو قاعده، سوم در علم مملکت داری و سیاست مدن و تقویم رعایا در دو قاعده.

آغاز: بسمله. طغرای سعادت خسروان عالی شان دارالملک سخن طرازی و مشهور کرامت شهسواران میدان بلاغت پردازی جولان دادن سمندخوش خرام خامه نیز گامست در میدان محامد پادشاهی ده عساکر فیروزی مآثر اعیان ممکنات از سرحد اقلیم عدم بشهرستان وجود فرستاد.

انجام: و از اتفاقات حسنه این ایام فرخنده فرجام است که روز و ماه تاریخ اتمام بلسان عدد مفسح است، بنشان دادن سال اختتام چنانچه مضمون این ابیات دلپذیر به بیان واضح البرهان مشیر است ...

شد مرتب نسخه ای کاندر جهان معلوم نیست

که اتفاق افتاده باشد هیچکس را زین سیاق

روز و ماه و سال اتمامش ز تاریخ عرب

«سابع شهر محرم» (۹۲۶) شد بحسن اتفاق

۲- خواص آیات و حروف و اعداد (۱۷۱-۲۳۳) از مظفر بن محمد بن رکن الدین جوینی شاگرد مولانا جلال الدین ابوعلی بن مولانا بدر الدین محمد استرآبادی (ص ۱۹۳) و مولانا نظام الدین عودی مؤلف کنوز الجفر (۲۱۷ و ۲۱۸ و ۲۳۱) مقاله یکم آن در دانستن خواص آیات یزدانی چه در باب محبت و چه در باب عداوت و در سه نوع است سوم در باب آیات آسمانی چهارم در باب مر بعات در اسم کسر ششم در باب مثلثات هشتم در مثلث هندی و نهم در مر بعات و دهم در حروفات است مقاله های دوم و هفتم در نسخه دیده نشده است.

آغاز: بسمله. اما بیشتر از مقالات شرط آن بود که هر چه علمای این فن بمبتدیان گفته باشند وصیت همچنان نقل بنقل هر کس درین علم شروع کند همان وصیت را بدو کند محافظت و مواظبت سخن استادان کرده باشند.

انجام: همان خواص دهد که گفته شد والله اعلم.

۳- رساله بهداشت (۲۳۴-۲۸۳) در حفظ صحت و بهداشت و خواص خوردنیها و نیمه دوم رساله در نسخه ما که خاتمه است و در بیان طبیعت و منفعت و مضرت و دفع مضرت از طعامها و شرابها و بویها و لباسها و آنچه بدان محتاج است در جدول است و بسیار لطیف.

آغاز اقتاده: در موضعی معین حرارت زیاد شود که هوا کند یا مخالف مزاج فصل بود.

انجام: قولنج آرد ... بعسل خورند.

رساله کوه و کتل

از محمد بن محمد صالح دماوندی روح افزایی عبرت از کتاب سبع مثنائی خود او
بروش عرفان شیعی .

او مؤلف رسائل چهل قلم است (ص ۱) و اسرار الاشرار (۵۱) و اسرار قرآنی (۳۲ و ۵۲)
و مجلد شهریار که دومین از مجلدات پنجگانه اقلیم یکم سبع المثنائی او است (۳۱).
شعرهای او هم در این رساله آمده است (۱، ۵۳، ۶۸، ۱۰۰، ۱۱۸، ۱۲۶، ۱۲۹، ۱۴۸،
۱۵۵، ۱۶۱)

در صفحه عنوان و آغاز رساله آمده : لمؤلفه روح الله روحه .

. زبن کوه و کتل کین همه عرفان پیدا است

با این همه آن ره است و عرفان پیدا است

هر کس که قدم زند باین کوه و کتل

اول قدم اوواله و آخرشیدا است

آغاز: رساله کوه و کتل بسمله . الحمد لله الذی خلق الانسان بین و بعث
فیهم رسولاً لاصلاح ذات البین ... و بعد رساله ششم از رسائل چهل قلم از کتاب سبع المثنائی
بنده طالع محمد بن محمد صالح دماوندی روح افزایی ... در حل حدیث امر بین امرین
موسوم در اول امر به امریه و در آخر به کوه و کتل راه علم و عمل باید دانست ... شرح و
بیان و تفسیر و تأویل این حدیث بمقدمه و یک باب و خاتمه میشود.

انجام : بسعادت ختم شد رساله ششم از رسائل اربعین والسلام علی محمد خاتم
الرساله فی الاربعین و آله خیر السلاله و آدم بین الماء و الطین چون ختم شد رساله در دولت
کریمه مورد (۴) مؤلف و گفت : «فی دولة کریمه» .

نسخه مؤلف ، نشان شنغرف ، یادداشتی از مؤلف مورخ روز شنبه ۱۸ ذی حجة ۱۴۵۵ در ص ۴
نسخه هست .
۱۹ س ۳۴۵۸۰۱۵ × ۱۷/۵ × ۲۲/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج عنابی ضربی مقوایی

نویسندگان

از محمدحسن بن علی بن عبدالله بن محمد بن محب الله بن محمد جعفر علی یاری
تبریزی درپند و اندرز و سوغواری در ۴۲ مجلس که در آغاز آنها چند آیتی از قرآن تفسیر
میشود . در دیباچه (۱-۲۷) از استادان او و اجازاتی که باو داده اند و در ص ۲۸ فهرست
بیست و یک اثر او که تا سال ۱۳۵۳ نگاشته است یاد گردید . کتاب عبری و فارسی و مورخ
روز ۲۷ ج ۱/ ۱۳۴۲ است .

آغاز: بسمله و به نستعين الحمد لله الذي انعم على العباد بالعلوم الكافية في السداد
والمحتاج اليها في الرشاد.

انجام : التحف والتحية ۱۳۴۲

نستعليق و جدول زر و مشکى و شنغرف از احمد بن محمد طاهر که در ص ۱۴۶ و ۱۶۵ و ۱۷۷
نامش دیده میشود و در برخی از آنها آمده که او در شهر خوی مجوس بوده است و تاریخ روز
سه شنبه ۱۰ رجب ۱۲۱۴ و روز ۴۹ قلعه گیری ثانی جعفر قلیخان در روز یکشنبه ۱۹ ع ۱۲۴۱/۱ (بایان ابتهال
العاشقین) و روز نوروز تنگوز نیل ۱۴۱۷ در همین شهر و روز یکشنبه ۲ محرم ۱۴۱۸ (بایان ترجمة الصلوة)
و ۵ ج ۱/ ۱۴۱۸ در همین شهر (بایان ترجمة العقاید) در این جاها دیده میشود نیز ، تاریخ روز چهارشنبه «ثانی یوم
جديدة تنگوز نیل» ۱۲۱۷ (۲۷ ذی قعدة) در ص ۱۵۴ (بایان ترجمة خطبة البيان) و روز یکشنبه ۴ ج ۱۴۱۸/۴
در بایان اربعون عاملی و روز آدینه ۴ شوال ۱۴۱۷ در هاشم ص ۴ و ۱۰ ج ۱/ ۱۴۱۰ در بایان مرآة المحققین
(ص ۹۶) و ذی حجة ۱۴۱۰ در بایان شرح خطبة البيان و روز یکشنبه ۲۰ ج ۱۴۱۸/۴ در بایان مغلطات بدیعی
۳۱ س ۱۶ × ۱۷ ، ۱۱۷ س ۳۴ × ۱۴/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى ضربی مقوایی

مجموعه ۴۹

۱- جنگ شعراى بدیعى (لف و نشر ص ۱) وولى دشت بیاضى وجامى و رضایى (۱۴۷-۱۵۱) وخواجۀ انصارى (۱۴۶) وباباطاهر (۷۵) و طالع هراتى (۲۱۱) و ابوتراب بیك (۱۵۱) و نهاریات سعدى و معما بنام على فلى (۱۵۰) و كسوف نامه درویش حاجى محمد جعفر مفرد و ارادت او بمیر اشرف اختیارى و تبدیل كسوت مفردى بكسوت اختیارى بفارسى (۷۲-۷۳) و قطعۀ معمای سه لام و سلام و شرح آن از مولانا محمد باقر (۲۱۶) رویهم هفت بیت و حل صیغ مشكله بفارسى (۶۵ - ۶۷) و دوازده امام خواجۀ طوسى (۲۱۲ متن) نیز پرا كنده های دیگر از خبر و دعا و ادب فارسى و عربى در سراسر دفتر . نیز دعا اى كه شیخ بهایى برای شاه عباس هنگام رفتن بقندهار نوشته است (۸۵) .

۲- شرح اسماء الله الحسنی (۳-۳۵ متن و هاشم) درباره نود و نه نام خدا به عربى و آغاز ساله گویا در نسخه مانىست و در ص ۳ و ۴ بندىست درباره اسم الله بفارسى . در آن از شمس المعارف و از هر وى و برسى و طبرسى و صدوق و سید داماد و كفعمى یاد شده است .

آغاز: الامر الثانى فى بيان الاسماء الحسنی على ماورد فى الروایات فاقول الاسماء الحسنی على ما رواه الصدوق باسناده فى التوحید ... تسع وتسعون اسما .
انجام : فى شرح الاسم التاسع و التسعين الذى هو الشافى . . . و تشفیة من غیظى .

۳- روضة العرفاء و دوحه الكبراء (الملماء) (۴۲-۴۷) در شرح اسماء حسنى است از علاءالدین محمد كلىستانه سپاهانى در گذشته ۲۷ شوال ۱۱۱۰ (ذریعه ۱۱ : ۲۹۹) نسخه مابندىست از آن درباره معانى حروف تهجى .

۴- رسالهٔ جفر (متن ۵۷ و ۵۸) درس ۷۱ و ۷۷-۸۶ نیز پاره‌ای از جفر و علم حروف بفارسی هست.

آغاز: بسمله . این مختصریست در بیان وضع جفر بدانکه جفر در لغت پوست بزغاله است و در اصطلاح علمای این فن دانستن استخراج امور احوال عالم و آدم بتدریج زمان و طاقت انسان است و وضع در لغت نهادن بود و در اصطلاح علمای جفر عبارت است از ترتیب ابجد هوز تا آخرش که ۲۸ حرف است و هر حرفی بیست و هشت صفحه است و هر صفحه ۲۸ سطر است و هر سطر بیست و هشت خانه است و هر خانه‌ای چهار حرف بروجهی که چهار ابجد هوز بود از اضلاع و اقطار و مجموع صفحات چون هفتصد و هشتاد و چهار است ۴۸۷ بدانکه ایشان اقلیم را گویند و یک حرف خواهند از حروف ابجد که مجموع بیست و هشت اقلیم باشد و شهر گویند و صفحه خواهند از صفحات و محله گویند و یک سطر طلبند و خانه گویند و یک خانه خواهند از خانه‌های یک سطر و هر خانهٔ اولین چهار الف باشد و خانهٔ آخرین چهار غین و در ثبت حروف احتیاط تمام باید کرد که غلط نشود که اگر مقدم یا مؤخر فراموش کند تمامی صفحه غلط شود و فایدهٔ مذهب و مقصود حاصل نشود و قاعدهٔ حقیر اینست: ۱۱۱، ۱۱۱ ب، ۱۱۱ ج ۱۱۱ د، ۱۱۱ ه، ۱۱۱ و، ۱۱۱ ز، ۱۱۱ ح، ۱۱۱ ط .

باب اول در بیان دانستن احوال و بیرون آوردن مقصود کلی و جزوی از وضع جفر .

باب دوم در دانستن آنچه استخراج احوال را مهم است .

انجام : من الصفحه السادسة عشر من الجزء الثالث فقس علی هذا.

۵- مرآت المحققین (۸۹-۹۶ متن وهامش) از شبستری.

۶- ترجمهٔ چهل سورهٔ تورات (۹۷-۱۰۷ متن وهامش) گویا از احمد بن محمد طاهر

از ترجمهٔ علی ع بدستور محمد بن ازعیرانی .

آغاز: بسمله . بررأی خورشید آرای ... اخوان مؤمنین پوشیده نماند که چهل
سوره از کتاب تورات موسی.

انجام : ورستگاری تمام و کامل ای فرزند آدم .

۷- شرح صرف میر (۱۰۹-۱۳۲ متن وهامش) بفارسی گویا از احمد بن محمد طاهر
باهمان مباحث بهیوده ای که طلاب قدیم در آغاز تحصیل بدان دچار بوده اند .

آغاز: بسمله . بسم یعنی ابتدا میکنم بنام خدای .

انجام : این فعل مشتبه میشد بامر قاصر العین یایی .

۸- ابتهال العاشقین (۱۳۹-۱۴۶ متن وهامش) از فدایی که در ۱۱۸۳ ساخته و
نام کتاب تاریخ تألیف آنست . در آن تخلص «فدایی» در چند جا دیده میشود.

آغاز:

دل همان سرگرم داغ افروزش

باده در آهنگ عالم سوزش

چرخ در بسته بروی مهر و ماه

یا بمرگ صبح پوشیده سیاه

انجام :

چون پذیرفت انتظامش اختتام

ابتهال العاشقین اش گشت نام

سال نظمش راست تاریخی گزین

ابتهال العاشقین الکاملین

(۱۱۸۳)

ای فدایی خط نومیدی مخوان

هست دریا های رحمت بی کران

از پی عضو گنه بر گریه کوش

قطره ای این بحر را آرد بجوش

ای خدای بحر بخشش قطره بین

لا تردن ابتهال العاشقین

۹- شرح خطبة البیان (۱۵۲-۱۵۷ متن وهامش) از این شرح در ذریعه (۱۳: ۲۱۰)

یاد شده است. در آن پس از دیباچه ترجمه این خطبه است.

آغاز: بسمله. حمدنا محدود و نامحصور نثار ذات علی عظیمی است که خطبه

بیان معانی بدیع حکمت او بر منابع وجود هر موجودی بنهج بلاغت متذکر می باشد.

انجام: که بلند است و بزرگ است و صلی الله علی محمد و آله اجمعین و صلوات

بر محمد و آل و بر همه ایشان.

۱۰- ترجمة الصلوة (۱۵۸-۱۶۵ متن وهامش) از فیض کاشانی.

۱۱- ترجمة العقائد (۱۶۵-۱۷۷ متن وهامش) از همو.

۱۲- صرف میر (۱۷۹-۱۸۶ متن وهامش).

۱۳- الاربعون حدیثا (۱۸۷-۱۹۰ متن وهامش).

آغاز: در وقتی که حضرت امام رضا ... به نیشابور رسید با استدعای محدثان آن

زمان چون امام محمد حریب و موسی بن اشعث و شیخ محمد بن مختار و غیرهم این چهل

حدیث را نوشت و صحیفه الرضا نام نهاد. بسمله. روی عن الرضا ... عن النبی ... قال

اربعة انالهم شفیع.

انجام: فمن ولد الجنیه.

۱۴- الاربعون حدیثا (۱۹۰ - ۱۹۶) از عز الدین حسین بن عبدالصمد حارثی

عاملی (ذریعه ۱: ۴۱۴ - طوس ۵: ۱۳).

آغاز: کتاب اربعین بسمله. الحمد لله علی نعمته العزار ... فیقول ... حسین بن

عبدالصمد الحارثی.

انجام : من الهول عند فضول القول .

۱۵- زاد السالك (۱۹۷ - ۱۹۹) از فیض کاشانی که میان ۱۰۳۰ و ۱۰۴۰ ساخته و در آن از منازل السائرین (گویا : السالکین) یاد کرده است (محبۃ ۱۸:۲ و ۳۳ و ۴۲ - ذریعه ۱۲:۲ - مشار ۸۷۳) .

آغاز: بسمله . الحمد لله وسلامه على عباده الذين اصطفى وبعد از کیفیت سلوک راه حق پرسیده بودند بدان ایدک الله بروح منه همچنانکه سفر صوری را مبدأ و منتهای و مسافتی [وسیر] وزادی و راحله ای و رفیقی و رهنمایی میباشد همچنین سفر معنوی را که سفر روحی است بجانب حق تعالی هم هست مبدأ .

انجام :

از غرور این هوس گر جان دهم

به که دل در خانه و دکان نهم

والتوفیق من الله العزيز العليم والحمد لله رب العالمين (تمت رسالة السلوك من افادات ... ملامحسن کاشی در یوم جمعه هفدهم شهر جمادی الثانی سنه ۱۲۱۸) .

۱۶- مثلثات بدیعی (۱۹۹ - ۲۰۲ متن وهامش) (فرهنگنامه ها ۲۰۹) .

۱۷- مقاله در صبر (۲۰۰ - ۲۰۳ هامش) حدیث و خبر است، عربی و فارسی .

آغاز: الصبر نصف الايمان یعنی صبر نیمه ایمانست .

انجام : کمرفتار خواهند شد (من تفسیر در یوم الاربعاء خامس شهر صفر

المظفر ۱۳۱۹) .

۱۸- رساله جبر و قدر (۲۰۴ - ۲۰۷ متن وهامش و نیمه کتاب است) از خواجه

طوسی بفارسی در ده فصل .

۱۹- دوازده امام (۲۱۲ - ۲۱۵ متن وهامش) از طوسی بادیباچه ای بفارسی درباره

استناد آن بطوسی که افسانه مانند است .

۲۰- ترجمه دعاء کمیل (۲۲۲ - ۲۲۵ متن وهامش) بامتن آن و با دیباچه ای

بعربی درباره سند آن .

۲۸۹۷

نستعلیق سده ۱۱۹۱۰ ، عنوان شنگرف ، جدول زرومشکی ، باسرلوح زرین ، مالک رضی الدین محمد بن محمد باقرطیب ، در پایان آمده «لمقه العمار فی سنة ۱۰۷» وگویا ساختگی است ، نسخه در تهران بسال ۱۳۸۵ خریده شده است ، یادداشت ۱۱۴۶ در پایان دارد و یادداشت ۱۳۹۶ در صفحه عنوان و در آن آمده که نسخه را عمار حسنی نوشته است ، نسخه پاکیزه ایست .

۱۴س ۱۶×۸ ، ۲۴۰×۱۴۳/۵ ، کاغذ سپاهانی جلد تیماج سرخ ضری مقوایی کنار زرین .

اخلاق ناصری

از خواجۀ طوسی است .

۲۸۹۸

نستعلیق ۲۲ زی حجه ۹۱۲ (؟) جدول شنگرف و زر و مشکی و لا جورد ، سرلوح زرین .

۱۰س ۱۶×۸ ، ۲۴۰×۱۴۳/۵ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج سبز مقوایی

مرصد الآقبال السلطانیة و مقصد الآمال الخافانیة

مزارات هرات است از عبدالله بن عبدالرحمن حسینی اصیل واعظ گویا همان امیر سید اصیل الدین ابوالمفاخر عبدالله بن عبدالرحمن حسینی شیرازی دشتکی مؤلف درج الدرر فی احوال میلاد سید البشر در گذشته ۱۷ع ۸۸۳ یا ۸۸۴ و بنام ابوسعید کورکان در ۸۶۰ و اندی در سه باب و سرگذشت ۲۰۹ تن از عارفان و مشایخ در آن آمده است . (استوری: ۱۸۴ و ۳۵۶ و ۱۲۹۶ - ذریعه ۵۸: ۸ - مشار: ۱۴۳۲) .

۲۸۹۹

تستعلیق ترکی سده ۱۰ و ۹ ، عنوان و نشان شنغری .
 ۱۲×۸/۵س ، ۱۸×۱۲/۵۳۹۳ ، کاغذ سمرقندی - جلد مقوا

اشعۃاللمعات

شرحی است از جامی بر لمعات عراقی مورخ ۸۸۶ (مشار ۱۰۷) .

۲۹۰۰

تستعلیق حسین بن حاجی محمد مسکنانی در روز دوشنبه ۱۲۵۲/۴ ، عنوان شنغری ، یادداشت ۱۳۵۵
 در پایان هست ، سه صفحه آغاز و صالی شده و پاره ای از نو نوشته شده است .
 ۱۶×۶س ، ۲۰×۱۳۳۱۴۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج فیهوای ضری مقوایی

مجلس افروز

در باره زاده شدن پیامبر و زناشویی او با خدیجه از فضل کاشانی نزدیک به ۶۰۰۰ بیت . او چون ده فرزند را در ۸۰ سالگی از دست داده بود بدستور دوستی دانشمند بنام محمد بر ای دلجویی خویش این مثنوی را سروده و خود او آن را چنین نامیده است :
 « مسمی چه بر مجلس افروز شد » (ص ۷) نامش در آن بدینگونه آمده : « که از فضل ماند سخن یاد کار » (۲۸۰) .

آغاز :

بنام خداوند گیتی فروز

که روز آورد شب شب آرد بروز

کنند نیل بر طاق ابروی شب

زند شانه بر عنبرین موی شب

۱۷۴۸

انجام :

الهی برآید ازان دوره دود

که نام محمد برد بی درد

۲۹۰۱

نستعلیق مرد آورنده در یزد روز دوشنبه ۲۵ رجب ۱۲۸۳ ، عنوان شغرف وزنگار
۱۴/۵×۷/۵ ، ۳۹۲×۱۴/۵ ، فرنگی - جلد تیماج سرخ ضری

چنگ

از محمد حسین بن حاج محمد جعفر کاشانی در ۱۲۸۳ که قصیده های فتح علی خان
صبای کاشانی (۱-۱۰۴) و انوری (۱۰۵-۱۸۲) را در آن آورده است . او برخی از اشعار
صبار امانند و مثنوی در نصیحت و تنبیه و هجو حاج محمد حسین خان اصفهانی صدراعظم
خاقان را که نخستین آنها تحفة العراقین و عبرت نامه خوانده میشود نیز آورده است.
(۹۸ - ۱۰۴ و ۶۷-۹۸)

۲۹۰۲

نسخ سده ۱۳ و ۱۴ ، عنوان شغرف .
۱۴×۸/۵ ، ۲۲×۱۵۳۲۵۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج فیه ای ضری زرکوب مقوایی

صحنه ای از قاضی

بنظم فارسی از قاصر کرمانی در پنج مقصد در مقتل و سوغواری بر حسین بن علی
(ع) مقصد یکم درس گذشت خود او است و بر فردوسی می تازد که چرا شاهنامه سروده و از
پادشاهان ستوده و از بزرگان دین مایاد ننموده است؟! فهرست مقاصد در آغاز کتاب
هست بنشر .

آغاز:

بنام خداوند پست و بلند

مفزه ز هر نقص و از چون چند

انجام:

نمایی بر این خلق خود کی پسند

که بینند از کوری خود گزند

۲۹۰۳

نستعلیق سده ۱۴ ، نشان شنغرف . در آن آمده «در سعدآباد شمران قلمی شد» و «محرر مجموعه
در اشعیاق دومعنوی بعد از مفارقت در محل وداع هفته» و در اینجا در آخر بیتها تخلص واله دیده میشود
(ص ۱۸-۱۹) .

سطر ۳۸/۵ × ۱۵ ، ۲۱ × ۱۴ ، کاغذ فرنگی کبود - جلد مقوا

تذکره

از آقا میرزا محمد کاظم واله سپاهانی در گذشته ۱۲۲۹ (سپه ۲ : ۶۹۶) که
شعرهایی برگزیده و در آن گنجانده و در برخی جاها هم سرگذشتی از شاعر آورده و
چنین است فهرست شاعران آن آنچه در نسخه ما مانده است : مطرب کاشغری (۱) یوسف
کوسه قراباغی (۱) میرزا محمد بیک نصیری کرمانی (۱) صهبای قمی محمدتقی (۱)
جلال جعفر فراهانی (۲) قسمی افشار (۳) خضری قزوینی (۳) خواجه مرشد شیرازی
(۳ ، ۳۱) میرزا برقی عجائب المخلوقات (۴ ، ۲۷) هاتف اصفهانی (۹، ۱۰، ۱۴)
وحشی کرمانی (۵) رجائی اصفهانی خواجه سیف الدین محمود (۶) سائل طهرانی (۶)
خواجه محمد امین کوسج کاشانی (۷) واهب اصفهانی (۳۸) آگهی اسدابادی همدانی
(۷) اسدی طوسی (۸) حافظ شیرازی (۸) رفیق اصفهانی (۱۰، ۱۵) طبیب (۱۳ ، ۲۶)

میرزا محمد شیرازی (۱۵) ادائی یزدی (۱۵) سوزی اصفهانی (۱۶) قاسمی کازرونی
 (۱۶) ناطق اصفهانی (۱۶) مخفی رشتی (۱۶ ، ۳۹) مختاری غزنوی (۱۶) آقا محمد
 صادق پریشان فروشانی (۱۷ ، ۴۰) واله مؤلف تذکره (۱۸-۱۹) انیسی شاملویولقلی
 بیک (۳۹) آذر (۳۶) اوحدی مراغی (۱۹) درویش مقصود شیخ رباعی (۲۰) محتشم
 کاشی (۲۲) آقا حسین خوانساری (۲۴) سراج الدین حکاک اصفهانی (۲۴) باباطاهر
 (۲۷) امیر علی شیر فنائی (۲۹) باقر خوردم کاشی (۲۹) کسوتی یزدی (۲۹) سید حسن
 خجندی (۳۰) اثیر اخسیکتشی (۳۰) شاه شجاع (۳۰) صدر کاشی (۳۱) کمال الدین
 مسعود خجندی (۳۲) سعدی (۳۳) .

۲۹۰۴

نسخ عبدالله بن محمد علی سیجانی در روز پنجشنبه ۴ رجب ۱۰۵۶ و تصحیح و مقابله محمد علی بن
 محمد رضا در ۱۱ رجب ۱۰۹۶ ، عنوان و نشان شنغری ، جدول زر و مشکى ، سر لوح زرین .
 انجام : ازدعای خیر محرومنسی نفرمایند تم ترجمه الکتاب بعون الله الملك الوهاب
 ۲۱س ۴۱/۵ × ۳۴/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه ای ضربی

ترجمه ذیلک پختیه یا هی نسی البابدین

ترجمه ایست از مصباح کفعمی از محمود بن میرزا علی برای آقانیک بختا (منزوی
 ۱ : ۲۳۹) .

۲۹۰۵

نسخه علیق سده ۱۰۹۹ ، عنوان و جدول شنغری ، نسخه در روز آدینه ۱۸ محرم ۱۰۹۴ در سلطانیه
 خریداری شده است .
 ۱۴س ۱۱ × ۴۰ ، ۱۸/۵ × ۳۴/۵ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی

دیوان

از جمال‌الدین ابواسحق شیرازی (م ۸۱۸) است، در عنوان نسخه ما آمده «هذا دیوان ابواسحق بوالاطعمه شیرازی علیه الرحمة» .
(ذریعه ۹ : ۱۳۵ - مشار ۷۱۶) .
آغاز: آغاز نامه .

بنام روان بخش روزی رسان
که رزق آفریده است پیش از روان
مرتب کن قوت قبل از وجود
پیایی ده لقمه از خوان بود

انجام :

هر چه بر خان شریعت در کلام پخته است
زان پشیمانم کنون استغفر الله العظیم
(۶۱-۶۱) آنگاه آمده (۶۱-۷۹) :

آغاز: رساله جمعیت مباحثه طعامها که از جوانب اتفاق میکنند و بهم میرسند.
برضمین منیر و رای و قاهر بصیر از صغیر و کبیر و غنی و فقیر پوشیده نماند که از زمان
آدم تا اقران عالم شعرای نیک نام و امرای فصیح کلام بسیار و بی شمار است .

انجام :

خاله بی بی چو ترا میل طبیعت باشد
عمه خاتون بنهد بهر تو طشتی بر بار

این رساله منشور در نه باب است و بسیار لطیف و نام بسیاری از خوراکیها در
آن دیده میشود .

۱۷۵۲

۲۹۰۶

تسعلیق سده ۱۱ ، عنوان درشت ، نشان شنغرف .

۱۶س۹×۱۹ ، ۴۴/۷×۱۵۳۴۲۷ ، کاغذ هندی - جلد تیماج قهوه‌ای مقوایی

شرفنامه منیری

فرهنگی است از ابراهیم قوام فاروقی که برای ابوالمظفر باربرك پادشاه بنگال (۸۳۲-۸۴۹) و بنام شرف‌الدین احمد منیری (۶۶۲-۷۸۲) در ۸۷۸ (؟) ساخته و فرهنگ ابراهیمی نیز خوانده میشود نام کتاب و مؤلف در دیباچه نسخه ماهست . چند فصل در آغاز هست در دستور زبان فارسی (دیباچه برهان قاطع چاپ د کتر معین ص ۷۳- دیباچه ج ۵ فرهنگ نظام ص ی - سپه ۲: ۱۸۹).

آغاز:

بنام خداوند هستی بهست

سر آغاز نامه‌ای را که هست

خداوند انس و خداوند جان

خداوند جسم و خداوند جان

انجام : ارش مثل يك گز ... يك بدست عاقبت بالی باد الله اعلم .

۲۹۰۷

تسعلیق سده ۱۱ ، عنوان و نشان شنغرف ، آغاز و انجام افتاده است .

۱۵س۸×۱۷ ، ۴۴×۱۲/۵۳۱۸۰ ، کاغذ هندی - جلد تیماج سرخ ضریب زر کوب مقوایی درون

سرخ بالولا

تاریخ سند یا تاریخ معصومی

از سید نظام الدین محمد معصوم حسینی صفای نامی ترمذی بکری (۹۴۴-۱۰۱۹) که نزدیک ۱۰۰۹ ساخته است . تاریخ پادشاهان سندا ست از پیش از اسلام تا زمان سلطان محمود خان پادشاه سند و سر گذشت دانشمندان وقاضیان و مشایخ و شعر ا هم در آن هست و کتاب در چهار جزء در بمبئی بسال ۱۹۳۸ م بادیباچه ای در سر گذشت او بچاپ رسیده است (مشار ۳۴۱) .

۲۹۰۸

نسخ ۱۱ و ۱۲ ، عنوان و نشان شنگرف ، جدول زرو لاجورد .
 ۱۹×۹ ، ۲۵×۱۴/۵۳۲۰۱ ، کاغذ سپاهانی متن حاشیه - جلد تیماج قهوه ای مقوایی عطف
 مشکى .

مرآة المرآة

بفارسی و عربی و بروش تاویل صوفیان بر سراسر قرآن باختصار و شعر های مثنوی در آن آمده است . نام کتاب در دیباچه دیده میشود . چنین است فهرست کتبی که از آنها در این تفسیر یاد شده است :

عرائس ۴	تفسیر سلمی ۴
عین الحقائق ۶ و ۲۹۵	تفسیر دیلمی ۱۰
در منثور ۹	مثنوی ملای روم ۱۴
لباب التاویل ۱۸	مرصاد العباد ۲۴
نفحات الانس جامی ۳۴	احیاء العلوم ۱۱۱
عوارف ۱۱۵	دیوان حکیم سنایی ۳۱۱
فتوحات مکيه ۳۱۴	غوثیه ۵۲

تكملة ۵۲ و ۱۶۳	غنيه ۵۶
ملفوظ شريف ۵۶	انوار الاسرار ۵۸
منازل السائرين ۶۰	جامع صغير ۶۵
چواهر القرآن ۶۹	تفسير رحمانى ۷۴
معالم التنزيل ۸۴	البدور السافرة ۹۱
مصباح الشريعة ۲۹۵	مكتوب شريف ۳۲۸
غرر الحكم ۳۶۲	حكم ابن عطاء ۱۱۷
فتوح الغيب ۱۳۸	ديوان مولوى ۱۶۴
تفسير امام غزالي ۱۶۵	مشكوة الانوار ۱۷۰
شرح عقائد نسفى ۱۸۸	ملقط ۱۸۸
مرآة العارفين مسعود بيك ۲۱۰	
شرح الصدور ۲۲۴	كشف اللغات ۲۳۹
ده قاعده سيد على همدانى ۲۶۹	فوائد الفؤاد ۲۷۰
صواعق محرقه ۲۹۰	اخبار الاختيار ۳۵۸
وصيت بامه ۳۶۵	تفسير شيخ نظام الدين ۳۸۲
حاشية عوارف ۳۹۰	سمط المجيد ۲۶ ^۱
تذكرة الاولياء ۷۸	ترجمه مشكوة ۸۵
كتاب الابناء ۲۷۵	ترجمه ملفوظ شريف ۲۹۶
قصيده محبوب سبحانى عبدالكريم جيلى ۳۳۰	
ديوان شيخ ابوسعيد ابوالخير ۳۸۶	

اين كتابها در بسيارى از صفحات ياد شده وبراى نمونه شماره برخى از آنها در

پنجا آمله است .

آغاز: بسمله . الحمد لله رب العالمین والصلوة علی رسوله الامین... قال النبی ص
 طلب العلم فریضه علی کل مسلم ومسلمة حصول علم از سه طریق است.
 انجام : وحديث دیگر مکرر است ویل للجاهل مرة وللعالَم سبع مرات.

۲۹۰۹

نستعلیق در همه شماردها و بیک خط و مورخ ۱۲۶۲-۱۲۶۴ ، عنوان و نشان شنغرف، ش ۱ و ۲ از انجام
 افتاده ، ش ۳ مورخ ۱۲۶۲/۴۶ ، ش ۵ مورخ ۱۲۶۲ ، ش ۷ مورخ ۲ رجب ۱۲۶۷ در زمان فرمانروایی علی
 اشرف خان در خمسه ، ش ۹ مورخ شب دوشنبه ۱۷ ذی قعدة ۱۲۶۴ هنگام فرمانروایی نواب اشرف والا
 عبدالله از طرف ناصر الدین شاه در خمسه و در ۲۴ این ماه شاه به تخت نشسته بود ، پراکنده هایی نیز در برخی
 از برها هست .

مجموعه

- ۱- جواهر الاسرار (۱-۱۵۷) از شیخ نورالدین علی حمزة بن علی ملک آذری
 اسفراینی (۷۸۴ - ۸۶۶) در چهار باب هر یک چند فصل که در رجب ۸۴۰ ساخته و
 کزیده ایست از مفتاح الاسرار خود او (ص ۴) .
 (مشار ص ۵۱۳ - ذریعه ۵: ۲۶۰ - مجلس ۲: ۴۷۸) .
- ۲- شرح قصیده میرفندرسکی (۱۵۹ - ۱۸۲) از محمد صالح خلخالی (حقوق
 ۱۵۲) .

۳- تفسیر سورة اعلی (۱۸۳-۱۸۸) از ابن سینا (ف ۲۳۹۶) .

- ۴- شرح دیوان حافظ (۱۸۹-۲۲۴) در آن پاره ای از شعرهای او شرح عرفانی
 شده است .

آغاز: افراد چندی که از غیب املای قلم لسان الغیب خواجه حافظ شیرازی
 گردیده : دوش از مسجد سوی میخانه آمد پیرما ... بدانکه می باصطلاح اهل شهود

وفلاح عبارت است از کیفیت و حالت که از تجلی محبوب حقیقی بر سالک راه عشق رخ می نماید .

انجام : ساقی حدیث سرو و گل لاله می رود - این بحث با ثلاثه غساله می رود . بدانکه جمعی که دل خود را بمصقله لاله الا الله صیقل می نمایند ... و سبعة یومیه که در وقت معین میخورند .

۵- لمعات (۲۲۵ - ۲۵۱) از عراقی .

۶- رساله سلوک (۲۵۲-۲۶۱) از شاه نعمه الله ولی (ف ۴۴۰) .

۷- آغاز و انجام (۲۶۱-۲۸۶) از خواجه طوسی .

۸- اثبات الاثمه (۲۸۹ - ۲۹۶) استخراج نامهای معصومان است بطریق زبر و بینات از آیات قرآن در باب یکم که در نسخه ماهست درست مانند مضمینی الاعیان خوانساری ش ۱/ ۱۹۶ (ف ۲۳۵۱) و تا اندازه ای هم مانند رساله عربی محمد بن منصور بن صدر حسنی حسینی (ش ۲/ ۲۱۴۵ ص ۸۳۷ ج ۹) .

آغاز: بسمله . باب اول در ایراد آیات قرآنی که بقاعده زبر و بینه دلالت بر امامت اثنی عشر ... دارد اولاً قوله تعالی : بسمله . اقول و من بیناته بعد از اسقاط المکررات استخراج اسم علی .

انجام : الثامن عشر قوله تعالی فی سورة المائدة اليوم اكملت لكم دينكم ... اقول روی الخاصة والعامة ان هذه الآية نزلت فی غدیر خم ... ووصی نبی الله علی الحبیب ابن ابی طالب و آله و اولاده

۹- شرح حدیث «اعرفوا الله بالله والرسول بالرسالة واولی الامر بالمعروف والعدل والاحسان» (۳۰۳-۳۰۷) از یکی از شاگردان ملا محسن فیض کاشانی در زمان خود او بروش فلسفی شیعی و شاید بخشی از کتاب او باشد و عربی است و در آن آمده «قال استادنا فی العلوم الحقیقیة دام فیضه العالی فی جامعہ الکافی الوافی» .

نسخ حسین بن قاضی محمد در روز پنجشنبه ۸۷۷/۴ع ۲۱ در بندر جیوال ، آیات درشت تر ،
مالک بابا صالح بن بابایه قوب ، نسخه يك سطر بیش از تفسیر «عم یسألون» است تا پایان قرآن .
۱۶س ۱۵× ، ۱۴۳۱۵۷×۲۱ ، کاغذ سمرقندی موریانه خورده - جلد تیماج قهوه ای ضری
مقوایی .

تفسیری

تفسیری است خبری وادی بفراسی از دانشمندی سنی (۹۹/۷ و ۲۷۸/۸) و در
آن از کافی (ص ۲۷۸) و تاج المصاادر (۲۱) و کشف (۳۸ و ۶۹ و ۱۱۹) و شرح طیبی بر آن
(۳۸) و مشارق الانوار (۸۹) و صحیح مسلم (۸۹) و صحیحین (۱۲۳) و تفسیر مغنی
(۲۲۹ و ۱۳۶ و ۷) و تفسیر امام زاهدی (۳۸ و ۹۳ و ۲۲۰ و ۲۳۸ و ۲۵۶) یاد شده است شعر
سعدی .

« تواضع ز گردن فرازان نخواست

گدا گر تواضع کند خوی او است »

در آن دیده میشود (۴۲) در آن از امام مجاهد (۴) و ابن عباس (۱۱۹ و ۸) و ابن
کثیر (۸۴) و امام کلینی (۱۹۷) و امام قتاده (۱۱۹ و ۲۱۰) و اخفش نحوی (۸۰ و ۱۳۴) و
امام حسن و ضحاک و دوقفسر (۱۱۹ و ۲۰۴) و امام ابو یوسف (۱۱۶) و امام اعظم ابوحنیفه
(۲۲۶ و ۸۳) و امام عطاء خراسانی (۸۸) و امام شافعی (۱۱۷) و ابوالحسن اشعری (۱۳۰)
و ابوهریره (۲۳۵) و انس بن مالک (۴۶) و امام حسن بصری (۱۱۴ و ۱۱۹) و کعب الاحبار
(۱۳۸) و خواجه سنایی (۵۰) و امیر المؤمنین علی (۹۳ و ۵۳) و امیر المؤمنین عمر (۶۰)
و امام محمد مفسر (۱۱۶) و معاویه (۱۳۸) و علی بن موسی الرضا (۲۰۳) و نظام معتزلی
(۳۰۰) و معتزله (۱۹۸ و ۲۴۲) و یسر (؟) شاعر (۲۰۱) و ابی بن کعب و مصحف او (۲۶۸) و اهل
سنت و جماعت (۹۹) یاد شده است .

در آن در برابر «سنیان» بدمذهبان آمده و معتزله و حنابله (۵).

مؤلف در این تفسیر از سال ۴۲۹ یاد میکند (۱۰ و ۲۶۶). چون در این تفسیر شعر سعدی (م ۶۹۱) آمده و از شرح کشاف طیبی (م ۷۴۶) یاد شده و نسخه ما هم در ۸۷۲ نوشته شده است پس مؤلف باید میان سالهای ۷۴۶ و ۸۷۷ زیسته باشد. مشارق الانوار هم که از آن در این تفسیر یاد شد باید از صفائی (م ۶۵۰) باشد و المغنی فی التفسیر از ابوالفرج عبدالرحمن بن الجوزی (م ۵۹۷) است (چلبی).
در فهرست آستان رضوی هم از تفسیر فارسی که در آن شعر سعدی آمده یاد گردید (ش ۴۳) آیا آنهم جزئی از همین است؟

شعرها ای که درین تفسیر آمده است :

فرعون که شده آبی آبش ره آتش شد

پس خاك بسر بادش زین سر لشی و طغیان

(۲۶)

از هیبت آن دو راه خون شد دل من

تا خود بگدام ره بود منزل من

.....

ملك ابیدست در میانه

هشداشته نرد عشق میبخت

(۳۲)

خاکساران جهان را بحقارت منگر

توجه دانی که درین گردسواری باشد

(۴۱)

تواضع ز گردن فرازان نكوست

گدا كه تواضع خوى اوست

(۴۲) (از سعدی)

كر تن من زبان شود هر موى

يك شكر تو از هزار نتوان گفت

خواجه سنائی میگوید:

هر كه ترا زاد رفت وانكه تورا زادمرد

زان نه بما جز خيال زين نه بما جز خله

(۵۰)

ای منور بتو نجوم جلال

وای مقرب بتو رسوم کمال

(۶۵)

قالوا اقترح شيئاً نجد لك طبخه

قلت اطبخوا لى حبة وقميصا

(۱۰۷)

گفتند گو چه چیز پزیم از برای تو

گفتم برای بنده یدلی پیرهن پزید

(۱۰۸)

معبود لم یزل متعالی ز ابتداست

موجود لایزال منزله ز انتهاست

ذاتش بهیچ وجه تنائی پذیر نیست

ذاتی بری ز صورت و پاك از جهان وجاست

زاتی که لایح است صفات کمال او
با اینچنین صفات سزاوار کبریا است
(۱۱۰)

حاصل دنیا ز کهن تا بنو
چون گذرنده است نیرزد بجو
(۱۱۸ و ۲۵۳)
مصراع : « عجب حالی عجائب روزگاری »

قطعه :

خانه آتشین قرین دشمن
دیو هم خانه مقری نه
خورش و آب از ضریع و حمیم
تا ابد غیر آن مقری نه
(۱۱۲)

اولین شر در ره آدم
بود نای گلو و طبل و شکم
آب چندین مخور توریک نه ای
تا گلو پر مشو تو دیک نه ای
گر خوری بیش پیل باشی تو
کم خوری جبرئیل باشی تو
(۱۴۴-۱۴۵)

ای که دستت میرسد کاری نکن
بیش از آن کز تو نیاید هیچ کار

این دم که دمی داری بکن کاری

این فرصت یکدم را عمر ابدی گردان

(۱۴۷) (از سعدی)

نه ایم آمده از پی خوشدلی

بلی از پی رنج و سختی کشی

(۱۵۲)

چون طینت ز محنت و حسرت سرشته اند

(۱۵۳)

صلاح راه فلاح است و جاه هر دو جهان است

فجور موجب خواری و سیلت خسران است

(۱۶۶)

گر روز نیایش ز غوغای جهان

شب محرم عاشقانست شهباش طلب

(۱۷۴)

صفی حضرت اگر در وجود سابق بود

حبیب در که حق سبق اصطفا دارند

(ص ۱۹۰ - ۱۹۱ در ۱۹ بیت در ستایش پیامبر) .

بلی غناست چو دریا ز موج از که رهد

که سود در سر سودای آن رجاء دارد

نه هوشیار زند دست بر لب افعی

اگر چه دست بر افسون و بردوان دارد

تباع را مخالط شود خرد مندی
 اگر چه در تن و بازو بسی قوادارد
 ز فقر دیو مسلمان شود چو دیونبی
 غنی است گرچه ولی مال در بلادارد
 (۱۹۴)

یتیم اربگرید که نازش خرد
 و گر خشم گیرد که بازش خرد
 (۲۰۱) و شاعر گفته :

اذا اشتدت بك العسری ففكر فى الم نشرح
 فعسر بين يسرين اذا املتها فافرح
 چو زور آرد بتوعسرى الم نشرح زجان بر خوان
 دویسر افتاده بایک عسر دل بگمارشودان
 (۲۰۱-۲۰۲)

کیست درین دائره لاجورد
 دست گهی یافت که پا گم نکرد
 (۲۱۲)

چه آدمی که مطیع است با دواعی نفس
 به از ملك كه بطبعش ره هدی آرد
 بقدر رنج بود گنج و این بسی رنج است
 كه به با دواعی طغیان دس اتقا آرد
 (۲۳۵)

آن كودك خاكبیز غریبیل بدست
 میزد بدو دست روی خود را می خست

می گفت بهایهای کافسوس [و] دریغ

دانگی بنیا فتم غریبیل شکست

(۲۵۷-۲۵۸)

کلید فتح ز اقلیم در خزانه اوست

کسی بقوت بازوی خویش نگشاده است

نظر بقیض فضل تو است و ظفر تو می دهی

هست بهانه دروغایت خطا قدمح حظ (۴)

(۲۸۹)

عداوت میان دو کس آتش است

سخن چین بدبخت هیزم کش است

(۲۹۶) (از سعدی)

در این تفسیر در هر سوره ای ترجمه ایست شیوا از آیتها و گاهی هم با شرح آنها و گاهی با آوردن شرح داستانهای قرآن و در پاره ای جاها نقل سخنان مفسران است و در بسیاری از جاها بروش پرسش و پاسخ مطالب علمی آنها بطرزی روشن دیده میشود. چون نسخه ما بیش از ۱۵۰ برگ دارد و تفسیر يك جزو (۳۰) قران است پس همه این تفسیر بایستی نزدیک ۴۵۰۰ برگ باشد.

در آن کلمات و عبارتها فارسی شیوا بسیار آمده و درباره پیامبران «مہتر» گفته شده مانند: مہتر موسی، مہتر صالح (س ۱۳۹) و مہتر یعقوب (۴۵/۶).

این است نمونه ای از فارسیهای این تفسیر:

«امی پندارد» (س ۱۵۵ س ۷۷ در برابر «ایحسب» و «وانیا فریده ایم» (س ۱۵۶ س ۵)

در برابر «الم نجعل» و «انیا فته بود ترا» (۱۸۹ س ۶) در برابر «الم بجدك» و «اگشاده

نگردانیدیم برای تورا» (س ۱۹۶ س ۱۳) در برابر «الم نشرح لك صدرك» نیز

«اگشاده نگردیدیم سینه ترا» (س ۱۹۷ س ۱) و «ادیده ای کسی را که باز دارد»

(ص ۲۱۵ س ۲) در برابر «ارایت» و «امیدانی انسانرا» (ص ۲۱۶ س ۱۱) در برابر «ارایت» و «دانه گردانید» (ص ۲۷۷ س ۲) در برابر «الم یجعل» و «انه دانسته ای ای محمد» (ص ۲۶۶ س ۱۶) در برابر «الم تر» و «ادانسته ای ای محمد» (ص ۲۷۱ س ۳) در برابر «ارایت» با آوردن همزه استفهام در همۀ اینجاها. مانند این همزه در لسان التنزیل و ترجمۀ احیاء غزالی دیده میشود (راهنمای کتاب س ۳ ش ۲ ص ۱۷۷).

نیز در آن آمده: و در مصحف ابی بن کعب این هردو را يك سورت آورده فصل به بسم الله نکرده (۲۶۸/۸).

همچو دانه کرم خورده یا همچو کشت خابیده و خورده برای الف کیرانیدن (۲۶۸/۱۳).

مدار معیش ایشان است (۲۶۹/۲).

مردارها و استخوانها میخورند (۲۶۹/۱۵).

خلاش (۲۷۶/۶).

کنانیدن (۶/۱۶).

آوندها (۲۷۶/۸).

ازین اثر تصریح بسنیت نهادن دست راست بردست چپ معلوم شد (۲۷۸/۸).

صدگان کورت میگفت (۲۹۰/۲).

گفت مگری (۲۹۱/۹).

شمانرا (بجای شماها را) (۱۵۰/۳ و ۶۴/۵).

درخانۀ خدیجه برورقبن نوفل که درزادۀ او بود انجیل میخواند (۲۰۸/۹).

بیک رطل زربوزن دیارما دوسیر باشد بها خرید (۱۷۳/۱۴).

چفسیده (۱۵۵/۱۳) چفسانیده (۱۶۰/۱).

تازبی فرمانی بازمانده و پرهین کاری اختیار کند (۱۵۷/۴) بفسق و بی فرمانی

خدای فرومایه و خوار گردانیدن پیش حضرت حق و پیش نظرمان (۱۶۶/۸)

چنانستی که (۱۵۹/۱).

وجه دریا باند ترا یعنی چه دانی (دربرا بر : وماادريك) (۱۵۹/۴) .

فقير مذبون (۱۶۰/۲) .

غلها بخت دهد جامها خشك كند (۱۶۳/۷) .

چون روشن كند تاريخى را يازمين را يادنيا را (۱۶۴/۶) .

بالا ذكر تاريخى وزمين و دنيا نگذشته (۱۶۴/۷) .

اگشاده نگر دانيديم (دربرا بر : الم نشرح) (۱۹۶/۱۳) .

پس هر چون كه باشد چيزى يقيم را بده قهرمكن (۱۹۵/۲) .

پيغامبر را الزميان كود كان ربودند و دستان غلطا نيدند و سينه پيغامبر را شكافتند

(۱۹۷/۱۳) .

روزي پشتواده خاربر گرفت پشتواره غلطيدرسن در گلوى اوافتاده خفه شد جان

داد، ستان افتاد باد امانش بالا كرد (۲۹۵/۱۲) .

استخوانها درين حال كه بوسيده و ريزيده باشد (۳/۱) .

پس رنج بين در عبادت (۲۰۲/۳) .

ميوه بهشتى بى خسته است (۲۰۲/۱۶) .

دووخ ۳۲/۲ و ۳۳/۱۰ و ۱۴۸/۱۱ و ۶۴/۱۱ .

افسانه پيشينيان است چنانچ بالا گذشته (۵/۴) .

پيغامبر بانك پنج نماز فريضه شده دوگان ركعت ميگزارد (۲۰۹/۴) .

اظهار تقدير ساليانه درين شب است (۲۲۳/۴) .

با گاهاند ترا اى محمد (دربرا بر : وماادريك) (۲۲۳/۱۱) .

راهها را او را فراخ كردند و نگاه داشت بود (۲۲۵/۱۵) .

پيغامبر فرمود گرد سنب اسب غازى و آتش دوزخ در يك تن جمع نشود

(۲۴۴/۱۵) .

كم دهى كردن و تمام ستدن (بحاى كم فروشى) (۷۰/۴) .

یا قوت وام (بجای یا قوت فام) (۷۷/۱۰) .

سیاه رنگ خشك شده سیاه وام شود (۱۱۴/۴۵) .

فرمود تا بر سر کوهها گوبزرگ بکاوند کافتند (۹۳/۵) .

برد شهر گوها کافتند بنفت وهیزم پر کردند (۹۳/۱۴) .

هنگام که ایشان بر سر آن گوها یعنی نزدیک آن نشسته می بودند (۹۵/۱۵) .

رهمنونی کرد بسوی آن (۱۱۲/۱۰) .

باستی (بجای بایستی) (۱۱۱/۱۳) .

اشنا کردن در آب (بجای شنا) (۱۱۲/۱۲) .

زود باشد که بخوانانیم تراق آن (دربابر : سنقر نك) (۱۱۴/۹) .

سوار شدن شتر است بنشانند بروی بنشینند پس باز بایستایند (۱۲۴/۱۵) .

چون بنشانند بر زمین بچفسد بآسانی باز کنند بایستایند بابار ایستاده شود بلند

گردد (۱۲۵/۱۴) .

وراء مبارك خود فرو برد آورد و بگسترانید و او را بدان شاند (گسترانید بلاء

آن شاند بیش او گسترانید و او را شاند) (۳۷/۹ و ۲۲/۱۳ و ۲۳/۶) .

چون دست کش نداشت از افتادن می ترسید (بجای عصا) (۴۰/۱) .

چنانچ مال کسی یکان درم بشمارند مال دیگری صد کان بشمارند (۱۳/۸) .

بیش او گسترانید و او را شاند باز آورد کرد (۴۳/۷) .

و چون دانستی که فردا خواهی دانست که چه کرده و چه گفته ای (ماغراک بربك

الکریم) (۶۰/۵) .

آوردن «است» چندین بار (۶۰/۱) .

فرشته ، فرشتگان (۶۳/۱۴- ۶۴/۵ و ۱۳۱/۸- ۱۴۶/۴) .

چنانستی که در حال کاین است (۶۴/۱۲) .

فرمان دار آن روزمر خدا را است و دیگری را امری و فرمایشی نیست
(۶۶/۹).

همچند ذره باشد (۲۴۲/۷).

نستاند - استدن (۷۰/۲ و ۶۸/۱۲).

بیران کنم (۲۶۳/۷).

چون باز گردانیدی پیویه رفتی (۲۶۳/۱۵).

گله گله مرغ دید ازفراشنگ خورده ترا زملخ بزرگتر (۲۶۴/۳).

چنانچ در بخارا سال وبامشهور بود اهل بخارا بدانند که درسنه تسع و اربعین
واربعماه يك روز سه چهار هزار جنازه و زیادت از آن همه از شهر بخارا بیرون آمدی این
سال چگونه مشهور نباشد (۲۶۶/۱۰).

اورسن استده در خارستان رفتی خار مغیلان چیدی بشتواره بسته آوردی
(۲۹۵/۸).

قاضی درمسجد برای حکم شسته (۴۵/۹).

نربك پیغامبر ع شست گفت (۳۶/۲).

کاوند کان آن کوهها را اصحاب اخدود گویند (۹۳/۱۰).

تختی نهان شست بتی عظیم همچند بیللی آوردند (۹۳/۱۶).

برشستن بر کوهها آتشین (۱۲۰/۱۱).

راست شستن میان دوسجده (۲۷۸/۲).

بروی شنید فروشود (۱۲۴/۱۳).

و کوزها بی دسسته نهاده شده (واکواب موضوعه) (۱۲۴/۱۵).

شستن او و سوار شدن او باسانی (۱۲۶/۱۵).

نمایشد که نظر نکنند بسوی کوهها که چگونه نصب کرده شد بلند با چشمهای
روان و شسته گاههای رفیع همچو تختها و گللهای رنگین همچو ستاره ها و سنگها

هموار همچو بساطها ورسته‌های سنگها همچو رسته‌ها بالشها (۱۲۸/۱) .
 ومفتی شسته بیش نهادن پای وبستر آوردن پای دیگر (۱۴۱/۹) .
 بر سر بالین اوشستی (۱۴۵/۷) .
 آن خارتا استخوان شستی (۱۷۲/۲) .
 فرود آوردشاند (۲۰۸/۱۵) .
 راست شستبن (۲۷۸/۲) .
 که خارهای او چون ناخنان گریه و گریه باشند (۱۲۱/۱۳) .
 هفده را تنها من بسنده ام تمام عرب دورا بسنده نخواهد شد (۱۵۴/۱۴) .
 ایسیه (بجای آسیه) (۱۳۹/۱۲) .

آغاز نسخه: آن جباری که جهشید کردن کثر زاییای مورانداخته و بر کانه
 عم یتسالون مکی است یعنی درمکه نازل شده است چهل آیت صدو هفتاد و دو کلمه
 هفصد و هفتاد حرف است ربط او با سورت مرسلات از جهت آنست که هر دو سورت مکی اند
 و در هر دو توحید خدای عزوجل و ذکر قیامت و وعده راست دادگان و وعید دروغ
 بندارندگان قیامت است .

انجام : سؤال الناس چرا تکرار کرد بضمیر چرا بسنده نکرد؟ جواب در مقام
 بیان اظهار مناسب تر است . سؤال ختم قرآن با استعاذه کرد چیست؟ جواب چون نعمت
 تمام شود و کمال گیرد جز خوف حسد و کید دشمن نماند محل استعاذه باشد .

۲۹۱۱

تعلیق میرزا عبدالله ابن حاجی آقاخان خوشنویس سپاهانی درج ۱۱۵۹/۴ در متن و هامش، جدول
 و هجده سراج زین ، عنوان شغرف .

۱۷س ۱۴/۵ × ۲۷ × ۱۶ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج فیه ای ضری

کلیات

از سعدی شیرازی است و آثار منشور و منظوم او

۱۷۶۹

۲۹۱۲

شکسته نسعلیق سده ۱۴ ، عنوان و نشان شنغرف .
۱۵س ۱۲×۲۰ ، ۹۷س ۲۰/۵×۲۸ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوا

دیوان

غزلهای میرزا جعفر ساغر کنگاوری قصرشین: از شاعران زمان قاجار است
تزدیک به ۲۹۰۰ بیت : غزل بترتیب تهجی (۱-۱۸۸) و رباعی (۱۸۹-۱۹۴) (ذریعه ۹۵: ۹۱۵)
- مجلس ۶۸۶: ۳ - ادبیات ۹۹-۱۰۲) .
آغاز:

ای نام تو زیب داستانها
رونق ده دفتر بپانها
انجام :

بار ای که در هجرت تو دیوانه شدم
از زلف لبت سلاسل من باز آید

۲۹۱۳

نسخ محمد تقی دررور یکشنبه ۱۳۶۴/۱۴۷
۲۴س ۱۶×۱۴/۵ ، ۱۸۴س ۱۴/۵×۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی

دیوان

از امیر معزی محمد بن عبدالملک برهانی نیشابوری است تزدیک ۸۵۰۰ بیت .

۲۹۱۴

نسخ آقامحمد نسرین ساوجبلاغی در ۷ محرم ۱۲۷۴
 آغاز افتاده : ما آخر همزه او الف وهوا انواع النوع الاول ما اوله همزه اباملة ایکم ابراهیم
 انجام : وقری و سلام علی آل یس ای علی آل محمد صلی الله علیه وسلم
 ۳۴س ۱۱×۲۰ ، ۱۶۳۹۰×۲۵/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوا

نزهة الخاطر و متاع المسافر

از فخرالدین طریحی است (منزوی ۱: ۳۳۰).

۲۹۱۵

نستعلیق ۱۲۴۱ ، عنوان درشت‌تر
 ۱۹س ۲۴×۲۱ ، ۱۹۳۱۱۹×۳۰ ، کاغذ فرنگی - جلد نیم‌جاشکی صربی مقوایی حاشیه‌نریاکی

فرهنگ عربی

۱- فرهنگ عربی بفارسی (۱-۸ پ) .

آغاز: حمد و ثنای مبدع بی مثال و آلت و مخترع بی غرض و علت را . . . این
 لفظ چندبست از مفردات و مرکبات و از زبانهای متداولیست در زبانها پارسی و تازی ..
 افتتاح و مفاتحت آغاز کردن ختم و اختتام بیایان بردن کار .
 انجام : اشرف الاولاد بزرگ‌فرزندان اشرف الاخوات .

۲- فرهنگ فارسی بفارسی (۹-۲۲ پ) که برای سنگلاخ میرزا مهدی
 خان استرآبادی (مجلس ۳: ۹۹) ساخته شده است .

آغاز: در بیان لغات فارسی و عربی و کنایات سنگلاخ . الف: آب آتش رنگ
 کنایه است از شراب .

انجام : مسموم زهر ناك و زهر داده شده .

۳- زبدة المعارف (۲۳ پ - ۶۸ پ) در يك مقدمه وسى مطلب و خاتمه و بنام شاه عباس دوم ساخته شده و بفارسی است و در آن از صفات خداند و نبوت و امامت و معاد بروش شیعی گفتگو شده و در آن از علامه حلی و دانشنامه ملامحمد امین استرآبادی یاد شده است .

(ذریعه ۱۲: ۳۲-۳۳) .

آغاز: بسمله و به نستعین . حمد معتكفان فلك اعلا و ساكنان ربع مسكون
غبرا مخصوص ذات مقدسست كه بوجوب وجود ذاتى مستجمع جميع كمالست .

انجام : از برای توفیق او و میان آیه اول ولیکن هذا آخر ما اردنا ایراده فی هذا الكتاب والحمد لله رب العالمین و به نستعین (بتاریخ ۱۲۳۱ تحریر شد).

۴- فرهنگ عربی بفارسی (۶۹ پ ۱۱۹ پ) .

آغاز: انى وانى دریافتن و هنگام شدن و بنهایت رسیدن گرما .

انجام : تمشیت در رفتن در کاری و در آوردن در کاری دسی را و کار گذاری

کردن .

تعلیق سده ۱۴ در متن و هامش، در صفحه عنوان شعرهای از منشی حضور برادر امین الملك بانخلص عیثی هست ، درص ۳۰۲ سوار رقه ایست از نصیرای همدانی بدوستی .
۱۶ ص ۴۱۷ ، ۴۴ ، ۴۰ ، ۴۲ ، کاغذ فرنگی آبی - جلد تیماج سبز ضربی مقوایی

دیر از:

از فدا که در زمان فتحعلیشاه میزیسته و منشی و مستوفی و آموزگار دربار بوده و بیشتر در آذربایجان و بویژه خوی بسر میبرد و با سنگلاخ دوستی داشته و تخلص فرهنگ از او گرفته که در این دیوان دیده نمیشود (ص ۳۵ و ۲۱) قصیده و قطعه ها ایست درستایش

مذهبی و درباری و نامه های منظوم بدر باربان ، مانند ستایش دوازده امام و حاجی سید باقر و ملا علی و شاه و شاهزادگان مانند فتحعلی شاه و بهرام میرزا و ضیاءالدوله محمد رحیم میرزا و سیف الملوك میرزا و شیخ الاسلام عبدالاحد آقا و مظفرالدین میرزای ولی عهد و لله باشی و میرزا سنگلاخ و جعفرقلیخان نصرت الملک و معین الملک و آجودان باشی و بیگلربیگی آذربایجان و حاجی میرزا علی نائب الوزاره و حسینقلیخان خمسه ای و فتح علیخان بیگلربیگی و ابراهیم خلیلخان و مستوفی نظام مشیر و امین لشکر و امیر کبیر اتابک اعظم میرزا تقیخان فراهانی و میرزا حسن وزیر نظام ، نیز هجو حاجی لله باشی و نظمی در باره جشن عروسی ناصرالدین شاه و تاریخ مرگ آخوند ملا حسین علی خویی و ملا محمد ممقانی و سیل روستای خاکمران و تولد سرکار بهادرخان و فضلعلیخان نواده سردار و مرگ میرزا علی اشرف خویی . تخلص فدا در ص ۴۷ آمده است . ماده تاریخهایی در این دیوان تا سال ۱۲۸۴ آمده که سودمند است .

آغاز:

بنام خداوند بسی مثل و همتا

حکیم جهان آفرین حق و دانا

برارنده آسمان بسی اساطین

نگارنده در وی بسی نقش زیبا

انجام افتاده :

دادم بغضب از او ستانده

خلاق جهان بروز محشر

دیوان

از شکسته گویا حسنعلی ستایشگر قهقهه‌لیشاه (ذریعه ۱۲: ۵۳۵).

آغاز:

لب آب ومی ناب و درنا بست امشب

بخت بیدار بداندیش بخواب است امشب

.....

ساقیا جام شرابی بشکسته برسان

تشنه سیراب نمودن چه ثواب است امشب

انجام :

غیر آن سلطان نیکویان شکسته

هیچ شاهی ملک بی شکر گرفته

۲۹۱۸

نستعلیق حبیب‌الله بن علی اکبر حسینی در سده ۱۳ ، آغاز افتاده ، یادداشت ۱۲۹۰ دارد در پایان .
س ۱۵/۱۰/۱۴ ، ۳۳۹/۱۶/۴۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ مقوایی

دیدن الیکاد

از محمد صالح برغانی قزوینی (ف ۲۳۵۲) .

۲۹۱۹

نستعلیق گویا از خود مؤلف ، عنوان و نشان ششگرف و زنتار ، طغرای نام محمود بزرنجی در آغاز
هست (ص ۴) ، فهرست مطالب درص ۴-۱۱ ، فهرست سوره قرآن بنظم محمد سمیع در ۱۳-۱۴ ، کتاب درص ۱۴ تا پایان نسخه
س ۱۷/۱۱/۱۹ ، ۳۵۹/۱۷/۴۶ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضربی عطف قهوه‌ای

ترشیح البیان فی توضیح آیات القرآن

در کشف آیات قرآن از محمد سمیع بن شیخ اردلانی درهرودی و برادرش عبدالله از خاندان خالد بن ابن الولید است . حافظ محمود افندی مفتی شهر واردارپیش از این کتاب « ترتیب زیبا » بترکی در ذی حجه ۱۱۵۵ نوشته و برای خالدپاشا فرمانروای اردبیل فرستاده ، سپس این محمد سمیع و برادرش عبدالله آن را در ذی قعدة ۱۱۶۵ بفارسی . در ترجمه کردند و بنام سلیمان پاشا فرمانروای کوی و بیان ساختند . محمد سمیع عبری و فارسی شعر میسروده و تخلصی « سمیعا » داشته و بندی درباره نام سوره های قرآن بفارسی سروده و از سلیمان میرمیران در آن یاد کرده است (۱۲-۱۳) فهرست مطلبها در آغاز نسخه ماهست . بترتیب حروف است و در هر حرفی آیات میاید و نشان داده میشود که در آغاز یا میان یا پایان چه سوره ایست با نشان دادن شماره جزو . نام این سه مؤلف و پادشاه و امیر و کتاب و تاریخها در آغاز و انجام هست .

آغاز: کتاب ترشیح البیان فی توضیح آیات القرآن . بسمله . حمد بیحد خالقی را سزا است که مرآت ضمیر منیر انسان را در توشیح و ترشیح حفظ آیات بینات کلام مجید ربانی و توضیح و تصریح کلمات مشکلات معجز نظام قرانی بفروع نور معرفت و پر تو اشعات مشعل هدایت صیقل و جلاداده .

انجام : یونس یدیدیم ... یهیمون ... اگرز کلشن لطفش وزد نسیم قبول . وانا الداعی ... ابن الشیخ ... الاردلانی درهرودی محمد سمیع غفر الله له ولوالدیه آمین .

۲۹۲۰

نسخ درشت در متن و استعلیق در ترجمه از محمود بن مرتضی حسینی در آغاز ۱/۸۴۴ در ش ۱ ، نستعلیق و نسخ محمود بن محمد حسینی و عنوان و نشان شنکری در ش ۲ تا ۴۷۲ و ش ۵ مورخ ۸۷۱ است و در هرات نوشته شده است ، ش ۱۰ مورخ روز دوشنبه شعبان ۸۷۱ و ش ۴۰ مورخ ۸۹۸ در هرات ۳۱۱ مورخ

۸۱۸، خط نظام الدین عبداللہ بن قوام الدین لباسانی در ۹۰۸ در ص ۱۰۶ دیده میشود ، درص ۱۵۴ آمده : « لکاتبه همام » ، درهامش ص ۲۱۹ آمده « هو الظفر این بنده ... مرتضی قلی » سپس سه بیت شعر است . شعرهای جلال بن حسن بخط خود او درص ۲۲۳ و ۲۴۰ و ترانه کهن بزبان بومی هرات درهامش ص ۹۴ و ۹۵ است و درص ۱۳۸ نقشه قلعه خیبر ، درص ۱ که بحساب نیامده پراکنده های عرفانی و حدیث است بهمان خط کهن ، نیز درجای دیگر مانند ۱۷۹-۱۸۰ که در آنجا سخنی است از شیخ رکن الدین علاء الدوله بفارسی و خبرهای نبوی در ۱۹۱-۱۹۴ ، بر شماری کهن هم دارد و بحساب آن بسیاری از این مجموعه افتاده است . ۲۳/۵/۱۰×۱۹ ، ۲۴×۱۶۳/۱۶۹ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج قهوه ای ضریبی مقوایی

مجموعه

۱- الاحادیث القدسیة (۱-۲۶) با ترجمه فارسی آن .

آغاز: بسمله . قال رسول الله ... يقول الله تعالى انا عند ظن عبدی بی فلیظن بی ماشاء (که من نزد اعتقاد و گمان بنده خودم پس اعتقاد و گمان کند بمن هر چه میخواهد).

انجام : وانا الى لقائهم اشد شوقا (و من بهلاقات ایشان مشتاق ترم) تمت الاحادیث القدسیة بحمد الله وحسن توفيقه والصلوة والسلام على خير خلقه محمد ... فی اوائل ربيع الاول سنة ثلاث واربعين وثمانمائة الهجرية ... کتبه ... محمود بن المرتضی الحسينى عفى عنه .

۲- جنگ (۲۸-۴۵) عبارات عرفانی و دعا و شعر جامی و دیگران و حدیث و دوائر فلکی :

۳- نسبت سیادت (۴۶) برای سید نعمه الله بنظم و تثر .

۴- نسبت خرقه (۴۷-۴۹) برای سید نعمه الله .

۵- رساله جار و بیه (۴۹-۵۰) از سید نعمه الله کرمانی .

۶- رساله ایجادیه (۵۱-۵۴) از همو .

۷- رساله فقریه (۵۵-۵۶) از همو .

۸- بیان آداب درویشی (۵۶-۵۹) پرسش و پاسخ است گویا از همو .

۹- شرح فصوص (۶۱-۶۰) از همو.

آغاز: بسمله . وبه ثقتی الحمد لله رب العالمین . . . قال شیخ المحققین و امام الموحدین ابو عبدالله محمد بن علی الطائی الاندلسی المشهور بشیخ محیی الدین العربی قدس سره فی اول کتاب فصوص الحکم فی حکمة الہیة فی کلمة آدمیة ، بیت : سخن عارفانه میگوید، یاری از اهل ذوق میجوید . فص عرشی خلاصه وزبده اوست وانگشتری زیب انگشت است و نگین زیب انگشتری ومحل نقش و کتابت اسم مالک که خزانه بدان مهر میکنند .

انجام :

بنده سید را کجا داند تمام

قدر او حق می شناسد والسلام

تم و الحمد لله و المنة صادف الفراغ من تحريره ضحوة يوم الاربعاء شهر ... ربيع الثاني ... فی ... احدى وسبعین و مائتة ... بدار السلطنة هراة ... کتبه ... محمود بن محمد الحسینی ... العالمین .

این صفحه که بود صاف چون نقره خام

در هشتصد و هفتاد و یکم کشف تمام

۱۰- مکاشفات (۹۱-۱۰۵) از همو .

۱۱- رموزات (۱۰۷-۱۲۷) از همو .

۱۲- معارف (۱۰۷-۱۱۸ هاشم) از همو .

۱۳- رساله عرفانی (۱۱۹-۱۲۸ هاشم بخط تازه تر) گویا از میرزا کاظم ظفر

کرمانی پسر میرزا محمد تقی مظفر علی شاه (ذریعه ۶۵۵:۹) .

آغاز: هو بدانکه يك حس از حسهای آدمی فکراست .

انجام :

مدد مهدی صاحب دوران

جان اوهم شود زمن شادان (۴)

۱۴- نسبت نامه (۱۲۷-۱۳۰) از سید نعمه الله .

۱۵- معرفت روح (۱۳۰-۱۳۳) از همو.

۱۶- تکثیر اسماء (۱۳۳-۱۳۷) از همو.

۱۷- جام جهان نما (۱۳۹ - ۱۵۲) از شیخ محمد شیرین مغربی است (طوس

۵۸:۴ - مجلس ۲: ۲۷ و ۳۶۸) .

۱۸- حورائیه (۱۵۳) گویا از سید نعمه الله (ف ۴۳۴ ش ۱۰۱۵ که بنام حورائیه

نوریه خوانده شده است) .

۱۹- راز نامه (۱۵۵-۱۷۸) از عین القضاة همدانی .

آغاز: رساله عین القضاة. بسمله. سلام الله وبرکاته علی المجلس الاسمی المنعمی
الافضوی الرضوی الکفوی الجمالی الشوقی ... قال الله تعالی ان هذه تذکرة لمن شاء
اتخذ الی ریه سبیلا ... واگر نه آنستی که سینۀ آن خلاصۀ عصر ... بتأیید ربانی منشرح
است واستماع مواعظ رامنفتح وجواذب همم را بدل قابل و بجان مستقبل ... این تصدیع
ندادی و این راز نامه نگشادی .

انجام : ونعوذ بالله من دعاء لا یسمع وقلب لا یخشع و بطن لا یسبح و علم لا ینفع
والحمد لله رب العالمین آمین رب العالمین (تمت یوم الاحد ۱۸ رمضان) .

۲۰- ده قاعده (۱۸۱-۱۸۹) از سید علی همدانی، در نسخه ماعنوان «ده اصل شیخ

کبیر» دارد (ف ۴۳۷) .

آغاز: کتاب ده اصل شیخ کبیر رحمه الله . بسمله . حمد و ثنای نامتناهی
پروردگاری را که استحكام قواعد اسلام را منجأ طالبان سعادات ملکوتی گردانید...

اما بعد بدان ای عزیز که راههای طالبان حق بجناب بارگاه احدیت بیشتر از آن است که آن را حصر توان کرد.

انجام : واز لذت حلاوت میوه حکمت و ولایت محروم مانده جعلنا الله وایا کم ممن سعد بطاعته و فاز بمحبته انه قریب مجیب .
 ۲۱- نصیحت نامه (۱۹۰) از سید نعمه الله .

۲۲- سؤال و جواب امیر قاسم (۱۹۵ - ۲۰۱) چهارده پرسش و پاسخ و عرفانی است .

آغاز: بسمله . و به نستعین . اول نصیحتی که سلامت دین و گشاد راه و رشد و سلامت از آفت بدان منوط است بر ابتدای این مکتوب ثبت شده .

انجام : قال تصاده صفة الجمال وصفة الجلال فقولہ منهما الروح واحد [والله] اعلم بالصواب والیه یرجع المآب .

۲۳- رساله عرفانی (۲۰۱-۲۱۳) گویا از سید نعمه الله دو عنوان «بسمله» دارد و در آن آمده «در تاریخ سنه تسع و سبعین و سبعمائنه که در شهر هرات ... در خانقاه جدیدی در جوار مولانا ظہیر الدین خلونی ... ساکن بودیم» و می پیوندند بر ساله حورائیه و باید همه از کرمانی باشد .

۲۴- حورائیه (۲۱۳-۲۱۶) از همو در شرح رباعی ابوسعید (ف ۴۳۳) .

آغاز: بسمله سپاس بی قیاس حضرت حق را جلت عظمتہ و علت کلمتہ کہ خورشید ازل از مشرق لم یزل بر قلوب قابل و نفوس دوستان خود فایض و لامع گردانید.
انجام : کہ آن قابلیت همه معانی و ترقی و تنزل و کمال و نقصان دارد و رزقنا الله وایا کم حلاوة الذکر والفکر ووقفنا الله و لکم طلب التحقیق انه خیر صاحب و رفیق .
 ۲۵- حورائیه (۲۱۷-۲۱۹) از همو .

آغاز: بسمله و به نستعین و علیه تتوکل الحمد لله رب العالمین ... حورا بنظاره

نگارم صف رد ... حورا عبارت است از ارواح که مستعد شهود جمال حضرت جلال حقند .

انجام : و در مقام خدمت مشغول گردد و الله اعلم

۲۶- حورائیه (۲۲۰) از همو بنظم .

آغاز: هذه شرح رباعية الحورائيه من كلام قطب المحققين امير سيدنعمه الله الولي .
حورا بنظاره نگارم صف رد ... چون رسول خدا با مر خدا .

انجام : تابيابی مراد خود و سلام .

در دنبال این یکی در نسخه شعرها ایست از همو .

۲۷- حق اليقين فی معرفة رب العالمين (۲۵۷-۲۲۱) از شبستری (طوس ۴: ۹۴ -
مشار ۵۶۹) .

۲۸- تفسیر سورة حمد بفارسی (۲۵۸) گویا از سیدنعمه الله .

۲۹- رساله حرف (۲۷۱-۲۵۹) از همو .

۳۰- ده اصل (۲۷۲ - ۲۸۲) که ترجمه مانند یست از الاصول العشرة خیوقی
گویا از همو .

آغاز: بسملة الحمد لله على صفاته العلى ... قال مظهر الحقایق ... الطريق الى الله
بعدد انفاس الخلائق یعنی راه طالبان و سبیل سالکان بحضرت حقیقه الحقائق بعدد
نفوس خلایق است .

انجام : خامشی خوشتر است از آن صدبار (نعت الرسالة ... فی مدینه هراته سنة
۱۸۹۸) .

۳۱- تفسیر سورة توحید (۲۸۳-۲۸۴) از همو (نوشته ۸۶۸) .

۳۲- رساله حروف (۲۸۵) از همو .

۳۳- المعجم فی معاییر اشعار المعجم (۲۸۵-۳۲۵) از شمس قیس رازی .

آغاز: باب اول در معنی عروض و شرح ارکان آن و ذکر اسامی و القابی که مصطلح اهل این علم است بدانکه عروض میزان کلام منظوم است همچنانکه نحو میزان کلام منشور است (ص ۲۸ چاپ ۱۳۳۸ تهران).

انجام: واو اشمام ضمه اماواو (افتاده ص ۹۷ چاپی).

۳۴- رساله ایمان (۳۲۶-۳۲۹) چهار عنوان «فصل» دارد و در آن از امامیه هم یاد شده ولی رساله از دانشمندی سنی باید باشد و گویا از سید نعمه الله.

آغاز: رساله ایمان. ایها الاخ المؤمن ارشدك الله وایانا الی تحقیق الایمان اعلم ان الایمان واجب علی العاقل البالغ فرض عین یجب علی کل مکلف و الایمان اول واجب بالذات لذاته وبالغیر لغيره ...

تصدیق خدا و مصطفی ایمانست

مؤمن باشد چو اعتقادش آنست

انجام: والمراد لا یكون الامعدوما والسلام (تمت الرسالة والحمد لله وحده).

۳۵- رساله بلوغ (۳۲۹-۳۳۰) از همو.

۳۶- رساله در بیان سجدات قرآنی (۳۳۱-۳۳۳) از همو.

۳۷- مفتاح الفرائض (۳۳۴ - ۳۳۷) از جلال بن محمد بن عبید الله قاینی. نسخه

از میانه افتاده (میان ص ۳۳۵ و ۳۳۶) و دو عنوان فصل ۱ و ۲ در آن دیده میشود. در آن از تبصره شیخ ابوالمعین و امام ابوحنیفه و علمای هرات یاد شده است.

آغاز: رساله مفتاح الفرائض بسمله. وبه نستعین. الحمد لله علی نواله... اما بعد

چنین گوید بنده ضعیف جلال ابن محمد بن عبید الله القاینی که این رساله ایست در بیان آنچه فرض و واجب بر مکلفان و بر سبیل ایجاز در قلم آمده و چون فرض و واجب عین بر مکلفان پنج قسم بود قسمی از قبیل اعتقادات (فصل ۱ در ۸ مسئله) و قسمی از قبیل اعمال (فصل ۲ در ۲۰ مسئله) و قسمی از قبیل اخلاق و مکارم شریعت و قسمی از مخالفتها

وقسمی علم باینها این رساله بر مقدمه و پنج فصل ترتیب داده شد و مفتاح الفرایض نام نهاده شد.

انجام : و چون سر دهند ویرا میان کوسفندان از همه بلندتر باشد.

۲۹۲۱

نسخ معین بن عبدالله حسینی کبود رآهنگی در سده ۱۴ ، عنوان و نشان شنغرف .
 ۳۰×۱۴ ، ۳۱×۱۳۳۱۵۹ ، کاغذ فرنگی ، جلد تیماج سبز ضری مقوایی .

سغیات القلوب

شرح قصیده ایست از احمد بن محمد حسن از خود او .

آغاز: بسم الله . الحمد لله سابق النعم ودافع النقم ومولج الانوار فى الظلم والعالم
 بما تخبئه الصدور من الهمم ... فيقول ... احمد بن محمد محسن ... هذه تعليقات على
 قصيدتى المسماة بحياة القلوب التى انشدتها فى شأن الائمة المعصومين .
انجام : والاسم الارخة بالضم و بالخير عمت و الحمد لله وحده و صلى الله على
 محمد وآله .

آغاز قصیده :

بك فى البداية بسملو بك فى النهاية حمدلوا

بك فى الكفاية حسبوا و سهود عزك سجلوا

انجام :

و زوى و تطال فبطهره فبطهره

ولارخها فتذكروا بمدحهم فتوسلوا و به المقاصد حصلوا

در این قصیده که پر است از لغات دشوار عربی آمده است:

لمعات وجهك ابرقت شرفات حسنك اشرقت

حرفات نورك احرفت حدق القلوب فارعلوا

مانند شعرهای قره‌الین (ص ۳) .

پیداست که مؤلف از دانشمند شیعی اخیر است .

۲۹۲۲

نستعلیق ۳ گویا از خود شاعر ، فهرست قصیده‌ها در آغاز هست (۱-۴۵) دیوان درص ۲۷-۱۶۷ است .
۱۷۳۹س ، ۱۳۴۴/۵/۱۴×۲۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنائی ضربی مقوایی

دیوان

قصیده و قطعه‌ها است از قابل شیرازی شاعر و ذاکر و زمان فتح علی شاه نزدیک به ۴۰۰۰ بیت در ستایش دانشمندان و درباریان آن زمان و دران نام بسیاری از آنها آمده و ماده تاریخیایی دارد و برای تاریخ عصر قاجار سودمند است تاریخ ۱۳۲۳ در آن دیده می‌شود .

آغاز: در مدح و ستایش قبله عالم ... مظفرالدین شاه قاجار :

بعهد پادشاهان معظم چواکنون می‌نشدايران منظم

انجام :

نکرده ترك مداحيت قابل آیا آنگه بود زين کار تارک

۲۹۲۳

نسخ سده ۸ و ۹ عنوان و نشان شنگرف ، نسخه جلد دوم و از عقود است تاودیه ، چهارده بر ۳ دریا یان فولویس سده ۱۴ است ، یادداشت تملك خواجه حاجی شمس الدین محمد ابوعلی در ۸۸۴ و عبدالحسین بن عبدالعزیز رازی در ۸۶۸ و کسی دیگر در ۱۰۴۴ و احمد بن علی خوانساری در ۱۴۴۱ و علی بن محمد باقر موسوی وسید حسن موسوی در صفحه عنوان است ، در ۱۹ نوشته شده بخط کهنی «جلد ثانی

تحریر علامه رحمه الله» و فهرستی دارد در اینجا و از آن برمیآید که نسخه باید تا وصیت را داشته باشد ، در پایان بخط تازه آمده « قد وجدنا الاجزاء القديمة من خط مؤلفه حسن بن مطهر الحلبي رحمه الله واسكنه فراديس الجنان بمحمد وآله » ، حواشی دارد بخط کهن و ریز تر و برخی هم با نشانه «دروس، عد»
 ۲۱س×۱۸ ، ۱۶۰×۱۶۳×۲۵ ، کاغذ سمرقندی و صالی شده - جلد تیماج مشکی مقوایی

تحریر الاسکام الشریعة علی مذهب الامامية

از علامه حلی است (طوس ۵: ۳۷۴).

۲۹۲۴

نستعلیق سده ۱۱ ، عنوان و نشان شنگرفی ، آغاز و انجام الدکی افتاده است .
 ۱۳س×۵/۵×۱۴/۵ ، ۱۰۷×۱۱/۵×۲۰ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضری

شرح الاخلاق للضیوة

شرحی است آمیخته با اخبار و آثار و اشعار بر رساله «سلطان العلماء و عضد الحق والدين رکن الاسلام و عماد المسلمين» ایجی در گذشته ۲۵۶ (ف ۶۴۸) که بنام جلال الدین تورانشاه وزیر پس از مرگ ایجی ساخته شده است . چلبی (اخلاق عضد الدین) از سه شرح : شمس الدین محمد بن یوسف کرمانی در گذشته ۷۸۶ شا کرد ایجی (بقول) گویا همین نسخه ما و طاشکپری زاده ابو الخیر احمد بن مصطفی و احمد بن لطف الله رئیس المنجمین رومی در گذشته ۱۱۱۳ یاد کرده است .

آغاز افتاده: لما فيه من القوى الروحانية و شبهة بالبهيمة لما فيه من القوى الحيوانية (دیباچه) .

انجام : (والمیادات) قال صلعم اذا عاد المسلم اخاه ... ان يضع احدكم يده على

جبهته .

۱۷۸۴

۲۹۲۵

نستعلیق خوش سده ۱۲ ، جدول زرین ولاجورد .
۱۹س/۷×۱۶ ، ۱۰۰س/۱۶×۲۶ ، کاغذ سپاهانی آهارمهره - جلد تیماج تریاکی تیره مقوایی
عطف مشکی .

چنگ

شعرهایست از سرایندگان فارسی بیک قافیه از الف تا یا و نام شاعران در دو طرف
صفحه نسخه ما آمده است و بسیار چنگ سودمند است .
آغاز افتاده :

دودی که از مطبخ جود تو بر آرد
آماده تر از ابر بود زادن نم را
انجام افتاده .

هرگز نرسد از تو دل من بنوازش
یا عادت خوبان نبود بنده نوازی

۲۹۲۶

نسخ محمد بن حسین رضوی در ۱۲۴۴ ، جدول زر و مشکی ولاجورد ، صفحات برآراسته، سر لوح
زرین .
۱۹س/۹×۱۹ ، ۴۰س/۱۴×۲۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی زر کوب مقوایی .

منتاح الاصول

از احمد بن محمد مهدی بن ابی ذر نراقی که در شب پنجشنبه ۱۸ ع/۱۲۲۸
ساخته است (ف ۱۷۲) در فهرست مجلس (۴: ۱۱۷) از مفاتیح الاصول سید مجاهد یاد

شده است . در پایان این نسخه ما آمده « قدوقع الفراغ من تأليفه ليلة الخميس الثامن عشر من ربيع المولد سنة الف ومائتين وثمانية وعشرون من الهجرة »

۲۹۲۷

تعلیق سده ۱۴ ، نشان و جدول شنغرف ، حاشیه دارد .
 ۱۸س ۷×۱۶×۲۲۵۴۴/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد نیماج سبز ضربی مقوایی

جنگ

شعرها ایست گرد آورده علی عطار تهرانی در ۱۲۹۷ زایجه ابن سینا هم در این نسخه نوشته شده است (ص ۱۳۴) تاریخ ۱۳۰۶ درص ۱۴۰ دیده میشود .

فهرست نام شعر او شعر آنها

فصیده خاقانی در متن و حاشیه اول

۸ فصیده لوائی

هجو سیدابود از یغمای چندقی ، شعر عباس بن نصیر بیک کرد مافی مؤمن تخلص

۹-۱۰ بخط خود شاعر ، شعر حاجی علی عطار صاحب و کاتب مجموعه

۱۱-۱۰ شعر مشتاق اصفهانی ، نورعلیشاه ، شمس تبریزی

۱۳-۳۷ قصایدی از سلمان ساوجی در متن و حاشیه اول

۳۷-۴۵ قصاید از ظهیر قاریابی در متن و حاشیه اول صفحات

۳۹-۴۰ شعر امیدی سپاهانی هندی معاصر صفویان ، یغمای چندقی

قصاید مولانا امیدی طهرانی در ستایش امیر نجم و جز آن نزدیک ۳۵۰ بیت

۴۵-۵۵ در متن و حاشیه اول

اشعار میرزا عباسخان هزاری جریبی مازندرانی متخلص به نشاطی خان در متن

۵۶-۵۸ و حاشیه اول

- سمر محمد علی میرزای دولت ، سرخعلیشاه ، ابن سینا ، خیام ، فصیحی ،
نورعلیشاه ، ادیب گلپایگانی ، باباطاهر ، پریشان ۶۰-۵۹
- شعر جابر ، فیاض ، شرق هندی ، حزین ، امیر خسرو (در متن کتاب وحاشیه آن) ،
عبدالصانع نیشابوری سیلی تخلص ، ثابت ، صادق ، فتحعلیشاه قاجار ، حاج سید تقی
قزوینی ، میرزا قوام الدین مازندرانی ، صافی ، فردوسی ، برقی ، بابافغانی ، میرزا تفیخان
کلاه دوز اصفهانی متخلص به تشنه ، کفاش اصفهانی ۶۴-۶۲
- مناظره تشنه که هجواهل اصفهان نموده با کفاش که دفاع کرده ۷۱
- شعر سوزنی سمرقندی وفدائی (غزل قصیده) در متن و حواشی اول صفحات ۷۶-۷۷
- شعر محمدخان دشتی ، دوازده امام شیخ شهید ، دوازده بند در مرثیه از دشتی ۸۵-۷۸
- تخمیس صافی مرثیه مشهور محتشم را ، مرثیه از الفت ۸۶-۹۴
- شعر خاوری ، خیام ، تشنه ، شیخ بهائی ، انوری ، وحشی ۱۰۱-۱۱۲
- شعر سلطان طغرل ، امامقلیخان غارت ، سلطان رکن الدین ، ابوعمر و ،
خیام ، یغما ۱۱۴-۱۱۳
- شعر حاجی علی عطار محرر و صاحب مجموعه ۱۱۵
- شعر فتحعلیخان صبای کاشی ۱۱۸
- شعر سید نعمه الله ۳ و هامش ۱۲۷
- هجو حاجی زین العابدین ملک التجار رشتی ۱۲۲
- شعر حکیم مصاحب در پاسخ قصیده سوزنی در هامش ۱۲۹
- رباعی سام میرزا در وصف تمثالی که مهدعلیا از علی (ع) ساخته ۱۳۱
- شعر جامی ۱۳۱ موجی ۱۳۲ سنایی و سلمان ساوجی و طریقه و آزاد (مخمس غزل
شمس تبریز) ۱۳۳-۱۳۱
- شعر امیر محمد زرگر ۱۳۴ ، آقامیرزا کوچک وصال شیرازی ۱۳۵ ، سرگذشت

برمکیان ۱۳۶ - ۱۴۰ ، رباعیات صفی ۱۴۳ ، دره‌امش ص ۵۸-۱۲۵ اخبار شیعی است
بفارسی .

۲۹۲۸

نسخ ۱۰۴۳ ، عنوان شنگرف ، يك برص (ص ۱۰۵ و ۱۰۶) باره شده و نیمی از عبارات رفته است .
۱۸×۱۵ ، ۱۱۳۵۴×۲۰ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکى ضربی مقوایی

دیوان

از فوق‌الدین احمد یزدی نزد يك به ۳۰۰ بیت . بنديست در آن به نثر فارسی و نام
« غیاث‌الدین منصور » در آن دیده میشود (ص ۱۰۱-۱۰۴) و يك بند دیگر به نثر هم
پس از آن هست
آغاز افتاده : پایۀ این مرتبه بغایت بلند ... که مخزن جواهر سخن است (به نثر)
هو العزیز .

لبش ماجین و زلفش چین و ناز و غمزه تر کستان
بدن شهر صفاهان خالاش حبش رخساره چون ایران
انجام :

فوقی از دل سال مولودش چو جستم در زمان
گفت فرزندم سعادت مند باد و با ادب

۲۹۲۹

نسخ مؤلف ، عنوان و نشان شنگرف ، مهر حاج مصطفی صدقی و خط عبدالله بن منصور و عبدالفتاح
طباطبایی که در شوال ۱۲۵۸ آن را خریده و لطفعلی دانش تبری در ۱۴۱۶ و کسی دیگر که در ۱۰۸۰ آن را خریده
است در آغاز دیده میشود ، بهای آن يك لیره نوشته شده است ، نیز مهر محمد نامی مورخ ۱۲۶۷ که آن را
در تبریز در ۲۴ ذی حجه ۱۲۹۶ خریده است .

۱۴×۱۳/۵ ، ۲۳۷×۱۳ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج فیهوای ضربی مقوایی

الایات الحسان المجردة من وفيات الاعیان

شعرهای دانشمندانی است که در کتاب وفيات الاعیان ابن خلیکان آمده است
(سپه ۲: ۴۵۶) و بنام مصطفی آغا ابن قاسم آغا در ۱۶ ج ۲/ ۱۰۷۹ ساخته شده است .
آغاز: بسملة . حمدالمن شرح لمن تحلی بالبلاغة صدرا ومنع اهل الفصاحة عزا
واعلاهم قدرا ونشر لبر اعتمهم علی هام السماکین والمجرة فخرآ ... وبعد فقد امرنی من
امرہ مطاع .. حضرة مصطفی آغا ابن ... قاسم آغا ... ان اجمع ما اورده ... بن خلیکان
فی تاریخہ المسمى بوفیات الاعیان من الایات .

انجام :

ما حك جلدك مثل ظفرك	فتول انت جميع امرك
و اذا قصدت لحاجة	فاقصد لمعترف بقدرك

والله سبحانه وتعالى اعلم بالصواب واليه المرجع والمآب . تمت الایات المجردة
من وفيات الاعیان المنسوب تالیفه للقاضی شمس الدین احمد بن خلیکان ... برسم من
ذکر اسمه الکریم فی اوایله ... وذلك فی ۱۶ جمادی جمای الثانی لسنة ۱۰۷۹ .

تم المرام بعون الله ذی المنن	فی غفلة قد خلسناها من الزمن
فان یجد احد فی موضع خطأ	فلیبدل السیء بالمعقوت بالحسن

۲۹۳۰

تستعلیق خواجه نجیب عجمی ثروی ابن میرزاخان رستم داری صالحانی در روز پنجم ۱۴۸۸/ ۱۰۵۸ ،
نشان وجدول شتغری ، نام نویسنده در پایان باحرف آمده وهریکی جدا ازهم است ، در ۲۷۹ ص .
۱۶/ ۵/ ۱۴ ، ۱۴۰/ ۹۳/ ۱۸ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج عنا بی ضربی بالولا

رمضخ الییان وفتح التیان

از محمود پسیخانسی کیلانی (در گذشته ۱۳۱) است در عقاید

نقطویان^(۱) در ۶۷ بیان و در آن این عبارت‌ها دیده میشود :

- و بعضی از ایشان اهل کلمه اند مثل فرقه متصوفه قابل خیال و اهل باطن ...
 صاحب شرك و تقلیداند و از جمله حروفی نگشتند
 ص ۱۰۶
 صورت نقطویه
 ۱۴۶
 خط نسخ و رقا و تعلیق و غبار
 ۷۶
 و آن چشم بدور که بنفس و محمود یافته میشود خود او است
 ۱۴۵
 شهاب الدین در نقطه مائیه است
 ۱۵۸
 تا مقرر گردد تا بخلاف تصور متقدمین ... که تصور کرده اند که دور کاتب وقتی
 که حشر اجساد گردد .. از بن عالم ختم میشود حاش لله
 ۳۱
 هر چه ال است مر کبست ..
 ۳۳
 پس دور کاتب را آغاز و انجام نباشد
 ۳۶
 که عبارت از هیز ترایی تواند بود
 ۵۴
 و خود را بمحمودیت بکلیت نفس خویش بخود نموده ام و این خبر من نداده ام
 که شیخ شهاب مقتول داده است که بسم الله است
 ۶۴
 و آنکه بجز صادق فرمود که خدا را بصوت امر دیدم
 ۷۰
 و آنچه در رمل دانیال و کتب انبیاء نموده شد
 ۱۰۱
 پس فرقه ناحیه از امت احمد و اصحاب او که برانند که محمد هست حروفی
 باشند
 ۱۰۸
 هر چه طلوع محمود است بمرج عقب است که برج تواند بود
 ۱۳۰
 و آنکه دانیال سی رمل ظاهر کرد
 ۱۳۱

۱- در نقطویان یا پسیخانیان دکتر صادق کیا ش ۱۳ ایران کوده ص ۵۰ در لغت نامه

(حروفیان) از این کتاب یاد نشده است .

- دائرة مطلع محمودی برج عقرب باظهار نقطوی ۱۳۹
- ظهور صاحب آخر زمان عبارت از ظهور ... محمود است ۱۴۵
- داستان موسی و فرعون و آتش و خرما ۱۵۵
- مثل جنید که نقطه ترابیه است ۱۵۸
- تا هر گاه که نفس محمد لا اله الا الله گوید نفس محمود لا الله مر کب مبین گوید ۲۷۴
- که نفس محمود بی احصاء مکررات .. نفس الله است ۱۷۷
- هر چه فرقت میان طلوع من که عبارت از مدت حیات من است و میان غروب من که عبارت از بقاء کتاب من است بعد از نوبت شخص من ۲۰۲
- کنایه از فتنه دجال ... هر یکی خود را مجتهدی نام نهاده و هوای نفس خویش که بهیچوجه کتاب محمد راست نیاید ... ناطق گشته و عالم را پر از فتنه و فساد و اختلاف کردند ۲۱۳
- تا ازان خبر که صدر صفه در حق مسیح الدجال داد ۲۱۷
- که در عهد محمود که صاحب عهد آخر است ۲۲۲
- اما وقتی که آن دائرة نقطویه که صورت اول و آخر و ظاهر و باطن است ۱۳
- بچندین صور متخلق محمود ظهور کرد ۲۵
- هر که آنچنانکه از سر حساب (حساب) من آمدم و بی تقشیر ... بمقام حرفیت اقامه کردم و بدو دیده نقطوی ... استخراج کردم بکند ۲۱۴
- بیان هر چه لفظ و نطق و صوت و تکلم است یکی نطق و یکی نطق حیوان دیگر نطق نبات ۲۵۰

فهرست بیانهها :

ص ۲۱ بیان ۷ ص ۲۲ بیان ۸ ص ۲۲ بیان ۹ ص ۲۴ بیان ۱۰ ص ۳۲ بیان ۱۱ ص ۳۳ بیان
 ۱۲ ص ۳۶ بیان ۱۳ ص ۳۶ بیان ۱۴ ص ۳۷ بیان ۱۵ ص ۳۸ بیان ۱۶ ص ۳۹ بیان ۱۷
 ص ۴۵ بیان ۱۸ ص ۵۱ بیان ۱۹ ص ۵۲ بیان ۲۰ ص ۵۲ بیان ۲۱ ص ۶۵ بیان ۲۲ ص ۶۸
 بیان ۲۳ ص ۷۴ بیان ۲۴ ص ۸۵ بیان ۲۵ ص ۸۹ بیان ۲۶ ص ۹۵ بیان ۲۷ ص ۱۰۵ بیان
 ۲۸ ص ۱۰۹ بیان ۲۹ ص ۱۱۲ بیان ۳۰ ص ۱۲۱ بیان ۳۱ ص ۱۳۰ بیان ۳۲ ص ۱۴۲ بیان
 ۳۳ ص ۱۴۹ بیان ۳۴ ص ۱۶۲ بیان ۳۵ ص ۱۶۵ بیان ۳۶ ص ۱۷۰ بیان ۳۷ ص ۱۷۰
 بیان ۳۸ ص ۱۷۱ بیان ۳۹ ص ۱۷۲ بیان ۴۰ ص ۱۷۲ بیان ۴۱ ص ۱۷۵ بیان ۴۲ ص ۱۸۲
 بیان ۴۳ ص ۱۸۳ بیان ۴۴ ص ۱۸۵ بیان ۴۵ ص ۱۸۹ بیان ۴۶ ص ۱۹۱ بیان ۴۷ ص ۱۹۳
 بیان ۴۸ ص ۱۹۶ بیان ۴۹ ص ۱۹۸ بیان ۵۰ ص ۲۰۲ بیان ۵۱ ص ۲۰۳ بیان ۵۲ ص ۲۰۵
 بیان ۵۳ ص ۲۰۵ بیان ۵۴ ص ۲۰۶ بیان ۵۵ ص ۲۰۸ بیان ۵۶ ص ۲۰۸ بیان ۵۷ ص ۲۰۹
 بیان ۵۸ ص ۲۰۹ بیان ۵۹ ص ۲۱۱ بیان ۶۰ ص ۲۲۹ بیان ۶۱ ص ۲۳۷ بیان ۶۲ ص ۲۴۰
 بیان ۶۳ ص ۲۵۰ بیان ۶۴ ص ۲۵۸ بیان ۶۵ ص ۲۶۳ بیان ۶۶ ص ۲۶۸ بیان ۶۷ ص ۲۷۱
 آغاز: بسمله. استعین بنفسک الذی لا اله الا : الحمد لله الذی انزل علی عبده الكتاب:
 لیكون للعالمین بشیرا. وموهبتہ جزایلا. وسراجا منیرا .. اقراء کتابکم .. فی رسخ البیان
 وفتح التبیان عن بدالکاتب المعروف بالپسیخان حکم مطلق. وبرهان موجه: ومراتب
 مکرر: وظهور مکمل: و بیان مفصل .

انجام: بسر وعده خود آمد که ترا ال له م ح و م ح ت د سبحانه عما
 یشر کون تم بتوفیق.

مجموعه

۱- جنگ‌های فارسی : وحشی (۱ متن) حسین ثنائی (۶) مجیر بیلقانی (۱۱)
 ظهیر فاریابی (۱۳) قاضی نور اصفهانی (۱۴) ملک قمی (۱۶) نفیس (۱۷) عصمت بخارایی
 (۹) بنایی هروی (۲۰ و ۱۷) شیخ نظامی (۲۲) تموزیه میرزا قلی میلی (۲۳) غیرتی
 شیرازی (۲۴) عرفی و نژادی (۲۵) سلمان ساوجی (۲۷ و ۱۰) عرفی شیرازی (۲۸ و ۱۶) محتشم
 کاشی (۳۱ و ۶) فتحعلیخان صبا (۳۲) سید محمد شعله (۳۳) خُرد (۳۴) جامی (۳۵ و ۳)
 میرزا رضی دانش (۳۶) شیخ بهایی (۳۶ و ۵) خادم (۳۷) سرصفحه (۳۸) هاتف (۳) کمال (۷)
 مجمر (۱۴) بابا فغانی شیرازی (۱۷ و ۴۷) لسانی (۱۷ و ۴۷) مسیح کاشی (۱۷ و ۴۷)
 شهید (۱۷ و ۴۷) قاضی احمد فکری (۳۸) امیر خسرو (۱۹) عنصری (۲۰) شهری
 نیشابوری (۲۱) ابن سینا (۲۸) مغربی عربی و فارسی (۳۲) مشتاق (۴۳) کل سیستانی
 (۴۸) شکیمی (۴۸) رضی همدانی (۴۸) ادهم (۴۹ و ۵۶) امیر معصوم (۴۹) میر محسن
 سیستانی (۴۹) اوجی نطنزی (۴۹) آقا رضی اصفهانی (۵۰ و ۵۶) بهشتی هراتی (۵۰)
 میر برهان ابرقویی (۵۰) رونقی همدانی (۵۶) اسمعیل بیگ انسی (۵۶) مجوی اردبیلی
 (۵۷) لطیفای اردبیلی (۵۷) اوحدی اصفهانی (۵۷) کلیم (۵۸) نصرت (۵۸ و ۶۱) ابوالفرج
 (۶۰) کمال خجندی (۶۰) مشفق بخاری (۶۱) شریف تبریز (۶۲) خان احمد گیلانی
 (۶۴) سلطان حسین میرزا (۶۴) نکش خان (۶۴) مجدالدین ابوسنجر (۶۵) فخرالدین
 (۶۵) ظهیرالدین اصفهانی و شیخ ابوسعید ابوالخیر (۶۵) حافظ مجیب علی در باره
 عشق باقی‌خان اوزبک، احمد جامی (۶۶) مسعود سعد (۶۷) فتحعلیخان صبا در پاسخ
 لغزی بنام خربزه (۶۹۱) خیام (۱۲۷ - ۱۲۸) شعرهای دیگر هم در آن هست، نیز
 سه‌بند به نثر.

- ۱- رقم سرخای خان لکزی (۳۷) از دربار عثمانی مورخ صفر ۱۲۲۱ بهربی.
 - ۲- رقم محمد علی پاشا والی مصر بهربی (۳۷).
 - ۳- نامه ظریفی گویا همین محمود بن ابی القاسم خویی بمحمد علی پاشا (۳۸).
 - ۲- تفسیر آیه النور (۷۰-۹۴) از صدرای شیرازی.
 - ۳- تفسیر سورة الواقعة (۹۴-۱۱۶) از همو.
 - ۴- تفسیر سورة والضحی (۱۱۷-۱۱۹) از محمد دهمدار بفارسی.
- آغاز: حمد و سپاس و ستایش بی قیاس حضرت خداوندی راست که از نقطه حب ذاتی جوهر انسان را بیافرید... اما بعد چنین گوید... محمد بن محمد الملقب بدهدار.

انجام: و این طرز ابلاغ است با سیاق وحی و دعوت والله اعلم بحقائق الامور.

۵- تفسیر سورة الم نشرح (۱۱۹-۱۲۵) از همو. در خود رساله نامی از او نیست ولی در عنوان رساله پیش آمده «تفسیر والضحی و الم نشرح من مؤلفات ملا محمد دهمدار غفر الله له».

آغاز: بسمله ابتدا درده می شود کتاب و مجهول و سور نیکات در دبستان انشا و ابداع باسم اعظم الهی.

انجام: وعین قدرت تو. وصل اللهم علی نورک الطاهر بک محمد و آله و صحبه اجمعین.

تعلیق گویا تصحیح شده بدست خود شاعر (۱۳۰۰۹۴، ۱۳۰۰۹۴، ۱۳۰۰۹۴) چنانکه کسی در هاشم ص ۲۴۷ گواهی داده است، عنوان شگرف، جدول زر و مشک، بادوسر اوج زر و سبز و سلی و سرخ و سفید آب و مشک، نسخه بسیار پاکیزه ایست، در ۶۵۶ ص، یادداشت ۴۲ صفر ۱۱۴۴ و ۱۸ طفر ۱۰۸۰ و ۱۲۵۲ در صفحه عنوان هست، نیز تاریخ تملک ۱۳۳۵، در روی برگ یکم آمده «دیوان صاحب استغاثتی در دار السلطنة اصفهان سنه ۱۱۷»، بهای نسخه و هزینه کاغذ و جدول سازی و جلد در ۳ رخت.

۱۷ ص ۷/۵ × ۱۶/۵، ۲۴ × ۱۴، کاغذ سپاهانی - جلد نیمه جلد تریاکی زر کوپ مقوایی

مرآت الجمال

دیوان شعر محمد علی صائب سپاهانی تبریزی (۱۰۸۱-۱۰۱۶) است و نزدیک
۱۱۱۵۲ بیت با فهرست بر حسب لغاتی که در هر بیت غزلها مکرر آمده در آغاز دفتر
(مجلس ۳: ۳۲۶ - سپه ۲: ۶۲۲ - ذریعه ۹: ۵۶۹) .

آغاز:

خرد دانست آنکه جرم خویش را بیچاره شد (۹) .
آدم از جنت برای گندمی آواره شد

انجام :

ترا از حرف لب بستن چنان است
که یوسف را بزندان آورده باشی

۱۲۳۳

نستعلیق سده ۱۱۹۱۰ ، عنوان زر و شمگرف ، جدول زر و مشکى ولاجورد ، آغار و انجام هر دو
شماره افتاده است .

۱۹۵۶، ۱۴/۵۳۱۵۷×۴۳ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکى مقوایى بالولا

مجموعه ۵۹

۱- مهر و مشتری (۹۷-۹۸) از عصار تبریزی محمد بن احمد ده در ۵۱۲۱ بیت
است و در ۷۷۸ سروده است

آغاز در شش بیت پیش از «سبب نظم کتاب» :

چو محرم شد محمد بی محمد در آن خلوت سرای فضل سرمد

انجام :

رسید این نامه نامی با تمام کشید آغازین دفتر با انجام
 بروز و او دال از ماه شوال ز هجرت رفته حاو عین با ذال
 (مجلس ۳: ۶۹۱ - ذریعه ۹: ۷۲۴).

۲- جمشید و خورشید بنام سلطان اویس در ۷۶۳ (۹۸-۱۵۷ پ) از سلمان ساوجی
 (ذریعه ۵: ۱۳۳ و ۶۲۲ - مجلس ۳: ۱۶۸ و ۱۹۱)

آغاز:

بعونش ربع بسکون را امان ده سکون قتنه آخر زمان ده
 در مناجات
 بنام آنکه این دریای دایر ز عین عقل اول کرد ظاهر

انجام : غزل

آفتابی از شکاف ابر ایما میکند
 عاشقان را در هوا چون ذره شیدا می کند

.....

چو بشنید از شکر زینسان خطابی
 بهار افروز دادش خوش جهابی
 غزل بهار افروز

۲۹۳۴

تستعلیق سده ۱۱ ، عنوان و نشان شنغرف . در ص ۷۰ و ۴۰۵ شعرها خط خورده است و از جاهای
 دیگر هم پیدا است که خود شاعر این نسخه را دیده و تصحیح کرده است ، در ص ۱۴۸ یادداشت مورخ آدینه
 ع ۱۱۲/۴ (۱۰۱۴) هست ، در ص ۲۹۴ یادداشت ۱۱۶۴ دارد و در ص ۱۱۵ شعرهایی با تاریخ ۴۵ صفر ۱۱۶۱ ،
 در ص ۲۴۶ هاشم زیر سه بیت شعر رقم محمد مهدی دامغانی مورخ ۱۱۶۴ دیده میشود ، در هاشم ص ۴۵۷
 شعرهایی آمده با رقم « ابن العلوی ابراهیم رضا - شهر ربیع الاول سنه ۱۱۶۱ » ، در هاشم ص ۴۸۵ دوبیتی

است با تاریخ « ۵ شهر ربیع الآخر مرقوم گردید ۱۱۶۱ » بهمان خط ، افتادگیهای نسخه در میان صفحات ۹۸ و ۹۹ ، ۱۱۶ و ۱۱۵ ، ۱۲۴ و ۱۵۳ ، ۲۰۶ و ۲۰۵ ، ۲۹۱ و ۲۹۰ ، ۲۹۸ و ۲۹۷ ، ۳۶۲ و ۳۷۱ و ۳۷۲ و ۴۰۴ و ۴۰۳ است ، درص ۹۸ شعر ۱۱ شعری آمده که درص ۹۹ مانند آن هست و در برابر آن نوشته: « مکرر شده - عوض » و یک شعر دیگر زیر این عنوان در هاشم (ص ۹۸) هست ، در صفحه عنوان شعرهای آصفی و حضوری و هما دیده میشود و تاریخ ۱۲۴۶ و ۱۲۵۹ .

۱۹/۵ × ۱۹ ، ۲۷ × ۱۶ ، کاغذ سپاهانی موریانه خورده - جلد تیماج درون و بیرون مشکى مقوایى حاشیه سرخ .

دیوان

اسماعیل کاشف سپاهانی فرزند حیدر معمار شاعر غزلسرا و هجو گوی آزاده که داستان عشق بازبهای خود را بی پرده در این دیوان آورده (ص ۳۷۴) و از محفل شعرا و قهوه خانه ها و ربودن شاه عباس دوم معشوقه او را از دستش (۳۷۵) یاد کرده و چندین ستایشگر و چاپلوس نبوده است . او در این داستان از میر محمد مقیم یزدی و الحاد او و رساله محمود (پسیخانی) یاد نموده است (۳۸۰) . او در ۱۰۴۵ در سفر بوده است .

پدر او در ۱۰۲۶ مرده و او در ۱۰۸۰ هشتاد و یک ساله بوده پس باید در ۹۹۹ زاده شده باشد (ص ۳۲۰) .

او در ۱۰۴۵ از نجف بسپاهان و در ۱۰۷۷ بهمازندان رفته بود . تحفه الافالیم را او در ۱۰۷۰ به پایان رسانده است . ماده تاریخها ای که او در این دیوان می آورد از سال ۱۰۵۷ است تا ۱۰۸۲ و در این دیوان او از پیری خود یاد میکند .

چنین است فهرست این دیوان

- ۱- قصائد و مقطعات و ماده تاریخها در متن و هامش ۱-۱۰۰
- ۲- مثنوی و ساقی نامه ۱۰۱-۱۱۵
- ۳- دیباچه مثنوی تحفه الافالیم و خود تحفه الافالیم ۱۱۶-۲۰۴
- ۴- غزلهای بتر تیب تهجی ۲۰۶-۲۹۱

۳۷۱-۲۹۹

۵ - رباعیات

عنوانها در آن «وله» است و در چهارجا عنوان «از زبان مخدوم زاده نواب صدر گفته شد» (۳۵۹) و «در بیان بی‌طمعی این دوربائی گفته شد» (ص ۳۶۱ که افتادگی دارد) و «تعریف خط مرجان» و «تعریف خط خواجه مرجان» (۳۷۱) دیده می‌شود.

فهرست عنوانها :

- ۱- در مدح السلطان الاعظم ابوالمظفر شاه عباس الثانی خلد الله ملكه (ص ۱ متن).
- ۲- منه در حمایت میرزا شیخ حسن گفته (ص ۱-۶ هامش).
- ۳- در بیان حیای معشوق ایضا فی مدحه خلد الله ملكه وسلطانه (۴).
- ۴- ... (بریده شده) و تاریخ تولد نورچشمی آمیرزا رحیم (۷-۱۷ هامش).
- ۵- تاریخ حوض آب جلال ایضا (۸).
- ۶- فی مدح عالی حضرت وزارت و اقبال پناه محمدبیک اعتمادالدوله (۹).
- ۷- در تعریف و تاریخ عمارت نواب اسلام واسلامیان ملاذصدارت پناه سلمه الله تعالی (۱۳).
- ۸- در مدح محمدقلی خان بیگلربیگی ایروان گفته شد (۱۵).
- ۹- در میرابی محمدخان مذکور گفته شد (۱۸).
- ۱۰- در گلله از معشوق (۱۸-۲۱ هامش).
- ۱۱- در مفارقت همانامی گفته شد (۲۰- در آن در همه بیتها دو کلمه «هما واستخوان» آمده است).

۱۲- منه [در مدح میرزا الکسندر] (۲۲-۲۴ هامش) در پایان آمده :

رواکناد خدا همچو سال تاریخش

همیشه کام دل میرزا الکسندر

۱۰۷۸

۱۳- تاریخ فوت میرزا سیدعلی مخدوم زاده نواب (۲۵-۲۶ هاشم).

۱۴- [قصیده ایست در حماسه و خویشتن ستایی از او] (۲۵-۲۷).

۱۵- منه [در گلداز بار و نکوهش رفتار وی] (۷-۳۰ هاشم).

۱۶- در التماس معالجه چشم عزیزى که قابل بود گفته شد (۲۸).

۱۷- منه [قصیده نونیهایست] (۳۱-۳۴ هاشم).

۱۸- در تاریخ عمارت حسب التماس عزیزى گفته شد (۳۱).

۱۹- در التماس دشنام در مدح شکر فروش قنادى گفته شد (۳۳).

۲۰- ایضا [قصیده یائیه ایست] (۳۵-۳۶ هاشم).

۲۱- حسب التماس نور چشمی محمد رضی حکاک گفته شد (۳۵).

۲۲- تاریخ تولد محمد باقر ابن افادت پناه مولانا عبدالحی حسب التماس گفته

شد (۳۶).

۲۳- تاریخ تولد مبرزه میرزا هنیر ابن میرزا شاه صالح [حسب] التماس گفته

شد (۳۸).

۲۴- در تعریف زمانای ناطق بنابر مصلحتها گفته شد (۴۰).

۲۵- منه بشرح ایضا (۴۲).

۲۶- حسب التماس حیدرقلی بیك افشار گفته شد (۴۵).

۲۷- در طلب سر مه بحکیمی نوشته شد (۴۷).

۲۸- در تعریف اسماعیل مقری گفته شد (۴۸) در اینجا نام نواها و آهنگها

آمده است.

- ۲۹- در کله معشوق ستمکاری گفته شد (۵۰) .
- ۳۰- حسب التضرع بابایی یورقچی گفته شد (۵۴) .
- ۳۱- وله بشرح ایضا (۵۶) .
- ۳۲- در بیان آنکه ... (پاک شده) در مدت عمر مومن مهربانی هیچ فردی از انسان نبوده ام (۵۹) .
- ۳۳- تاریخ فوت مرحمت پناه ابوی ام [در ۱۰۲۶] (۶۱ هاشم) .
- ۳۴- [تاریخ وزارت میرزا جعفر در ۱۰۷۸ با عبارت : کردید وزارت صفهان] (۶۱) .
- ۳۵- [ماده تاریخ عروسی در ۱۰۸۰] (۶۱) .
- ۳۶- [ماده تاریخ دیگر در ۱۰۸۰] (۶۱) .
- ۳۷- [در مرگ میرزای خاصه مستوفی و وزیر اصفهان و دادن منصبش به پسر او در ۱۰۷۹] .
- ۳۸- تاریخ وزارت آقائی آقا زمان [در ۱۰۷۸] (۶۳ هاشم) .
- ۳۹- مرثیه سیادت و نجابت پناه میرزا جلال شهرستانی (۶۷) .
- ۴۰- تاریخ تولد روح الامین (۶۹ هاشم) .
- ۴۱- [ماده تاریخ عمارت در ۱۰۷۱] (۷۰) .
- ۴۲- تاریخ بیع غلام میرزا حسین [در ۱۰۷۱] (۷۰) .
- ۴۳- تاریخ پسر سعیدا [در ۱۰۷۶] (۷۱-۷۲ هاشم) .
- ۴۴- در تعریف حوضی که حسب الامر اعلی [شاه عباس] گل بر روی آب نقشبندی شده بود (۷۱) .
- ۴۵- تاریخ فوت نصیرای قنادی [در ۱۰۷۱] (۷۱) .
- ۴۶- تاریخ فوت میرزا شفیع [در ۱۰۷۱] (۷۲) .
- ۴۷- [ماده تاریخی در ۱۰۸۲] (۷۲ هاشم) .

- ۴۸- [ماده تاریخی در ۱۰۲۵] (۷۳ هـ.م).
 ۴۹- [ماده تاریخ فرستاد این سیزده سوید دوستی برای اودر ۱۰۷۰] (۷۳).
 ۵۰- [ماده تاریخ ۱۰۶۷] (۷۴).
 ۵۱- بپاقاسم نقیب نوشته شده (۷۴) [با آوردن الفاظ: علامت، کشتی، جریده، معرفت، برگ، کوچکان، شاخ نفیر، رنگ، خدنگ، چله نشین، خلوتسرا، قنبدیل، پنبه].
 ۵۲- [وصف کارشفیعا] (۷۵ هـ.م).
 ۵۳- [مرثیه وماده تاریخ مرگ حاتم بیک در ۱۰۶۳] (۷۵).
 ۵۴- تاریخ نزول داراشکوه [در ۱۰۶۷] (۷۵).
 ۵۵- [روان شد آب در راه دشت کربلا در ۱۰۶۹] (۷۶).
 ۵۶- در مدح محمد بیک اعتمادالدوله بجهت التماس میرزا صالح منشی (۷۶).
 ۵۷- در معذرت به گفته (۷۶-۷۷ هـ.م).
 ۵۸- [برگشت زمان از کعبه در ۱۰۶۵] (۷۸).
 ۵۹- تاریخ فوت صبیحه میرزا محمد شفیع [در ۱۰۷۵] و تولد پسرش [در ۱۰۷۶]
 گفته (۷۸-۸۱ هـ.م).
 ۶۰- [تاریخ دیباچه دیوان خاقانی در ۱۰۶۲] (۷۹).
 ۶۱- [تاریخ حدیقه امینا در ۱۰۶۲] (۷۹).
 ۶۲- در طلب گل شیراز گفته شد (۸۱).
 ۶۳- [تاریخ مرگ حسن معمارباشی و تولد پسر او در ۱۰۷۷] (۸۱ هـ.م).
 ۶۴- در پیشمانی از طلب گل شیراز (۸۲).
 ۶۵- تاریخ [مرگ] حاجی غدیرا [در ۱۰۷۶] (۸۲ هـ.م).
 ۶۶- ایضا از زبان مخدوم زاده صدر گفته شد [در طلب شاعنامه] (۸۳ هـ.م).
 ۶۷- تاریخ میرزا ماندگار [در ۱۰۶۴] (۸۳).

- ۶۸- تاریخ تولد پسر میرزا سعید [در ۱۰۶۷] (۸۳) .
- ۶۹- [تاریخ تولد دیگدر در ۱۰۶۶] (۷۴) .
- ۷۰- [تاریخ تولد زین العابدین پسر میرزا صادق در ۱۰۷۳] (۸۴) .
- ۷۱- [تاریخ تولد پسر بلقیس در ۱۰۷۰] (۸۴ هاشم) .
- ۷۲- تاریخ تولد [در ۱۰۷۶] (۸۵ هاشم) .
- ۷۳- در بیان شرطی که فیما بین صباغان کرده شده گفته شد [قانون حاجی بدیعا در ۱۰۷۲] (۸۵) .
- ۷۴- [تاریخ تولدی در ۱۰۷۳] (۸۵) .
- ۷۵- تاریخ حبس جان عمری محمد قاسم [در ۱۰۷۵] (۸۶ هاشم) .
- ۷۶- تاریخ بر کف حاجی محمد حسین [در ۱۰۷۲] (۸۶) .
- ۷۷- تاریخ مخدوم زاده میرزا سعید [در ۱۰۷۳] (۸۷) .
- ۷۸- تاریخ تولد میر محمد حسین پسر میر علی نقی [در ۱۰۷۳] (۸۷) .
- ۷۹- تعریف سكاك (۸۷-۸۸ هاشم) .
- ۸۰- وله ایضافی الترجیع (۹۳) .
- ۸۱- ساقی نامه (۱۰۱) .
- ۸۲- [دیباچه بر مثنوی تحفة الاولیم به نشر [۱۱۶ - ۱۲۳] در آن آمده :
- « سخنوری که امروز در میدان نلته سنجی گوی سبقت از همگنان ربوده در منصفه وصال دست خیالش زیور برودوش شاهد سخنست معنی پناه الفاظ دستگاه زبده المتقدمین واسوه المتأخرین صاف می کند ایتلاف مر کز دایره انصاف داشف رموز سخنوری واقف اسرار بیان گستری مورد عواطف السبحانی حضرت مجد الانامیست که از تباشیر طفولیت تا حال که غره ماه کهولت ایشانست همچو سروی که از چمن خلد برین سر کشد آهی ناموزون از دل نکشیده اند و در هر فنی از فنون نظم و نشر سر آمد آفاق گردیده در قصیده و قطعه و مثنوی و غزل و رباعی و سایر فنون سخن گزاری بین الامثال علم امتیاز و افتخار

افراشته‌اند ... عنفوان جوانی و عهد شباب را که خلاصهٔ عمر عبارت از آنست در نجف اشرف شاه ولایت پناه ... بخدمت گزاری تعمیر روضهٔ مقدسه منوره ... صرف نموده قصاید غرای متعدده متظافره در مدح آن ممدوح خدا و رسول و منقبت آل خجسته احوالش انشا نموده اند . آوازهٔ سخنوریش در عراق عرب چون عراق عجم آویزهٔ گوش هوش بزرگ و کوچک گردیده ساغر شط از خط بغداد زنار بسته رشك اشعار آبدار اوست بعد از فراغ آن شغل شریف تاحال که شاهد عمر ایشان سیار سرو آستان عشر ششم است در دار السلطنه اصفهان رویت جرعه بعباب الاحسان که موطن اصلی و مسکن مالوف ایشانست توطن دارند و از نهایت نجابت فطرت و علوهمت کام اندیشه را مرارت آلود مدح ملوک نفر نموده دامن پاک همت را از لوث طمع و دنس توقع ازین گروه ندامت پژوه مزکی داشته‌اند ... کمتر با اهل روزگار محشور می‌باشند ... با آنکه کهنه قبله اصفهانست بعزت قسم که قدم از گوشهٔ انزوا بیرون نگذاشته ... آری اگر گاهی قطعه‌ای در مدح ملوک فرموده‌اند حسب التکلیف عزیزی بوده ... در هرفنی از فنون ... داد لفظ و معنی داده‌اند سیما در قصیده سرایی ... از جمله قصیده لازم هما و استخوان (ش ۱۱) و دیگر قصاید غامضهٔ ایشان مثل قصیدهٔ قلب و تصحیف و امثال آن ... شاید تاحال هفتاد هزار کوهر بکر معنی سوای آنچه بحضرات بی تکلف تکلف شده بمثقب اندیشه بسط تدوین کشیده باشند از شور قصاید مدحش نهایت محبتش بآل ظاهر است ... از شیوهٔ غزل سرایش که بوستان مکتب خانهٔ عشق و عاشقی است میتوان یافت که مدّة العمر از شور عشق نوجوانان که نمک مایهٔ زندگیت خالی نبود داغ دل‌رایبوسته چون چاک سینّه صبح از مهر خورشید لقای ناسور داشته‌اند ... از تاب میان موری بیتاب تر از شاهین دل‌ربای نگاه شوخ چشمان مور میان گردیده ... بمؤدای کلام الولد سرایبه نشاء آدمیتش راغب بحسن جوانان گندم گونست . چون هر سخنوری رانصیبی از بلاد هند می‌باشد ایشان بهرهٔ خود را از آن نصیب بحسن سبز جوانان ایرانی که من تشبه بقوم فهم منهم صالح نموده‌اند .

باز در آن آمده : « حالی شیرازه بند مجموعه پریشان حالی در [د] مند لاابالی
 عبدالعالی که پریشان نویسش زیاده بر پریشان گویست آشفته فقره ای چند بدستکاری
 قلم شکسته رقم انشانموده برسم دیباچه زلف پریشان عارض این شاهد خجسته لقا که
 موسوم است به تحفة الاقالیم نماید ».

این دیباچه « عبدالعالی » که گویا نویسنده نسخه ما است افسوس که از پایان
 افتاده است. ازان برمیاید که کاشف هنگام نوشتن این دیباچه در دهه ششم عمر خود
 بسر میبرده و در سپاهان گوشه گزیده بود.

۸۳- مثنوی موسوم به تحفة الاقالیم (۱۲۵-۲۰۴) که در آن توحید خداوند است
 وستایش پیامبر در چندین بیت که حروف آغاز بیتها بسرخی جدا گانه در پهلوی آنها
 نوشته شده و رویهم میشود :

« تا زیوان و صالت مطلع تشدان تخاب مطلع خورشید پناه نماند در کرد
 حجاب ». (۱)

سپس ستایش علی ، صفت دو پسر پیر ، عشق ، عاشق شدن پسر بزرگ ، ترتیب
 اسباب عروسی ، رفتن مردم داماد بجانب خلوت دختر ، مناجات با خدا ، رفتن داماد
 بحجله گاه عروس ، تعریف و غیش و نشاط ، تعریف سرایای معشوق (مانند سرایای
 مهری عرب) تعریف فناءت ، مذمت خست و شرح احوال رئیس ، صفت سخا ، نامه رسانیدن
 قاصد بیار ، مذمت صبح ، مذمت زر و نگوشت زردوست ، تعریف آفتاب ، تعریف خاک
 نجف و برگشت از آنجا ، بیان شدت فصل زمستان ، مذمت هم صحبت نادان ، مذمت
 تصدیق بلا تصور ، تعریف عصمت ، شرح بی طمع ، توبه از هجو ، مدح امام زاده هارون
 ولایت ، مذمت نمایی و غمازی ، مذمت ربا و شیادان متشرع ، ستایش از شعر از فردوسی
 تارشدی ، ستایش مولانا رشدی رستم داری شیعی ، التماس از میرزا مهدیخان ، خاتمه
 در ستایش اعتمادالدوله . در آن آمده :

مفتاح قلم کشايد ابواب	درختم کتاب و مدح نواب
چون شاخ کشيد سرزبك بيخ	ماننده فرقدان دو تاريخ
ذوالقرنين است چون سکندر	بيخی که ز داین دوشاخ از سر
طالع گرديد صبح عشرت	اول ز افق سرای دولت
تاريخ دويم بعشرت افزود	توام چو شدند هر دو موجود

(۱۰۷۰)

۸۴- غزلیات با تخلص کاشف یا کاشف اسمعیل (۲۹۱-۲۰۶) بترتیب تهجی از الف تا میم و از آغاز و انجام افتاده است .

۸۵- دیباچه ای که بدستور خود شاعر «مجددا اسماعیلا» نوشته شده و شاید از همان عبدالعالی باشد و نیمه نخستین دیباچه تحفة الاقالیم که چون نسخه ما آشفته است در اینجا گذارده شده است (۲۹۷-۲۹۳) .

۸۶- رباعیات (۳۷۱-۲۹۹) و درس ۳۲۰ هاشم رباعی تر کی است .

۸۷- سرگذشت کاشف بخامه شیوای خود او به نشر (۳۷۳ - ۳۷۶) و مینویسد که در ده سالگی بمکتب خانه رفت و شیفته نوجوانی از سادات اصفهان شد و نزدیک پسه سال بآن گرفتار بود . در همان هنگام در پی سرودن شعر بوده و مطلع نخستین غزلی که سروده است اینست :

از دیده ام باین دل مسکین چه ها رسید

هر جور کو رسید بما هم ز ما رسید

در اینجا او از اقطاعی که باور داده شده و از شاه عباس (نوالله مرقدہ) یاد میکند و میگوید که او معشوق مرا بر بود و این دردمند را با سایر عشاق بینوا کرد و سه سالی آزار کشیدم تا در سالی که این شاه در گذشت (۱۰۷۷) من بمارندران رفته بودم . در این جا از میر محمد امین معمار و جنتی قمی یاد کرده است .

۸۸- فصلی در عاشقی قهوه خانه (۳۷۶-۳۸۵) در اینجا از مسافرت کاشف از نجف که در آنجا شیفتهٔ عرب بجهای شده بود و از آنجا در ۱۰۴۵ بسپاهان آمده و از چندتن از دوستان خود او یاد شده مانند میر محمد مقیم تبریزی که دربارهٔ او میگوید.
یوسف که ز چهل منکر معبود است

نمرود صفت بشرع دین مردود است
بتوان ز خط زرد بنا کوشش خواند

هر رمز که در رسالهٔ محمود است

نیز: محمد شفیع بزاز مهبادی، میرزا امین صراف، محمد تقی بزاز سپاهانی، پیر خرابات حاجی باقر بسمه چی، رئیس ابوالحسن دولت آبادی، حاجی محمد شریف، محمد صادق، مسعود صوفی سمسار تبریزی عاشق تنباکو فروش معرکهٔ یار بابا، مولا جمال اعرج.

کاشف از همه اینها بهزل و تمسخر وصف میکند.

۸۹- دیباچهٔ رمل سالیانه که بالتماس محمد قاسم بجهت ناظر بیوتات مسوده شد (۳۸۵-۳۹۰) در تعریف علم رمل و لغز نام صفی قلی بیگ از محمد قاسم کاشانی.

۹۰- لغز فارسی مانند لغز بهایی (۳۹۲-۳۹۳) مورخ ۲۴ محرم ۱۰۵۹.

۹۱- مسودهٔ کتابتی که از زبان استاد علی اکبر معمار بیکی از خویشانش نوشته شد (۳۹۳-۳۹۶) در آن از بنگ و بوزه و نوازش نامه و مسجد و مدرسه و خانقاه و حمام و کتابخانه و کتابهای علمی و ادبی ضمن عبارات یاد شده است.

۹۲- سواد رقعهای که بسیادت پناه میر علی نقی نوشته شده (۳۹۶-۳۹۷).

۹۳- سواد کتابتی که بمیرزا احمد بیگ و میرزا اشرف نوشته و رعایت سفید و سیاهی کرده (۳۹۷-۳۹۸).

۹۴- در سفارش عزیزی بنورا محمدا نوشته شده (۳۹۸).

۹۵- در نصیحت بیکى از مصاحبان قلمى شده (۳۹۹-۳۹۸) در آن از جعفریه و میخانه یاد شده است .

۹۶- سواد کتابتى ده بمیرزا صالح نوشته شده (۴۰۱-۳۹۹) در آن یاد شده از صحبت قهوه خانه و از میرزا محمد مجلس آرا و احمد بیک و میرزا نظام و میرزا محمد مهدى .
۹۷- از زبان شاعدى ببرزکى نوشته شده (۴۰۱-۴۰۲) .

۹۸- کتابتى که بمیرزا محمد اشرف قلمى شده (۴۰۳-۴۰۲) در آن از شمس میرزا محمد علیا و احمد بیک یاد شده است .

۹۹- در طلب کلید حجره بمیرزا بهاء الدین مشهدى مسوده شد (۴۰۳) .

۱۰۰- در جواب رقعۀ میرزا کمال در طلب گنجفۀ نوشته شد (۴۰۴-۴۰۵) .

۱۰۱- بملاقۀ سى عرب در نجف اشرف قلمى شد (۴۰۵) .

همۀ اینها از ش ۸۸ تا ش ۱۰۱ به نثر است و شعرهاى نیز در میان آنها است .
پاره‌اى از شعرهاى کاشف :

شد از پرتو نور فیض خدا ز عباس نانى جهان با صفا

چو عباس نانى برو شد رقم نبست از تبسم لب خویش را

(ص ۶)

.....

نشد کاشف بعمم خویش مایل بزن جز شکل آن شیرین شمایل

اگر خواهی شوی زین قصه واقف بگو در پرده اش معشوق کاشف

(ص ۱۴۲)

این تخته را سزد اگر امروز در جهان

با سطح آسمان کندش عقل اشتباه

.....

از بوستان دولت و جاهش بریده‌اند
 زانرو کشیده‌اند درو طرح بزم شاه
 عباس ثانی آن گهر بحر معدلات
 شاه فلک‌جناب فلک قدر دین پناه
 از نور تخته بر سر خورشید می‌زند
 گر بگذرد خیال وی اندر ضمیر آه
 هر خانه اش که حجله بکر هنر بود
 از بهر حسن سعی حسن شد گریز گاه
 (۷۸)

مرا طبع صائب گرامت کن از لطف
 ممکن دزد معنیم چون طبع صائب
 (ص ۲۲۸)

تا پیراهن آن گل گلزار امید
 تاریخ تولدش درین فصل بهار
 در باغ وجود [پرده] از چهره کشید
 نوباوه بستان سیادت گردید
 ۱۰۵۸ (ص ۳۴۷)

صایب که ز قبلة رضا پاک آمد
 چون مسند تاریخ مزین گردید
 سیمرغ سخن بسته بفتراک آمد
 تاج سرائل طبع و ادراک آمد
 ۱۰۵۷ (ص ۳۴۷)

میرزا صفی آنکه مهر ازوی ضویافت
 تا آب ز چشمه سار تاریخش برد
 خورشید ز موج بر که اش یافت
 دریاچه ساوه آبرو از نو یافت
 ۱۰۵۹ (ص ۳۴۸)

زاهد دل ما آینه صنع خدا است
 روشن بود از آینه تاریخش
 این آینه را هر دو جهان روی نماست
 آینه مهر عکس آینه ما است
 ۱۰۴۸ (ص ۳۴۸)

افکنند چو از عدم برین منزل ظل گردید از و محفل دل عالم کل
تاریخ نزول آفتاب قدمش صبح صادق دیدم از مشرق دل
(۱۰۷۵) (۲۹۹)

تاریخ تولد من بی مقدار بعد از هشتاد سال از بعد هزار
نهد شد اندر برار باب شعور با آنکه گریه گرفتست قرار
(ص ۳۲۰) هاشم که روی هر یکی از آنها هم خط کشیده شده است.
تاریخ تولد من چندین آزار شد در سینه هزار و هشتاد ...
نه ده گردید گرچه ... یکبار دیگر همان ...
(ص ۳۲۰) هاشم که کلماتی پاک شده است .

زر باف فلک ز اطلس زر کش تست
دلها همه وقف طره سر دشت تست
این سینه کاشف است کز تیر نگاه
در کیش وفا بجمعه تر کش تست
(۳۲۰) هاشم

در آتش دل شرار پیری گشتم بر چهره دل غبار پیری گشتم
از بسکه غم جوانیم کرد ضعیف در راه فنا سوار پیری گشتم
(۳۵۳)

میخواست چو او شود درین هشت بهشت
سر داد دو تاریخ درین هشت بهشت
چون گشت بنا خلوت دل کردش نام
در سال دیگر مقام فیض بنوشت
(خلوت دل ، مقام فیض = ۱۰۷۰) (۳۶۹) .

تاریخ سعید .

آن روز که کرد لطف حق موجودت شد سال تولد ز ره مقصودت

گفتم که هزار شکر کامروز بود اقبال سعید و مقدم مسعودت
۱۰۴۸ (۳۶۹ هـ مثنی).

این رباعی باخلاق المعانی توارده شده.

درباغ جنون اگر بهارست منم در ساغر عیش اگر خمار است منم
اندر دل من اگر قرار است تویی در خاطر تو اگر غبار است منم
(۳۷۰)

« پوشیده نماناد که در آن اوقات از اقسام فکر شعر منتخب خیال رباعی بوز رباعی

اول فقیر در صفت او اینست ، رباعی :

ای از نفست مسیح را خون در دل موسایی و گشته طور حسن منزل
از رنگ تو داغ بردی یوسف مصر از لحن خوش تو گشته داود خجل
(ص ۳۷۵)

بنگرید به : نصر آبادی ص ۳۶۰ - صبح گلشن ص ۲۳۶ - تذکره حسینی ص ۲۸۱ -

ذریعه درد یوان در حرف کاف

آغاز : بسمله . در مدح السلطان الاعظم ابوالمظفر شاه عباس الثاني خلد الله ملكه .

افتاده است عکس جمالت بر آینه یا گشته آفتاب ترا خاور آینه
آیات حسن جمله بر و میکند نزول روی تو هست مصحف و پیغمبر آینه
از عکس ناواک مره جان شکار تو از بیخودی بسیمینه زند خنجر آینه
یابد ز پرتو رخ چون آفتاب تو هر دم حیات تازه چونیلوفر آینه

انجام : بملا اقدسی عرب در نجف اشرف قلمی شد خلف سلسله زنجیر و چراغ

دودمان مخزن (؟) مولانا اقدسی را مشتاقیم مخفی مباد که بعد از تر خنده های شاعرانه
و تمسخر های ستم پز یقانه مزخرفات ایشان مسموع شد نمیدانم باب و رنگی کدام لفظ
و معنی تحسین معنی و لفظ او کنم حقا که شیرینی الفاظش طعم خنطل بذایقه سخن سنجان
بزم استعداد چشانیده و عرایس معانیش چون فراقش (؟) خبر مرگ بمستمعان
مجلس کمال رسانیده (افتاده) .

۲۹۳۵

نستعلیق سده ۱۱ ، جدول رد لاجورد ، چهارمجلس تصویرزیا دارد درص ۴۹ و ۵۰ و ۴۲۶ و ۴۳۸ ،
در ۴۵۴ ص.
۱۴ س ۷ × ۱۶ ، ۱۷۸ × ۱۴ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج فیهوای ضربی مقوایی

دیوان

از محمد رضای مشتاق کشمیری در سنایش پیامبر و دوازده امام (۱-۴۸) با
غزلها بترتیب تهجی با تخلص مشتاق (۵۱-۳۲۶) و رباعیها (۳۲۷-۳۳۸) و مثنوی
(۳۳۹-۳۵۴) رویهم نزدیک ۵۳۰۰ بیت ، سرگذشت اودر صبح گلشن هست .

آغاز:

خنده صبح بهار چمن تر گج جفا که کرم تو بوی گل پیغام وفا
من کردائرة کردش چشم توفرب جنبش گوشه ابروی توایمای بلا

انجام :

بصد حسرت بسوی آشیان تاز نهی جنگال بر کردار شهپاز

۲۹۳۶

نستعلیق سلطان محمود بن علی طوسی نویسنده نسخه ای ارجلاصه الافوال حلی در ۱۰۵۶/۱ ج ۱ ،
ش ۴ و ۴ را درج ۱۰۸۰/۴ در سپاهان نوشته است ، ش ۸ مورخ ۱۴ زی قعده ۱۰۸۱ است ، فهرست کهنی از
رسالات مجموعه در صفحه عنوان و فهرستی تازه ای بحامه باستانی در آغاز نسخه هست ، در آن آمده « ۲۷
جرو جلد بیاض » و « قیمت پنج تومان و هرا ردینار » .
۱۵ س ۸ × ۱۵ ، ۱۸۵ × ۱۴ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج فیهوای حاشیه دار مقوایی

مجموعه

۱- جنگ که در آن بندهایی از المزار (۱) و مهج الدعوات ابن طائوس (۲-۱۰)

والمصباح الكبير (۱۱-۱۲) و خطبة نکاح ودعا وملل ونحل (۱۴-۴۱) وبندهایی از المحاسن برقی (۴۲-۶۲) و تفسیر قرآن بروایات سنی و شیعی و اثبات امامت علی با آوردن عباراتی از نویسندگان سنت و جماعت (۶۳-۹۰) و بندی از الاختصاص از کتاب سعید بن جناح و شرح لغوی آن (۹۱-۹۵) و از جواهر القرآن غزالی (۲۰۷) و از شرح ابن ابی الحديد از سخنان تقيب علوی بصری (۲۰۷) و شعر فارسی (۲۱۱) نیز سخن همین تقيب از همین شرح (۲۱۲-۲۲۷) در لعن بر صحابه .

۲- الاعتقادات (۱ - ۲) از خواجه طوسی که در پایان آن قواعد العقائد او یاد شده است .

۳- دیوان علی (۹۶-۱۴۹) با عنوانهای فارسی .

۴- الفوز الاصغر (۱۵۰-۱۹۶) از مشکویه رازی .

۵- پاسخ ابن سینا بمیهنی درباره تعلق نفس ببدن (۱۹۶-۲۰۱).

۶- پاسخ ابن سینا بمیهنی درباره قیاس (۲۰۲-۲۰۴) .

۷- اقسام النفوس (۲۰۵-۲۰۶) بنديست فلسفی و شاید از یکی از قدما باشد.

آغاز: هذا الفصل نقل من كتاب تاريخ النصراني المشهور في الدهور بالعلم والعمل . النفس الانسانية كالمادة المجردة عن الصور ولها كمال ونقصان وكمالها علمي وعلمي .

انجام : القول في الادراكات اعني المعارف العلوية الانسانية (تمت اقسام النفوس المذكورة والحمد لله اولوا آخرا) .

۸- عقد الجمان في حوادث الزمان (۲۳۰-۲۶۴) از مفلح بن حسين صيمري گرفته از تاريخ يافعي در وقایع و وفیات سال ۱-۶۵۶ (این نسخه کنیده است از آن) چلبی (۲: ۱۲۳) از عقد الجمان في تاريخ اهل الزمان از بدر الدين محمود بن احمد عيني (م ۸۵۵) در ۱۹ جلد یاد کرده است .

آغاز: منتخب عقد الجمان . بسمله . حمدله . فيقول ... مفلح بن حسين الصيمري
 اني نظرت تاريخ اليا فمي الموسوم بمرآة الجنان و عبرة اليقظان في معرفة حوادث
 الزمان ... فاحببت ان اثبت الفوائد واحذف الزوائد وهو مرتب على ستين الهجرة ... و
 سميت كتابي هذا عقد الجمان في حوادث الزمان .
انجام : و كان مقامهم بمصر (هذا آخر ما اردنا انتخابه من كتاب عقد الجمان في
 خبر الزمان) .

۹- خطبة البيان (۲۶۶-۲۹۶)

۱۰- رسالۃ فی المناظرۃ والشبهات (۲۹۷-۳۰۲) رسالۃ لطیفی است بر بی و در حل
 پاره ای از مغالطات منطقی است و نیمه ای از مغالطه ۸ را دارد تا ۱۸ و چنین است انجام
 آن : « الثامن عشرة الطلاق موقوف على النكاح والنكاح على رضا الطرفين ... وهو
 غير لازم قتامل جدا ولنختم الكلام مستعينا بالمفوض العلام .

۱۱- خطبة الاقاليم (۳۰۴-۳۲۷)

۱۲- خطبة البيان (۳۲۷-۳۳۰) بر روایت دیگر از مالک اشتر که علی در روز
 چهارشنبه ۵ صفر ۳۳ در نیمه روز در بصره خوانده است .

۱۳- اجوبة على للسائل (۳۳۱-۳۳۳) پاسخهای شگفتی است.

۱۴- وصية النبي لعلي بن ابي طالب (۳۳۳-۳۳۸) بر روایت علی بن احمد مشهدی
 غروی معبر بن قاشانی از ابو الفضل محمد بن شیخ قطب الدین راوندی با اجازه قرائت
 با و در مدرسه شهرری در کوی باب المصالح در ۵۹۰ از پدرش در ۵۴۲ از ابو عبدالله جعفر بن
 محمد بن احمد بن العباس دورستی در مسجدش بغزنه در ۴۳۳ (گویا ۵۳۳) از استادش
 جعفر بن علی موسی قمی از مشابه اواز انس بن مالک و ابوسعید خدری .

۱۵- تقسیم العلوم و احوال مصنفیه (۳۴۱ - ۳۶۰) نخست اقسام علوم و سپس
 طبقات مؤلفان با تاریخ مرگ آنها و بسیار سودمند است و سال ۸۳۸ مرگ شاه نعمه الله
 در آن یاد شده است .

آغاز: بسمله الحمد لمن جعل ارواحنا الواح المعارف ... هذه رسالة بهيمة ومقالة
 شهية فيها ما اشتهر من العلوم والعلماء .

انجام: وعلاءالدین علی بن ابی الحزم القرشی الدمشقی الطیب بمصر توفی سنة سبع وثمانین وستمائه ولنختم بالخير والحمد لله رب العالمین والصلوة علی محمد وعترته واهل بیته اجمعین آمین .

۱۶ - گفتاری در خمس بفارسی (۳۶۲) .

۱۷ - گفتاری درزکوة غلات بفارسی (۳۶۴ - ۳۶۵) .

۱۸ - الاعتقادات (۳۶۶ - ۳۶۷) مانند ش ۲۰۸۹/۲ (ف ۵۳۶) .

۲۹۳۷

نستعلیق ۱۳۲۶ ، جدول شنغرف .

۱۲ س ۷۳، ۱۴/۵ × ۷۳، ۱۳ س ۲۰/۵ × ، کاغذ فرنگی - جلد مقوا

کلیات

از ملتجی ابراهیم بن میرزا عبدالکریم خان فارسی بویراحمدی نویسنده منشی ایلخان قشقائی زنده نزدیک ۱۳۲۶ و دوستار محصد علی شاه و دستگاه پادشاهی ، غزل است وتر کیب بند و رباعی نزدیک ۱۷۰۰ بیت .

آغاز: در شرح حال اهل فارس

بر جای عدل ظلم گرانمایه باب شد

در پارس تا که مجلس شرط انتخاب شد .

اول از بن شد انکه درین ملک رونهاد

وان را عدو بقتنه گری در غیاب شد

خرسی بره گذشت و فقیه بی بدورسید

بر خرس و خرسبان چه گزان بی کتاب شد

بر ملتجی نگر که ز مسکینی او بدهر
پا مال عنکبوت جفا چون ذباب شد

انجام :

تا ملتجی از میدان قاسم بجلال آمد
بر دیده عروس ... لال آمد
چون صبح شب هجرش بیرون زلال آمد
حافظ شب هجران شد کو صبح وصال آمد
شادیت مبارک باد ای عاشق شیدایی.

۲۹۳۸

تستعلیق خود شاعر و تصحیح شده و افزودگیها دارد در هاشم.

۱۱/۵×۱۴ ، ۲۴۹/۵×۱۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج ضربی عنابی مقوایی

دیوان

از محمد رضای وصالی ساروی از ندرانی طبری حکیمباشی سفارت دیری و
حافظ الصبحه که سرگذشت خود را تا سال ۱۳۰۹ نوشته است (ص ۱-۲۰) از گفته طاهر
منشی سپاهانی در کنج شایگان. این دیباچه نیز برای تاریخ قاجار سودمند است. از این
دیوان برمیآید که او افیونی بوده (۳۸۴) و در مدرسه دارالفنون درس خوانده و نشان مس و زر
همایونی گرفته (۶) و در هیئت سفارت ایران در عثمانی عضو بوده (۷) و در باره فتح
خوارزم بدست حسام السلطنه در وقعه سالار اشارتی کرده (۶۰) و نکات تاریخی فراوانی
از آن بدست میآید.

آغاز سرگذشت : بسمله . عزت و عظمت مرعزیزی ... را سزد که ستایشش
موجب آسایش و نیایشش مورث آرامش است .

آغاز دیوان : قافیه حرف الف از قصائد وله ایضا.

نوبت رسید مو کب نیسان را حشمت شکست دولت آبان را
اردی بهشت ماه فراز آمد آراست چون بهشت گلستان را
انجام :

ماشب گله از پر طاوسی تو کردیم خورشید و مه از پر توفانوسی تو کردیم
از کعبه و بیتخانه و در دیر و کلیسا تکمیل زیارات بیا بوسی تو کردیم

۲۹۲۳۹

نستعلیق سده ۱۱ ، نشان شنغری ، جدول شنغری وزر و مشکى ولا جور ، از آغاز و انجام افتاده است ، نزدیک هزار و اندیت .
۱۴×۷ س ۱۴ ، ۴۸/۵۴ ۱۴/۵۸ ، کاغذ سپاهای متن آبی حاشیه نحودی - جلد تیماج مشکى ضربی مقوایی .

دیوان

گویا از ولی دشت بیاضی گشته شده ۱۰۱۵ ، نسخه ما غزلها است نه بترتیب تهجی و رباعی و مثنوی هم در میانه دارد . از شعرها پیداست که سراینده آن شیعی است در آن آمده :

چه شد سرشته بمهر آب و خاک ولی روا بود که رساند با و ضرر آتش
(س ۵)

نیز :

از روستای بودن زند حسودم طعن مرا چه جرم کداز روستا است مولد من
(۴۹)

(سپه ۲: ۷۰۲)

آغاز:

گرد سر راه و صالت را بپای شوق از ان عرش دارد صد شرف از خاک پاک جبریل

ای دل و جان درد و غمت را وطن هر دو فدای تو چه جان و چه تن
انجام :

فلک مرا بتو همراه و آشنا نگذاشت
فتاد طرح جدایی ولی جدا نگذاشت
خیال مهر و وفا بسود در دلم دایم
ولی چسود که ایام بی وفا نگذاشت

۲۹۴۵

استعلیق حاجی علی عطار تهرانی در روز سه شنبه ۲۸ صفر ۱۲۹۷ توشقان نیل بخواجه حاجی محمد
حسن معمار (ص ۴۶)، در ۶۹ ص
۱۸×۱۶ ، ۲۵/۵×۱۴۳۴۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز صری مقوایی

نیز از:

از اسماعیل مقبل مدهوش تهرانی شاعر آزاده امی بی سوان بلور فروش علاقه بند
بوریا باف زردوز بتر تیب تهجی نزدیک ۲۲۰۰ بیت . شعرهای او بسیار شیوا و بلند است.
شاعر گویا در سده ۱۳ میزیسته است .

فهرست مطالبها

۱ متن و هاشم	دباجه درس گذشت مدهوش از نویسنده نسخه
ص ۲-۵	حرف الف در ۱۰۳ بیت
ص ۶-۷	حرف با در ۵۱ بیت
ص ۸-۱۶	حرف تا در ۲۵۷ بیت
ص ۱۶-۱۷	حرف ثا و جیم و حا و خا در ۲۸ بیت

- حرف دال در ۲۷۰ بیت ص ۱۷-۲۶
- حرف ذال و را و زا و سین در ۱۰۲ بیت ص ۲۷-۳۰
- حرف شین و صاد و ضاد و طاء در ۲۸۰ بیت ص ۳۰-۲۳
- حرف عین و غین و فا و قاف در ۷۳ بیت ص ۳۴-۳۶
- حرف کاف و لام و میم و نون در ۳۷۰ بیت ص ۳۶-۴۹
- حرف واو و هاء و یا در ۱۹۰ بیت ص ۵۰-۵۷
- قصاید و مطائبات پراکنده و هزلیات و ترجیع بند در ۴۰۰ بیت ص ۵۸-۶۹
- آغاز دیباچه: بسمله . مدعوش صهبای فنا و پیمانۀ نوش خمخانۀ بقارهی عارف
امی که زبان بیانش کلید خزینۀ علوم لدنی ... در دست پرازباده کهن جام بلور است .
آغاز دیوان : قافیۀ حرف الف .

اگر سر برود عشق تو از سر ما را مختصر می نرود و برود سر ما را
در خرابات نهادم بدر می کده سر تا بخوانند مگر خادم آندر ما را

.....

دست نرا دعطای تو گشادار ندهد هاند این مهره چو مدهوش بشد در ما را

انجام :

یک حرف زنگنه ای بست مدهوش این نکته بگو باهل اسرار
پیدا نبود کسی بجز دوست بر هر چه نظر کنم نه جز اوست

۲۹۴۱

نستعلیق دهه سوم رجب ۱۲۵۸ ، عنوان و نشان شنغرف ،
۱۶ س ۸/۱۷ ، ۴۴۵ × ۲۶ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج فیهوای ضری مقوایی

پیمار مقاله

از نظامی عروضی است .

۲۹۴۲

ستعلیق روز سه شنبه ۲ شوال ۱۲۹۴ ، جدول شنگرف وزر ولاجورد و مشکى .
 ۱۳ س ۱۰×۱۹ ، ۴۹ ۱۵/۵×۲۵ ، کاغذ فرنگى - جلد تیماج سرخ مقوایى درون مشکى

دیوان

از محمد حسین خان بن محمد باقر خان بن عیسی خان قاجار بیگلر بیگى شعاعى
 تهرانى در پایان سده ۱۳ و قصیده و غزل است و نزدیک ۱۸۹ بیت .

آغاز:

ای که افکندی بگردن از دوزلف خود دوماز
 آن دوماز از جان من جانا بر آوردی دمار
 من کناره از جهان گیرم چو تو آبی برم
 باز می بینم جهان آمد مرا اندر کنار
 (قصیده ایست در ستایش از وزیر مؤتمن الملک صاحب اختیار)

.....

مختصر عریض شعاعى را جوابى باز گو
 کافات از ذره پروردن ندارد عیب و عار

انجام :

تیغ ابرو تیز و مژگان تیز و تیر عمزه تیز
 خون عاشق دى روا باشد بر بزی با ستیز

.....

پند نگرفتی شعاعى تا کسه افتادى ببند
 بسته شد راه فرار و خسته شد پای گریز

۲۹۴۳

نستعلیق سده ۱۴ و ۱۳ ، نشان شنغری ، در ۲۶ ص.
 سطر چلیپا ۱۴ × ۲۰ ، ۳۱۴ ۱۸ × ۵/۲۸ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی

خلد برین

از وحشی بافقی کرمانی و بوزن مخزن الاسرار نظامی و نزدیک ۵۳۰ بیت
 (مجلس ۳: ۶۱۰ - سپه ۲: ۶۹۷ - مشار ۶۱۶ - ذریعه ۷: ۲۴۰).

۲۹۴۴

نستعلیق سده ۱۱، جدول لاجورد درص ۶۷۵ ص.
 ۱۶ س ۱۷۷۷ ، ۴۳۴۸ ۱۴ × ۴۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سبز مقوایی کنار و عطف تریاکی .

گلیات

دیوان و منشآت جلالی طباطبائی زواره‌ای اردستانی (جلال‌الدین محمد شاعر
 شاه جهان پادشاه دوم) است (ذریعه ۱۱ : ۱۹۸) نام او در ص ۶۵ «محمد ملقب به
 جلال‌الدین طباطبائی زواری اردستانی» آمده است. سرگذشت حکیم شرف‌الدین حسن
 شقائی پسر حکیم خواجه ملا دردبیاچه میرزا جلالا بردیوان او (۵۶-۷۹) آمده و در
 آن از شاه صفی و سال ۱۰۳۹ و شیخ محمد حسن (ص ۶۲ و ۶۳ و ۶۶) و پدر شقائی‌شا کرد
 شاه تقی‌الدین محمد نسابه شیرازی یاد شده و دارد که شقائی در ۷۰ سالگی در پنجم
 رمضان ۱۰۳۷ در گذشت و جسدش را بکربلا برده‌اند، جلالا شعری درماده تاریخ
 مرگ او می‌آورد (ص ۷۴ و ۷۵) در اینجا دارد که سروده‌های او بیش از سی هزار بیت
 است و مثنویات او بنام «خاقان سعید و صاحب قران مرحوم عرش آستان پادشاه
 والجاه . . شاه عباس» است.

چنین است فهرست این جنگ

- (۱) ۱- نامه‌ای در بارهٔ بیماری
- (۷) ۲- نامهٔ دوستانه
- (۸) ۳- در مرثیهٔ کبوتران
- ۴- در پاسخ نامهٔ دوستی که از کسی درخواست ازدواج داشته‌نسب
- (۱۰) او را پرسیده است
- (۱۲) ۵- در پاسخ کسی دربارهٔ تهمت غصب‌زمینی
- (۱۲) ۶- در شکایت درد دوری
- (۱۴) ۷- در خواهش مر کب از دوستی
- (۱۴) ۸- در اظهار اشتیاق و شرح بیماری و رسیدن انار و شفا یافتن
- (۱۷) ۹- نامه‌ای در قبول پارچه بیک هندی
- (۱۸) ۱۰- پاسخ انتقادی که از انشای او کرده شد
- (۲۴) ۱۱- دیباچهٔ ساقی نامهٔ ظهوری از جلالا
- (۳۱) ۱۲- دیباچهٔ دیوان محمد مؤمن حسینی ادائی
- (۳۵) ۱۳- دیباچهٔ مثنوی قدسی و کلیم در تعریف کشمیر
- (۴۷) ۱۴- دیباچهٔ مثنوی حاجی محمدخان قدسی از میرزا جلالای طباطبای
- (۵۶) ۱۵- دیباچهٔ دیوان حکیم شفائی و سر گذشت او
- (۷۹) ۱۶- درخواست کولی فتوح وستایش افیون
- (۸۱) ۱۷- پاسخ نامهٔ حکیمی در بارهٔ افطار ماه رمضان
- (۸۳) ۱۸- نامه در تنبیه کسی که در نامه های خود ادب بکار نبرده است
- (۸۵) ۱۹- در اظهار انتظار نامه
- (۸۸) ۲۰- در شکوهٔ ستم‌ظریفان اسلامخان

- ۲۱- در سپاسگزاری از رسیدن نامهٔ میرزا بوسعید ۸۹
- ۲۲- تذکرهٔ جلالا طباطبایا (۹۲-۱۲۲) در سرگذشت دانشمندان زمان خود :
- ۱- سید محمد بخاری رضوی (۹۸۹-۱۰۲۵) (۹۲)
 - ۲- سید جلال رضا جوی زاده ۱۰۰۳ (۹۵)
 - ۳- شیخ میر محمد شهیر به میان میرپسر قاضی در گذشتهٔ ۱۰۴۰ (۹۸)
 - ۴- بلادل قادری در گذشتهٔ ۱۰۴۶ (۱۰۲)
 - ۵- ملا محمد علی پسر صدرالدین محمد پسر میرزا علی بیك (۱۰۳)
 - ۶- ملا شاه بدخش، (۱۰۸)
 - ۷- شیخ ناظر (۱۱۳)
 - ۸- میر حسام الدین (۱۱۷)
 - ۹- شیخ حبیب (۱۱۸)
 - ۱۰- ملا خواجه بهاری (۱۱۹)
 - ۱۱- شیخ محمد صادق برهانپوری (۱۲۰)
 - ۱۲- شیخ پیر (۱۲۰)
 - ۱۳- خواجه خاوند محمود (۱۲۱)
 - ۲۳- دیباچهٔ شاهجهان نامهٔ از میرزا جلالا (۱۲۲)
 - ۲۴- نخستین گفتار در سبب انشای این کتاب از جلالا (۱۶۲)
 - ۲۵- دیباچهٔ بردیوان ظفر خان از جلالا (۱۶۹)
 - ۲۶- کتابت سلطان المشایخ بامیر خسرو دهلوی (۱۷۹)
 - ۲۷- نامه های عاشقانه (۱۷۹)
 - ۲۸- نامهٔ ملا صالح بجعفر خان (۱۸۶)
 - (شعر صالح در ۱۸۸ و ۱۸۹ و ۱۹۱ هـ.س) .
 - ۲۹- نامه بمخلص خان از همو (۱۹۳)

- ۳۰- نامه بجعفرخان ازهمو (۱۹۸)
- ۳۱- دیباچه میرزا معز بن بیاض خود (۲۰۳)
- ۳۲- نامه شاه عباس بشاهجهان (۲۰۶)
- ۳۳- نامه شیخ عبدالصمد بیکى از یاران (۲۰۸)
- (شعرهای او درس ۲۰۹ و ۲۱۰ هست).
- ۳۴- داوری منیر میان دو قصیده قدسی و شیدا بنظم (۲۲۴-۲۱۰)
- ۳۵- نامه منیر برادر خود فیض (۲۲۴)
- ۳۶- نامه بنواب سعدالله خان (۲۲۸)
- ۳۷- بندی از تاریخ معجم (۲۳۱)
- ۳۸- رقعات حکیم ابو الفتح گیلانی (۲۴۰)
- ۳۹- دیباچه ملا فرج الله شوشتری بر دیوان ملای روم و سرگذشت ملا (شعرش در ۲۴۵ هست)
- (۲۴۱)
- ۴۰- داستانی از خواجه نظام الملک درباره جمال الدین چندی (۲۵۵)
- ۴۱- کتاب فی بیان اهل التصوف (۲۵۷-۲۶۲) از نجم الدین عمر نسفی در آن از گروههای: حبیبه و اولیائیه و شعرخیه و اباحتیه و حلولیه و حوریه و واقفیه و متجاهلیه و متکاسله و الهامیه یاد شده است (حقوق ۲۰۱)
- آغاز: بسمله . هذا کتاب فی بیان اهل التصوف من تصنیف الشیخ الامام الاجل نجم الملة والدين عمر نسفی رحمه الله علیه ببايد دانستن که تصوف چیست و اهل تصوف کیست و ایشان چند گروه اند .
- انجام : تا بوعده صاحب شریعت برسی که فرموده است من اهان صاحب بدعة آمنه الله تعالى يوم القيامة من الفرع الاکبر وفقنا الله تعالى و صلی الله علی محمد وآله الطیبین الطاهرین اجمعین .
- ۴۲- رقعہ میرزا فصیحی باصفهان (۲۶۱)

۴۳- منشآت و داستان‌های از محمد سلیم تونی و در آن از «ادب نامه»

- (۲۶۴) میرزا جلال‌یاد شده است
- ۴۴- نامه شیدا بجلالا
- (۲۶۵)
- ۴۵- نامه جلالا بشیخ حسین درباره پیشکشی اسب
- (۲۶۶)
- ۴۶- نامه‌ای بپیرادر خود ملک حسین
- (۲۶۸)
- ۴۷- انشائی از ماهر میرزا محمد کاظم منشی عالم گیرنامه
- (۲۷۲)
- ۴۸- منشآت ابو مسلم عثمانی متخلص بجوانی بنام «رقعات جوانی به پهلای»
- (۲۷۳) که ماده تاریخ «۱۰۷۰» هم هست
- ۴۹- نامه حضرت امیر شیخ محمد بن سلطان خان
- (۳۰۶)
- ۵۰- نامه به عبدالحق جوانی
- (۳۱۶)
- ۵۱- نامه جلالا بمیرزاغازی
- (۳۲۲)
- ۵۲- نامه بملازمان سلطنت شعاری
- (۳۲۳)
- ۵۳- نامه بشاهجهان
- (۳۲۴)
- ۵۴- از کتاب وصاف الحضرة و مکاتیب قطب محیی
- (۳۲۵)
- ۵۵- سروده‌های: فانی و طائب آملی (۳۲۸) و قدسی (۳۲۹) و نصیرا (۳۳۰) و باقرخان (۳۳۱) و سپاهی و خاقانی (۳۳۲) و سحابی و صائب (۳۳۳ و ۳۴۶) و غنی و خواجه عبدالله انصاری ۳۳۴ و ۳۳۵ و ضمیر و کلیم (۳۳۶ و ۳۶۲) و ظهوری (۳۳۷) و عنایت خان (۳۳۹) و بهرام سقا (۳۴۱) و ملک قمی (۳۴۲) و ملاضیاء جوئیوری (۳۴۳ و ۳۶۳) و میرزا محمود سبزواری و بهلول دیوانه (۳۴۴) و بز می (۳۴۵) و قاضی حسین میمدی و حافظ (۳۵۷-۳۵۹) و مؤمن حسین زردی و سید محمد گیسوند راز و ابراهیم ادم (۳۵۸) و جامی (۳۶۰) و میرزا محمد تقی فانی
- (۳۶۱)

۵۶- از سراج الملوك و شرح قانونچه (۳۶۴) و ربیع‌الابرار (۳۶۵ و ۳۶۶) و تاریخ ابن

- خلکان و شرح مشکوة قاری (۳۶۹) و کتاب قیصری و سروده های علی و علی بن الحسین ع
(۳۷۳) زهرة الرياض
- ۵۷- نامه داراشکوه بشیخ محب الله و شانزده پرسش او
(۳۷۶)
- ۵۸- پاسخ او باین شانزده پرسش
(۳۷۷)
- ۵۹- نامه دیگر داراشکوه بشیخ
(۳۸۰)
- ۶۰- از رساله شطحیات محمد داراشکوه که در آن از سکینه الاولیاء
اویاد شده است
(۳۸۱)
- ۶۱- ستایش ملا منیر از خان پاك اعتقاد اعتقاد خان
(۳۸۲)
- ۶۲- سرگذشت شیدا بخانه منیر و لطایف او و در آن آمده که شیدانوشته های
ناصر خسرو با بافضل را دیده و از نیروی ملحدش خوانده اند و از مثنوی
دولت بیدار او یاد شده و بندی در هجواز او مورخ ۱۰۴۷ در آن دیده می شود
(۳۹۷)
- ۶۳- منشآت جلال در باره نشاء و مناظره ای میان مکلفات (مخدرات) از او
(۳۹۷)
- ۶۴- نامه حکیم حاذق بجعفر خان
(۴۰۳)
- ۶۵- پاسخ نامه سلطان بمیرزا رستم قندهاری ساخته جلال
(۴۰۵)
- ۶۶- بشیخ عبدالعزیز جونپوری
(۴۰۸)
- ۶۷- باخوند ملا محمد یوسف قرا باغی
(۴۰۹)
- ۶۸- نامه بقاسم خان
(۴۱۰)
- ۶۹- نامه باسلام خان
(۴۱۱)
- ۷۰- نامه بخواجه حسن جویباری
(۴۱۵)
- ۷۱- نامه بعبدالرخان خان خانان
(۴۲۲ و ۴۱۶)
- ۷۲- نامه بملا عبداللطیف
(۴۱۸)
- ۷۳- نامه بحکیم ابوالفتح
(۴۲۱)

- ۷۴- نامه حکیم حاذق بمیر الهی ومیرزا روشن ضمیر ومیرزا عبدالرحمن (۴۲۴)
- ۷۵- نامه‌ای از جلالا (۴۲۴)
- ۷۶- خاتمه دیوان حکیم حاذق (۴۲۶)
- ۷۷- خطبه مرقع از جلالا (۴۲۷)
- ۷۸- دیباچه جلالا بر بیاض خودش (۴۳۰)
- ۷۹- نامه بنواب افضلخان (۴۳۷)
- ۸۰- در سپاسگزاری نوروز بهمو (۴۴۲)
- ۸۱- پاسخ نامه همو (۴۴۵)
- ۸۲- پاسخ بشیخ محمد (۴۵۵)
- ۸۳- نامه بمیرزا محمد حسین (۴۶۲ و ۴۵۸)
- ۸۴- نامه بضیاء الاسلام (۴۵۹)
- ۸۵- نامه بشاه طالب کلیم (۴۶۱)
- ۸۶- نامه بمیرزا محمد حسین (۴۶۲)
- ۸۷- نامه بمیرزا بنده رضا (۴۶۳)
- ۸۸- نامه بمحمد حسین کرمانی (۴۶۵)
- ۸۹- نامه بمیرزا محمد حسین (۴۶۶ و ۴۷۹)
- ۹۰- درخواست دستک (۴۶۶)
- ۹۱- نامه بمیرزا عبدالله نجم ثانی (۴۶۸)
- ۹۲- نامه بضیاء الدین پسر ملاجانی تبریزی (۴۶۹)
- ۹۳- نامه جلال بمیرزا امینا (۴۷۹)
- ۹۴- نامه میرزا سعید بجلال و پاسخ او (۴۷۶)
- ۹۵- حال نامه میر محمد باقر شیرازی (۴۸۴)
- ۹۶- پاسخ میر محمد باقر بجلالا (۴۸۸)

- ۹۷- در نکوهش از «خراب درونان برون آرای» (۴۹۱)
- ۹۸- نامه شاه عباس بعبده الله خان چنگیزی (۴۹۴)
- ۹۹- درخواست عینک از حسینخان کرمانی (۴۹۷)
- ۱۰۰- نامه بمیر ادایی (۴۹۹)
- ۱۰۱- نامه جلالا بشاه عبدالله (۵۰۲)
- ۱۰۲- وصف چشمه سار ویرناك كشمير (۵۰۳)
- ۱۰۳- منشآت دیگر (۵۰۶)
- ۱۰۴- دیباچه میرزا جلالا بر دیوان ملامنیر (۵۱۱)
- ۱۰۵- وصف نوروز و تخت مبارك (۵۱۴)
- ۱۰۶- در پند و اندرز (۵۲۰)
- ۱۰۷- وصف جلوس و تخت نشینی شاهجهان (۵۲۳)
- ۱۰۸- طغیان سر کرده «سورجمل» پسر «راجد یاسوء» و شکست او (۵۲۸)
- ۱۰۹- نامه های جلالا بمولانا محمد نصیر لاهوری (۵۳۶)
- ۱۱۰- نامه بمولانا صالح بجعفرخان درباره شیدا (۵۳۸)
- ۱۱۱- گفتگوی شیخ فیروز باشیدا و در آن از چند شاعر مانند انور لاهوری و عطای جونپوری و ملامخترع و طفلی فتحپوری یاد شده است (۵۴۰)
- ۱۱۲- نوشته ظهوری بشیخ فیض (۵۴۳)
- ۱۱۳- نوشته مولانا عرفی بکسی (۵۴۸)
- ۱۱۴- سرگذشت نواب سعدالله خان از میرزا نورالله (۵۵۰)
- ۱۱۵- نامه میرزا کاظم پسر امینا بشیخ عنایت با چند شعری از کاظم (۶۶۶ و ۵۵۶)
- ۱۱۶- دیباچه مجموعه ای که محمد کاظم بن محمد امین (کاظم) برای پسر خود میرزا عبدالله نوشته است (۵۵۶)

- ۱۱۷- دیباچه مجموعه خودش و شعر او (۵۶۶)
- ۱۱۸- دیباچه جنگی از کاظم (۵۷۱)
- ۱۱۹- نامه ملاطفر ا بجالای اردستانی (۵۷۵)
- ۱۲۰- سواد نامه بقاضی قندهار (۵۷۷)
- ۱۲۱- نامه ای که بدوستی نوشته (۵۷۷)
- ۱۲۲- نامه داراشکوه بشیخ محسن فانی (۵۷۸)
- ۱۲۳- پاسخ شیخ محسن باو (۵۷۹)
- ۱۲۴- نامه میر باقر علوی بصایبا و درخواست حب (۵۸۰)
- ۱۲۵- نامه ملك الکلام شاه طالبای کلیم بظفر خان (۵۸۱)
- ۱۲۶- نامه ظفر خان به حیاتی گیلانی (۵۸۳)
- ۱۲۷- نوشته حکیم همام در مرگ حکیم ابوالفتح (۵۸۳)
- ۱۲۸- نامه همام بشیخ فیضی از توران زمین (۵۸۴)
- ۱۲۹- نامه جعفر خان بحضرت میان شیخ (۵۸۴)
- ۱۳۰- دیباچه کلیات اولی از منیر (۶۰۱-۵۸۵) در آن سرگذشت او آمده بخامه خود او که پدرش مظهر نامیده میشده و خود او در ۱۰۴۵ از لاهور با کبر آباد رفته بود. و یاد شده در آن از میر رفیع لاهوری و جلالی دهلوی و میرزا خلیل الله و از خواجه محمد صادق هروی و محمد حکیم مفتی .
- فهرست این کلیات در سه دائره درس ۶۰۰ دیده میشود .
- ۱۳۱- دیباچه مجموعه مثنویات (۶۰۱ - ۶۱۷) منیر که در آن چهار شاعر قدسی و کلیم والهی و شیدا راطراز اول میداند (۶۰۳) و یاد کرده از جوهری زرگر و میرزا جلالای اردستانی و صالحای شیرازی و سند مؤلف رساله توحید و بهار سخن.
- ۱۳۲- دیباچه سهنرس از منیر و سرگذشت «نایک» نوازنده و ختیا گر هندی و «تان سین» ابهرن بانی یلاس، «ولعل خان» شاگرد او (۶۱۷-۶۳۱) .

- ۱۳۳- دیباچه مرفع داراشکوه (۶۳۲-۶۲۹)
- ۱۳۴- دیباچه گلشن عنایت میان عنایت الله که ملامنیر نوشته (۶۳۲)
- ۱۳۵- دیباچه بهار سخن محمد صالح ازمنیر (۶۴۵)
- ۱۳۶- دیباچه منیر بر اشعار ضمیر در ۱۰۵۲ (۶۴۷)
- ۱۳۷- دیباچه رساله توحید سند در ریاضی (۶۴۹)
- ۱۳۸- دیباچه نشات حالی ازمنیر (۶۵۳)
- ۱۳۹- دیباچه کلدسته ازمنیر (۶۵۴)
- ۱۴۰- دیباچه دستنبو (۶۵۶)
- ۱۴۱- خطبه نوباوه (۶۵۸)
- ۱۴۲- دیباچه هفت اختر (۶۵۹)
- ۱۴۳- دیباچه اتمام (۶۶۰)
- ۱۴۴- دیباچه هزلیات (۶۶۲)
- ۱۴۵- دیباچه مجموعه اشعار (۶۶۳)
- ۱۴۶- خاتمه و کارنامه (۶۶۴)
- ۱۴۷- شکوه از کاتب غلط نویس (۶۶۷)
- ۱۴۸- درنکوهش یکی از ارباب دعوی درنکوهش یکی از ارباب معنی (۶۷۱-۶۶۹)
- درس ۶۷۱ آمده : «تمام شد منشآت مولانامیر لاهوری»
- ۱۴۹- ستایش منیر از جلالا (۶۷۵-۶۷۲)

آغاز: [عنوان مطلب بشنگرف و پاک شده]

ابدا تحن الیکم الارواح ووصالکم ریحاننا والراح
وقلوب اهل و داد کم تشتاقکم والی لذین لفائکم ترتاح

بحیر تم که بچه عنوان ابلاغ مبلغ اشتیاق نمایم.

انجام :

اوکز دل و از دماغ دارد
بادست تهی حقیق بدستست

درجیب و عمامه کان و دریا
گر سر نارد فرو بدنیا

۲۹۴۵

نسخ حاجی محمد بن احمد شریف سپاهانی در ش ۱ و مورخ روز پنجشنبه ۶ شوال ۹۹۴ در نجف و مقابله شده با نسخه های درستی مانند نسخه مقابله شده با نسخه علی بن منصور خازن و شهید که در تاریخ ۱۵ رمضان ۹۵۴ مقابله کرده بود ، ش ۴ را علی بن شاه محمد طبسی نجفی در ۹۹۴ نوشته و در نیمه های ع ۹۹۴/۴ مقابله نمود ، ش ۴ را همان اصفهانی در ۳۶ شعبان ۹۹۴ نوشته و با نسخه مقابله شده با نسخه شهید که در ۹۵۴ مقابله کرده بود در ع ۹۹۴/۴ مقابله نمود ، ش ۴ در روز آدینه ۸ رمضان ۹۹۴ در نجف نوشته شده و یا از همین اصفهانی .

س ۲۴ × ۱۰/۵ ، ۱۸۴ × ۱۶/۳ ، ۴۴/۵ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج قهوه ای مقوای کنارمشکی.

مجموعه

- ۱- الفهرست (۱-۹۰) از شیخ طوسی .
- ۲- الابواب (۹۳-۲۱۰) رجال اوست .
- ۳- الرجال (۲۱۲-۳۳۰) از ابن داود که در نجف در ذی حجه ۷۰۷ ساخته است (پایان) .
- ۴- ایضاح الاشتباه فی اسماء الرواة (۳۳۱-۳۶۷) از علامه حلی مورخ روز ۱۹ ذی قعدة ۷۰۷ (پایان) .

۲۹۴۶

نسخ ابن شاه مولانا نورالدین در روز پنجشنبه ۱۷/۴ ۱۰۷۰ ، عنوان و نشان شنغرف .
س ۲۴ × ۱۹/۵ ، ۲۸۰ × ۱۴/۳ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه ای مقوایی

هین الیقین فی اصول الدین یا الانوار و الاسرار

از فیض کاشانی است .

نستعلیق سده ۱۱، عنوان شنگرف، هفت بر ۳ آغاز نو نویس است.
 ۱۹×۹، ۲۸×۱۴/۵۳۲۹۴، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی

اسکندر نامه

سرگذشت اسکندر بنام پسر داراب پسر اردشیر و برادر پوراندخت دختر دارا است از ابوطاهر طرطوسی که در نسخه ما چندین جا از او یاد شده است. در این دفتر اسکندر پادشاهی دانسته شده نه پیامبر. در آن از «خاورنامه ابن حسام» (۱۷ر) و عنصری و سراج بلخی یاد شده است. کتاب باید ساخته سده ۱۰ و ۱۱ باشد نه مانند اسکندرنامه نسخه کهن نفیسی که از سده ۵ و ۶ است و در آن از محمود غزنوی یاد شده است (در داستان سی نام خدا که ابوسعید خراسانی آنها نسخت کرد بدستور او و هزار دینار زر مغربی از او گرفت و محمود آنها را زر گرفت و بر «بارق» بست - گک ۷۹ پ - همانکه در آغاز نسخه ش ۲/۲۸۴۸ مایه بینیم).

اسکندرنامه دیگری تازه تر از نسخه ما گویا از سده ۱۱ و ۱۲ در کتابخانه دانشکده معقول (ش ۱۵ ب) هست و عنوانهای مطالب دارد اما نامی از طرطوسی در آن ندیده‌ام.

نسخه‌ای عبری از اسکندر نامه بنام «سیره اسکندر» در کتابخانه آستان قدس (۲: ۹۰ ش ۵۴ تاریخ مورخ ۱۹ شوال ۹۹۳) هست که اسکندر در آن نیمه پیامبر پنداشته شده است نیز بنگرید به: هزاره فردوسی س ۲۰ - دیباچه بر مختارالحکم ابن فاتک ص ۱۲ - فرهنگ ایران زمین دوره ۷ گفتار نگارنده درباره فهرست تواریخ حکما - حماسه سرایی در ایران فهرست نامها - گفتار محبوب درباره داستانهای عامیانه در مجله سخن.

باری این نسخه اسکندرنامه ما بسیار تازه تر از نسخه نفیسی است ولی تا اندازه‌ای

با آن پیوستگی دارد. این نسخه از داستان تولد اسکندر از مادری ناهید نام و پدری بنام داراب ارده شیر و واینکه فیروز شاه میخواست او را بآب بیاندازد ولی او ازین آسیب رهید و سرانجام فیروز شاه را بکیفر رساند، آغاز میشود و میرسد بداستان رفتن اسکندر به بیت المقدس. در بسیاری از جاها دارد «اما مؤلف اخبار (و گذارنده اسرار) ابوطاهر طرسوسی چنین روایت میکند، و در آن جزاین عنوان دیگری نیست برخلاف نسخه نفیسی که عنوانهای مطالب را در جای خود دارد.

آغاز افتاده: و هر کجا که میرسیدند منادی میکردند که هر که ظلم میکرده باشد در زیر پای پیل اندازند.

انجام افتاده: و در کار من نگرید که تمام تمام از من بوده و خزاین و عساکر را قیاس نبود.

۲۹۴۸

نسخ محسن متولی بدستور امیر سید محمد۱ در روز آدینه ۷ رجب ۱۰۷۰ (میان نسخه و پایان آن)، نشان شنگرف، در ۱۲۴۰ نسخه از آن فتحعلی بن محمد کریمخان زند بوده است و خط مورخ شب شنبه ۱۰ رمضان ۱۲۴۷ هم در صفحه عنوان هست.

۲۴س ۸×۱۷، ۴۴۴×۱۴، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی مقوایی.

گمال الدین و تمام النعمة فی اثبات النبوة و کشف المعیرة

از ابن بابویه است (ف ۱۵۰۷).

۲۹۴۹

نسخه ملحق محمد طاهر بن محمد صالح حسینی مازندرانی در ۱۲۵۲ در سمنان در ۱۹ و ۲۵ و ۶۰، نشان و عنوان شنگرف، ۱ مورخ پنجشنبه ذی قعدة، ۲ روز آدینه ذی قعدة، ۳ در بنافت هزار جریب در ۲، ۴ از آغاز و انجام افتاده، ۶ در روز سه شنبه ۱۴ محرم همه اینها در همان سال.

۴۰س ۱۰×۲۰، ۱۴۲×۲۸، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی.

۱- اصول دین (۱۱ - ۱ ر) در آن از مقدس اردبیلی یاد شده .

آغاز: بسمله . وبه نستعین . بر ضمائر ارباب عقول و بصائر مخفی نماناد که هیچ فردی از افراد بنی نوع انسان ... بخودی خود موجود نشده ... بالتماس جماعتی از برادران ایمانی و اخلاقی روحانی چند کلمه‌ای در باب اصول دین و اصول مذهب بادلۀ اجمالیۀ آنها بحسب فهم عوام و طاقت ایشان نوشته میشود ... و این رساله مشتمل است بر يك مقدمه و پنج باب .

انجام : وقول بمعاد روحانی که منسوب است بحکمای یونان چون مخالف ضروری دین است کفر است و الحمد لله لاولنا و آخرنا و صلی الله علی نبینا . . . و وصیه خیر الوصیین .

۲- آداب نماز (۱۲-۳۰ پ) بفارسی گویا از مؤلف رسالۀ پیش .

آغاز: بسمله به نستعین . اما بعد از اصول دین عمده مقاصد در میان سائر واجبات نماز است ... رساله‌ای درین یاد شد و مرتب شد بر يك مقدمه و چهار باب و يك خاتمه .

انجام : و نماز کردن بردو جنازه با هم .

۳- قاطعة اللجاج فی تحقیق حل الخراج (۳۱-۳۸ پ) از محقق کرکی .

۴- الزام النواصب (۳۹-۴۲ پ) (ف ۵۳۸) .

۵- الحقائق (۴۳-۱۰۸ ر) از فیض کاشانی درشش مقاله .

۶- منهاج النجاة (۱۰۸ پ - ۱۳۲ ر) از همو .

۴۶۷ میابد و نسخه پس ازین آشفته و پس و پیش است در شماره صفحات و جاهای دیگر افتادگی هم دارد .
 سطر ۳۰ ناسخ ۱۱ × ۲۲، ۲۷۴، ۵۳/۱۵ × ۲۶/۵، کاغذ سپاهالی - جلد تیماج خانای ضریبی مقوایی درون آبی .

بخش گ

از صدرالدین محمد گنابادی (جنابذی) است و خط محمد مؤمن و دیگران و تاریخهای از ۱۰۴۹ تا ۱۱۳۶ در آن آمده چنانکه اینک می بینیم .
 فهرست مطالبها

۱- دیباچه ای از حاجی عنایت الله قلعه ای غزنوی در ۱۱۳۶ که میگوید از معمای مولانا میر حسین و مولانا جامی در حاشیه این بیاض نوشتم همچنین چند معما از محمد نصر الله و جز او آوردم (ص ۱-۲) .

۲- تعبیر خواب همان دوازده فصل فن چهارم نفایس الفنون آملی و دیباچه ای بر آن هست و در آن از خط ملا احمد اردبیلی نقلی شده است . در پایان فصل ۷ آن از خوابی که آملی در ۷۳۷ دیده است یاد شده (ص ۱۵) که در چاپ ۱۳۱۶ نیامده است (ص ۳-۲۸) .

۳- استخراج شاه نعمه الله بنظم همان پیش گوئیهای دروغ که در آن از سالهای ۱۰۹۰ و ۱۱۵۰ و ۱۱۵۶ یاد شده بخط معین الدین علی بن شمس الدین علی حسینی در نیمه شوال ۱۱۳۶ (۲۹) .

۴- نسخه خواجه نصیر (۳۰) یازده بیتی است بفارسی در پیشگوی
 ۵- استخراج شاه نعمه الله از جعفر بنظم فارسی که در آن از سال ۹۰۹ یاد شده است (ص ۳۰) .

۶- شعرهایی از میرزا جلالا و میرزا حسن واهب و دو دانه از قصیده مصنوع اهلی شیرازی مورخ ۱۱۳۶ (ص ۳۳) در اینجا خط صدرالدین محمد الجنابذی، مورخ ۲۱ شوال ۱۰۶۴ هست .

۷- دیباچه همین سینه یا مجموعه بفارسی و دبلائی صفحه‌ها شعر محمود تونی و عبارتی به نثر و نظم در باره تولد فرزند بنام علی رضا مورخ ۱۱۱۹ و شعر میرزا محمد قاسم تونی هست (۳۵-۳۶).

۸- مقامات العشاق (۳۷-۴۲) به نثر و نظم و بسیار شیوا با عنوانهای «من منظومات، ایضاله، زیدالخیل، ومنه سلمه الله، اویس، ایضامنه، ایضا من مثنویات، رباعی منه، ایضا مثنوی، من مثنویات، رباعی، منه، بر تافتن عاشق روی دلرا از حصه معشوق بجانب سلطان عشق، ومنه سلمه الله ایمانهم، آمدن معشوق بر سر عاشق، من غزلیات، تشبیه کردن عشق را با تش و تاثیر آن، وله ایضا، سوختن عاشق خرمن هستی خود را در طلب نسبت عشق و رسیدن معشوق بر سر وقت او و در آن حالت خود را پروانه آن شمع محفل عشق کردن و بوصول ابدی رسیدن، وله مثنویات» (همه اینها بشنگرف).

آغاز: من تألیفات حسان العجم مولانا کو کبی سلمه الله المسمی بمقامات العشاق حکایت اویس طائی و عاشق شدن او بر سلمی بنت عبدالله بن خلف خزاعی و انجام او به عشق محبوب حقیقی (بشنگرف نوشته شده) یکی از دوستان حکایت کرد که در ایام قدیم در قبیله طی اویس نامی جوانی بود که بقدم تو کل صحرای هستی را طی کرده بود و به تیغ آتش فشان عشق مطایای هوی و هوس را پی کرده.

انجام: رباعی له:

آنانکه غم تو بر گزیدند همه در کوی شهادت آرمیدند همه
در معر که دو کون فتح از عشقست (۹) با آنکه سپاه او شهیدند همه

و كان ذلك في شهر سنة خمس واربعين وستمائة ٦٤٥ تاريخ به صحت پیوسته که برهان الدین بعد از قتل شمس الدین چهل روز زنده بود و از رفقای او تا مدت یکسال يك تن نماند (بتاریخ پنجشنبه ۹ شهر جمیعالاول سنه ۱۰۴۹ تمت تحریر یافت).

۹- افسانه درخت سقمونیا (هامش ۴۲).

۱۰- صورت کتابت که سادات بیادشاهان نویسند (۴۳) .

۱۱- افسانه عقل (پادشاه یونان) و فرزندش بنام «دل» و عشق (۴۴-۵۱) شعرهای

میرزا قلی و میرزا جانی و دیگران در بالای صفحات هست.

آغاز رساله : بسمله . مخترع این حکایت و مبتدع این روایت میکند که در شهر یونان پادشاهی بود عقل نام و تمام دیار مغرب مسخر احکام او .

انجام : و دل را نصیحتی چند کرد بعد از آن با خلاق شعاریکو و ورزیده نام نیکو در عرصه گیتی یان گار گذاشت و این داستان از ویاد گار ماند والله اعلم بالصواب.

۱۲- رقعۀ خان خانان در پریش بیماری (۵۲ - ۵۳) نیز شعر شیخ علی نقی در بالای صفحه .

۱۳- صحت و مرض فنولی بغدادی (۶۳-۵۴) مورخ ۲ ذی حجه ۱۰۷۶) با شعر میرزا رستم.

۱۴- سراپای میرزا سیدعلی مهری رحمه الله (۶۴-۶۶) با شعر سبحانی نیز شعر شعاعی درص ۶۷ .

۱۵- صورت رمل استخراجی که بتاریخ غره شهر ربیع الثانی ۱۱۴۱ مطابق پیچی نیل مستخرج شده است (۶۸-۶۹) با شعر اوجی و فتحی یزدی و عبدالحسین و خسرو و «خوابی که حاجی محمد صالح شیرازی جهت نواب اشرف دیده» بایک بیت شعر.

۱۶- هنر لیاات عبید (۷۱) بنشر با شعر شاه عباس و پاسخ آن .

۱۷- قصیده شیخ نظامی (۷۲) .

۱۸- ترجمۀ الشوق عرفی شیرازی (۷۳-۷۵) .

۱۹- معراج الخیال میرزا نظام استرآبادی (۷۶-۷۸) .

۲۰- شعر ظهوری ترشیزی (۷۹-۸۰) .

۲۱- قصیده ملک قمی (۸۱-۸۲) .

۲۲- قصیده مجیبی (۸۳) .

۲۳- قصیده خلاق المعانی (۸۴-۸۶) با شعر سجایی و در پایان آمده: «این چند قصیده حسب الفرموده... سمی گوهر فیاض در ساحت دشت بیاض نوشته شد بتاریخ شهر ربیع الاول ۱۰۵۴ نبشته محمد مؤمن».

۲۴- نامه ای منشور بفارسی خطاب به «فرزند ارجمند محمد محسن» که محمد اسماعیل حسینی کاشی درشوال ۱۱۳۶ بخواش محمد رضایک نوشته است (۸۷).

۲۵- رساله عرفانی (۸۸-۹۴) گویا از سید قاسم انوار و دران آمده: «در تاریخ سنه تسع و سبعین و سبعمائنه بود که در شهر هرات... در خانقاه جدیدی در جوار مولانا ظهیرالدین خلوتی... ساکن بودیم».

آغاز: بسمله. سبحانک لاعلم لنا الا ما علمتنا انک انت العلیم الحکیم اصل اول در اسباب و وصول بناء این اصل بر محبت و مناسبت است و مناسبت بر چهار نوع است: مناسبتی ذاتی که رابطه اتحاد جوهریست.

انجام: آنچه میان عموم مثل است که خدا خلعت بارزانی دهد یعنی لمعات انوار قدس بقا بلان دهد متعه الله تعالی بها و بامثالها نصیحت درویشان آنکه غنیمت دانند فرصت را که سالها باید ببستان طریقت نهالی بدین سرسبزی و بهجت و استعداد بدین قابلیت و لطافت پیدا شود و وظیفه دعا آنکه جهانت بکام و فلک یار باد جهان آفرینت بکام تو بادا همه خداوند گیتی (تمة الکلام) شعر تقی و چند شعر دیگر هم در هاشم و بالای صفحات هست.

۲۶- رساله عرفانی (۹۴) شاید از همو (در ۱۱ سطر نیمه صفحه).

آغاز: بسمله. فتح باب جود و جراسباب وجود بر خلاف ماضی در حال و استقبال وقتی ظاهر گردد که اعلام نصرت و خیام دولت از خلوت خانه عزت... بفضای صحرای فاحشیت ان اعراف مرفوع و منصوب... گردد.

انجام: صورت و معنی از ممکن فرض بمعرض عرض وارد شد (تمت الکتاب بعون الملك الوهاب).

پس ازین «نسبت سیادت حضرت سیدالاحرار قاسم الانوار قدس الله سره العزیز» و «سند خرقه آن حضرت نورالله مرقد» هست (در ۷ سطر نیمه صفحه).

۲۷- جنگ شعرهای میرعقل همدانی و زلالی خانساری و لطف الله نیشابوری (۹۵).

۲۸- ساقی نامه ظهوری (۹۶-۱۰۵) با سه بیت شعر امیرشاهی.

۲۹- قصیده فردی (۱۰۶-۱۰۸) در ستایش محمدتقی و دران از قهستان یاد شده است و تخلص او «فردی» است و در عنوان آمده «مولانا فردی اوقهی ستیانی» با شعرهای جامی و فیضی هندی و ابن یمین و فلسکی شیروانی (۱۰۹).

۳۰- قصیده مولانا محمد صوفی (۱۰۹-۱۱۰) با شعرهای آصفی و کمال اسماعیل.

۳۱- گزیده پنج گنج نظامی (۱۱۱-۱۳۵) نوشته در سرخه سمنان در نیمه های ع ۱۰۵۸/۲) بادباجه ای به نثر از صوفی شیرازی که می نویسد که سی چهل سالست از شعرهای خوب بر میگزینم و اینک از خمسۀ شیخ نظامی ۱۴۰ بیت برگزیدم با شعرهای وقوعی و حاجی وقیصر و زمانی و نوروزعلی بیگ و شیدا و زمانا و ذوقی و محمد قاسم نقاش و کمال اسماعیل و ظهوری و عرفی و شیخ علی نقی و هاتقی.

۳۲- شعرهای امیر خسرو (۱۳۶-۱۳۷) نوشته صدر الدین الجنابادی در ۱۲ رجب ۲۷۶).

۳۳- شعرهای مقبل (۱۳۸) با شعررکنا (۱۳۹) و سبجانی و طالب آملی (۱۴۰) و ناجی اصفهانی و طالب و سلیمای طهرانی و حکیم رکنا (۱۴۱) و وحشی (۱۴۲) و طالب آملی (۱۴۳-۱۴۴) و سبجانی (۱۴۴) و صایبا (۱۴۵).

۳۴- قصیده طالب آملی در ستایش دیانت خان (۱۴۶-۱۴۷).

۳۵- مثنوی میرزا ملک مشرفی (۱۴۸-۱۵۳ مورخ ۱۰۷۶) با شعرهای رکنا (۱۴۸) و حمزه خان (۱۴۹) و فتحی یزدی (۱۵۰) و میرزا جلالا (۱۵۱) و شیدای لاهوری (۱۵۲) و ملک قمی و آفاشاپور و صایب (۱۵۳) و واهبا و کمال اسماعیل و نواب

میرزا جلالا (سلمه الله تعالى) و سید سبحانی و یاسخ صایب با ووشیخ مغربی و نافلا هراتی (۱۵۴ مورخ ۲۳ شوال ۱۰۷۴) و صایب و محمد قلی و سلیمان و عرفی شیرازی و طغرای مشهدی (سلمه الله تعالى) و جلالا و محب علی میبدی و میررضی و سبحانی (۱۵۵ مورخ شوال ۱۰۶۴).

شعر سلیمای طهرانی و شیدای لاهوری و ظهوری در صفت اسب و فیل و مولوی و حمید بیک علوی و میرزا جلالا و میررضی و سلطان علی بیگ و طالب (۱۵۶ مورخ شوال نوشته همو).

۳۶- مجلس داشتن اسکندر با کیقوی چین از امیر خسرو دهلوی (۱۵۷-۱۶۰) با شعر عرفی (۱۶۱) و محمد قلی سلیم در تعریف کوه و میرزا معز (۱۶۲) و میرزا جلالا (۱۶۳) و محمد قلی سلیم (۱۶۴) و مولانا محمد تقی (۱۶۷).

۳۷- قصیده شیخ فیضی هندی (۱۷۲-۱۷۴).

۳۸- رباعیهای سحابی نجفی (۱۷۵-۱۷۶).

۳۹- قصیده آفاشاپور (۱۷۷-۱۷۹).

۴۰- قصیده سلمان ساوجی (۱۸۰-۱۸۱).

۴۱- قصیده میرزا نظام دست غیب (۱۸۲) در بادهان آمده: «نمته میرزا حسین

جنابدی».

۴۲- غزل شیخ بهایی و شعر میرزا ابراهیم (۱۸۳) و سلیم و صایب (۱۸۴) و

حکیم فطران که گویا از او نباشد و شعر میرزا محراب (۱۸۵) و میرزا ملک (۱۸۶) و

قدسی و دستور (۱۸۷) و ثنائی تکللو و داعی (۱۸۸) و محمد باقر مهجور و کمال اسماعیل

(۱۸۹) و انیسی شاملو (۱۹۰) و قدسی (۱۹۱) و ترکیب قدسی (۱۹۲) و شعر میرزا

محمد مؤمن حیدرآبادی گلکنده‌ای (۱۹۳) و میرزا محمد معصوم کاشی (۱۹۴).

۴۳- قصیده میرزا نظام دست غیب (۱۹۴-۱۹۵ مورخ ۲۱ ذی قعدة ۱۰۶۴) با

شعر آشوب (۱۹۵) و انیس شاملو (۱۹۶).

- ۴۴- قصیدهٔ ادیب صابر (۱۹۸-۱۹۹) و شعر نوروز عیسی بیک و فیضی .
- ۴۵- ترجمهٔ بند نعمت الله (۲۰۰-۲۰۱) با معما بنام عباس میرزا .
- ۴۶- شعرهای طالب کلیم (۲۰۲ - ۲۰۴ مورخ ۱۰ ذی قعدة ۱۰۶۴) با شعر مولانا انیسی (۲۰۴) .
- ۴۷- شعرهای طالب آملی (۱۰۶) .
- ۴۸- محمود و ایاز انیسی شاملو (۲۰۸-۲۰۹) .
- ۴۹- مثنوی سالک نیشابوری (۲۱۰-۲۱۶) با شعر ابوتراب بیک و واله و طالب و صایب و سنجر و میرزا طاهر واقعه نویس و ظهوری .
- ۵۰- ساقی نامهٔ فضولی (۲۱۸-۲۲۲ مورخ ذی قعدة ۱۰۶۴) .
- ۵۱- مشهد انوار مولانا عراقی (۲۲۳-۲۲۶) با شعر وحشی نیزغزالی (۲۲۷) و طبیعی و طالب آملی و صایب و حکیم شفائی (۲۲۸) و انوری و رضی و حشمتی (۲۲۹) و کاتبی (۲۳۰) و میرزا رضی اریتمانی و طغرای مشهدی و شیدای هندی و ناظمای هراتی (۲۳۱) و واهب همدانی و مؤمن حسین یزدی و میر سبحانی نجفی و میر مغیث مجوی (۲۳۲) مورخ پایان ج ۲/ ۱۰۵۵ نوشتهٔ درویش سنجر برای نواب سیادت و اقبال پناه عالی جاهی صاحبی قبله گاهی شهر یاری .
- ۵۲- مثنوی حاجی محمدخان در تعریف کشمیر (۲۶۷-۲۳۷) .
- ۵۳- مخمس شفایی (۲۳۹) با شعر و اصف و چند معما و شعر جامی (۲۴۲) .
- ۵۴- قصیدهٔ شاه طاهر دکنی (۲۴۵ - ۲۴۹) با دو بیت « مرتضی برادر امام فخر رازی » (۲۴۵) .
- ۵۵- قصیدهٔ شانی تنکلو (۲۴۸-۲۵۱) .
- ۵۶- قصیدهٔ شاه اکبر (س ۲۵۲) با شعر شیخ بهایی (۲۵۳) .
- ۵۷- هفت بند حسن کاشی (۲۵۴-۲۵۶) .
- ۵۸- هفت بند قدسی (۲۵۷-۲۵۹) با شعر جامی (۲۶۰) .

- ۵۹- فرهاد و شیرین عرفی (۶-۱-۷۰) دادداشت ۲۳ع/۱۱۰۶ ابوالقاسم
 نامی زیر یک بیت مجید اصفهانی و پهلوی بیتی دیگر هست و او اینها را نوشته است
 (۲۶۷) نیز شعر جامی (۲۷۲) و محمد قلی سلیم و صایب و طالب و این بیت (۲۷۳):
 نی قلیان مرا از بوسه اوداد خر سندی به نی شکر کسی کم دیده شفتالوی پیوندی.
 ۶۰- قضا و قدر محمد قلی سلیم (۲۸۴-۲۸۲) با رباعی شوکت (۲۷۴).
 ۶۱- نان و حلوا ی بهایی (۲۸۲-۲۸۸) و شعرهای پراکنده او (۲۸۹-۲۹۲)
 نوشته صدرالدین محمد ۱ محرم ۱۰۷۶) با شعر میرزا نظام دست غیب و فتحی و عرفی
 و امیرفزون (۲۹۳) و پند رضا (ع) بمامون بفارسی (۲۹۴) و شعرقاری و نظری (۲۹۵)
 و نامه‌ای در طلب نهال به «دستوری نظاما میرزا احمد» (۲۹۶) و شعر احسن و جامی و
 نظام و نامه شاه طاهر دکنی (۲۹۹) و میرزا فصیحی (۳۰۰).
 ۶۲- قصیده ظهیرفاریابی (۲۹۷-۲۹۸) با شعر سجابی و سواد کتابت میرزا
 محمود (۲۹۸) و بندی به نثر فارسی (۳۰۱) و شعر میرزا ملک مشرقی و پاسخ میرزا
 فصیحی (۳۰۳-۳۰۲) و «کتابت میراسیری که میرزا بیک نوشته» (۳۰۳).
 ۶۳- بحر طویل شاهد (۳۰۴-۳۰۶).
 ۶۴- قصیده میرزا رضی و شعرهای او (۳۰۸-۳۱۴).
 ۶۵- نل و دمن شیخ فیضی (۳۱۵-۳۲۱).
 ۶۶- شعر غزالی و پاسخ زنگنه شکوه (۳۲۲ و ۳۱۷) با شعر صائب (۳۱۸) و شاه
 قاسم انوار و قدسی و عرفی شیرازی و صایب (۳۱۹) و بهاری (۳۲۳) و مرتضی قلی سلطان
 (۳۲۴) نوشته محمد حسین بخواهش میرزا صدرا در خوی در ۱ ذی قعدة ۱۰۵۹) نیز
 شعر جامی (۳۲۵).
 ۶۷- قصیده سیف اسفرنگ (۳۲۶-۳۳۲).
 ۶۸- قصیده رشید و طواط (۳۳۳-۳۳۷).
 ۶۹- شعرهای حاج سراجا میرزا فاسما و مؤمن برای یکدیگر (۳۳۸-۳۳۹).

۷۰- قصیده سلمان ساوجی (۳۲۸) نیز شعرهایی که در آن از شاه شجاع یاد شده (۳۴۵-۳۵۸).

۷۱- مثنوی مولانا عبدی گنابادی (۳۵۹-۳۶۰) با يك مخمس (۳۴۰).

۷۲- «شهر آشوب شفیع من بینات مجموعه کمالات میرزا محمد» به نثر (۳۴۰).

۳۸۰ متن وهامش) باشعرهای نزاری و شریفا و شانی تکللو در بالای صفحات هست.

در این رساله از شاهزاده هندوستان که در سایه کنگره قصر دولت آمده بود و از شیخ پشم‌الدین در کزبنی و ملا قزوینی و شاه سلطان‌حسین و اعتماد الدوله و میرزا محمد صالح رضوی و رستم‌خان سپه سالار و از زربافت و قبا و کمر زرین و منديل و شمشیر و خنجر و نافه و شتر و حلقه کمان و چارچوب دست و سردان و بسته‌های تنباکوی جانکی و مومیایی و جوارش و سفوف و شالهای کار کشمیر و لنگ و آینه و قلمدانهای کار بهرام و مانی و کاغذهای خطایی و کشمیری و عنبر (با وصف اینها) و از آقا سجنجل عطار کوی نوقان و واعظ قزوینی یاد شده و نکات تاریخی و مذهبی لطیفی دارد.

آغاز: هو شهر آشوب من بینات مجموعه کمالات میرزا محمد شفیع. عرضه داشت ملازمان پادشاهزاده هندوستان بموقف عریض علمای اعلام دین مبین و فضلی دارالاسلام ایران زمین که بر فرس فراست و توسن فهم و کیاست سوار شده علم افتخار اعتقاد ائمه اطهار و لوای تشیع اولاد سیدالمرسلین در میدان شرایع ارشاد و معرفه جوامع اجتهاد برافراخته ... می‌رسانند.

انجام: ولعن این گمراهان مخذول که بمذلول آیه الالعنة الله علی الظالمین ظلم ایشان از کفر ابلیس مشهورتر است اوراد خمسۀ خود نموده نیستی و نگونسازی ایشان را از درگاه ارحم الراحمین مسئلت نموده و مینماییم امید که به هدف اجابت مقرون باد بمحمد و آلۀ الامجاد بمقتضای المأمور معذور بتضمیع اوراق مبادرت نمود (حرر العبد الاقل محمد امین بن محمد مؤمن تونی ۱۱۴۷).

۷۳- شعرهای وحشی و خضری و سعدی و امیر خسرو دهلوی و مولانا رومی و شاپور

وقدسی مشهدی وشکر طبسی (درستایش شاه عباس) وثنایی و انوری ومیر ملك ومیر
مغیث محوی وناجی (۳۸۲-۳۹۴) و جدول اختیارات برای سفر (۳۹۵) و شعر های
صایب و محمدقلی سلیم و عرفی ومیرزا ابراهیم اریتمانی وطلسم برای پیدا کردن دزد
(۴۰۰) و عبارتی هزلی وبسیار شیرین مورخ ۱۱۳۶ (۴۰۱) و عریضه محمدشفیع لوطی
بیرجندی بمیرزا رضی قاینی (۴۰۲) و جدول المؤامرة فی الاختیارات علی کون
القمر فی البروج الاثنی عشر (۴۰۶- ۴۱۰) و جدول اختیارات بودن خالی السیر وساعات
بست وسیر رجال الغیب درجات وسیر سکن یدلدوز و اختیارات ساعات ایام ولیالی ورویت
اهله وسهم الحوادث و اختیارات اتصال قمر بکواکب و چندین جدول نجومی دیگر
(۴۳۱) .

۷۴- رساله در تقویم (۴۳۲- ۴۳۹) از اسحق بن یوسف گیلانی .

آغاز: بسمله. حمد بی حد و درود بی عد واحدی را سزد که صفایح افلاک را بخامه
نقش انازینا السماء الدنيا بزینة الکواکب از ثوابت و سیار زیب وزینت داده ... اما بعد
این رساله ایست در دانستن تقویم مرتب بر مقدمه و سه باب وخاتمه فقیر ... اسحق
منجم ابن یوسف الطیب گیلانی بنا بخاطر عزیزی در قلم آورد .

انجام : از نحس منصرف بود هیچ کاری نشاید کردن (تمت) .

۷۵- اختیارات (۴۳۹- ۴۴۰) .

آغاز: بسمله . بدانکه این روزنامه ایست بتقویم نزدیک از تحویل ماه و سال
چیزی نقصان پذیرد ومنسوخ گردد و یانه پرسیدن چیزها حاجت نباشد چکار را شاید
چکار را شاید از اول روز تا آخر روز از سه هفته تا سه هفته روزنامه است .

انجام : زهره وقت نماز عطارده (تمت الرسالة ... بتاريخ يوم الخميس من رجب

المرجب سنة ۱۱۳۶) .

۷۶- اختیارات (۴۴۱- ۴۴۴) درباره اختیارات سفر و درآمدن بشهر و تعلیم و تعلم و

عقد و نکاح و خریدن و فروختن و جامه نوبریدن و پوشیدن و مانند اینها .
آغاز: بسمله . فایده در اختیارات خواص کلی و احوال که بطریق اشارت گفته شد .

انجام : خداوند طالع را همه کار نیک بود والله اعلم (تمت) .

۷۷- اختیارات (۴۴-۴۶) از ابوالقاسم بن حکیم یزدی .

آغاز: بسمله . چنین گوید ابوالقاسم بن حکیم یزدی ... که خدای تعالی مرا دویست و پنجاه سال عمر داده بود و در این مدت تجربه بسیار حاصل کردم از علم نجوم و غیره .

انجام : و اگر در آن سال خریزه وارزن و جاورس بکارند نیک باشد و خوب شود والله اعلم .

۷۸- فصل دوم در نکته چند از اعمال نجوم از کتاب سفینه تألیف الحکیم الکامل الشریف نصیر الدین محمد الطوسی (۴۶-۴۷) :

۷۹- رساله در تشخیص اوزان (۴۴۸-۴۵۰) .

آغاز: بسمله . تشخیص اوزان و آن مشتمل است بر سه فصل .

فصل اول در اوزان صغار .

فصل دوم در اوزان کبار .

فصل سوم در تحویل بعضی از اوزان ببعضی دیگر .

انجام : و آن چهار دانگ و نیم و درهم است (تم بعون الله تعالی)

۸۰- اختیارات (۴۵۱-۴۶۰) نوشته میر علی بقایی از مجلسی دوم در سه فصل و

یک خاتمه (سپه ۳: ۷۲) .

آغاز: بسمله . حمدله ... اما بعد چنین گوید ... محمد باقر بن محمد تقی ... که رساله ایست در بیان آنچه از احادیث معتبره اهل بیت رسالت ... معلوم میشود از سعادت و نحوست ایام هفته و ماه بجهت ارتکاب اشغال و اعمال .

انجام : و مرد فاسقی دعوای پادشاهی کند .

۸۱- در طریق استخاره و وهم و دم و فال نامه و جدول ارسال قاصد و نامه و دایره فال که امام رضا برای مأمون ساخته و علی احمد بسری (؟) آن را از عربی بفارسی برگرداند (۴۷۶) .

۸۲- پرسش و پاسخ بفارسی درباره ۲۴ منزل ماه (۴۷۷-۴۸۱) برای هر منزلی پنج سطر درده بند که بند یکم سطر یکم «سؤال کردی ... بشمار» است و آغاز دیگر بندها « نیست کردی » .
آغاز: شرطین .

سؤال کردی از برآمدن کار بدان عدد صفحات و سطور بشمار نیست کردی از جای بجای نقل کردن بشارت باد که مبارکست .

انجام : نیست کردی از بهر شرکت عاقبت خیر و خوبی یابی .

۸۳- « جدول اسماء چهارده معصوم و کنیت و لقب و باقی حالات ایشان » بفارسی (۴۸۲-۴۸۳) و فالنامه پیامبر (۴۸۴ - ۴۸۵) و جدول شکایات نماز بفارسی که شیخ علی بن عبدالعالی نوشته (۴۸۶) و احکام اختلاج بفارسی (۴۸۲) و علم فراست (گویا از نفایس الفنون) (۴۸۳-۴۹۲) .

۸۴- مضمار دانش (۴۹۳-۵۳۴) از نظام الدین احمد که بنام شاه عباس دوم ساخته است نام شاه و مؤلف و کتاب درد بیچاره هست . يك مقدمه دارد در ذکر آغاز آفرینش اسب و باعث رام شدن او و سه مرحله « که بمنزله قلب و جناحین و خاتمه باشد » نخستین و دومی هر دو در سه باب و سومی در سه باب و چندین فصل و سپس يك خاتمه دارد که در آن اسبها و ایلخپهای سرکار خاصه شریفه موافق عرض یوننت ئیل و دفتر ارباب تحاویل و نوشته مشرف اصطیل در رجب ۱۰۶۷ (تخافوی ئیل ترکی ۱۶۱ شاهی صفوی) برشمرده شده است (ش / ۱ / ۳۰۶۵ - مجلس ۳۷۹ : ۲ ش / ۲۰ / ۶۲۱) .

آغاز: هو فرس نامه. بسمله. حمد و ستایش مر خدا را که ابلق لیل و نهار چندان که خیابان ازل و ابد را در نور داز ساحت عزتش نشان نیابد و بیر خمیده پشت درین سال سپهر هر چند گردا گرد عالم بر آید در ادای معرفتش چون کره نو آموز سر اسیمه حیرت باشد.

انجام افتاده: و بماعوز به شمعون الصفا فرسه الصماح و بما.

۸۵- اللغز (۵۳۸-۵۳۹) از امیر شمس الدین سید محمد حسینی خاتون آبادی ملا باشی که بدرخواست دوستی ساخته است.

آغاز: بسمله. من نتایج افکار عالی جناب ... شمس الملة والدين امير سيد محمد الحسيني الخاتون آبادي ملا باشي دام اقباله لما كان بعض السلف من اهل الفضل والشرف من المهرة في هذا الفن شغلوا احيانا بذلك النوع من العمل.

انجام: رزقنا الله و اياكم افرادا كاملة منه في الآخرة والاولى والسلام

۸۶- اللغز (۵۳۹-۵۴۲) از همو. ایندو بر بی است.

آغاز: ایضا من نتایج افکار عالی جناب معزی الیه دام عزه و افاداته بسمله. و به نستعین. الحمد لله مالک الملك مجرى الفلك مسخر الرياح. . ایها المتاملون فی الالفاظ الرقيقة.

انجام: کی یسر بوا من رحيقها والحمد لله اولاً و آخراً و ظاهر او باطنا.

۸۷- نامه عبدال مؤمن خان بشاه عباس (۵۴۳-۵۴۴).

۸۸- یاسخ این نامه (۵۴۴-۵۴۶ افتاده از پایان).

خلاصه لطائف الخيال

از صدر الممالك ميرزا محمد صالح رضوی ناظر بیوتات پسر میرزا محسن نواب
وزندۀ در ۱۰۸۶ (ص ۲۷-۳۳۶) بادیباچه ای از محمد نصیر بن محمد جعفر بصری متخلص
به نصرت (ص ۱-۲۶) و بنام تذکرۀ نصرت هم خوانده میشود نزدیک بدۀ هزار بیت .
(مجلس ۳ : ۶۳۴ - سپه ۲ : ۴۷۹ - ذریعہ ۷ : ۲۳۲ - استوری ۱ : ۸۱۷) اصل
لطائف الخيال از شیخ مفید شاه محمد بن محمد شیرازی دارابی شاگرد شیخ بهایی است
و در ۱۰۷۶ ساخته و نزدیک به ۲۶۰۰ بیت است و مؤلف خلاصه سرگذشت شاعران را از
آن برداشت (صفحه عنوان و پایان نسخه ما) .
آغاز : بسمله . لمؤلفه .

ای از تو بلند تارک و تاج سخن کوهر ز تو یافت بحر موج سخن
... بلند خیالان محفل دانش و آگاه دلان فسخه کده بینش .
انجام :

غنچه را لعل لب منقار بلبل میکند
سرو اگر بیند ترا از خرمی گل میکند

۲۹۵۲

نسخ درشت و نستعلیق ریزه ۱۳۱۱ ، عنوان و نشان شنغرفی ، جدول زر و مشکى ولاجورد
و شنغرفی ، دو برگ آغاز بریده و وصالی شده و بسیاری از عبارتها رفته است ، مالک عبدالباقی قاجار در
۱۳۷۴ ، مهر حاجی نجم الدوله و خط و مهر محمد جعفر بن حسین دارد ، بایادداشت مورخ ۱۲۸۴/۱ ج ۲۸
۴۲۵ که کسی شعرهایی از تنوخی بر بی آورده و می نویسد که در خانه مقرب الخاقان حاجی مصطفی الیخان
هستم و سخت پریشانم ، در ۵۴۴ ص .

۱۵×۲۱/۵ ، ۲۹×۱۶۳۴۶۳ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج حنایی ضربی مقوایی

مجموعه ۹۵

۱- گزیده حیات الحیوان (۱-۳۲۴) از د. میری (۷۴۲-۸۰۸) که اصل آن در ۷۷۳
 بنگارش در آمده و در ۸۰۵ پاکنویس شده است .
 آغاز: بسمله . [رب تمم] بالخیر و یسر اختتامه بالیسر و صلی الله ... و آله و ...
 الاسد من السباع معروف وله اسماء كثيرة قال ابن خالویه .
 انجام : و ابتدی بملك الوحش الذی منه الشجاعة تقفئ و حسبنا الله تعالی
 و کفی .

۲- المنتخب من المنتخب من ربيع الابرار (۳۲۷-۳۸۳) در آغاز و انجام درست
 مانند نسخه کتابخانه دانشکده حقوق و در پایان دارد تمت اختیارات نکات المنتخب
 من منتخب ربيع الابرار و در آن (س ۳۷۲) عنوان « الباب الرابع والتسعون فی الوحوش
 من السباع و غیرها » دیده میشود (حقوق ۲۴۲ - ادبیات ۱۶۳ و ۲۹۷).

۳- نزهة القلوب (۳۸۷-۴۱۹) از حمدالله مستوفی در گذشته ۷۵۰ در ۷۴۰ در
 باره تواریخ اسلامی عربی و اسکندری سریانی و ایغوری ترکی و جلالی ملکی و فارسی
 یزدگردی و جاهلی عربی و خطایی و خارزمی و رومی و سغدی و قبطی بخت نصری و
 معتضدی و هندی و یهودی بنی اسرائیل . در تاریخ اسلامی حوادث آن از سال یکم تا ۷۴۰
 آمده است . تا پنج تاریخ بر شمرده شده و دیگر تاریخها بعنوان بابت دوم تواریخی که در ایران
 بر آن عملی نیست آمده است . و در آن (نسخه ما) میگوید « و در کتاب گزیده مشروح
 کرده ام » (۳۸۹/۶) و از وضع زمان مینالد (۴۰۷) در آغاز آمده : « و اکنون شمار سالهاش
 گفته شد که در هفتصد و چهل است » نیز : « و امسال که سنه اربعین و سبعمائنه است »
 (۴۰۷) در آن از « کتاب المحدودات » موسی بن میمون یاد گردید (۴۱۸) نیز : « در سنه
 عشرين و اربعمائنه شیخ رئیس ابوعلی سینا صورت عقد حساب نهاد و محاسبان را از

مهره شماری و دیگری منصوبها چون تخته فرنگی و امثال آن خلاص داد، (۴۰۲) نسخه
ما برابر است با ص ۳۲-۵۲ چاپ ۱۳۱۱ بمبئی (ادبیات ۵۰۹)

آغاز: هو تواریخ که در ایران بدان عمل میکنند و آن شش تاریخ است الاسلامیه
العربیة ماه و سال اسلامی عربی قمر است و گردان بگردشی تیز .
انجام : و تاهبوط آدم ۶۶۸۵ سال .

۴- عیون الفصوص (۴۲۷-۴۲۱) گزیده ایست از کتاب محیی الدین اندلسی از
خود او چنانکه در پایان آن آمده است .

آغاز: رساله عیون الفصوص شیخ الکامل المحقق محیی الدین عربی قدس سره .
بسمله . فس حکمة الهیة فی کلمة آدمیة اعلم ان الاسماء الالهیة الحسنی یطلب بذواتها
وجود العالم .

انجام : فهو صاحب هدی و بیان فی اثبات الحیرة (تمت الرسالة الموسومة بعیون
الفصوص انتخبها منشیء الفصوص منها لنفسه وهو الشيخ الکامل المکمل محیی الدین
العربی قدس سره) .

۵- جنگ (۴۲۷-۴۴۸) شامل مطالب فلسفی و کلامی بفارسی ازفتس یونسی
محیی الدین و معالم التمزیل و شرح کلشن راز و از امام غزالی و اخبار نبوی و از فتوحات
مکیه .

۶- نفایس الفنون (۴۴۹ - ۵۱۱) بندها ایست از علم خط (۴۴۹-۵۱۱) و علم لغت
(۴۵۷-۴۵۱) و استیفا (۴۶۹-۴۵۷) و تفسیر (۴۶۹-۴۷۲) و دعوات (۴۷۲ - ۴۷۸) و
اشتقاق (۴۷۸-۴۸۰) و نحو (۴۸۰-۴۸۲) و علوم سیمیا و احکام نجوم و بیطره و اکتاف
و اختلاجات و دم و وهم و شطرنج و نرد و استخراج ضمایر (۴۸۲-۵۱۱) .

۷- جنگ (۵۱۳-۵۲۴) که پراکنده های ادبی و تاریخی و خبر است و از آنهاست
سر گذشت سلطان محمد نور شا کرد مولانا اظهر شا کرد مولانا جعفر شا کرد مولانا

غلامعلی غلام خواجه میر علی تبریزی استاد خط تعلیق و شطرنج که در زمان تیمور کورکان بامولانا سعد الدین تفتازانی شطرنج باخته و بر او چیره شده (نقل از خط مولانا قاسم).

۲۹۵۳

نستعلیق مورخ ۴ محرم ۱۰۲۶/۱۱ع ۱۳، جدول شنگری و لاجورد و زنگاروزر و مشکى ، با پنج سرلوح آراسته وزرین ، کنار و میان دو صفحه آغاز هر گنجی حاشیه سازی و آراسته بزرگ است ، چندین مجلس و تصویر زیبا دارد .

۲۱×۴۲ ، ۲۴×۱۸/۵۳۳۴۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد روغنی آراسته با گل و بوته رنگارنگ وزرین درون و بیرون .

پنج گنج

از نظامی گنجوی است (ادبیات ۵۲).

۲۹۵۴

نستعلیق سده ۹۰۸ ، عنوان و نشان شنگری ، نسخه از آن رستم بن احمد بن محمود شیر والی و میرزا احمد زلقی علی آبادی بوده (آغاز) یادداشت ۴ شعبان ۱۰۱۱ و تملك حمزة بن ابراهيم ایلچی و چند بیعی در پایان هست ، نسخه قباب چهارم اندر داروهای طلا که اندر مجری (۹) وردادی بکار آید و علاج آن .

الأفراض الطبییه والمباحث العلاقیه

از سید اسماعیل گرگانی است (ش ۱۳۴۶ - ره آورد ۳۱).

۲۹۵۵

نستعلیق شهریار بن الهداد فراهانی در ۱ صفر ۱۰۷۷ ، نشان شنگری ، در ۴۵۴ ص ، نسخه رامحمد بن عبدالکریم کردستانی توسط ملا عبدالصمد محلاتی کتاب فروش بیکتومان در سپاهان خریده است با مهر مورخ ۱۴۹۴ (آغاز)

۲۵×۱۸ ، ۲۷۷×۱۷/۳۶ ، کاغذ سپاهانی - جلد تاج تریاکی مقوایی با برگردان

اساس الاقتباس

از خواجه طوسی است .

۲۹۵۶

تعلیق همان نویسنده شماره ۴ در ۱۲۵۴ در ش ۱ درسمنان ، عنوان و نشان شنغری ، ش ۴ نیمه دوم کتاب است و مورخ ۱۲۵۴ از سید حسن هزارجریبی سمنانی ، ش ۴ نوشته سید محمد طاهر بن محمد صالح حسینی مورخ روز چهارشنبه ۱ شعبان ۱۲۵۴ درسمنان ، در ۱۳۶ پ - ۱۴۶ ر بندیت بفارسی با عنوان « فی بیان القصص » در تفسیر پاره ای از آیات قرآن و در پایان دارد « کذا وجدت فی تفسیر ابولیس » در ۱۴۷ ر - ۱۵۴ پ نیز چنین بندی هست .
 ۲۹ س ۱۰ × ۴۰ / ۵ ، ۱۹۵ × ۲۷ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوا .

مجموعه

۱- مصباح الانوار (۱- ۱۳۶ ر) عنوانها در آن فصل است و پنجاه و سه فصل دارد و در پند و اندرز مذهبی است .

آغاز: بسمله و به نستعین . نشهد ان لا اله الا الله وحده لا شریک له ... فصل اول
 روی عن النبی ص قال خمس من کن فیه اسکن اسکنة الله الجنة ... مناجات خداوند
 ضمیر ما را از رب و شبهه خالی گردان مر کز دل ما را از فجور و طغیان صافی دار .

انجام: پس بقلیس مسلمان شد و گفت بار خدایا من مسلمان شدم با سلیمان و احکام مسلمانی بگردن نهادیم و بعضی گفته اند که این معامله را آصف بن برخیا کرده بود و خدا را بدین نام میخواند که یاحی یا قیوم از برکت این دو اسم که خواند تخت بقلیس حاضر شد (تمام شد کتاب مصابیح القلوب بتاریخ سنه هزار و دوست و پنجاه و دو در شهر سمنان در ماه ذی قعدة الحرام اللهم اغفر لکاتبه و ناظره بحق محمد وآله ... المظلومین) .

۲- جواهر الاسرار یا اخلاق محسنی (۱۵۵ ر - ۱۸۱ پ) از کاشفی (ف ۵۶۸) .

۳- التفسیر (۱۸۱ پ - ۲۰۳ پ) از محمد بن ابراهیم نعمانی که در بحار (۹۵:۱۹) - ۱۱۹ باب ۱۲۸) آمده است و نسخۀ ما دیباچۀ تفسیر نعمانی را ندارد و پس از پایان تفسیر که درست همان است که در بحار (ص ۱۱۹) می بینیم روایتی از تفسیر محمد بن عباس سلمی از ابی عبدالله و از بوائر الدرجات و از طب الاثمة با چند روایتی دیگر افزوده دارد .

(معالم ش ۷۵۹ - نجاشی ص ۲۷۱ - خلاصه ۷۹ - منهج المقال ۲۷۳ - ف ۱۲۳۰) کشف الحجب ۱۳۰ - ذریعه ۴: ۳۱۸) .

آغاز: بسمله . وبه نستعین روی ابو عبدالله محمد بن ابراهیم بن جعفر النعمانی فی کتابه بعد الحمد و الثناء و ذکر شی فی القرآن قال قال ابو عبدالله محمد بن ابراهیم بن جعفر النعمانی رضی الله عنه فی کتابه فی تفسیر القرآن احمد بن محمد بن سعید بن عقده قال حدثنا احمد بن یوسف بن یعقوب الجعفی عن اسمعیل بن مهران عن الحسن بن علی ابی حمزة عن ابیه عن اسمعیل بن جابر قال سمعت ابا عبدالله جعفر بن محمد الصادق ع يقول ان الله تبارک و تعالی بعث محمداً فختم الانبیاء فالانبی بعده وانزل علیه کتاباً فختم به الکتب فلا کتاب بعده .

انجام : وعده اسحق بن یوسف الملکی قال حدثنا فضالة عن ابان بن عثمان عن زرارة بن اعین قال سالت ابا جعفر الباقر ع عن المريض هل تعلق علیه تعویذ او شیء من القرآن فقال نعم لا بأس به ان قوارع القرآن ینفع فاستعملوها .

۲۹۵۷

نسخ اسمعیل در ساعت ۷ روز چهارشنبه دهۀ سوم ماه یکم ۱۰۹۸ برای مولانا عبدالفتاح بن مولانا محمد فاضل مصعبی ، عنوان و نشان شنغرف ، یادداشت تولد فرزند در ۱۳/۱/۱۴۰۰ در صلحۀ عنوان دارد ، نسخۀ جلد یکم است .

۱۹س/۱۱/۱۷ ، ۳۱۷۷ ۱۸×۲۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تجماع مشکى ضربی مقوایی

ابواب الجنان

از محمد رفیع واعظ قزوینی است .

۲۹۵۸

تستعلیق سده ۱۰ از ش ۱ تا ش ۱۱ ، ش ۲ النجم الثاقده ، ش ۳ مورخ شوال ۹۹۷ در احمد نگر ، ش ۵ هم در احمد نگر نوشته شده ، ش ۱۳ بخط رهدار باید باشد ، عنوان و نشان شنگری ، ش ۱۱ (لمعات) مورخ پایان ذی قعدة ۹۹۷ ، در ص ۲۴۸ بندیت درباره استعداد و استحقاق از ایفاطات سید داماد بهمان خط ش ۱۳ ، در ص ۲۱۵ پایان رساله ایست به عربی بخط «ابن محمد محمود دهدار» ، ش ۱۳ هم بخط اوست ، فهرست رساله های نسخه از شرح رباعیات تا شرح گلشن راز (خلاصه) در ص ۱۰۱ هست ، مالك محمد علی و جمال بن عیسی تبریزی در ۱۲۹۹ (ص ۱۰۰) ، یادداشت مورخ دلو ۴۱۵ در ص ۱۰۰ هست .
 ۲۱ س ۱۸ × ۹/۵ ، ۱۱۴ × ۱۷۳ ، کاغذ - جلد تیماج سبز ضربی مقوایی درون سرخ

در مجموع ۵۵

۱- ایجاز مفاتیح الاعجاز (۱-۱۰۰) از دهدار عیانی شیرازی در شرح گلشن راز (مجلس ۲ : ۴۲۳ - دانشمندان آذربایجان ص ۳۳۴) .

آغاز: بسمله . الحمد لمن له الحمد فی الاولى والاخرة والصلوة علی شمس فلك الرسالة بنوره القاهرة محمد وآله ... اما بعد چنین گوید .. محمد بن محمود الملقب بدهدار که چون تعطش و تشوق بزلال فیض ارباب حقایق و معارف غالب بود و سخنان این طایفه علیه را ... بجان طاب و از جمله نفایس کتب که درین فن مشهور است کتاب مفاتیح الاعجاز فی شرح گلشن راز بود تالیف .. محمد بن بحیی اللاهیجی النور بخشی ... و این عاقل را ... مجال است کتاب مجموع آن نه لهذا رای قاصر بدان قرار داد که انتقادی از آن دیوان حقایق و سفینه دقایق بنماید که حل ابیات گلشن را کافی و از تکرار صافی باشد و الزام نمود که عبارت شریف شارح را بعینه مذکور سازد بی شایبه تصرفی مگر بطریق ندور است مجال باعث اندک تقدیم و تاخیری شده باشد ... این منتقد

را که مسمی است به « ایجاز مفاتیح الاعجاز » شرحی علیحده نشمارند و منسوب بغیر از شارح ... ندارد .

انجام : چبستر موضعی است در هشت فرسنگی شهر تبریز و مولد و مدفن ایشان . . . همانجا است و الحمد لله الذی وفقنا لایجاز مفاتیح الاعجاز فی شرح گلشن راز حمدایوافی نعمه ویکافی کر مه برحمتک یارب .

۲- شرح رباعیات (۱۰۱-۱۱۶) از جلال الدین محمد دوانی بر رباعیهای خود او (ف ۴۶۴) .

۳- شرح رباعیات (۱۱۸-۱۵۴) از جامی بر رباعیهای خود و او گفتاری از سعدالدین کاشغری در پایان گذارده است (ش ۳۰۸۸/۲-جامی حکمت ص ۱۵۲ و ۱۶۱ و ۲۰۴)

آغاز:

حمد الاله هو بالحمد حقیق در بحر نوالش همه ذرات غریق
نا کرده فضل محض توفیق رفیق نسپرده طریق شکر او هیچ غریق
پا کا یگانه ای که کثرت ثنویت صفت و موصوف را گرد سر آورده عزت و حدتش
راه نیست ... اما بعد نموده میشود که پیش از انشای این نامه نامی و افشای این صحیفه
گرامی رباعی چند در اثبات وحدت وجود و بیان تنزلاتش [به] مراتب شهود با تنبیه
بر کیفیت یافتن آن علی سبیل الکشف و العرفان و رسیدن بآن بطریق الذوق والوجدان
سمت اتمام گرفته بود و صورت انتظام پذیرفته اما چون ترجمان زبان را بواسطه رعایت
قافیه میدان عبارت تنگ بود و ره نورد بیان را بجهت محافظت بر وزن پای اشارت
لنگ ... لاجرم در ذیل آن رباعیات ... کلمه ای چند منشور از سخنان کبرای دین و
عرفای اهل یقین مرقوم و مسطور میگردد .

انجام : و حضرت مخدومی ... در ذیل ... این دو بیت مشنوی که موافق حال و مطابق قال کمینه است نوشته اند :

حرف درویشان بدزد مردودون تا بخواند بر سلیمی آن فسون
کار مردان روشنی و گرمی است کار دونان حمله و بی شرمی است
رباعی :

جامی که نه مرد خانقا هست و نه دیر
نی باخبر از وقفه نه آگاه ز سیر
هم فاتحه هم خاتمه اش جمله نوشت
فا فتح بالخیر رب و ا ختم بالخیر

(صورت اتمام رساله در ایام ابتلای خراسانیان در احمد نگر صورت ترقیم یافت
در شهر شوال ۹۹۷ و الله اعلم بالصواب) .

۴- رساله بلوغ و حریت (۱۵۵-۱۵۸) از عزیز نسفی .

آغاز: بسمله . حمدله ... اما بعد چنین گوید ... عزیز محمد نسفی که جماعت
درویشان ... ازین بیچاره درخواست کردند که می باید در بلوغ و حریت رساله ای
جمع کنی که بلوغ و حریت چیست .

انجام : و ما نیز در جایهای دیگر ذکر کرده ایم تکرار نکردیم تا بتطویل
[نیانجامد] والحمد لله رب العالمین .

۵- رساله در بیان عالم کبیر و عالم صغیر (۱۵۹-۱۶۴) از همو .

آغاز: بسمله . حمدله .. اما بعد چنین گوید ... عزیز محمد نسفی که جماعت
درویشان ... ازین بیچاره درخواست کردند که می باید که رساله ای جمع کنید که عالم
صغیر نمودار عالم کبیر است چونست .

انجام : چنانکه خیام مشکین که من درین صحرائ کافوری زده ام ای درویش
(این رساله را در شهر احمد نگر نوشته شد والحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد و
آله اجمعین) .

۶- رساله ملك وملكوت وجبروت (۱۶۵-۱۷۰) از همو.

آغاز: بسمله . حمدله . . . چنین گوید . . . عزیز بن محمد نسفی که جماعت درویشان . . . ازین ضعیف درخواست کردند که در بیان ملك و ملكوت و جبروت رساله ای جمع باید کرد .

انجام : زنهار که این سخن را تجربه کن والله اعلم والحمد لله رب العالمین .

۷- رساله ملك وملكوت وجبروت (۱۷۰-۱۷۴) از همو.

آغاز: بسمله . حمدله ... ای درویش باشد که درین رساله بحث ملك وملكوت وجبروت تمام شود چنانکه مراد درویشانست و بشرح نوشته اند فصل بدانکه ملك عالم شهادتست وملكوت عالم غیب است وجبروت عالم غیب الغیب .

انجام : واگر دولت داری اعتماد بران مکن که معلوم نیست که ساعتی دیگر چون باشد واگر محنت داری همچنین (والحمد لله رب العالمین والصلوة والسلام علی محمد وآله اجمعین) .

۸- در ملك وملكوت وجبروت (۱۷۴-۱۷۶) از همو.

آغاز: بسمله . حمدله ... ای درویش باشد که درین رساله بحث ملك وملكوت وجبروت تمام شود بدانکه ملك عالم اضداد است وملكوت عالم ترتب وجبروت عالم وحدت .

انجام : که واجب شد طبیعت را مکافات (والحمد لله رب العالمین والسلام علی محمد وآله واصحابه اجمعین) .

۹- نی نامه (۱۷۷-۱۸۲) از جامی (ف ۱۵۴) .

۱۰- ده قاعده (۱۸۳-۱۸۷) از میر سید علی همدانی (ف ۴۳۶) .

۱۱- لمعات (۱۸۸-۲۱۴) از شیخ عراقی (ف ۴۸۵) .

۱۲- التحصین فی صفات العارفین (۲۱۶-۲۲۷) از ابن فهد حلّی (ف ۶۵۵) .

۲۹۵۹

تسملیق سده ۱۱ ، عنوان و نشان شنگرف ، خط عبدالعلی مورخ ۱۱۷۸ و تاریخ ۲۶ رجب ۱۱۷۸
 درص ۴۴۶ دیده میشود ، مالک محمدعلی بن محمد هادی طبیب قزوینی (ص ۱۰)، پایاداشت « ۱۰۰۰ دوازده
 هزار است به هزده محمودی در تاریخ بیست و ششم شهرزی القعهده خریده شده قیمت هزار و صد و بیستار »
 درص ۹ ، در ۴۴۶ ص ، آغاز افکاره .

سطر جلیبا ۲۱×۱۲ ، ۱۷۳۱۶۸×۲۵/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج عنای ضری

مجموعه العجائب

شعرها و بندهای منثور بر گزیده ایست از سرایندگان و نویسنندگان ایرانی و
 در ص ۱۲ بدین گونه نامیده شده و دیباچه ای دارد که در آغاز نسخه در ص ۱۰ دیده
 میشود و این نسخه در ۵ رجب ۱۰۴۴ در احمد آباد هند نوشته شده است (ص ۱۹۰) .

فهرستی کهن در ص ۱۰-۱۲ هست و در آن این جنگ «مجموعه العجائب» نامیده
 شده و از آن بر می آید که در این جنگ نخست ترجیع بندها و سپس ترکیب بندها و
 قصاید و شعر و دیوان و باز قصاید و رباعیات و مثنوی و نثریات و مرثی و مقطعات و هجویات
 و نسخه جلاب و کیفیات هم باید باشد و نام شعر اهرم در این فهرست هست ولی همه محتویات
 آن اکنون در آن دیده نمیشود و آقای باستانی فهرست تازه ای بخط خود برای آن نوشته
 که نگارنده بار جوع بخود نسخه تا اندازه ای آن را کامل ساختم و اینک آنرا می بینم:

فهرست نام شاعران

۱- محمد سلیم نقیب سبزواری

۲- محمد حسین ۱

۳- عبدالواسع بن جمال الدین سهروردی ۲

۴- علی بیگ تبریزی ۳ ۵- نباتی ۳

- ۶- باباطالب ۳
 ۷- کاهی ۵
 ۸- عربی ۵
 ۹- میررکن الدین ۵
 ۱۰- میرزامحمود ۵
 ۱۱- فغانی ۶
 ۱۲- کاتبی ۶
 ۱۳- سلطانحسین میرزا ۷
 ۱۴- خواجه افضل تر که ۷
 ۱۵- شکیبی ۷
 ۱۶- نواب کامیاب ۸
 ۱۷- نصیرای همدانی ۱۴
 ۱۸- میرزای عالمیان ۱۴
 ۱۹- دیباجه نصیرای همدانی ۱۵
 ۲۰- دیباجه میرزای عالمیان برای میرزا شفیع ۱۶
 ۲۱- قطعه میرزا قاضی زاده در پاسخ نواب بدیع الزمان ۱۷
 ۲۲- رقعته میر صدرالدین محمد بیگی ازارباب نغمه ۱۷
 ۲۳- رقعته میرعلیشیر در اجازه سفر مکه ۱۸
 ۲۴- میرداماد در شرح شعر سیف اسفرنک ۱۹
 ۲۵- قضا و قدر سفره چی شاعر که در سنه ۱۰۴۱ نوشته ۲۱ و تتمه آن در ۸۵
 ۲۶- قدسی ۲۳
 ۲۷- محمدقلی سلیم ۳۱۹ و ۲۳۷
 ۲۸- سید مازندرانی ۲۹
 ۲۹- ملهم قزوینی ۲۹
 ۳۰- وحشی (فرهادوشیرین) ۳۱
 ۳۱- رشیدای تبریزی ۹۷
 ۳۲- حسن کلو سوز ۸۳ و ۹۷
 ۳۳- مثنوی عبید ۸۵
 ۳۴- تر لیب بندعلینقی کمره ای ۸۷
 ۳۵- صائب ۸۸ و ۹۶
 ۳۶- بستان خیال بتاریخ «گل نظم» ۸۹
 ۳۷- منظومه فضولی ۹۷
 ۳۸- جلای شیرازی مثنوی ۹۸
 ۳۹- میروالهی ۹۹

- ۴۰- ضمیری اصفهانی ۱۰۱ ۴۱- قانع قزوینی ۱۰۳ و ۱۱۴
 ۴۲- فرهادوشیرین ۱۰۴- همدانی ۱۰۵
 ۴۳- داعی ۱۰۶ ۴۴- آقارضی اصفهانی ۱۰۷
 ۴۵- میرزا رضی صدر ۱۰۷ ۴۶- ملا محمد وجدی شیرازی ۱۰۶
 ۴۷- ظهوری اصفهانی ۱۰۷ ۴۸- کلیم ۱۰۷ و ۱۱۶
 ۴۹- ندائی ۱۰۸ ۵۰- زمانای مشهور تخلص ۱۰۹
 ۵۱- شاهد نیشابوری ۱۱۰ ۵۲- صیرفی قمی ۱۱۲
 ۵۳- غیاثای حلوانی ۱۱۲ ۵۴- قانع (مقطعات) ۱۱۴
 ۵۵- مؤمنان ۱۱۵ ۵۶- ملک قمی ۲۸۹ و ۱۱۶
 ۵۷- طرزی لاهیجی ۱۱۶ ۵۸- وحدت ۱۱۶
 ۵۹- ملاغروری ۱۱۷ ۶۰- حیدر ۱۱۷
 ۶۱- شهرتی شیرازی ۱۱۷ ۶۲- نیکی ۱۱۸
 ۶۳- احمد (سده ۱۱) ۱۲۴ ۶۴- نوعی اصفهانی ۱۱۹
 ۶۵- اوجی نطنزی ۱۱۸ ۶۶- خضری خضرانام ۱۱۹ و ۱۱۴
 ۶۷- میرزا فصیحی ۱۲۲ ۶۸- میرزا ملک مشرقی ۱۲۴
 ۶۹- ولی دشت بیاضی ۲۱۷ و ۱۲۵ ۷۰- حکیم رکننا ۲۱۵ و ۲۰۰ و ۱۲۷
 ۷۱- نظام دست غیب ۱۲۸
 ۷۲- امیر والهی قمی در هجو مرتضی مستوفی نطنزی ۱۲۸
 ۷۳- شیخ شاه نظر قمشاهی ۳۱۵ و ۱۲۹
 ۷۴- ملک فطرت قمی ۱۳۲ ۷۵- سنجر کاشی ۱۳۳
 ۷۶- سعیدا ۱۳۵ ۷۷- شیخ ابوالقاسم کازرونی ۱۳۸
 ۷۸- فغفور گیلانی ۱۳۹ ۷۹- دانا ملا ابوالحسن ۱۳۹

- ۸۰- رافع (نفرین نامه) ۱۴۱ ۸۱- اثر ۱۴۲
- ۸۲- امیر خسرو دهلوی ۱۴۴ ۸۳- واعظ قزوینی ۱۴۴
- ۸۴- میرزا خصمی ۱۴۶ ۸۵- میر سعید ۱۴۶
- ۸۶- میر مشتاق ۱۴۶ ۸۷- ابن یمن فریومدی ۱۴۷
- ۸۸- شاه شجاع ۱۵۱ ۸۹- حکیم حازق ۱۵۱
- ۹۰- سالکای طبیب ۱۵۱ ۹۱- شاه سنجان ۱۵۱
- ۹۲- صبوری تبریزی ۱۵۱ ۹۳- واصلا (شعر مورخ ۱۰۲۰) ۱۵۲
- ۹۴- تفکر ۱۵۲ ۹۵- شانی تکلو ۱۵۳ و ۳۲۳
- ۹۶- نوعی خیوشانی ۱۶۳ ۹۷- ملا محمد صوفی ۱۷۷
- ۹۸- عارف ۲۰۰ ۹۹- امانی دهلوی ۲۰۲
- ۱۰۰- محمد زمان راغب ۲۰۲ ۱۰۱- شکر ۲۰۳
- ۱۰۲- افغنکی ۲۰۴ ۱۰۳- صایب ۲۰۶ و ۳۹۹
- ۱۰۴- آقاشاپور طهرانی ۲۰۸ ۱۰۵- مجذوب تبریزی ۲۱۹
- ۱۰۶- قانع (خسرو شیرین) ۲۴۰ و ۱۵۷
- ۱۰۷- عبدالواسع جبلی ۲۴۲ ۱۰۸- قیدی ۲۴۲
- ۱۰۹- امینی ۲۴۲ ۱۱۰- انوری ۲۴۲
- ۱۱۱- ملای رومی ۲۴۳ ۱۱۲- خواجوی کرمانی ۲۴۸
- ۱۱۳- ناصر بخاری ۲۵۱ ۱۱۴- سخا ۲۵۳
- ۱۱۵- حافظ ۲۵۴ ۱۱۶- عبیدزاکانی ۲۵۸
- ۱۱۷- قصاب گیلانی ۲۵۸ ۱۱۸- محمود بیگک سالم ۲۶۰
- ۱۱۹- سعدی ۲۶۲ ۱۲۰- خیام ۲۶۷
- ۱۲۱- زکی همدانی ۲۶۹ ۱۲۲- ممتاز ۲۷۱
- ۱۲۳- شیخ فخرالدین عراقی ۲۷۸ ۱۲۴- انیسی ۲۷۲

- ۱۲۶- مسرور ۲۸۸
 ۱۲۷- غرالی مشهدی ۲۸۴
 ۱۲۸- وحشی ۲۹۴
 ۱۲۹- سنائی ۲۹۵
 ۱۳۰- ملاطبعی ۳۱۰
 ۱۳۱- فیضی دکنی ۳۱۱
 ۱۳۲- مجیبی ۳۱۲
 ۱۳۳- میرزارضا ارتیمانی ۳۱۲
 ۱۳۴- شفائی ۳۱۸
 ۱۳۵- محمدقلی سلیم ۳۱۹
 ۱۳۶- شانی تکلوی ۳۲۳
 ۱۳۷- کاتبی نیشابوری ۳۳۱
 ۱۳۸- لسانی ۳۳۱-۳۳۴
 ۱۳۹- قلندر ۳۳۵

شعر برخی از شعر اما نند محمد سلیم ملقب به سبز واری متخلص به نقیب (ص ۹ و ۱۱) و
 وامانی دهلوی (۲۰۲) و عبدالواسع بن جمال الدین سهرودی ص ۲ و ... ص ۲۸۱ و ممتاز
 (۲۷۱) و تفکر شاعر (۱۵۲) و محمد یوسف نفیسی (۱۲۷) بخط خود آنها در این نسخه
 هست.

آغاز نثر: بسمله.

سزد حمد وثنا او را که مشئت خاک را بخشد

گزیند دین و اسلام و دهد تشریف نطق ارزان

حمد وثنا قیومی را که واردات او از شائبه اعراض مصفاست ... (میان ص ۱۰

و ۱۱ افتاده و دیباچه کامل نیست) رقعده ای که خدام افاست دستگاه نصیرای همدانی در
 طلب آب یاسمن زار بوزارت پناه میر معین وزیر اصفهان نوشته (آغاز ص ۱۱).

تعلیق مورخ شب دوشنبه ۱۲۶۳/۳ع ۱۲۶۳/۳ و عنوان و نشان شنغری در شماره ۱، نستعلیق و نسخ
 معرب با عنوان شنغری در شماره ۴ و هر دو باید از یک نویسنده باشد، درص ۲۰۷ و ۲۰۸ خط مورخ ۱۲۶۴ با
 مهر مورخ ۱۲۵۸ محمد باقر هست و بهر ای وی نویسد که من این را برای خودم نوشتم.
 ۱۳×۱۲، ۱۷/۵×۱۱۳/۴۹، کاغذ فرنگی - جلد نیماج قریاکی ضربی مقوایی

مجموعه

- ۱- سرالادب فی مجاری کلام العرب (۶-۲۰۵) از تعالی است (مجلس ۲: ۲۷۴).
 - ۲- المقالات (۲۰۷ - ۲۵۷) در ۹۸ مقاله است و نزدیک باطواق الذهب و اطباق الذهب و درپند و اندرز است .
- آغاز: بسمله : اللهم انی احمدک علی ما ازلت الی من نعمتک و علی ما ازلت من نعمتک علی ربی لم اکن اهلا للاولی و کنت بالثانیة اولی ... وان تفیض علی هذ المقالات من البرکة و القبول .
- انجام : فکیف رضیت لدینک بالقذی، المؤمن لایرضی بذال. الحمد لله رب العالمین...
- کثیرا کثیرا .

نستعلیق شارح در ده سوم صفر ۱۱۱۱ ، عنوان و نشان شغرف ، خط خورده می‌دارد .
 ۲۰×۱۴ ، ۱۳×۱۳×۱۸/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد نیمای قهوه ای

کشف الخلاصة

شرحی است بفارسی و ترجمه مانند و بی استدلال از ابوالبرکات بن اسماعیل خادم مشهدی بر خلاصة الحساب شیخ بهایی نام شارح و کتاب در دیباجة هست و سبک فارسی نویسی آن چندان خوب نیست .

آغاز: سپاس افزون از حساب و عداد و ستایش بیرون از شماره و تعداد احدی الذاتی راسخ است که هندسه قدرت کامله اش ارقام سموات تسعه و اجرام سیارات سبعة را بقلم قضا مرقوم .

انجام : تاحق تعالی نگاهداری تو نماید تاریخ تمام شرح تألیف شیخ بیست و یکم شهر رجب ... سال هزار و صد و نه واقع شد فراغ از تسوید این کتاب بردست شارح ابوالبرکات در عشر آخر شهر صفر از شهر هزار و صد و یازده .

نستعلیق سده ۱۱، جدول زرومشکی و شنگری و لاجورد، سر لوح زرین و دو صفحه نخستین در کنار و میان سطرها زرافشان و حاشیه سازی شده .
 ۱۵×۱۳، ۸۴×۱۰/۵، ۱۷/۵، کاغذ سپاهانی - جلد روغنی با ۳ لوبونه زمینه زرد درون سبز

منبع الفیوض

شرحی است بر حدیث « اهللیجه » از عبدالله بن حکیم اسماعیل لاهیجی مورخ ۱۰۸۹ هـ = « منبع الفیوض » در دیباچه از مولانا حسن علی یاساد شده که میگوید در حدیثی آمده که در سفرها باید حدیث اهللیجه و مفضل را همراه داشت . این رساله را او پس از شرح عربی که بر همین حدیث بنام « منبع الفیض » (= ۱۰۸۳) نوشته است بدرخواست دوستان بفارسی شیرینی ساخته است او میگوید که حدیث اهللیجه چون منکر توحید را برآه راست میکشاند بهترست از توحید مفضل که مخاطب آن مفضل موحد است (دیباچه) در پایان هم از منبع الفیض یاد شده است .

آغاز: بسمله . و به نستعلیق سپاس و ستایش بی قیاس محمود بالاستحقاق و موجود علی الاطلاق را سزا است که هر جزئی از اجزاء حقیقه رشقه خوش عنوان عالم امکان بتنهایی شاهدیست بر یکتایی گوهر والای عظیم الالای او که از کمال اعتماد و وثوق زیاده بر هزار شاهد عادل معادل تواند بود .

انجام : و این مطلب عظیمی بود که حضرت استاد مولانا عبدالرزاق لاهیجی فیاض که افتخار زمین و زمان بوجود شریف عدم البدل او بود و در زمان وجود عاقبت محمود که رابرای آن بود (افتاده) .

نسخ محمد بن فالون از لوی اکردی در شهر صاروین در ۷۸۰ هـ ، نشان شنگری ، با حواشی بانفاذ
 « ه ، اصباح » ، مالك حسن بن عبدالکریم بحرانی کرزکانی در شعبان ۱۰۴۲ هـ
 ۱۱×۷، ۱۵۴×۱۳، ۱۷/۵، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج قهوه ای

الضی

شرح مصباح مطرزی است از اسفرائینی (ف ۲۵۹۳ - حقوق ۳۹۹) در صفحه عنوان نسخه مادر یکجا آمده که این کتاب از مولانا رضی الدین است و از کتاب الاقلید در شرح مفصل زمخشری گرفته است.

آغاز: بسمله. ان احق ما یتوشح بذکره صدور الکتب و الدفاتر و یتوفر علی نشره السنة البادی والحاضر حمد الله سبحانه و تعالی علی زواہر ایدیه.

انجام: و هذا باب للاطناب فيه مجال لكنه يفضي الى الاملال فاقتصرت على هذا القدر فليس الري عن التشاف والله اعلم بالصواب.

۲۹۶۴

نسخ ۱۲۵۹، نشان شگرف.

۱۶س ۷/۵ × ۱۲، ۸۱ × ۱۱، کاغذ فرنگی - جلد نیمبجاق قهوه‌ای ضربی.

بی‌جمعی

۱- رساله سعد و نحس (۱- ۲۱ر) از محمد باقر سبزواری که برای شاه سلیمان صفوی ساخته است. در آن یاد شده از ابوریحان بیرونی و عقد جواهر الالفاظ باخبار مدینه الفسطاط و ابوالفرج زنجانی و « بعضی رسائل که بعضی افاضل اطبا در زمان نواب رضوان آشیان طهما [سب] الحسینی الصفوی در احوال نوروز نوشته »

آغاز: بسمله. حمد بی حد و قیاس و ثنای رفیع تر از اندازه و خراس سزاوار مبدعی است که چهره ماه و مهر و بنای رفیع بنیان سپهر افروخته و افراخته مهر و عنایت او است... اما بعد چون خاطر قدسی... شاهنشاه ظل الله... شاه سلیمان الحسینی الموسوی... بنیله حقایق و ادراک دقایق... مصروف و معطوف است امر اعلی عز و صدور و شرف و دریافت که

کمترین دعا گوین محمد باقر سبزواری رساله [ای در] تحقیق ایام و روزهای مبارک و مسعود و منحوس از ایام و شهر اسلامیه [که] از احادیث شریفه ظاهر میشود و از روایات منقوله از اصحاب عصمت و طهارت مفهوم و مستفاد میگردد مرتب دارند لاجرم امثال الامرء الاعلی درین باب شروع نموده امور مذکوره بر سبیل ایجاز و اختصار ایراد می نمایند ... و این رساله مرتب بر مقدمه و دو باب و خاتمه [است] مقدمه در بیان روز و شب و ماه و سال و اختلاف تواریخ امم ... باب اول در بیان تاریخ هجری و شهر قمری و ایام معینه که در شهر عربیه بحسب خوبی و بدی امتیاز دارند و ذکر بعضی از آنچه در باب ایام هفته وارد شده و در این باب چند فصل است ... (و فصل دارد و میان بر گهای ۸ و ۹ افتاده و باب دوم در نسخه نیست) مطلب سیوم در تسمیه روز و نوروز ... و در این دو مقاله است مقاله اولی در سبب تسمیه روز و نوروز ... مقاله ثانیه در احکام وقوع روز و نوروز در ایام هفته .. خاتمه در بعضی احکام که از احادیث مستفاد میشود .

انجام : چون پرتوی از اشعه انفات خاطر شاهنشاهی ظل اللهی متوجه ترتیب این رساله شد امید آنست که به نحوی باشد که در نظر اعلی . . مستحسن نماید و در نظر جمهور انام مقبول افتد امیدواری . . چنانست که سایه معدلت پیرایه پادشاه . . . بر مفارق ایام مخلد و مستدام بوده همیشه آفتاب سپهر دانش بر اطراف شرق و غرب این جهان تافته بر اوج بروج عظمت طالع و لامع باد بمحمد و آله الامجاد حسبی الله و کفی بالله شهیدا (سنه ۱۲۵۹) .

۲- اختیارات (۲۱ - ۷۳ پ) از مجلسی دوم در ۲۶ فصل .

آغاز : بسمله . حمدله . . . اما بعد چنین گوید . . . محمد باقر بن محمد تقی المجلسی ... که این رساله ایست در بیان آنچه از احادیث اهل البیت ... ظاهر میشود از بعضی امور و آنچه از کتب معتبره علمای سلف استخراج میشود در باب بعضی ضروریات و بجهت ارتکاب اشغال ... تا آنکه جمعی از خواص شیعیان ... [به] این رساله رجوع

نموده باختیار ساعات نجومیه که بحسب شرع مذموم است محتاج نباشند.

انجام : روز جمعه اگر بعد ازظهر بانك كند دولت است و رفع نكبت وپیش ازظهر اندك نقصانی دارد (فصل بیست و ششم در بانك کردن مرغ خانگی).

۳- کامل التعبير (۷۴ ر - ۸۱ ر).

آغاز: بسمله . حمدله . . . بدانکه چهارده استاد که در علم تعبیر نادرالعصر بوده اند هر کدام بنوعی کتابی دراین فن پرداخته اند و اختلاف در آنها واقع میشود و چون این کتاب اختلاف ندارد و اثر آن ازخیر و شر بظهور میآید لهذا به « کامل التعبير » مسمی گردید ... شش نفر ازین استادان فرید دهر بوده اند اول دانیال دوم امام جعفر صادق سیم محمد بن سیرین چهارم جابر مغربی پنجم ابراهیم کرمانی ششم اسمعیل ابی شعب ... و این کتاب به پنج [ه] باب مرتب گردانده شد .

انجام : اگر کسی در خواب کرگک بیند امیران (افتاده) .

۲۹۶۵

نستعلیق ترکی سده ۱۱، عنوان و نشان شناسی، در صحنه عنوان شهری بزرگی با تاریخ ۱۰۴۱ دارد

و شعر حسرو هروی .

۱۹س ۱۷×۹ ، ۱۴۸س ۱۱/۵×۲۰ ، کاغذ فرنگی -- جلد تیماج حنایی ضریبی

مجموعه ۴۵

۱- دیوان (۲ پ- ۳۵ پ) از یحیی ترک شاعر عثمانی و همزمان سلطان عثمان خان

در غزل و قصیده بترکی .

آغاز:

برازنده کوی چوگان تانک
حباب آور ساغر سرنگون

بنام خداوند افلاک و خاک
نگارنده قبه آبگون

جلال بخش آینه جان و دل لطافت ده طینت آب و گل

ازین پس تر کی است، پس ازین تا ۳۸ پ شعرهای تر کی عطایی و جلالی است و يك بیت از گل صدر كك نوعی افندی بتر کی (۳۹ ر). پس ازین بند نیست به نثر تر کی و شعرهای تر کی یحیی و ساقی نامه قسمی بفارسی و شعر تر کی فهیما و نفعی تا ۷۲ پ . ۲ - اخلاق (۷۳ ر - ۱۴۷ پ) بتر کی گویا اخلاق علایی تألیف ابن الحنائی در گذشته ۹۷۹ در شام در ۹۷۲ (وین ۱۸۷۹ - نشر به ۱۳: ۲) از آغاز و انجام افتاده و در آن از خواجۀ طوسی و سلطان سلیمان و خواجۀ احرار عبد الله سمرقندی و مولوی و امیر معین الدین پروانه یاد شده و سه مقام و یک خاتمه و نه باب در آن (نسخه ما) آمده و شعرهای فارسی دارد . چنین است فهرست بابها :

باب اول خلقك اقسامنه تقسیمى بیاننده .

باب ثانی اجناس فضایل .

باب ثالث اقسام فضایلک اضدادی اولان اقسام رذایل .

باب رابع فضایله مشتبّه رذائلک .

باب خامس فضیلت عدالت بیاننده در .

باب سادس اقسام فضیلتک بیاننده در .

باب سابع تحصیل فضایل و اکتساب سعادت ایتمه نك طریق موصلى .

باب ثامن حفظ الصحة نفس

باب تاسع امر ائش نفسانیه نك فردا و دعا و عملی بیاننده در .

۲۹۶۶

نستعلیق سید هاشم بن سید محمد علی موسوی یردی در صفر سال ۱۲۵۵ در ۱۰ و نسخ ۱۲۵۴ در ۳ و نسخ ریز ترا ابراهیم بن محمد موسوی در فولی در دارالمنافقین در فول در پین روز پنجشنبه ۶ رجب ۱۲۵۴ در ۳ ، عنوان و نشان شگرف .

۱۲/۵/۷/۱۴ ، ۱۶۱ ص ۲۱/۵×۱۵/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد نیماج مشکی

مجموعه

- ۱- السامی فی الاسامی (۲ پ - ۹۵ پ) از میدانی نیشابوری در گذشته ۵۱۸
 که در ۱۴ رمضان ۴۹۷ ساخته است (فرهنگامه ها ص ۳۱) .
- ۲- الرعاية فی دراية الحديث (۹۶ پ - ۱۴۸ ر) شرحی است از شهید ثانی بر رساله
 خودش (۱۶۶۰) .
- ۳- لب اللباب (۱۴۹ پ - ۱۶۱ ر) از هجند جعفر استرآبادی (۱۷۱۸) انجام
 مانند ش ۹۹۴/۴ .

۲۹۶۷

نسخ زین العابدین حسنی حسینی کاشانی در روز دوشنبه ۱۰۸۹/۴/۲۴ (پایان) در صفحه عنوان آمده
 که من علی بن محمد بن علی محمد بن علی اصغر نوری آنرا نوشته ام و درست نمی نماید .
 ۱۵/۶×۱۳ ، ۱۰۷/۱۴۳×۱۹/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج حنایی مقوایی

ممر الامر اریا السیاسة فی تدبیر الریاسة

ب عربی همان کتابی که بدروغ از ارسطو دانسته اند و ترجمه بحیی بن بطریق است
 از یونانی در نسخه ما و دیباچه ای دارد در وصف کتاب از دانشمندی (حقوق ۵۲) .
 آغاز: بسم الله . الحمد لله الذی حرك السماء علی الامهات الاضداد .
 انجام : کمل حساب التیم بعون الله ومنه .

۲۹۶۸

تستعلیق ۱۶ ج ۱۲۹۰/۴ (پیچی نیل) برای آقامیر خلیل .
 ۱۴/۵×۱۶ ، ۸۳/۱۵۳×۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوایی

مرآة الجمال

ازادریس بدلیسی در ادب و بفارسی که بنام سلطان با یزیدبن سلطان محمدبن سلطان مرادخان عثمانی ساخته است (ص ۱۷-۲۱ و ۲۳) در آن آمده : سیاق این رساله تمثیلی است از داستان خلافت آن سلطان خلفاء آفاق و انشاء این مقاله وسیله تخیلی است در مناقب آن امام سلطان دین بحق واستحقاق (۱۳) .

آغاز:

صبحا العشق اشرق من جمیل بدامن وجهه نورالجمال
... این چه وجه جمیل است مرآت جمال بر کمال چه حسن بی عدیل است مطلع
مهر بی زوال .

انجام : ولاف فرمانروائی میزد .

لشکر کشم ز اشک و برآرم علم ز

گیرم تمام روی زمین را بدین سپاه

والسلام

۲۹۶۹

تستعلیق مؤلف ، خط خورده و اصلاح شده ، نتوان شنغری ، جدول زرومشکی ، سر لوح زرین و آراسته ، انجام افاده ، در ۵۵۵ ص
۱۲ س ۱۱/۵ × ۲۸ × ۱۸۳۲۷۹ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تر یاکی ضربی مقوایی

مدایح حسینیة یا امینیة یا تذکر دُبانِی

سرگذشت و شعرهای هفتاد و اند شاعرست از باقی سپاهانی مورخ ۱۲۲۲ که بنام فتحعلی شاه و امین الدولة السلطانی حاجی محمد حسین خان (۵) در دو باب : نخستین در تاریخ روضات عرش درجات و امینیة متبر که در دو فصل ، دوم در قصاید و قطعات و مثنویات

شعراى ایرانى در ستایش امین الدوله در دو فصل . نام کتاب و تاریخ در دیباچه هست
(ص ۱۰ و ۹) و تخلص باقى درس ۱ و ۱۳۸ و ۱۴۶ و ۱۵۱ آمده و شعرهاى خود او درس ۱۳۱ و
۱۵۱ دیده میشود.

فهرست نامهای شاعران

آتش سید محمد فریدنى ۱۶۴ اختر احمد بیگك ۳۸
اخگر میرزا ابراهیم اصفهانی ۱۸۸ اكبر على اكبر اصفهانی ۴۱
الف محمد قلى اصفهانی ۱۷۸ انور على اكبر ۱۹۱

حرف دا

باقى مؤلف تذکره ۱۳۱

حرف تا

تسلیم ۲۰۳

حرف پ

پروانه صادق تفرشى ۵۱ - ۱۹۴ پریشان صادق اصفهانی ۱۹۵
پیمان على اكبر هاربینى ۲۰۰

حرف حا

حرف ابوالحسن زواره‌ای ۲۱۴ حسرت محمد على بروجردى

حرف خا

خاوری حاج میرزا معصوم ۲۳۸ خرم سید محمد هاشم ۲۲۲

۱۸۲۰

حرف دال

دانش محمد علی اصفهانی ۵۳ - ۲۸۶

حرف را

رشحه محمد باقر ۵۴۸

رهی محمد ابراهیم اصفهانی ۶۷ - ۲۹۰

رضوان شیرازی ۳۲۶ رفیع خراسانی ۳۲۴

رفیعی محمد علی اصفهانی ۷۷ - ۳۲۷

حرف سین

سائل آقا جانی شیرازی ۳۳۴ سحاب میرزا سید محمد ۲۴

سرحدی ملاحیدر علی ۳۲۹

حرف شین

شائق علی عسکر شیرازی ۳۳۸ شائق هادی بیگ ۳۶۱

شاکر درویش زمان اصفهانی ۳۶۵ شفیق محمد کوزه کنانی ۳۴۲

حرف صاد

صافی میرزا محمد جعفر ۱۴ صبا فتحعلیخان کاشی ۱۰

حرف طا

طرب نایینی میرزا جعفر ۱۶۱ - ۳۷۶

طرب شیرازی محمد رفیع ۳۶۸ طلعت آقا محمد اصفهانی ۸۱

حرف عین

- عارض آقا بابا ۳۸۴ عارف ملا محمد تقی ۳۹۰
 عالی محمد کریم اصفهانی ۸۳
 عامی محمد باقر ۸۶ عندلیب ابوطالب کاشی

حرف غین

- غمگین خراسانی میرزا ابوالقاسم ۳۹۴
 غمگین شیرازی کلاهدوز ۳۹۶

حرف فا

- فدامیرزا میرزا سعید اردستانی ۳۹۷ فدائی محمد باقر کاشانی ۴۰۰
 فرخ حسنعلی بیگ زنگنه ۴۱۰ فطرت محمد امین بیگ ۴۰۶
 فکاری ملا عبدالله ترک ۴۰۲

حرف کاف

- کاشانی میرزا محمدعلی شیرازی ۴۱۲
 کامی آقا اسمعیل همدانی ۹۰

حرف میم

- مایل شیخ رحیم اصفهانی ۲۹۷-۴۳ مجید لنجانی ۴۷۷
 محمدعلی عرب ۱۵۴ مخلص محمدنبی ۱۱۰-۴۴۵
 مطبوع ملا جعفر شیرازی ۴۷۰ موزون شیرازی ۴۷۲
 موسوی شیرازی ۴۷۶ منتخب ملا حسنعلی یزدی ۱۱۲-۵۵۲

حرف نون

ناطق محمدصادق شیرازی ۱۲۱ ناظم ملاعبدالله شیرازی ۵۰۸
 نجومی میرزا محمد اصفهانی ۴۸۸ نشاطی محمد باقر بیگ ۴۸۲
 نشوی محمد ابراهیم ۵۰۴ نویدی اصفهانی ۵۰۰
 نیاز میرسید حسین ۴۹۸

حرف واو

وافی پسر غیرت ۵۳۲ وامق محمد صالح کاشی ۱۲۴-۵۲۸
 وصال میرزا محمد شفیع شیرازی ۵۱۰ وصالی میرزا محمد شیرازی ۵۱۷
 وفا زواره ای ۵۲۳

حرف ها

هادی سید هادی اصفهانی ۱۲۹ هاشمی میرزا محمد علی اصفهانی ۵۴۰
 هما میرزا محمد صادق ۳۱ همایون شیخ عبدالعال ۵۳۴
 آغاز: بسمله . و به نستعین . حمد بی حد و ثنای بی عد فرمانروایی رارواست که
 نظم عالم امکان و نظام کون و مکان بید قدرت اوست.
 انجام :

ترا از فیض الطاف الهی سعادت یار باد اقبال یاور

۲۹۷۰

نسخ سده ۹۸، عنوان و نشان شنغرف، این نسخه بامکاتیب منیری (ش ۲۶۱۷) در یک جلد بوده و
 سویا آقای باستانی آندو را از هم جدا کرده است و هر دو نسخه باید نوشته یک نویسنده باشد و یک
 خط است.

۱۶×۷/۵، ۳۲۵۶، ۲۶×۱۵، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج مشکي متوایی

معین المعانی

رساله ایست عرفانی در دو جلد از شرف الدین احمد بن یحیی منیری (سده ۸) گرد آورده شاگردش زین بن بدرغزنی گرد آورنده مکاتیب همین منیری (ش ۲۶۱۷ - ذریعه ۹ : ۵۱۶ - اسماء المؤلفین ۱ : ۶۲۰ - سیه ۲ : ۱۹۰) از عنوان «بندگی مخدوم» برمیآید که شاگرد او سخنانش را در این کتاب گرد آورده است . در صفحه عنوان آمده : «معین المعانی شیخ شرف» و در دیباچه جلد دوم آمده : «تمام جلد اول هم از ملفوظ بندگی مخدوم که نامش معین المعانی شده است از پانزدهم ماه شعبان سنه تسع و اربعین و سبعمائه تا آخر ماه شوال سنه احدی و خمسين و سبعمائه در سمع قاصر و فهم کامل رسید» .

کتاب در دو جلد است و در دومی آن آمده که کتاب از ۷۴۹ تا ۷۵۱ در دوسال ساخته شده (ص ۴۰۰) و مصرعی در آنجا آمده بدینگونه «زین مسکین را بسست گر ریزه ای بخشد از آن» فهرست جلد یکم در ص ۱-۳ و خود آن که ۶۳ باب دارد در ص ۴-۳۹۸ و جلد دوم که ۴۶ مجلس دارد در ص ۴۰۰-۵۱۰ است .

آغاز: باب ۱ در ذکر اثبات وجود حق تعالی و وحدانیت او ... باب شست و سیوم (فهرست) در ذکر وعد و وعید و لعنت بر شیطان . باب اول در ذکر اثبات وجود حق تعالی و وحدانیت او جل جلاله و عم نواله . ذکر در وجود و هستی حق افتاد بندگی مخدوم ... فرمود که هر ذره ای از ذرات عالم گواهی میدهد بر چهار چیز .

انجام : فرمود که اول باری برین عبارت از کسی نقل نیست و اگر باشد (تم) (از مجلس ۴۶) .

فهرست مجلد اول از کتاب معین المعانی

باب ۱ در ذکر اثبات وجود حق تعالی و وحدانیت او

- باب ۲ در ذکر ایمان و شرك و كفر ۱۰
- باب ۳ در معرفت ذات و صفات باری تعالی ۱۷
- باب ۴ در ذکر متشابهات که مضاف بحق تعالی است ۲۱
- باب ۵ در ذکر علم شریعت و طریقت و آنچه مناسب آنست ۲۴
- باب ۶ در ذکر تفسیر قرآن و حفظ آن ۳۵
- باب ۷ در ذکر احادیث رسول (ص) و بیان بعضی ازان بر طریق
محققان و تأویل بعضی کلمات مشایخ ۵۰
- باب ۸ در ذکر موت و ذکر رسول علیه السلام و معراج او و هجرت
و زیارت مبارک او و شمه ای در فضل صحابه بر جمیع مؤمنان و فضل
این امت بر جمیع امم ۶۰
- باب ۹ در ذکر هجرت رسول صلی الله علیه و اعمام و اصحاب صفة ۶۸
- باب ۱۰ در ذکر فضل صحابه بر جمیع مؤمنان رضی الله عنهم و فضل
این امت بر جمیع امم و ذکرى در مناقب ام المؤمنین عایشه
و عمارت روضه مبارک ۷۳
- باب ۱۱ در طهارت ۸۱
- باب ۱۲ در ذکر فضیلت صلوة ۸۷
- باب ۱۳ در ذکر صوم ۱۰۵
- باب ۱۴ در ذکر حج و جهاد ۱۱۱
- باب ۱۵ در ذکر اوراد و ادعیه و صلوات ۱۱۷
- باب ۱۶ در ذکر خدای تعالی ۱۲۷
- باب ۱۷ در ذکر پیری و مریدی و آنچه مناسب آنست ۱۳۳
- باب ۱۸ در راست کردن مرید ۱۳۶
- باب ۱۹ در ذکر خلق و قصر و فرق و ارسال و آنچه مناسب آنست ۱۴۲

- باب ۲۰ در ذکر اولیاء حق ۱۵۰
- باب ۲۱ در ذکر نظر باطن بزرگان ۱۶۱
- باب ۲۲ در ذکر شجره پیران و شفیع آوردن ایشان در حاجات خود ۱۶۸
- باب ۲۳ در ذکر مجاهدت و ریاضت ۱۶۹
- باب ۲۴ در بیزاری نمودن از نفس و تلبیات وی و ذکر در حجاب ۱۷۷
- باب ۲۵ در ذکر بریدن از خلق و از خود آنچه مناسب آنست ۱۸۸
- باب ۲۶ در زهد و تقوی ۱۹۴
- باب ۲۷ در خوف و رجا ۱۹۹
- باب ۲۸ در مراقبت و تفکر ۲۰۳
- باب ۲۹ در ذکر بنده بودن و بندگی کردن و آداب آن ۲۱۰
- باب ۳۰ در ذکر حریت ۲۱۳
- باب ۳۱ در ذکر یقین ۲۹۱
- باب ۳۲ در ذکر محبت ۲۲۳
- باب ۳۳ در عشق و غیرت و حال و مقام و وقت ۲۲۷
- باب ۳۴ در ذکر رؤیت و مشاهدت و تجلیات ۲۲۴
- باب ۳۵ در ذکر شطحیات و طامات و تعریض صادره از صوفیان ۲۴۹
- باب ۳۶ در ذکر حقیقت انسانیت و روح دل و نفس و تکریم بشر ۲۵۵
- باب ۳۷ در ذکر قضا و قدر ۲۶۵
- باب ۳۸ در ذکر سعادت و شقاوت و علت و سبب آن ۲۷۰
- باب ۳۹ در ذکر قناعت ۲۷۷
- باب ۴۰ در ذکر معصیت و جنایت بشر ۲۸۳
- باب ۴۱ در ذکر امراض و طبیبان ظاهر و باطن ۲۸۹
- باب ۴۲ در ذکر حیلت و حرام و مباح آن ۲۹۵

- باب ۴۳ در رزق و آنچه مناسب آنست ۳۰۰
- باب ۴۴ در سؤال قاضی معین الدین حاکم بهار در باب رد سؤال و خلاف آیه مبارکه و نص «اما السائل فلا تنهر» و جواب آن ۳۰۵
- باب ۴۵ در ذکر تواضع و آداب آن ۳۱۰
- باب ۴۶ در ذکر رسوم خلق و مزاج و طبیعت ۳۱۹
- باب ۴۷ در ذکر نقص لباس ۳۲۲
- باب ۴۸ در ذکر صحبت ۳۲۵
- باب ۴۹ در ذکر تذکیر و وعظ ۳۲۹
- باب ۵۰ در ذکر امر بمعروف و نهی از منکر ۳۳۶
- باب ۵۱ در ذکر خواب و تعبیر خواب ۳۴۱
- باب ۵۲ در ذکر بخل و سخاوت ۳۵۱
- باب ۵۳ در ذکر مناسبت بین ائنین و استعمال اشیاء مخصوصه اشخاص ۳۵۵
- باب ۵۴ در ذکر مسافرت و فوائد و منافع آن ۳۵۹
- باب ۵۵ در ذکر زیارت قبور و آداب آن ۳۶۲
- باب ۵۶ در ذکر حیات و ممات ۳۶۵
- باب ۵۷ در ذکر سوء خاتمت و عقبات مرگ و تمنای آن که مباح یا مکروه است ۳۶۷
- باب ۵۸ در ذکر عمارت کعبه معظمه و بانی آن ۳۷۱
- باب ۵۹ در ذکر ولادت مولود و آداب و سنن آن ۳۷۱
- باب ۶۰ در سماع صوفیان ۳۷۲
- باب ۶۱ در بیان معنی و جمل ابیات یاروزلف و خال و جز آن ۳۸۰
- باب ۶۲ در ذکر آداب و حق مشایخ و تعظیم ایشان ۳۹۰
- باب ۶۳ در ذکر وعده و وعید و لعن بر شیطان ۳۹۴

فهرست مندرجات مجلد دوم از کتاب معدن المعانی للشیخ شرف الدین

منیری مشتمل بر چهل و شش مجلس

- مجلس ۱- درذ کر چگونگی تب و کسانیکه پیش از قیامت در تهمت میباشند ۴۰۰
- مجلس ۲- درذ کر عطسه و عبارتیکه معمولاً گفته میشود ۴۰۴
- مجلس ۳- درذ کر نماز معکوسه حضرت رسالت و بعضی سنن و بدعت ۴۰۵
- مجلس ۴- درذ کر حرمت خورد و خواب در مسجد و جلوس در آن ۴۰۹
- مجلس ۵- درذ کر کلام درویشی که در حال طواف خانه کعبه
هفتاد قرآن ختم کرده ۴۰۶
- مجلس ۶- در مصالاً گستردن در مسجد ۴۰۹
- مجلس ۷- در باب وحی و کلمات دیگر حضرت رسالت ۴۴۱
- مجلس ۸- درذ کر آنکه دولت از قابل نگذرد و بنامستعد نرسد ۴۱۹
- مجلس ۹- در معنی حدیث «من زنی امرأة ثم نکحها فهم ابناء ابداء» ۴۲۳
- مجلس ۱۰- در تبرک کردن مزارها و اطعام ۴۲۵
- مجلس ۱۱- در ایثار کردن ابا بکر اموال و اسباب خود را ۴۲۶
- مجلس ۱۲- در ربط روح و بدن در حیات و پس از مردن ۴۲۹
- مجلس ۱۳- در تحقیق وجواب سئوالی که این زمان که من تن کار میکند
بفرمان روح است و جز آن ۴۲۹
- مجلس ۱۴- در خواب و تعبیر خواب کسی ۴۳۲
- مجلس ۱۵- درذ کر آنکه نکیر و منکر در گور چه میپرسند ۴۳۳
- مجلس ۱۶- در سبب فضل تفکر بر عبادت دیگر ۴۳۶
- مجلس ۱۷- در اشتراك حیوانات با انسان در بعضی چیزها ۴۳۸

- مجلس ۱۸ و ۱۹ - در ذکر آنکه شبهای جمعه درهای بهشت گشوده
 ۴۴۳ است و عذاب و راحت قبر
- مجلس ۲۰ و ۲۱ - در نزول قرآن و آنکه قضاء القاضی بنفسه
 ۴۵۱ و ۴۵۲ ظاهر ا و باطنا
- مجلس ۲۲ - در گناه کبیره برادران یوسف و توبت آنان
 ۴۵۳
- مجلس ۲۳ و ۲۴ - در تفسیر حدیث «اگر موا اولادی» و در مشیت و اراده
 ۴۵۴ و ۴۵۷
- مجلس ۲۵ - در تکلیف عملی که شرایط قبول در آن موجود نیست
 ۴۵۹
- مجلس ۲۶ - در فضیلت پیغمبر ما بر سایر انبیاء و تفسیر «اللهم صل علی
 محمد کما صلیت علی ابراهیم»
 ۴۶۱
- مجلس ۲۷ و ۲۸ - در کسانی که چون اهلیت علمی حاصل کردند
 خود نیک کنند - و در ولایت اولیا
 ۴۶۳
- مجلس ۲۹ - در آنکه اگر کسی معتکف شود و حرمتی دارد مشغول
 شغل برای ترتیب معاش مباح است یا نه
 ۴۶۷
- مجلس ۳۰ و ۳۱ - در فضل تفکر بر سایر عبادات - و اینکه چون
 نام حضرت رسول شنیده میشود بعضی دست بردیده نهند
 ۴۶۹
- مجلس ۳۲ و ۳۳ - در آنکه رجوع از هبه میان زوجین جایز است یا نه
 - و در رحمت و ماهیت عذاب
 ۴۷۰
- مجلس ۳۴ - دختران بکر که فردا نقل میکنند قیامت
 تکلیفشان چیست
 ۴۷۱
- مجلس ۳۵ - در آنکه یکی کار بر قول مجتهدی میکند و مجتهد
 دیگر را قول بر خلاف اوست و علت تسمیت روز استفتاح
 ۴۷۳
- مجلس ۳۶ - در معنی این کلمه که در رویش میگویند من ترا بخدا رساندم
 ۴۷۷
- مجلس ۳۷ - در تبرک و کلاه دادن مولانا با اولادان قاضی منهاج
 ۴۸۲

- مجلس ۳۸ و ۳۹ - حاضری ایستاده یاد می‌کرد و نظر اولیا - و خلق عالم
 بمدت شش روز و تفسیر امامزاهد
 ۴۸۶/۴۸۲
- مجلس ۴۰ و ۴۱ - در تفسیر «حرکت زیادت دنیا نقصان آخرت است»
 و آنکه بیعت در غیبت جایز است یا نه
 ۴۹۷ و ۴۹۱
- مجلس ۴۲ - در چگونگی طیرانی که جوکیان را حاصل
 میشود و از جای بیجایی نقل میکنند
 ۵۰۱
- مجلس ۴۳ - آنکه رمضان که اگر ماه در ۲۹ به بینند عید
 در پنجشنبه افتد و اگر در سی به بینند عید در جمعه افتد
 ۵۰۳
- مجلس ۴۴ - در جواب تعبیر خواب قاضی اشرف الدین
 مجلس ۴۵ - در جواب سؤال مولانا لطیف الدین که در ریاحین آورده
 که روز عید بر در خانه هر مؤمنی دوفریشته میباشد
 ۵۰۶
- مجلس ۴۶ - در این کلام که اگر کسی گوید من بهشت نخواهم
 و دیدار تو خواهم آیا کافر میشود
 ۵۰۹

۲۹۷۱

نستعلیق ۱۶ ج ۱۲۳۸/۲، جدول مشکى و شنگرى، در ۵۶۷ ص.
 ۱۴ س ۱۸ × ۲۸۴، ۱۹ × ۲۹، کاغذ فرنگی - جلد تیماج فیهوای ضربی مقوایی

دیوان

از مونس میرزا محمد رضا پسر میرزا بابای مازندری بارفروشی منشی است. تخلص
 او: «مونس» و تاریخ ۱۲۹۴ در ص ۵۳۹ و ۵۴۲ دیده میشود و او در ص ۵۳۹ از تاریخ
 مرگ پدر خود یاد میکند. این دیوان نزدیک ۸۰۰۰ بیت دارد از قصیده و مثنوی و قطعه و
 رباعی و ترکیب و جز آن. او بر ریاضی آشنا بوده (ص ۴۲۴ و ۵۳۹) و پدران او دارندۀ

فضیلت بوده اند (۵۴۰ و ۵۳۸) و او بیشتر در ساری بوده و شاهزاده محمدقلی میرزای والی و دیگر درباریان قاجار را میستوده است .

آغاز:

سمحان صانعی که نخستین ز کبریا ذاتش ب صنع جوهر کل کرد اقتضا
تا نبودش دویی متصور ز نفس کل داد این دورا ظهور ز يك مایه ابتدا

انجام:

من چا کر آنم که چو ارباب یقین اندر بدعشمان و عمر شك نکند
(بتاریخ ۱۶ شهر جمادی الثانیه ۱۲۳۸ از تحریر این کتاب فراغت حاصل شد -
این دیوان از غفران مآب آقا میرزا یونس شاطر طاب الله ثراه است) .

۲۹۷۲

تستعلیق ۱۰۷۷ ، عنوان و نشان شنغرف ، در ۴۷۴ ص ، در سه صفحه آخر بندها ایست به ربی درباره
نماز استسقا از ملاشمس الدین محمد و آخوند ملا فخر الدین و شرح مختصره ملا ابوالمکارم .
۳۰×۱۶/۵ ، ۲۷×۱۶/۳ ، کاغذ سیاهانی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی کنار سرخ .

کنز الدیان فی شرح الأوراد

شرحی است بقول و بفارسی ارعلی بن احمد غوری کز ه ای بر اوراد سپردی و از
کتابهای فتوی و واقعات گرفته است (چلبی) در آن عبارتهای فارسی تفسیر زاهدی و
ترجمه احیاء و مرصاد و جزاینها آمده و از کتابهای بسیاری در آن یاد شده است .
آغاز: بسمله . اعظم المحامد لله العظیم و اکرم الصلوات علی رسولہ الکریم اما
بعد فان هذا شرح اوراد الشیخ الاجل . . . حجة الحق علی الخلق بهاء الحق و الشرع
والدین ... الفه ... علی بن احمد الغوری الساکن بخطة کزه ... من الکتب المعبّرة و
الافویل المعتمدة فی بیان معان اللغات و الاحکام الی هی من الواقعات و شیء من وجوه

الاعراب ... وسميته بكنز العباد في شرح الاوزار .

انجام : في كفاية السعي ثم الصلوات ليس تاخذ المرتبة بالامان .. واشرف المقامات في الاخلاص واحضار القلب .

۲۹۷۳

تستعليق روز چهارشنبه ۲۴۲۵ (سده ۱۱)، نشان شنغری ، مالك محمدان محمد صالح ناتلی
در ۱۳۱۵/۴ و محمد حسن بیرجندی در ۱۳۴۱
۱۷ س ۱۰ × ۱۹/۵ ، ۴۲۷ × ۱۵/۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای ضربی مقوایی عطف مشکی

فرهنگ رشیدی

از عبدالرشید بن عبدالغفور تنوی است (ادبیات ۳۶۸).

۲۹۷۴

تستعليق محمد خوشنویس خوانساری در شعبان ۱۲۶۵ برای حسین علی خان گروسی ، جدول زرو
مشکی ولاجورد ، نسخه در شب چهارشنبه ۲۵ زی فهدیه بسرکار صاحب اجتاری عباسقلیخان پیشکش شد .
۱۵ س ۸ × ۲۰ ، ۱۶۲ × ۱۷/۵ × ۲۷/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی

نیزان

از حکیم قطران تبریزی است (حقوق ۱۱۲ - مشار ۷۵۱ - مجلس ۳ : ۳۸۲ -
سپه ۲ : ۶۵۷) .

۲۹۷۵

تستعليق سده ۱۳۱۱ ، آیات شنغری ، جدول مشکی ولاجورد ، برسم یکم بریده و وصال شده
و عبارات بسیاری رفته است .
۱۴ س ۱۰ × ۱۷/۵ ، ۲۲۴ × ۱۵/۵ × ۴۵/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی ضربی

کشف الارواح

از پیر جمال اردستانی جمال الدین محمد در گذشته ۸۷۹ در تفسیر سورة يوسف بنظم ونثر و «یوسف نامه» هم خوانده میشود . (ذریعه ۹ : ۱۶۱ - مجلس ۳ : ۵۴۱-۵۴۸)
آغاز افتاده :

... اندران دشت و بیابان پلنگانند و خوکانند و گرگان
... ددانت می بدرند که از جوع آن ددان کورند و کردند

انجام :

همه کامست جای باده در جام نگنجد بس کلام اینجا و پیغام
(... الكتاب المسمى بكشف الارواح ..)

۲۹۷۶

نسخ سده ۱۲ ، نشان شغرف ، جدول زر و مشکى و لاجورد ، دو صفحه بحسین زرافشان ، آفای باستانی گویا چون دیده که در ص ۵۴ از پایین آمده « این کتاب را تحفه مجلس بهشت آیین آن شاه دانش پناه سازد » در صفحه عنوان آن را « تحفه بهشت آیین » نامیده است .
۴۵ س ۱۴ × ۲۲ ، ۲۴۲۷۴ × ۲۰۳/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ مقوایی

کاشف الحق

از معزالدین اردستانی در اثبات امامت که در ۱۰۵۸ ساخته است (ف ۶۰۰) .

۲۹۷۷

نستعلیق مؤلف ، خط خوردگی هم دارد ، عنوان و نشان شغرف ، جدول زر و مشکى و لاجورد و شغرف ، در ۲۱۷ ص .
۱۲ س ۱۵ × ۹ ، ۱۰۹ × ۱۴/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی

خارستان

از علی اکبر بن علی بن ابوالقاسم بن عیسی بن حسن حسینی فراهانی گویامؤلف
دستورالاعقاب (ش ۲۶۱۲ - حقوق ۱۰۶) بنام ناصرالدین شاه مظفرالدین ولیعهد در
چهارفصل (فضایل پادشاهان - فضایل درویشان - محامد اخلاق و عوائد حکمت - لوازم
صحبت و لوازم تربیت) که در ۷ ج ۱۳۰۰ آغاز و در پایان ج ۲/۱۳۰۵ بانجام رسانده است
و آن مانند گلستان سعدی است و نظم و نثر آن همه از خود اوست (س ۵ و ۱۳ و ۱۴ و ۱۶
و ۲۱۶ و ۲۱۷). نسخه ش ۲۵۲۴ ما از همین کتاب مانا بنام «بهارستان» خواندمیشود
(س ۱۲) و ده سطر ی افتاده است و مسوده نخستین کتاب میباشد.
آغاز افتاده: بمزیدامعان و شرط تأنق نظری باید که حق سبحانده و تعالی بحسن
صنع و یمن قدرت بساط افلاک بر آورد (دیباچه).

انجام: که بر فقیتم ماچه آن گفتیم. والحمد لله اولاً و آخراً ... کتبه مصنفه ...
علی اکبر الحسینی الفراهانی ... بیمناه ... فی آخر بوم جمادی الآخر سنة ۳۰۵ تمت
بالخیر.

۲۹۷۸

نستعلیق و نسخ سده ۱۱ در متن و هامش، عنوان و نشان شنغرف، جدول زرومشکی، یادداشت
۱۲ رجب ۱۲۳۹ درص ۱۶۹ و ۲۷ رجب ۱۲۴۰ و ۲۴۸/۴ ۲۸ محرم ۱۲۵۵ (مورخ ۱۲۶۵) درص ۱۷۴ هست.
۱۸ اس ۱۵/۵: ۱۰۳/۵: ۲۴/۵، کاغذ فرنگی ... جلد تیماج قهوه ای مقوایی

بجنگ

از رفیع حسینی که خود او دیباچه ای بر آن نوشته (۲-۶) و درباره آن گفته:
«پس بنا برین رفیقی بی غش و شفیقی دلکش، که انیس دل حزین و جلیس خاطر غمین بوده
باشد چنین مجموعه ایست که هر ورقش از ائمه احوال انائق نکته سنجان تفت رنگینی
است و هر فردش از چیدن گلهای الوان گلزار افکار خورده گیران دامن کلچینی ...»

باید که چنین بحری و رکنی وثیق و یاری صادق و رفیقی موافق و گنجی شایگان را
 که در ظاهر و رقی چند است مفت و رایگان از دست نگذارند و در همه اوقات در آغوش چون
 عمر عزیز بدارند و در مجالس مجالس خویش دانند و اگر توانند بر مستمعان بخوانند ...
 چه کتاب و سخن را در هر انجمن قدر بسیار و قیمت بیشمار است.

رفیقی که هر گز نوزد نفاق	کتاب است در زیر این نه رواق
زهر نظم آید بگوش این خطاب	که باشد در گنج معنی کتاب
گرت کس نباشد مکن اضطراب	غم بیکسی شوید از دل کتاب
نگوید سخن با همه قال و قیل	خموشی بود بر کمالش دلیل
نمای طرب میند الفتش	کدورت ز دل میبرد صحبتش
سخن چیست پیرایه نفع و ضرر	که هم محض خیر است و هم محض شر
که بخشد بجز خالق جان و تن	سخن را زبان و زبان را سخن
سخن بهر جسم زبانت جان	سخن بس گرامی ترست از زبان
سخن کرد احیای جان در بدن	که گوید ز جان گر نباشد سخن
سخن را همین بس بود اعتبار	که ناشی شد اول ز پروردگار

ملتمس از اخوان صفا و خلان وفا آنکه درین رقیمه خطا شیمه بنظر اصلاح
 نگرند و اگر بر عشره ای مطلع شوند از جرایم مسودش رفیع الحسینی در گذرند»
 چنین است آغاز این دیباچه : بسمله

ای نام خوست مطلع دیوان سخن

حمد تو کتابه ای بر ایوان سخن

افروخت ز نور تو چو قنور دل ما

غم نیست کمر که پخته شد نان سخن

لطایف کلماتی که دیباچه اوراق کتاب حسن قبول افعال ما بر باد افتادگان افراد

روز و شب دفتر زندگانی تواند بود ... حمد صانعی است.

چنین است فهرست مطالبهای آن

- ۱- دیباچه نصیرای همدانی (ص ۱ شماره نشده)
- ۲- دیباچه‌ای که او بر اشعار خود نوشته (ص ۱-۲ شماره نشده)
- ۳- شعر جامع اصفهانی و صائب (ص ۱)
- ۴- دیباچه رفیع حسینی بر همین جنگ (ص ۲-۶)
- ۵- دیباچه میرزا معزالدین محمد بن محمد محسن اصفهانی بر تقویم گویا
استاد نگارنده التسهیل (ش ۱۷۸۱) و همانکه فیض در شهاب ثاقب از او نام
برده است (مجموعه ۲: ۳۱)
- ۶- شعر آقارضی (ص ۱۱)
- ۷- عرض لشکر شاه سلیمان صفوی از میرزا محمد محسن (ص ۱۲-۲۹)
- ۸- شعر واعظ (ص ۲۹ و ۳۲)
- ۹- نامه صایبا بیک از حکام به نشر (ص ۳۰-۳۲)
- ۱۰- شعر سنج (۳۵-۳۶) و همایون (۳۶) و یک رقعہ و شعر جامی (۳۷ و ۳۸)
- و «عجایبات» فارسی از گزیده و تاریخ ابن جوزی و از امیر علی شیر (ص ۳۸)
- ۱۱- رساله دلکشای عبیدزاکانی (ادبیات ۳۹۶) (ص ۴۰-۴۹)
- ۱۲- شعر عبدی نیشابوری (۴۹) و چند بندی بنثر فارسی
از گزیده و جز آن و شعر غازی (ص ۴۹-۵۵)
- ۱۳- رقعۀ نواب جلال الدین عبدالمؤمن خان اوزبک بنو ابی‌شاه عباس
حسینی بهادر خان (۵۵-۵۶) و شعر شعیب (ص ۵۶)
- ۱۴- نامه شاه عباس به عبدالمؤمن (ص ۵۷-۶۰)
- ۱۵- گفتار حکما و از مصابیح الملوك بفارسی و شعر فضولی (ص ۶۱)
- ۱۶- رقعۀ مفارقت و شعر فریبی و بندی بنثر فارسی (ص ۶۱-۶۵)
- ۱۷- مناقب ائمه از بهشتی (ص ۶۵-۱۰۵)

آغاز: حدیث و حکایات از کتاب معتبر در شان حضرات ائمه معصومین بجهت
محبان خاندان انتخاب و نوشته شد. بسمله. روایت است از سید رسل و نسیم روضه
سبل.

انجام: بهشتی نصرت آل پیمبر بدین معنی نه از اهل بهشتی
(تم الکتاب بعون الملک الوهاب).

۱۷- اختیارات بفارسی (۱۰۹-۱۰۶)

۱۸- تحفة الملوك در چهل باب هر يك چهار نصیحت بفارسی (۱۱۲-۱۱۰)

۱۹- موعظه (۱۱۴-۱۱۳) و مثنوی ملاوحشی (۱۱۶-۱۱۵)

۲۰- رسائل و خطب مولانا واعظ قزوینی (۱۵۴-۱۱۷)

و شعرهای واعظ (۱۶۰-۱۵۵)

۲۱- شعر کمال غیاث (۱۶۲-۱۶۴) و بدیع شیرازی و فرصت

تویدی و محسن و حکیم قطبا و قاسم بیك حالتی و عرفی و نظری (۱۶۸-۱۶۴)

۲۲- مجمع الحکایات اخی سهیم القانونی بفارسی (۱۶۹-۱۶۸)

۲۳- شعرهای سروری و میرزا معصوم و سید شفیع حسینی

و میرزا ابراهیم (۱۷۱-۱۷۰)

۲۴- قصه حاتم بشعر فارسی از فتونی (۱۷۹-۱۷۳)

۲۵- شعرشانی تکللو (۱۸۹-۱۸۰)

۲۶- قصیده امیدی و بو[ا]سحق و حاجی ابراهیم صبور برای

ملک محمد (۱۹۳-۱۹۰)

۲۷- مناجات (۲۰۰-۱۹۴) از خواجه عبدالله انصاری

آغاز: ای حکیمی که بخشنده عطایی و خالق که پوشنده خطایی.

انجام: و سردرس کار مرافقت کرده روزگار عمرش سپری شود والله اعلم

بالصواب.

۲۸- حکم کدخدایی خروس (۲۰۰) بساخت فرمان و نشان درباری بشوخی و
هزل و بسیار شیرین و نام جانوران و پرندگان با القاب احترام انسانی در
آن برده شده است .

آغاز: جناب سنقارخان و قرچقای خان و بهری سلطان و اوتلکوبیک و قرقو
میرزا و بیقورداش و طرمطای آق و فصاحت شعاری طوطی میرزا و بلاغت آثار خواجه
بلبل عشقبار .

انجام : و ایشان جملگی از کرسنگی هلاک شوند تحریرا فی قرقوسنه
سرنوا و کوس و کرنا.

۲۹- شعرهای محمدرضا با نشانه «لمحرره» و سیدعلی مهری و پراکنده های
دیگر (۲۰۱-۲۰۴)

۳۰- بحر طویل خالصا بهزل (۲۰۵)

۳۱- محمود و ایاز انیسی شاملو (۲۰۶-۲۱۰)

۳۲- انشائی بهزل با تخلص هزلی و واصل (۲۱۱)

نام سرایندگانی که در هامش نسخه شعرهای آنها دیده میشود

صائب ۱-۶ و ۶۶ و ۷۵ و ۱۱۷-۱۴۸ صفی قلی بیگ پسر قزاقخان ۷-۲۸ و ۱۰۵-۱۰۶

میرزا مهدی همدانی ۲۹-۳۰ میرزا داود ۳۱ و ۱۵۴

میرنجات ۳۱ نوعی ۳۲ و ۱۵۳

نظامی ۳۲ سابق ۳۲ و ۶۲ و ۶۹ و ۱۴۹-۱۵۰

سالک قزوینی ۳۳-۴۶ و ۶۲-۶۴ طبعی ۴۷ و ۱۱۲-۱۱۴

طالب ۴۷-۵۰ عزتی ۵۱

مجوی ۵۹-۶۱ و ۶۶-۶۷ غضنفر ۵۲

عطار (الهی نامه) ۵۳-۵۵ مشربی ۵۶ و ۱۱۱

ملک قمی ۵۷-۵۸	شجاع ۵۶
ابوسعید ابوالخیر ۶۵	ابوتراب بیک ۵۹-۶۱
میرزا ذبیح طباطبائی بخط خود اودر ۷۰ و ۷۷-۷۹ و مثنوی صدر گک عشاق او ۷۹-۸۰	
اوحدی ۷۱	عرفی ۷۱ و ۱۱۱
میرزا محمد سعید حکیم ۷۱	خلاق المعانی ۷۱
جامی ۷۳ و ۱۰۶	خواجہ حسین نیشابوری ۷۲
شیخ بهائی ۷۴	شعری بانسانه «لراقعه» ۷۳
نظام استرآبادی ۸۱-۸۵	کمال اسماعیل ۷۶
انیسی (احمد و دیاز) ۱۱۵-۱۱۶	ظہیر قاریابی ۱۰۹-۱۱۱
مرشد بروجردی (ساقی نامه) ۱۱۶	میلی ۱۶۱
مرتضی قلی خان قورچی باشی ۱۵۳	مقیمای مقصود مشہدی ۱۵۲
مجد ۱۵۳	ملک مشرقی ۱۵۲-۱۵۳
حفظی (حکایتی بنظم فارسی) ۱۵۵-۱۶۱	فکری ۱۵۳

۲۹۷۹

سنعلیق سده ۹۰۸ ، عنوان نسخ درشت ، جدول زرین ، پس از نام جامی « طول الله عمره » و « دام بقائه » دارد (ص ۱۱۴ و ۴۴) .
 ۱۲ س ۷/۵ ، ۱۱۳ ۱۶۷ × ۱۷/۵ ، کاغذ - جلد نیماج سبز ضربی زرکوب مقوایی

مجموعه

شعرهای نزدیک هفتاد سر آینده فارسی است و چنین است فهرستی که آقای باستانی برای آنها نوشته است :

حرف الف ۶ نفر

ابن یمن ۱-۹-۱۰-۸۱-۱۳۲-۱۷۱-۱۸۹-۲۰۷-۲۱۳-۲۲۱-۲۲۵-۲۲۹-۲۵۵-۲۶۷-	
۳۰۳/۲۸۷	
اختیار (اختیار الدین سمرقندی)	۳۳۱-۳۳-۱۷۳۰-۱۶۳-۱۶۲-۱۱۳-۸۰
شیخ آذری	۳۱۷-۲۷۹-۲۶۲-۲۵۶-۲۲۷-۲۱۷-۲۰۶-۲۰۰-۱۱۵
اشرف	۲۶۲-۲۶۱-۱۱۹-۱۱۸-۱۱۷
امیر کرمانی	۲۲۱-۱۶۱-۹۲-۵۴
امین الدین داد	۱۵۷

حرف با يك نفر

بساطی سمرقندی	۲۲۹-۱۶۷

حرف جیم پنج نفر

جامی	۱۸۱-۱۸۰-۱۷۹-۱۴۱-۱۱۳-۱۱۲-۱۰۶-۹۵-۶۷-۶۵-۴۴-۴۱-۱۷
جلال عضد ۳-۴۳-۴۷-۲۰۹-۲۳۷	
جلال الدین رومی	۱۹ تا ۲۸ تا ۷۲ تا ۸۰ تا ۱۲۱ تا ۱۲۸-۱۵۵ تا ۲۶۶ تا ۲۶۳
جنید شیرازی	۱۰۶
جهان (جهان ملک خاتون)	۱۵۳

حرف حا ۵ نفر

حافظ ۱۱-۱۳۶-۱۴۲-۲۰۴-۲۴۱-۲۴۹-۲۵۲-۲۸۲-۲۸۸-۲۹۵-۳۰۳-۳۱۸-۳۱۹-۳۲۰-	

حافظ سعد خراسانی ۲۹-۳۸-۶۰-۱۰۸-۱۸۹-۱۹۶-۲۱۲-۲۱۹-۲۴۱-۲۸۸-۲۹۱ -

۳۰۰-۳۰۱-۳۰۵-۳۰۶-۳۰۷

۶۱-۶۷-۸۵-۸۹-۲۴۷-۲۶۸-۳۰۹-۳۱۰

حسن دهلوی

۱۱۴

حسینی (حسین اردستانی)

۱۰۵

حیرانی

حرف خا ۳ نفر

خسرو دهلوی ۱۲-۳۳-۴۱-۵۷-۶۸-۷۰-۷۷-۱۰۲-۱۰۳-۱۳۵-۱۴۹-۲۰۴-۲۸۱-۲۸۹ -

۳-۱۴-۴۷-۶۵-۱۱۱-۱۴۴-۲۳۱-۲۳۶-۲۵۷-۲۵۸-۲۶۹-۲۷۵ -

خواجوی کرمانی

۱۱۹-۱۲۰-۱۲۹-۲۳۷-۳۰۷-۳۰۶ -

خیالی

حرف را يك نفر

۲۹-۱۰۸

روحي

حرف سين ۴ نفر

۹۳

ساجدی

۸-۱۶

سعدی

۳-۵۰-۱۰۵-۱۱۶-۱۳۶-۱۵۸-۱۶۰-۲۱۶-۲۳۵-۲۳۶-۲۹۱-۲۹۸ -

۳۲۱-۳۳۲

۲۵۹-۲۶۰

سیف‌الدین سیفی

حرف شين ۵ نفر

۳۴-۳۰۸

امیرشاهی

۳۵-۴۷-۲۵۹-۲۶۰

شرف‌الدین علی یزدی

۳۰۸-۲۲۸-۲۱۰-۱۹۲-۵۱

شهاب‌الدین آملی

۴۵

شهاب‌الدین حویزه

۲۴۹-۱۴۷

شیدائی

حرف طا ۱ نفر

۲۴۹

طالب شیرازی

حرف ظا ۱ نفر

۵۶

ظریفی

حرف عین ۱۲ نفر

۱۷۵

عارف

۳۰۴-۲۸۰-۶

عبید زاکانی

۳۱۲-۲۵۳-۲۵۰-۲۰۷-۲۰۳-۲۰۲-۱۹۵-۱۹۴-۱۹۳-۱۸۳-۹۰-۸۹

عراقی

۳۲۹-۲۸۴-۲۸۳-۲۶۷-۲۴۷-۲۴۶-۲۴۲-۱۲۱-۱۲۰-۴۶

عصمت بخارایی

۲۳۳-۲۳۲-۵۲

عصار تبریزی

۲۳۴-۱۲۰

عقیقی

۹۳-۵۳

علی کاغذی

۱۸۹-۱۷۴-۱۰۰-۹۹-۹۸

علاءالدوله سمنانی

۳۱۲-۲۹۹-۲۷۱-۲۷۰-۲۲۰-۲۱۵-۲۱۴-۱۱۱-۱۰۷-۹۷-۴۹

عماد فقیه

۳۱۱-۱۳۰

علائی (امیر سید علی همدانی)

۳۶

عیانی (سعدالله)

۱۱۴

عوض کرمانی

حرف فا ۳ نفر

۸۹

فتاحی

۹۱

فتح الله مستوفی فتح تخلص

۲۳۱-۱۷

درویش فرهاد کنگر

حرف قاف ۳ نفر

۱۸-۳۱-۳۸ و ۱۷ صفحه دیگر

قاسم انوار

۵۱-۳۴

قبایی (محمد)

۱۱۶-۴۲-۴۰

قدیمی

حرف کاف ۶ نفر

۶-۱۲-۱۰۷-۱۰۹ و ده صفحه دیگر

کاتبی (محمد)

۶۶-۱۴۷-۱۶۷-۱۷۳-۱۹۵-۲۱۴-۲۵۳-۲۷۱-۳۰۷

کافی

۱۱۵

کریم الدین

۳۰۳-۳۰۴-۳۰۵

کمال اسمعیل

۱۷۵-۱۷۶-۱۷۷

کمال غیاث

۱۰-۱۷-۳۰-۳۲-۳۳ و سه صفحه دیگر

کمال خجند

حرف میم ۲ نفر

۳۹-۵۲-۱۱۶-۱۵۳-۱۵۴

مغربی (محمد شیر بن)

۱۱۵

محبی هراتی

حرف نون ۶ نفر

۱۳-۵۸-۱۳۷-۱۳۸-۲۲۳-۲۹۵-۳۲۲

ناصر بخاری

۱۵۶

ندیمی (میر تاج الدین حسن بن محمود شاه)

۷۱-۱۱۰

حکیم نزاری

۷-۱۵-۳۰-۳۷-۱۳۹-۱۴۰-۲۰۵-۲۲۶-۲۷۲-۲۹۰

۳۱۴

نسیمی (امیر سید عماد الدین)

۱۵۹

نصوح (محمود)

۱۰۰-۱۳۱-۱۴۶-۱۴۸

شاه نعمه الله ولی

حرف واو ۲ نفر

۱۱۱-۱۱۸-۱۵۹-۲۴۰

وحید تبریزی

۱۵۶

وصالی (فخرالدین گیوشاه)

حرف ها ۲ نفر

۱۱۷

هاشم (سید کمال)

۱۶۳-۱۷۰-۱۷۸-۱۸۳-۲۸۶

همام تبریزی

آغاز افتاده : من کلام ابن یمین علیه الرحمة والغفران .

بر وصالی يك نفس گر دست رس باشد مرا

حاصل عمر عزیزم آن يك نفس باشد مرا

انجام : من کلام مولانا همام الدین تبریزی نورقبره .

منتظر باشند شبها عاشقان نا کرده خواب

تا بر اید بامداد از شرق کویت آفتاب

.....

زانتظار وعده حسنت بجان آمد همام

هم نگفتی این سخن گر عمر نمودی شتاب

۲۹۸۰

تستعلیق ، عنوان و نشان شنترقی ، حواشی دارد با نشان « منه ، هومن » ، مالك محمدنعمیم عرفی

طالبانی ، انجام نوشته مانده .

۳۰س/۷×۲۲ ، ۱۳۳۱۴۳/۵×۴۰ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج فیهوای ضربی مقوایی

عاشیه المطول

از چلبی است بر شرح مطول تفتازانی بر تلخیص مفتاح خطیب قزوینی (سپه
۴: ۴۰۲).

۲۹۸۱

نستعلیق سیدحسین شیرازی درروز شنبه ۱۲۴۰/۱۴۴۳ ، عنوان و نشان شتغری ، در ۳۷۶ ص، آغاز
افتاده : « محمدعلی بن محمد باقر اصفهانی مشهور به بهبهانی » انجام : قامت بدخواه تومانند دال
۲۸ ص ۱۴/۵۰ ، ۱۸۹/۱۹۳۰ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى ضربى مقوایى

نخستین آویه

بفارسى و در خرده گیرى از تصوف است از آقامحمدعلی کرمانشاهى در گذشته
۱۲۱۶ و دشمن صوفیان که در ۱۲۱۱ (= خیرات) - ۱۲۱۴ ساخته است و نکات
تاریخى فراوان دارد . (ذریعه ۶: ۲۸۶ - دبایچه نسخه ما) .

۲۹۸۲

نسخ ۱۴۸۰/۱۴۱۲ در ش ۱ ، نسخ مؤلف در ش ۴ ، ش ۷ نستعلیق ، همه از يك نویسنده است .
۲۰ ص ۱۷/۵۰ ، ۴۲۸/۴۱۵۳ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى ضربى مقوایى

مجموعه ۵۵

۱- منبع الکرامه (۱- ۵۲۲ متن) تفسیر سوره یوسف است از ابوالحسن علی بن
میرزا محمد حسن بن عبدالر سول حسینی خوئی ز نوزی فانی که پس از مرگ فرزند
خود میرزا حسن ساخته است .

آغاز: بسمله . خداوندی را ستایش میکنم که داننده نهان است و دارنده جهان
گل از گل آورد و مهر از دل بی سزا بخشد و سزا هم او بخشد.

انجام : سمیت هذا الكتاب ... بمنبع الكرامة ... وبالإجابة جدير .

۲- سرگذشت مظفر علی شاه میرزا محمد تقی (۵۲۲ - ۵۲۴) از حبیب الدین محمد بن علی اصغر گلپایگانی (جربادقانی) که در ۱۲۶۵ بدستور آقامیرزا سید علی پسر همان زنوری ساخته است .

آغاز: بسمله . در شهر ربیع الاول سنه ۱۲۶۵ در بلد گلپایگان شرف صحبت .

انجام : بجوار عزت خرامیدان الله... راجعون کتبه... المترجم فی شهر ربیع الثاني

سنه ۱۲۶۵ .

۳- شان نزول قرآن (۵۲۵-۵۴۱) از همان زنوزی که در سپاهان بخواش یکی

از شاهزادگان ساخته است .

آغاز: بسم الله وبحمده . . چنین گوید علی .. الزنوزی .

انجام : والله ذوالفضل العظیم .

۴- تحفه جهان (۵۴۲-۶۲۷) از همو در تفسیر سوره فاتحه است بخواش یکی

از شاهزادگان و نام کتاب ومؤلف در دیباچه هست .

آغاز : بسمله الحمد لله العزیز العظیم ... بنده جانی ... علی ... الزنوزی ...

حسب الاشاره یدکی از نتایج سلاطین .

انجام : فان العلم نقطة کثرها الجاهلون .

۵- رساله حکمیه (۶۲۷ - ۶۳۴) در بیان علت موجد و علت مبقیه از همو بر بی .

آغاز: بسمله حمد له... فیقول علی... الزنوزی ان الحكماء اختلفوا فی ان الممكن حادث

انجام : وامثاله واعراضه المتجددة فلا فایهم وفاق الله .

۶- لمعه نورانیه وبرقه رحمانیه (۶۳۴ - ۶۴۵) از همو در فلسفه الهی بر بی و

فارسی هم دارد

آغاز: بسمله. الحمد لله علی افضاله والسلام علی محمد وآله فیقول علی... الخوئی هذه

قطره من بحر الحکمة سمیتها لمعه نورانیه وبرقه رحمانیه ،

انجام : وفي الباب احادیث کثیرة طويلة .

۷- رساله درباره دین (۶۴۶-۶۵۶) از همو و سرگذشت او هم در آغاز آن هست

و میگوید که دین را نیازی بفرسافه نیست و در آن باید بقاعده تسلیم تمسك کرد.

آغاز: بسمله . خداوند را ستایش که ما را بتکالیف واقعیه امتحان و آزمایش فرمود ... و بعد چنین گوید علی ... الخوئی از عهد طفولیت و خردسالی .

انجام : فهو الامر ... فی العالم البشري .

۸- بلاوا ابتلا (۱-۲۳۹ هاشم) از همان زنوزی درباره واقعه کربلا و حکمت آن .

آغاز: بسمله . الحمد لله و سلام علی عباده ... چنین گوید علی ... الخوئی مختصری است در معرفت بلاد [و] افواید بلاد و بیان محل بلاد و شرح احوال زمین کربلا و اهل بلاد و ذکر درجات ایشان .

انجام : والله یهدی الی الصراط المستقیم .

۲۹۸۲

تستعلیق روز ۱۰ رجب ۱۲۹۹ ، جدول زر و مشکى و لاجورد ، سر لوح زرین و آراسته ، در ۵۶۴ ص ۲۱×۲۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی

تاریخ مسعودی

از ابوالفضل محمد بن حسین بیهقی سبزوارى در گذشته ۴۷۰ ده تاریخ نامری هم خوانده میشده است (یادداشتهاى فروبنی ۲: ۲۳ - مجلس ۲: ۱۲۷ - مشار ۶: ۳۰) نسخه ما سرگذشت مسعود غزنوی است از ۲۱ تا ۴۳۲ .

۲۹۸۴

تستعلیق سده ۱۴ ، جدول شنغرف .
۱۴س ۱۹×۱۰ ، ۲۸×۱۸۳۱۰۹ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی مقوایی

مجموعه

۱- در کیه (۲ پ - ۷۰ پ) که هزلیات و مطایبات و کیل لشکر است به نشر.

پس از این قصاید و قطعات و ترجیعات کبکیه و پشمیه آنگاه نشر است باز هزل و گفتگوی خانم و شیخ و کربلایی ننه بنظم و دو صفحه جفر و یک صفحه سیاق.

آغاز: در شهر استرabad در هنگامی که از کجروی آسمان کج نهاد دلی مرده داشتم و حالتی افسرده نامه رسان قاصدی در آمدم .

۲- داستان گفتگوی جناب شیخ و میرزا خلیل (۷۱ پ - ۱۰۹ پ) بساخت نمایشنامه و انتقاد اجتماعی خوبی است .

آغاز: میرزا خلیل: مولانا عرضی است که بیان آن فرض است ... شیخ: شما در هر باب و مورد ماذون و مختارید .

انجام : میرزا خلیل ترتیب سانی که بیان فرمودید بسیار صحیح و خوش آیند و یصح السکوت .. شیخ: بسیار خوب ... فلنشرع فی المقصود .

۲۹/۸۵

نسخ درشت وریز سده ۱۴ ، عنوان و نشان شنغری و لاچورد .

۱۷/۱۱/۵۳۶۴ ، ۲۹×۲۲/۵۳۶۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تِمَاج تریاکی و مشکى ضربی

در مجلد ۵۵

۱- نصاب صبیان (۱ - ۸۳ متن) از ابونصر فراهی است .

۲- شرح نصاب صبیان (۲ - ۸۳ هامش) .

۳- کنز اللغات (هامش نیمه پایین ص ۲ - ۸۳ و متن و هامش ص ۸۴ - ۱۲۶) از

محمد بن عبد الخاق بن معروف .

استعلاقی سده ۱۴۰۱، عنوان و نشان شناسی، جدول رنگاروشننگری و مشکى.
 ۲۵/۵×۱۱/۵×۴۴، کاغذ فرنگى - جلد تىماج قهوه‌ای فرسوده

بادۀ بی‌خمار

از محمود میرزای قاجار پسر فتحعلیشاه. در فهرست مجلس (۳: ۱۵۰) از این کتاب یاد نگردید. او اینکتاب را در ۱۲۴۷ ساخته و در پایان آن جدولی گذارده و مقامات میخوارگی را نشان داده است با فرهنگى از نامهای گوناگون شراب (در پنج صفحه).

تقریظاتی که شعرای مشهور دربار درباره اینکتاب سروده‌اند در آغاز دیده میشود:

قصیده میرزا محمد تقی منشی الممالک علی آبادی ص ۱ تا ص ۳

قصیده میرزا محمد تقی نوائی پسر میرزا رضاقلی منشی الممالک ص ۴ تا ص ۵

دو قصیده محمود خان دنبلی خاور تخلص ص ۵ تا ص ۷

ترکیب بند عندلیب کاشی ص ۷ تا ص ۹

قطعه میرزا فضل الله خاوری شیرازی ص ۹ تا ص ۱۰

قطعه میرزا محمد علی طهرانی ص ۱۰

قصیده قافانی ص ۱۰ تا ص ۱۲

قطعه سپهر کاشانی ص ۱۲ تا ص ۱۴

قصیده سلطان حسین طالش نصرت تخلص ص ۱۴ تا ص ۱۵

قطعه میر سید علی طهرانی شباهنگ تخلص ص ۱۵ تا ص ۱۶

قصیده میرزا محمد تقی ادب تخلص کرمانشاهانی ص ۱۷ تا ص ۱۸

آغاز نسخه: نظری بخوانی قائل و فرمایش شهریار باذل جناب ستوده خصال...

میرزا محمد تقی منشی الممالک علی آبادی در تعریف کتاب باده بی خمار و حضرت صاحبقران روحی فداء قصیده را گفته :

اختر مسعود اگر خواهی به بزم شهریار

جام محمودی طلب کت باده بخشد بی خمار

آغاز کتاب :

ببزم غیر دانه باده خوردی شب نمیدانم

که بیرون رفتی از آن بزم یارفتی بخواب آنجا

انجام :

از آمده و رفته دگر یاد مکن خوش باش که از وجود مقصود آنست

(پس ازین پنج صفحه است به نشر در باره تاریخ کتاب که در ج ۲/ ۱۲۴۷ پیاپیان رسیده

و فهرست عنوانهای کتاب با جدول مقامات میخوار کی و فرهنگ لغات عربی و فارسی آن و فهرست شاعران درباری).

نسخ و نستعلیق و سیاق سده ۱۴ و ۱۳ ، حواشی بخط نسخ ریز و نستعلیق .

۳۱×۲۱ ، ۳۴۴×۲۱ ، کاغذ فرنگی موریانه خورده از پایین - جلد تیماج حنایی

مقوایی.

و قضا و قدر و آستان قدس رضوی

سواد و رو نوشتی است از وقفنامهها و قبالهها و اسناد املای آستان رضوی در مشهد

طوس که از روی طومارها و فردها و دفترهای دیوانی نوشته شده و کهن ترین این اسناد

تاریخ ۹۳۱ (ش ۱۰) و ۹۵۷ (ش ۳) و ۹۹۷ (ش ۲۰ و ۷۵) دارد و تازه تر آنها مورخ ۱۲۸۵

(ش ۱۵ و ۲۴ و ۵۶ و ۵۷ و ۵۸) است . در بسیاری از جاها در نسخه ما سفید گذارده

شده و میخواستند از نواز روی طومارها و فردها و بنچاقها بنویسند یا اینکه اصل این

اسناد ناقص بوده است. این کتاب از رهگذر تاریخی و جغرافیایی و شهر شناسی و کشاورزی و شناختن جامعه ایرانی آنروزها بسیار سودمند و اصطلاحات اداری مذهبی آستان قدس رضوی در آن بسیار آمده است.

کتابی بنام آثار الرضویه من منتخبات الصدیقیه در ۱۳۱۷ ق در ۳۷۲ ص بچاپ سنگی رسیده (مشار ۱۳) و در آن گزیده و خلاصه ۱۷۰ وقف نامه و قبالة آمده است. تدوین این کتاب بدینگونه بود که صدیق الدوله میرزا محمد رضا که در ۱۷ شوال ۱۳۱۶ متولی آستان قدس رضوی شده بود در صفر ۱۳۱۷ به معتمد السلطان میرزا اسماعیل خان بن حاجی میرزا حبیب الله همدانی مستوفی دیوان خاصه دستور داده بود که از روی طومار های کتابخانه آستان قدس گزین کند و گزیده ای از وقف نامه ها و قبالة های موقوفات آستان قدس را بچاپ برساند. او در ۱۳۱۷/۸۱ (تنکوژئیل) گردآوری آنها را آغاز و با همراهی آقامیرزا عبدالعلی مصحح کتابخانه بپایان رسانده است نسخه ای از آن را با فهرست، میرزا طاهر طبیب مشهدی خادم کشیک ثالث آستانه در دهه نخستین ذی حجه ۱۳۱۷ نوشته است اگرچه در پایان فهرست «سنة سبع عشر و مائتین بعد الالف» دارد. در دیباچه کتاب از مظفر الدین شاه و میرزا علی اصغر خان امین السلطان صدراعظم و در پایان آن از رکن الدوله فرمانفرمای خراسان و سیستان و منتخب الدوله پسر صدیق الدوله یاد شده است. در چاپ کتاب بهاء التولیه داود حسینی مدرس هم کمک نموده و کار چاپ با شیخ محمد بن محمد رضای طهرانی بوده است.

در این چاپ نخست طومار علی شاه مورخ رمضان ۱۱۶۰ هـ (س ۷-۶۷) و سپس طومار جمع موقوفات عضدالملک (ش ۱ و ۲) و این دو مجموعه خطی و چاپی مکمل یکدیگرند و اگر چاپ دیگری بخواهند باید بکنند بهر دو بنگرند.

در فهرست مجلس (۲: ۴۸۷ ش ۷۷۷) از «کتابچه موقوفات» آستان قدس رضوی که در زمان تولیت مجدالملک بسال ۱۲۸۵ نگارش یافته است یاد گردید.

نیز بنگرید به: حقوق ۱۶۷ - مطلع الشمس ۴: ۴۶۹ - ۵۰۰ - فردوس التواریخ
بسطامی - ص ۲۷ نخستین دیباچه ف) .

چنین است گزیده ای از این اسناد وقف :

- ۱- وقف نامه شاه عباس درباره عمارات آستانه مقدسه در تاریخ ۱۰۱۱ (۸-۴).
- ۲- وقف نامه شاه عباس درباره چشمه گل و زمین دنیا تبه مشهد با تولیت سید میرزا الغ مشهدی بی تاریخ (۹-۱۰) .
- ۳- وقف نامه با تولیت شاه تهماسب مورخ ع ۹۵۷/۲ (۱۲-۳۱) .
- ۴- وقفنامه نادرقلی خان والی خراسان و فرمانروای ایران مورخ ۱۱۴۵ محرم (۳۳ - ۴۴) در ص ۳۵ - ۳۷ سفید گذارده شده و در هامش نوشته شده : « تفصیل از روی وقف نامه باید نوشته شود » درس ۱۵۹-۱۶۲ چاپی ش ۲۴ «نادرعلی خان» آمده است.
- ۵- وقف شاهرخ شاه املاکی را برای مزار شاه تهماسب (۴۴-۴۶)
- ۶- وقفنامه مورخ ذی قعدة ۱۱۶۱ برای موقوفات قدیمی صفوی و جدیدی علیشاهی و نه زوج کشت زار دنجان (۴۷-۴۹) .
- ۷- سواد طومار علیشاهی ۰ مورخ رمضان ۱۱۶۰ (۴۹-۱۰۰) حاشیه ای در ص ۴۹ مورخ رمضان ۱۱۶۰ هست (ص ۷-۶۷ چاپی ش ۱) .
- ۸- وقف شاه عباس دوعشر کلات را برای يك نفر طالب علم و خرج شمعخانه مورخ رجب ۱۰۲۴ (۱۰۱-۱۰۳) .
- ۹- فرمان شاه تهماسب برای میرزا علی نقی نصیری خادم آستانه در باره وقف نیای او خواجه عتیق علی منشی الممالک چهارده رقبه واقع در مشهد را با تولیت خود و فرزندان خود (۱۰۳-۱۰۶ هامش) .
- ۱۰- وقفنامه عتیق علی منشی بن احمد بن ملک اسمعیل نصیری طوسی اردوبادی مورخ ج ۹۳۱/۲ (۱۰۳-۱۰۷) .

۱۱- وقف نامه امیرالامرا کلبعلیخان سر بیگلر بیگی مشهد و قورچی باشی در

زمان شاه تهماسب مورخ ۱۰۹۷/۲ ع برای کاروانسرا و گرمابه (۱۰۸-۱۱۱)

۱۲- وقف نامه قمر نساء خانم دختر میرزا بدیع فندرسکی بامشورت میرزا محمد

ابوصالحا پسر میرزا ابوطالب برای روستای سورمن فندرسک در ۱۱۱۲ (۱۱۲) ۱۱۷).

۱۳- «وقفنامه مدرسه فاضلخان» از شمس میرزا محمد کاظمای کرمانی مشهیدی

املاکی را برو کلاه نواب فرنگیس بیگم دختر نواب خلیفه سلطان و ساکنان مدرسه فاضلخان در خیابان علیای مشهد در پایان ج/ ۱۰۸۴ (۱۱۸-۱۲۳).

۱۴- وقفنامه محمدعلی حسینی برای کشتزار سیسا باد بلوک تباد کان مورخ ذی

حجه ۱۲۲۴ (۱۱۹ هاشم)

۱۵- حکم حاجی میرزا حسن رضوی بوقف بودن شوراب تباد کان برای مدرسه

فاضلخان باداعای حاجی محمد تقی پیش نماز پسر ملا محمد قاینی متولی آن مدرسه مورخ ۱۲۸۵/۱۲ (۱۲۳-۱۲۶) در هاشم ص ۱۲۳ آمده که ملا محمد تقی متولی نبوده و در وقف نامه صحیح آستانه نام شوراب نیست و شاید این بتدلیس گذشته است.

۱۶- سواد وقفنامه کشتزار سه گوشه مشهور به محمد آباد بلوک تباد کان دارای

حرم سرا و مهمانخانه و یخدان و گرمابه و داشخانه و کشتزار کوشک درخت همین بلوک که خواجه ملا میر عبداللّه تونی بمیر علاء الدین محمد حسینی داشانی بهای هزار تومان عراقی در ۵ شوال ۱۰۸۲ فروخته و او وقف مدرسه فاضلخان نموده و تولیت را بکاشف الدوله محمد ناده است در محرم ۱۱۰۰ با چهار سند دیگر مربوط بهمین وقف مورخ ۱۰۹۹ و ۱۱۰۸ در هاشم (۱۲۷-۱۳۰).

۱۷- سواد وقفنامه میرزا ابوالحسن صاحب نسق پسر حاجی محمد باقر صاحب

نسق برای کشتزار علیا باد مشهور بفیض آباد در مشهد در ۴ رجب ۱۱۲۹ (۱۳۲-۱۳۹).

۱۸- وقف آقا بشارت غلام سرکار خاصه شش دانگ سعادت آباد از بلوک کنار

شهر ولایت ترشیز و کشتزارهای دهنوك (نجف آباد) و ابوسعیدی (بافر آباد) و فیروزی و باغ شفیع آباد را بتولیت آقا امام قلبی ریش سفید حرم محترم و نظارت میرزا عبدالحسین ایشیک آقاسی باشی حرم محترم مورخ رمضان ۱۱۲۶ (۱۳۹-۱۵۲) .

۱۹- وقف صفی قلیخان غلام دودمان صفوی پسر رستم خان سپهسالار ایران شش دانگ کشتزار کوچکی تباد کان با آبی زار و دیمچه زار و اولنگک و مرغزار و دهکده و قنات قرا بجوق و باغ و طاحونه و هفده درد کان و یک قهوه خانه و دو در خانه جلو چهار باغ شهره رادر پایان دهه دوم ماه یکم سال ۱۰۸۶ (۱۵۳-۱۵۵) .

۲۰- وقف بیک آغا خانم دختر ارشدی بیک ذوالقدر سلیمان آبادفران قزوین را در ۹۹۷/۱ (۱۵۶-۱۷۲ نیز ۲۹۴-۳۱۲ ش ۷۶) .

۲۱- وقفنامه گنجعلیخان زنگ فرمانروای کرمان برای پاره ای از املاک شهر کرمان در چهار فصل در زمان شاه عباس مورخ رجب ۱۰۲۴ (۱۷۳-۱۸۱) در آثار الرضویه (ص ۲۵۷) از وقف مورخ ۱۰۰۸ یاد شده است . در باره این موقوفات اختلافی رخ داده و حکمی در این زمینه حجة الاسلام حاجی سید محمد باقر شفتی داده است و سپس درباره حکم او پرسشها از فقیهان کرده و پاسخ گرفته اند و بهمین سبب چندین سند و سجل نوشته شده است که در شماره های ۲۱-۳۸ نسخه ما اشاراتی باین نکات شده و در شماره های دیگر هم می بینیم .

۲۲- درباره تعمیر وقف گنجعلیخان مورخ ۱۲۷ (۱۸۲) .

۲۳- درباره وقف گنجعلیخان مورخ ۱۲۵۸ (۱۸۲-۱۸۳) .

۲۴- درباره همین املاک وقفی کرمان مورخ ۱۲۸۵ (۱۸۳-۱۸۴) .

۲۵- درباره وقف گنجعلیخان و حکم حاجی سید محمد باقر مورخ رجب ۱۲۷۷

(۱۸۵-۱۸۶) .

۲۶- نیز درباره همین وقف و حکم همو مورخ ۱۲۷۸ (۱۸۶-۱۸۷) .

۲۷- نیز درباره همین وقف مورخ ۱۲۵۸-۱۲۵۹ (۱۸۷-۱۹۱) .

- ۲۸- پرسشی در باره حکم همان سید محمد باقر (۱۹۱).
- ۲۹- دو حکم در همین باره مورخ ذی حجه ۱۲۶۸ و ۱۲۵۹ با مهر آخند ملا علی (۱۹۲-۱۹۴).
- ۳۰- پرسشی در همین باره بی تاریخ (۱۹۴).
- ۳۱- حکم شیخ محمد رحیم در پاسخ آن مورخ ۱۲۶۷ (۱۹۴-۱۹۵).
- ۳۲- سند دیگر مورخ ذی قعدة ۱۲۷۳ (۱۹۵-۱۹۸).
- ۳۳- صورت تعمیر حمام و دکان کین مورخ ذی حجه ۱۲۷۳ (۱۹۹).
- ۳۴- فرمان شاهزاده مؤیدالدوله در اجرای حکم حجة الاسلام و صورت جمع و خرج آقا میرزا یوسف مباشر موقوفات مورخ ۸ محرم ۱۲۷۳ (۱۹۹-۲۰۲).
- ۳۵- فرمان شاهانه خطاب به محمد اسمعیل خان وزیر کرمان در باره استرداد موقوفات از وراثت گنجعلیخان مورخ ج ۱/ ۱۲۸۱ (۲۰۳-۲۰۴).
- ۳۶- شکایت میرزا یوسف از جناب عضدالملک متولی باشی بدیوان عدلیه در باب املاک گنجعلیخان مورخ روز دوشنبه رمضان پیمچی ۱۲۷۶ (۲۰۳-۲۰۶).
- ۳۷- پرسشی در باره اینکه بیست تومان تبریزی زمان شاه عباس (۲۶۰ سال پیش) به پول این زمان که قرار در ۲۶ نخود است چند میشود مورخ ج ۲/ ۱۲۸۰ (۲۰۶-۲۰۷).
- ۳۸- تسلیم محمد حسین شریف یکنه‌انگ و نیم حسین آباد وقف آستانه را بمیرزا یوسف و آقا محمد صادق مورخ ج ۱/ ۱۲۶۹ (۲۰۸).
- ۳۹- درخواست حاجی ملا حسین مامور آستانه در مورد موقوفات کرمان بخشودگی مالیات کشت زار دره گز در کهپایه ماهان را و حکم این بخشودگی مورخ شوال ۱۲۷۳ (۲۰۸-۲۰۹).
- ۴۰- فرمان شاهانه در باره بخشودگی مالیات طایفه اعراب خراسانی مشهور بامیرشاهی بدرخواست میرزا یوسف کرمانی و دستور به محمد اسمعیل خان بیشکار

کرمان که سالانه همان سی تومان را بآستان قدس بپردازند مورخ شوال ۱۲۷۷ (۲۰۹-۲۱۱).

۴۱- تعهد ریش سفیدان طایفه امیرشاهی و اعراب بیچاره که سی تومان بمیرزا یوسف و آقا محمد صادق و کماشته گان متولی آستانه بپردازند مورخ ۲۷ شعبان ۱۲۶۹ (۲۱۱-۲۱۲).
 ۴۲- تعهد فرج الله امیرشاهی بپرداخت سی تومان مورخ رجب ۱۲۷۰ (۲۱۲- ۲۱۳).

۴۳- دستور وصول مالیات طایفه خراسانی و اعراب ملقب به بیچاره (۲۱۳- ۲۱۴).

۴۴- دستور پرداخت پنج تومان تبریزی بنام سیورغال بابت موقوفه جویبار کرمان بمتولیان آستانه مورخ ۱۲۶۹/۱۱ (۲۱۴-۲۱۵).

۴۵- وقف کشتزار حسین انصاری و حسین آقای باقری در ۲۰ شعبان ۱۲۶۹ (۲۱۶-۲۱۷).

۴۶- وقفنامه نورجهان خانم دختر زین العابدین خان کرمانی وزن حسنعلی بیك پسر شاهرخ خان افشار کرمانی درباره کشت زار شاه آباد کرمان برای روشنائی نجف و مشهد مورخ ۲۱ شعبان ۱۲۱۸ در تهران و ۱۲ رجب ۱۲۲۲ در مشهد (۲۱۷-۲۲۰).

۴۷- تعلیقه بنیچه دره گز ماهان کرمان و درخواست بخشودگی مالیات کشتزار دره گز وقف امیرتومان فرمانروای کرمان برای آستان قدس مورخ ذی حجه ۱۲۸۴ با حکم اجرای آن (۲۲۰-۲۲۱).

۴۸- فرمان بخشودگی هزار و دویست دینار بنیچه دره گز ماهان کرمان وقف آستان قدس مورخ ۱۲۸۴ (۲۲۱-۲۲۲).

۴۹- تعلیقه در باب باغ ناصریه بعالیجه کلاتر مورخ رجب ۱۲۸۱ (۲۲۲- ۲۲۳).

- ۵۰- تعلیقه در باب باغ ناصریه بعالیجاه فراشباشی مورخ رجب ۱۲۸۱ (۲۲۳).
- ۵۱- سیاهه املای که سرکار محمد اسمعیل خان و کیل الملک در عهده میرزا حسنعلی بیگ گذارده مورخ ج ۱/ ۱۲۸۴ (۲۲۳-۲۲۵).
- ۵۲- طومار ابواب جمعی کربلایی محمدعلی فراش آستانه در کرمان از موقوفات (۲۲۵-۲۲۸).
- ۵۳- سواد موقوفات گنجعلی خان بشرح آخر مفصلا حساب هفت ساله در طی کتابچه مفصل مهور بمهر میرزا عبدالرحیم و میرزا حسین متولیان و مهر آقا میرزا یوسف مباشر و میرزا بزرگ مستوفی کرمان و خادم آستانه و آقا محمد صادق فراش آستانه که آقا میرزا حسین متولی این موقوفات تمکین اجرای حکم حجة الاسلام کرده است مورخ ۲۳ ذی حجة ۱۲۶۸ (۲۲۸-۲۳۰).
- ۵۴- دستور پرداخت مخارج آقا میر حسین متولی موقوفات گنجعلیخان در ۱۲۶۸ (۲۳۰-۲۳۲).
- ۵۵- در باب بستانکاری آقامیرزا حسین در ذی حجة ۱۲۶۸ (۲۳۲).
- ۵۶- رسید ۱۲۵ تومان با و مورخ صفر ۱۲۶۹ (۲۳۲-۲۳۳).
- ۵۷- رفتن حاجی سید ابوالحسن خان امین دل آستانه برای نظم موقوفات گنجعلیخان بکرمان و اجرای حکم حجة الاسلام حاج سید محمد باقر مورخ ۱۹ ع ۱/ ۱۲۸۵ (۲۳۳-۲۳۵).
- ۵۸- و کالت آقامیرزا حسین و میرزا حسن و میرزا تقی آقا و میرزا عبدالرؤف در اجرای صیغه در این باب در همان تاریخ (۲۳۵-۲۳۶).
- ۵۹- دستور بمیرزا یوسف خادم آستانه در لوی ٹیل ۱۲۸۵ در اجرای حکم قراردادنامه آقای حاجی سید محمد جواد مجتهد مهور بمهر علمای کرمان در باره موقوفات گنجعلی خان مورخ ع ۲/ ۱۲۸۵ (۲۳۶-۲۳۹).

۶۰- وقف نامه میرزا فضل الله وزیر نظام دولت ایران مورخ ۱۰ ذی حجه ۱۲۸۶ (۲۳۹-۲۴۶) .

۶۱- وقف نامه دیگر همو مورخ رجب ۱۲۷۱ (۲۴۷-۲۵۲) .

در آثار رضویه چهار فقره در این باره آمده است (ص ۱۳۶-۱۳۹) .

۶۲- وقف نامه مهدی قلی بیگ میر آخور باشی درباره کشت زار جاغر تباد کان مورخ ۱۵ ع ۱۰۱۱/۲ (۲۵۳-۲۵۶) .

۶۳- وقف نامه سید عضد الملک درباره کارین چهارطاق و کشت زار حسین آباد مورخ ج ۱/ ۱۲۷۶ (۲۵۶-۲۶۰) .

۶۴- قبالة فروش خواجه محمدا کبر پسر خواجه مظفر حسین نیشابوری کشت زار بیرام آباد بلوک درب حاجی (قاضی) نیشابور را بهای ۱۵۰ تومان بمیرزا شاه تقی الدین محمد رضوی متولی آستانه در ع ۱۰۹۲/۲ (۲۵۳ - ۲۶۳) .

۶۵- وقف همین بیرام آباد در ع ۱۲۷۰/۲ (۲۶۳) .

۶۶- قبالة فروش گوهرشاد بیگم همسر آقامیرزا عبدالوهاب خادم باشی کشیک رابع و آغ بیگم همسر عبدالعلی کشیک نویس آستانه دو دختر میرزا محمد تقی متولی آستانه یکدرد کان را بهای نود تومان بمادر شاهزاده جلال الدوله فرمانروای خراسان در ۱۲ ع ۱۲۸۴/۱ (۲۶۳-۲۶۵) .

۶۷- وقف آقامیرزا محمد کاظم خان لله باشی شاهزاده و آقامیرزا یوسف بو کالت از مادر همان شاهزاده جلال الدوله همان د کان را در ۱۸ ع ۱۲۸۴/۱ (۲۶۵) .

۶۸- اعتراف بانو آهو خان مادر حاجی میرزا ادهم حسینی شیرنگی بوقفیت آب روستای عمید آباد سبزوار باهشت جریب زمین به خود و حیات کوشک و بی حق بودن او در املاک میرزا محمد سمیع قاضی حسینی شیرنگی در ع ۱۰۹۳/۱ (۲۶۶ - ۲۶۷) (ص ۲۲۷ ش ۷۱ چاپی) .

۶۹- وقف محمد آقاییك جوله این مسکئی (۹) کشت زار خرق بلوک در زاب رادر
ع ۱۲۷۶/۱ (۲۶۷-۲۶۸) در چاپی (ص ۲۸۱ ش ۱۲۱) آمده « محمد بیك حوله می انیکئی»
(بی نقطه).

۷۰- وقف نامه چة حاجی عبدالله در باره کشت زار یسکن تبا تکان و مهر آباد بلوک شهر و
بهوس سر جام و باغ نکاج بلوک شهر و تیمچه قیصریه با نیابت تولیت حاج میر
فیض الله موسوی فراشباهی سر کار فیض آثار پسر میرزا سنجر مورخ ج ۱/ ۲۶۸ (۲۶۹-
۲۷۳)

۷۱- وقف نامه مهدیقلی بیك امیر آخور باشی خاصه شریفه برای روستای پس پشته
بلوک در زاب و روستای گازر گاه تباد کان و گرمابه سر سنگ و باغ کرج ساوج بلاغ در
رجب ۱۰۲۷ (۲۷۳-۲۷۹).

۷۲- وقف نامه محمد علی بیك پسر حاجی صفی خان قرقلو برای کشت زار سران
بلوک طوس در شوال ۱۲۱۸ (۲۷۹-۲۸۲).

۷۳- وقف نامه حاجی سید میرزای صراف پسر آقا سید علی و حاجی کلبعلی
تحویل دار شماع خانه پسر کر بلائی رضا در نبار باشی سر کار فیض آثار مورخ ۱۲
ع ۱۲۷۸/۱ (۲۸۲-۲۹۱).

۷۴- وقف نامه حاجی سید میرزای صراف بی تاریخ (۲۹۱).

۷۵- وقف نامه محمد حسن خان سالار برای یکدب گرمابه نوساز خود در کوچه
کنار خیابان بالای مشهد باز مینهای بار انداز در همان کوچه با تولیت میرزا محمد رحیم
مستوفی سر کار فیض آثار و نظارت مادر یزدان بخش میرزا فرزند خود مورخ شعبان
۱۲۶۳ (۲۹۲-۲۹۴).

۷۶- وقف نامه بیك آغا خانم دختر ارشدی بیك ذوالقدر در باره سلیمان آباد
قران قزوین در ع ۹۹۷/۱ (۲۹۴ - ۳۱۲ نیز ۱۵۶-۱۷۲ ش ۲۰).

۷۷- وقف وزیر خراسان مورخ ۱۲/۲/۱۰۹۳ (۳۱۳-۳۲۳).

۷۸- وقف میرزا علی حسن پسر کر بلائی محمد شریف باغ و کشتزار روستای عنبران را در ۱۱۹۶/۱۴۲ (۳۲۳-۳۲۴).

۷۹- وقف میرزا محمد مهدی پسر امیر سید رضای حسینی علوی مشهدی یکدرخانه کوچۀ عسلگاه و یکدرخانه پهلوی مسجد جامع مشهد و کشتزار مهرآباد بلوک فرهادچۀ خراسان و کشتزار پشت رود فرهادچۀ را مورخ روز چهارشنبه ۱۱ رجب ۱۰۸۰ (۳۲۴-۳۳۲).

۸۰- وقف نامۀ حاج معتمدالدوله محمود بیکاناظر بیوتات سرکار خاصۀ شریفۀ شاه سلطان حسین در بارۀ خیرآبادمحرابخانی بلوک تبادکان بنام محمودآباد و کاریز درویش بیگ بیرون دروازه نوغان و کشتزار بیرون همین دروازه باتولیت همین شاه مورخ شب ۲۳ رمضان ۱۱۱۲ (۳۳۲-۳۴۱) در چاپی (ص ۱۸۸-۱۹۰ ش ۴۰) تاریخ ۲۰ رمضان ۱۱۲۰ دارد.

۸۱- وقف نامۀ جعفرخان بیکا پسر محمد باقر بیگ مختاری بیات برای دو کشتزار ادک مشهور به با باقطارای و چنگرک باتولیت محمد باقرخان پسر بزرگتر خود و نظارت میرزا محمد رضی کلیدری ناظر مسجد جامع بزرگ مشهد در روز چهارشنبه ۱۱/۲/۱۱۷۲ (۳۴۱-۳۴۴) (ص ۲۲۹ - ۲۳۰ ش ۷۴ چاپی).

۸۲- وقف نامۀ میرزا علاءالدین محمد پسر میرزا جلال الدین محمد کشمیری مشهدی در باۀ رطاحونه نهر طر قزیرر باطاشاهی باتولیت آقامحمد حسین خطیب سرکار فیض آثار نرد ملا محمد محسن مجتهد در رمضان ۱۰۱۳ (۳۴۴-۳۴۷) (ص ۱۸۴-۱۸۵ ش ۳۶ چاپی).

۸۳- وقف نامۀ حاجیه شهر بانو بیگم دختر میرزا محمد اسماعیل برای دوزوجده مظفر باتولیت مصطفی میرزا در ۱۲۲۹ (۳۴۷-۳۴۸) (ص ۱۰۱-۱۹۲ چاپی ش ۴۲).

۸۴- وقف نامۀ حاج خادم آستانه برای کشتزار کورتیان بلوک اردمۀ مشهد مورخ

۲۷ع/۱۰۲۵ نوشته محمد مهدی حسینی (۳۵۹-۳۴۸).

۸۵- وقف نامه باغهای روستای درود بلوک زیر خان نیشابور مورخ ج ۱/۱۱۱۲ (۳۶۷-۳۵۹).

۸۶- وقف نامه حاجی علی اکبر پسر حاجی ملک محمد اصفهانی مشهدی برای چندین کشتزار بلوک طوس و زادگان و شاندریز مشهد در ۱۰ ذی قعدة ۱۰۱۴ (۳۶۷-۳۷۷).
۸۷- وقف کشتزار سمنجان جرجرام و حسن آباد پهلوی آن در ۲۰ شعبان ۱۰۸۸ نام واقف نیامده و همان اوصاف او یاد شده و همین اندازه پیداست که هاشمی است (۴۷۷-۳۸۱).

۸۸- وقف میرزا سید حسینا پسر میرزا ابوالقاسم جامی يك درب حوالی محله سراب مشهد در كوچه باغ عنبردارای مهمانخانه و حرمسرا را با چند کتاب با تولیت میرزا نورالدین محمد جبلعاملی در ۴ ذی قعدة ۱۰۱۷ (۳۸۱-۳۸۵).

۸۹- فروش میرمیران پسر میرزا یحیی موسوی مشهدی و میرزا فضل الله پسر میرزا شکرالله باستان قدس رضوی کشتزار موسی آباد بلوک میانولایت مشهد را بدو تومان عراقی در ۲۲ شوال ۱۰۷۵ بارسیدبها بفروشدگان (۳۸۵-۳۸۹).
۹۰- وقف نامه محمد اشرف بیگ برای خرق تبادگان در ۱۰ ع ۱۱۷۶/۱ (۳۸۹-۳۹۰).

۹۱- وقف عبدالمجیدخان هفت جوبه میم انگورستان فیض آباد و آب ریوند شامات نیشابور را با تولیت حاجی ملامحمد کتابدار سرکار فیض آثار در ۲۲ محرم ۱۲۱۲ (۳۹۱-۳۹۲).

۹۲- وقف حاجی غلام محمد اصدیقی یکدرب تیمچه محتسب مشهد و کلیکاب خانه کوی گود حسام الدین مشهد را با تولیت میرزا شاه تقی الدین محمد رضویا در ۱۰۸۷/۲/۷ (۳۹۸-۳۹۲).

۹۳- وقف نامه کلبعلیخان پسر گوهرشاد بیگم خانم دختر یوسف علی خان جلایر

بسفارش مادرش درباره آب و زمین کشتزار سیس آباد در ۱۲ رمضان ۱۲۱۰ (۳۹۸-۴۰۲).

۹۴- وقف نامه آمیرزا شاه تقی الدین محمدای رضوی پسر میرزا محمد باقرای رضوی متولی درباره تیمچه عید گاه پهلوی تیمچه چیت گران در مشهد در ۲۳ صفر ۱۰۸۸ و سه دکان دیگر در شعبان ۱۰۸۸ (۴۰۲-۴۰۴).

۹۵- وقف حواجم ویردی آقا و علم ویردی آقا و محمدقلی و علیقلی و دیگران مورخ ۱۰ ذی قعدة ۱۰۹۶ (۴۰۵-۴۰۸).

۹۶- وقف میرزا ابوالقاسم بن میرزا عزیزالله حسینی گنابادی و میرزا ابوطالب بن میرزا محمد مؤمن حسینی گنابادی کاریندولاب گناباد را با تولیت میرزا ابوطالب در ۱ شوال ۱۰۹۲ (۴۰۸-۴۱۰).

۹۷- وقف آقارجمعلی و عباسقلی بك پسران جعفرقلی بك شاطر سرکار شاهنشاه نادرشاه زمین سراب رادر ۱ رمضان ۱۰۶۱ (۴۱۰-۴۱۱).

۹۸- وقف میرزا محمد زمانا پسر امیر بهاءالدین حسینی آل براق مبارک آباد (حبیب آباد) تبادکان را در ۹ شوال ۱۰۸۳ (۴۱۱-۴۱۳).

۹۹- وقف حاجی مرتضی قلی بیك یازده در دکان بازارچه راه میدان پیوسته بخیمابان پایین پای رادر ۱۷ ع ۱۰۸۲/۱ (۴۱۴-۴۱۷).

۱۰۰- سند وقفیت سبزیدار آقا جمال قزوین در زمان محمد شاه قاجار مورخ ۱۴ صفر ۱۲۵۶ (۴۱۷-۴۲۱).

۱۰۱- وقف معصومه خانم همسر محمد بوشکی کوهسرخ و خاتون ائمه دختر او آب کشتزار عباس آباد رینوش را با تولیت ملاعلی اصغر نورچکی در ۲۲ شوال ۱۲۵۲ (۴۲۱-۴۲۲) (س ۲۸۴ ش ۱۲۷ چاپی).

۱۰۲- وقف محمد حسین بیكا پسر امیرخان بيك فرقلو کشتزار شریف آباد جنابد کاو کش رادر ۱۰ ع ۱۱۸۷/۱ ئیلان ئیل (۴۲۲-۴۲۴).

۱۰۳- فروش محمدعلی بيك پسر لاجین بيك پسر زمان بيك املاك ارثی خود را

باستان قدس رضوی به ۱۲۰ تومان در دهه سوم رمضان ۱۰۹۵ (۴۲۷-۴۲۴).

۱۰۴- وقف میرزا محمد اسمعیل پسر میرزا محمد ابراهیم خوشانسی کارین روستای ازال سروایت چناران را در ۱/۱۲۰ (۴۲۷-۴۳۰).

۱۰۵- وقف محمد بیگ دیوان بیگی کشتزار ابست در بلوک مایوان خوشان و آب آن را در شعبان ۱۰۹۲، همانکه در چاپی (ص ۲۸۷ ش ۱۳۰) دیده می شود (۴۳۰-۴۳۱).

۱۰۶- فروش استاد بیگ محمد جاهجوباشی سر کار فیض آثار پسر استاد شاه حسن کشتزار چهار دیوارک بلوک تبادکان را به ۶۰ تومان در ذی قعدة ۱۰۹۲ (۴۳۲-۴۳۳).

۱۰۷- وقف علیخان آقا پسر الله یار خان قلیچی دوشبانه روز آب کارین از احمد آباد جوین میان محمد آباد و بحر اباد را باز مینهای آن در شعبان ۱۲۱۲ (۴۳۳-۴۳۶).

۱۰۸- وقف میرزا محمد حسین پسر میرزا جعفر جوینی کروزدهی یکروز آب رودبار شواج پایین را در ۱۲ شوال ۱۲۲۹ (۴۳۶-۴۳۸).

۱۰۹- وقف آقا محمد اسماعیل پسر نادر بختیاری طاحونه میان داهون و خرمنه در سربشک باغهای داهون را در ۲۳ شوال ۱۲۲۴ (۴۳۸-۴۳۹).

۱۱۰- وقف محمد سعید پسر خواجه افضل خافی آب رودخانه سنجال خواف را در محرم ۱۱۷۶ (۴۳۹-۴۴۰).

۱۱۱- وقف حاجی میرزا علی رضا پسر حاجی ابراهیم وزیر شیرازی روستای حصار اولیا رادرورامین طهران در رمضان ۱۲۵۷ و عریضه او (۴۴۰-۴۴۳).

۱۱۲- وقف محمد محسن بن عباس علی آقای سرخسی قرایی کشتزار تاتوی بالا نرخ نیشابور را در شعبان ۱۲۲۴ (۴۴۳-۴۴۴).

۱۱۳- وقف عباسقلی بیگ مورخ ۲۵ صفر ۱۱۱۸ (۴۴۵ آغازش نیست).

۱۱۴- وقف نامه مکرمت خان محمد صالح بن خواجه حسین کرمانی درباره پاره ای از کشتزار کنوجرد تبادکان مورخ ج ۲/ ۱۰۹۶ (۴۴۶-۴۴۷).

۱۱۵- وقف امام قلی پسر شمس بیک قرقلو پاره ای دیگر از کشت زار کنوجرد
تباد کان را (۴۴۷-۴۴۸) .

۱۱۶- فرمان ناصر الدین شاه درباره طومار سید عضد الملک قزوینی مورخ ع/۱
۱۲۷۵ (۴۵۰) (ص ۶۸ چاپی ش ۲) سجل علماء و مجتهدان و اولیای آستان و صاحب -
منصبان که در ص ۶۹-۷۴ چاپی می بینم در اینجا نیامده است .

۱۱۷- طومار موقوفات که بدستور سید عضد الملک میرزا محمد حسین بن فضل الله
حسینی قزوینی که بحکم ناصر الدین شاه متولی آستان قدس شده بود گردآوری
شده و در کتابخانه آستانه گذارده شده است مورخ رجب ۱۲۷۳ ثیلان ثیل (۴۵۱-۴۹۶)
همانکه در چاپی (ص ۷۵-۱۳۱ ش ۲) دیده میشود و چند کلمه ای کم دارد . این دومین
طومار است و طومار نخستین که از عادل شاه است مورخ ۱۱۶۰ (ص یافهرست طوس ج ۴)
در چاپی آمده (ص ۷-۶۷ ش ۱) و در اینجا نیست . این قزوینی در ۱۲۷۲ - ۱۲۷۷ و ۱۲۸۲
۱۲۸۵ متولی آنجا بوده است .

۲۹۸۸

تستعلیق خود شاعر در متن و هامش مورخ رمضان ۱۲۴۸ در بابان با اینکه در ص ۲۷۰ می نویسد
۴۵ در روز آدینه ۱۲۴۸/۴ع۱۴ شرح دیوان حافظ نوشته ام .
۲۰×۱۸ ، ۳۰×۲۷ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی ضری مقوایی .

کلیات

از شوقی تبریزی عبدالحسین بن خداویردی بن عبدالرسول وزیر دنبلی تبریزی
مستوفی زمان فتح علی شاه و محمد شاه قاجار مؤلف واعظ العرفاء و شرح غزل حافظ
مورخ ۱۲۴۸ (ص ۲۷۰ و ۲۷۱ و ۳۱۸) مثنوی است (۱-۱۴) و غزل بترتیب تهجی (۱۵-
۸۸) و رباعی (۸۹-۹۲) و مضحکات به نشر (۹۲-۱۱۱) و منشآت به نظم و نشر و

حکایات و مطالب اخلاقی و عرفانی (۳۷۶-۱۱۳) و عبرة العاشقین اوهم در این کلیات هست (ص ۳۰۶-۳۱۸) و آن در هفت باب است . نزهة الارواح امیر حسنی هم در آن هست (۳۸۷-۳۱۸) در پایان رقعہ میرزا عبدالوهاب است .

آغاز: کلیات :

شبی خفته بودم در آغوش بار سراسوده از زحمت روزگار

انجام : امت را در آن قیام نمایند هی حتی مطلع الفجر .

آغاز: عبرة العاشقین : چنین گوید ... عبدالحسین ابن مرحوم خداویردی ابن

عبدالرسول بنابر کثرت مشقت .

انجام : قطع بیابان می نموده .

۲۹/۸۹

تستعلیق سده ۱۱ ، مهر لطمعلی دارد در پایان و او باید همان لطمعلی جهانشاهی باشد که خط او مورخ ۱۲۲۴ در ص ۱۸۸ دیده میشود ، یادداشت ۱۱۵۱ و ۱۱۵۴ و ۱۱۵۶ و ۱۱۵۸ و ۱۱۶۱ و ۱۱۶۳ و ۱۱۶۵ در پایان هست .

سطر گوناگون ۱۰/۵ × ۱۹/۵ - ۱۱۰ × ۱۵/۵ × ۲۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد روغنی فرسوده

بجنگ

در این جنگ شعرهای این سرایندگان است :

۱- دیوان سحاب (۵۹-۱۳) باد بیابچه ای به نشر بنام عروه الوقتی در چهار فصل

(۱ - ۱۳)

(۶۰-۶۱ و ۱۳۹-۱۴۱)

۲- صائب

(۶۲-۶۹)

۳- شوکت

(۷۰-۱۱۵)

۴- ابوطالب کلیم

(۱۱۵-۱۱۹)

۵- نظیری

- ۶- عرفی (۱۲۰-۱۳۹، ۱۵۶-۱۷۰)
 ۷- اثر (۱۴۲-۱۵۵)
 ۸- میر صیدی (۱۷۱-۱۸۲)
 ۹- میر نجات (۱۸۳-۱۸۷)
 ۱۰- حاجی محمد متخلص بهاجی (۱۸۹-۲۰۰)
 ۱۱- مخلصای کاشی (۲۰۱-۲۱۸)

۲۹۹۰

نستعلیق علی رضای شریف موسوی خویی در سده ۱۳ و ۱۴ ، نشان شنغرفی ، نسخه رامیرزا فضل‌الله
 علوی فاطمی قزوینی باتولیت ملامحمدعلی مراغی وقف نموده که از نجف بیرون نبرند (بامهریحیی).
 ۲۴س ۱۲×۲۱ ، ۲۱۶×۲۰۵/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضربی منوالی

مجموعه

۱- زلال العیون (۲ پ - ۶۱ ر) شرحی است بفارسی برعیون اخبار الرضا از
 محمد شفیع بن بهاءالدین محمد بن میرزا محمد شفیع شیخ الاسلام حسینی که در زمان
 کریمخان و کیل از پادشاهان خاندان زند میزیسته و آن را در ۱۱۷۲ بپایان رسانده
 است . اوشاعر بود و شعرهایش در این کتاب دیده میشود و در آن از مثنوی گهر بار خود
 که درباره داستان سلامان و ابسال بوعلی سروده است یاد میکند (۵ رو ۱۸ ر) .
 اودران از ستمهای نادر و چگونگی پاره‌ای از شهرها مانند سپاهان و قزوین یاد
 می‌نماید (۶۰ ر و پ) و در پایان از مرآت الحقائق و مجلی الدقائق میرغیاث‌الدین منصور
 و در دیباچه (۵ ر) از جلال‌العیون و بحار و عین الحیوة مجلسی و کتابهای دیگر نام
 می‌برد . نسخه ماتاشرح گفتگوی امام رضا باهربذا کبر را دارد و او در پایان (۶۰ پ)
 می‌گوید که میر سید حسین نگذارده است که اسرار این حدیث شریف (داستان هربدا) را
 بفارسی بنویسم و بهمین اندازه بس کردم .

آغاز: بسمله . وبه نستعین . زلال سرچشمه سار ستایش بی منتها که از عین دل جوشیده از آبشار زبان فروریزد و سلال جویبار زیبایش ... که از عین منبع قلب جاری گردد از فواره لسان آب و تاب خیزد ریاض جلال و حدایق کمال حضرت فیاض لایزال را سزوار است که طرح گلستان امکان را بمحض حکمت کامله و مشیت شامله باشجار موجودات و ازهار مکونات لاهوتی ریخته و صرح نگارستان وجود انسان را بنقش و نگار انا خلقنا کم فی احسن تقویم زینت افروز نفس ناطقه مجرد نژاد را با بدن مادی نهاد **انجام :** بشرط حیات لوای وضوحش افراخت والحمد لله رب العالمین والصلوة والسلام علی خیر خلقه محمد وآله ... الطاهرین .

۲- شمعته ذوالفقار (۶۳-۲۱۶پ) درباره جنگهای علی (ع) است از همو . در دیباچه از کریمخان وکیل ستایش شده است . در دیباچه و پایان از نام کتاب و مؤلف یاد شده و شعرهای او در این کتاب نیز هست .

آغاز: غزوات امیر المؤمنین علی ابن ابی طالب بسمله . شمعته افزای میدان پر جولان مقال و لامعه پیرای بیابان اقبال پر تو افروز مضمار وسعت اثر نامه ذوالفقار دوسرخامه با آنکه آراستگی لشکرسخن اوست گوشه ای از صفوف محامد ایند سبجان را نمی تواند گشود .

انجام : و از این دو نام نیک بر اعدا مظفرم والسلام علی محمد وعلی آله الطاهرین .

۲۹۹۱

نستعلیق احمد بن خطبة الدین بن عمر بن محمد بن خطبة الدین شلسینی در روستای دوکالی در روز دوشنبه ذی قعدة ۹۷۵ ، عنوان درشت تر .
 ۴۲س ۱۶/۵ × ۲۴/۵ ، ۴۰ × ۱۹۳/۵ ، کاغذ - جلد تیماج سبز تیره ضربی مقوایی

ترجمه الانوار لامع الابرار

از فتح الله بن ابی یزید است بر متن کتاب جمال الدین یوسف اردبیلی شافعی (ف ۱۸۲۵)

که در شب چهارشنبه ۴ج ۸۸۳/۲ بپایان رسانده است.

آغاز: حمد و سپاس بی قیاس نوری را که کشف انوار شرعش بر ازار دروخته قلوب
صغیر و کبیر محرر و شرح لباب حاوی کرمش .
انجام : لیلة الاربعاء الرابع من جمادى الاخرة سنة ثلث وثمانین و ثمانمائه .

۲۹۹۲

نسخ مجید که شرح خطب را در شعبان ۱۴۷۹ نوشته است در ش ۱ ، ش ۴ تاریخ ندارد ، عنوان
درشت و نشان شنغرف در هر دو که یک خط است .
۳۰س ۱۱×۲۴ ، ۴۲۶۴ ، ۴۲×۴۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبزرخی مقوایی

مجموعه

۱- تنبیه الغافلین و تذکرة العارفين (۱ پ - ۳۵۸ ر) ترجمه و شرح نهج البلاغه
است از فتح الله کاشانی (سپه ۲ : ۱۶ و ۱۳۰ - مشار ۴۹ : ۴۴) در نسخه ماحواشی است از علی بن
عبدالوهاب مورخ ۱۲۹۵ که بدستور احمدخان نوشته است (پایان کتب) .
۲- صحیفه الرضا (۳۵۸ پ - ۳۶۴ پ) .

۲۹۹۳

نستعلیق سده ۱۴ و ۱۳
۱۶س ۱۲×۲۰ ، ۴۲۲۵ ، ۲۹/۵×۲۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی

دیوان

از شهاب ترشیزی بفارسی، قصیده و غزل دارد و هجویات بسیار و شعرهای لطیف و
مدح و ماده تاریخ و نزدیک به نه هزار و سیصد بیت است و تخلص «شهاب» در آن دیده
میشود . اواز آشنای خود بنقاشی و ستاره شناسی و خط و شعر یاد میکند (ص ۵۰ و ۲۵۱)

و ۳۷۶) واز نوشته‌های خود : بهرام‌نامه ، یوسف وزلیخا ، خسرو شیرین در بحر هفت
 پیکر نظامی، عقد گهر در نجوم ، تاریخ زند ، تذکره شعرای پیروی از آتشکده آذر ، داستان
 حاجی رحیم ، ملحد نامه . درص ۱۷۴ اواز ترشیز یاد نموده است .

آغاز :

ای بسته بزنجیر فلک پای جهان را وز پرده تقدیر بر آورد زمان را

انجام :

تیر اردزد دسزد به تصحیف چون از پی قلب شیر دزد

۲۹۹۴

نستعلیق خوش سده ۱۱ و مقابله شده نزدیک بهمان خط ش ۲۹۹۵ ، عنوان و نشان شنگرف ،
 جدول زر و لاجورد ، با هفت سر لوح زرین ، نسخه هفت کتاب است از صافی قزوینی از اطعمه تافق و
 تدبیر و مکاتبه ، بسیار نسخه با مزه است .

۲۹ س ۱۱ × ۲۴ ، ۳۲۳۷ × ۱۸ ، کاغذ سپاهانی زرد - جلد تیماج مشکي ضربی مقوایی

۲۹۹۵

معن نسخ و شرح نستعلیق خوش قفین حسن مذهب قزوینی در روز یکشنبه ۱۰۹۱/۲ ج ۳ ، عنوان
 و نشان شنگرف ، جدول و زر لاجورد ، با چند سر لوح زرین ، نسخه ۳۲ کتاب باید باشد از عقل تافضا یا و
 احکام (فهرست کهن صفحه عنوان) ولی از آغاز هست تا پایان جز و دوم و پس از آن باید کتاب ایمان و
 کفر بیاید ، تاریخ مقابله روز یکشنبه ۱۰۹۱/۲ ج ۱۳ .

۲۳ س ۱۱ × ۳۱/۵ ، ۳۱۶۳ × ۱۸/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکي ضربی مقوایی درون

لهوه ای .

صافی

شرح فارسی خلیل قزوینی است بر کافی کلینی .

۲۹۹۶

نسخ سده ۱۱، عنوان و نشان شنگری، در ۱۴۴۵ ص، نام سوره ها و شماره صفحات را سید محمدباقر موسوی بدستور میرزا احمدخان شیبانی نوشته است، وقف ۱۲۷۸، مهر محمدحسن طباطبائی دارد و او بخط خود مورخ ج ۱۳۴۸/۴ می نویسد که این تفسیر ملافتح الله را بهمان شیبانی داده ام و او نمی داند که این تفسیر از جرجانی است با اینکه در پایان آمده «تمت جلد الثانی من تفسیر کلام ملک علام الشهیر بالغازر»، نسخه از آغاز اندکی افتاده و از میانه تفسیر استعازه است و برابر است با ۸ ص ۱۸ ج ۱ چاپ محدث تا پایان ربع یا مجلد دوم در پایان سوره کهف، چند برگ آغاز نسخه وصال شده است. ۱۹ ص ۱۴ × ۲۰، ۷۳ ص ۲۲ × ۴۱، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکى ضربى مقوایى درون سرخ.

بجلاء الأذهان و بجلاء الاعزان فى تفسیر القرآن

از ابی المحاسن حسین بن حسن کرگانی گازراست (حقوق ۷۱).

۲۹۹۷

نسخ و نستعلیق محمدحسن مواج بابل کناری که سرگذشت را در روز آدینه ۱۸ ذی حجه ۱۲۴۴ نوشته است، از پایان افتاده و صفحه آخر دیوان عجیب هم از پایین بریده شده، و آخرین عنوان آن «وله ایضا فی الرباعیات فی رثاء خامس اصحاب الکساء حضرت ابی عبدالله ارواحنا فداء» است، در دو صفحه آخر شعرها است از عطایى و دیگرى.

۱۴ ص ۱۲ × ۲۴/۵، ۱۳۷ ص ۱۸ × ۲۹، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکى ضربى مقوایى

دیوان

از عجیب میرزا محمد خلیل بن محمد حسین بار فروشى مازندرانی همزمان با محمدشاه قاجار و ناصر الدین شاه و در گذشته پیش از ۱۳۲۴ با دیباچه ای در سر گذشت او بخامنه محمد حسن مواج پسر ملا آقارضاى بابل کناری بار فروشى که دیوان او را گرد آورده است. غزلها است بترتیب تهجی و قصاید و رباعیات و ترجیع و ترکیب و ستایشها و مرثیه های امامان نزدیک بشش هزار بیت. او در آن از ملا فضل الله

سالک بارفروشی پسر خاله خود (۶۱) یاد کرده و از حاجی ملا محمد اشرفی (۶۲) و از آنها ستوده است و از آقای حاجی میرزا باقر امام جمعه تبریزی (۸۱ و ۸۵ و ۱۲۷ و ۱۴۹) .
 دران از عوام (ص ۱۵) و قدردان (۱۸) و زاهدان خشک (۲۲۷) نکوهش شده و دران یاد شده از حاجی مصطفی خان سورتیج و عین الملک وزیر و ناصر الدین شاه و ملک آرا سلطان حسین میرزا و امین الملک و مشتاق علی شاه و مظفر الدین شاه و میرزا مهدی خان مستوفی و محمد شاه و الله قلی خان ارباب و معتمد الدوله منوچهر خان و محمد قاسم میرزا و اردشیر میرزا فرمانروای آذربایجان و عباسقلی خان فرمانروای مازندران و محمد قلی میرزای حسام الدوله و میرزا آقاخان صدراعظم و ظل سلطان و آقا میرزا محمد صادق رئیس الدیوان
 سرگذشت او از این دیوان هم برمیآید و پاره ای از حوادث مازندران و ایران نیز در آن اشارتی شده است. (ذریعه ۹ : ۷۰۸)

آغاز دیباچه: بسمله . الحمد لله الذی جعل قلوب العارفين معادن اسرار الزاهرة الاحدية ... اما بعد از حمد و ثنای حضرت کبریا ... چنین گوید ... محمد حسن المتخلص بمواج .

آغاز دیوان: بسمله . وبه نستعين . فی المناجات .

یا صاحب المن الجسیم علی الوری اشک والیک الضر فی البلوا

.....

یارب نور حمت آری بحال تباه ما بر عفو بر کرم بنما تکیه گاه ما

۲۹۹۸

تستعلیق سده ۱۲ ، عنوان شنغری ، جدول شنغری و زر و لاجورد ، سرلوح زرین و آراسته رنگارنگ ، دو صفحه نخستین حاشیه سازی و آراسته است ، در ۲۴۴ ص .

۱۱×۱۵ ، ۱۴/۵×۲۰/۵ ، کاغذ فرنگی نخودی - جلد روغنی باطل و بونته بسیار زیبا

درون سرخ .

بنامستان

از سعدی شیرازی است .

۲۹۹۹

نسخ علی میرزا پسر علی جان فتح آبادی در ۱۲۴۸ در ش ۴ و همه شماره ها بیک خط است و ش ۶ مورخ ۱۲۴۸/۱ است ، عنوان و نشان شنگرف ، خط مؤلف مورخ ج ۱۲۴۸/۲ که فهرست رساله های مجموعه را داده است در صفحه عنوان دیده میشود .
 ۱۷/۵×۲۰/۳۴۸۰ ، کاغذ فرنگی -- جلد نیماج مشکی درون نخودی .

مجموعه ۵۵

۱- تذکره دلگشا (۱ - ۳۶۱) از حاج میرزا علی اکبر نواب هنجم شیرازی متخلص به بسمل پسر آقا علی بن محمد اسماعیل بن محمد مهدی (۱۱۸۷ - ۱۲۶۳) از سر گذشت سعدی تا خود او و در آن از مرگ فرزندان (ص ۳۵۶) و از زلزله ۱۲۳۹ کازرون (ص ۳۵۳) یاد شده است . او کتاب را برای حسین علی میرزا در ۱۲۳۷ در یک گلزار و دو بوستان و یک خاتمه آغاز کرده است . (ذریعه ۱ : ۱۰۵ و ۹ : ۱۳۷ و ۴ : ۳۲ - استوری ۱ : ۸۸۸) .

فهرست مطالب کتاب در فهرست برلین (۶۶۷) و ملی (۲ : ۲۸) آمده اینک فهرست نامه ها یک به آقای باستانی نوشته و در نسخه گذارده است می بینیم :

شاعران خاندان قاجار

خاقان فتحعلیشاه قاجار ۱۲۱	فرمانفرما حسینعلی میرزا ۱۲۶
خسروی محمدقلی میرزا ۱۲۷	دولت محمد علیمیرزا ۱۲۸
شوکت محمد تقی میرزا ۱۳۱	ظل السلطان علیشاه ۱۳۲
شاپور شیخ علیمیرزا ۱۳۲	دارا عبدالله میرزا ۱۳۳

امام وردی میرزا ۱۳۵	محمود میرزا ۱۳۶
افسر محمد رضامیرزا ۱۳۸	خاور حیدر قلیمیرزا ۱۳۹
حشمت همایون میرزا ۱۳۹	طغرل ابراهیم خان ۱۴۰
شوکت محمد قاسمخان ۱۴۰	عزت سلیمانخان ۱۴۱
حاجب اللہ یارخان ۱۴۲	

حرف الف

بینوا میرزا داود اصفهانی ۱۴۲	شیدا میرزا ابوالحسن یزدی ۱۴۳
شیدا آقا محمد علی ۱۴۳	صبا فتحعلیخان ۱۴۴
فدا میرزا سید اردستانی ۱۵۳	صفا آقا محمد اصفهانی ۱۵۳
نوا ۱۵۳	نوا منت علی بیگ ۱۵۳
وفا میرزا محمد حسین فراہانی ۱۵۴	وفا میرزا محمد علی زوارہ ای ۱۵۴
هما میرزا صادق مروی ۱۵۵	یغما میرزا ابوالحسن جندقی ۱۵۸

حرف با

سحاب میرزا سید محمد ۱۵۸	شہاب میرزا عبداللہ ترشیزی ۱۷۱
صاحب میرزا محمد تقی علی آبادی ۱۷۳	طرب محمد رفیع خان ۱۷۴
عندلیب محمد حسینخان ۱۷۵	کو کب میرزا عبدالعلی یزدی ۱۷۹
کو کب آقا محمد صادق شیرازی ۱۸۱	محجوب میرزا مرتضی ۱۸۲

حرف تا

الفت میرزا محمد قلی ۱۸۴	الفت محمود خان ۱۸۵
حسرت ملا محمد تقی ۱۸۶	حسرت علیخان بیگ ۱۸۶
صحبیت ملا محمد باقر لاری ۱۸۷	طلعت آقا محمد اصفهانی ۱۸۸
عفت بانوی شاعر ۱۸۹	عشرت ازبانوان شیراز ۱۹۰

فطرت محمد امین بیگ ۱۹۰	فطرت چراغعلیخان نوائی ۱۹۱
فکرت سیدنعمه الله مازندری ۱۹۲	نصرت عباسعلیخان دکنی ۱۹۲
نصرت سلطان بیگ طالشی ۱۹۱	نصرت میرزا حسین شیرازی ۱۹۴
هدایت رضاقلیخان ۱۹۴	فرخ محمد حسینخان ۱۹۶

حرف دال

آزاد میر غضنفر علی کشمیری ۱۹۷	احمد نراقی صفائی تخلص ۱۹۷
امید میرزا محمدخان اصفهانی ۱۹۷	امید میرزا ابوالحسن نهاوندی ۱۹۷
جواد میرزا جواد ۱۹۸	عابد میرزا عابد اصفهانی ۱۹۸
احمد میرزا احمد احمدآبادی ۱۹۹	محمد آقا محمد شیرازی ۱۹۹

حرف را

اختر احمد بیگ گرجی ۲۰۰	اکبر میرزا علی اکبر نطنزی ۲۰۲
انور ابراهیمخان ۲۰۲	بهار میرزا محمد علی دارا بجردی ۲۰۳
بیمار آقا حسین شیرازی ۲۰۴	خاور محمود آذربایجانی ۲۰۴
ساغر حاج شیخ محمد شیرازی ۲۰۶	سفیر محمد نبی خان ۲۰۷
شرربن آذر حسینعلی بیگ ۲۰۸	صابر میرزا علینقی ۲۰۹
صبور میرزا احمد کاشی ۲۰۹	صابر حسنعلیخان شیرازی ۲۱۱
فکار آقا لطفعلی برادر مؤلف ۲۱۴	مجمهر سید حسین ۲۱۵
منصور میرزا رضا ۲۲۲	منظور آقا محمد ابراهیم ۲۲۳
مظهر میرزا محمد ۲۲۳	نظیر امان الله زنگنه ۲۲۳

حرف ز

نیاز میرزا سیدعلی ۲۲۴ نیاز سیدحسین ۲۲۵

حرف سین

انیس میرزا یوسف نهاوندی ۲۲۵ انیس آقا محمدصادق ۲۲۵
فردوس میرزا ابوالحسن ۲۲۵ مونس میرزا محمد اصفهانی ۲۲۷

حرف شین

دانش میرزا عبدالرحیم دشتکی ۲۲۸ دانش محمدعلی اصفهانی ۲۲۷
درویش درویشعلی قائنی ۲۲۹

حرف صاد

مخلص میرزا محمدنبی ۲۲۹

حرف ضاد

عارض آقا بابا ۲۳۰

حرف طا

نشاط میرزا عبدالوهاب ۲۳۱ محیط میرزا معصوم ۲۳۰

حرف عین

قانع شیخ محمد شیرازی ۲۴۱ مطبوع آقا محمدجعفر ۲۴۱
فروغ آقا محمدجعفر ۲۴۳

حرف فا

حریف میرزا ابوالحسن ۲۴۳	ظریف میرزا احسن ۲۴۴
عارف شیخ عابد کازرونی ۲۴۴	عارف آقا محمد تقی اصفهانی ۲۴۵
واقف شاهجهان آبادی ۲۴۶	

حرف قاف

صادق شیرازی ۲۴۷ هاشم	شائق هادی بیگ ۲۴۶
شائق آقا علی عسکر ۲۴۷	مشفق پیر مراد بیگ ۲۴۸
ناطق میرزا صادق اصفهانی ۲۵۰	وامق ملا محمد علی یزدی ۲۵۱
وامق آقا محمد صالح اصفهانی ۲۵۱	

حرف لام

بیدل ملا محمد رحیم جهرمی ۲۵۱	بیدل محمد امین خان نیشابوری ۲۵۲
سایل آقا جانی معروف به محمد سعید ۲۵۲	مایل میرزا محمد علی آشتیانی ۲۵۴
مایل آقا محمد برادر مؤلف ۲۵۵	مایل شیخ رحیم ۲۵۵
وصال میرزا کوچک ۲۵۵	

حرف میم

قائم مقام میرزا ابوالقاسم فراهانی ۲۶۵	
میرزا ابوالقاسم انجوی شیرازی ۲۷۱	
خرم میرزا نجفعلی ۲۷۲	خرم میرزا هاشم اصفهانی ۲۷۲
خرم حسین اصفهانی ۲۷۳	قائم مقام میرزا بزرگ فراهانی ۲۷۴
محروم آقا حسینعلی افشار ۲۷۵	منعم شیرازی ۲۷۶

حرف نون

- پريشان مرتضى قلى بيگ نيات ۲۷۸
 برهان عليخان لکناهوري ۲۷۸
 ملاحسين مازندري ۲۷۹
 حيران ملامحمد علي يزدي ۲۷۹
 گلشن ميرزا محمد علي ۲۸۰
 مقتون عبدالرزاق بيگک دنبلي ۲۸۳
 همايون شيخ عبدالعال فريدني ۲۸۴
 ملاحسن نهاوندي ۲۷۸
 مير محمد حسين لکناهوري ۲۷۹
 روشن ميرزا احمد ۲۸۰
 مجنون ميرزا محمد حسين ۲۸۳
 مفتون ميرزا رفيع قمي ۲۸۴

حرف واو

چماقلو مازندري ۲۸۵

حرف ها

- آگد علي اشرف برادر مؤلف ۲۸۵
 بنده ميرزا رضی ۲۸۷
 شجنه محمد مهدی خان اوبهي ۲۹۰
 کشته ميرزا احمد ۲۹۲
 والہ ميرزا محمد کاظم ۲۹۳
 آشفته دلہ حسين بيگ ابرواني ۲۸۶
 ذره ميرزا عبدالغني تفرشي ۲۸۹
 قطره ميرزا عبدالوهاب ۲۹۱
 نصرت الله خان قرا گوزلو ۲۹۳

حرف يا

- خاوري فضل الله ۲۹۷
 تسلي رجبعلي شيرازي ۲۹۵
 باقي ميرزا عبدالباقي ۲۹۵

میرزا جانی میرزا محمد حسین شیرازی ۲۹۶

حسینی میرزا محمد حسین یزدی ۲۹۶	خاوری میرزا معصوم ۳۰۰
ذوقی آقا بزرگ ۳۰۲	رای فاضلخان گروس ۳۰۳
رفیعی میرزا محمد علی تفرشی ۳۰۴	رهی آقا محمد ابراهیم اصفهانی ۳۰۴
سلطانی میرزا رضاقلی نوایی ۳۰۵	میرزا صفی صفی ۳۰۶
صفائی آقا محمد کرمانی ۳۰۶	صفائی محمد علی یزدی ۳۰۶
فردی صفر بیگ زند ۳۰۶	عالی میرزا محمد حسین شیرازی ۳۰۷
آقا علی شیرازی ۳۱۵	عامی حاج حسین ۳۱۵
فدوی آقا محمد جعفر شیرازی ۳۱۶	فکاری میرزا محمد ۳۱۷
قاآنی میرزا حبیب شیرازی ۳۱۸	قضائی عبدالرحیم یزدی ۳۲۰
میرزا مهدی شیرازی ۳۲۱	مهدی بیگ شقاقی ۳۲۰
نادری میرزا ابراهیم ۳۲۲	نشاطی محمد باقر بیگ ۳۲۳
نشاطی میرزا عباس ۳۲۴	نقی میرزا علیخان ۳۲۵
نورعلی نورعلیشاه ۳۲۵	نیری میرزا طاهر ۳۲۷
یاری میرزا محمد حسین ۳۲۷	نحیفقلی میرزا ۱۱۶
- بسمعلی اکبر نواب شیرازی مؤلف تذکره ۳۲۷
- آغاز: بسمله .

این روضه دلگشا است باغی زجنان

از فضل خدای اکبر ایمن ز خزان

هر صفحه او است غیرت عارض حور

هر سطر از او است رشک زلف غلمان

دلگشا حمدی که شمیمش دلهای مرده را زندگی دهد و جانفرا شکری که

نسیمش جانهای پژمرده را تازگی بخشد حمد محمودیست . . . که ذکرش دوی دل دردمندان است .

انجام : واختر طالع ساکنانش بانواع خطوط ذاتی و عرضی محفوظ بوده .

۲- شرح سی فصل خواجۀ طوسی (۳۶۳ - ۴۳۶) از همو که در ۱۲۳۰ و بنام فتحعلی شاه قاجار آن را ساخته است . چندین حاشیه دارد با نشانه « منه غفر له » .
(مدرس ۲۲۸) .

آغاز: بسمله . حمد خداوندی را سزااست که چشم نجوم در مطالعه عظمت وجلالش متحیر ... و بعد چنین گوید ... علی اکبر شیرازی .
انجام : و گویند این درجه صورت حشرات دارد والله يعلم .

۳- ذخیرة النجاة فی میراث الاموات (۴۳۷-۴۸۷) از همو بفارسی در ۱۱ رجب ۱۲۴۷ و بنام حسین علی میرزای قاجار و در یک مقدمه در پنج قول و ده مقاله و خاتمه در ده فصل و بسیار رسالۀ خوبی است .

آغاز: بسمله . حمد بیحد مر خالق اکبر را رواست جل جلاله که ابواب قواعد مدارک مسائل را که وسائل مسالک راه نجاتست بر روی ما بندگان تبه روزگار گشاد...
چنین گوید ... علی اکبر شیرازی .

انجام : این بود آنچه ممکن شد ایراد آن در این رسالۀ موجزه و تفصیل را مقام دیگر است امید که در تحریر آن مثاب باشد نه معاقب الحمد لله علمی اوله و آخره .
۴- نور الهدایة فی اثبات الرسالة (۴۸۸ - ۵۰۷) از همو بدرخواست یکی از دانشمندان مسیحی در یک مقدمه در سه باب و یک مقاله در یک مقدمه و سه مطلب و یک خاتمه .

آغاز: بسمله . تحفه حمد سزاوار در گاه بی نیاز نیست که گم گشتگان وادی ضلالت را بدلات پیش روان راه هدایت بسر منزل مقصود رسانید ... بعد چنین گوید ..
علی اکبر شیرازی .

انجام : واجزاعما بالاحسان احسانا و بالسیئات غفرانا .

۵- اندرزنامه (۵۲۳-۵۰۸) از همو که برای ابوطالب نواب و میرزا علی صدر دوپسر خود ساخته است (ذریعه ۲: ۲۶۶).

آغاز: بسمله . بعد از حمد خالق اکبر و درود حضرت سید خیر البشر . . .
چنین گوید . . . علی اکبر شیرازی که این کلمه ایست چند که بر سبیل پند بجهت
فرزندان ارجمند و نورچشمان دلبنده ابوطالب و میرزا علی ... نوشته میشود .

... الا ای نورچشم من که عمرت باد جاویدان
نصیحت گویمت بشنو بگوش سر نه کوش جان

.....

خدا را بندگی کن گره ای سروری داری

که شاهانند کمتر بنده خلاق انس و جان

انجام : بآرزوهای نفس خود مایل شده اند والله اعلم بالصواب .

۶- تحفة السفر لنور البصر (۵۲۴-۵۵۹) از همو در معانی و بیان و بدیع که بنام
فرزند خود ساخته است (ذریعه ۳: ۴۱) در يك مقدمه در آنچه پیش از شروع دانستنی
است و سه باب (استعارات - کنایات - صنایع بدیعی) و خاتمه در تشبیهات . او آنرا
در بندر بوشهر هنگامی که حسین علی میرزای قاجار فرمانفرمای فارس در آنجا بوده
در ۷ رجب ۱۲۴۴ پیاپی رسانده است .

آغاز: بسمله . مسافران دیار بندگی را در درگاه حضرت اله چه راه آوردی
خوشر از حمد و ثنا است ... بعد چنین گوید ... علی اکبر شیرازی .

انجام : باتمام رسید پید مؤلف .. ابن علی بن محمد اسمعیل [بن] محمد مهدی

علی اکبر غفر له .

۱۹۳۰

۲۰۰۰

نسخ سده ۱۱ ، عنوان و نشان شنگرف ، نسخه کتاب طهارت است و میرسد بیابان کتاب جنایز و نشانه بلاغ دارد ، یادداشت فرهاد میرزا مورخ شب ۱۲۸۴/۲ع ۴۵ و حاشیه‌ای از حاجی ملا علی کنی تهرانی دارد که بخواهش فرهاد میرزا نوشته و مورخ ۱۲۸۴/۱ج ۱۹ است (ص ۳۶) ، نسخه در ۲۲ مجرم ۱۳۳۶ از آن ریحان‌الله بن جعفر موسوی و در ۱۱۷۹ از آن محمد باقر بن محمد اسماعیل حسینی (با خط و مهر مورخ ۱۱۶۴) و در ۱۲۴۲ از آن محمد اسماعیل بن محمد باقر حسینی (باخط و مهر مورخ ۱۲۲۳) بوده است .

۳۰س ۱۲×۲۲/۵ ، ۳۱×۱۹۳۲۳۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سرخ مقوایی درون زرد

صافی

از مولی خلیل قزوینی است .

۲۰۰۱

نستعلیق سده ۱۳ ، عنوان و نشان شنگرف ، جدول شنگرف و لاجورد .
۱۵س ۱۱×۱۸/۵ ، ۲۸×۱۸۳۲۱۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی مقوایی

دیزلی

از ملاحسن معلم نهاوندی در گذشته ۱۸/۲ع ۱۲۴۲ با دیباچه از محمود میرزای قاجار شاگرد او در سرگذشت او (س ۱-۵) و غزل است بترتیب تهجی و رباعی و قطعه و ماده تاریخ و نزدیک ۶۲۰۰ بیت (۲-۲۲) و تخلص او در شعرها «حسن» است مدح محمود میرزا در آن بسیار است و ستایش عبدالله میرزا هم در آن هست (ذریعه ۹: ۲۴۵) آغاز دیباچه : بسمله . مستحسن طبع حسن حمد پروزد گاریست ... که افلاک و خاک آفرید .

آغاز دیوان : کتاب قصاید . این قصیده را در عروسی ... محمود میرزا گوید
صبیه حسن خان والی در خرم آباد کردستان .

منت وافر خدایرا که همه جا بهر من اسباب عیش کرده مهیا
بودم روزی بشهر بند نهانند شسته بخانه همی جریده و تفها
انجام : وله ایضا .

ای تیر غمت نشسته بر جان حسن در کوی تو عشق خار دامن حسن
دانم که بفردا نکشد زندگیش امشب سگ کوی تست مهران حسن

۳۰۵۲

تستعلیق محمد رحیم بن میرزا محمد در سپاهان در روز دوشنبه ۱۰/۴/۱۲۱۹ بنوایش آقا
ابوالقاسم پسر آقامحمدعلی ، عنوان شغرفی ، جدول زر و مشکى و لاجورد .
۲۱س/۱۲/۵×۲۱/۵ ، ۲۸۹×۲۰/۵×۴۰/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضریبى مقوای

روزنامه الانوار عباسی

از محمد باقر سبزواری در گذشته ۱۰۹۰ در يك مقدمه و دو قسم كه برای
شاه عباس دوم در رجب ۱۰۷۳ (در چند ماهی) ساخته است . (سپه ش ۸۱۵۳ - طوس
۲: ۳۳۹ - ذریعه ۱۱ : ۲۸۹) .

۳۰۵۳

تستعلیق خوش گویا از علی قلی در ۱۳۹۸ (۸) ، جدول زر و مشکى و لاجورد و شغرفی و رنگار ، میان
سطرها با کلبه ری طلا اندازی شده ، در پایان آمده كه نسخه برای کتابخانه شاهزاده ای كه نامش پاك شده
است نوشته شده ، نسخه از آن محمد شفیع و محمد تقی میرزا و خانلرخان نصرالله میرزا پسر محمد شاه
قاجار بوده است ، عالم گیر میرزا آن را تماری نموده و همین خانلر آن را بمریم سلطان بخشیده
بود ، نواب عالیه آن را با علی قلی داده كه خط او مورخ ۲۹ محرم ۱۲۹۴ در آغاز هست .
۶س/۱۵×۲۱ ، ۲۸۹×۲۱/۵×۴۰/۵ ، کاغذ متن و حاشیه - جلد تیماج سرخ ضریبى مقوای

۱۹۳۲

منشآت

از ظهوری نورالدین محمد تربتی ترشیزی (کشته شده در ۱۰۳۴ در دکن)
 است و در این نسخه که در میانه افتادگی دارد دیباچه نوری (۱-۳۶) و دیباچه گلزار
 ابراهیم (۳۶-۵۵) هست (ش ۱۳-۱۲/۱۹۹۷ - ذریعه ۹: ۶۵۶ و ۸: ۲۸۹ - سپه ۲: ۶۳۱)
 مجلس ۲: ۲۴۶).

۲۰۵۴

نسخ یحیی بن ابی النصر بن حامد در روز پنجشنبه ۱۹/۴/۱۰۴۵، عنوان و نشان شنغری، نسخه
 از آن شیخ خضر و محمد بن عیسی بن ابراهیم کورانی حسینی و حسن اصفهانی بوده است، تاریخهای تملک
 ۱۶ صفر ۱۳۶۴ و ۱۲۵۵ و ۱۱۷۰ و ۱۰۴۷ دارد.
 ۴۱ س ۱۲/۵ × ۲۰، ۱۹۷۳ × ۲۹، کاغذ سمرقندی جلد تیماج مشکی ضربی زر کوب مقوایی.

بنیة الیهة فی طبقات النورین و النجاة

از جلال الدین عبدالرحمن سیوطی که در رمضان ۸۷۱ ساخته است.

۲۰۵۵

نسخ گویا از خود مؤلف بگواهی پاره‌ای از عنوانهای مطالب که در هاشم دیده میشود، عنوان
 و نشان شنغری، خط حیدرقلی فاجارنهاوندی در هاشم ص ۴۹ دیده میشود.
 ۴۰ س ۷/۵ × ۱۵/۵، ۴۲ × ۱۸۸/۵ × ۲۵، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی

فتوحات عباسیه

از محمد نصیر بن قاضی بن کاشف الدین محمد یزدی مؤلف «تحفه سلیمانیه»
 عباسیه در شرح رساله رضویه ذهبیه» (ش ۱/۸۳ و ۳/۲۷۰۳) که در آغاز فتح یکم شد

روایت او از پدرش از شیخ بهایی از پدرش از شهید ثانی تا با امام صادق هست . کتاب در سه فتح است :

فتح اول در بیان حدیث آداب صلوٰۃ یومیه و افضل عبادات بدنیه (ص ۱-۱۵) .

فتح دوم در بیان تشریح مجموع سر (ص ۱۶-۵۶) در اینجا در میان ص ۱۵ و ۱۶ در نسخه افتادگی دارد و آغاز این فتح نیست .

بابهای ۱-۷ و نیمه نخستین باب ۸ این فتح را ندارد و از باب ۹ تا ۲۰ آن هست بدینگونه :

باب نهم در بیان دوبرده دماغ ام غلیظه وام رقیقه ص ۲۴ .

باب دهم در بیان مغز دماغ و جزو مقدم ومؤخر و یمین و یسار و تزیدات دماغ

ص ۲۸

باب یازدهم در بیان سه بطن مغز دماغ مقدم ووسط ومؤخر ص ۳۴ .

باب دوازدهم در بیان دوده والیتین ص ۳۷ .

باب سیزدهم در بیان معصره که آن را بر که گویند ص ۴۱ .

باب چهاردهم در بیان غده صنوبریه و منافع آن ص ۴۵ .

باب پانزدهم در بیان مستنقع که او را قمع نیز گویند ص ۴۸

باب شانزدهم در بیان غده تر مسیه ص ۵۰

باب هفدهم در بیان شبلة دماغ ص ۵۰

باب هیجدهم در بیان عرفهای وریدی سر ص ۵۳

باب نوزدهم در بیان شربانهای سر ص ۵۴ .

باب بیستم در بیان پیمپا که از مغز رسته اند ص ۵۴ .

فتح سیوم در بیان شبیه مشهوره طفره و جواب آن از دوانی و پیدر مؤلف

عنوانهایی در هامش نسخه دیده میشود مانند « اعتراض پدر عالی مقدارم بر قرشی » (ص ۳۵ و ۳۶) و « بحث پدرم بر جالینوس » (ص ۲۴) و « تحقیق جواب شبهه طفره که از پدر عالی مقدارم دعاگوی دولت قاهره شنیده‌ام » (ص ۵۹) و اینها میرساند که نسخه ما اصل و نوشته خود مؤلف باید باشد چه این عنوانها در متن کتاب نیامده تا نویسنده نسخه آنها را در هامش بنویسد و پیداست که خود او این عنوانها و مانند آنها را مناسب با مطالب یافته و در برابر آن در هامش نوشته است او در متن کتاب هم در چند جای دیگر از پدر خود بعنوان « استاد و پدر عالی مقدارم » و « استاد عالی مقدارم » و « پدر ارجمندم » یاد کرده است (ص ۵۹ و ۶۰ و ۶۱).

آغاز: بسمله .

ای از توحید معرفت را تبیین وی ترجمه وصف تو تنزیل مبین
گر شکر تو آرایش عنوان نبود تبلیغ رسالت نکند روح امین
حمد و سپاس بی قیاس حکیمی را که پادشاه نفس ناطقه را در سواد سویداء قلب
صنوبری صاحب قرآن ساخته ... اما بعد چون در عنفوان طفولیت و جوانی ... محمد
نصیر ابن قاضی بن کاشف الدین محمد ... از برکات راغت ... شاه عباس الصفوی الموسوی
الحسینی بهادر خان بتلثیم عتبه ... ابوالحسن علی بن موسی الرضا ... سرافراز گشته ...
این رساله موسومه به فتوحات عباسیه را ... تألیف .. نموده هدیه مجلس بهشت اساس ..
ساخت .

انجام افتاده : و تفصیل این جواب و تفصیل تقریر (فتح سیوم) .

۱۹۳۴

دیوان

از شرف الدین میرزا محمد بن محمد رضای مجذوب تبریزی زنده در ۱۰۶۳ و ۱۰۸۸
(مجلس ۳ : ۶۳۸ و ۶۶۴) .

۱- خزائن الفوائد (۱ - ۴۸۶ متن) .

آغاز:

بحریست لباب از فراید	شد نام خزائن الفوائد
هم جل جلاله ازانت	هم عم نواله در شانت
لا احصى افضل الرسل بس	در باب نوعذرخواهر کس
گفتند همه چنانکه شاید	افدستای تو آراید

انجام :

روزی که قلم گرفت معبود
لو حش کف مرتضی علی بود
۲- شاه راه نجات ساخته ۱۰۶۸ (۴۸۷-۵۴۵ متن) .

آغاز:

این کتاب از توجه حضرات
شد مسمی بشاه راه نجات
بسمله .

یار آینه خانه ای میخواست
التفاتش بهانه ای میخواست
چون ثباتی نداشت خانه کل
دوستی برد پی بخانه دل

انجام : شکرشکر شاه راه نجات ...

راه این منزل این نامه تمام
گفتمت والسلام و الاکرام
۳- قصائد در مدح امامان (۵۴۵-۵۵۳ متن) .

آغاز: بسمله . نمونه ایست از مدح امیر کل امیر .

زور بازوی ترا الله اکبر شاهد است
گردل خصم تو منکر گشت خیبر شاهد است

انجام :

جمع یکجاده شمنات را مگو دوزخ کند
حیرت مجذوب در مدح هم از شما است
عکس رخسار تو در آینه جان داده اند
لطفها بسیار در دولت تو شاهان دیده اند
۴۔ مسلک النجاة (۴۷۷ - ۴۸۹ هاشم) .

آغاز :

صاحب نشوی گرتوزمین را و زمان را شیرازه که بندد بهم اجزای جهان را

انجام :

رو بآن روضه بهشت آیین سر بآن آستان فیض آثار
۵۔ منهاج الحقایق (۴۹۰ - ۵۰۴ هاشم) .

آغاز :

ای شده محبوس دام آرزو نیست چیزی کز گره در دام او
این همه موج سرب آب نیست تا نبینی بد نگو بنگر نکو
انجام :

بسان شهی کز سجود درش فزون از ملائک بود عسکرش
۶۔ ترجیع و رباعی (۵۰۵ - ۵۳۱ هاشم) .

آغاز :

بخاک ره آن شهنشاه دین که بروی شود ختم فتح بین
انجام : در ازل این سجده را آموختند .

افزوده شده است گویا از همان سلمان است ثانیه سرگذشت هلالی ، صحیفه هفتم پیش از صحیفه پنجم آمده و نسخه آشفته و پس و پیش است ، آغاز و انجام آن هم افتاده است ، نسخه خوب و باغیزه ایست .
 ۱۷س۹×۱۶ ، ۴۴×۱۵/۵۳۴۵ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج مشکى زرکوب مقوایی

توضیحات

از ابوالنصر سام میرزا است (حقوق ۴۲ - ادبیات ۸۵ - استواری ۱ : ۷۹۷ و ۱۳۳۵) .

۲۰۵۸

شکسته نستعلیق سده ۱۱ ، عنوان و نشان شنغرف ، در ص ۱۳۶ آمده « درروز پانزده ماه شوال سنه اربع و الف » سپس دو بیتى است بفارسی ، نیز در ص ۱۶۶ آمده « درشب سه شنبه چهارم جمادى الآخر سنه اربع و الف » پس ازین يك بیت فارسی است .
 ۱۹س۹×۱۵ ، ۱۰۶×۱۱/۵۳۱۹ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سبز ضری مقوایی

بجزگت

شعرهای چندین شاعر در آن آمده بدین گونه :

- ۱- گزیده ای از حدیقه سنایی (۶۰-۱) .
- ۲- گزیده ای از پنج گنج نظامی (۶۱-۷۱) .
- ۳- گزیده ای از جام جم اوحدی (۷۳-۸۱) .
- ۴- گزیده ای از مثنوی مولوی (۸۳-۱۱۳) .

نیز شعرهای : عطار و خسرو و عماد شهرباری و سعد کل و بسطامی و امیرمعزی و نظیری و حافظ و ناصر خسرو و از روشنائی نامه او و شاه داعی و محمد غزالی (بهر بی ص ۱۱۶) و جلال جعفری و شاه کبود جامه و سید محمد جامه باف و همدی و جهرمی و خواجوی کرمانی و امامی هروی و شیخ آذری و سنایی و سلمان ساوجی و کامی لاهیجی و اوحالدین کرمانی و سعدالدین حموی و ظهیرفاریابی و نجم الدین زرکوب

و خواجۀ انصاری و ذواللسانین و ملای روم و امام احمد غزالی بفارسی (۱۳۱) و امرء القیس و ابوطاهر بن یحیی و نظامی و عبدالواسع پورحسینی متخلص بواسع بخط خود او (ص ۱۸۷) و رشید و طواط و محیی الدین اعرابی و میرحسینی سادات و امیر خسرو و پرتوی و ابوسعید و نجم الدین کبری و از فوایح الجمال ابوفارسی (ص ۱۵۰) و مجیر بیلقانی و شاه نعمت الله و عراقی و میر عبدالغنی (بلغه الله الی متمناه) (ص ۱۵۷) و نظام استرآبادی و سجابی و شرف شفروه و ملا مؤمن حسین یزدی (ادام الله بر کاته) (۱۶۶) و سید حسینی و فردوسی و مجدهمگر و شیخ ابوسعید بزغش شیرازی و کمال اسماعیل و ادیب صابر و اوحدی سپاهانی و مسعود سعد و شیخ روز بهان و ابو شرف کرمانی و پهلوان احمد گوهران و عایشه سمرقندی و عایشه مصری هردو بفارسی (ص ۲۰۶) و آصف و علامه دوانی و فغانی و اهلی و انوری و عصمت بخارایی و رودکی و ابوسعید رستمی . از « ده نامه شیخ » هم شعری آمده (ص ۸۱) و از مکاتیب قطبید (ص ۱۳۸) و از ویس و رامین (۱۷۳) .

۲۰۵۹

تستعلیق ۱۲۴۱ ، عنوان و نشان شناسی . جدول زنگار . در ص ۷۱-۷۶ شرح یثی است از عرفی بفارسی و نسیمی بفارسی و سافی بترکی و دوشعر فارسی دیگر و شرح در همه بترکی است و از مستقیم زاده سعدالدین است ، یادداشت ۱۲۴۶ و ۱۲۴۹ و ۱۲۴۳ و ۱۲۴۴ در ص ۷۷ هست بترکی و شعرهای فارسی و ترکی در ص ۷۸ و ۷۹ ، در ص ۸۰-۸۴ شرحی است بفارسی بر شعرهای انوری و ظهیر فاریابی و سلمان و از مرآة صفا و کشف اسرار خواجہ جمال الدین و شعر حافظ و حسام دیوانه و معزی و از کشف ایات شاه طاهر و باید بخشی از کتابی باشد .

۲۳×۷/۵ ، ۴۴×۱۴۳۴۸ ، کاغذ فرنگی - جلد نیمه جلدی - ضریب مقوایی

شهری و گلی

از میرک محمد نقشبندی نواده براق خان (ص ۱۴) بترکی که در شرح شعرهای

دشوار فارسی و در شهر سکتوار در ۱۰۲۲/۱ج۱ (پایان) ساخته است ، نکته های ادبی و تاریخی دارد . نام مؤلف و کتاب در دیباچه هست . او در خاتمه از ساقی نامه مسلسل و نوادر الامثال خود یاد میکند و این خاتمه بفارسی است (ص ۷۱-۷۲ نسخه) .

آغاز: بسمله . بنام پاك خداى هشت ده هزار عالم جل ذ كره كه روح پرفتوح خلاصه موجودات در قبضه قدرت او است ... اجمعين بو كمينه طاشكندى اعنى ميرك محمد نقشبندى كه سگ گردن بسته سلسله نقشبندى در فضاي متقدمين و شعراى متاخرين ابياى تنبى تتبع ايدروم .

انجام: بى منت مخلوق مىسر گردان (نوشته شد بقلم قیالر امامى زاده ابراهيم ... فى ۲۵ م سنه ۱۲۲۱) .

آقای باستانی ترجمه دیباچه ابن رساله را بیارسی بخط خود نوشته است
و اینك می بینیم:

بنام پاك خداى هجده هزار عالم جل ذ كره كه روح پرفتوح خلاصه موجودات در قبضه قدرت اوست صلى الله علیه وسلم و در و نامعدود بر چهار یار باصفا و آل و اصحاب رضوان الله علیهم اجمعين .

اما بعد این كمينه تاشكندى اعنى ميرك محمد نقشبندى كه سگ گردن بسته سلسله نقشبندى است ابیات شعراى متقدمين و متاخرين را تتبع می کردم و بادوستان مذاكره می کردم در بین قصاید و رباعیات و مثنویات و مقطعات بعضی ابیات مشكله بنظر رسیده قصد كردم على قدر الامكان بمثقب طبع الماس گون در ناسفته معانى را شكافتنى و ابكار حبله مضمون را دست كشیده و رخ بگشایم بیت لمؤلفه: «من نه چون قافیه سنجان قدیمم لېكن تافته بر همه كس پر تو انوار قدم» اینك از خوش طبعان روزگار كه بر فواید این فراید آگاه می کردند التماس دارم كه از دعاء خیر فراموشم نفرمایند . این كتاب مستطاب كه نورسته باغ جنانست و مقبول خاطر عارفان جهان گشته

وما نند دستۀ کلی دست بدست گشته شایسته است اگر بنام «شهری و گلی» بنامم . بیت
لمؤلفه :

اولدی ای جان گلشنی نك بلبلی
بو کتابك نامی شهری و گلی
(ترجمه: گشته است ای گلشن جانرا بلبلی
این کتاب را نام شهری و گلی)
بیت کاتبی :

در خسوفی کاش بودی بسته دست امهات
تا ندیدی داغهای سرخ بر رخسار گل
مقصود اینست که کاش دست مادر روزگار هنگام خسوف ماه بسته بود تا بر رخ
گل داغهای سرخ نبود . در میان ایرانیان رسم است که معتقدند هنگام گرفتن ماه
اگر زن آبستن در حال تعجب و یا ترس دست به یک از اعضاء و بدن خود بگذارد
بعینه اثر در همان موضع کودک مینماید و باقی میمانند .
ایضاً :

چو در نظر گه دیوار یار چیده نهم
بهانه چشم پریدن کنم بدیده نهم
این يك هم باز خبر از يك عقیده معمول در میان ایرانیان میدهد که چون جایی
از بدن یا رخسار آدمی ببرد یا بجهد برای رفع اختلاج يك پر کاه از کاه گل دیوار
کنده و بران موضع می نهند تا آرام گیرد .
شاعر میگوید :

از فرط محبت کاه گل دیوار یار را به بهانه چشم پریدن بدیده مینهم

چنین است ترجمه فارسی چند بندی از این رساله که آقای
باستانی نوشته است:

فرهنگ نویسان برای لغت رود معانی رودخانه وروده و دره را نوشته اند ولی بمعنی
پسره آمده رود کی استاد الشعرا را برای آن رود کی گویند که در هنگام کودکی
اشعار میسرود - کاف رود کی علامت تصغیر است چنانکه کاتبی در مـرثیه حضرت
حسین بن علی در جایی که پسر علی باید بگوید رود علی گفته :
رود علی است بسته و ما را برای او

دریاست چشم و هر مرثیه بر ترز چشمه عاست

این بیت مولانا دارای صنعت و همچون سحر حلال که هفت لفظ آشنا در آن جمع
کرده -

بین ایرانیان مشهور است که نهال بقم بغایت ضعیف و بیحال است . چنانچه
از این بیت مولانا نوری که شریان دشمن ممدوح خود را به بقم تشبیه کرده معلوم میشود :
سبابة بقراط قضا يك حرکت یافت شریان عدوی تو و شریان بقم را
فاعل یافت سبابة بقراط است و مفعولش شریان عدوست - یعنی شریان عدوی تو و شریان
بقم را سبابة دست قضا دارای يك حرکت از ضعف و ناتوانی باقت .

بیت شیخ عطار :

هست دریائی ز جوهر موج زن گردانی این سخن شش پنج زن

مفهوم این شعر: او بحر و آبج ۶ و ها ۵ است که «هو» میشود - منظور حضرت

شیخ از این بیت تقرب به خدا بوسیله تکثیر ذکر است

. اجه و تته هر دو نام شهری است در هندوستان . پته نام پارچه ابریشمین است ،
گفته یعنی بزرگ و گنده باشد ، خنک بارد و ثقیل ، تاسمه تسمه تکه چرم ، فنجوقه
خود لغت ترکی است و نام یکی از اشیائی است که در زین اسب بکار میرود . لغات

مذکورۀ بالا از این بیت شیخ هندوستان امیر خسرو دهلوی مبین و روشن میشود

نظم در وصف محبوب :

سروی چو تو در اچه و در تته نباشد	گل مثل رخ آل تو البتہ نباشد
از پشت رخ تو کشم تاسمه ای چند	تا فنجوقه اسب تو از پته نباشد
دوزند قبا بهر قدت از گل سوری	تا خلعت زیبای تو از لته نباشد
چون موی شد از فکر میانت تن خسرو	تا هم چو رقیب خنک گته نباشد

ایرانیان میگفتند که شب چراغ گوهریست دریایی که حق تعالی در دل گاو بحری قرار داده و آن حیوان را براو مو کل کرده از او آبی غفلت نمی نماید و شبها از دریا برآمده در روشنی او چرا می نماید چنانچه شیخ عطار در مراجع حضرت رسالت این مضمون را آورده :

بهر زمین گاو شد او گوهرش	برده فلک از پی تاج سرش
گوهر شب را شبی گوهرین	گاو فلک برده ز گاو زمین

مقصود از گاو فلک برج ثور است.

۱۰۵ د

شکستہ نستعلیق سده ۱۱ ، عنوان و نشان شنکری .
سطر چلیپا ۱۰/۵ × ۱۷/۵ ، ۱۳۳۱۰۵ × ۱۸/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه ای ضری .

هفت آت

نامه ها و فرمانها و نشانهای زمان صفوی است بدینگونه:

۱- انشای میرزا قاسم پسر عبدالقادر تونی (تذکرۀ نصر آبادی)

در تعریف درۀ انجیری

- ۲- انشای همو در سر گذشت خود و گله از روزگار ۴
- ۳- رقعۀ طیبیت آمیز که بکلانتر قاین نوشته است ۹
- ۴- رقعۀ طیبیت آمیز که در وصف سلطان محمد نایبی نوشته است ۱۳
- ۵- رقعۀ طیبیت آمیز به ملاجان جنابدی ۲۰
- ۶- نامه میرزا عبدالقادر کلانتر و وزیر تون بوزیر مشهد مقدس و وصف ۲۳
- حال شمس خان بیک داروغۀ تون ۲۳
- ۷- دو نامه دیگر از میرزا عبدالقادر ۲۸ و ۲۶
- ۸- نامه شاهنواز خان بیگلر بیگی قندهار بکاظم خان ۹
- بیگلر بیگی استرآباد ۹
- ۹- منشآت میرزا محمد مؤمنآباد آزاد نامه (۳۱ و ۳۹) و توبه نامه ۳۹-۳۲
- (۳۱) و دو دیباچۀ ملک خریدن (۳۳ و ۳۴) و مهر نامه و مصالحه نامه ۳۹-۳۲
- ۱۰- انشای الغ منشی بنام صفی قلی خان در شمارش و وصف ۴۲-۳۹
- ۶۵ گونه انگور هرات در تنگوزئیل ۱۰۹۴
- ۱۱- نامه تاریخی امیر علی شیر به یعقوب بیک قراکوز لودر باره ۴۲
- زر ناسره ۴۲
- ۱۲- نامه میرزا محمد رضی مستوفی خاصه به بیگلر بیگی استرآباد ۴۶
- و فرستادن دیوان اشعار خود ۴۶
- ۱۳- پاسخ بیگلر بیگی استرآباد ۴۸
- ۱۴- نامه بمستوفی الممالک با چند نامه دیگر گویا از همان ۵۰
- میرزا محمد رضی ۵۰
- ۱۵- نامه با عتقاد السلطنه ۶۰
- ۱۶- نامه بابیشیک آفاسی باشی ۶۰

- ۱۷- نامهٔ بمیرزا عبدالقادر ۶۱
- ۱۸- نامهٔ بمیرزا طاهر گویا وحید و درخواست کلیات دیوان ۶۲
- ۱۹- نامهٔ بواقعہ نویس ۶۳
- ۲۰- نامهٔ بحکیم باشی ۶۳
- ۲۱- نامهٔ بمتولی ۶۴
- ۲۲- نامهٔ بدرویشان ۶۴
- ۲۳- نامهٔ باطبا ۶۴
- ۲۴- نامهٔ بارباب قلم ۷۷
- ۲۵- نامهٔ بفضلا ۸۱
- ۲۶- نامهٔ بوزیر موقوفات ۹۰
- ۲۷- پاسخ بکسی که بازواسب فرستاده ۱۰۹
- ۲۸- در تعزیت ۱۱۰
- ۲۹- درخواست پیوند درخت ۱۱۹
- ۳۰- نامهٔ بزنان ۱۲۲
- ۳۱- نامهٔ ابدال خان باقا حسینی خوانساری ۱۲۳
- ۳۲- انشای عبدالواسع غوریانی باشعرا و در آن از سلیمان خان بن
خان گرای وصفی قلی خان بن تلش خان یاد شده است ۱۲۶
- ۳۳- نامهٔ دیگر از همو ۱۳۰
- ۳۴- نامهٔ تاریخی بخواجه تمیم اندجانی که بدژ « بارو چاق »
فرستاده شده تا از آنجا بهرات و از آنجا بمشهد برود
چهار و بساط نیرنگ و تزویر گسترده بود ۱۳۵
- ۳۵- در تعریف غلیان ۱۳۹
- ۳۶- درخواست شراب ۱۴۳

۳۷- نامه حسینخان شاملو بحافظ مجبعلی برای خواندن و نواختن

۱۴۳ ودر آن افزارهای موسیقی یاد شده است

۳۸- وقف نامه خراب آباد از رضی الدین محمد

۱۴۴ وقف نامه املاك رضی

۱۵۲ ۴۰- منشور شاطرا

۱۶۵ ۴۱- روایح الانشاء (۱۶۶-۱۸۱) از علی نقی ترشیزی که بدستور فتحعلی خان

امیرشکارباشی دیوان اعلی و بیگلربیگی مشهد مقدس معلی در دژ سرخس و زور آباد خدمت میکرده است در آن مقاله ۱ در صورت ارقام طبقه ملا زمان و عنوانهای فرقه اول ارباب منصب که سرانجام امور ممالك بيمين کفایت ایشان منوط است ، نشان : نیابت و و کالت و وزارت و قورچی باشیگری و قوللر آفاسیگری و تفنگچی آفاسیگری و توپچی باشیگری و دیوان بیگی گری و میرشکار باشی گری و فرقه دوم اصحاب قلم که بنای دخل و خرج دیوان بکلك درر سلك ایشان منتظم است ، نشان : استیفا و استیفای خاصگی و لشکر نویسی و صاحب توجیهی و آوارجه نویسی و احضار نویسی و اشراف و رونق افزایی دفترخانه باز نشستگی در هفتاد سالگی دیده میشود .

آغاز: رساله منشآت مرحمت پناه میرزا علی نقی ترشیزی قوردی . بسمله .

حمد و سپاس شدید الاساس که عروج مرغ نشان بر شرفات ایوان بیانش عین خیال و محض مجال است نثار بارگاه پادشاه بی مثل و بدل که پیش طاق درگاه جلالش ازل تنق سر پرده عظمت و کمالش لم یزل است ... اما بعد مقصود از تحريك مشاطة كلك غالبه فام . . . آنست که این رساله ایست مسمی به روایح الانشاء مرتب بر مقدمه و مقاله و خاتمه.

انجام افتاده : از حصول خواهش و مقصود او .

۴۲- در تعلیم خط نستعلیق (۱۸۲) بنظم فارسی بدینگونه : در تعلیم خط

[نسق تعلیق].

از واضع خط نسق تعلیق
 [از بهر] الف سه نقطه باید
 از وی حرکات همزه پیدا
 زانگونه که گرسود نگون ساز
 يك نقطه بسست گردن با
 حرف تی و ئی به بامثالست
 جیم ار خواهی پی نکویی
 باید بن جیم را چنان ساخت
 يك نقطه اگر کنی برو وصل
 باید تن دال را چنان ساخت
 را نیز دو نقطه گفت بینا
 دندانۀ سین اول سرسین
 دندانۀ دو بمش بیاید
 اما بن شین بشکل نوشت
 شین را چون کشش دهی بقانون
 گر شین چپی برو فزاید
 باید سر صاد را چنان ساخت
 نزدیک خورد و ران استاد
 اما الفش دو نقطه باید
 دندان وی از قلم بینداز
 ای تازہ نهال باغ کونین
 باید سر عین را چنان ساخت
 در حلقۀ عین و حلقۀ جیم

بشنو سخنی ز روی تحقیق
 اما بهمان قلم که آید
 اما بطریق رمز و ایما
 گردد بهمان صفت نمودار
 شش نقطه درازش هنر بنما
 حکم همه را يك احتمالت
 پیوند بنون کن از نکویی
 کش هیئت بیضه ای توان یافت
 فونست بنزد واضع اصل
 کن دال دو حرف با توان یافت
 يك نقطه سر است و دیگری پا
 یک نقطه نموده اند تعیین

در قول کسی که ذوفنون است
 تشبیه دیگر شنو ز مجنون
 بر شکل گلاب زن نماید
 کز وی صادی نگون توان یافت
 طایک الف است و يك سر صاد
 وز صاد گشاده تر نماید
 یک نقطه اش از الف جدا ساز
 چون مردم دیده قرۀ العین
 کز وی سر طاء هم توان ساخت
 یک نوع نموده اند تعلیم

يك نقطه مدور است و بائی
 يك نقطه مستدیر و نونی
 پیوند الف بحرف بایی
 تیری زده بر سر نشانه
 و ر پنج کشند نیز غم نیست
 گردیده بدین صفت مرتب
 يك نقطه نموده است تعلیم
 رعنا الفست دامن او
 دو گردن و دوتن و دودامن
 آید بظهور پیکر جیم
 یکنقطه مدور است و رای
 از نوك قدم موربش ساز
 کاندازه نقطه ای نماید
 یکنقطه سوی یسارکش باز
 بر هامن او بنه سراسر
 زانگونه بیاض نو نماید
 لارا سه الف برابر هم
 يك نقطه دیگر بپای گردن
 کانداز [ه] دودال حاصل آید

هرجا که نموده اند فائی
 قافست بقول ذوفنونی
 کافست بحرف نیکرایی
 سرکش بچه ما ندای یگانه
 طولش ز چهار نقطه کم نیست
 لامست الف برو مرکب
 استاد هنر و ر افسر میم
 مقدار دو نقطه گردن او
 نونشش نقط است بشنو از من
 در پاش اگر نهی سر جیم
 هر واو گرفت نيك رای
 ها نقطه بنه در او ز آغاز
 زانگونه بیار ها گشاید
 لارا الف بنه در آغاز
 وانگه الفی بکش برابر
 لانهم الفی دگر نماید
 گویند مورخان عالم
 باید سر یا سه نقطه کردن
 کردن بطریقه ای نماید

۴۳- گلشن خیال (۱۸۳ - ۱۸۹) از حاجی میرزا محمد طاهر نصرآبادی (ش

۲۴۶۵/۱۲).

- ۴۶- هجوى از شفيها مورخ شب ۱۴ محرم ۱۱۳۳
 ۱۹۲-۱۹۳
 ۴۷- منشآت واعظ قزوینی
 ۱۹۴
 ۴۸- وقف نامه
 ۲۰۰
 ۴۹- مهر نامه
 ۲۰۵
 ۵۰- نامه مير محمد باقر داماد بملا عبدالله
 ۲۰۸
 ۵۱- تهنيت جلوس شاه سليم
 ۲۰۹

۳۰۱۱

تسعليق سده ۱۱ ، نشان شتغري ، باستانی آنرا در نسخه « بهرستان » ناميده است .
 ۱۸س ۱/۵×۱۴ ، ۱۴۱۳×۱۸/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تيماج قهوه‌ای ضربی مقوایی

ديوان

از مولی ادهم عزلتی خلخالی واعظ (س ۹ ص ۲۳۴) بروش بوستان سعدی درپند
 و اندرز گرچه ميگويد که « پس از وی گلستان نوشتن خريست » (س ۳۴) در ده باب
 هريك در چند فصل با داستانهای مناسب و خود او در ديباچه با عنوان « ترتيب ابواب »
 فهرست آنها را میآورد (س ۳۵) نام او در آن (س ۱۰ و ۱۶۹) آمده است .
 چنین است فهرست بابها : شهوات ، حرص و طول امل ، شكر ، قناعت ، سخا ،
 يقين ، علم ، علاج صفات بد ، اخلاص و صدق و رضا ، تقوى و خوف ورجا .
 نیز ميگويد :

نوشتم بسی نسخه های نكو همه هادی و ره نمای نكو
 پيایی معانی بیان ساختیم بالفاظ پرهم نپـرداختیم

وليكن به بحری که بستان دروست

مر آن بحر چون طبع سعدی نكوست

دلم بود بسیار مایل بدان که ننوشته بودم کتابی دران

.....

پس از وی گلستان نوشتن خریست

بیستان مقابل شدن اتریست

.....

چه حاجت پس از آن دو عالی کتاب نوشتن کتب گرچه باشد صواب

ولسی طبع و تقلید مردان راه که شد من تشبه به حسنش گواه

(ذریعه ۹ : ۷۱۷ - مجلس ۲ : ۱۹۶ - دانشمندان آذربایجان ۲۷۳ - مشرق

التوحید اودرسپه ش ۵۸۳۸/۱۰) .

آغاز:

بنام خدایی که بخشنده اوست بهر سختی یاور بنده اوست

حکیمی که جان جهان آفرید بقدرت نهان عیان آفرید

انجام افتاده :

خرده مند گفته ام که باشد محال که بی آن کنم بر تو آنرا حلال

بفکرت (حکایت یکم باب دهم) .

۳۰۱۲

نسخ موسی بن کر بلائی میرزا عبدالجواد چکندولی در ۲۴ ج ۱۳۳۱/۹ ، عنوان شنغرف ، نسخه
دومی است که انوشته است .

۲۰س ۵/۸×۱۴/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای ضریب مقوایی

بهارستان

تذکره شعرای قاین است از ضیاء الدین محمد حسین بن محمد ضیاء آیتی بیرجندی

خوراسانی (سده ۱۴) که شعر هاسی و هفت شاعر قاینی را در آن آورده است . این کتاب بنام

بهارستان چاپ شده ولی در این نسخه از این نام نشانی نیست. (استوری ۱: ۹۲۳ -
مشار ۲۳۸).

چنین است فهرست نامهای شاعرانی که در این رساله سرگذشت و شعر آنها
آمده است :

بوذرجمهر قاینی (۳) ابوبکر قهپایی (۴) کوشککی قاینی (۴) حکیم ابونصر
محمد قاینی (۵) هلال قاینی (۶) نزاری قهستانی (۶) حکیم شیونی (۱۸) جلال الدین
یوسف (۱۸) ولی دشت بیاضی (۱۹) سیدعلی واعظ قاینی (۲۵) نورالله اسفراینی (۲۷)
سید محمد نوربخش (۲۸) سید جعفر قاینی (۳۳) ابن حسام (۳۴) شاه اسحق ولی (۴۷)
خواجه آصفی (۴۸) ملابلال شاخنی (۵۰) عبداللطیف بیرجندی (۵۱) منشی بمرودی
(۵۲) زرین قلم بمرودی (۵۲) صبوحنی بیرجندی (۵۳) اشراق بیرجندی (۵۵) دانش
بمرودی (۵۸) درویش قاینی (۵۸) فروغ بیرجندی (۵۹) طوفان بیرجندی (۵۹) شهاب
سیستانی (۵۹) سید ابوتراب (۶۵) شیخ محمد هادی (۶۷) سید اسماعیل سید دانی
قاینی (۷۱) وحشی بیرجندی (۷۴) شیخ عبدالحسین واعظ (۷۶) رانغ بیرجندی
(۸۱) خیام بیرجندی (۸۳) مؤلف (۸۶) میرزا حبیب الله خراسانی (۹۴) محمد باقر پدر
مؤلف (۹۶)(۱).

۱- آقای باستانی راد بادداشتهایی درباره چند شاعر قاضی که در این تذکره نام
آنها برده نشده نوشته منابع را هم یاد کرده و درلای نسخه گذارده که اکنون گزیده ای
از آنها را در اینجا می آوریم ،

۱- میرزا حسن اسیر جنابادی (مجموعه صدورالدین محمد جنابادی مورخ ۱۶۰۴
- ش ۲۹۵۰)

۲- میربدیمی تونسلی (تذکره کنوزالشعراء صدورالدین محمد بهبهانی از سده ۱۱
- ش ۲۴۲۸)

آغاز: لناسخ النسخة .

دنباله صفحه پیش

- ۳- عبدی گون آبادی (مجموعه صدرالدین محمد جنابدی)
- ۴- عبدالقادر تونی (نصر آبادی ص ۱۰۴)
- ۵- شکری طبسی (همان مجموعه جنابدی)
- ۶- مهدی قاینی (مضامین الشعرا از سده ۱۱ - ش ۲۵۰۴)
- ۷- میرا بوطالب ترشیزی (همان مضامین الشعراء)
- ۸- حیاتی طبسی (مجموعه شماره ۹۹ باستانی)
- ۹- سعدی قاینی حاجی ملامحمد (بشت دیوان حسرت نراقی سده ۱۲ بخط او)
- ۱۰- میرزا کوچک ساغر قاینی (دیوان حسرت)
- ۱۱- محمد شفیع بیرجندی از لوطیان زمان خود که نامه ای به عالی حضرت میرزا حسین قاینی نوشته بود و شعرا و در آن هست (همان مجموعه جنابدی)
- ۱۲- محمد حسین بن بدیع الزمان منجم حسینی جنابدی مؤلف زایجه و طالع عباس میرزای نایب السلطنه که شعرا و و رساله پدرش در زایجه طالع نصرالله میرزا فرزند نادرشاه افشار بخواهدش میرزا ابوالعاسم وزیر در آن هست (از همین زایجه) .
- ۱۳- حیدرعلی بن نعمة الله منشی طبسی مؤلف صحایف الاعمال که یک بیت و یک رباعی ماده تاریخ این کتاب در آن هست (صحایف الاعمال تألیف ۲ شوال ۱۰۰۶ نسخه مورخ ۱۰۹۱ در قم - ش ۳۰۲۴) .
- ۱۴- حیات میرزا محمد مهدی پسر میرزا محمد اسمعیل قاینی (منتخب تذکرة مدایح المعتمده از میرزا محمد علی بهار مذهب اصفهانی) (ادبیات ۱۰۰ - مجلس ۳: ۶۸۲)
- ۱۵- محمود تونی (همان مجموعه جنابدی ص ۳۴)
- ۱۶- خرم جنابدی که قطعه ای در ماده تاریخ تولد فرزند دوستی بسال ۱۱۱۹ دارد (همین مجموعه جنابدی) ،
- ۱۷- غزالی بیرجندی در هجوشهر بیرجند دارد :
دارم ز بیرجند ای دل گله‌ها آن به که سفر کنیم زو مرحله‌ها
امید که دروی شود از زلزله‌ها صد بار دیگر عالیها سافله‌ها
(بشت نسخه رساله جوهر فرد تألیف نیازی بخاری مورخ ۹۹۶) .
- ۱۸- مؤمنای قاینی دشت بیاضی (همان مجموعه جنابدی) .
- ۱۹- حاج سراجا میرزا قاسم‌ای قاینی (همین مجموعه) .

ز آب زر هر چند استیفا کنی حق و صفش کی تو استقصا دنی
 زنگ قاین را نموده بر طرف منبع فیض است و کانی از شرف
 للشیخ عبدالحسین دام مجده .

این تذکره مجموعه فضل و هنر است
 کنجی است که پر زدر و لعل و گهر است
 ابنای وطن سزد بدو فخر کنند

اما صد حیف موجز و مختصر است

رب یسر ولا تعسر . تذکره شعرای قائنات درخشنده تردری که از صدف بلاغت
 سفته ... گردد سپاس حکیمی است . . . که خرد و عقل را در ممالک وجود بسلطنت و
 جهانداری بر گماشته :

انجام : قامتش خم بمثل چون پر کار آمد (لقد صار هذا آخر ما آورد و افاد
 جناب المستطاب المؤلف ... و زلال از خویش دلریش مدفوع نکرده ... والسلام).

۱۱۴۰

تعلیق ، عنوان شغری و لاجورد و رنگار ، جدول رد و لاجورد ، سراج زرین ، دو صفحه
 آغاز بر حاشیه سازی شده ، در ۱۵۴ ص .
 ۱۴س ۷/۵ × ۱۳/۵ ، ۴۷۸ × ۱۳/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی مقوایی درون سرخ زر کوب

تاریخ نویسی

از حاجی اسدالله خان درویش بن حاجی ابراهیم قوام دلاوت شیرازی که در
 زمان نابینایی در ذی حجه ۱۲۳۹ تا ۱۲۶۳ بنام فتحعلی شاه ساخته و داوود میرزا
 کوچک وصال آن را نوشته است (س ۳۷-۳۸ و ۱۰۶) سرگذشت خانواده قوام شیرازی است و
 پاداش رفتاری که او با مخدوم و مخدوم زاده خود لطیفعلیخان زند کرده و از دست
 فتحعلیشاه آن را گرفته در آن پادشاه است . مؤلف « بزم غریب » دارد در شرح سفر مکه که

بنام حاجی محمدعلی در ۱۲۲۱ نوشته است (ص ۱۴۹) او را در ۱۹ سالگی در شب آدینه مباحله ۱۲۱۵ شاه کور کرد و بستگان او را هم یا کور کرد یا زبان برید یا زهر داد و یا با کلوله از پای در آورد و یا خواجه کرد (ص ۲۳-۲۴) سرگذشت او از ۱۲۴۰ تا ۱۲۶۳ در آن هست .
کتاب در چهارده باب است :

۱- کیفیت نسب .

۲- از زمان ولادت الی اوان مغضوب شدن از سلطان جهانیان .

۳- در انحراف مزاج مبارك سلطانی .

۴- تفصیل احوال بعد از سیاست و یاسا و اعطاف زیاده از حد

یکدور تاریخ ایران هم در آن هست (ص ۴۵-۹۹) نام کتاب از باستانی است .

آغاز: بسمله . حمدله ... اما بعد چون چندی بود که بخاطر فاقه .. این بنده ..

چنین می آمد که مجملی از ... کیفیت احوال خود ... مرقوم قلم شکسته رقم ... دارد .

انجام : و چشم از بهانه گویی و عیب جوئی پوشند . مصرع : قلم اینجا رسید

سر بشکست والسلام علی اشرف الانبیاء وسائر ائمة الهدی ورحمة الله وبرکاته .

(در پایان قصیده ایست از داوری دررثای مؤلف) .

۳۰۱۴

نسخ مؤلف سده ۱۳ و ۱۱ ، عنوان شنگرف ، جدول زر ولاجورد .

۱۵/۶×۱۴ ، ۱۴۲/۵×۱۷ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه ای ضربی مقوایی

خلاصه الاذکار و اطمینان القلوب

از فیض کاشانی که در ۱۰۳۳ ساخته است (منزوی ۱ : ۱۰۵ - ذریعه ۲۱۱ : ۷)

سپه ۱ : ۲۴ - محجه ۲ : ۱۵ و ۳۰ و ۴۰) .

استعطق سده ۱۱، جدول شنگری، یادداشت‌های تولد ۱۲۴۳ و ۱۲۴۸ درص ۷۵ هست.
 ۱۸س/۷/۱۹، ۱۰/۵۳/۴۱، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکى ضربى مقوايى

سجنگ

نثر و نظم و ادب و تاريخ و خبر شيعى و فلسفه است و بيشتر آنها گردآوری ميرابوالحسن تاج حسینی وزير قبايات سپاهان زنده در سده ۱۱ و ۱۲ است. در آن از ماده تاريخهای ۱۱۲۰ و ۱۱۱۲ آمده و ياد شده از منع محمد سليمان خان ايشيك آفاسی باشی باشاره شاه استعمال تنباکو و غليان طلا و نقره را در ۱۱۲۱ (ص ۲۰) درص ۱۷ و ۶۰ نام «ابوالحسن الحسينی» و در ص ۵۳ در شعرها يکسر گذشت او در آن آمده نام «تاج» ديده ميشود: در ديوان قاسم خادم اصفهانی آمده:

چون مير ابوالحسن از اين غم آباد جهان

شد عازم باغ خلد با خاطر شاد

گفت از پي تاريخ وفاتش خادم

از تارك ارباب سخن تاج افتاد (۱۱۳۳)

نیمه دوم آن (ص ۱۶۰ - ۲۰۳) نبايد از تاج باشد. در اين چنگک شعر شعراي ديگر هم هست. چنين است فهرست پاره از مطالب آن:

- ۱- راقم از جانب بزرگ زاده بعاليجاه بيگلر بيگي گوه كيلويه نوشته (۱)
- ۲- راقم بجا كم قبايات در هنگامي كه باعث غرل و تغيير وزارت محرر حرف گرديده و بعد از اندك مدتي خود هم معزول شده نوشته (۶)
- ۳- راقم بيگي از دوستان نوشته (۱۲)
- ۴- از منشآت ظهوري از خوان خليل او (۱۳)

- ۵- تعزیت نامه (۱۵)
- ۶- فردی چند از محرر راست (۲۹ و ۳۰ و ۳۵ و ۴۶ و ۵۱ و ۵۲ و ۵۶)
- ۷- تاریخ خلف اسحق بیک (بنظم مورخ ۱۱۲۹) (۳۲)
- ۸- قصیده سوزنی نزدیک بشعر راقم نسخه (۴۷)
- ۹- شعر بوالعجیبی جورجانی (۵۰)
- ۱۰- نامه های کوتاهی از راقم نسخه (۶۰-۷۴)
- ۱۱- نیمه دوم رساله ای در تعبیر خواب بفارسی دارای عنوانها «فصل پنجم مشتمل بر علم جنبش تامه تصنیف بزرگی» و «فصل ششم مشتمل بر تعبیر خواب تصنیف بزرگی متضمن است بر دوازده باب» و «فصل هفتم پوشیدن پوشاک» به نثر و نظم (۶۷-۱۸۸)
- ۱۲- «بیست و هشت باب» در اسب شناسی و فرسنامه (۲۹۰-۲۰۲)
- آغاز: بسمله . حمدله . این نسخه ایست از گفتار ارستطالیس حکیم که جمع کرده است در وصف اسبان نیک و بد و هنرها و الوان و علامات هر یک و دردها و بیماریها و درمانهای ایشان این نسخه را تألیف کرده از برای ذوالقرنین که اسکندر رومی خوانند و از دست یکی از نزدیکان پادشاه بدست من افتاد . . . و این موسومست به «بیست و هشت باب» .
- انجام : و بسیار رنجها حاصل شود والله اعلم .
- ۱۳- طریقه عقد کردن اهل کردستان (۲۰۳) صیغه نکاح و طلاق آنها است بزبان کردی .

۳۰۱۶

نستعلیق اسماعیل داروغه الفقا در ذی قعدة ۱۳۰۵ هجری همان سال تألیف .

۱۶×۱۱ ، ۵۶×۴۰ ، کاغذ فرنگی - جلد نیمباز سرخ .

تنبیهیه مهدیویه شخصیه

بفارسی در تصوف ذهبی از آفاسید آقای ارومی که در ۱۳۲۰ ساخته است . در پایان نسخه نامه ایست از جلال الدین مجد الاشراف شیرازی بمؤلف در ستایش این رساله . آغاز: ذلك فضل الله يؤتيه من يشاء رساله تنبيهيه مهديويه شخصيه . بسملة . الحمد لله الفياض المطلق الازلي الابدی ... وبعد بدان ای طالب رحيق تحقيق . انجام :

سائلم از قارئین و سامعین رحمتی آرند بهر این حزین

۳۰۱۷

نسخ سده ۱۰ و ۹ ، عنوان شغری یا مشکى درشت ؛ نشان شغری ، ۱ از پایان افتاده ، در ۱۱۵ پ شعرست بفارسی بخط پیرام نیک :
خفته بودم بر سرم آمد نگارم گفتی آفتاب آمد برویت بر نمی خیزی هنوز
ش ۱ حواشی دارد بانفان « رومی ، بردعی ، عبدالرحیم ، محیی الدین » ، ش ۲ حواشی دارد با
نشان « صلاح الدین ، میر حسین » ، شعرهای فارسی در ۹۴ رهست .
۱۷س ۷/۵ × ۱۵/۵ ، ۱۴۰ ۱۴/۵ × ۲۲/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکى ضربی مقوایی

مجموعه

- ۱- شرح الهدایة (۲ - ۹۱ پ) از میبدی بر هدایة اثیریة ساخته شوال ۸۸۰ (حقوق ۳۹۱ - طوس ۴ : ۱۹۶) .
- ۲- شرح الهدایة (۹۲ پ - ۱۳۰ پ) از میرك شمس الدین محمد بن مبارکشاه بخاری جنگی (حقوق ص ۳۹۲ مورخ ۸۸۵ - طوس ۴ : ۱۹۵ مورخ ۸۵۰ - دیباچه ایضاح المقاصد ص ۲۳) میرك در شرح حکمة العین از علامه حلی (م ۷۲۶) یاد کرده و سید شریف (م ۸۱۶) بر شرح او حاشیه نوشته است ، پس او در میان ۷۲۶ و ۸۱۶ میزیسته است .

۱۹۵۸

در پایان نسخه تاریخ تألیفی آمده که در تصویر می بینیم و این تاریخ برای تعیین عصر مبارك اهمیت دارد و در فهرستها نیامده است .

۳۰۱۸

تستعلیق ج ۵/۴ ۱۴۰۵ ، مهر کلب علی دارد .
۱۹ س ۱۰/۵ × ۱۷ ، ۲۲۲ × ۱۷ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوا .

مخزن القصائد

قصیده های عربی و فارسی این سرایند گان است :

فهرست اسامی

حرف الف

ابن حسام ۱۵۸	آثم (محمود) ۱۳۶
اسدالله مراغه ۱۴۱	اسیر ۱۲۵
انوری ۴۹	

حرف ب

بهجت کرمانی ۱۳۷	بهائی ۳۲۱

حرف پ

پرغم تبریزی ۲۸

حرف ت

تراب ۴۷۷	تشنه ۱۶۷

۱۹۵۹

حرف ث

نریا ۱۵۲

حرف ج

جاوید ۵۱۳

جامی ۵۰

جوهری ۴۸۶

جرس ۱۷۸

حرف ح

میرحاج ۴۶۹

حافظ ۳۰-۶۰

حسن کاشی ۱۷۳

حجت ۵۰۰

حمیری ۱

حقیقی ۴۵۰

حرف خ

خاوری ۹۰

خاور ۱۰۰

خادم (صادق) ۸۲

خاور دنبلی ۱۰۶

خواجه ۲۲۶

خاکلی ۲۱۷

خسته ۴۵۶

حرف د

درویش ۲۷

حرف ذ

ذکری تبریزی ۳۱

۱۹۶۰

حرف ر

راجیه ۳۲۱	راجی ۲۱۱-۲۱۵
رشید افشار ۲۴۹	راز شیرازی ۵۲۳
	ریان ۳۲۳

حرف ز

زکی باغبان قمی ۴۲۲

حرف سین

ساقی ۴۱۹	ساغر ۴۷۱
سرباز ۶۸-۹	سالک ۲۳۹
سنائی ۳۷	سعدی ۸
	سید ۴۸۰

حرف شین

شبهانگ ۵۰۷	شاهد ۱۲۸-۱۱۲
شمس تبریزی ۳۳-۹۲	شکوهی تبریزی ۲۵۵
شهباز ۴۹۴	شوری ۴۰۰

حرف صاد

صحبیت ۱۰۲	صادق ۱۶
صهبا ۵۱۴	صبا ۵۱۲

۱۹۶۱

حرف ضاد

ضمرغام ۵۲۱-۴۵۶ ضغم ۴۸۴
ضیاء ۴۳۰

حرف ط

طالب ۴۲۳ طراز ۱۶۸
طغرائی ۶۲ طوطی ۳۸۱
طوفان ۱۳۰

حرف ظ

ظفر (مظفرعلیشاه) ۱۷۰

حرف عین

عاصی ۸۵-۵۳ عراقی ۵۲۲
عرب ۴۷۹ عرفی ۸۵-۵۳
عسگر فخار ۴۷۶

حرف غین

غمگین ۲۸۲

حرف ف

فتحی ۱۴۸ فوزوق ۴
فقیر ۱۲۰

۱۹۶۲

حرف ق

قاآنی ۳۹-۷۲-۲۳۱ قانع ۴۴۴
قمری ۲۰۶

حرف ك

كشوری ۶۶ كفاش ۴۷۰
گلشن ۱۳۰ کمال فارسی ۴۲۸
کیوان ۳۳۲ گواهی ۳۸۲

حرف لام

لعلی ۱۰-۱۹۲

حرف میم

مداح شوشتری مدهوش ۱۹-۸۱
مخلاتس ۲۷۳ مستکین ۱۹۳
مشتاقی ۱۰۸ مشعوف ۲۰۲
مقرون ۴۲۹ مقیما ۴۹۲
منت ۱۲۶ ملامهر علی ۶

حرف نون

نادم ۴۱۰ ناصر خسرو ۱۷۱
ناصرالدینشاه ۳۶۴ نباتی ۱۴
ندیمی ۲۲۷ نظام ۲۳-۲۲۵-۵۴۲

۱۹۶۳

نورعلی شاه ۳۲۰-۱۷۳

حرف واو

وحدت ۲۳۵

وامق ۱۵۶

حرف ها

هاتف ۱۱۴

هائب ۶۴

هوبدا ۴۶۲

هجران ۱۷۵

حرف ی

یغما ۵۱

یوسف ۳۴۰

۳۰۱۹

نسخ سده ۱۰ و ۱۱ ، اشان شنغری ، آغاز وانجام افتاده ، در ۲۴۹ ص و ۴۹۸ بیت .
۳۴۰×۸ ، ۱۲۵×۱۴۳×۴۴/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه ای ضربی مقوایی

تفسیر مظهر فی تفسیر

بفارسی از مظفر حسین فتوحی کوبنایی کرمانی که در دیباچه (ص ۳) و پایان کتاب (ص ۲۲۲) از خود نام میبرد . شعرهای آن همه از خود او است (ص ۴) در آن یاد شده از معالم (۲۲۸) و کشاف و اهل حشو (۷۹) و آمده : « حضرت امام بحق ناطق جعفر بن محمد الصادق ع فرموده ، (ص ۷۹) .

آغاز: و حکم آن لایح و باهر در اعجاز عرب و تبکیت ایشان از عداوت فطری که در امر سفارت و تبلیغ رسالت تودارند ... و بعد چون تذکار معانی آیات بینات قرانی مهیج روح و راحت روحانیت ... بخاطر ... مظفر حسین الکوئبانی الکرمانی رسید که بحل الفاظ و بیان معانی بعضی از قرآن مجید ... جسارت نموده .

انجام : بواسطه غلبه اهالی طرف یمین دران جانب مدفون (در تفسیر : توفنی مسلما و الحقنی بالصالحین) .

۳۰۲۰

شکسته نستعلیق علی محمد بن محمد حسن گرمرودی آذربایجانی گردآورنده دیوان در سده ۱۳
۱۲/۵×۸/۵ ، ۱۶۴۴×۲۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز ضربی مقوایی .

دیوان

از محمد حسین گرمرودی آذربایجانی تبریزی که در تبریز و تهران و سپاهان میزیسته و در زمان محمد شاه و وزارت حاجی میرزا آقاسی بدربار راه یافته و سپس بکربلا فرستاده شده و در زمان ناصرالدین شاه بتبریز برگشته است . سرگذشت او در آغاز نسخه ما که گردآورده علی محمد بن محمد حسن گرمرودی آذربایجانی است بخامه آقای باستانی راد هست . پس از این دیباچه همین گرمرودی است بعربی (۱-۱۰) در سرگذشت او و چگونگی گردآوردن این دیوان . خود دیوان که بیشتر آن بعربی است مگر شش قصیده آخر که بفارسی است در ص ۱۰-۶۹ است .

در آن ستایش امام پنجم و میرزا محمد باقر تبریزی و ساعدالملک و معزالدوله و میرزا محمد صادق خان قائم مقام والی آذربایجان و اردشیر میرزا و الی همانجا و ناصرالدین شاه و میرزا آقاسی و سردار کل و عباسقلی میرزا هست . گردآورنده دیوان یکی دوبندی در میانه آن هم به نشر دارد . از دیباچه برمیآید که او نخست شعرها را گردآورده تا بچاپ برسد و میخواست آنها را سپس شرح کند .

آغاز: بسمله . الحمد لله الذی اکرمنا بحسن الآداب . . . و بعد فبقول علی محمد بن محمد حسن گرمرودی الی آذربایجانی ان العالم الفاضل ... میرزا محمد حسین کان من اهل گرمرو .

آغاز دیوان:

فدیتک یا بن المصطفی بعدک العفا علی العیش ان العیش بعدک ماصفا

انجام :

چون او بارباب هنی رحمت کند بی منتها

بفرایندش فرو بها باری خدای ذوالمنن

(تمام شد)

۳۰۲۱

نستعلیق عبدالغفار (ص ۲۱۴).

۲۰س ۱۱/۱۶ ، ۱۴۵/۵۳۱۶×۴۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی

مجموعه

- ۱- جنگک (۱-۴۴ و ۱۰۷-۲۵۳ و ۲۶۰-۲۶۲) پراکنده های لغت و شعر و حدیث و آداب و فلسفه و تاریخ است عربی و یکی دوجا بفارسی.
- ۲- فروق اللغات (۴۵ - ۱۰۱) از سید نورالدین بن نعمه الله شوشتری که به چاپ سنگی رسیده است (فرهنگنامه ها ۳۴ و ۲۴۰).
- ۳- المؤلفات السماعیة (۱۰۲-۱۰۳) از ابن حاجب.
- ۴- الاضداد (۱۰۳-۱۰۶) از ابوالحسن صغانی.
- ۵- الاسماء التي لا تدخل علیها ال التعریف (۲۵۶-۲۵۹).
- ۶- سر القدر (۲۶۲-۲۶۶) از ابن سینا در تفسیر « من عرف سر القدر فقد احده ».

۳۰۲۲

لستعلیق سده ۱۴ .

۱۲س ۱۰/۱۶ ، ۴۲×۱۶۳۴۲ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوایی .

دیوان

از دوشاعر گویا برادر و خواهر یکی والی (۲۴-۲) نزدیک به ۲۸۰ بیت دیگری
والیه (۸۲-۲۶) نزدیک به ششصد و پنجاه بیت و هر دو غزل است بسیار شیرین و شیوا بتر تیب
تهجی و تخلص «والی» و «والیه» در دنبال برخی از غزلها هست.

آغاز ۱ :

در شهر رسم دلبری امروز کار تست دلها عنان نشان بکف اختیار تست
دل گمشده بسینه و از وی سراغ نیست تهمت بکس میند که امن کار کار تست

انجام ۱ :

ز خط بنای نکویان خراب میکردم بمهر والی اگر میرسید طغرای

آغاز ۲ :

ای دبدبه دامت پروازده دلها وی زمزمه نامت آواز جلالها
ای مست می نابت بیدار بهر راهی وی غرقه گر دابت بیزار ز ساحلها

انجام ۲ :

یک نظر بنما جمال یوسفی عالمی از شوق حیرانت کنم

۳۰۲۳

تستعلیق سده ۱۴ در متن و هاشم و پاره ای از دیوان غز نویست.
۱۷/۵×۱۲/۵ ، ۲۲×۱۴۳۴۱ ، کاغذ - جلد تیماج مشکى مقوایى.

دیوان

از مختاری غزنوی است (ادبیات ۲۷۰ - حقوق ۱۱۳).

۳۰۲۴

تستعلیق بیر محمد عرب ساکن دالان سرای هوشیار خان قم در روز پنجشنبه ۱۹ صفر ۱۰۹۱، عنوان و نشان
شنغرفی .

۱۵/۵×۷/۵ ، ۲۲×۱۴۳۴۸۱ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکى ضربى مقوایى .

صحایف الایمال

از حیدر علی بن نعمه الله منشی طبسی که در ۲ شوال ۱۰۰۶ ساخته است نام مؤلف و کتاب در آغاز هست (منزوی ۱: ۱۵۱- طوس ۲: ۲۸۲- نخجوانی ۱۵).

۳۰۲۵

نستعلیق ۳ شوال ۱۱۲۴ سال ۵ جلوس، در ۱۷۴ ص و ۴۲۰۰ واندی بیت .
۱۹س ۱۶×۷/۵ ، ۸۷×۱۲×۲۴ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه ای درون آبی.

اسرار الشیون فی معرفة الحق المبین

مثنوی عرفانی شیخ محمد نور بخشی اسیری لاهیجی که در آغاز آن از سید محمد نور بخش ستوده است (مجلس ۳: ۶۷۲ - سپه ۲: ۵۵۹).

آغاز:

هست بسم الله الرحمن الرحیم مصحف آیات اسرار قدیم
نام حق سر دفتر هر دفتر است آنچه بی نام خداست ابتر است

انجام:

چون بیزم وصل او کردم مقام وا گذارم گفت و گور او السلام

۳۰۲۶

نستعلیق سده ۱۴ ، یادداشت ۱۴۳۱/۱۶ دارد درص ۱ ، در هامش ص ۴۰۴ یادداشتی است درباره
نصرت علی شاه میرزا نصر الله صدر الممالک .
۱۴س ۱۶×۱۰ ، ۴۹×۱۵×۲۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای ضربی مقوایی

دیوان

در عنوان آغاز آن آمده که از محمد هادی قدرت علی شاه پسر صدر الممالک ناصر

(نصرت) علی شاه اردبیلی است و ابن پدر در ۶ محرم ۱۲۷۱ در گذشته است. غزل است (ص ۱-۶۳) و مثنوی (۶۴-۷۶) و در غزل نخستین تخلص «قدرت علی» و در جاهای دیگر «شاه نصرت الدین» یا «نصرت» و «نصرت الدین» آمده است.

آغاز:

هر بی سرپا راه ندارد ببر ما باز است اگر چه بهمه خلق در ما

انجام:

باسکندر شاه میگردی یقین این بود ایجان من راه یقین
در ص ۷۷ نه بیت از مثنوی دیگر است و ناقص گویا دنباله همین دیوان باشد

۳۰۲۷

تستعلیق نور علی شاه بن حاجی ملا اسماعیل حکمی الهی سبزواری در روز چهارشنبه ۱۸ ذی قعدة ۱۳۱۴، عنوان و نشان شگرف.

۱۰ س ۱۴ × ۲۱ ، کاغذ فرنگی کبود - جلد تیماج مشکی صریب مقوایی

سلسله الذریب

از جامی است (مجلس ۳: ۴۷۱).

۳۰۲۸

تستعلیق سده ۱۳، عنوان و جدول شگرف.

۱۳ س ۱۴ × ۲۲/۵ ، کاغذ سپاهی - جلد روغی زرکوب مقوایی

دیوان

از آقا بابا محمد قاسم گرامی پسر سلیمان بیك تسلی سیاهانی از خاندان اسکندربیک منشی. سرگذشت او در آغاز نسخه ما بخامه خود او هست و آقای باستانی راد گزیده ای از آن را بخط خود نوشته و در آن گذارده است. او در هفتاد سالگی در ۱۲۱۰

این دیوان را گرد آورده است . سرگذشت کوتاهی از او در نگارستان سخن و صبح گلشن هست . دیباچه خود شاعر از آغاز افتاده و در ص ۲-۱۷ است و دیوان در ص ۱۹ - ۳۴۸ . در ص ۳۵۰ - ۳۵۵ نثریست از او سپس نامه نادر شاه انشاء میرزا مهدیخان (۳۷۱-۳۵۵) و « نقل نامه سلطان الاعظم نادر صاحب قران انشاء محمد قاسم اصفهانی عرف آقا بابا گرامی تخلص » (ص ۳۷۱ - ۳۹۵ ناقص) که تقلیدیست از نامه میرزا مهدی خان . در دیوان قصیده و غزل است بترتیب تهجی و ماده تاریخ و رباعی .

آغاز دیوان:

شب که در محفل گشود از عارض چون مه نقاب

در دل شب گشت پنداری طلوع آفتاب

و چه عارض آنکه هم چون ذره از وی ماه و مهر

این نماید اقتباس و وان نماید اکتساب

انجام :

در هجر تو شوم سیم غیب چکنم تلخست مذاقم ای شکر لب چکنم

گیرم که شب فراق من روز شود چون روز غمت نمیشود شب چکنم

۳۰۲۹

نستعلیق میرعلی در ۱۵ محرم ۹۶۵، نشان شنغرف، میان ابرهای ۱ و ۲ افتاده و دنباله دیباچه و مجلس ۱-۲ و آغاز مجلس ۳ در نسخه نیست، در ص ۲۴ عنوان « تور تونجی مجلس عصر فضلاسی... » و در ص ۵۶ « بشینجی مجلس خراسان نینگ... » و در ص ۶۵ « آلتینجی مجلس خراسان دین اوز کامالک فضلاسی و فضلا و شعر اسی... » و در ص ۸۸ « یئینجی مجلس سلاطین عظام و اولاد... » دیده میشود و جای مجلس ۸ سفید است، نسخه از سرگذشت سید قطب (ش ۱۴۶) لطائف نامه و ش ۱۴۴ ترجمه قروینی) آغاز میشود و سیزده شاعر مجلس سوم را هم ندارد، یادداشت تملک ۱۳۶۶ دارد .

۱۴ ص ۱۴×۷، ۴۹×۱۴، ۲۲ کاغذ سمرقندی-جلد تیماج تریاکی، قوایی حاشیه دار

مجلس انضامی

تذکره ایست از امیر علی شیر نوایی وزیر (۸۴۴ - ۹۰۶) بترکی جغتایی درباره

شاعران فارسی و ترکی زبان و در ۸۹۶ در ترکستان در هشت مجلس ساخته است و آن چهار بار بفارسی درآمده و متن در تاشکند بسال ۱۳۲۶ چاپ شده است (استوری ۱: ۷۸۹ و ۱۳۳۴ - طوس ۳: ۱۰۳ - مشار ۱۳۷۸ - ش ۲/ ۱۰۰ و ۲۷۲۹ سپه).

چنین است فهرست هشت مجلس

- ۱- شعرائی که در عصر مؤلف در گذشته اند و مؤلف آنها را ندیده است.
- ۲- شعرائی که پیش از ۸۹۶ در گذشته اند و مؤلف آنها را دیده است.
- ۳- شعرائی که مؤلف آنها را میشناخته است.
- ۴- دانشمندانی که گاهی شعر میسروده اند.
- ۵- بزرگان خراسان که گاهی شعر میسروده اند.
- ۶- شعرای جز خراسان.
- ۷- پادشاهان و شاهزادگان خاندان تیمور.
- ۸- سلطان نحسین.

فخری سلطان محمد بن امیری هراتی گویا مؤلف هفت کشور (ادبیات ۵۲۲) در ۹۲۸ در هرات بنام لطائف نامه و حکیم شاه محمد بن مبارک قزوین (م ۹۶۶) در اسلامبول در ۹۲۷-۹۲۹ آنرا بفارسی برگرداندند همان دو ترجمه ای که بکوشش علی اصغر حکمت در تهران بسال ۱۳۲۳ خ چاپ شده است. شاه علی بن عبدالعالی در زمان سلطان دین محمد بن جانی بیگ فرمانروای خراسان (۹۹۱- نزدیک ۱۰۰۶) و عبدالباقی شریف رضوی گویا در ۱۲۴۲ بدرخواست غلام غوث خان نواب کرتیک (Carnatic) نیز آن را بفارسی ترجمه کردند. دو مترجم نخستین در اصل کتاب تصرفاتی کرده اند و سومی هم هفت مجلس دارد.

آغاز:

یوز حمدانکا کیم یساب جهان بستانی

آیلا ب یوز و زلف دین گل و ریحانی

قيلدى يا ساغاج بو باغ روح افزايى
 نظم اهلين اينك بلبل خوش الحانى
 و درود نامعدون اول خلاصه معدوم وجود فه كيم .

انجام :

كو كب عرصه سى بز مگاه اولسون يارب
 كون شمسه سى چتر جاهى اولسون يارب
 كو كب عددى سياهى اولسون يارب
 پير ايشيدا حق پناهى اولسون يارب

دستور

نسخ حاجى اشرف در ۲۹ رمضان ۹۹۴ ، نشان شنغرف ، نام نويسنده و تاريخ در يابان نسخه ۴
 گويابايان مقدمه كتاب است ديده هيشور .

۱۵/۷×۱۴ ، ۱۳۹۳×۲۱/۵ ، كاغذ سمرقندى - جلد تىماج قهوه اى ضريبى مقوايى

دستور الينج

از سلطان على گونا بادي كه در ۹۳۳ ساخته است (ف ۷۵۳ - ريو ۲: ۴۷۳-ره آورد
 ۲۰۰ - مجلس ۲: ۲۹۴ - زربعه ۸: ۱۶۲) نسخه ما مقدمه اين كتاب است و در آن ياد شده
 از ابو سعيد خان بهادر خان (پسر كوچكو نچى ۹۳۶-۹۳۹) كه مؤلف بيست سال با او
 بوده است (ديباچه) خود كتاب در دو مقاله است و اين مقدمه در بيان حفظ صحت و حد
 طب و نبض و بحران در ۱۶ باب هريك چند فصل و مقاله يكدم در امراض مختص بعضو
 معين در بيست و پنج باب باحميات و هربابى چند فصل و هرفصلى چند نوع و مقاله دوم
 در امراض غير معين در هشت باب هربابى چند فصل و هرفصلى چند نوع . از ديباچه
 نسخه ما برمي آيد كه كتاب جدا گانه ايست و بايد پس از مقدمه آندو مقاله هم با آن

باشد و گویا تحریر دوم همان دستورالعالج باید باشد اگرچه در دیباچه نسخه ما نامی بآن داده نشده است .

آغاز افتاده : آن قبه چتر آسمان رفعت او است ... سلطان ابوسعید بهادرخان ..
انجام : بی طاقتی و عجز طبیعت (از فصل ۸ در علامتهای بحران از باب ۱۶ در بحران از مقدمه) .

۳۰۳۱

نسخ روز سه شنبه ۲۴ شعبان ۱۰۸۱ ، عنوان و نشان شنغری .
۱۷س ۱۴×۱۴ ، ۲۴×۱۴ ، کاغذ سیاهانی - جلد روغنی مقوایی .

عمدة الطالب فی انساب آل ابی طالب

از ابن عنبه و نسخه جلالی آنست (منزوی ۲ : ۶۳۵) .

۳۰۳۲

نسخ اسدالله موسوی خوانساری در ۱۴۴۵ در چهاربربرم پایان نسخه و يك برسم آغاز آن و چند برسم درمیان ، دیگر برسمها کهنه است شاید از سده ۱۱ ، عنوان و نشان شنغری ، جدول زر و مشکو و شنغری ولاجورد .
۲۴س ۱۷×۱۷ ، ۲۴×۱۴ ، کاغذ سیاهانی و فرنگی نخوری - جلد تیماج قهوه ای
ضربی .

مکاتیب

از قطب الدین ابویزید عبدالله محمد بن محیی بن محمود انصاری خزرچی سعدی
کوشکناری جهرمی زنده در ۸۸۱ - ۹۱۰ و گویا هفاتیج الغیب خواننده میشده است
(ادبیات ۴۳۹ - هفت اقلیم - طرائق الحقائق ۳ : ۶۶ - یادداشت های قزوینی ۳ : ۲۵۳) .

۳۰۳۳

نستعلیق ، جدول زر و مشکى و لاجورد ، سرلوح زرین ، دو صفحه آغاز حاشیه سازى شده
 بز و شنگرف و لاجورد و آراسته با گل و بوته ، در ۵۴۳ ص .
 ۱۹س ۷/۱۷ ، ۳۶۷ ۱۴/۵×۲۴ ، کاغذ سپاهانى - جلد تیماج سوخت مشکى ضرای مقوایى
 درون قهوه‌ای زرکوب ضربی .

دیوان

از عرفى شیرازى در چهارده هزار بیت (ص ۱۲۵) با دیباچه‌ای به نشر (۱-۱۴)
 در سرگذشت او از عبدالباقى نهاوندی (ص ۸۹) که این دیوان را از روی خط عرفى
 در کتابخانه خان خانان یافته و نوشته است . قطعه‌ای در باب ترتیب و تاریخ کلیات
 اثر طبع سراجا گرد آورنده آن در این دیباچه هست . این نسخه را برای همان کتابخانه
 پرداخته‌اند (ذریعه ۹ : ۷۱۲ - مشار ۷۴۴) .

۳۰۳۴

نستعلیق ۲۰ ذی قعدة ۱۲۷۶ پیچى نیل درز نجان درش ۹۱ در پایان نثر اللثالی تاریخ ۱۲۷۵ و درص
 ۲۲۹ تاریخ ذی حجة ۱۲۷۶ دیده میشود و درص ۱۰۵ آمده که در تهران در پایان محرم ۱۲۷۵ نوشته شده
 است ، عنوان و نشان شنگرف .
 ۱۶س ۷/۱۵ ، ۱۴۲ ۱۷/۵×۲۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز تیره زرکوب گرد و درون
 عنایى .

مجموعه

- ۱- انیس العشاق (۱ - ۳۸) از رامى .
- ۲- تعریف اصفهان (۳۹ - ۵۲) از ملاعطاء اعجاز هراتی (ذریعه ۹ : ۸۱) بسیار
 رساله شیوائی است و در هر عنوان شعرىست از خود او و این رساله از رهگذر شناخت
 شهر سپاهان و مردم آن در آن زمان بسیار سودمند بلکه بى مانند است .

مقدمه‌ای دارد و عنوانهای: «تمهید بساط عیش، تعریف بهار، مشتمل بر اسامی مقامات، دیباچه، اسامی حمادات، جوش و خروش مردم در دشت و جوباره، اظهار خانه شعار عوام الناس، بزازان، خیاطان، صفت: زر گر ها، گمانگر، شمشیر گر، ازدحام، اسامی قهوه خانه، اسامی خواتین که پتیاره آمده اند، اسامی محلات شهر صفاهان، تهیه ساز و برک خاص و عام، فروش مجلس انبساط، کیفیت بزم، شعرای محفل، حکمای بزم، صحبت کتاب، علمای طریقت، اطعمه و اشریه، فراغ کو دب آتش بازی، هنگام رسن بازی، ماحصل کلام.»

آغاز: هو الله تعالی مولانا اعجاز هراتی در تعریف اصفهان نوشته، بسمله. در دشت نامه بقدرات جویبار خامه تحریر گلکاری حمد بهار آفرین نمودن از چمن پیرایی اندیشه محال است و در گلکشت باغ اظهار نعت حضرت سید المرسلین را بمفتاح تقریر گشودن محض تصور و خیال... گمینه در گاه بی نیاز اعجاز غریب نیست که از آشیان فردوس آیات هرات .. بعرضه اصفهان ... رسیده

انجام: و عود از تاب آتش افسرد گیهای خام عیشان بجز مضراب دود از کسی گرمی دلنوازی ندیده. لمؤلفه:

در گلشن زمانه زفینش عدالتش اوراد نغمه بر لب بلبل دعا شود.

۳- آرزو و خیال (۷۷-۷۹) رساله بست خیالی و در آن آرزو خیال و وعده و شوق و توفیق و انتظار و عواطف و احساسات دیگر رسیده همراه اینها است در عبارات منشور شیوایی یاد شده است.

آغاز: دروادی توهم روزی شحنه آرزو دمی خیالی را بدست پیچیده کام دل می جست تصور خیال شخص آرزو را بوادی توهم در آورده متوجه شهر وعده ساخت.

انجام: چون بخدمت آن بزرگ رسید نوشته مرا بآنجناب رسانید که شمارا

بی توقف بسر حد حقیقت رساند

۴- کنز الرموز (۸۰-۸۲) خواص اخلاقی و طبیی برخی از امور در آن آمده است.

آغاز: بسمله . الحمد لله على فضاله ... اما بعد این رساله ایست مشتمل خلاصه اقوال علما و نقاوه اعمال حکما منطوی برده فصل و هر فصلی را خاصیتی منسوب است و مسمی بکنز الرموز است .

انجام : و سر بآب خطمی شستن .

۵- تحفة الملوک (۸۲ - ۸۵) همان رساله فارسی چهل بابی که در هر بابش چهار نصیحت است .

۶- داستان بهرام و بهروز (۸۹-۹۸) از حسن قاری و داستان دو برادر بهرام کهتر پرهیز کار و بهروز مهتر تبهکار .

آغاز: من تألیفات مولانا حسن قاری سلمه الله مخفی نیست که مشرب مسرت دنیا از شوائب مضرت صافی نیست .

انجام : وعاقبة الامر همان نهج صورت بست والسلام على من اتبع الهدى والتحية على خير البرايا .

۷- بحر طویل (۹۸-۹۹) از ساعی سیروانی که بهند رفته و در آنجا بخواری دچار گشت در شکوه و گله از روزگار (ذریعه ۹ : ۱۵۰) .

آغاز: ابتدا میکنم این نامه پردرد بنام ملک قادر قیوم خداوند کریمی که همه حور و طیور و دزد و دیو و سمک و ببر و پلنگ و همه از منعم و درویش از ویافته سرچشمه ادراک فیوضات کمالات .. ولی آدم بی درد نداند ره توفیق و هدارا .

انجام : از ره مقصود و ندانم ره توفیق و هدارا والسلام .

۸- دیباچه نوری (۱۱۸-۱۲۶) از ظهوری .

۹- نشر اللالی (۱۲۶-۱۳۶) یا سخنان کوتاه علی (ع) .

۱۰- غرایب الاسرار (۱۳۷-۱۳۵) از خواندمیر بلخی (ذریعه ۹ : ۳۰۷) که در آن هنگامی که از میهن خود هرات بقندهار و دربار پادشاه رفته بود بنام معین السلطنه ابوالنصر سلطان بدیع الزمان میرزا ساخته و «غرایب بلاد و بحار و انهار و جزایر و جبال

وعمیون و آبار و عجایب اشکال و اطوار بعضی از آدمیان و وحوش و طیور جهان، رادر آن آورده و باین نام نامیده است نامش در دیباچه یاد شده است. و این جز اختتام حبیب السیر است (ادبیات ۲۰۲ - استوری ۲: ۱۳۵).

آغاز: غریب اسرار عالم آمال و امانی... شمه‌ای از آثار قدرت آفرید گاریست.
انجام: جبل البیان گویند در آن کوه اشجار میوه داراست... و آن تخت را ملک خویش شمرند و چون این (نوشته گذاشته شده).

۱۱- انشائی از ظهوری (۲۰۶ - ۲۰۷) دران از همه حروف تهجی و بنحوی از بی رونقی آنها یاد شده است.

آغاز: مولانا ظهوری در شکوه بیرونقی سخن نوشته، روز گاریست که کَلک و دفتر سخن سنجان معنی پرور در ماتم گریان سخا گستر پلاس سو گواری در گردن.

انجام: یابزبان حال دروادی مقال بزبان آمده که یا کریم ادر کنی والحمد لله
اولا و آخر ا.

۲- جنک (سر اسر دفتر) در آن مطالب پراکنده است مانند نامه‌ای بزن بعنوان «خانم چانم» (ک ۱ پ) و شعر فارسی در ۲ و پنجاهی بفارسی از بزرگمهر و افلاطون و انوشیروان و دیگران و اخبار و تاریخ و داستانها و نامه‌های نظیری هنگام رفتن به حجاز و میرزا عزیز باورنگ زیب و همایون پادشاه هنگام رفتن بعراق بشاه تهماسب و شیخ ابوالفضل اگره بعزیز کو که (۱۰۰) و انشاء میرزا جعفر قزوینی در پاسخ حکیم ابوالفتح (۱۰۱) و پنجاهی بوعلی نقفی (۱۰۵) و نامه میرزا ناظما بمیرزا الهی (۱۷۴) و مقرب الخاقانی میرزا محمد و نامه اشتیاق و بسادات و تهنیت و طلب آب تمیز و پاسخ آن و نامه میرزا تیمور بخواجه محمد طاهر در پاسخ درخواست نخود آب (۱۸۸) و نامه میرزا فصیحی بطالب آملی (۱۹۴) و حسنخان بمنوچهر خان و میرزا هاشما (۱۹۸) و شاهزاده مراد بخش در زندان بشاه شجاع (۲۰۰) و حکیم همام بحکیم ابوالفتح و شیخ ابوالفضل بخان خانان (۲۰۳) و نامه فایم مقام از جانب خاقان مغفور بنایب السلطنة (۲۱۹) و انشایی

از میرزا محمدعارف طالقانی که فتح الله حسینی از او شنیده و در ۱۲۹۰ در این نسخه نوشته است و خط همو پیش ازین هم هست مورخ ۱۲۸۶ (۲۳۲-۲۳۷) و در آغاز نسخه و جاهای دیگر .

۳۰۳۵

نسخ عبدالله بن حاجی تقی بروجردی در ۱۲۵۶ ، نشان شنغرف ، ش ۴ از آغاز افتاده است .
 ۱۷س ۱۴/۵×۸/۵ ، ۴۱×۱۴/۵ ۳۱۰۸ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی

مجموعه

- ۱- مصباح الشریعة ومفتاح الحقیقة (۲ پ - ۴۳ ر) منسوب باهام صادق .
- ۲- فتوح الابرار (۴۴ پ - ۸۵ ر) دران حکم وسختان کوتاه علی (ع) بترتیب تهجی آمده است .
- آغاز: بسمله . الحمد لله الذی دلنا علی ذاته بذاته . . و بعد قال الفقیر ... هذه الرسالة ... موسومة بفتوح الابرار فی ماورد من حکم امیر المؤمنین علی ... علی ترتیب حروف التهجی ... بحذف الاسناد والراوی .
- انجام : وما لکم امل ملک وتراثها متروک .
- ۳- الاعتقادات (۸۶ ر - ۱۰۸ پ) از ابن بابویه رازی .

۳۰۳۶

نستعلیق سده ۱۱ ، عنوان شنغرف . بر شماری اصلی نسخه از ۱۳۸ است تا ۷۳۶ ، صفحه شماری آقای باستانی از ۱۰۰۶ تا ۱۰۰۷ ، یادداشت روز چهارشنبه ۲۸ ج ۱۳۶۵/۱ بنام امیر نظام در تبریز و روز آدینه ۲۸ ج ۱۳۴۷/۱ از محمد بن میرزا محمد مستوفی وظایف آذربایجان در ص ۴۷۵ هست .
 سطر چلیپا ۱۴/۵×۲۴ ، ۲۴×۱۶ ۳۷۲۲ ، ۲۸/۵×۴۸ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی

تذکره هلاکی

جنگی است از شعرهای سرایندگان فارسی زبان با سر گذشتی کوتاه از آنها .

نسخه از رود کی آغاز باسی و اندبیتی از او و بسر گذشت خواجه شهاب الدین عبدالله مروارید دانشمند و خوشنویس و نوازندهٔ قانون پسر خواجه شمس الدین مروارید دستور و وزیر پادشاهان کرمان انجام می‌یابد و در پایان تاریخ مرگ تیمور و الغ بیک و شاه رخ و غازان و جهان‌شاه حسن بیک و رفتن همایون پادشاه عراق (۹۶۱) و تولد سام میرزا و رستم میرزا بشعر و شعرى در بارهٔ على‌قلی خان امیر غازی شیرازی و خان زمان و بهادر خان هست .

درس ۱۰۰۲ درس گذشت خواجه عبدالله مروارید آمده : و او را در جواب این مطلع حضرت مولانا عبدالرحمن جامی :

نوبهاران دید شاخ گلی از گل من غنچه‌هایش بود آغشته بخون دل من

این مطلع زادهٔ طبع شریف آن حضرت است . مطلع :

آه کز هر که وفا بود امید دل من غیر نومیدی از و هیچ نشد حاصل من

بنابر حکم این بزرگ‌زاده فاضل این غزل تتبع نموده شد لمؤلفه :

دیگری را مکش از غمزه بر غم دل من

هر زمان قصد هلاکم مکن ای قاتل من

مکشی خنجر و خون میخورم از حسرت آن

گر شود رخنه دم تیغ تو از بسمل من

قابل دولت غمهای تو آیا دل کیست

نیست مقبول تو باری دل نا قابل من

سر بنه بر سر آن کوی علایی زان روی

تادم حشر در اینجا است چو سر منزل من

پس میتوان گفت که گردآورنده این تذکره علایی نامی است و این تذکره

را تذکرهٔ علایی نامید .

در این جنگ این خطوط و این تاریخها دیده میشود : خط محمد باقی (ص ۹۶)

خط حسن دهلوی بفرموده « صاحب کتاب » خواجه آقاییک در ...
 ۱۰۰۵ در بندرسورت (ص ۶۶۶) ، خط مورخ ۱۰۰۷ (ص ۵۳۴) ، تاریخ ۲۲ محرم
 ۱۰۰۷ درسورت (ص ۶۲۶) ، خط یحیی بن هاشم موسوی قمی برای (صاحب بیاض) در
 ۶ رجب ۱۰۰۴ (ص ۶۷۱) ، خط ابوالحسن حسینی بفرموده [صاحب بیاض] در « جهاز
 مبارک صمدی » (ص ۹۵۳) ، خط ملا دوستی حصارى ساکن مکه هنگامی که از آنجا
 بهند میرفته در برابر « دیو » (دیب) بفرموده « صاحب بیاض » در ۱۰۰۱ (ص ۹۶۰) ، خط
 عبدالحی قریشی در بندرسورت (۶۳۳) نیز از همو درسورت در روز دوشنبه ۱۱ محرم ۱۰۰۶
 بفرموده همو (ص ۹۷۱) ، از همو در ۲۴ رمضان ۱۰۰۷ برای خواجه آقاییک (ص ۴۹۳) ،
 خط ابو محمد تته ای (۲۸۹) .

فهرست اسامی شعراء

حرف الف

ابن یمین فریومدی ۸۷۹	ابوالفرج سجزی ۱۸
ابوالعلاء گنجه ای ۶۰	ابوالمعالی ۴۶۷
ابوسعید ابوالخیر ۷۵۷	ابواسحق شیرازی ۹۴۰
اثیر اخسیکشی ۳۴۶	اثیر اومانی ۴۱۱
احمد جام ۶۲۶	شیخ آذری ۹۴۶
حکیم ازرقی ۳۴	حکیم اشهری ۶۴۵
اسدی طوسی ۶	سید اشرف سمرقندی ۱۴۰
ادیب صابر ۱۳۳	حکیم افتخار ۵۱۱
امیر معزی ۷۷۸	امامی هروی ۵۰۰
خواجه عبدالله انصاری ۱۸۰	اوحدی سبزواری ۷۱۸
اوحدی مراغه ۸۲۸	انوری ۲۳۸

۱۹۸۰

حرف با

بدر جاجرمی ۸۲۶

حرف جیم

جامی ۹۸۲	جهان خاتون ۸۸۵
جلال عضد ۹۱۱	جمال الدین عبدالرزاق ۴۱۸
جمال الدین منشی ۷۶۱	جوهری زرگر ۴۸۰

حرف حا

حافظ شیرازی ۹۳۸	سید حسن غزنوی ۱۲۰
میر حسین معنائی ۹۹۵	حسن دهلوی ۷۰۱
حسن کاشی ۹۰۴	

حرف خا

خاقانی شیروانی ۱۹۰	امیر خسرو دهلوی ۶۶۸
خواجو کرمانی ۴۷۱	خیام ۷۲۴

حرف را

رودکی ۴	رشید وطواط ۲۸۸
رکن صاین ۴۷۲	رضی نیشابوری ۸۱۰
رفیع لنبانی ۴۵۴	

حرف زا

زین الدین سنجر ۶۴۶

حرف سین

سراج قمری ۴۶۸	سعدی شیرازی ۶۴۹
سعیدی ۵۸۸	سید ذوالفقار شیروانی ۳۷
سلیمان ساوجی ۸۴۴	سنائی ۱۴۲
سوزنی سمرقندی ۳۰۰	سیف اسفرنگ ۱۱۰
سیفی هروی ۴۷۳	

حرف شین

امیرشاهی سبزواری ۹۶۲	شبستری شیخ محمود ۳۷۱
شرف شفروه ۴۵۰	شمس طبسی ۴۶۰
شمس تبریزی ۷۱۲	

حرف طا و ظا

طیان بمی کرمانی ۵۸۸	ظہیر فاریابی ۲۶۸

حرف عین

عبدالواسع جبلی ۲۸۲	میر عادل شیرازی ۱۰۰۶
عبید زاکانی ۸۸۵	خواجہ عبداللہ مروارید ۱۰۰۲
عثمان مختاری ۳۱۴	عراقی ۶۰۸
عصمت بخارائی ۹۲۰	عطاریشا بوری ۵۱۳
عسجدی ۹	عماد غزنوی ۶۰۶
عمادی شہریاری ۹۰۷	عمیق ۵۴

- عماد فقیه ۸۶۸ میر سید علی همدانی علائی تخلص ۴۴۲
 علیشیر نوایی ۹۷۵ عنصری ۱۲
 عین القضاء همدانی ۸۷۶

حرف غین

غضائری رازی ۲

حرف فا

- فخر گورکانی ۷۱۰ فخرالدین اوحید مستوفی ۹۸۰
 فردوسی ۷۵ فرخی ۱۴
 فلکی شیروانی ۳۰۶

حرف قاف

- قطران تبریزی ۷۰ قاسم انوار تبریزی ۹۲۸

حرف کاف

- کاتبی ترشیزی ۹۵۶ کمال اسمعیل ۴۳۲
 کمال خجند ۸۸۷

حرف لام

لطف الله نیشابوری ۸۷۴

حرف میم

- مولوی روحی ۸۷۸ منوچهری دامغانی ۳۲

مسعود سعد سلمان ۶۲	مجیر بیلقانی ۳۲۶
مغربی ۶۹۸	مجد همگر ۴۸۴
معروف کرخی ۸۷۶	محمد بن حسام ۹۷۳
معینی جوینی ۹۲۵	مختاری ۳۱۴
میرغازی شیرازی ۱۰۰۶	

حرف نون

ناصر خسرو علوی ۲۳	ناصر بخاری ۸۳۴
نجیب الدین جربادقانی ۷۶۲	نزاری قهستانی ۴۳۴
سید نسیمی ۷۱۶	نصر العیاضی سرخسی ۴۸۲
نظامی گنجوی ۲۷۴	سید نعمه الله ۹۱۵

۳۰۳۷

نستعلیق سده ۱۴ .

۱۹س ۱۴×۱۹/۵ ، ۱۷/۵×۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای ضربی مقوایی

چنگ

کرد آورده علی رضا بن داود وقایع نگار و در آن تاریخ ۳ محرم ۱۳۰۴ آمده
و نظم و نثر خود او است با مطالب پراکنده دیگر عربی و فارسی .

۳۰۳۸

نستعلیق ۱۰۴۵ ، عنوان و لسان شنگری ، در پایان تاریخ تولد شاه اسماعیل در سه شنبه ۲۵
رجب ۸۹۲ و شاه تهماسب در ۹۱۹ و جلوس اسماعیل در ۹۰۵ و مرگ او در ۹۴۰ و صدارت غیاث الدین
منصور شیرازی در عهد شاه تهماسب در ۹۴۵ و مرگ علی عبدالعال در ۹۴۰ و تولد شاه عباس در ۹۷۸ و
مرگ تهماسب در ۹۸۴ با ماده تاریخ پاره از آنها بنظم هست .
۱۹س ۱۴×۱۹/۵ ، ۲۱/۵×۱۴/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد روغنی باطل و بوته .

کشکول

از قاضی نورالله شوشتری و سید شریف پدر او و درست مانند کشکول بهایی
مطلبهای پراکنده و سودمندی دارد و برخی جاها هم فارسی است در پایان آمده «نقلت
هذه الفوائد كلها من المجموعة التي نقلها السيد العالم ضياء الدين مير نور الله الحسيني
المرعشي الشوشتری ووالده السيد الشريف بخطهما . . . وقد وقع الفراغ في يوم الخميس
الرابع و العشر [ون] من شهر رجب المرجب ... سنة ١٠٣٥ خمس و ثلاثين بعد الالف
و از اتفاقات عجيبه آنکه سال تاريخ اين کتاب که هزار و سی و پنج سال است از کاتب
کمترین عباد الله عبدالصمد انجامید - بلغت المقابلة بالاصل خمس و عشرين من . . .
(پاره شده) .

در آن از کتابهای بسیاری یاد شده از آنها است تلخیص مجمع الاداب فی معجم
الالاقاب از عبدالرزاق فوطی (۳۰۶ و ۳۰۷-۳۰۸) .

آغاز: بسمله . و به ثقتی . قال الله تعالی و ذکر اسم ربّه فصلی ذکر فخر الدین
الرازی فی تفسیر سورة سمح اسم المسئلة الثانية الفقهاء احتجوا بهذه الاية علی وجوب
تکبيرة الافتتاح.

۳۰۳۹

نستعلیق خود شاعر ، عنوان و نشان شنغرف ، یتیمی از میرزای ساوجی در بالای ص ۷۱ هست .
۱۲×۱۵ ، ۳۹۴×۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج زرد ضربی مقوایی .

دیوان

از اسدالله بن محمد حسینی طغرای تفرشی مستوفی دربار ناصری که در زمان
نوشتن این دیوان در ۱۲۹۶ پنجاه سالی در دیوان و دربار گذرانده بود و بخارج هم
رفته است . دیباچه ای ازو به نشر در آغاز هست در سر گذشت او (۱ - ۷) در دیوان غزل

و قصیده و رباعی است (۱۱-۱۷۸) درس ۷-۹ نشریست بی نقطه از خود او . او در غزلها که بترتیب تهجی است در بیشتر آنها شعر یکی از استادان آورده و بهمان وزن و قافیه آن را دنبال کرده است (ص ۹۶-۱۱) قطعه های هجو و شوخی و درخواست و مطالب دیگران هم بترتیب تهجی است (۹۹-۱۴۹) مسمطات در ص ۱۵۱-۱۵۴ و رباعیات درس ۱۵۷-۱۷۴ و مثنوی هجوی و جز آن درس ۱۷۷-۱۷۸ و مفردات درص ۱۸۵-۱۸۸ است . در ص ۱۸۱-۱۸۳ که دو برگگی است باندازه کوچکتر نشر است و تاریخ ۱۳۰۹ دارد . نشر او را بالاتر از نشر قائم مقام و فاضل خان دانسته اند .

در دیباچه از ناصرالدین یاد شده است .

بیشتر غزلهای او تتبع سعدی و حافظ است و هم از قافیه های و معشوق ترکستانی و حکیم انوری و فروغ و ذوالفقار شیروانی و مظفر هروی .

در آن یاد شده از امین الملک و شاهی مهوش تخلص و ظل سلطان و خود شاه و صادق نامی نوری و احمد ظلی پسر موسی خان و احمد نامی و ابوالقاسم و عیسی خان و پسر موسی خان و بیان الملک و سنگلاخ و کاظم خان میر آخور و عبدالعظیم (شاهزاده) و کتاب مجمع العشاق و دانش در ستایش و نکوهشها که کرده است .

شعر تاثیر اخسیکشی و پاسخ او از کمال اسماعیل و پاسخ او از سلطان ساوجی در آن هست (ص ۶۷) .

آغاز: بسمله . حمد الله المتعال که جمال دولت و اقبال کمال خلود وجود مسعود شاهنشاهی زینت کمال یافته . . . حرره اسدالله ولد محمد در اول ماه صوم سال ۱۲۹۶ (ص ۹) شیخ سعدی راست :

این روی بین که حسن پیوشیده مارا وان دام زلف و دانه خال سیاه را

فی الجواب

ای جلوه ها ز سر و قدت خاک رام را بر چهره داغ از غم روی تو ماه را
نر کس بباغ عشوه چشم تو گردید آموخت از که شیوه چشم سیاه را

انجام:

لیسند و زنند اینان ته سوخته و ته کاسه
زین روی همی باشند پیوسته بتلواسه

۳۰۴۰

نستعلیق شاهمیر بن محمد امین حسینی استرآبادی در محرم ۱۰۵۴
۱۸×۱۷ ، ۵۶×۱۴/۲۲ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکى ضربى مقوایى .

مهر و محبت نامه یا هفتوی مهر و محبت

از حکیم شفائی ملاشرف الدین حسن بن حکیم مالای اصفهانی که در ۹۶۰ (= نسخه
مهر) سروده است (ذریعه ۹ : ۵۲۹ - نصرآبادی ۲۱۳) .
آغاز اقتاده :

پرستاران خود را کرد آواز که جمع آیند در لشکر که ناز
که چون فرمان رسد از دلفریبی شکست آرند بر قلب شکیمی

.....

ز خورشید سپهر آشنایی فروغی ریز در چشم شفایی
(ص ۱۱)

.....

صبحا عهد دولت شاه عباس بهار خلد فطرت شاه عباس
(ص ۱۴)

انجام:

سخن را میگشودم پرده از چهر که ناگه رو نمود این نسخه مهر
نهال فکر باطل گندم از بیخ که هم این نسخه مهرست تاریخ

الهی این گل باغ محبت که بویی دارد از داغ محبت
 مبدا هرگز از خاطر فراموش بون آرایش دست و برو دوش
 نشان تا باشد از گلزار یاری زندهش بر سر دستار یاری
 کند هر کس در این گلشن صباپی گل تحسین فشانند بر شقایق

۳۰۴۱

تستعلیق سده ۹۱، عنوان و نشان ششگرفی، آغاز و انجام افتاده ، میان صفحه ۲۵۹ و ۲۵۹ افتاده
 و منظومه قاضی محمد زمان که برای خان احمد گیلانی فرستاده و از او خواسته که بدر بارشاه عباس بیاید
 و گفته که شاه سوگند خورده است و سر انجام خان احمد خان بروم میگریزد و باید بنوشته آقای باسعانی
 در آغاز نسخه درودجا در ص ۲۵۴-۲۵۷ باشد اکنون در نسخه در اینجانیست ، برخی از صفحات پس و پیش
 شده است .
 ۱۵/۵×۹/۵ ، ۱۶/۵×۳۱۳۳ ، ۲۴/۵×۱۵ ، کاغذ سپاهانی جلد تیماج تریاکی قهوه‌ای.

بخش‌نگار

قصاید چندین شاعر است بدینگونه :

خاقانی شروانی (۱) رشید وطواط (۳) ابن حسام ملا محمد (۶، ۷۸، ۹۷) اهلی
 خراسانی (۳۱، ۱۳) میر حاج (۲۰۳، ۲۹) حسام (۵۵) افجنگی (۶۰) شوریده در نظم
 مورخ ۸۸۴ (۶۳) علی نقد حجازی (۱۲۸، ۷۰) حسن کاشی (۷۴، ۱۷۷، ۲۲۱، ۲۲۴)
 جامی (۷۷) میر (۸۳) محمود محمودی (۱۱۶، ۸۵) سلیمی (۸۶) کمال غیاث (۱۲۲، ۸۸)
 شیخ ابوالقاسم متخلص به ابوالقاسم (۱۰۹) نظام استرآبادی (۱۱۹) رازی (۱۲۴)
 مسلمی (۱۳۰) خاکس (۱۳۲) سید علی (۱۳۳) بیدلی (۱۵۹) آذری (۱۷۵) شمس تبریزی
 (۱۸۹) سلمان ساوجی (۲۰۴، ۱۹۰) سالم (۱۹۴) زلالی (۱۹۶) وحشی (۲۰۱، ۲۱۵)
 طالب آملی (۲۰۵) غزالی مشهدی (۲۱۲) ظهیر فاریابی (۲۱۶) ابن یمین (۲۱۷) ولی
 دشت بیاضی (۲۱۸) شیخ فیضی (۲۱۹) ناصر (۲۲۱) خواجوی کرمانی (۲۲۴) شیخ
 آذری (۲۲۶) ناصر خسرو (۲۲۸) قدسی (۲۲۹) امری در قصیده مورخ ۹۹۰ بنام

محیط المعانی (۲۳۵) میرزاقلی میلی (۲۴۰) نظام (۱۱۹ ، ۱۳۷ ، ۱۶۵ ، ۱۷۹ ، ۲۴۵)
امیدی (۲۵۱) انوری (۲۶۰) .

۳۰۴۲

نستعلیق روز سه‌شنبه ۱۷ ع ۱۰۶۷/۲ ، عنوان و نشان شنغرف ، جدول زر و لاجورد ، سرلوح

زرین .

۱۴س۸×۱۵ ، ۲۴۷۸×۱۳/۵۳ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی

مینیّة النجاة

از حاج میرزا علی رضای تجلی پسر کمال‌الدین حسین اردکانی شیرازی در
مبدء و معاد نبوت و امامت در سه مقام و يك خاتمه كه در هندی در جوانی و در در اهل سنت
ساخته است (ذریعه ۹ : ۱۶۷ - طوس ۴ : ۱۶۲) .

آغاز: بسم الله . الحمد لله فاطر السموات والارض ... اما بعد چنین گوید ... ابن
کمال‌الدین حسین علی رضای منسوب بارد کان شیراز .

انجام : چرا مستبعد باشد انما امره اذا اراد ... والیه ترجعون الحمد لله الذی
وفقنا لتتمیم هذا التالیف و یسر لنا الفراغ من الانتماء فی يوم الثلاثاء سابع عشر شهر ربیع الثانی
سنة سبع و ستین من الهجرة النبویة .

۳۰۴۳

نستعلیق شمس‌الدین حسین بن محمد شیرازی در حجاز در ۱۰۴۹ ، عنوان شنغرف ، حواشی دارد

بانسان «منه» و تاریخ تألیف در نسخه نیست .

در پایان نسخه طبقات روات شیعی است و وفیات دانشمندان و برخی از فواید ادبی و بسیار
سودمند است ، یادداشت‌های ۱۰۴۹ تا ۱۰۵۴ دارد ، در آغاز هم فوایدی است ، نسخه از آن بهاء‌الدین محمد
اصفہانی بوده و خط و مهر مورخ ۱۰۷۸ او هست .

۱۹س۹×۱۷ ، ۲۴۷۴×۱۳/۵۳ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج زرد ضربی مقوایی بالولا .

تلخیص المقال فی تحقیق احوال الرجال

از میرزا محمد استرآبادی است (حقوق ۳۰۴).

۳۰۴۴

نسخ ۱۱۵۶ ، جدول شنغرف ، «بلغ مقابلة بعون الله» دارد ، حواشی با نشانه «مبهم ، منه ایضاح ، ایضاح» ، برگ شمار دارد با شماره جرو در گوشه های راست صفحه ها ، مهر «محمد باقر المعلوم ۱۱۶۰» در آغاز و انجام نسخه هست .

۲۰ جدول جای سطر ها ۱۴×۲۳ ، ۲۹/۵×۱۹/۵۳۲۳۱ ، کاغذ فرنگی موریانه خورده - جلد تیماج تریاکی مقوایی .

جامع اجزاء اسماء روات یا ایضاح الرجال

بفارسی و درباره رجال و روات شیعی است در جداول بر حسب طبقات از اصحاب پیامبر تا حسن عسکری با نشانه های اختصاری: «ل ، ی ، ن ، س ، ین ، قر ، ق ، ظم ، ضا ، ج ، دی ، ری ، قائم» هر یکی در چند فصل و بترتیب تهجی با نشان دادن نام و پدر و کنیه و لقب و نسبت و شهر سپس اصطلاحات وافی است و جدولهایی در باره خلفا و چهار مذهب و قراء و شماره اصحاب پیامبر و دوازده امام . این کتاب در ۱۱۵۲ و ۱۱۵۳ ساخته شده است .

در این دفتر برای پیامبر و هر یک از امامان پس از جدولی برای خود آنها از اصحاب آنها در چندین باب هر یک چند فصل یاد میشود . نخستین باب در هر یک از آنها درباره راویان آنها است از نزدیکان و خویشان آنها و دوم در باره موالی آنها است و سومی در باره راویان آنها که از نزدیکان نباشند و این راویان در همه بابها بترتیب تهجی در جدولها یاد میشوند آنها در چهار طبقه صحیح و حسن و لاعلم و لانیعلم و در هر فصلی نیز شماره آنها از پیش یاد میشود .

این دفتر از شاهکارهای دانشمندان اخیر شیعی است و شایسته است که با دقتی
بچاپ برسد .

آغاز: بسمله . الحمد لله رب العالمین ... و بعد مخفی نماناد که این ذلیل حقیر
بیمقدار جامع اجزاء اسماء روات از سید ابرار و ائمه اطهار ... را بخط قاصر رسید
که هر گاه یکنفر از این نوع که آن را انسان گویند ... و تألیف این نسخه که مسمی
است به « جامع اجزاء اسماء روات » در سنه هزار و صد و پنجاه و دو اتفاق افتاد و بنا برین
بخطار این غریق بحر عصیان رسید که ... ضعیف را به « لا اعلم » و مجهول را به « لا نعلم »
مصطلح گردانم .

انجام : قد تمت « کتاب ایضاح الرجال فی اسامی اصحاب ائمه اطهار » صلوات الله
علیهم اجمعین فی محرم ۱۱۵۳ ، تمت الکتاب بعون الوهاب فی ۱۱۵۶ ... (پس از اینجا
اصطلاحات الوافی است و جدولهای خلفا و قراء و شماره اصحاب) جدول اعداد اصحاب ...
عدد مجموع اصحاب همه علیهم السلام شش هزار [و] پانصد [و] نود [و] پنج ۶۵۹۵ .

۳۰۴۵

نسخ سده ۱۱ ، عنوان شنگرفی ، نسخه از حرفی حاء « و از تخمش يك مفقال و بدل خفشاش گاهو
است در اکثر ه واد . خفشاش منشور قسمی از خفشاش بری است بر منشی شبیه به برسی تره نیز لک و دراز با
خشونت و مایل بسفیدی » تا حرف دال و دو خشب صنوبر کرم درخت کاج است قریب الطبع بذرا ریح ...
وزخم کردن اعضا عجیب الفعل است و دو دخل کرمی که از سر که و شراب » .

۱۷/۱۰/۲۰ × ۲۰ ، ۲۰ × ۱۶/۵/۲۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه‌ای

تعریفه المؤلفین

از حکیم نجیب امیر محمد مؤمن بن میر محمد زمان حسینی تنکا بنی دیلمی که
در زمان شاه سلیمان صفوی ساخته است (ذریعه ۴۰۲:۳ - ره آورد ۱۱۹) .

نسخ روز دوشنبه ۱۹ رجب ۱۰۹۲ ، عنوان درمتمن وهامش و نشان شنغری ، حواشی لغوی دارد ، تاریخ روز یکشنبه ۲۶ محرم ۱۰۸۴ در پایان جزو دوم هست ، یادداشت تاریخ تملك محمد باقر بن حاجی نجفعلی ادرالی درع ۱۴۰۷/۱ و دیگری در ۱۴۴۴ در صفحه عنوان هست .
 ۳۳س ۱۸×۱۸ ، ۱۸۵×۱۹۳ ۲۵/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سبز ضری مقوایی

ترویج الارواح فی تهذیب الصحاح

از محمود بن احمد زنجانی و گزیده نخستین او است از صحاح جوهری و جز ترویج الارواح حکیم الدین محمود تبریزی که در پزشکی است . گزیده دوم او تنقیح الصحاح است . نام کتاب در دیباچه هست (ذریعه ۳: ۱۷۰ - چلبی ۱: ۲۸۲ و ۲: ۷۶ - سپه ۲: ۱۶۶) .

آغاز: بسمله و به ثقتی . الحمد لله مانح الاعلاق و فاتح الاعلاق . . . اما بعد فما یخفی علیک ان اللغة العربية من اجل العلوم قدرا و اعلاها شرفا .
 انجام : لانها والسین سا کنتان وهذا آخر الكتاب والله الموفق للصواب .

نسخ ابوالحسن بن میریحی کسکری در مدرسه در کوشک در روز چهارشنبه ۲۶ ع ۱۱۰۴ ، عنوان و نشان شنغری ، حواشی نستعلیق و باره ای از آنها با نشانه « منه » ، مالک مرتضی بن احمد حسینی رشتی (با مهر ۱۲۴۰) و محمد رضا نواده آغامحمد باقر و ملامهدی رشتی ، در صفحه عنوان آمده « سفینه النجاة میرزا محمد تنکابونی » .

۳۳س ۱۶/۵×۱۶/۵ ، ۱۲۳×۱۵۳ ۲۴ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه ای ضری مقوایی درون نریاکی .

سفینه النجاة

از محمد بن عبدالفتاح تنکابنی که در چاشت روز پنجشنبه ۱۴ ج ۱۱۰۲/۲ به ربی

ساخته است . در چهار مقصد است (صانع - نبوت - امامت - معاد جسمانی) سومین مقصد آن بیشتر کتاب است و آن سه مقصد دیگر رویهم نه برگ نسخه ما میشود . نام کتاب در آغاز و نام مؤلف و تاریخ در پایان آمده است .

آغاز: بسمله و به نستعین . الحمد لله رب العالمین ... اعلم انه لا بد لكل من كان قادرا على الاکتساب ان يعلم ما يتعلق باصول الدين بالبرهان ... فاحببت ان اشير اشارة خفيفة الى بعض ما يتعلق بها في مقاصد ... و بعد ما تشرفت ... باتمام الكتاب سميته . بسفينة النجاة .

انجام : بچوده و کرمه و بحقهم آمین رب العالمین .

۳۰۴۸

نستعلیق در متن و ریز تر در هامش از سده ۱۳ . عنوان و نشان شنکرف .
 ۲۱×۱۵ ، ۳۸۸/۵۳۱۵×۲۱/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای ضربی مقوایی .

مجموعه

- ۱- القانون (درمتن) از ابن سینا است (کتاب چهارم) .
 - ۲- دلائل النبض (۱۱-۱۶ پ هامش ناقص) از یوسفی هروی (ره آورد ۲۰۴) .
 - ۳- معرفت نبض (۱۶ پ - ۱۸ ر هامش) از معزالدين محمد موسوی طبیب .
- آغاز: بسمله ... اما بعد برارباب دانش مخفی نماند که چون دانستن احوال نبض بسیار مشکل است لهذا ... محمد طاهر ابن معز الدین محمد طبیب این رساله را از کتب عربی و فارسی تألیف نمود .
- انجام : وذوالفتره آنست که فتوری در قرعه نبض بهم رسد (تمت فی دشت تبرکمان) .

۲- درمان مطبقة (۴۹ پ - ۵۰ ر هامش) .

آغاز: دستورالعمل مطبقة . نسخة منضج که در مطبقة داده میشود .
انجام : اضمده واطلیه و غیره ۱۲ (بخط کمترین شفیع در سنه ۱۲۹۵)

۳۰۴۹

نسخ روز چهارشنبه ۱۴ج ۱۸۱۱/۱ ، جدول شنگری ولاجورد وزرد ، عنوان شنگری در معن و
هامش .
۲۳س ۱۰/۵×۱۷/۵ ، ۲۴×۱۵/۵×۲۶۴ ، کاغذ سپاهانی نخودی - جلد تیماج قهوه ای ضربی درون
سرخ مقوایی .

اظهار ماعندی بمنسك الفاضل الهندی

حاشیه ایست استدلالی بر مناسك الحج بهاء الدین فاضل هندی از محمد بن علی بن
حیدر موسوی مؤلف الحسام المطبوع من المعقول و المسموع (ص ۳) در زمان خود
مؤلف چون « قوله سلمه الله » دارد . در آن از المعمیات قطب الدین نهر وانی حنفی یاد
شده است (۳) .

آغاز: بسمله . بعد حمد الله المتین القوی . . . فبقول محمد بن علی بن حیدر
الموسوی هذه حواش خدمت بها الواجب الکفائی فی الدین علی ما کتبه فی مناسك الحج
فاضل العصر المولی بهاء الدین ... وسميتها اظهار ماعندی بمنسك الفاضل الهندی .

انجام : من الاحتیاط ما هو اضعف من ذلك هذا ما وجدنا من خط الشارح
السید الجلیل من عبارة المتن و کذا ما کتب علی شرحه و قد تم و ختم الكتاب و المقابلة
فی مجالس شتی آخریوم الاربعاء رابع عشر شهر جمادی الاولى سنة احدى وثمانین و مائة
و الف ... کتبه ... فی ۱۱۸۱ (نام نویسنده پاک شده است) .

۳۰۵۰

نسخ در ش ۱ و نستعلیق در ش ۴ و نسخ مغرب درشت تر نوشته دنو بابیکی احمد بن علی مکی در ش ۴
و نستعلیق ریز تر در ش ۴ و نسخ در ش ۵ ، عنوان و نشان شنگری ، همه باید از سده ۱۳ و ۱۴ باشد ، ش ۵

از آغاز و انجام افتاده و برابر است با ص ۷۰ س ۴ تا ص ۱۹۹ س ۱۷ چاپ ۱۳۰۴ ایران .
 ۱۱ س ۹ × ۱۶/۵ ، ۸۶ × ۱۴/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ .

مجموعه

- ۱- صلوة العید (۹-۱) وصف این نماز است بعربی .
- آغاز: فصل فی صفة صلوة العید اذا اراد ان یصلی فلیقم .
- انجام : انک حمید مجید :
- ۲- هزارویکنام خدا (۱۱-۱۶) نامها است باشماره برخی از آنها (عربی).
- ۳- صلوة الخمیس (۱۷-۴۸) خطبه‌ها ایست بعربی .
- آغاز: بسمله . الحمد لله رب العالمین حمدایوافی نعمه و ینکافی مزیده .
- انجام : والحمد لله رب العالمین (تمت الصلوة الخمیس ... علی ید ... دنوبایمکی احمد بن علی المکی غفر الله له ... والمومنات) .
- ۴- شرح زیارة الاربعین (۵۰-۵۴) وصف این زیارت است یروش شیعی.
- آغاز: شرح زیارة الاربعین اخبرنا جماعة عن ابی محمد هرون بن موسی التلعکبری ... عن صفوان بن مهران الجمال گفت مولای من صادق ... در زیارت اربعین گفت زیارت کن روز اربعین وقت چاشتگاه فراخ .
- انجام : وباز گردد انشا الله عزوجل .
- ۵- انوار الریبع فی انواع البدیع (۵۶-۱۷۱) از سیدعلیخان مدنی .

تستعلیق مؤلف در سده ۱۴ ، برخی از رفعها شنغرف ، نسخه در پیچی نیل ۱۲۸۹ در زنجان در کتابخانه

رکن الدوله بوده است .

۱۸ س ۱۴ × ۲۱ ، ۱۱۰ × ۱۷/۵ ، کاغذ - جلد تیماج مشکی ضربی .

رساله در علم وفق اعداد و طلسمات

از یعقوب بن محمد بن علی طاوسی یزدی بنوشته آقای باستانی در صفحه عنوان.
آغاز: اول کتاب این است. دو عدد اول و آخر یکی از آن دورا از وفق مربع
بباید کاست.

انجام: طلسم این است باشمعلونی.

۳۰۵۲

نسخ یوسف در روز یکشنبه رمضان ۹۹۹، جلد دوم در روز آدینه ج ۹۹۹/۱ نوشته شده است،
عنوان و نشان شنگری، نسخه در شام در شوال ۱۲۵۱ خریدده شده است، نیز در ۱۲۸۹ نزد ملازمان خریدده شده است،
نسخه شرح دفتر دوم و سوم است.
۳۲۶×۱۶/۵، ۲۷۴×۱۴/۵×۴۰، کاغذ سمرقندی - جلد مقوای در و عطف تیماج تریاکی ضربی.

جواهر الاسرار و زواهر الانوار

شرحی است از کمال الدین حسین بن حسن خوارزمی بر مثنوی مولوی رومی
(مجلس ۳: ۵۰۱ - نخجوانی ۲۵۸ - طوس ۴: ۶۳ - منزوی ۲: ۱۴۶ - مشار ۵۱۳).

۳۰۵۳

تستعلیق سده ۱۰، عنوان و نشان ورقم و جدول شنگری، حواشی با نشان «شرح» شرح زیج،
زیج ایلخانی، تفهیم مولانا مظهر، شرح علامه بیرجندی، معینیه خواجه نصیر.
۳۵۰×۱۱/۵، ۳۸۶×۱۷/۵×۴۴، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج تریاکی.

زیج خاقانی در تکمیل زیج ایلخانی

از الغ بیک است (حقوق ۱۳۳).

نسخ سده ۱۴ ، عنوان و نشان شنغری ، جدول زر ولاجورد و شنغری ، حواشی نستعلیق ریروبا
نشانه «منه دام ظلّه» .
۱۷س ۱۴/۵×۷/۵ ، ۱۷۱۴۳×۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای .

المنابع

در قضا و شهادة است و در آن از مفاتیح و ریاض یاد شده است . نام کتاب در صفحه
عنوان دیده میشود .

آغاز: المنبع الثانی و یجری منه ثلثة انهار النهر الاول فی القضاء و یسیل منه
اربعة جداول لصفات القاضی و آدابہ و کیفیة الحکم و احکام الدعاوی الجدول الاول
فی صفات القاضی و ما یلحق بها .

انجام : ترشیح فی صیغة الحکم و توابعه ... اذا قضی له زوجة غیره حرمت الزوجة
علی زوجها بغير طلاق منه او ادعت .

نسخ علی بن نقی بن محمد (سده ۱۱ و ۱۰) برای شریف علاء الدین (۹) (صفحه عنوان) ، مقابله و
عرض شده بالسغة صحیحی، عنوان و نشان شنغری ، جدول زر و شنغری ولاجورد ، مهر محمد حسین مورخ
۱۰۴۵ در صفحه عنوان هست ، گویا در ۱۲۷۵ وقف شده بود و از وقف نامه و مهر آن کمی مانده و بریدند و
بآن کاغذ چسبانند .

۲۲س ۱۰×۱۷ ، ۱۵۶×۱۶۳/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه ای ضربی ترلجی مقوایی .

مبانی الاخبار

از ابن بابویه است (طوس ۵: ۱۷۲) .

نستعلیق ریز سده ۱۱ ، ش ۱ اندکی از نیمه نخستین کتاب است ، ش ۲ نیز از نیمه نخستین کتاب و آغاز آن هم افتاده است .
 ۲۸س ۵/۱۸ ، ۲۸س ۵/۲۴ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج فیهوای ضریبی مقوایی حاشیه دار .

مجموعه ۵۵

- ۱- التكملة فی شرح التذکره (۲ پ - ۱۶ پ) از محقق خفری است .
- ۲- منیة اللیب فی شرح التہذیب (۱۷ ر - ۲۸ پ) .

نستعلیق مؤلف ش ۲ در ش ۴ و ش ۱ هم باید بهمین خط باشد ، عنوان و نشان شنغری .
 ۲۴س ۵/۱۶ ، ۲۴س ۱۶/۲۴ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوای .

مجموعه ۵۶

- ۱- مصباح المنجمین (۱ - ۱۳۱) در « طالع ولادت » شاه زاده از دودمان نادر از محمد رضای حسینی مشهدی در یک مقدمه و دو مقاله : نخستین در پنج باب هر یک چند فصل (مقاله دوم در نسخه نیست) بنام شاه زاده ای که نامش در نسخه ما پاک شده است .
 زایچه شاه زاده که از دودمان نادر است و متولد در ۲۱ع ۱۱۶۵ در مشهد در فصل ۱ باب ۱ مقاله ۱ هست .

آغاز: بسمله . و به نستعین . حمد و ثنای از خدا افزون و شکر و سپاس اخلاص مقرون جهان آفرینی را سزا است که بی ذکر نامش هر سخنی خام و بی شکر و ثنائش هر کاری ناتمام .

انجام : باب پنجم در باقی اعمال متعلقه بمیلادات . . . فصل اول در انتهایات

برج ... تا در وقت احکام معد باشد حسینا الله ونعم الوکیل (تم تم تم) (پس از این ۱۸ صفحه جدول نجومی است) .

۲- مفتاح المنجمین (۱۳۳ - ۲۳۰) از محمد اسماعیل حسینی مشهدی بنام محمد علی میرزا دریک مقدمه و دو مفتاح : نخستین درسه اصل ، دومی درسه نوع و خاتمه درادوار و قرانات و احکام آنها . عنوانهای فائده و فرع و نکته دارد .

آغاز: بسمله . اجناس حمد از تعریف بیرون خالق را سزا است که بی ذکر اسمش هر کلمه ای خام و انواع شکر از توصیف افزون قادری را رواست که بی یادش نایش هر فقره ای ناتمام .

انجام : هذا ما خطر ببالی ... محمد المدعو باسمعيل الحسينی فی سنة ۱۲۳۱

هجری .

۲۰۵۸

نسخ مورخ ۱۰۷۰ هجری دست خورده مینماید ، عنوان و نشان شنغرف ، تصحیح شده است ،

باحواشی میرداماد بانثانه « م ح ق ر ه ، ق د ، م ح ق » و با اجازه او به « احمد احسینا » گویا

بخط خود او مورخ ۱۵ ج ۱۰۱۷/۱ در زمانیکه سفاراندش میخوانده است در ص ۲۴۰ - ۲۴۹ (ذریعه

۱۵۹:۱) ، نیز با حواشی آقا حسین خوانساری بانثانه « آقاره » در ص ۴۰ و ملاحظه (شمس) و ملا صدرا

(صدرا ، ص رحمه الله ، صدرا) و محمد باقر گیلانی (ملا محمد باقر الجیلانی دام ظلّه) (ص ۲۴) و قاضی زاده

وامیر محمد مؤمن ، در آغاز شعر ها ایست بخط محمد صادق دماوندی برای آخوند ملا عبدالوهاب و معنیات

و پراکنده های دیگر ، مالک عبدالوهاب بن محمد مؤمن خادم مشهدی باخط و دو مهر او در پایان (ص ۲۴۹)

۱۷ ص ۱۴ × ۱۶ ، ۱۱۶ ص ۱۴/۵ × ۲۴ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکى ضربی تریجی گرد تریاکی .

الکتاب

از این سینا است والهی آن با فهرست در آغاز نسخه .

۱۹۹۹

۳۰۵۹

تستعلیق ریز سده ۱۳ ، عنوان شنغری، جدول سرخ و مشکى و زروزنگار ولاجورد، شش سرلوح
 زرین و آراسته از جعفر قرلباش که بدرخواست باستانی راد سرلوحها را ساخته است و خط او مورخ
 ۱۸/۱۱/۴۷ در پایان دفتر دوم هست ، نسخه از آن علی اکبرخان بوده و نژد جعفر قلی بن عباسقلی مستخدم
 درع ۱۳۰۶/۴ ، نسخه هرشش دفتر است.

۱۹س ۱۰×۱۶/۵×۴۶۱۱۳۳×۲۱/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد روغنی با گل و بوته رنگارنگ بیرون و درون
 زمینه تریاکى.

دشمنی

از مولوی رومی است .

۳۰۶۰

تستعلیق ذی قعدة ۱۰۵۰ ، عنوان و نشان شنغری ، از آن محمدصادق بن محمدتقی منجم و پسرش
 محمداشرف و محمد اسمعیل بن محمد اشرف منجم باخط و مهر اینها در صفحه عنوان .

آغاز مانند نسخه ش ۵۰۰ و چنین است انجام آن : امانتسن لونا سپان از کواکب کولی و از
 دلیل و اتصال یکدیگر و از مواضع والله اعلم بالصواب (فصل نهم البرج الثانی عشر).
 ۲۵س ۷×۱۶/۵×۱۳۳۱۹۰۰×۴۴/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکى ضربی زر کوب مقوایی.

برهان الکفایه

از علی بن محمد شریف بکری موصلى است (ف ۸۳۸ - حقوق ۲۲).

۳۰۶۱

نسخ سده ۱۳ در دستون و گویا نسخه اصل است ، عنوان در بالای بیشتر صفحات هست .
 ۱۹س ۱۰×۱۹ ، کاغذ فرنگی نخودی - جلد تیماج عنابی مقوایی زر کوب.

تاریخ گرد

دران سلسله های کرد از برمکیان و اخشیدیان و دنبلیان و پرویان و امیران

ویریدان آمده تا میرسد به غیاث بک زنده در ۱۰۶۲ و ارقام دردنبال سر گذشت هر امیری بسیاق است در آن از شهنشه نامه صبا یاد شده است (ص ۵۲) .

آغاز: خلاصه تاریخ پادشاهان عجم و ذکر پادشاهانی که بعد از ظهور اسلام سلطنت کرده اند از ابتداء خلفا الی دولت قاجاریه . طبقه برامکه . وقایع برامکه و دولت اخشید .

انجام : حال سر کار محمود خان مالک میباشند سلسله عظیمی شده اند و السلام از هجرت عام ۱۲۰۰ (بسیاق) .

۳۰۶۲

نسخ سده ۱۴ ، عنوان و نشان و جدولها شنگرف ، در ص ۱۶۶ و ۱۶۷ پراکنده ها است ، ص ۱۶۸-۱۶۹ بریده شده .

۲۱ ص ۱۲ × ۱۶ ، ۴۱۰۴ × ۱۶ ، کاغذ فرنگی - جلد نیم عاج تریاکی .

مجموعه ۵۵

۱- شمس المعارف و لطائف العوارف (۱-۱۶۵) از محیی الدین ابوالعباس احمد بن ابی الحسن علی بن یوسف قرشی تونی (مجلس ۲: ۴۶۰) .

آغاز: بسمله شهادت ازل و صلی الله علی النبی محمد و آله و سلم قال الشیخ... محیی الدین ابوالعباس احمد... البونی رضی الله عنه الحمد لله الذی اطلع شمس المعرفه من غیب الغیب .

انجام : و تعلقه الی جهة المطلوب و هذا آخر ما انتهى من کلامه... ونعم الوکیل .

۲- علم الحروف (۱۷۰-۲۰۶) در اسرار فاتحه و فواتح سور قرآن و دران از ابوالحسن شاذلی یاد شده است (۱۹۵) .

آغاز: بسمله . فان من بسم یتمعدی الی کون و یا کل و یشرب و تأمل سورة الفاتحة تجدها من ضرب الستة فی تسعة عشر یكون الخارج ستون و اربعة و خمسون .

انجام : هذه صورتها علی التمام و الکمال علی ما هی علیه فی الاصل ان شاء الله تعالی

وهو هذا و هذا الخاتم الرفیعة بصفتها و هی هذا (دائرة ایست گرد آن آیه الدرسی و درون آن دعا هست یعنی) .

